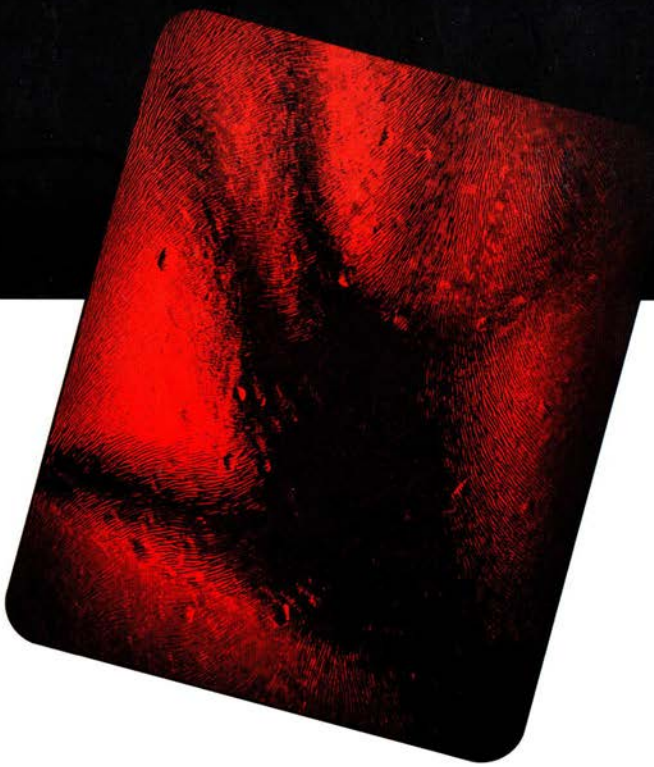
IAN RANKIN

ET PAZARI

POLİSİYE

VK
VATAN Kitap

IAN RANKIN

ET PAZARI

Yasadışı bir göçmen, Edinburgh'da bir sitede ölü bulunur. Irkçı bir saldırı mı, yoksa başka bir olay mı? Rebus olayın içine çekilir ama başka sorunları da vardır. Eski karakolu Suç Araştırma Birimi olmaktan çıkarılarak burdaki personel başka karakollara dağıtılmıştır. Rebus'un üstleri de onun ortalıkta dolaşmasını değil, emekli olmasını istemektedirler.

Siobhan'ın da kendine göre sorunları vardır. Genç bir kız evinden kaçmış ve Siobhan kızın ailesine yardım etmek durumunda kalmıştır. Ama bu, bir tecavüz suçlusunun ağına tehlikeli bir şekilde yaklaşmasına neden olmaktadır. Fleshmarket adlı geçitteki bir mahzenin içinde de betonun altına gömülmüş iki iskelet bulunmuştur. İskeletin biri bir kadına, diğeri de onun çocuğuna ait...
Bunlar kimin iskeletiydi ve hangi amaçla gömülmüştü?

"Hiç kimse Rankin'den daha etkileyici romanlar yazamaz. Balzac'ın Paris'e yaptığını o da Edinburgh'a yapmış ve düşlediği insanlarla hayat vermiş." TLS

POLİSİYE

KİTAP 2008 SKB 0404370 VBB

ISBN 978 9944 167 06 2

VK VATAN Kitap

9 789944 167062

IAN RANKIN
ET PAZARI

VATAN KİTAP
Copyright©2004 Jonh Rebus Limited
Bütün hakları saklıdır.
Copyright©2007 Türkiye Yayın Hakları,
Kemer Yayıncılık Pazarlama San. Tic. A.Ş.
Akcalı Telif Hakları Ajansı
aracılığıyla alınmıştır.

Fleshmarket Close

ISBN 978-9944-167-06-2

Kapak Tasarım: Erkal Yavi
Art Direktör: Şeyda Ermiş
Baskı ve Cilt: Özkaracan Matbaacılık
Basıldığı Yer ve Tarih: İstanbul-2007

POLİSİYE

IAN RANKIN
ET PAZARI

Çeviren:
NUR GENCEL

VK
VATAN Kitap

Fleshmarket Geçidi için basındaki yorumlar.

Öylesine ustalıkla örülmüş bir roman ki insan öyküdeki Bizans entrikasını kaçırabilir... Büyüleyici bir kitap... Ian Rankin'in 15. romanı ve bu kadar uzun bir seriden umulmayacak şekilde son kitapları hep en iyisi. *Sunday Telegraph*

Fleshmarket Geçidi, Rankin'in bir yazar olarak ne kadar olgunlaştığının çarpıcı bir kanıtı... İnsanların tanımı son derece gerçekçi, diyaloglar canlı ve akıcı. Çağdaş Edinburgh ve Orta İskoçya'daki yaşamı, binaları, içinde oturan veya daha çok barınmaya çalışanları keskin bir gözlem gücüyle aktarmakta. *Scotsman*

Rankin'in sıkı örülmüş cümleleri romana o kendine özgü tempoyu veriyor, ama asıl çarpıcı yönü tüm kitaba hâkim olan Dickens benzeri bir kızgınlık. *New Statesman*

Suç uzmanı Rankin yine döndü... Gerçek bir sosyal olguyu yorumlayan çok güçlü bir kitap. *Sunday Express*

Rankin her zamanki gibi kendi alanında bir numara olduğunu yine kanıtladı. Edinburgh'un karanlık yüzünü harika bir üslupla gün ışığına çıkarıyor... Rankin'in en büyük ustalığı birbirlerinden çok farklı olguları bir bütün olarak örebilmesinde. Fleshmarket Geçidinde yine büyük bir başarı kazandı. Günümüzde ondan daha iyi bir cinayet romanı yazarı yok. *Daily Mail*

Rankin'in on sekiz Rebus romanında gösterdiği en büyük ustalık, insanları ve mekânları bir araya getirişi, bunların özel ve toplumsal olaylarla iç içe geçerek etkileşimleri... Fleshmarket Geçidi, ironik, heyecanlı ve vurgulu. Öykü son derece yaratıcı, kişilikler net ve espriler ayağınızın altından çekilen bir halı gibi sürprizlerle geliyor. Yorgun ve yaşlı olabilir, ama Rebus hiç bu kadar formda görünmemişti. *Literary Review*

Öykü Rankin'in her zamanki ustalığını yansıtıyor ama karakterler gerçek bir okuma zevki veriyor insana... Fleshmarket Geçidi pek çok açıdan Rankin'in en iyi romanı ve bu da bir şeyler ifade etmeli. *Observer*

IAN RANKIN

"Müfettiş Rebus" dizisi
(Serinin diğer kitapları)
Knots&Crosses
Hide & Seek
Tooth & Nail
Strip Jack
The Black Book
Mortal Causes
Let It Bleed
Black&Blue
The Hanging Garden
Death Is Not The End (novella)
Dead Souls
Set in Darkness
The Early Years
The Falls
Kısa Hikayaler
A Good Hanging & Other Stories

Diğer Romanları
The Flood
Watchman
Westwind

Jack Harvey adıyla yazdıkları
Witch Hunt
Bleeding Hearts
Blood Hunt

1960'da Fife'de doğdu. Edinburgh Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra üzüm toplamak, domuz çobanlığı, vergi memurluğu, alkol araştırmacısı, müzik muhabirliği ve punk müzisyenliği gibi işler yaptı. İlk Rebus romanı Knots & Crosses 1987 yılında basıldı ve Rebus romanları günümüze kadar 26 dile çevrildi. Hawthornden Fellow ve ünlü Chandler-Fulbright ödüllerinin yanı sıra CWA kısa hikâye "Dagger'ını", 1997'de Black & Blue romanıyla CWA Macallan Altın "Dagger" ödülünü kazanmış ve yine aynı romanla, En İyi Roman ödülü olan Mystery Writers of America "Edgar" ödülüne aday gösterilmiştir. Black & Blue, The Hanging Garden, Dead Souls ve Mortal Causes adlı kitapları ITV'ye televizyon filmi olarak çekilmiş, Müfettiş Rebus rolünü John Hanah oynamıştır. Serinin onuncu kitabı olan Dead Souls 1999'da CWA Gold Dagger ödülüne aday gösterilmiştir. Edinburgh Üniversitesi'nin bir mezunu olarak kendisine dört onur doktorası verilmiştir. Bunlar 1999'da Dundee'deki Abertay Üniversitesi'nden, 2001'de St Andrews Üniversitesi'nden, 2003'te Edinburgh Üniversitesi'nden ve 2005'de Open Üniversitesi'nden aldığı doktora unvanlarıdır. 2002 yılında edebiyata olan hizmetleri nedeniyle OBE ödülünü almıştır. 2004'te Resurrection Man kitabı, Edgar En İyi Roman ödülünü kazanmış, 2005'de Fleshmarket Geçidi British Book Award Yılın En İyi Cinayet Romanı ödülünü almıştır. 2005 yılında Crime Writers Association Diamond Dagger ödülünü, Fransa'da Grand Prix du Litterature Policier ve Almanya'da the Deutsche Krimi Prize ve Icons of Scotland ödüllerini de kazanmıştır. Edinburgh'da eşi ve iki oğluyla birlikte yaşamaktadır. İnternet adresi. www.ianrankin.net.

Çok özlemini duyduğum iki dostumun anısına, Fiona ve Annie.

Çağdaşlık kavramı için İskoçya'ya bakmamız gerekir.
(Voltaire)

Edinburgh'un öyle bir iklimi vardır ki zayıflar erken ölür... ve güçlüler onlara gıpta eder.
(Dr. Johnson'dan Boswll'e)

Sığınmacılar ve göçmenler konusunda yaptığım araştırmalara yardımcı olan Şenay Boztaş ve diğer gazeteci arkadaşlara, Glasgow ve Dungavel Gözaltı Merkezinde yaşayan sığınmacıların içinde bulundukları kötü koşulları görmeme yardımcı olan, Glasgow Göçmen Barındırma Merkezinden (PAİH) Robina Quareshi'ye teşekkür ederim.

Banehall diye bir kasaba yok, onun için haritalarda boşuna aramayın.West Lothian'ın herhangi bir yerinde Whitemire diye bir gözaltı merkezi veya Edinburgh'un batı varoşlarında Knoxland diye bir site de yok. Ama Knoxland adındaki bu hayali siteyi, bir zamanlar Knoxland adıyla çok güzel bir kısa hikâye yazmış olan arkadaşım yazar Brian McCabe'den aldım.

Bu kitap hakkında daha fazla bilgi edinmek için, aşağıdaki adresleri tıklayabilirsiniz.

www.paih.org
www.closedungavelnow.com
www.scottishrefugeecouncil.org.uk
www.amnesty.org.uk/scotland

BİRİNCİ GÜN

PAZARTESİ

BİR

Müfettiş Dedektif Rebus, 'Burada olmamam gerekiyor,' dedi. 'Ama kimse dinlemediği için değil.'

Knoxland, Edinburgh'un batı ucunda bir yerleşim yeriydi ve Rebus'un bölgesinin dışındaydı. Orada bulunmasının nedeni Batı Bölgesinde yeterli eleman olmamasıydı. Bir diğer nedeni de, amirlerinin onu tam olarak ne yapacaklarını bilememeleriydi. Yağmurlu bir pazartesi öğleden sonrasıydı. Önündeki çalışma haftası için, hiç de iç açıcı bir şeyler vaat etmeyen sıkıntı dolu bir gündü.

Rebus'un son sekiz yılını çok rahat geçirdiği eski polis karakolu yeniden organize olmuştu. Bunun sonucu olarak da artık bir Suç Araştırma Birimi olmaktan çıkmış, karakolda görev yapan Rebus ve diğer dedektifler başka karakollara dağıtılmıştı. Rebus, Leith Yolunun hemen yakınındaki Gayfield Square'e tayin edilmişti. Burası bazılarına göre çok rahat bir karakoldu. Zarif New Town yerleşim merkezinin hemen kenarında bulunuyordu. 18 ve 19. yüzyıllardan kalan bu gösterişli binaların duvarlarının arkasında, dışarıdaki insanlara sezdirmeden her türlü olay yaşanabilirdi. Knoxland'den de oldukça uzak sayılırdı (belki üç milden fazla). Orası ise bambaşka bir kültür, farklı bir ülkeydi.

Knoxland 1960'larda, herhalde sadece kartonpiyer ve hafif balsa ağacından inşa edilmişti. Duvarları o kadar inceydi ki yan tarafınızdaki komşunun ayak tırnaklarını kestiğini duyabilir, ocağın üzerinde pişirdiği yemeğin kokusunu alabilirdiniz. Rutubet lekeli gri beton duvarlar, her yeri kaplayan grafitiler, siteye kanunsuz bir şehir havası veriyordu. Duvarda göze ilişen bir yazı Pakistanlılara bölgeden uzak durmasını öğütlüyor ve en fazla bir saat önce yazıldığı belli olan bir diğeri de "Biri eksik olsun" efsanesini yaşatmaya çalışıyordu.

Sitede bulunan birkaç dükkân sahibi çareyi pencerelerine ve kapılarına taktıkları demir kafesten kepenklerde bulmuş, bunları açık oldukları saatlerde bile kaldırmamayı yeğlemişti. Bu site, kuzeye ve batıya giden çift yönlü yolların arasında kalan izole edilmiş bir yerdeydi. Yerleşim yerini inşa eden akıllılar, yolların altına yaya geçitleri inşa etmişlerdi. Buralar, herhalde ilk çizimlerinde tertemiz ve iyi aydınlatılmış altgeçitler olarak tasarlanmış olmalıydı. İnsanların birbirleriyle karşılaştıklarında durup havadan sudan konuşabilecekleri veya 42 numaradaki dairenin penceresindeki yeni perdelerden söz edebilecekleri huzur dolu yerler gibi. Ama gerçekte, gündüz saatlerinde bile ancak çılgın veya intihar etmek isteyen kişilerin girebilecekleri yerler haline dönüşmüştü. Rebus, bu altgeçitlerde yaşanan sayısız gasp ve darp raporu okumuştu.

Sitede yer alan yüksek apartman bloklarına İskoç yazarlarının adını vermeyi de yine aynı akıllılar düşünmüş olmalıydı. Her bir yazar adının ardına bir de "Ev" tanımını eklemişler, ama bu adlar binaların hiçbir şekilde gerçek bir eve benzemediğini vurgulamaktan öte bir şey ifade etmemişti.

Barrie Evi.

Stevenson Evi.

Scott Evi.

Burns Evi.

Gökyüzüne dimdik uzanan yüksek apartman blokları.

Çevresine bakınarak, içindeki kahvenin yarısını içtiği karton bardağı atacak bir yer aradı. Kent merkezinden uzaklaştıkça içilebilecek nitelikte bir şey bulamayacağını düşünerek Gorgie Caddesinde durmuş ve bir fırından kahve almıştı. Ama bu iyi bir seçim olmamıştı. İlk başta çok sıcakken çabucak ılınmış, çok tatsız ve kötü bir kahve olduğu iyice anlaşılmıştı. Yakınlarda bir çöp tenekesi yoktu, aslında uzaklarda da yoktu, hiçbir yerde yoktu. Bu ihtiyacı gidermek için, kaldırımlar ve çim alanların kenarları ellerinden geleni yapıyordu. Rebus da çöpünü bu mozaiğe ekledi ve sonra doğrularak ellerini paltosunun ceplerine iyice sokuşturdu. Havanın içinde nefesini görebiliyordu.

Birinin,'Gazeteler bu haberle bayram yapacak,' diye söylendiğini duydu. Bir düzineye yakın insan, iki yüksek binanın arasında bulunan ve üzeri kapalı yaya yolunda dolanıp duruyordu. Ortalık, hafif

insan ve hayvan sidiği kokuyordu. Çevrede çok köpek vardı, hatta bir iki tanesi de tasmalıydı. Köpekler, yeri koklayarak yaya yolunun girişine kadar geliyor, sonra da onları üniformalı polisler kovalıyordu. Polisler, geçidin iki ucuna olay yeri güvenlik bandı çekmişlerdi. Bisikletli çocuklar kafalarını uzatıp ne olup bittiğine bakıyor, polis fotoğrafçıları kanıt toplamaya çalışırken dedektiflerle yer konusunda tartışıyorlardı. Tepeden tırnağa beyaz tulumlar içindeydiler. Geçidin dışında çocukların oyun sahası olarak kullandığı çamurlu meydandaki polis araçlarının yanına, üzerinde hiçbir yazı bulunmayan gri renkli bir minibüs park etmişti. Minibüsün sürücüsü, yakınarak çocukların arabaya göz kulak olmak için kendisinden para istediklerini söyledi Rebus'a.

'Lanet olası çakallar!'

Sürücü az sonra cesedi morga götürecek ve orada otopsi yapılacaktı. Ama olayın bir cinayet olduğunu şimdiden biliyorlardı. Bir tanesi boğazdan olmak üzere pek çok bıçak yarası almıştı. Kan izleri, kurbanın geçide girdikten üç dört metre sonra saldırıya uğradığını gösteriyordu. Herhalde ışığa doğru kaçmaya çalışmış, ama sendeleyip düştüğünde saldırgan birkaç darbe daha vurmuştu.

Dedektiflerden biri, 'Ceplerinde biraz bozuk paradan başka bir şey yok,' diyordu. 'Umarım onu tanıyan birileri çıkar.'

Rebus, onun kim olduğunu bilmiyordu ama ne olduğunu biliyordu. O bir olaydı ve bir istatistik verisiydi. Ama daha da iyisi bir öyküydü. Şehirdeki gazeteciler olayın kokusunu şimdiden almış olmalıydılar, çok geçmeden avını hisseden bir sürü gibi buraya üşüşürlerdi. Knoxland, popüler bir yerleşim bölgesi değildi. Burasını sadece çok zor durumda kalmış ve başka bir seçeneği olmayan insanları çekerdi. Şehir Konseyi bu siteyi geçmiş yıllarda, yer bulmakta güçlük çektiği uyuşturucu bağımlılarıyla hafif akıl hastalarını barındırmak için kullanırdı. Son zamanlardaysa, en karanlık ve en kötü dairelere göçmenler yerleştiriliyordu. Bunlar sığınma hakkı isteyenler, göçmenlik başvurusunda bulunanlardı. Kimsenin uğraşmak hatta düşünmek bile istemediği kimseler. Çevresine bakınan Rebus, burada yaşayan zavallı insanların kendilerini bir labirentin içine düşmüş fareler gibi hissedebileceklerini düşündü. Aradaki tek fark, laboratuvarlarda sadece birkaç yırtıcı hayvan varken, bu gerçek dünyada her yerde olmalarıydı.

Onlar bıçak taşırdı. Kafalarına göre dolaşırlardı. Sokaklara onlar hâkimdi.

Ve şimdi de birini öldürmüşlerdi.

Bir araba daha yaklaşıp durdu ve içinden biri çıktı. Steve Holly, Rebus'un tanıdığı bir yüzdü. Glasgow'un adi bulvar gazetelerinden birinin yazarıydı. Aşırı kilolu ve telaşlı biriydi. Saçlarına jöle sürüp onları sivri çıkıntılar haline getirirdi. Holly arabasının kapısını kilitlemeden önce dizüstü bilgisayarını kolunun altına sıkıştırmıştı. Onu da yanına alıp gelecekti, ne de olsa sokakları tanıyan biriydi. Steve Holly, Rebus'u başıyla selamladı.

'Benim için bir şeyler var mı?'

Rebus başını iki yana salladı ve Holly anında daha iyi bir kaynak bulmak için çevresine bakınmaya başladı. Sohbet ortamı yaratmak için, 'St Leonard'dan kovulduğunu duydum,' dedi. Ama gözleri Rebus'dan başka her yere bakıyordu. 'Umarım buraya sepetlememişlerdir seni?'

Rebus, elbette ona uygun bir yanıt vermesini bilirdi ama Holly onunla dalga geçiyordu. 'Burasını tanımlayabilecek tek sözcük çöplük olabilir. Serserilerin okulu, öyle değil mi?' Holly bir sigara yaktı ve Rebus onun daha sonra neler yazacağını düşündüğünü anladı. Kelime oyunlarıyla bezenmiş cümleler, beş para etmez felsefe kırıntıları.

'Asyalı bir herif diye duydum,' dedi gazeteci. Sigarasının dumanını üflerken paketi Rebus'a uzattı.

Rebus sigarayı kabul ederken, 'Henüz bilmiyoruz,' dedi. Sözlerinin değeri bir tek sigaraydı. Holly sigarasını yakarken yanıt verdi: 'Koyu tenli, herhangi bir yerden olabilir.'

'İskoçya dışında herhangi bir yerden,' dedi Holly gülümseyerek. 'Ama ırkçı bir cinayet. Öyle olması gerek. Bizim de böyle bir olay yaşayacağımız belliydi.' Rebus, onun niçin biz dediğini biliyordu. Edinburgh'dan söz etmekteydi. Glasgow'da en azından bir ırkçı cinayet işlenmişti zaten. Ülkeden sığınma hakkı isteyip, yaşamını kentin en kötü bölgelerinden birinde de olsa sürdürmek isteyen bir adam aynen önlerinde yatan adam gibi bıçaklanarak öldürülmüştü. Buradaki kurbanın üzeri aranmış, durumu incelenmiş, fotoğrafı çekilmiş ve şimdi de bir ceset torbasına konulmaktaydı. Bu işlem sırasında, ortalığı sessizlik kaplamıştı. Torbalama olayı biter bitmez katili araştırma sürecine başlayacak olan profesyonellerin bir anlık da olsa saygı ifadesiydi

bu. Torba bir sedyeye yerleştirildi, sonra tekerleklerin üzerinde güvenlik bandının altından, ardından Rebus ile Holly'nin yanından geçirildi.

'Burada yetkili sen misin?' diye sordu Holly alçak sesle. Rebus, cesedin minibüse yüklenişini izlerken başını yine iki yana salladı. 'O zaman söyle de kiminle görüşeceğimi bileyim.'

Rebus arabasının göreceli güvenliğine doğru ilerlerken, 'Benim burada olmamam gerekiyor,' dedi.

Yardımcı Dedektif Siobhan Clarke, 'Ben şanslı olanlardan biriyim,' diye düşünüyordu. Kendisine, hiç değilse bir masa verilmişti. John Rebus, hiyerarşide üstüydü ama kendisi kadar şanslı olamamıştı. İyi veya kötü, bu sadece bir şanstı ve ast üst olmakla da bir ilgisi de yoktu. Ama Rebus'a gösterilen bu tavrı, onun için yer olmadığını ve artık istifa zamanının geldiğini anlatmak isteyen üstleri tarafından gönderilen bir mesaj olarak yorumladığını biliyordu. Tam maaşla emeklilik hakkını çoktan kazanmıştı. Ondan daha genç ve meslekte daha az çalışmış polisler bile rozetlerini bırakıp emekli ikramiyelerini alıyorlardı. Yani aslında, Rebus patronlarının ona vermek istediği mesajı doğru algılamıştı. Bunu Siobhan da fark etmiş ve Rebus'a kendi masasını almasını önermişti. Ama o elbette bunu reddetmiş ve bir yere ilişip oturabileceğini söylemişti. Bulduğu yer de fotokopi makinesinin yanındaki masa olmuştu. Masanın üzerinde kahve fincanları, kahve ve şeker vardı. Su kaynatılan çaydanlık da masanın dayandığı pencere pervazının üzerinde duruyordu. Masanın altında içinde fotokopi kâğıtları bulunan bir kutu, önünde ise oturulduğunda gıcırtılar çıkaran, arkalığı kırık bir sandalye vardı. Telefon olmadığı gibi yakınlarda bir telefon prizi de bulunmuyordu. Bilgisayar da yoktu.

Başmüfettiş Dedektif James Macrae, 'Elbette geçici olarak' diye durumu açıklamıştı. 'Yeni elemanlara yer ayarlamak o kadar kolay olmuyor.'

Rebus'un bu sözlere tepkisi gülümseme ve hafif bir omuz silkmek olmuştu. Siobhan onun niçin bir şey söylememeyi yeğlediğini biliyordu. Rebus kızgınlıklarını bu şekilde kontrol eder, daha uygun bir zamanda boşaltmak üzere içinde saklardı. Yer sorunu, kendi masasının da memur dedektiflerle aynı odaya yerleştirilmesinde rol oynamıştı. Aslında Yardımcı Dedektifler için ayrı bir ofis vardı ve yazı işlerine

bakan memurla birlikte oturuyorlardı. Ama o odada Siobhan ve Rebus için yer yoktu. Bu iki odanın arasında bulunan küçük bir ofis ise Müfettiş Dedektife aitti. Sorun da buradaydı, Gayfield'da zaten bir Müfettiş Dedektif vardı ve bir ikincisine ihtiyaç yoktu. Adamın adı Derek Starr'dı; uzun boylu, sarışın ve yakışıklı biriydi. İşin kötü yanı kendisi de bunun farkındaydı. Bir öğlen tatilinde Siobhan'ı alıp üye olduğu kulübe yemeğe götürmüştü. Burası, beş dakikalık yürüyüş mesafesinde ve The Hallion adında bir yerdi. Siobhan bu kulübe üye olmanın kaça mal olduğunu sormaya cesaret edememişti. Daha sonraları, oraya bir kez de Rebus'u götürdüğünü öğrenmişti.

Rebus,'Çünkü üye olabiliyor,' diyerek konuyu özetlemişti. Starr'ın gözü yukarılardaydı ve yeni gelen iki elemanın de bunu bilmesini istiyordu.

Masası güzeldi. Bilgisayarı vardı ve Rebus'a onu istediği zaman kullanabileceğini söylemişti. Bir de telefonu vardı. Karşısında, biraz ileride Memur Dedektif Phyllida Hawes oturuyordu. Farklı bölümlerde olmalarına karşın daha önce birkaç davada birlikte çalışmışlardı. Siobhan, Hawes'dan on yaş küçüktü ama rütbesi daha büyüktü. Bu daha önce bir sorun yaratmamıştı ve Siobhan durumun yine aynı şekilde devam edeceğini umuyordu. Odada bir Yardımcı Dedektif daha vardı. Adı Colin Tibbet'dı ve yirmili yaşlarının ortasındaydı. Bu da onu Siobhan'dan birkaç yaş genç yapıyordu. Küçük ve hafif yuvarlak dişlerini gösteren güzel bir gülümsemesi vardı. Hawes, ima yollu da olsa, daha şimdiden Siobhan'ı ondan hoşlanmakla suçlamıştı. Aslında ne demek istediği açıkça belliydi.

Siobhan,'Çocuk bakmakla uğraşmıyorum,' diye yanıt vermişti.

Hawes alaycı bir tavırla, 'Daha olgun erkeklerden mi hoşlanıyorsun?' demişti fotokopi makinesinden tarafa bakarak.

Siobhan Rebus'u ima ettiğini görence, 'Deli olma,' demişti. Aslında birkaç ay önce bir dava sonuçlandıktan sonra Siobhan kendisini Rebus'un kollarında bulmuş ve öpülmüştü. Bu olayı başka bilen yoktu ve kendi aralarında da bir daha sözü edilmemişti. Ama ne zaman bir yerde yalnız kalsalar, bu varlığını sürdüren bir olguydu. En azından kendisi açısından öyleydi, John Rebus'un ne düşündüğünü bilmek kolay değildi.

Phyllida Hawes, şimdi de fotokopi makinesine doğru yürüyerek Müfettiş Dedektif Rebus'un nereye kaybolduğunu soruyordu.

Siobhan, 'Bir telefon aldı,' diye yanıtladı. Bütün bildiği buydu, ama Hawes'ın ona bakışı bir şeyler sakladığını düşündüğünü gösteriyordu. Tibbet boğazını temizledi.

'Knoxland'de bir ceset bulunmuş. Şimdi bilgisayarda gördüm.' Doğrulamak istercesine monitörün ekranını tıklattı. 'İşte burada, umarım çete savaşı değildir.'

Siobhan yavaşça başını salladı. Bir yıldan daha kısa bir süre önce, bir uyuşturucu çetesi bölgeye el atmaya kalkışmış ve sonuçta bir sürü bıçaklama, adam kaçırma ve karşılıklı misilleme olaylarına yol açmıştı. Söylentilere göre yeni gelenler Kuzey İrlandalıydı ve terörist militanlarla bağlantıları vardı. Şimdi bunların çoğu cezaevindeydi.

Hawes, 'Bizim sorunumuz değil,' diyordu. 'Buranın pek az iyi tarafından biri de bu. Görev bölgemizde, Knoxland benzeri yerler yok.'

Dediği doğruydu. Gayfield Square genel olarak kent merkezinde yaşanan olaylarla ilgilenirdi: Dükkânlardan hırsızlık yapanlarla, Prince Caddesinde olay çıkaranlarla, cumartesi sarhoşlarıyla ve New Town'daki evlere giren hırsızlarla.

Hawes sırıtarak, 'Burası senin için tatil yeri sayılır, değil mi Siobhan?' diye ekledi.

Siobhan, 'St Leonard da fena değildi,' dedi. Ama yine de Hawes'u onaylamak zorundaydı. Karakolun dağıtılacağı duyurulduğunda, kendisinin Genel Merkeze gönderileceğine ilişkin bir söylenti çıkmıştı. Nereden ve nasıl çıktığını bilmiyordu ama bir hafta kadar sonra o da benimsemişti bunu. Daha sonra Başkomiser Dedektif Gill Templer onu görmek istemiş ve Gayfield Square'e gönderileceğini söylemişti. Bunu büyük bir darbe olarak hissetmemeye çalışsa da aslında gerçek buydu. Genel Merkeze giden de Templer olmuştu. Diğer dedektifler Balerno ve Doğu Lothian gibi uzak yerlere gönderilmiş, birkaç tanesi emekliliğini istemişti. Gayfield'a sadece Siobhan ile Rebus gidecekti.

Rebus masanın çekmecelerini büyük bir karton kutunun içine boşaltırken, 'Tam da buradaki işe alışmaya başlamıştık,' diye yakınmıştı. 'Ama yine olaya iyi tarafından bak, sabahları daha fazla uyuyabileceksin.'

Doğruydu, evi yürüyerek sadece beş dakika uzaklıktyadı. Artık trafiğin en yoğun olduğu saatte kent merkezinde araba sürmek zorunda kalmayacaktı. Düşünebildiği tek olumlu nokta da buydu zaten. St Leonard'dayken bir ekip olarak çalışırlardı ve karakol binası bura-

daki iç sıkıcı ofisten çok daha güzeldi. Suç Araştırma Biriminin çalıştığı oda daha büyük ve daha aydınlıktı. Sonra burada bir de... Burnundan derin bir nefes aldı. Burada bir de koku vardı. Ne olduğunu tam çıkaramadığı bir koku. Ter kokusu veya Tibbet'in her gün yanında getirdiği peynirli, turşulu sandviç kokusu değildi. Bu sanki binanın kendisinden gelen bir kokuydu. Bir sabah odada yalnızken duvarları ve hatta yerleri bile koklamıştı ama kesin olarak nereden kaynaklandığını bulamamıştı. Bazen sanki yok oluyordu ama daha sonra farklı yoğunluklarda yine gelmek üzere. Radyatörler mi acaba? Yoksa izolasyon mu? Sonraları anlamaya çalışmaktan vazgeçmiş, kimseye de bir şey söylememişti, Rebus'a bile.

Telefonu çalınca açtı. 'Suç Araştırma Birimi.'

'Başvuru masası. Dedektif Clarke'la görüşmek isteyen bir çift var.'

Siobhan kaşlarını çattı. 'Özel olarak benimle mi görüşmek istiyorlar?'

'Evet, öyle.'

'Adları neymiş?' Uzanıp not defteriyle kalemini aldı.

'Bay ve Bayan Jardine. Banehall'dan geldiklerini söylememi istediler.'

Siobhan yazmayı bıraktı. Kim olduklarını biliyordu. 'Söyle, şimdi geliyorum.' Telefonu kapattı ve sandalyesinin arkasına asmış olduğu ceketini aldı.

Hawes, 'Biri daha mı kaçıyor?' dedi. 'Neredeyse sohbetimizden hoşlanılmadığını düşüneceğim, Col.' Tibbet'e göz kırptı.

Siobhan, 'Konuklarım gelmiş,' diye açıkladı.

Hawes kollarını iki yana açarak, 'İçeri alsana,' dedi. 'Ne kadar çok olursalar o kadar eğleniriz.'

Siobhan, 'Bakarız,' dedi. Odadan çıkarken Hawes fotokopi makinesinin düğmesine basıp duruyor, Tibbet dudaklarını sessizce oynatarak bilgisayar monitöründen bir şeyler okuyordu. Jardine'leri buraya getiremezdi. İçeriye sinmiş olan o koku, köhne ortam ve otopark manzarası. Hayır, Jardine'ler daha iyisini hak ediyordu.

'Aslında ben de öyle,' diye düşünmeden edemedi.

Onları son gördüğünden bu yana üç yıl geçmişti. İyi yaşlanmamışlardı. John Jardine'in saçları neredeyse tümüyle dökülmüş, kalanlar da kırlaşmıştı. Karısı Alice'in saçlarına da kır düşmüştü. Saçını arkasında topuz yapmış, bu da yüzünü olduğundan büyük ve sert ifade-

li göstermişti. Biraz da kilo almıştı. Üzerindeki giysileri rastgele seçmiş gibi bir hali vardı. Uzun kahverengi kadife etek, koyu mavi çoraplar, yeşil ayakkabı, ekose bluz ve hepsinin üzerinde kırmızı ekose büyük bir ceket. John Jardine biraz daha çaba harcamış ve takım elbise giyip kravat takmıştı. Gömleği de hiç değilse son zamanlarda ütü masasıyla tanışmış gibi görünüyordu. Siobhan'ın tutması için elini uzattı.

Siobhan, 'Bay Jardine,' dedi. 'Bakıyorum kedileriniz hâlâ duruyor.' Adamın yakasından iki ince kedi tüyü aldı.

Adam kısa ve gergin bir gülüşle yana doğru çekilerek, karısının Siobhan'la el sıkışması için yol verdi. Kadın Siobhan'ın elini sıkıp bırakmak yerine, tutup sessizce bekledi. Gözleri kızarmıştı, kadının o gözlerden bir şeyler anlamasını umduğunu fark etti Siobhan.

John Jardine, 'Dedektif olduğunu söylediler,' diyordu.

'Evet, Yardımcı Dedektif.' Siobhan hâlâ Alice Jardine'in gözlerine bakmaktaydı.

'Tebrik ederim. Sizin eski yerinize gittik ama buraya gelmemizi söylediler. Yeni bir organizasyon yapılmış sanırım.' Sanki yıkıyormuş gibi ellerini ovuşturuyordu. Siobhan adamın kırklı yaşlarının ortalarında olduğunu biliyordu ama o da karısı gibi en az on yıl yaşlı gösteriyordu. Siobhan üç yıl önce onlara bir aile terapistine gitmelerini öğütlemişti. Ama dediğini yapmış olsalar bile bir işe yaramadığı görülüyordu. Hâlâ şok ve karmaşa içinde, şaşkın, yas tutar bir halleri vardı.

Alçak sesle, 'Bir kızımızı kaybettik,' dedi Alice Jardine ve sonunda elini bırakarak. 'Diğerini de kaybetmek istemiyoruz, onun için yardımına ihtiyacımız var.'

Siobhan kadından kocasına ve sonra yine ona baktı. Masadaki memurun kendilerini izlediğini fark ettiği gibi, duvarlardaki boyaların döküldüğünün, silinmeye çalışılmış grafitilerin ve "Aranıyor" posterlerinin de farkındaydı.

'Bir kahve içer misiniz?' dedi gülümseyerek. 'Hemen köşeyi dönünce bir yer var.'

Birlikte oraya gittiler. Burası, öğlen saatlerinde restoran olarak da hizmet veren bir kafeydi. Cam kenarındaki masalardan birinde bir işadamı oturuyordu. Yemeği bitmek üzereydi ve cep telefonuyla konuşurken evrak çantasındaki kâğıtları karıştırıyordu. Siobhan konuk-

larını duvarlardaki hoparlörlerden uzak bir köşeye götürdü. Sessizliği doldurmak isteyen enstrümantal bir müzik çalıyordu. Müzikte, hafif bir İtalyan tınısı vardı. Garson ise yüzde yüz yerliydi.

'Kahvenin yanında bir şey ister misiniz?' Sesli harfleri yayarak ve genizden vurgulayarak konuşuyordu, kısa kollu beyaz gömleğinin karın kısmında hatırı sayılır büyüklükte bir domates sosu lekesi vardı. Kalın kollarında, İskoçya ulusal amblemlerinin solmaya başlamış dövmeleri seçiliyordu.

'Sadece kahve,' dedi Siobhan. 'Ama siz...?' karşısında oturan çifte baktı ama onlar da kafalarını iki yana salladılar. Garson espresso makinesine doğru ilerlerken bir şeyler isteyen işadamı tarafından yarı yoldan çevrildi. Adamın üç tane kahvenin boy ölçüşemeyeceği bir hizmet almayı hak ettiği anlaşılıyordu. Aslında Siobhan'ın karakoldaki masasına dönmek için acelesi yoktu ama az sonra yapacakları konuşmadan zevk alacağından da pek emin değildi.

'Evet, sizin işler nasıl bakalım?' diye sormak zorunda hissetti kendini.

Yanıt vermeden önce çift birbirine baktı. Bay Jardine, 'Zor,' dedi. 'Her şey çok zor.'

'Evet, bundan eminim.'

Alice Jardine masanın karşısına doğru eğildi. 'Konu Tracy değil. Yani onu hâlâ çok özlüyoruz...' Gözlerini indirdi. 'Elbette özlüyoruz. Ama asıl İshbel için endişe ediyoruz.'

Kocası, 'Hem de çok,' diye ekledi.

'Çünkü evden gitti. Niçin ve nereye gittiğini de bilmiyoruz.' Bayan Jardine, göz yaşlarına boğulmuştu. Siobhan işadamına doğru baktı, ama o kendi varlığından başka bir şeyle ilgilenmiyordu. Garson ise espresso makinesinin yanında bir an için duraksamıştı. Siobhan ona kızgın bir ifadeyle baktı, durumu anlayıp kahveleri çabucak getirmesini umarak. John Jardine kolunu karısının omzuna attı ve bu görüntü Siobhan'ı bir anda üç yıl öncesine götürdü. Banehall'un Batı Lothian köyündeki teraslı evde de karısını aynen bu şekilde, elinden geldiği kadar teselli etmeye çalışmıştı. Evleri temiz ve düzenliydi, sahiplerinin gurur duyacağı bir konut. Evi şehir konseyinden satın alma hakları doğmuş, onlar da bunu kullanmışlardı. Çevredeki tüm sokaklarda hemen hemen birbirinin eşi olan evler sıralanmıştı ama özel mülkiyet olanlar diğerlerinden kolayca ayırt edilebiliyordu. Bunların kapı ve pencereleri yeni, bahçeleri bakımlı ve demir kapılı, çitleri bo-

yalıydı. Banehall bir zamanlar kömür madenciliğiyle çok zenginleşmişti ama o endüstri uzun yıllar önce devrini tamamlamış ve kasabanın ruhu da onunla birlikte gitmişti. Siobhan Main Caddesinden ilk geçişinde, kepenklerini tahta çakarak kapatmış dükkânlar, satılık ilanları, taşıdıkları naylon alışveriş torbalarının ağırlığıyla yavaş yavaş yürüyen insanlar, savaş anıtının çevresinde toplanıp birbirlerine yüksek karate tekmeleri atarak eğlenen çocuklar görmüştü.

John Jardine, mal tesliminde çalışan bir sürücüydü. Alice ise Livingston'un dış mahallelerinden birinde bulunan bir elektronik fabrikasının üretim bandında çalışıyordu. Kendilerini ve iki kızlarını iyi geçindirebilmek için çok çalışan insanlardı. Ama kızlarından biri bir gece Edinburgh'da saldırıya uğramıştı. Kızın adı Tracy'ydi. Bir arkadaş grubuyla içki içip dans etmeye gitmişti. Gece geç saatlerde, bardan çıkınca taksilere doluşup bir partiye gideceklerdi. Ama Tracy çıkmakta biraz geç kalmıştı ve taksi beklerken gideceği adresi de unutmuştu. Cep telefonunun şarjı da bittiği için bara geri dönmüş ve daha önce dans ettiği gençlerden birine telefonunu kullanmak istediğini söylemişti. Çocuk onunla birlikte dışarıya çıkmış, parti verilen yerin uzakta olmadığını söyleyip, yürüyerek götürmeyi önermişti.

Sonra yolda onu öpmeye başlamış ve hayır sözcüğünü bir yanıt olarak kabul etmemişti. Kızı tokatlamış, yumruklamış ve dar bir sokağa çekerek tecavüz etmişti.

Siobhan, Banehall'daki evde otururken bunları zaten biliyordu. Dava üzerinde o çalışmış, kurban ve ailesiyle görüşmüştü. Saldırganı bulmak zor olmamıştı, o da Banehall'da Main Caddesinin diğer tarafında, üç dört sokak ötede oturuyordu. Tracy onu okuldan tanıyordu. Savunması da tipikti. Çok içkiliydi ve bir şey anımsamıyordu, ayrıca kız da istemişti. Tecavüz her zaman için zor davalardan sayılırdı, ama neyse ki yüzü kalıcı izler bırakan tırnak yaralarıyla dolmuş olan ve arkadaşları tarafından Donny olarak tanınan Donald Cruikshank suçlu bulunarak beş yıl hüküm giymişti.

Aslında Siobhan'ın aile ile olan ilişkisinin orada bitmesi gerekirdi, ancak davanın sonuçlanmasından birkaç hafta sonra Tracy'nin intihar haberi geldi. On dokuz yaşında yaşamına son vermişti. Yatak odasında, kendisinden dört yaş küçük kız kardeşi İshbel tarafından, aşırı dozda uyku ilacı almış olarak bulunmuştu.

Siobhan aileyi ziyaret etmişti. Hepsi de söyleyeceklerinin hiçbir şey

değiştirmeyeceğini biliyordu, ama yine de bir şeyler söyleme zorunluluğunu hissetmişti. Başaramamışlardı, belki sistem tarafından değil ama hayat tarafından yenilgiye uğratılmışlardı. Siobhan'ın yapmadığı tek şey Cruikshank'ı cezaevinde görmeye gitmekti. Bunu yapmamak için de hep dişlerini sıkıp, zorlamıştı kendisini. Ona ne kadar kızdığını hissetmesini istiyordu. Tracy'nin mahkemede ifade verirken sözlerinin nasıl titrek çıktığını, sesinin nasıl yavaşlayıp hiçliğe karıştığını, hiç kimsenin yüzüne bakamadan, orada bulunmaktan ne kadar büyük bir utanç duyduğunu anımsamıştı. Kanıt torbasında bulunan yırtık elbisesi ve iç çamaşırına dokunmak istemeyişini, sessiz göz yaşlarını silişini. Yargıç da anlamıştı onun duygularını. Davalı ise yaptığından utanç duymadığını göstermek için elinden gelen çabayı harcayıp, esas kurbanın kendisi olduğu rolünü oynuyor, bir yanağını kaplayan gazlı bez ve yara bantlarıyla kafasını sallayıp, gözlerini tavana devirerek bu suçlamalara inanamadığını ifade etmeye çalışıyordu.

Jüri vardığı sonucu yargıca bildirdikten sonra sanığın daha önceki suç dosyası da açıklanmıştı. Donald Cruikshank, bir tanesi tecavüz girişimi olmak üzere iki saldırıdan hüküm giymişti ve henüz on dokuz yaşındaydı.

Mezarlıktan çıkarlarken John Jardine, 'Aşağılık serserinin önünde daha bütün bir hayat var,' demişti. Alice iki koluyla birden diğer kızına sarılmış, İshbel de annesinin omzuna kapanmış ağlıyordu. Alice dosdoğru ileri bakmaktaydı ama gözlerinin ardında bir şeyler ölmüştü.

Kahveleri geldi ve Siobhan'ı sarsarak yaşadığı ana geri döndürdü. Garsonun diğer masanın hesap pusulasını hazırlamak üzere yanlarından ayrılmasını bekledi.

'Ne olduğunu anlatır mısınız?'

John Jardine küçük paketin içindeki şekeri fincanına boşalttı ve karıştırmaya başladı. 'İshbel geçen yıl okulu bıraktı. Biz onun üniversiteye devam etmesini ve bir meslek sahibi olmasını istiyorduk ama o kuaför olmayı koymuştu kafasına.'

Karısı, 'Elbette bunun için de bir eğitim görmek gerekir,' diyerek söze karıştı. 'Bu nedenle yarım gün Livingstone'daki yüksek okula devam etmeye başladı.'

Siobhan sadece başıyla onayladı.

John Jardine alçak sesle, 'Ortadan kaybolduncaya kadar da devam etti,' diye ekledi.

'Ne zaman oldu bu olay?'

'Geçen hafta bugün.'

'Sadece bırakıp gitti mi?

'Biz her zamanki gibi işe gittiğini sandık. Main Caddesindeki salonda çalışıyordu. Ama oradan telefon edip hasta olup olmadığını sordular. Giysilerinin bir kısmını da almış yanına, bir sırt çantasını dolduracak kadar. Parasını, kartlarını, cep telefonunu...'

Karısı, 'Bilmem kaç kez telefonla ulaşmaya çalıştık,' diye ekledi. 'Ama her defasında kapalıydı.'

Siobhan, 'Benden başka kimseyle konuştunuz mu?' diye sordu fincanını dudaklarına götürürken.

'Düşünebildiğimiz herkesle. Tanıdıklarıyla, eski okul arkadaşlarıyla, birlikte çalıştığı kızlarla.'

'Yeni okulundaki arkadaşlarıyla konuştunuz mu?'

Alice Jardine başını salladı. 'Onlar da görmemişler.'

John Jardine, 'Livingstone'daki polis karakoluna gittik,' dedi. Hâlâ fincanını karıştırıyordu ve içmeye de pek niyeti yok gibiydi. 'On sekiz yaşını doldurduğunu ve yasalara aykırı bir şey yapmamış olduğunu söylediler. Çantasını da toplamış olduğundan kaçırılma olayı da söz konusu değilmiş.'

'Korkarım doğru söylemişler.' Aslında Siobhan daha başka şeyler de söyleyebilirdi. O güne kadar evinden kaçan bir sürü insan gördüğünü, Banehall'da yaşıyor olsa, belki kendisinin de kaçabileceğini. 'Evde kavga falan olmadı değil mi?'

Bay Jardine başını salladı. 'Bir ev tutmak için para biriktiriyordu. Almak istediği şeylerin listesini bile yapmıştı.'

'Erkek arkadaşı var mıydı?'

'İki ay öncesine kadar bir tane vardı. Ayrılmaları ise...' Bay Jardine aradığı kelimeyi bulamadı. 'Ama arkadaş kaldılar.'

Siobhan, 'Dostça mı ayrıldılar?' diye sordu. Adam gülümseyerek başını salladı, aradığı kelimeyi Siobhan bulmuştu.

Alice Jardine, 'Biz sadece neler olduğunu bilmek istiyoruz,' dedi.

'Evet haklısınız ve size yardım edebilecek kişiler de... İshbel gibi herhangi bir nedenle evini terk edenleri arayan kuruluşlar var.' Siobhan, kelimelerin ağzında çok çabuk döküldüğünü fark etti, aynı sözleri endişe içinde kıvranan anne babalara çok sık yinelemişti. Alice kocasına bakıyordu.

'Susie'nin sana ne söylediğini anlatsana,' dedi.

John başını salladı ve elindeki kaşığı en sonunda fincan tabağına bıraktı. 'Susie, İshbel'le birlikte salonda çalışıyor. İshbel'in çok gösterişli bir arabaya bindiğini görmüş. Bir BMW veya ona benzer bir şey olduğunu söyledi.'

'Ne zaman olmuş bu?'

'Birkaç kez binmiş. Araba her zaman yolun biraz aşağısına park edermiş. Sürücüsü de yaşlıca biriymiş.' Duraksadı. 'Yani en azından benim yaşlarımda.'

'Susie kim olduğunu sormuş mu İshbel'e?'

Başıyla onayladı. 'Ama İshbel söylememiş.'

'O zaman belki de o arkadaşıyla birlikte kalmaya gitmiştir.' Siobhan kahvesini bitirmişti ama yenisini ısmarlamadı.

Alice, 'Ama niye bize söylemesin ki?' diye sordu sızlanarak.

'Bu soruya yanıt bulmanıza yardım edebileceğimi sanmıyorum.'

John Jardine sesini biraz daha alçaltarak, 'Susie bir şey daha söylemişti,' dedi. 'O sözünü ettiği adamın biraz karanlık bir tip olduğunu söylemişti.'

'Karanlık mı?'

'Tam olarak söylediği, adamın bir kadın satıcısına benzediğiydi.' Kafasını kaldırıp Siobhan'a baktı. 'Bilirsiniz işte, sinemada televizyonda gördükleriniz gibi. Güneş gözlüğü, deri ceket, göz alıcı arabalar.'

Siobhan, 'Bunun bize yardımcı olacağını sanmıyorum,' dedi. "Biz" kelimesini kullandığı için anında büyük bir pişmanlık duydu, kendisini onların olayına angaje etmiş oluyordu.

Alice, 'İshbel çok güzel kızdır,' dedi. 'Bunu sen de biliyorsun. Bize söylemeden niçin kaçıp gitsin? O adamın varlığını bizden niçin gizlesin?' Başını yavaşça iki yana salladı. 'Hayır, bu daha başka bir olay olmalı.'

Masaya kısa bir an sessizlik hâkim oldu. Garsonun kendisine açtığı kapıdan çıkan işadamının telefonu yine çalmaya başladı. Garson hafifçe eğilerek selam bile vermişti adama. Belki sürekli müşteriydi, belki de hatırı sayılır bir bahşiş el değiştirmişti. Kafede artık sadece üç müşteri kalmışlardı ve bu o kadar da hoş bir durum değildi.

Siobhan, 'Size nasıl yardım edebileceğimi bilemiyorum,' dedi Jardine'lere. 'Biliyorsunuz elimden bir şey gelse....'

John Jardine karısının elini tutmuştu. 'Bize her zaman çok iyi davrandın, Siobhan. Hep anlayış gösterdin. Sana minnettar kaldık, İshbel de öyle... Onun için de aklımıza sen geldin.' Uysal bakışlarını Siobhan'a dikti. 'Tracy'yi kaybettik, İshbel'den başka kimsemiz kalmadı.'

'Bakın....' Siobhan derin bir nefes aldı. 'Onun adını gerekli yerlere iletirim, belki bir yerlerden bir şeyler çıkar.'

Adamın yüzü rahatladı. 'Bu harika olur.'

'Harika sözcüğü abartı ama elimden geleni yapacağım.' Alice Jardine'in yine ellerine sarılmak üzere olduğunu görünce sanki karakolda kendisini bekleyen önemli bir işi varmış gibi saatine bakarak yerinden doğruldu. Garson geldiğinde John Jardine hesabı ödemekte ısrar etti. Kafeden çıkacakları sırada garson ortalıkta görünmüyordu. Siobhan, kapıyı çekerek açtı.

'İnsanlar bazen kendilerine de zaman ayırma ihtiyacı duyarlar. Başka bir sorunu olmadığından eminsiniz değil mi?'

Karı koca birbirlerine baktılar. Konuşan Alice oldu. 'Çıktığını biliyorsunuz değil mi? Hiç utanıp sıkılmadan yine Banehall'da dolaşıyor. Belki onunla bir ilgisi vardır diye düşünüyoruz.'

'Kim?'

'Cruikshank. Sadece üç yıl, bütün yattığı bu. Alışverişe çıktığım bir gün onu gördüm. Hemen bir ara sokağa dalıp kustum.'

'Konuştunuz mu onunla?'

'Onun suratına bile tükürmem.'

Siobhan, John Jardine'e baktı, ama o başını iki yana sallıyordu.

'Onu öldürürüm,' dedi. 'Onunla karşılaşırsam onu öldürmem gerekir.'

'Bunu kime söylediğinize dikkat edin, Bay Jardine.' Siobhan bir an düşündü. 'İshbel de biliyor muydu? Yani cezaevinden çıkmış olduğunu?'

'Bütün kasaba biliyor. Siz de bilirsiniz, bu gibi şeyleri ilk kuaförler duyar.'

Siobhan hafifçe başını salladı. 'Evet... dediğim gibi birkaç yere telefon edeceğim. İshbel'in bir fotoğrafı olsa işime yarardı.'

Bayan Jardine el çantasını karıştırıp katlanmış bir kâğıt çıkardı. Bilgisayarda büyütülmüş ve yazıcıyla A-4'e basılmış bir fotoğraftı. İshbel elinde içki kadehi, yanakları alkolden kızarmış durumda bir koltukta oturuyordu.

Alice Jardine, 'Yanındaki de salonda birlikte çalıştıkları Susie,' dedi. 'Üç hafta önce verdiğimiz bir partide John çekmişti. Doğum günümde.'

Siobhan başını salladı. İshbel son gördüğünden bu yana çok değişmişti. Saçlarını uzatıp sarıya boyatmıştı. Makyajı daha fazla ve gülümsemesine karşın göz çevrelerinde bir sertlik ifadesi vardı. Hafifçe gıdısı çıkmış, saçlarını ortadan ayırmıştı. Onu kime benzettiğini anlamak Siobhan'ın bir anını aldı. Tracy'ye benzemişti. Uzun sarı saçları ve ortadan ayırmış olması, mavi göz kalemi.

Aynen ölmüş olan kız kardeşine benziyordu.

Fotoğrafı cebine koyarken, 'Teşekkürler,' dedi.

Siobhan, telefon numaralarının aynı olup olmadığını sordu. John Jardine başını salladı. 'Bir sokak öteye taşındık ama numarayı değiştirmemiz gerekmedi.'

Elbette taşınmış olmalıydılar. Tracy'nin aşırı dozda ilaç alarak intihar ettiği bir evde yaşamaya nasıl devam edebilirlerdi? İshbel ablasının cansız bedenini bulduğunda on beş yaşındaydı. Hayran olduğu, adeta taptığı, rol modeli olan ablasının.

Siobhan, 'Haberleşeceğiz,' dedi ve arkasını dönüp yürüdü.

İKİ

Siobhan bira bardağını Rebus'un önüne koyarken, 'Evet, neredeydin bütün gün?' diye sordu. Karşısına geçip oturduğu sırada Rebus sigarasının dumanını tavana doğru üfledi, bu sigara kullanmayan dostlarına karşı gösterdiği bir nezaket ifadesiydi. Oxford Bar'ın arka salonundaydılar ve masaların tümü ev yolculuğuna çıkmadan önce biraz yakıt almak isteyen ofis çalışanları tarafından doldurulmuştu. Rebus'un mesajı cep telefonunun ekranında belirdiğinde karakola dönüşünün üzerinden pek fazla zaman geçmemişti.

Bir içkiye ne dersin oxforddayım

Nihayet mesaj alıp göndermesini öğrenmişti ama noktalama işaretlerini de öğrenmesi gerekiyordu.

Büyük harfleri kullanmasını da.

'Knoxland'deydim.'

'Col orada bir ceset bulunduğunu söylemişti.'

Rebus, 'Cinayet,' diye açıkladı. Birasından büyük bir yudum alırken Siobhan'ın ince bardak içindeki sodalı limondan oluşan alkolsüz içkisine kaşlarını çatarak baktı.

Siobhan, 'Peki sen niye gittin oraya?' diye sordu.

'Aradılar. Genel Müdürlükten birileri West End'dekilere benim Gayfield Square'de ihtiyaç fazlası olduğumu söylemiş.'

Siobhan bardağını masaya bıraktı. 'Öyle bir şey söylememişlerdir.'

'Satır aralarını okumak için büyütece gerek yok, Shiv.'

Siobhan, insanlara adını böyle kısaltmalarla değil de tam olarak söylemeleri konusunda ısrar etmekten çoktan vazgeçmişti. Yine aynı şekilde Phyllida Hawes "Phyl", Colin Tibbet "Col" diye çağırılıyordu. Derek Starr'a da "Deek" denildiğini sanıyordu ama kulaklarıyla duymamıştı. Hatta Başmüfettiş Dedektif James Macrae bile, Siobhan'a

ciddi bir toplantıda değillerse kendisine "Jim" denilmesini istediğini söylemişti. Ama John Rebus, onu tanıdı tanıyalı "Jock" veya "Johnny" diye değil, hep "John" diye çağrılırdı. Sanki insanlar onu görür görmez kendisine lakap takılmasını kaldıracak bir tip olmadığını anlıyorlardı. Lakaplar insanlara daha dost, daha yakın, birlikte iş yapılabilir bir görünüm kazandırırdı. Başmüfettiş Macrae, 'Shiv, bir dakikan var mı?' dediğinde, kendisinden bir konuda yardım istediğini bilirdi. Ama 'Siobhan bir dakika ofisime gelir misin, lütfen?' derse, durumun pek parlak olmadığını, bir yanlışlık yapmış olabileceğini de anlardı.

Rebus, 'Umurumda değiller,' dedi. Daha şimdi getirmiş olduğu biranın yarıdan fazlasını içmişti bile.

Başını salladı Siobhan. 'Öldürüleni merak etmiştim.'

Rebus omuz silkti. 'Asyalıya benziyor veya bu hafta onlar için ne gibi politik terimler kullanılıyorsa öyle.' Sigarasını söndürdü. 'Akdenizli veya Arap da olabilir.... Aslında pek fazla yaklaşmadım. Orada da ihtiyaç fazlasıydım.' Sigara paketine baktı. Boş olduğunu görünce avucunda ezdi ve birasını bitirdi. Ayağa kalkarken, 'Aynısından mı?' diye sordu.

'Buna daha yeni başladım.'

'O zaman onu bir kenara bırak da doğru dürüst bir şey iç. Bu gece yapacak başka bir işin yok değil mi?'

'Olmasa bile, bu geceyi kafayı bulmana yardımcı olmakla geçireceğim anlamına gelmez.' Rebus yılmadan olduğu yerde dikildi ve ona biraz daha düşünmesi için zaman tanıdı. 'İyi peki, bir cin tonik.'

Rebus tatmin olmuş bir tavırla salonun kapısından çıktı. Siobhan, bardan onun gelişini kutlayan sesler yükseldiğini duydu.

'Ne saklanıp duruyorsun yukarıda?' diye sordu biri. Siobhan yanıtı duyamadı ama zaten biliyordu. Ön taraftaki bar Rebus'un bölgesiydi, tümü erkek olan içkici arkadaşlarıyla çene çaldığı yer. Ama hayatının o yönünü geri kalanın tümünden ayrı tutardı. Siobhan bunun nedenini bilmiyordu ve o da paylaşmak istemiyordu zaten. Arka taraftaki salon toplantılar ve konuklar içindi. Siobhan arkasına yaslanıp Jardine'leri ve kızlarını arama konusuna katılmaya gerçekten istekli olup olmadığını düşündü. Onlar geçmişine aitti ve geçmişte kalan davalar çok ender olarak yeniden karşısına dikilirdi. İşinin bir gereği olarak, belki de hiç istenmediği kadar insanların özel yaşamına girer, ama bu durum fazla uzun sürmezdi. Rebus da bir kez ona açılmış ve

kendisini ruhlarla çevrelenmiş gibi hissettiğini söylemişti. Artık hükmü kalmamış arkadaşlık ve ilişkilerle, hayatları kendi ilgi alanına girmelerinden çok önce sona ermiş kurbanların ruhlarıyla.

Böyle şeyler insanı harap eder, Shiv...

O sözleri asla unutamıyordu. Ön taraftaki barda bir cep telefonunun çaldığını duyunca kendi telefonunu çıkarıp mesaj gelip gelmediğine bakmak istedi. Ama sinyal yoktu, bulunduğu yerin bu özelliğini unutmuştu. Oxford Bar kent merkezindeki dükkânlardan sadece birkaç yüz metre uzaklıktaydı ama nedense arka salonunda hiçbir zaman sinyal alınamazdı. Dar bir geçidin içindeydi, bar ve üst katlarda ofisler vardı. Binanın kalın taş duvarları yüz yıllarca dayanmak üzere inşa edilmişti. Telefonuna değişik açılar vererek tekrar baktı ama ekrandaki "sinyal yok" yazısı değişmedi. Kapıda Rebus belirmişti, elinde içki kadehi yoktu ama cep telefonunu sallıyordu.

'Bizi istiyorlar,' dedi.

'Nereye?'

Soruyu duymazlıktan geldi. 'Araban yanında mı?'

Başıyla onayladı.

'O zaman sen kullan. İyi ki alkolsüz takılmışsın.'

Siobhan ceketini giyip çantasını alırken, Rebus da bardan sigara ve nane şekeri alıyordu. Şekerlerden birini ağzına attı.

Siobhan, 'Ne o, gizli bir geziye mi çıkıyoruz yoksa?' diye sordu.

Rebus, şekeri çatırtıyla ezerken başını iki yana salladı. 'Fleshmarket Close'a. İlgimizi çekebilecek iki ceset daha bulmuşlar.' Dış dünyaya açılan kapıyı çekip açtı. 'Yalnız bunlar Knoxland'deki kadar taze değilmiş.'

Fleshmarket Close, High Caddesini Cockburn Caddesine bağlayan yayalara özel, dar bir geçitte bulunan bir pasajdı . High Caddesi tarafındaki girişin iki yanında bir bar ve bir fotoğrafçı dükkânı vardı. Siobhan, park edecek yer olmadığı için Cockburn Caddesine girdi ve arabayı pasajın karşı tarafında biraz ileriye bıraktı. Yolu geçip Fleshmarket Close'a doğru yürüdüler. Kapalı geçidin bu taraftaki girişinin bir tarafında bir müşterek bahis salonu, karşı tarafta ise kristal eşyalar, antikalar satan bir dükkân vardı. Rebus kendi kendine, eski ve yeni Edinburgh diye düşündü. Geçidin Cockburn Caddesine bakan tarafında bina yokken, diğer ucunda beş katlı binalar yükseliyor, karanlık pencereleri aşağıda olup bitenlere uğursuz bakışlar fırlatıyordu.

Geçitte birkaç kapı vardı. Bunlardan biri apartmanlara giden çıkış, tam karşısında olan bir diğeriyse cesetlerin bulunduğu yerin girişiydi. Rebus, Knoxland'deki olay yerinde karşılaşmış olduğu bazı yüzleri burada da gördü. Bunlar beyaz tulumlu Olay Yeri İnceleme memurları ve polis fotoğrafçılarıydı. Kapının girişi dar ve alçaktı. Burası, insanların çok daha kısa boylu olduğu birkaç yüz yıl öncesinden kalma bir binaydı. Rebus hafifçe eğilerek içeriye girerken, Siobhan hemen arkasındaydı. Tavandan sarkan kırk vatlık ampulün sağladığı cılız aydınlatmayı güçlendirmek için bir ark lambası getirilmiş, onu duvardaki prize takabilmek için uzatma kablosu aranıyordu.

Rebus kapının girişinde durdu ve Olay Yeri İnceleme memurlarından biri içeri girmesinde sakınca olmadığını söyleyinceye kadar bekledi.

'Cesetler uzun süredir buradaymış, kanıtların bozulması gibi bir kaygımız yok.'

Rebus başını salladı ve beyaz tulumlulardan oluşan daireye doğru yaklaştı. Ayaklarının altında ufalanmış beton parçaları vardı, az ileride bir kazma duruyordu. Hava hâlâ tozluydu ve küçük zerrecikler Rebus'un gırtlağına yapışıyordu.

Biri, 'Betonu kaldırmak istemişler,' diye açıklama yapıyordu. 'Aslında bu beton da çok uzun süre önce atılmamış ama nedense tabanı biraz alçaltmak istemişler.'

Rebus çevresine bakınarak, 'Burası neresi?' diye sordu. Yerlerde kasalar, eski fıçılar, raflarda üzerinde bira ve içecek reklamları olan kutular vardı.

'Yukarıdaki bara ait. Depo olarak kullanıyorlar. Kiler de şu duvarın arkasında.' Eldivenli bir el duvardaki rafları gösteriyordu. Rebus tepesindeki döşeme tahtalarının gıcırdadığını, bir müzik dolabı veya televizyondan gelen boğuk sesleri duyabiliyordu. 'İşçi betonu kırmaya başlamış ve karşılaştığı şey de bu olmuş.'

Rebus arkasını döndü ve yere doğru baktı. Gördüğü şey bir kafatasıydı. Başka kemikler de vardı ve beton kaldırıldığında bunların tam bir iskelet oluşturacağı anlaşılıyordu.

Memur, 'Uzun zamandır burada herhalde,' dedi. 'Birisi için çok can sıkıcı bir iş olacak.'

Rebus ile Siobhan birbirlerine baktılar. Siobhan arabadayken bu işin niçin Hawes'la Tibbet'e değil de kendilerine verilmiş olduğunu merak ettiğini söylemişti. Rebus bir kaşını kaldırarak ona baktı, sorusunun yanıtını almış olduğunu anlatmak istiyordu.

Adam, 'Çok pis bir iş,' diye yineledi.

Rebus alçak sesle, 'Biz de onun için buradayız,' dedi. Bu sözü, Siobhan tarafından, farklı yönlere çekilebilecek çarpık bir gülümseme ile ödüllendirildi. 'Kazmanın sahibi kim?'

'Yukarıda. Bir içki içerse kendine geleceğini söylemişti.' Memur bu havasız yerdeki nane kokusunu daha şimdi almış gibi burnunu kırıştırdı.

Rebus, 'Gidip onunla iki çift laf etsek iyi olur,' dedi.

Siobhan, 'Birden çok ceset olduğunu sanıyordum?' diye sordu.

Memur, betondaki kırığın yanında duran naylon poşeti başıyla işaret etti. Bir başka memur poşetin ucunu hafifçe yerden kaldırdı ve Siobhan nefesini tuttu. Poşetin altında bir başka iskelet daha vardı ama çok küçüktü. Nefesini bir tıslamayla verdi dışarıya.

Memur, 'Üstünü örtecek daha uygun bir şey bulamadık,' diyerek özür diledi. Naylon poşetten söz ediyordu. Rebus da küçücük iskelet kalıntısına bakıyordu.

'Anne ve bebeği,' diye tahmin yürüttü.

Yeni bir ses, 'Bu gibi spekülasyonları uzmanlara bırakmayı tercih ederim,' dedi. Rebus döndü ve kendisini patolog Doktor Curt ile el sıkışırken buldu. 'John, sen hâlâ buralarda mısın? Seni bitirdiler diye duymuştum.'

'Benim rol modelim sizsiniz, Doktor. Ancak siz gittiğinizde giderim.'

'Evet, o zaman da herkes gerçekten sevinecek. İyi akşamlar, Siobhan.' Curt başını hafifçe öne doğru eğerek Siobhan'ı selamladı. Eğer bir şapka giymiş olsaydı, bayanların huzurunda çıkaracağından hiç kuşkusu yoktu Rebus'un. Özenle dikilmiş tertemiz koyu renkli elbisesi, pırıl pırıl cilalı klasik ayakkabıları, kolalı gömleği ve çizgili kravatıyla başka çağlara ait bir adamdı. Kravatı büyük bir olasılıkla saygıdeğer bir Edinburgh kulübüne üye olduğunu göstermekteydi. Gri renkli saçları ona çok daha saygın bir görünüm kazandırmıştı. Alnından dümdüz arkaya doğru taranmışlar ve her bir teli yerli yerindeydi. Başını eğip, iskeletlere baktı.

'Profesör bayram yapacak,' diye mırıldandı. 'Böyle küçük bilmeceleri çok sever.' Sonra doğruldu ve çevresini inceledi. 'Tarihe de meraklıdır.'

Siobhan, 'Çok uzun zamandır mı buradalar acaba?' diye sormak yanlışını yaptı ve Curt gözlerini kırpıştırdı.

'Betonun dökülmesinden önce olduğu kesin. Ama çok da önce olduğunu sanmıyorum, insanlar iyi bir neden olmadan cesetlerin üzerine taze beton dökmez.'

'Evet,elbette.' Aslında Siobhan'ın kızardığı gizli kalabilirdi ama tam o anda ark lambası yanarak ortalığı aydınlattı ve duvarlarla tavana büyük gölgeler yansıttı.

Olay Yeri İnceleme memuru, 'Böyle daha iyi,' dedi.

Siobhan, Rebus'a baktığında o yanaklarını ovuşturuyordu. Sanki yanaklarının kızardığını Siobhan'a birinin söylemesi gerekiyormuş gibi.

Curt, 'Aslında profesörü buraya çağırsam iyi olacak,' diye kendi kendine konuşuyordu. 'Durumu yerinde görmek isteyebilir.' Ceketinin iç cebine, telefonuna uzandı. 'Tam operaya giderken rahatsız etmek ayıp olacak ama ne de olsa görev, öyle değil mi?' Rebus'a göz kırptı ve karşılığında bir tebessüm aldı.

'Kesinlikle, Doktor.'

Profesör dedikleri Profesör Sandy Gates'di, Curt'un meslektaşı ve ilk amiri. Her ikisi de üniversitede patoloji dersi veren öğretim üyeleriydi ama olay yerine davet edilmek üzere sürekli olarak görev başında sayılırlardı.

Curt telefonun tuşlarına basarken 'Knoxland'de de bir bıçaklama olayı oldu, haberiniz var mı?' diye sordu.

Curt, 'Duydum,' diye yanıtladı. 'Ona da yarın sabah bakarız herhalde. Buradaki müşterilerimizin acil ilgiye ihtiyaçları olduğundan pek emin değilim.' Tekrar yetişkin iskeletine baktı. Bebeğin iskeleti ise artık naylon poşetle değil başka bir şeyle örtülmüştü. Siobhan'ın büyük bir özenle serdiği kendi ceketiyle.

Curt telefonu kulağına götürürken, 'Bunu yapmasaydın iyi olurdu,' diye mırıldandı. 'Üzerindeki kıl ve lif örneklerini bulduklarımızla karşılaştırmak için ceketine el koymak durumunda kalacağız.'

Rebus, Siobhan'ın yine kızarmasını izlemeye dayanamadı. Onun yerine kapıya doğru yöneldi. Dışarı çıkarlarken Curt'ün Profesör Gates'le konuştuğu duyuluyordu.

'Umarım frak giyip kuşak takmamışsındır, Sandy? Eğer öyleyse, hatta giyinmiş bile olsan, sanırım bu gece sana başka bir eğlence çıktı....'

Yoldan ileriye bara doğru gidecekleri yerde, Siobhan geldikleri yöne doğru yürümeye başlamıştı.

Rebus, 'Nereye gidiyorsun?' diye sordu.

Siobhan, 'Arabada bir rüzgârlığım var,' diye açıkladı. Geri döndüğünde Rebus sigarasını yeni yakmıştı.

Rebus, 'Yanaklarına renk geldiğini görmek güzel,' dedi.

Siobhan, 'Bak sen! Bunu kendi kendine mi düşündün?' deyip, kızgın bir homurtuyla Rebus'un yanında duvara yaslandı ve kollarını kavuşturdu. 'Ben sadece onun o kadar....'

'Ne?' dedi Rebus, sigarasının ucundaki ateşi izlerken.

'Bilmiyorum....' Bir şeylerden esinlenmek istermiş gibi çevresine bakındı. Şamatacı bir grup kahkahalar atıp zikzaklar çizerek bir sonraki bara gidiyor, turistler arka plana Kale'ye çıkan merdivenleri alarak Starbucks'ın önünde birbirlerinin hatıra fotoğrafını çekiyordu. Rebus yine eski ve yeni diye düşündü.

Siobhan en sonunda 'Ona sanki oyun gibi geliyor,' dedi. 'Aslında anlatmak istediğim tam olarak bu değil ama belki anlayabilirsin.'

Rebus, 'Tanıdığım en ciddi adamlardan biridir o,' dedi. 'Sadece onun bakış açısı böyle. Hepimizin farklı yaklaşımları var, öyle değil mi?'

'Öyle mi?' Rebus'a baktı. 'Sanırım senin yaklaşımında bol miktarda nikotin ve alkol de var.'

'Başarıyı engellemeyen bir karışım oluşturuyor.'

'Ölümcül bir karışım olsa bile mi?'

'O yaşlı kralın hikâyesini bilmiyor musun? Zehire karşı bağışıklık kazanmak için her gün bir parça zehir yutarmış.' Rebus sigarasının dumanını akşamın mor renkli gökyüzüne doğru üfledi. 'Bir düşün. Ben de bu arada o işçiye bir içki ısmarlayayım, belki ben de içerim bir tane.' Kapıyı itip bardan içeri girdi ve kendi kendine kapanması için bıraktı. Siobhan orada birkaç saniye daha kaldıktan sonra içeriye girip ona katıldı.

Barın içlerine doğru yürürken, 'O kral da sonunda ölmemiş mi?' diye sordu.

Barın adı Warlock'tu ve yürümekten yorulmuş turistlerin uğrak yeri gibi görünüyordu. Duvarlardan biri boydan boya, Binbaşı Weir'in öyküsünü anlatan bir resimle kaplıydı. 17. yüzyılda büyücü olduğunu itiraf etmiş ve kendi kız kardeşinin de suç ortağı olduğunu açıklamıştı. Daha sonra ikisi de Calton Hill'de idam edilmişti.

'Güzel,' sözcüğü Siobhan'ın tek yorumu oldu.

Rebus, üzerinde tozlu mavi bir tulum bulunan iri yarı bir adamın oyun oynadığı tek kollu canavara doğru ilerledi. Makinenin üzerinde boş bir brendi kadehi duruyordu.

Rebus, 'Bir tane daha ister misin?' diye sordu. Kendisine dönen yüz, Binbaşı Weir'in duvar resmindeki yüzü kadar gerçek dışıydı ve kapkara saçlarının içi çimento kırıklarıyla doluydu. 'Bu arada ben Müfettiş Dedektif Rebus. Belki birkaç soruyu yanıtlarsın. Bu da meslektaşım Clarke. Evet, içki konusunda ne diyorsun, brendi değil mi?'

Adam başını salladı. 'Ama bir minibüs kullanıyorum ve geri götürmem gerek.'

Rebus, 'Sorun değil, seni götürecek birini buluruz,' dedi ve Siobhan'a döndü. 'Bana her zamanki gibi, bir büyük brendi de Bay...'

'Evans. Joe Evans.'

Siobhan bir şey söylemeden gitti. Rebus, 'Şansın nasıl?' diye sordu. Evans, kollu canavarın hiç acıması olmayan dört tekerleğine baktı.

'Üç teklik içerdeyim.'

'Gününde değilsin, öyle mi?'

Adam gülümsedi. 'Hayatımın en büyük şokunu yaşadım. İlk aklıma gelen onların Romalılardan falan kalmış olduğuydu. Belki de eski bir mezarlık yeriydi diye düşündüm.'

'Sonradan fikrin mi değişti?'

'Oraya kim beton attıysa onların orada olduğunu bilmesi gerekir.'

Rebus, 'İyi bir dedektif olursun, Bay Evans,' dedi ve Siobhan'a servis verilen bara doğru göz attı. 'Onları bulduğunda ne kadardır orada çalışıyordun?'

'Daha bu hafta başladım.'

'Matkap yerine kazma mı kullanıyorsun?'

'Öyle bir yerde matkap kullanamam.'

Rebus durumu gayet iyi anlamış gibi başını salladı. 'Tek başına mı çalışıyorsun?'

'Tek kişinin yapabileceğini düşündüm.'

'Oraya daha önce de inmiş miydin?'

Evans, başını salladı. Sonra neredeyse hiç düşünmeden makineye bir bozuk para daha atıp düğmeye bastı. Parlak ışıklar ve ses efektlerinden sonra, aşağı düşen para sesi gelmedi. Adam bir daha bastı düğmeye.

'Betonu kimin attığını biliyor musun?'

Yine bir kafa sallama ve yine yarıktan içeri atılan bir para. 'Mal sahibi kaydını tutmuştur.' Duraksadı. 'Yani sabıka kaydı falan gibi bir şey değildir ama kimin çalıştığına ilişkin bir fatura falan vardır herhalde.'

Rebus, 'Doğru söylüyorsun,' dedi. Siobhan elinde içkilerle geldi ve kadehlerini uzattı. Kendisi yine soda limona devam ediyordu.

'Barmenle konuştum,' dedi. 'Burası anlaşmalı barmış.' Söylemek istediği bira üreten firmalardan birine ait bir bar olduğuydu. 'Patron da mal almaya gitmiş ama dönüş yolundaymış.'

'Ne olduğunu biliyor mu?'

Siobhan başıyla onayladı. 'Barmen aramış. Birkaç dakika sonra burada olur, dedi.'

'Bize söylemek istediğiniz başka bir şey var mı, Bay Evans?'

'Dolandırıcılık masasından birini çağırsanız iyi olur. Bu makine beni soyuyor.'

'Bazı suçları önleme konusunda yetkimiz yok.' Rebus bir an düşündü. 'Mal sahibinin orayı niçin kazdırmak istediği hakkında bir fikriniz var mı?'

Evans, 'Kendisi söyler size,' dedi ve içkiyi kafasına dikti. 'İşte geldi zaten.' Bar sahibi onları görmüş, oyun makinesine doğru ilerliyordu. Ellerini siyah deriden uzun paltosunun ceplerine sokmuştu. Krem renkli V-yaka bir kazak boynunu açıkta bırakıyor, ince altın bir zincirin ucundaki madalyonu sergiliyordu. Kısa saçlarının ön tarafına jöle sürüp dikleştirmişti. Dikdörtgen şeklinde portakal renkli camları olan bir gözlük takmıştı:

Evans'ın kolunu sıkarken, 'Sen iyi misin, Joe?' diye sordu.

'İdare ediyorum, Bay Mangold. Bu ikisi de dedektif.'

'Ben işletmenin sahibiyim. Adım Ray Mangold.' Rebus ile Siobhan da tanıttılar kendilerini. 'Şu an için biraz karanlıktayım. Demek bodrumdan iskelet çıktı? Bunun iş açısından iyi mi kötü mü olacağına bir türlü karar veremiyorum.' Normalden çok daha beyaz dişleriyle gülümsedi.

'Kurbanların bu ilginizden çok duygulanacağına eminim, bayım.' Rebus, adama olumsuz yaklaşmakta niçin bu kadar acele ettiğinden emin değildi. Belki de o renkli camlı gözlükler yüzündendi. Gözlerini göremediği insanlardan pek hoşlanmazdı. Mangold sanki düşüncelerini okumuş gibi gözlüklerini burnunun üzerinden alarak beyaz bir mendille camlarını silmeye başladı.

'Duygusuz davrandıysam özür dilerim, Müfettiş. Ama aslında çok şaşırdım ve ne düşüneceğimi bilemedim.'

'Evet, öyle olduğundan eminim, bayım. Uzun zamandır mı bu işlemenin sahibisiniz?'

'Bir yılı doldurmama az kaldı.' Gözlerini kısarak bakıyordu.

'Oraya ne zaman beton atıldığını biliyor musunuz?'

Mangold bir an düşündü ve sonra başını salladı. 'Sanırım tam ben devralırken atılıyordu.'

'Daha önce neredeydiniz?'

'Falkirk'de bir kulübüm vardı.'

'Battı mı yoksa?'

Mangold başını salladı. 'Uğraşmaktan bıktım, personel sorunları, haraç almaya çalışan çeteler....'

'Çok fazla sorumluluk, değil mi?'

Mangold gözlüklerini yine taktı. 'Evet, sonuçta oraya varıyor. Bu arada gözlükleri de süs için takmıyorum.' Sanki yine Rebus'un düşüncelerini okumuş gibiydi. 'Retinalarım fazla hassas, parlak ışığa bakamıyorum.'

'Falkirk'de kulüp açmanın nedeni de o herhalde?'

Mangold, daha fazla diş göstererek sırıttı yine. Rebus bir an için kendine de portakal rengi camları olan bir gözlük almayı geçirdi aklından. Sonra, eğer düşüncelerimi gerçekten okuyorsa şu anda bana bir içki ısmarlamayı teklif eder diye düşündü.

Ama barmen uzaktan seslendi, patronunun ilgilenmesini istediği bir konu vardı. Evans saate baktı ve soracakları başka bir şey yoksa artık gitmesi gerektiğini söyledi. Rebus ona bir sürücü vermeyi önerdi ama o reddetti.

'Dedektif Clarke kimlik bilgilerini alsın, belki tekrar görüşmek durumunda kalırız.' Siobhan not defterini bulmak için çantasını karıştırırken Rebus bara doğru yürüdü. Mangold, barmen sesini yükseltmek zorunda kalmasın diye tezgâha yaslanarak adama doğru eğilmişti. Rebus'un tahminine göre Amerikalı olan dört turist salonun orta yerinde dikilmiş çevrelerine fazlasıyla dostça gülümsemeler saçıyorlardı. Onların dışında da kimse yoktu içeride. Rebus daha yanlarına ulaşmadan Mangold görüşmeyi bitirmişti. Telepati yeteneğinin yanı sıra kafasının arkasında da gözleri olmalıydı.

Rebus, 'Daha işimiz bitmedi,' dedi ve dirseklerini tezgâhın üzerine koydu.

'Ben bitti sanmıştım.'

'Öyle bir izlenim verdiysem hata etmişim. Bodrumdaki çalışmayı soracaktım. Orası niçin kazılıyor?'

'Orayı da bu salona ek olarak açacaktık.'

'Orası çok küçük değil mi?'

'Olay da bu. İnsanlara Edinburgh'un geleneksel meyhanelerinin nasıl yerler olduğunu hissettirebilmek. Sıcak ve samimi bir yer olacak, birkaç yumuşak koltuk.... Müzik falan olmayacak, son derece loş bir ışık. Bir ara mum düşünmüştüm ama Sağlık ve Güvenlik dairesi mumları söndürüverdi.' Kendi esprisine kendi güldü. 'İsteyene özel olarak kapatacağız. Güzel bir yer olacak. Tam Old Town'ın merkezinde, özel bir mekânın olduğunu düşünsene.'

'Bu senin fikrin miydi, bağlı olduğun firmanın mı?'

'Hepsi benim işim.' Mangold övünçle hafifçe öne eğildi.

'Bu iş için de Bay Evans'ı mı tuttun?'

'İyi çalışır. Daha önce de işlerimi yapmıştı.'

'Peki o beton? Onu kimin döktüğünü biliyor musun?'

'Dediğim gibi, ben buraya gelmeden başlamıştı.'

'Ama sen geldikten sonra tamamlandı. Öyle demiştin, değil mi? O zaman bir yerlerde belgesi vardır... Hiç değilse bir fatura.' Bu kez de Rebus gülümsedi. 'Yoksa parayı elden verip, işi oldu bittiye mi getirdin?'

Mangold biraz tedirgin oldu. 'Hayır, bir yerlerde belgesi olmalı.' Duraksadı. 'Ama elbette atılmış da olabilir veya bağlı olduğum firma belki de bir yerlerde dosyalamıştır, bilemiyorum.'

'Siz gelmeden önce burayı işleten kimdi, Bay Mangold?'

'Hatırlamıyorum.'

'Size işin püf noktalarını göstermedi mi? Genelde bir geçiş dönemi olur diye biliyordum.'

'Belki de olmuştu... Ama adamın adını hatırlayamıyorum.'

'Biraz çaba harcarsanız hatırlayacağınızdan eminim.' Ceketinin göğüs cebinden kartvizitini çıkardı. 'Hatırladığınız zaman de beni ararsınız.'

'Peki, oldu.' Mangold kartı aldı ve üzerini okuyormuş gibi numara yaptı. Evans o sırada bardan çıkmak üzereydi.

'Son bir şey daha var, Bay Mangold.'

'Evet, Dedektif?'

Siobhan o sırada gelmiş Rebus'un yanında duruyordu. 'Kulübünüzün adını merak etmiştim.'

'Kulübümün mü?'

'Falkirk'dekinin... Bilemiyorum belki birkaç tane kulübünüz vardı.'

'Albatross'du. Fleetwood Mac'in de öyle bir şarkısı vardı.'

Siobhan, 'O zamanlar şiiri bilmiyor muydunuz?' diye sordu.

Mangold dişlerini gıcırdatarak, 'Daha sonra öğrendim,' dedi.

Rebus ona teşekkür etti ama elini sıkmadı. Dışarı çıktıklarında, nerede içki içebileceğini düşünüyormuş gibi sokağın iki ucuna bakındı. 'Hangi şiir?' diye sordu.

'İhtiyar Denizcinin Şiiri. Denizci bir albatros vurur ve gemisi lanetlenir.'

Rebus başını salladı. 'Boynuna dolanmış bir albatros gibi. O değil mi?'

'Sanırım...' Sesi alçaldı. 'Ne düşünüyorsun adam hakkında?'

'Kendini beğenmiş.'

'O paltoyla Matrix havasına girmeye çalışmış.'

'Öyle gibi. Ama onu sıkıştıracağız. O betonu kimin ve ne zaman döktüğünü bilmek istiyorum.'

'Ama kurgu da olabilir, öyle değil mi? Barın ünlenmesini istemiş olabilirler.'

'O zaman çok önceden planlanmış olması gerekir.'

'Belki de beton söylendiği kadar eski değildir.'

Rebus, Siobhan'a baktı. 'Son zamanlarda çok mu fazla entrika romanı okuyorsun? Leydi Diana'yı asiller mi öldürttü? Mafya ve JFK...?'

'Huysuz Bay Grumpy'yi oyuna kim soktu?'

Rebus'un yüz ifadesi tam yumuşamaya başlamıştı ki Fleshmarket Close'dan yükselen sert bir sesle irkildi. Yayaların girmesini engellemek için geçidin başına üniformalı bir polis dikmişlerdi. Ama adam onları tanıdığı için başıyla selamlayarak yol verdi. Rebus adımını tam bodrumdan içeri atmak üzereyken dışarı çıkan biriyle çarpıştı. Adam takım elbise ve papyon kravatlıydı.

Rebus kendini topladıktan sonra, 'İyi akşamlar Profesör Gates,' dedi. Patolog durdu ve kaşlarını çatarak baktı. Öyle bir bakıştı ki, yirmi adım ötedeki bir üniversite öğrencisini bir anda sindirebilirdi, ama Rebus da o yollardan geçmişti.

'John...' Nihayet tanımıştı onu. 'Sen de mi bu oyunun içindesin?'

'Neler olup bittiğini söylediğiniz zaman olacağım.'

Doktor Curt, kapının ağzında süklüm püklüm duruyordu.

Gates meslektaşından söz ederken, 'Bu budala,' diye öfkeyle söylendi. 'La Bohem operasının ilk perdesini kaçırmama neden oldu. Sırf saçma sapan bir öğrenci oyunu yüzünden!'

Rebus açıklama ister gibi Curt'e baktı.

Siobhan, 'Sahte miymişler?' diye bir tahminde bulundu.

Gates yavaş yavaş sakinleşerek, 'Öyle, elbette,' dedi. 'Ayrıntıları bu değerli dostumun anlatacağından eminim... Ama belki o iş de boyunu aşabilir. Şimdi izninizle...' Hızlı adımlarla pasajın çıkışına yöneldi ve orada bekleyen polisten saygı dolu bir selam aldı. Curt, eliyle bir işaret yaparak Rebus'la Siobhan'ın kendisini izlemelerini istedi ve dönüp bodruma girdi. Hâlâ içeride bulunan iki Olay Yeri İnceleme memuru utançlarını gizlemeye çalışıyorlardı.

Curt, 'Eğer bir mazeret bulmamız gerekirse,' diye söze başladı. 'İlk baştaki ışığın yetersizliğini ileri sürebiliriz. Veya karşımızda et ve kan değil de iskelet olduğunu söyleyebiliriz. Elbette ilki çok daha ilginç olurdu....'

Rebus, 'İyi de, niye biz diyorsun?' diye dalga geçti. 'Neymiş onlar, plastik mi?' İskeletlerin yanına çömeldi. Profesör, Siobhan'ın ceketini bir kenara atmıştı. Rebus, ceketi alıp Siobhan'a verdi.

'Evet, çocuk iskeleti öyle. Plastik veya ona benzer bir madde. Zaten dokunmuş olsaydım hemen anlardım.'

Rebus, 'Elbette anlardın,' dedi. Siobhan'ın Curt'ün başarısızlığından zevk duyduğu izlenimi uyandıracak herhangi bir ifade takınmaktan özenle kaçındığını fark etmişti.

Curt, 'Yetişkininki ise gerçek bir iskelet,' diye devam etti. 'Ama büyük bir olasılıkla çok eskiden kalma ve eğitim amacıyla kullanılmış.' Patolog Rebus'un yanına çömeldi, Siobhan da onlara katıldı.

'Nasıl bir eğitim?'

'Kemikler delinmiş... Görebiliyor musun?'

'Bu ışıkta bile kolay değil.'

'Çok doğru.'

'Peki ne amaçla delinmiş?'

'Bağlantı amacıyla. Bir kemiği bir diğerine birleştirmek için, o deliklere vida veya tel takılır.' Uyluk kemiğini kaldırdı ve üzerinde bulunan iki küçük deliği gösterdi. 'Bunu müzelerde sergilenen iskeletlerde de görebilirsin.'

Siobhan, 'Veya eğitim hastanelerinde,' diye bir tahminde bulundu.

'Çok doğru, Dedektif Clarke. Ama bu artık kaybolmaya yüz tutmuş

bir sanat. Bu işi yapan uzmanlara eskiden eklemci denirdi.' Curt daha önce yapmış olduğu hatanın tüm kalıntılarını atmak istermiş gibi ellerini birbirine çırparak ayağa kalktı. 'Bunları eskiden öğrenci eğitiminde çok kullanırdık, ama artık yaygın olarak kullanılmıyor. Gerçek iskelet ise hiç kullanmıyoruz. Yapay olanlar gerçeğini aratmıyor.'

Rebus kendini daha fazla tutamayarak, 'Burada da görmüş olduğumuz gibi,' dedi. 'O zaman ne demek oluyor bu şimdi? Profesör haklı mı diyorsunuz, birisi kötü bir şaka mı yapmış?'

'Eğer öyleyse, bunu yapmak için o birisi dediğinizin çok fazla uğraştığını da kabul etmemiz gerekir. Vidaları sökmek, tel parçalarını hiçbir iz bırakmadan çıkarmak insanın saatlerini alır.'

Siobhan, 'Üniversiteden iskelet çalındığına ilişkin bir duyum almış mıydınız?' diye sordu.

Curt kısa bir an duraksadı. 'Bildiğim kadarıyla, hayır.'

'Bunlar uzman malzemesi değil mi? Yani herhangi bir dükkâna girip satın alamazsınız?'

'Sanırım dediğiniz gibi olmalı... Ben zaten daha önce iskelet satan bir dükkân görmemiştim.'

Rebus ayağa kalkarken, 'Çok tuhaf bir olay,' diye mırıldandı. Siobhan, çocuk iskeletinin yanında çömelmeye devam ediyordu.

Siobhan, 'Hastalıklı bir olay,' dedi.

'Belki de sen haklısın, Shiv,' diyen Rebus, Curt'e döndü. 'Daha beş dakika önce bu olayın reklam amaçlı olabileceğini söylüyordu.'

Siobhan başını salladı. 'Ama sizin dediğiniz gibi, böyle bir şey yapmak için çok uğraşmak gerekir. Daha başka bir nedeni olmalı.' Ceketini sanki bir bebek tutarmış gibi kucaklamıştı. 'Yetişkinin iskeletini inceleyebilir misiniz?' diyerek Curt'e baktı, ama yanıt olarak bir omuz silkiş geldi.

'Tam olarak neyini inceleyeceğiz?'

'Kim olduğunu, nereden geldiğini, kaç yaşında olduğuna ilişkin bize bilgi sağlayabilmesi açısından.'

'Peki ne için?' Curt ilgilendiğini göstermek için gözlerini kısmıştı.

Siobhan ayağa kalktı. 'İçinde biraz da tarih olan bilmeceleri seven sadece Profesör Gates olmayabilir.'

Rebus gülümseyerek, 'Peki deseniz iyi olur, Doktor,' dedi. 'Ondan kurtulmanın tek yolu bu.'

Curt ona baktı. 'Kimi hatırlatıyor bu kadın bana?'

Rebus kollarını iki yana açarak omuzlarını kaldırdı.

İKİNCİ GÜN

SALI

ÜÇ

İyi bir şeyler yapmış olmak isteyen Rebus, ertesi sabah kendini kimliği henüz belirlenmemiş olan Knoxland cesedine otopsi yapılan morgda buldu. İçinde amfi tarzında üç dizi arkalıklı sıra olan izleme odası, camdan yapılmış bir duvarla otopsi salonundan ayrılmıştı. Burası, izleyenlerin bazılarının midesini bulandırırdı. Belki de bunun başlıca nedeni duygulardan arınmış nesnel etkinlikti. Yan taraflarında kan olukları bulunan paslanmaz çelik masalar, kavanozlar ve alınan örneklerin içine koyulduğu kavanozlar. Herhangi bir kasap dükkânında görülebilecek manzaralara çok benzeyen kesme doğrama operasyonlarını alışkın hareketlerle sürdüren önlüklü ve çizmeli patologlar. Bunlar insanlara sadece ölümü çağrıştırmıyor, insan bedeninin hayvanlarla olan benzerliğini, ruhun nasıl bir et yığınına indirgendiğini de gözler önüne seriyordu.

İki izleyici daha vardı. Biri erkek, diğeri kadın. Rebus'u başlarını sallayarak selamladılar, yanına oturduğu kadın hafifçe çekilerek yer verdi.

'Günaydın,' dedi, camın diğer tarafında çalışan Curt ile Gates'e el sallarken. Kurallar, kesin sonuç bildirimi için her iki patologun da tüm otopsilere girmesini zorunlu kılıyor, kırılma noktasını çoktan aştıkları görevlerini gerçekten dayanılmaz boyutlara taşıyordu.

'Hangi rüzgâr attı seni buralara?' diye sordu adam. Adı Hugh Davidson'du, ama ona "Shug" derlerdi. Torpichen Place'deki West End polis karakolunda Müfettiş Dedektifti.

'Herhalde sen getirtmişsindir, Shug. Elinizde yükseklerden uçan yetenekli eleman çok azmış diye duymuştum.'

Davidson'un yüzü bir an için belki de tebessüm olabilecek bir şekilde seğirdi. 'Sen nereden aldın pilot ehliyetini, John?'

Rebus duymazlıktan geldi ve Davidson'un arkadaşıyla ilgilenmeyi yeğledi. 'Uzun zamandır görüşmüyorduk, Ellen.'

Ellen Wylie, Yardımcı Dedektifti ve patronu da Davidson'dı. Kucağında açık bir klasör duruyordu. Yepyeniydi ve içinde henüz birkaç sayfa kâğıt vardı. İlk sayfanın üst kısmında davanın dosya numarası bulunuyordu. Rebus, klasörün çok yakında raporlarla, fotoğraflarla ve görev dağıtım çizelgeleriyle dolup taşacağını biliyordu. O klasöre "Cinayet Defteri" denirdi. Gelecek günlerde yapılacak olan soruşturmanın kutsal kitabı.

Wylie, sanki bir saniyesini bile kaçırsa anlamsızlaşacak bir filmi izliyormuş gibi gözlerini ileride diktiği noktadan ayırmadan, 'Dün Knoxland'de olduğunu duydum,' dedi. 'Dördüncü gücün temsilcilerinden biriyle uzun bir görüşme yapmışsın.'

'İngilizce konuşan sayın izleyicilerimiz için televizyon programına da çıkmış mıyım?'

Ellen, 'Steve Holly,' dedi. 'Ayrıca bu soruşturmanın kapsamında "İngilizce konuşan" diye bir ayrımda bulunmak, ırkçı bir yaklaşım olarak yorumlanabilir.'

'Çünkü bugünlerde her şey ırkçı veya seksi yaklaşım sayılıyor da ondan hayatım.' Rebus, bir an durarak bir tepki bekledi ama Ellen hoşsohbet biri sayılmazdı. 'En son duyduğumda "trafikte kara nokta" veya "sıcak Hint yazı" gibi kavramları kullanmamız da yasaklanmış.'

Davidson öne doğru eğilip Rebus'la göz göze gelmemeye çalışarak, 'Evet "kanalizasyon deliği" de öyle,' diye ekledi. Rebus, başını sallayarak tüm bu saçmalıkları kafasından defettikten sonra arkasına yaslanarak camın öte tarafını izlemeye başladı.

Wylie, 'Evet, Gayfield Square nasıl bakalım?' diye sordu.

'Politik açıdan uygun görülmediği için adının değiştirilmesi gündemde.'

Davidson buna güldü, üstelik camın diğer tarafındaki yüzlerin kendisine dönmesine neden olacak kadar yüksek sesle. Bir elini kaldırarak özür dilerken diğeriyle de ağzını kapattı. Wylie, Cinayet Defterine bir şeyler karaladı.

Rebus, 'Burada sıkıldın galiba, Shug,' dedi. 'Durum nasıl? Kimliği hakkında bir fikriniz var mı?'

Yanıt veren Wylie oldu. 'Cebinde birkaç bozuk para vardı... Ev anahtarı bile yok.'

Davidson, 'Arayıp soran da yok,' diye ekledi.

'Kapı kapı dolaştınız mı?'

'John, burada Knoxland'den söz ediyoruz.' Kimsenin konuşmadığını söylemek istiyordu. Aslında bu, babadan oğula geçen geleneksel bir davranış tarzıydı. Her ne olursa olsun polise asla bir şey söylenmezdi.

'Medya ne diyor?'

Davidson, Rebus'a katlanmış bir bulvar gazetesi uzattı. Cinayet haberi birinci sayfada yer bulamamış, beşinci sayfada Steve Holly imzasıyla yayınlanmıştı. MÜLTECİ CİNAYETİNDEKİ SIR. Rebus alttaki paragrafa göz gezdirirken, Wylie ona döndü:

'Mülteci konusu diyen kim? Çok merak ediyorum.'

Rebus, 'Ben değilim,' dedi. 'Holly hep uydurur böyle şeyleri. "Soruşturmaya yakın kaynaklar," demiş.' Hafif güldü. 'Hanginizden söz ediyor acaba? Belki ikinizden de.'

'Bu şekilde dost kazanamazsın, John'

Rebus gazeteyi geri verdi. 'Kaç kişi çalışıyor bu dava üstünde?'

Davidson, 'Yeteri kadar değil,' dedi.

'Sen ve Ellen mi?'

'Bir de Charlie Reynolds.'

Wylie, 'Göründüğü kadarıyla bir de sen,' diye ekledi.

'Yeterli bulduğumu söyleyemeyeceğim.'

Davidson savunmaya çekilerek, 'Kapı kapı dolaşan birkaç tane de üniformalı var,' dedi.

'O zaman sorun değil olay çözüldü sayılır.' Rebus, otopsinin bitmek üzere olduğunu gördü. Açılmış olan ceset, asistanlardan biri tarafından dikilecekti. Curt, eliyle işaret ederek dedektiflerle aşağıda görüşmek istediğini bildirdi ve üzerindekileri değiştirmek üzere bir kapıdan girerek gözden kayboldu.

Patologların kendilerine ait bir ofisleri yoktu. Curt, onları loş bir koridorda bekliyordu. Personel odasından dışarıya sesler taşıyordu, bir çaydanlığın tıslaması ve kâğıt oyununda yaşanan heyecan fırtınası.

Rebus, 'Profesör işi çok çabuk bitirdi,' diye bir tahminde bulundu.

'On dakika sonra dersi var.'

Ellen Wylie, 'Evet, bizim için neler buldunuz, doktor?' diye sordu. Eğer bir zamanlar hal hatır sorma gibi bir âdeti olduysa bile böyle şeyleri çoktan yitirmişti.

Toplam on iki yara ve çok büyük bir olasılıkla tümü de aynı bıçakla açılmış. Bu mutfak bıçağı olabilir, bir santimetre eninde ve testere dişli. En derin yara sadece beş santimetre.' Belden aşağı bir şaka yapılmasına izin veriyormuş gibi durup bekledi. Wylie boğazını temizleyerek onu uyardı. 'Yaşamına son veren, sanırım boğazındaki yara olmuş. Şahdamarı delinmiş. Ciğerlerinde bulduğumuz kan nedeniyle boğularak ölmüş olabilir.'

Davidson, 'Savunma yarası var mı?' diye sordu.

Curt başıyla onayladı. 'Avuç içlerinde, parmak uçlarında ve bileklerinde. Kimler yaptıysa, onlarla boğuştuğu belli.'

'Sadece bir saldırgan olduğunu söylememiş miydiniz?'

Davidson'ı, 'Sadece bir bıçak dedim,' diyerek düzeltti. 'Bu o anlama gelmez.'

Wylie, 'Ölüm saati?' diye sordu. Olabildiğince hızlı not alıyordu.

'Derin beden ısısı olay yerinde alınmıştı. Sizlere haber verilmesinden yaklaşık yarım saat önce ölmüş olduğu anlaşılıyor.'

Rebus, 'Bu arada,' diye sordu. 'Haber veren kimdi?'

Wylie, 'Kimliğini vermeyen biri on üç ellide aradı,' diye yanıtladı.

'Yani eski tanıma göre ikiye on kala. Erkek miydi arayan?'

Wylie başını salladı. 'Kadın. Bir telefon kulübesinden aramış.'

'Numarayı saptayabildik mi?'

Bu kez olumlu bir baş hareketi. 'Ayrıca konuşma da kaydedildi. Kısa sürede onu bulacağımıza inanıyoruz.

Curt, artık gitmek istiyormuş gibi saatine baktı.

Davidson, 'Bize söyleyebileceğiniz başka bir şey var mı, doktor?' dedi.

'Kurbanın sağlığı genel olarak iyiymiş. Pek iyi beslenmemiş ama diş yapısı iyi. Ya bu ülkede büyümemiş ya da İskoç diyetine teslim olmamış. Midesinden aldığımız örnekler bugün laboratuvara gidecek. Gördüğüm kadarıyla o kadar lezzetli bir şeyler yememiş, pirinç ve sebze vardı.'

'Irkı konusunda bir fikriniz var mı?'

'O konuda uzman değilim.'

'Evet anlıyorum ama yine de....'

'Ortadoğulu olabilir. Belki de Akdenizli...' Curt'un sesi belirsizlik içinde yitti.

Rebus, 'Bu da en azından alan daraltır,' dedi.

Wylie tüm hızıyla yazmaya devam ederken, 'Dövme veya belirgin bir iz var mıydı? diye sordu.

'Hayır,' Curt duraksadı. 'Bunların hepsi size yazılı olarak gönderilecek, Dedektif Wylie.'

'Başlangıç aşamasında bize zaman kazandırır diye yazıyorum, efendim.'

Curt, 'Son zamanlarda işine bu kadar bağlı insanları görmek çok zor,' diyerek gülümsedi. Ama o kasvetli suratına, bu gülümseme hiç yakışmıyordu. 'Başka bir sorunuz olursa beni nerede bulacağınızı biliyorsunuz.'

Davidson, 'Teşekkür ederiz, doktor,' dedi. Curt, Rebus'a döndü:

'John, seninle bir şey konuşmak istiyordum....' Gözleri Davidson'ınkilerle buluştu. 'Özel bir konu, işle ilgili değil,' diyerek açıklamada bulundu. Sonra Rebus'u dirseğinden tutarak biraz ilerideki kapıya doğru götürdü ve içeriye büyük morg salonuna girdiler. Çevrede kimse yoktu, en azından nabzı atan kimse yoktu. Karşılarında metal çekmecelerden oluşan bir duvar yükseliyordu. Onun karşı tarafında ise gri renkli minibüslerin yanaşıp ardı arkası kesilmeyen cesetlerden oluşan yüklerini boşalttıkları uzun tezgâh vardı. Duyulan tek ses soğutma sisteminin uğultusuydu. Ortamın böyle olmasına karşın, Curt kimse tarafından duyulmayacağından emin olmak ister gibi sağına soluna bakındı.

'Siobhan'ın şu küçük isteği hakkında konuşacaktım,' dedi.

'Evet?'

'Ona isteğini kabul ettiğimi söyleyebilirsin.' Curt yüzünü Rebus'unkine yaklaştırdı. 'Ama Gates'in asla duymaması koşuluyla.'

'Anlaşılan elinde sana karşı kullanabileceği çok silah var.'

Curt'un sol gözü seğirdi. 'Olayı hiç zaman kaybetmeden herkese yumurtladığından eminim.'

'Hepimiz onların gerçek iskelet olduğunu sandık, Doktor. Sadece siz değil.'

Ama Curt çok yılgın durumdaydı. 'Bak, Siobhan'a söyle, bu işi sessizce halledeceğiz. Bu konuda benden başka hiç kimseyle konuşmayacak, anlaşıldı mı?'

Rebus bir elini omzuna koyarak, 'Peki, aramızda kalacak,' diye güvence verdi. Curt umutsuzca baktı eline.

'Nedense bana Eyüp'ü anımsattın bir an.'

'Ne dediğinizi duydum, Doktor.'

Curt ona baktı. 'Ama ne dediğimin tek kelimesini bile anlamadın değil mi?'

'Her zamanki gibi haklısınız, Doktor. Her zamanki gibi.'

Siobhan son birkaç dakikadır bilgisayarın ekranına bakmakta olduğunu ama yazıları hiç görmediğini fark etti. Yerinden kalkarak, üzerinde çaydanlık bulunan masaya doğru yürüdü, aslında orada Rebus'un oturuyor olması gerekirdi. Başmüfettiş Macrae iki kez odaya girmiş ve ikisinde de Rebus'un ortalıkta görünmemesinden mutluluk duyduğu izlenimi vermişti. Derek Starr, kendi ofisindeydi ve Mali işler bürosundan gelen bir memurla görüşmekteydi.

Siobhan, 'Kahve ister misin, Col?' diye sordu.

Tibbet, 'Hayır, teşekkürler,' diye yanıtladı. Eliyle boğazını ovuşturuyor, parmakları herhalde tıraş olurken tahriş etmiş olduğu bir kızarıklığın üzerinde dolaşıyordu. Gözlerini bilgisayarın ekranından ayırmamış, sanki o anda orada değil de bambaşka bir dünyadaymış gibi bir sesle konuşmuştu.

'İlginç bir şey mi var?'

'Aslında değil. Dükkânlardan yapılan son hırsızlıklar arasında bir benzerlik var mı diye bakıyordum. Sanırım tren saatleriyle bir bağlantıları olabilir....'

'Nasıl?'

Tibbet, gereğinden fazla konuştuğunun farkına varmıştı. Bir işin şanını tek başına yaşamak istiyorsan o bilgiyi kendine saklamalıydın. Siobhan'ın çalıştığı işin en kötü kurallarından biriydi bu. Polisler bilgi paylaşmaktan nefret eder, işbirliği ve güvensizlik birbirlerinin ayrılmaz ikilisi olurdu. Tibbet, Siobhan'ın sorusunu duymazlıktan geldi. Siobhan kahve kaşığını hafifçe dişlerine tıklatmaya başladı.

'Dur da bir tahmin edeyim,' dedi. 'Aynı zaman dilimi içinde yapılan hırsızlıklar, bir veya birden fazla çetenin işi olduğunu gösteriyor... Tren saatleriyle karşılaştırman da bu çetelerin şehir dışından gelme olasılıkları bulunduğunu.... Yani hırsızlıklar tren geldikten sonra başlıyor ve bunlar trene binip evlerine gittikten sonra kesiliyor olmalı.' Bir baş hareketiyle kendi kendini kutladı. 'Nasıl, iyi miyim?'

Tibbet sınav yapar gibi, 'Önemli olan nereden geldikleri,' dedi.

Siobhan, 'Newcastle mı?' diye bir tahminde bulundu. Tibbet'in be-

den dili Siobhan'ın on ikiden vurup maçı kazandığını gösteriyordu. Çaydanlığın içindeki su kaynadı ve Siobhan fincanını doldurduktan sonra masasına yöneldi.

Yerine otururken, 'Newcastle,' diye yineledi.

'Hiç değilse yapıcı bir şeylerle uğraşıyorum, internette sörf yapmakla zaman harcamıyorum.'

'Sen benim öyle yaptığımı mı sanıyorsun?'

'Öyle yapıyormuş gibi göründüğün kesin.'

'O zaman bilgin olsun diye söyleyeyim, kaybolmuş birini arıyorum ve yardımcı olabilecek sitelere de bakıyorum.'

'Ekranında Kayıp Kişiler sitesini gördüğümü anımsamıyorum.'

Siobhan sessizce küfür etti. Kendi tuzağına düşmüş, bir şeyler öğrenmek isterken kendisi çok şey söylemişti.

'Ben başka şekilde çalışıyorum. Ayrıca senin üstün olduğunu da hatırlatmak isterim.'

'Yani bana, sen kendi işine bak diyorsun?'

'Çok doğru Dedektif Tibbet, öyle diyorum. Ayrıca merak etme Newcastle senin olsun, sadece senin.'

'Oradaki Suç Araştırma Birimi ile görüşüp, yöredeki çeteler hakkında ne bildiklerini öğrenmem gerekebilir.'

Siobhan başıyla olur verdi. 'Ne yapman gerekiyorsa onu yap, Col.'

'Sağ ol, Shiv. Teşekkürler.'

'Bana bir daha öyle deme yoksa kafanı kopartırım.'

Tibbet, 'Sana herkes Shiv diyor,' diyerek karşı çıktı.

'Çok doğru, ama sen bu modeli değiştireceksin ve bundan sonra bana Siobhan diyeceksin.'

Tibbet bir an sessiz kaldı ve Siobhan onun yine zamanlama teorisine döndüğünü sandı. Ama yanılmıştı.

'Demek sana Shiv denilmesinden hoşlanmıyorsun.... Ama bunu hiç kimseye söylememiştin. İlginç...'

Siobhan ona ne demek istediğini soracaktı ama vazgeçti, bu tartışmayı uzatmaktan başka bir işe yaramayacaktı. Aslında yanıtı da biliyordu zaten. Tibbet bu yeni bilgiyle eline bir koz geçirdiğini ve ileride bir şekilde kullanabileceğini düşünüyordu. O zaman gelinceye kadar endişelenmesini gerektiren bir durum yoktu. Kendi monitörüne odaklanarak araştırmaya devam etmeye karar verdi. Kayıp kişileri arayan grupların kurduğu sitelere girip çıkmıştı. Evlerinden kaçanlar

genellikle aileleriyle bağlantı kurmak istemezler ama yine de iyi olduklarının bilinmesini isterlerdi. Bu nedenle de aracılık yapan bazı gönüllü kuruluş ve grupların sitelerine mesaj atarlardı. Siobhan biraz çalıştıktan sonra bir metin hazırlamış ve bunu değişik sitelere mesaj olarak göndermişti.

İshbel, annen ve baban seni çok özlediler, salondaki arkadaşların da öyle. İyi olduğunu bildirirsen seviniriz. Seni çok sevdiğimizi ve özlediğimizi bilmeni isteriz.

Siobhan, bu metnin uygun olduğuna karar vermişti. Ne fazla uzak biri tarafından, ne de gözyaşları içinde yalvaran ebeveynler tarafından yazılmış izlenimi bırakmıyordu. Araştırmayı yapan, daha çok İshbel'in yakın çevresinden biriymiş gibiydi. Jardine'ler yalan söylemiş ve evde bir tartışma yaşanmış bile olsa salondaki kızlardan söz edilmesi, Susie gibi en iyi arkadaşını bile arkada bırakmış olan İshbel'de bir suçluluk duygusu uyandırabilirdi. Siobhan kızların fotoğrafını klavyenin yanına iliştirmişti.

Tibbet resmi ilk gördüğünde ilgilenmiş gibi bir ses tonuyla 'Arkadaşların mı?' diye sormuştu. Partilerde ve barlarda birlikte eğlenilecek türden güzel kızlardı. Hayatın anlamı, onlar için birazcık gülmekti. Aslında Siobhan onları neyin motive edebileceğini asla anlayamayacağını çok iyi biliyordu ama bu onu denemekten alıkoyamazdı. E-postayı bu defa da polis karakollarına gönderdi. Dundee ve Glasgow'da tanıdığı dedektifler vardı. İshbel'in adı ve tanımının yanı sıra bir de not eklemiş ve kendisine yardımcı olurlarsa, karşılığını bir şekilde fazlasıyla ödeyeceğini söylemişti. Hemen anında cep telefonu çaldı. Arayan Dundee'deki bağlantısı Liz Hetherington'dı. Tayside Karakolunda yardımcı dedektif olarak çalışıyordu.

Hetherington, 'Uzun zamandır sesini duyamıyorduk,' dedi. 'Bunun özelliği ne?'

Siobhan, 'Ailesini tanıyorum,' dedi. Sesini Tibbet'in duyamayacağı kadar alçaltamayacağından masasından kalktı ve koridora çıktı. Aynı koku orada da vardı, sanki karakol binası içinden çürüyordu. 'Batı Lothian'da bir kasabada oturuyorlar.'

'Ayrıntıları sirkülasyona sokarım. Bu taraflara geldiğini nereden biliyorsun?'

'Tahminden başka bir şey değil. Ailesine elimden geleni yapacağıma söz verdim.'

'Onun da oyuna katılmadığından emin misin?'

'Niye öyle dedin?'

'Ne kadar çok kızın köyünü terk edip parlak ışıklara doğru yola çıktığını bilsen hayret edersin.'

'O bir kuaför.'

Hetherington, 'Onlar için de çok yer var,' diye devam etti. 'Fahişelik kadar geçerli bir meslek.'

Siobhan, 'Bilemiyorum, yalnız bir şey var,' dedi. 'Bir adamla görüşüyormuş ve arkadaşlarından biri, onun kadın satıcısına benzediğini söylemişti.'

'Bak, gördün mü? Yanında kalabileceği bir arkadaşı var mıymış?'

'Henüz o kadar ilerleyemedim.'

'Neyse, eğer varsa ve bu taraflarda yaşıyorsa bana bildir, gidip onunla görüşürüm.'

'Teşekkürler, Liz.'

'Bir gün de bu taraflara gel, Siobhan. Dundee'nin siz güneylilerin sandığı gibi bir getto olmadığını göstereyim.'

'Bir hafta sonu gelirim, Liz.'

'Söz mü?'

Siobhan, 'Söz,' diyerek konuşmayı sona erdirdi. Evet, Dundee'ye gidebilirdi. Divana uzanıp eski filimler izlerken çikolata yediği, kahvaltısını yatağında kitap okuyup Goldfrapp'ın ilk albümünü dinlerken yaptığı, akşam yemeğini dışarıda yedikten sonra belki Dominion veya Filmhouse sinemalarına gittiği, eve döndüğünde de onu bekleyen soğuk beyaz şarabını içtiği hafta sonlarından daha çekici olduğunu düşündüğü bir gün gidebilirdi.

Kendini masasının yanında ayakta dikilirken buldu. Tibbet ona bakıyordu.

'Dışarı çıkmam gerek,' dedi.

Tibbet, sanki onun ne zaman çıktığını not edecekmiş gibi saatine baktı. 'Ne kadar kalacağını biliyor musun?'

'İki saat kadar. Senin için bir sakıncası yok değil mi, Dedektif Tibbet?'

Kibirli bir tavırla, 'Belki soran olur demiştim,' dedi.

Siobhan ceketini ve çantasını alırken, 'İyi o zaman,' dedi. 'İstersen orada kahve var.'

'Oh, teşekkür ederim.'

Siobhan başka bir şey söylemeden çıktı, yokuş aşağı caddeye

doğru yürüdü ve Peugeot'suna bindi. Önüne ve arkasına park etmiş olan araçlar fazla yer bırakmamıştı. Çıkmak için yarım düzine manevra yapması gerekti. Kendi arabası yerleşikler şeridindeydi ama önündeki araba hakkı olmayan yere park etmiş ve trafik cezası da zaten kesilip sileceğin altına iliştirilmişti. Peugeot'yu durdurdu ve not defterine "POLİSE BİLDİRİLDİ" yazıp arabadan indi ve sayfayı yırtıp onu da BMW'nin sileceğinin altına iliştirdi. Sonra kendini biraz daha iyi hissederek arabasına bindi ve sürdü.

Trafik yoğundu, M8 otoyoluna ulaşmak için kestirme bir yol da yoktu. Parmaklarıyla direksiyonda tempo tutarak Jackie Leven'ın şarkısına eşlik etti. Disk Rebus'un doğum günü hediyesiydi. Leven'la kendisinin, dünyanın aynı bölgesinden geldiğini söylemişti.

Siobhan, 'Yani o zaman beğenmem mi gerekiyor?' diye yanıtlamıştı. Doğrusu albümü beğenmişti ama liriklere konsantre olamamıştı. Fleshmarket Close'daki iskeletleri düşünüyordu. Olaya bir açıklama bulamaması canını sıkıyordu, ayrıca plastik bir iskeletin üzerine ceketini özenle örttüğünü düşünmek bu sıkıntıyı daha da artırıyordu.

Banehall, Livingstone ile Whitburn arasında tam yarı yolda ve otoyolun kuzey tarafındaydı. Kasabayı geçtikten hemen sonra otoyoldan ayrılan ve Banehall'un içine giden yolun başında, üzerinde "Servis" yazısı ve benzin pompası ile çatal bıçak çizimi bulunan bir levha vardı. Siobhan, otoyolda giderken kasabayı gören yolcuların o yola sapmak isteyebileceklerinden kuşkuluydu. Kasvetli ve soğuk görüntüsü, 1900'lerden kalma sıra sıra evleri, kapısına tahta çakılmış kilisesi ve terk edilmiş fabrikası ile varlığı asla ilgi çekmeyecek bir yerdi. "Banehall'a Hoş Geldiniz" tabelasından sonra geçtiği ilk yer, önündeki avluda yabani otlar bitmiş olan ve artık çalıştırılmayan benzin istasyonuydu. Kasabaya girdiğinde caddenin iki tarafına bakarak bir kuaför salonu aradı. Çok az iş yeri olduğundan "Salon" adındaki yeri bulmakta zorluk çekmedi. Ama önünde durmadı, ana caddenin sonuna kadar giderek geri döndü ve bu kez yan yana sıralanmış evlerden oluşan bir yerleşim birimine giden yan yola saptı.

Jardine'lerin evini kolayca buldu ama evde değillerdi. Komşu evlerin pencerelerinde de hayat belirtisi yoktu. Birkaç park etmiş araba, arka tekerlekleri kırık bir çocuk bisikleti gördü. Küflü duvarlara, bir sürü uydu çanağı monte edilmişti. Bazı evlerin pencerelerine üzerinde "WHITMIRE'A EVET" yazılı, evde hazırlanmış pankartların asılmış ol-

duğunu gördü. Whitemire'ın, Banehall'un birkaç mil dışında bulunan eski bir cezaevi olduğunu biliyordu. İki yıl önce göçmenler için bir barınma merkezi haline dönüştürülmüştü. Şu an için herhalde Banehall'un en büyük işvereni durumundaydı ve daha da geliştirilmesi düşünülüyordu. Ana caddede, The Bane adında kasabanın tek barı bulunuyordu. Hiç kafe falan görmemişti, sadece bir tane cips satan yer vardı. Çatal bıçak kullanmayı uman yorgun yolcuların şanslarını barda denemekten başka çareleri yoktu ama orada da yemek servisi yapıldığına ilişkin bir belirti görünmüyordu. Siobhan arabasını kaldırımın kenarına park etti ve yolun karşısına geçerek Salon'a doğru ilerledi. Kuaförün vitrininde de Whitemire'ı destekleyen bir pankart vardı.

İçeride, iki kadın oturmuş kahve ve sigara içiyordu. Müşteri yoktu ama kadınlar yine de potansiyel bir müşterinin geldiğine sevinmiş görünmüyorlardı. Siobhan kimliğini çıkardı ve kendisini tanıttı.

Kadınlardan genç olanı, 'Seni tanıdım,' dedi. 'Tracy'nin cenazesindeki polissin. Kilisedeyken kolunu İshbel'in omzuna dolamıştın ve sonra annesine senin kim olduğunu sormuştum.'

Siobhan, 'İyi bir hafızan var, Susie,' dedi. Kimse yerinden kalkmak zahmetine katlanmamıştı ve Siobhan'ın oturabileceği tek yer müşteri koltuklarından biriydi. Ayakta durmayı yeğledi.

Dostça davranmaya çalışarak, 'Kahveniz varsa içerim,' dedi.

Yaşlıca olanı çok yavaş doğruldu yerinden. Siobhan kadının tırnaklarının rengarenk ve çok ince işlenmiş helezonlarla süslenmiş olduğunu fark etti. 'Süt kalmadı,' diye uyardı kadın.

'Sütsüz içerim.'

'Şeker?'

'Hayır, teşekkürler.'

Kadın ayaklarını sürüyerek dükkânın arka tarafına doğru yürürken Siobhan'a, 'Bu arada adım Angie,' dedi. 'Dükkânın sahibi ve yıldızların stilistiyim.'

Susie, 'İshbel konusu mu?' diye sordu.

Siobhan, başını sallayarak üzeri yastıklı peykede boşalan yere oturdu. Susie, sanki Siobhan'ın yakınlığına tepki gösterirmiş gibi anında oturduğu yerden kalktı ve sigarasını bir kül tablasında söndürdü. İçine çektiği son dumanı burnundan dışarı veriyordu. Sonra gidip müşteri koltuklarından birine oturdu ve öne arkaya sallanırken, aynada saçına bakmaya başladı. 'Hiç aramadı bizi,' dedi.

'Nereye gitmiş olabileceği hakkında bir fikrin yok mu?'

Başını iki yana salladı. 'Annesiyle babası çok merak ediyor, bildiğim tek şey bu.'

'Peki İshbel'i birlikte gördüğün adam hakkında ne söyleyeceksin?'

Yine başını salladı ve perçemiyle oynadı. 'Kısa boylu, tıknaz biriydi.'

'Saçları nasıldı?'

'Hatırlamıyorum.'

'Kafası çıplak mıydı yoksa?'

'Sanmıyorum.'

'Nasıl giyinmişti?'

'Deri ceket... güneş gözlüğü.'

'Buralı gibi değil miydi?'

Başını salladı. 'Çok lüks bir arabası vardı... Hızlı bir şey.'

'BMW mi, Mercedes mi?'

'Arabalardan pek anlamam.'

'Büyük müydü küçük mü? Üstü kapalı mıydı?'

'Orta... Tavanı vardı ama açılabilir türlerinden de olabilir elbette.'

Angie elinde kulplu bir bardakla geliyordu. Kahveyi verdi ve Susie'nin boşalttığı yere oturdu.

'Yaşlı mıydı... kırk, elli?'

Angie burnunu çekti. 'Sizin için yaşlı olabilir.' Kendisi elli yaşlarındaydı ama saçları belki yirmi yaş genç birine ait olabilirdi.

'Ona adamı sorduğunda sana ne dedi?'

'Sadece çenemi kapatmamı söyledi.'

'Nasıl tanıştıkları hakkında bir fikrin var mı?'

'Hayır.'

'İshbel nasıl yerlere giderdi?'

'Livingstone'a... Bazen de Edinburgh ve Glasgow'a. Sadece barlara ve kulüplere.'

'Senden başka birileriyle de gittiği olur muydu?'

Susie birkaç ad söyledi ve Siobhan onları not etti.

Angie, 'Susie hepsine sordu,' diye uyardı. 'Sana yardımcı olamazlar.'

'Yine de teşekkürler.' Siobhan dükkânla ilgileniyormuş havası vererek çevresine bakındı. 'Her zaman bu kadar tenha mıdır?'

'Çok az müşterimiz var. Hafta sonlarına doğru biraz iş olur.'

'İshbel'in olmaması işinizi aksatmıyor mu?'

'İdare ediyoruz.'

'Ama merak ettim...'

'Neyi?'

'İş o kadar azsa niye iki eleman çalıştırdığını.'

Angie, Susie'ye doğru baktı. 'Başka ne yapabilirdim?'

Siobhan, durumu anladığını düşündü. Angie, intihar olayından sonra İshbel'e acımış ve onu yanına almıştı. 'Sizce, niçin kimseye haber vermeden evden ayrılmış olabilir?'

'Belki daha iyi bir teklif almıştır... Bane'den ayrılıp bir daha arkasına bakmayan insan çok.'

'O adamla ilgili olabilir mi?'

Bu kez Angie başını iki yana salladı. 'Eğer istediği oysa, ona iyi şanslar dileriz.'

Siobhan, Susie'ye döndü. 'İshbel'in annesiyle babasına, adamın kadın satıcısına benzediğini söylemişsin.'

'Öyle mi demişim?' Gerçekten şaşırmış görünüyordu. 'Belki de söylemişimdir. Ceketi ve gözlükleri yüzündendir herhalde... Sanki filmden çıkmış gibiydi.' Gözlerini açtı. 'Taksi Sürücüsü,' dedi. 'Orada bir kadın satıcısı vardı... Adı neydi onun? Birkaç ay önce televizyonda izlemiştim.'

'Adam da ona mı benziyordu?'

'Hayır... Ama bir şapka takıyordu. Saçlarını da onun için hatırlayamadım.'

'Nasıl bir şapka?'

'Susie'nin heyecanlı hali kayboldu. 'Bilmiyorum... Sadece şapka.'

'Beysbol şapkası mı, kasket mi?'

Susie başını salladı. 'Kenarı vardı.'

Siobhan yardım isteyerek Angie'ye baktı. 'Melon mu?' dedi, Angie. 'Fötr mü?'

Susie, 'Ben onların ne olduğunu bile bilmiyorum,' dedi.

'Eski filmlerde gangsterlerin giydiği türden şapkalar,' diye devam etti, Angie.

Susie biraz düşündü ve 'Belki,' dedi.

Siobhan not defterine cep telefonunun numarasını yazdı. 'Çok iyi, Susie. Bir şey hatırlarsan beni ararsın değil mi?'

Susie başını salladı. Uzanamayacağı kadar uzakta oturduğundan notu Angie'ye verdi. Siobhan. 'Aynı şey senin için de geçerli.' Angie, başını salladı ve kâğıdı ikiye katladı.

Kapı takırdayarak açıldı ve içeriye kamburu çıkmış yaşlıca bir kadın girdi.

Angie, 'Bayan Prentice,' diye seslendi.

'Dediğimden biraz erken geldim, Angie hayatım. Ama bir şeyler yapabilir misin?'

Angie ayağa fırlamıştı bile. 'Sizin için olur elbette, Bayan Prentice.' Bayan Prentice kendisini paltosundan kurtardıktan sonra oturabilmesi için Susie yerinden kalkmıştı. Siobhan da kalktı. 'Bir şey daha var, Susie,' dedi.

'Ne?'

Siobhan dükkânın arakasına doğru yürüdü ve Susie onu izledi. Siobhan sesini alçaltarak konuştu. 'Jardine'ler, Donald Cruikshank'ın cezaevinden çıktığını söylediler.'

Susie'nin yüzü sertleşti.

Siobhan, 'Onu gördün mü?' diye sordu.

'Bir, iki kez... İğrenç bir serseridir.'

'Onunla konuştun mu?'

'Konuşur muyum hiç! Şehir konseyi ona bir de oturabileceği ev vermiş, düşünebiliyor musun? Annesi, babası bile yüzünü görmek istemiyor.'

'İshbel ondan söz etmiş miydi hiç?'

'Sadece benim gibi hissettiğini söylemişti. Onun yüzünden mi gittiğini düşünüyorsun?'

'Peki sen?'

Susie kin dolu tıslayarak, 'Asıl onun kasabadan gönderilmesi gerekir,'dedi.

Siobhan başıyla onayladı. Çantasını omuzuna asarken, 'Pekâlâ,' dedi. 'Bir şey hatırlarsan beni aramayı unutma.'

'Elbette,' dedi, Susie. Sonra Siobhan'ın saçlarını inceledi. 'Saçlarına bir şeyler yapmamı istemez misin?'

Siobhan'ın sağ eli ister istemez saçlarına gitti. 'Nesi var?'

'Bilmiyorum... sadece... Sanırım seni olduğundan yaşlı gösteriyor.'

Siobhan kapıya doğru ilerlerken, 'Belki de görünmek istediğim tarz o,' diye kendini savundu.

Siobhan kapıdan çıkarken, Angie müşterisine: 'Biraz perma, biraz da rötuş?' diye soruyordu. Kapının önünde bir an durup, ne yapacağını düşündü. Aslında İshbel'in hâlâ arkadaş kaldığı eski sevgilisini

Susie'ye sormak istemişti ama sonra unutmuştu. Şimdi tekrar geri dönmek istemiyordu, o konu biraz bekleyebilirdi. Bir gazete büfesi vardı. Önce bir çikolata almayı düşündü ama sonra vazgeçip barı görmeye karar verdi. Hiç değilse Rebus'a anlatacak bir konu olurdu. Hatta şansı yolunda gidip, karşısına İskoçya'da çok ender rastlanan barlardan biri çıkar ve barmen onu bir defalık müşteri olarak değerlendirmezse, belki bir şeyler de öğrenebilirdi.

Siyah tahta kapıyı iterek açtığında, karşısına çiçekbozuğu kırmızı muşambadan yer döşemesi ve ona uygun kumaş havası verilmiş duvar kâğıdı ile kaplanmış bir salon çıktı. Bir dekorasyon dergisi burayı "kitçh' olarak değerlendirip, yetmişlerin zevksizliğini böylesine gerçekçi bir şekilde canlandırabildiği için belki de övgü dolu yorumlar yapabilirdi... Ama burası dekorasyon amacıyla kurgulanmış değil, gerçek bir yerdi. Duvarlarda atların koşum takımlarına iliştirilen pirinç süsler, duvara adam gibi işeyen köpeklerin çerçevelenmiş karton resimleri vardı. Televizyonda at yarışı ve kendisi ile bar arasında sigara dumanından oluşan bir sis tabakası görünüyordu. Domino oynayan üç adam kafalarını kaldırıp baktılar. İçlerinden biri yerinden doğruldu ve barın arkasına geçti.

'Ne isterdin, hayatım?'

Siobhan yüksek taburelerden birine otururken,'Limon suyu ve soda,' dedi. Dart tahtasının üzerine bir Glasgow Rangers atkısı atılmış, bir köşede duran bilardo masasının çuhası yer yer yırtılıp dikilmişti. Otoyol çıkışındaki levhanın üzerinde gördüğü çatal bıçak çizimini çağrıştıracak hiçbir şey yoktu.

Barmen içeceği Siobhan'ın önüne koyarken, 'Seksen beş pens,' dedi. Siobhan sadece tek bir hamle yapma şansı olduğunu anlamıştı. "İshbel buraya gelir miydi hiç?" diye sorabilirdi, ama bundan ne kazanacağını da hiç düşünemiyordu. Bir defa polis olduğunu anlayınca bardakilerin huzuru kaçacaktı, sonra bu adamlar İshbel'i tanıyor bile olsalar, zaten bildiği şeylere katkıda bulunabileceklerini sanmıyordu. Bardağı dudaklarına götürdü ve içine çok fazla limon şurubu koyulmuş olduğunu anladı. İç bulandıracak kadar tatlı ve yeteri kadar sodalı değildi.

Barmen, 'İyi mi?' diye sordu. Bunu öğrenmekten çok meydan okur gibi sormuştu.

Siobhan, 'Güzel,' diye yanıtladı.

Adam, tatmin olmuş bir ifadeyle barın arkasından çıkarak oyununa döndü. Masanın üzerinde biraz bozuk para vardı, onluk ve yirmilik peniler. Oyundaki diğer iki kişi emekliye benziyordu. Domino taşlarını masaya abartılı bir güçle vuruyorlar, devam edemiyorlarsa üç kez tıklıyorlardı. Artık Siobhan'la ilgilenmiyorlardı. Kadınlar tuvaleti nerede diye çevresine baktı ve dart tahtasının solunda kapıyı gördü. Yerinden kalkıp içeri girdi. Artık onun sadece tuvalete girmek için geldiğini ve ucuz olsun diye de alkolsüz içki aldığını düşüneceklerdi. Tuvalet temizdi, ama lavabonun üzerinde bulunması gereken ayna gitmiş, yerini kalemle çizilen grafitiler almıştı.

Sean işe yaramaz.

Kenny Reilly'nin kıçı da!!!

Fahişeler birleşin!

Bane kızları ileri!

Siobhan gülümsedi ve içerideki tek tuvalete girdi. Kilit kırılmıştı. Oturdu ve kapının arkasındaki grafitilere baktı.

Donny Cruikshank. O yürüyen bir ölü.

Donny sapıktır.

Gebertin manyağı.

Cruik ölmeli.

İntikamımızı alalım kızlar!!!

Tanrı Tracy Jardine'in günahlarını affetsin.

Bunlara benzer daha çok yazı vardı. Tümü aynı elden çıkmış olamazdı. Siyah ispirtolu kalem, mavi tükenmez, altın yaldızlı kalem. Siobhan, sonunda üç ünlem işareti olan ifadenin, lavabonun üzerinde gördüklerinden birini yazan kişi olduğunu tahmin etti. Bara ilk girdiğinde, içeride çok ender görülen kadın müşterilerden biri olduğunu düşünmüştü, ama öyle olmadığı şimdi anlaşılıyordu. Bu duygusal ifadelerden herhangi birinin İshbel Jardine'e ait olup olmadığı yazıların karşılaştırılmasıyla anlaşılabilirdi. Çantasını karıştırdı ama dijital kamerasını Peugeot'un torpido gözünde bırakmış olduğunu anımsadı. Gidip alabilirdi. İçinden domino oynayanlar da ne düşünürlerse düşünsünler diye geçirdi.

Kapıyı çekip açtığında, bara yeni bir müşterinin gelmiş olduğunu gördü. Kollarını bar tezgâhına yaslamış, kafası önünde, kalçalarını oynatarak taburesine yerleşmeye çalışıyordu. Oturduğu tabure kendi taburesinin yanındakiydi. Adam tuvalet kapısının gıcırdadığını duydu

ve ona döndü. Siobhan sıfır numara tıraşlı bir kafa, kemikli beyaz bir yüz ve iki günlük sakal gördü.

Sağ yanağında üç çizik vardı. Yara izi.

Donny Cruikshank.

Onu en son Edinburgh'daki mahkeme salonunda görmüştü. Ama o kendisini tanımazdı. Tanıklık yapmamış, ifadesini alma şansını bulamamıştı. Onu böyle sefil ve perişan görmekten memnun oldu. Cezaevinde geçirdiği sınırlı süre bile gençlik ve canlılığının bir kısmını koparıp almaya yetmişti. Tüm cezaevlerinde bir ast üst ilişkisi vardı ve tecavüz suçluları her zaman en altta bulunurdu. Önüne koyulan biraya aldırmadan yılışık bir sırıtışla açtı ağzını. Barmen taş gibi suratla elini uzatıp avucunu açmış, ödeme için bekliyordu. Siobhan, Cruikshank'ın barda bulunmasından adamın da hoşlanmadığını anlamıştı. Cruikshank'ın gözlerinden biri sanki yumruk yemiş de iyileşmemiş gibi kıpkırmızıydı.

Siobhan, 'Ne haber hayatım?' diye seslendi ve ona doğru yürüdü.

Buz gibi bir sesle, 'Benimle böyle konuşma,' dedi.

'Oooh! Benimle böyle konuşma!' Çok çirkin bir taklitti, sadece Cruikshank güldü. 'Taşaklı bebeklerden hoşlanırım.'

'Biraz daha konuşursan kendininkileri kaybedeceksin!'

Cruikshank kulaklarına inanamadı. Kısa bir şaşkınlık geçirdikten sonra başını arkaya atıp uludu.

'Hiç böylesini duydun mu, Malky?'

Barmen Malky, 'Kendine gel Donny,' diye uyardı.

'Yoksa ne olur? Yine kırmızı kart mı göstereceksin?' Çevresine bakındı. 'Yapma, sonra burayı çok özlerim.' Gözlerini Siobhan'a dikti ve her santimetre karesini inceledi. 'Evet, balkonlar da bayağı gelişmiş...'

Hapsedilmek onu fiziki açıdan çökertmişti ama bir şeyler de katmıştı. Bir tür kabadayılık, yukarıdan atıp tutma gibi davranışlar.

Siobhan orada biraz daha kalırsa saldırıya geçeceğini biliyordu. Onun canını çok yakabileceğinden de emindi, ama fiziki olarak canını acıtarak adama zarar vermiş olmayacaktı. Tam tersine, öfkesine yenildiği için o kazanmış olacaktı. Onun için döndü ve adamın arkasından söylediği sözleri duymamaya çalışarak yürüdü.

'Ne popo var değil mi, Malky? Geri dön yavrum, sana özel bir sürpriz paketim var.'

Siobhan, dışarı çıktı ve arabasına doğru yürüdü. Damarlarında adrenalin dolaşıyor, kalbi çarpıyordu. Direksiyona geçti ve soluklarını

kontrol altına almaya çalıştı. Piç, diye düşünüyordu. Piç, piç, piç... Torpido gözüne baktı. Fotoğraf çekmek için artık başka bir zaman gelirdi. Cep telefonu çaldı ve onu çantasından çıkardı. Ekranda Rebus'un numarası vardı. Derin bir nefes aldı, sesinden bir şey anlamasını istemiyordu.

'Ne var, John?' diye sordu.

'Siobhan? Senin neyin var?'

'Ne demek istiyorsun?'

'Jogging yapıyormuş gibi bir halin var.'

'Şimdi arabaya doğru koştum,' Açık mavi gökyüzüne baktı. 'Burada yağmur yağıyor.'

'Yağmur mu? Neredesin sen?'

'Banehall'da.'

'Tam olarak neresinde?'

'Batı Lothian'da, Whitburn'e gelmeden önce otoyolun kenarında.'

'Orayı biliyorum, The Bane adında bir barı var.'

Siobhan, elinde olmadan gülümsedi. 'Evet orası,' dedi.

'Niçin gittin oraya?'

'Uzun hikâye. Sen ne yapıyorsun?'

'Uzun bir hikâye de anlatsan dinleyebileceğim gibi bir iş. Şehre mi dönüyorsun?'

'Evet.'

'O zaman Knoxland'den de geçeceksin demek.'

'Seni orada mı bulacağım?'

'Araman gerekmeyecek. Yerlileri uzak tutmak için arabaları daire şeklinde park ettik.'

Siobhan, barın kapısının açıldığını gördü. Donny Cruikshank içeriye doğru küfürler ediyordu. İki parmağını ileri doğru uzattı ve kapının önüne nefretle tükürdü. Anlaşılan Malky'nin sabrını taşırmıştı. Siobhan kontağı çevirdi.

'Yaklaşık kırk dakika sonra görüşürüz.'

'Biraz cephane getir misin? İki paket Bensons Gold.'

'Benim sigarayla hiç işim olmaz, John.'

Rebus, 'Ölmek üzere olan bir adamın son arzusu, Shiv,' diye yalvardı.

Donny Cruikshank'ın yüzündeki öfke ve umutsuzluğu görünce elinde olmadan gülümsedi Siobhan.

DÖRT

Rebus'un daire şeklinde park ettik dediği "arabaları", aslında en yakındaki apartmanın yanına park edilmiş tek odalı bir karavandan başka bir şey değildi. Dışı koyu yeşildi ve güçlendirilmiş çelik kapısının üzerinde demir kafesle korunan bir penceresi vardı. Arabasını park ettiğinde, hiçbir yerde eksik olmayan bir çocuk sürüsü arabaya göz kulak olmak için ondan para istemişti. Rebus da onlara parmağını sallamıştı.

'Arabamın camına bir serçe bile pislese size yalatırım onu.'

Şimdi de karavanın açık kapısının önünde durmuş sigara içerken, Ellen Wylie de dizüstü bilgisayarına bir şeyler yazıyordu. Dizüstü kullanmaktan başka çareleri yoktu. Gün bittiğinde fişini söküp yanlarında götürüyorlardı, içeride bıraksalar kapının önüne bir de gece nöbetçisi koymaları gerekirdi. Telefon da bağlayamadıkları için cep telefonlarını kullanıyorlardı. Arkasından "Koca Küfe" adıyla anılan Dedektif Charlie Reynolds apartmanlardan birinden çıkmış, karavana doğru geliyordu. Kırklı yaşlarının sonlarındaydı ve uzun boylu olduğu kadar da yapılıydı. Zamanında ragbi oynamış, hatta polis takımında millî bile olmuştu. Sonuç olarak da çizikler, yarıklar ve kötü atılmış dikiş izleriyle dolu bir yüze sahip olmuştu. Saç kesimi 1920'lerin haylaz sokak çocuklarının tarzına çok uygun düşerdi. Reynolds, iş bitirici olarak ünlenmişti ama şimdi gülümsemiyordu.

'Boşa zaman harcıyoruz,' diye homurdandı.

Rebus, 'Kimse konuşmuyor değil mi?' diye bir tahmin yürüttü.

'Beni sinir eden konuşanlar, asıl onlar sorun!'

'Niye, ne oldu?' dedi ve Reynolds'a bir sigara ikram etmeye karar verdi Rebus, adam da teşekkür etmeden aldı.

'Bunların İngilizce falan konuştuğu yok. Elli yedi tür dil konuşuyorlar.' Eliyle apartmanları işaret etti. 'Bir de koku var inanılmaz... Tanrı bilir ne pişiriyorlar, ama ortalıkta pek fazla kedi göremedim nedense.' Reynolds, Rebus'un yüzündeki ifadeyi fark etti. 'Beni yanlış anlama John, ırkçı falan değilim. Ama insan düşünmeden edemiyor...'

'Neyi?'

'Bu sığınmacılar olayını. Yani, örneğin sen İskoçya'dan ayrılmak zorunda kalsan. Diyelim ki sana işkence falan yaptılar... O zaman en yakın güvenli ülkeye kaçarsın, öyle değil mi? Anavatanından çok fazla uzaklaşmak istemezsin. Ama bir de bunlara bak...' Başını kaldırıp apartmanlara baktı, sonra başını iki yana salladı. 'Ne demek istediğimi anladın, değil mi?'

'Sanırım anladım, Charlie.'

'Bunların yarısı, sopalansalar bile İngilizce öğrenemez. Bütün yaptıkları devletten yardım parası alıp yan gelip yatmak.' Reynolds hıncını sigaradan çıkarıyordu. Filtreyi dişleriyle ısırıyor, dumanı tüm gücüyle içine çekiyordu. 'Sen hiç değilse canın istediğinde Gayfield'e kaçabilirsin, ama biz bütün gün bunlarla uğraşmak zorundayız.'

Rebus, 'Bekle, gidip kemanımı alayım da sana eşlik edeyim, Charlie,' dedi. Karavanın yanına bir araba daha yanaşıyordu. Gelen, Shug Davidson'du. Soruşturma için ayrılacak bütçe konusunun görüşüleceği toplantıya gitmişti ama sonuçtan pek memnun kalmış görünmüyordu.

Rebus, 'Çevirmen mi yok?' diye bir tahminde bulundu.

Davidson, 'Hayır, istediğimiz kadar çevirmen bulabiliriz,' diye yanıtladı. 'Sadece onlara para ödeyemeyiz. Saygıdeğer Emniyet Müdür Muavinimiz sağa sola sorabileceğimizi veya Şehir Konseyine başvurup, bize iki, üç tane ücretsiz çevirmen vermeleri için rica etmemizi söyledi.'

Reynolds, 'Bir bu eksikti,' diye mırıldandı.

Davidson, 'Anlamadım?' diye çıkıştı.

'Bir şey yok, Shug. Bir şey yok.' Reynolds yere attığı sigarasını ayakkabısının burnuyla ezdi. Sanki ragbi topunu yerleştirmek için toprakta yer hazırlar gibiydi.

Rebus, 'Charlie, burada yaşayanların yan gelip yatmaktan başka bir şey düşünmediğini söylüyor,' diye açıkladı.

'Öyle bir şey söylemedim.'

'Ben bazen insanların düşüncelerini okurum. Bizim ailede var, babadan oğula geçer. Babam da dedemden almış...' Rebus da sigarasını yerde ezdi. 'Dedem de aslında Polonyalıymış. Biz karışık bir halkız Charlie, artık alış buna.' Rebus onların yanından ayrılarak, yeni gelen Siobhan Clarke'ı karşılamaya gitti. Siobhan kısa bir an olduğu yerde durarak çevresini inceledi.

Siobhan, 'Beton altmışlarda çok tutulan bir malzemeydi,' dedi. "Duvar yazılarına gelince...'

Rebus, onlara artık dikkat bile etmiyordu. SİYAHLAR DIŞARI... PAKİLER PİSLİKTİR... BEYAZ GÜÇ... Şakacı biri "güç" kelimesinin üzerini çizip, yerine "toz" yazmıştı. Rebus, uyuşturucu satıcılarının burada ne kadar güçlü olabileceklerini merak etti. Belki de onlardan hoşlanmamalarının bir diğer nedeni de buydu. Ama göçmenler almak isteseler bile uyuşturucuya verecek kadar para bulamazlardı. İSKOÇYA İSKOÇYALILARINDIR... Çok güzel çalışılmış bir grafitiyle yazılan İĞNECİ PİSLİK sözcüğü KARA PİSLİK haline dönüştürülmüştü.

Siobhan, 'Burası hoş bir yer,' dedi. 'Davet ettiğin için teşekkürler.'

'Davetiyeni getirdin mi?'

Siobhan sigara paketlerini uzattı. Rebus onları öptü ve paltosunun cebine koydu. Reynolds ile Davidson karavanın içine girmişlerdi.

Rebus, 'Sen şu hikâyeni anlatacak mısın?' diye sordu.

'Burayı bana gezdirecek misin?'

Rebus omuzlarını silkti, 'Niye olmasın?'. Yürümeye başladılar. Knoxland'de bir karenin kenarlarını oluşturacak şekilde yerleştirilmiş sekizer katlı dört apartman bloğu ve bunların ortasında bakımsız topraktan oluşmuş bir oyun sahası vardı. Binaların her katında üzeri açık bir yürüyüş yolu ve her bir dairenin, iki taraftan geçen otoyollara bakan bir balkonu bulunuyordu.

Siobhan, 'Ne kadar çok uydu çanağı var,' dedi. Rebus başını salladı. Bu uydu çanaklarını, insanların oturma odalarına ve hayatlarına dünyanın hangi yönlerini yansıttıklarını o da merak etmişti. Hayatın televizyon kumandasıyla kontrol edilebileceğine inanan bir nesil yetişiyordu.

Çevrelerinde, şimdi bisikletleriyle dolaşan çocuklar vardı. Bir diğer grup da duvarın dibinde toplanmış, elden ele bir sigara dolaştırıp limonata şişesinden limonataya hiç benzemeyen bir sıvıyı paylaşıyor-

du. Kafalarında beysbol şapkaları, üzerlerinde eşofmanlar vardı, bambaşka bir kültürden ışınlanmış bir moda.

'O senin için çok yaşlı!' diye bağırdı bir ses ve ardından kahkahalar, domuz benzeri homurtular yükseldi.

Yürümeye devam ettiler. Cinayetin işlendiği yaya geçidinin iki ucunda birer üniformalı polis duruyordu ve ısrarla niçin oradan geçemeyeceklerini soran insanlara karşı sabırları tükenmek üzereydi.

'Sadece bir Çinli öldü diye mi yani?'

'Çinli değilmiş, Arap diye duydum.'

Sesler giderek yükseliyordu. 'Hey, onlar niye geçiyor da biz geçemiyoruz? Ayrımcılık değil mi şimdi bu?'

Rebus, Siobhan'ı alıp üniformalı polisin yanından geçirmişti. Aslında görülecek fazla bir şey de yoktu. Topraktaki kan lekesi henüz kurumamış, ortalık hâlâ sidik kokuyordu. Duvarların her bir santimetre karesi yazı ve çizimlerle doluydu.

Rebus alçak sesle, 'Her kimse onu seven birileri varmış,' dedi. Cesedin bulunduğu yere bırakılmış küçük bir demet çiçek görmüştü. Aslında buna bir çiçek demeti bile denemezdi. Biraz yeşil bitki ve aralarında da birkaç kır çiçeği vardı.

Siobhan, 'Bize bir şeyler mi anlatmak istiyor acaba?' diye sordu.

Rebus omuz silkti. 'Belki çiçek alacak paraları yoktur, belki de nereden alacaklarını bilmiyorlardır.'

'Knoxland'de gerçekten çok mu göçmen var?'

'Altmış, yetmiş kişiden fazla olduğunu sanmıyorum.'

'Yani birkaç yıl öncesinden altmış, yetmiş fazla.'

'Umarım sen de Koca Küfe Reynolds gibi düşünmüyorsundur.'

'Burada oturanların görüş açısıyla düşünmeye çalışıyorum. İnsanlar yeni gelenlerden, göçmenlerden, gezginlerden, biraz değişik olanlardan hoşlanmazlar... Benim gibi İngiliz aksanı olanların bile başı derde girebilir.'

'O başka. İskoçların İngilizlerden nefret etmeleri için tarihten gelen pek çok neden var.'

'Aynı şey diğer taraf için de geçerli.'

Geçidin diğer ucundan dışarı çıktılar. Bu tarafta dört katlı daha alçak binalar ve birkaç sıra teraslı ev vardı.

Rebus, 'Evler emekliler için inşa edilmiş,' diye açıkladı. 'Onları toplum içinde tutmak adına sanırım.'

'Thom Yorke görmüş olsaydı, "güzel bir hayalmiş" derdi.'

Knoxland, gerçekten de buydu. Güzel bir hayal. Şehirde buraya benzer başka yerler de vardı. Bu yerleşim yerlerini projelendiren mimarlar, hazırladıkları çizimler ve karton modeller karşısında gurur duymuş olmalıydılar. Ama zaten hiç kimse, en başta bir getto planlamayı düşünmezdi.

Siobhan sonunda, 'Niye Knoxland adını koymuşlar?' diye sordu. 'Kalvenist Knox'un anısına değildir umarım.'

'Ben de sanmam. Knox İskoçya'nın yeni bir Kudüs olmasını düşlemişti. Knoxland'in öyle bir durumla ilgisi yok.'

'Onun hakkında bildiğim tek şey, kiliselerinin hiçbirinde heykel bulunmasını istemediği, bir de kadınlardan pek fazla hoşlanmadığı.'

'İnsanların eğlenmesini de istemezmiş. Suçlular için cadı mahkemeleri kurup, insanları suya batırıp çıkararak suçlarını itiraf ettirirmiş...' Rebus duraksadı. 'Yani onun da kendi açısından tutarlı noktaları varmış.'

Rebus nereye gittiklerini bilmiyordu. Siobhan'dan ise enerji fışkırıyor, olayı sağlam bir temel üzerine oturtmaya kararlı görünüyordu. Geri döndü ve yüksek apartman bloklarından birine doğru yöneldi.

'Girelim mi?' diye sordu ve kapıyı çekerek açmak istedi ama kilitliydi.

Rebus, 'Yeni bir uygulama,' diye açıkladı. 'Asansörlerin yanında da güvenlik kameraları var. Barbarları uzak tutmaya çalışıyorlar.'

Siobhan kapının elektronik kilidine dört haneli bir kod giren Rebus'u izlerken, 'Kamera mı?'diye sordu.

'Evet ama çalıştırılmıyorlarmış. Şehir Konseyi onlarla ilgilenecek bir güvenlik elemanı tutmak için bütçe ayıramamış.' Kapıyı çekerek açtı. Lobide iki tane asansör vardı ve ikisi de çalışıyordu. Elektronik anahtar, işini yapıyordu demek.

Siobhan sol taraftaki asansöre binerlerken, 'En üst kata' dedi. Rebus düğmeye bastı ve kapılar sarsılarak kapandı.

Rebus, 'Evet, şu hikâyeyi anlat bakalım,' dedi ve Siobhan anlattı. Fazla da uzun sürmedi. Hikâyesini bitirdiğinde, en üst kattaki yürüyüş yolunun alçak duvarına dayanmış durumdaydılar. Rüzgâr çevrelerinde ıslık çalıyor ve uğulduyordu. Kuzeyi ve Doğuyu gören manzaranın içinde Corstorphine Hill ve Craiglockart seçilebiliyordu.

Siobhan, 'Şu boş araziye bak,' dedi. 'Niçin herkes için bir ev yapmıyorlar?'

Rebus, 'Olur mu hiç? Sonra toplum ruhu yitirilir,' dedi ve Siobhan'a doğru döndü. Tüm dikkatini ona verdiğini anlamasını istiyordu. Hatta bir sigara bile yoktu elinde.

'Cruikshank'ı içeri alıp sorgulamak mı istiyorsun? diye sordu. 'Sen pataklarken ben de onu tutarım.'

'Eski model polislik, öyle mi?'

'Bu kavramı her zaman sevmişimdir.'

'Gerekli olduğunu sanmıyorum. Ona uygun bir yanıt vermiştim zaten. Tam buradan.' Eliyle başını işaret etti. 'Ama yine de düşündüğün için teşekkür ederim.'

Rebus omuzlarını silkip döndü ve manzarayı izlemeye başladı. 'Sen de biliyorsun, dönmek istese döner o kız.'

'Biliyorum.'

'Kayıp kişi sınıflandırmasına da girmez.'

'Sen hiçbir dostuna iyilik yapmadın mı?'

Rebus, 'Evet, aslında haklısın,' dedi. 'Ama bir sonuç almayı ummasan daha iyi.'

Siobhan, 'Sen merak etme,' dedi ve eliyle bulundukları yerin çaprazında bulunan binayı işaret etti. 'Orada bir şey fark ettin mi?'

'Ne görmem gerektiğini söylersen, bakayım.'

'O binada çok az grafiti var. Yani diğer binalarla kıyaslarsan.'

Rebus aşağıya, binanın zemin katına baktı. Siobhan doğru söylüyordu. O bloğun boyası dökülmüş rutubetli duvarları, diğerlerinden çok daha temizdi. 'O Stevenson Evi. Belki de konsey üyelerinden birinin Hazine Adası kitabıyla ilgili güzel anıları vardır.' Arkalarındaki asansör kapısı açıldı ve içeriden iki üniformalı polis çıktı. Ellerinde birer not defteri ve sıkılmış bir halleri vardı.

'Neyse ki son kata geldik,' diye homurdandı biri. Sonra Rebus'la, Siobhan'ı gördü. Onları da not defterindeki listeye eklemeye hazırlanarak, 'Burada mı oturuyorsunuz?' diye sordu.

Rebus, Siobhan'la göz göze geldi. 'Sandığımdan çok daha kötü görünüyoruz demek,' dedi ve üniformalı polise döndü. 'Biz Suç Araştırma Birimindeniz evlat.'

Diğer polis, arkadaşının hatasına alaycı bir tavırla güldü ve önüne çıkan ilk kapıya vurdu. Rebus içeriden gelen ve giderek yaklaşan öfkeli sesler duydu. Sonra kapı hışımla açıldı.

Adam çok kızgındı. Karısı da yumruklarını sıkmış arkasında duruyordu. Polisleri gören adam gözlerini devirdi. 'Lanet olsun, bir siz eksiktiniz!'

'Bayım, biraz sakin olursanız...'

Rebus, genç onbaşıya nitrogliserinle böyle baş edilemeyeceğini elbette söyleyebilirdi. Adam patlama noktasındaydı.

'Sakin mi? Senin için söylemesi kolay! O rezil herif nihayet öldürttü kendisini değil mi? Buradaki insanlar hep söylüyordu: Cinayet işlenecek, arabaları yakıyorlar, eroinmanlar ortalıkta dolaşıyor diye... Ama sizleri sadece onlardan biri geberdiği zaman görebiliyoruz! Bugüne kadar neredeydiniz?'

Karısı, 'Onlar başlarına geleni hak ediyorlar,' diye öfkeyle söze karıştı. Gri renkli eşofman altı ve aynı renkte kapüşonlu üst giymişti. Ama önünde duran polisler gibi sportmen bir yapıya sahip olduğundan değil. Daha çok bir üniforma olarak kullandığı belli oluyordu.

'Size bir cinayet işlendiğini hatırlatmama izin verir misiniz?' diyen polisin yüzüne kan hücum etmişti. Onu sinirlendirmişlerdi ve bunun da farkındaydılar. Rebus olaya müdahale etmeye karar verdi.

'Müfettiş Dedektif Rebus,' dedi ve kimliğini gösterdi. 'Burada yapmamız gereken bir iş var ve olay bu kadar basit. Yardımcı olursanız seviniriz.'

'Bizim ne çıkarımız olacak?' Kadın şimdi kocasıyla aynı saftaydı ve kapıyı bir kale gibi geçilmez kılmışlardı. Sanki az önceki ağız kavgasını hiç yaşamamış gibiydiler. Omuz omza vererek dış dünyaya karşı birlik oluşturmuşlardı.

Rebus, 'Yurttaşlık sorumluluk duygusu,' diye yanıtladı. 'Bu sitenin esenliği için siz de payınıza düşeni yapmış olacaksınız... Belki de katilin, sanki buraların sahibiymiş gibi elini kolunu sallayarak dolaşmasından rahatsız olmuyorsunuzdur.'

'Her kimse, bizim peşimizde değil, öyle değil mi?'

Kocası, 'Onlardan istediği kadarını öldürebilir... Hiç değilse korkutup kaçırtabilir,' diyerek onu onayladı.

Siobhan, 'Kulaklarıma inanamıyorum, bunlar nasıl sözler,' diye mırıldandı. Belki duyulmasını istemiyordu ama onu fark etmelerine yol açtı.

Adam, 'Sen de kim oluyorsun?' dedi.

Rebus sert bir sesle, 'O benim ortağım,' dedi. 'Şimdi bana bak...' Bir anda diklenmiş ve şimdi çok daha iri yarı görünmeye başlamıştı.

Çift ona bakmak zorunda kaldı. 'Bu işi kolay ya da zor zordan yapabiliriz, seçim sizin.'

Adam Rebus'u tepeden tırnağa şöyle bir tarttı. Sonunda omuzları biraz gevşedi. 'Biz bir şey bilmiyoruz,' dedi. 'Anlaşıldı mı?'

'Ama masum bir adam öldürüldüğü için üzgün değilsiniz.'

Kadın hırçın bir tavırla, 'O davranışlarıyla, bu olayın daha önce olmadığına şaşırmak gerekir...' derken, kocasının kızgın bakışları karşısında sesi giderek alçaldı.

Adam alçak sesle, 'Aptal karı,' dedi. 'Şimdi bütün gece bunlarla uğraşacağız.' Sonra yine Rebus'a baktı.

Rebus, 'Siz bilirsiniz,' dedi. 'Ya sizin oturma odanızda konuşuruz ya da polis merkezine gelirsiniz.'

Karı koca aynı anda karar verdiler. 'Oturma odasında.'

Bir süre sonra içerisi fazla kalabalık olmuştu. Üniformalı polisler gönderilmiş, kapıları dolaşmaya devam etmeleri söylenmişti. Burada olanlar konusunda ağızlarını açmamaları konusunda da özellikle uyarılmışlardı.

Shug Davidson, 'Bana kalırsa, biz dönünceye kadar bütün karakol duymuş olur,' demişti. Sorgulamayı o yapıyor, Wylie ile Reynolds da onu destekleyici rol üstleniyorlardı. Rebus, az sonra Davidson'ı bir kenara çekmişti.

. 'Bırak da Koca Küfe konuşsun onlarla.' Davidson'ın gözleri açıklama istemişti. 'Onunla daha rahat konuşurlar. Bazı sosyal ve politik düşünceleri paylaştıklarını sanıyorum. Koca Küfe, onlara bizlerden daha yakın.'

Davidson kabul etmiş ve sorgulama şu ana kadar da iyi gitmişti. Reynolds, çiftin söylediği her şeye anlayışla kafa sallıyordu.

'Evet, bir kültür çatışması var elbette' diye onaylıyor veya 'Ne demek istediğinizi çok iyi anlıyorum,' diyordu.

Oda tam anlamıyla klostrofobikti. Rebus, camların şimdiye kadar bir kez bile açılmış olduğundan kuşkuluydu. İki katlı ısı camlı pencerelerdi ama camların arasında buğu birikmiş, yer yer akarak gözyaşı gibi izler bırakmıştı. İçerisi elektrikli soba ile ısınıyordu. Sobanın kor halinde kömür efekti veren ampulleri yanmış ve odaya daha da kasvetli bir hava vermişti. Üç parça mobilya tüm odayı doldurmaya yetmişti. Çok büyük kahverengi bir kanepe ve iki yanında birer büyük

kahverengi koltuk. Karı, koca bunlara kurulmuş rahat rahat oturuyorlardı. Çay veya kahve ikramı da yapılmamıştı. Siobhan bir ara elini fincan tutar gibi ağzına götürmüştü ama Rebus nasıl bir sağlık riski alacaklarını bilemediğinden başıyla olumsuz görüş bildirmişti. Sorgulama sırasında genellikle duvara çakılı kitaplığın önünde dikilip, raflarda bulunanları incelemişti. Kadın için romantik komedi videoları, adam içinse müstehcen stand-up şovları ve futbol kasetleri. Kasetlerin bir kısmı korsan kopyalardı ve kapaklarında bunu gizlemeye bile çalışmamışlardı. Birkaç tane de karton kapak kitap vardı. Aktör biyografileri ve beş milyon hayatı değiştirdiğini iddia eden bir zayıflama rehberi. Beş milyon, neredeyse İskoçya nüfusunun tamamı. Ama kitabın bu odada bulunan hayatlardan herhangi birini değiştirdiğine ilişkin bir iz göremedi.

Sorgulamadan alınan sonuç ana hatlarıyla şuydu: Öldürülen adam bitişik dairede oturuyordu. Hayır, onunla hiç konuşmamışlardı ama zaman zaman bağırarak gürültü yapmamasını söylemişlerdi. Niçin? Çünkü bazı geceler bağırdığını duyarlardı. Bütün gün evin içinde yürür, ayak seslerinden rahatsız olurlardı. Bildikleri kadarıyla bir arkadaşı veya ailesi yoktu. Gördükleri veya duydukları bir ziyaretçisi de olmamıştı.

'Çıkardığı gürültüye bakarsanız, tahta ayakkabılı bir grup insanın dans ettiğini sanırdınız.'

Reynolds en küçük bir ironi izi göstermeden, 'Evet, gürültücü komşular çok rahatsız edici olur,' diye onaylamıştı.

Daha başka da bir şey yok sayılırdı. Adam taşınmadan önce, orası boş bir daireydi. Tam olarak ne zaman geldiğini de bilmiyorlardı, beş altı ay önce olmalıydı. Hayır, adını veya ne iş yaptığını da bilmiyorlardı ve bir yerde çalıştığını da sanmıyorlardı... Bu gibi insanların tümü bedava yaşamaya alışmış akbabalara benzerdi.

Rebus, bu sözler üzerine sigara içmek için dışarıya çıktı. Dışarı çıkmamış olsaydı onlara şu soruyu sormak zorunda kalacaktı. 'Peki, siz ne yapıyorsunuz? İnsanlığa nasıl bir katkıda bulunduğunuzu düşünüyorsunuz?' Binadan dışarı doğru bakarken, herkes tarafından bu kadar nefret edilen insanlardan hiçbirini henüz görmemiş olduğunu düşünüyordu. Herhalde kapalı kapılarının arkasında gizleniyorlar, üzerlerine yönelik nefretten olabildiğince sakınarak kendi toplumlarını kurmaya çalışıyorlardı. Eğer başarabilirlerse bu nefret daha da ar-

tacaktı, ama belki de o zaman bu nefretin önemi kalmayacaktı. Çünkü başarmaları halinde hep birlikte Knoxland'den gidebilirlerdi. Bölge sakinleri de kurdukları barikatlar ve detektörlerin arkasında yine eski mutlu yaşamlarına dönebilirdi.

Siobhan ona katılırken, 'Böyle zamanlarda benim de canım sigara çekiyor,' dedi.

'Geç kalmış sayılmazsın.' Elini cebine atıp sigara çıkarmak istermiş gibi bir hareket yaptı ama Siobhan başını salladı.

'Ama bir içki olsaydı içerdim.'

'Dün gece içmediğin içkiyi mi?'

Siobhan, başıyla onayladı. 'Ama evde... Küvetin içinde... Belki de birkaç mum ışığında.'

Rebus, 'Yıkandığın zaman bu insanlardan kurtulabileceğini mi sanıyorsun?' diye başıyla az önce bulundukları daireyi işaret etti.

'Hayır, kurtulamayacağımı biliyorum.'

'Bunlar da hayatın gerçeklerinden, Shiv.'

'Bunu öğrendiğime sevindim.'

Asansörün kapıları açıldı. Bunlar da üniformalıydı ama çelik yelekli ve miğferli farklı bir ekipti. Dört kişilerdi ve tehlikeli insanlar olmak üzere eğitilmişlerdi. Bunlar, Ağır Suçlar masasına bağlı Narkotik ekibiydi. Ellerinde mesleklerinin özgün aleti olan "anahtar" taşıyorlardı. Silindir şeklinde ağır demir borudan başka bir şey olmayan bu alet, koç boynuzu olarak kullanılıyordu. Görevi, uyuşturucu satıcılarının evlerindeki güçlendirilmiş kapıları olabildiğince çabuk kırarak, suç kanıtlarının tuvalete atılmadan önce ele geçirilmesini sağlamaktı.

Rebus, 'Sağlam bir vuruş işi halleder sanırım,' dedi. Liderleri ona gözlerini kırpmadan bakıyordu.

'Hangi kapı?'

Rebus gösterdi. Adam ekibine döndü ve başını salladı. Adamlar kapının önüne gidip silindire pozisyon verdiler ve salladılar.

Tahtalar parçalandı ve kapı açıldı.

Siobhan, 'Şimdi bir şey hatırladım,' dedi. 'Ölen adamın üzerinde anahtar falan yoktu demiştin.'

Rebus kapının parçalanmış kenar pervazına baktı ve sonra kapının kolunu çevirdi. Siobhan'ın teorisini onaylayarak, 'Kilitli değilmiş,' dedi. Gürültü başka insanların yanı sıra Davidson ile Wylie'yi de dışarıya çıkarmıştı.

Rebus, 'İçeri bir göz atacağız,' dedi. Davidson onayladı.

'Bir dakika,' dedi, Wylie. 'Shiv nereden girdi bu işin içine?'

Rebus, 'Biz de senden böyle bir ekip anlayışı bekliyorduk zaten,' diye saldırıya karşılık verdi.

Davidson başıyla işaret ederek, Wylie'yi içeride, sorgulamada görmek istediğini belirtti ve içeriye girdiler. Rebus, kurbanın dairesinden dışarı çıkmakta olan ekip liderine döndü. İçerisi karanlıktı ama adamların elinde el feneri vardı.

'İçerisi temiz,' dedi liderleri.

Rebus girişe adımını attı ve elektrik düğmesini çevirdi. Cereyan kesikti. 'Bir fener verebilir misiniz ödünç olarak?' diye sorduğunda ekip liderinin bu istekten hiç hoşlanmadığını anladı. 'İade ederim, söz veriyorum,' diyerek elini uzattı.

Ekip lideri, 'Alan, sen ver fenerini,' dedi.

'Peki, efendim.' El feneri verildi.

Ekip lideri, 'Yarın sabah isterim,' dedi.

Rebus, 'İlk işim o olacak,' diye güvence verdi. Adam dik dik baktı ve sonra adamlarına işaret etti. İşleri bitmişti. Sert adımlarla asansöre doğru ilerlediler. Kapı arkalarından kapanır kapanmaz Siobhan derin bir nefes verdi.

'Bunlar gerçek mi?'

Rebus, el fenerini denedi ve iyi bir şey olduğunu gördü. 'Nelerle uğraştıklarını unutma. Silah ve şırınga dolu evlere nasıl insanların baskın yapmasını yeğlerdin?'

Siobhan, 'Sözümü geri alıyorum,' diye özür diledi.

İçeriye girdiler. Ev sadece karanlık değil soğuktu da. Oturma odasında çöp tenekelerinden toplanmışa benzeyen eski gazeteler, boş konserve kutuları, süt kartonları buldular. Mobilya yoktu. Mutfak eski ve bakımsız ama düzenliydi. Siobhan duvara monte edilmiş paralı elektrik sayacını işaret etti. Sonra cebinden bir bozuk para çıkararak sayacın deliğinden içeri attı ve göstergeyi kurunca elektrik geldi.

Rebus, 'Bu daha iyi,' dedi ve elindeki feneri tezgâhın üzerine bıraktı. 'Görecek fazla bir şey yok ama.'

Siobhan, 'Pek yemek yaptığını sanmam,' dedi ve dolap kapaklarından birini açtı. İçeride birkaç tabak ve kâse, bir paket pirinç ve baharat, iki tane çatlak çay fincanı, yarısına kadar dolu teneke bir çay kutusu vardı. Lavabonun yanında bir torba şeker duruyordu. Rebus,

lavabonun içine baktığında havuç kabukları gördü. Pilav ve sebze, kurbanın son yemeği.

Banyoda yarım kalmış bir çamaşır yıkama çabasının izleri vardı. Küvetin kenarına gömlekler, iç çamaşırları asılmış, hemen yanlarında bir kalıp sabun duruyordu. Lavabonun üstünde bir diş fırçası vardı ama macun yoktu.

Geriye bir tek yatak odası kalmıştı. Rebus odanın ışığını açtı. Burada da mobilya yoktu. Yerde, rulo halinde katlanmış bir uyku tulumu vardı. Oturma odası gibi burası da kül renkli bir halıyla kaplanmıştı. Döşeme, uyku tulumuna doğru ilerleyen Rebus'un tabanlarına yapışıyor ve bırakmak istemiyordu. Pencerelerde perde yoktu. Odanın içi sadece yaklaşık otuz metre ileride bulunan bir başka apartmanın üst katından görülebilirdi.

Rebus, 'Yaptığı gürültüyü açıklayacak bir şey göremedim burada,' dedi.

'Ondan emin değilim... Ben de burada yaşamak zorunda kalsaydım, sinir krizi geçirip çığlıklar atmaya başlardım.'

'Evet, olabilir.' Adam giysilerini koymak için şifoniyer yerine bir plastik hurç kullanıyordu. Rebus onu açtı ve özenle katlanmış eski giysiler gördü. 'Bit pazarındaki ucuzluktan almış olmalı,' dedi.

'Belki de yardım sandığındandır. Onlar, sığınmacılarla çok ilgileniyor.'

'Bu adam da sığınmacı mı diyorsun?'

'Buraya tam olarak yerleşmiş bir görüntüsü yok. Bundan daha az kişisel eşya olamaz.'

Rebus uyku tulumunu yerden aldı ve silkeledi. Geniş ve ince, eski model bir şeydi. İçinden yere beş altı tane fotoğraf düştü ve onları Rebus aldı. Fazla ellenmekten köşeleri yumuşamıştı. Fotoğraflarda, bir kadın ve iki küçük çocuk vardı.

Siobhan, 'Eşi ve çocukları,' diye bir tahminde bulundu.

'Nerede çekilmişler dersin?'

'İskoçya'da değil.'

Evet, çünkü arka planda beyaz plastik boyalı bir apartman dairesi ve penceresinden damları kiremit kaplı bir kent görünüyordu. Rebus koyu mavi renkli, bulutsuz gökyüzüne bakarak buranın sıcak bir ülke olabileceğini tahmin etti. Çocukların şaşkın bir hali vardı, bir ta-

nesi parmaklarını ağzına sokmuştu. Kadın ve kızı ise kollarını birbirlerine dolamışlar, gülümsüyorlardı.

Siobhan, 'Umarım onları tanıyan birini buluruz,' dedi.

Rebus, 'Şart değil,' dedi. 'Burasının Şehir Konseyine ait bir daire olduğunu unutma.'

'Yani Konsey onun kim olduğunu biliyordur diyorsun?'

Rebus kafasını salladı. 'İlk yapmamız gereken buradaki parmak izlerini almak olmalı. Hemen bazı sonuçlar çıkarmayalım. Sonra da gidip Konseyden kimliğini öğrenmeye çalışırız.'

'Bunlar bizi katili bulmamıza yaklaştıracak mı?'

Rebus omuz silkti. 'Her kim yaptıysa, evine üstü başı kanlı gitmiştir. Knoxland'de oturan birilerinin görmüş olması gerekir.' Duraksadı. 'Ama bu elbette birilerinin tanıklık yapacağı anlamına gelmez .'

Siobhan, 'Evet, "katil olabilir ama onlardan birini öldürmüş," demişlerdir, değil mi?' diye bir fikir ileri sürdü.

'Öyle de düşünüyor olabilirler, adamdan korkuyor da olabilirler. Knoxland'de çok ciddi olaylar yaşanıyor.'

'Yani ileri doğru bir adım atmış sayılmayız diyorsun.'

Rebus fotoğraflardan birini kaldırıp gösterdi. 'Ne görüyorsun?' diye sordu.

'Bir aile.'

Rebus başını iki yana salladı. 'Dul bir kadın ve babalarını bir daha göremeyecek iki çocuk. Kendimizi değil onları düşünmemiz gerekir.'

Siobhan başını sallayarak onayladı. 'Fotoğrafları da yayınlayabiliriz.'

'Ben de aynı şeyi düşünüyordum. Hatta bu işi kimin yapabileceğini bile biliyorum.'

'Steve Holly mi?'

'Yazdığı gazete bir paçavra olabilir ama okuyan insan çok.' Çevresine bakındı. 'Yeteri kadar gördük mü?' Siobhan kafasını salladı. 'O zaman Shug Davidson'a gidip bulduklarımızı söyleyelim.'

Davidson önce telefonu açıp parmak izi departmanıyla görüştü ve sonra Rebus onu fotoğraflardan birinin kendisinde kalması ve yayınlanması konusunda ikna etti.

Davidson isteksiz bir tavırla, 'Evet, bir zararı olmaz,' dedi. Ama Şehir Konseyinden kiracının kimliğinin öğrenilebileceği düşüncesine sevindi.

Rebus, 'Bu arada,' dedi. 'Sana ne kadar bütçe ayırdılar bilmiyorum ama bir poundu harcandı bile.' Siobhan'ı işaret etti. 'Elektrik sayacına para attı.'

Davidson gülümsedi ve elini cebine atarak iki tane bozukluk çıkardı. 'Al bakalım, Shiv. Üstüyle de bir içki içersin.'

Rebus, 'Ben ne olacağım?' diye yakındı. 'Bu yaptığın cinsiyet ayrımcılığı değil mi şimdi?'

'John, az sonra Steve Holly'e çok özel bir haber vereceksin. Eğer sana birkaç tane bira ısmarlamazsa bu mesleği bırakması gerekir.'

Rebus siteden ayrılırken, aniden bir şey geldi aklına ve Siobhan'ı cepten aradı. O da şehre doğru yol almaktaydı.

'Holly'le barda buluşacağım herhalde,' dedi. 'Sen de katılmak ister miydin?'

'Aslında çok güzel bir öneri ama başka bir yerde olmam gerek. Yine de sorduğun için teşekkürler.'

'Seni onun için aramadım... O kurbanın dairesine bir daha dönmek istemezsin, değil mi?'

'Hayır.' Siobhan bir an sessiz kaldı ama sonra anladı durumu. 'O feneri iade edeceğine söz vermiştin!'

'Ama mutfaktaki tezgâhın üzerinde unuttum.'

'Davidson veya Wylie'ye telefon et.'

Rebus burnunu kırıştırdı. 'Boş ver, bekleyebilir. Yani fenere ne olur ki, kapısı kırık bir dairenin içinde ortalık yerde duruyor? Ben oradakilerin dürüst ve Tanrı'dan korkan insanlar olduğuna inanıyorum.'

'Aslında kaybolmasını da istiyorsun, öyle değil mi?' Siobhan'ın sırıttığını görür gibiydi. 'Sırf ne yapacaklarını görmek için.'

'Ne yaparlar sanıyorsun? Sabah karanlığında evimi basıp, onun yerine el koyacakları bir şey mi arayacaklar?'

'Sende bir hainlik var, John Rebus.'

'Var elbette, başkalarından farklı olmam için bir neden yok.'

Konuşmayı bitirdi ve Oxford Bar'a gitti. Rafta kalmış olan son dana etli, pancarlı sandviçi bir şişe Deuchar's birasıyla mideye indirdi. Barmen Harry, ona şeytan ayiniyle ilgili bir şeyler bilip bilmediğini sordu.

'Hangi şeytan ayini?'

'Fleshmarket Close'da yaşananlar. İnsan kurban etmişler diye duydum.'

'Tanrım! Sen burada anlatılan her şeye inanıyor musun, Harry?

Harry, düş kırıklığına uğramamış görünmeye çaba harcıyordu. 'Ama bir bebek iskeleti bulmuşlar.'

'Sahte... Bulunsun diye koymuşlar oraya.'

'Ama kim, niçin böyle bir şey yapsın?'

Rebus bir yanıt düşünmeye çalıştı. 'Belki de sen haklısın, Harry. Oradaki barmen ruhunu şeytana satmışsa o yapmış olabilir.'

Harry'nin ağız kenarları hafifçe kıvrıldı. 'Ne dersin, benim bar için de bir anlaşma yapar mı acaba?'

Rebus, 'Cehennemdeki bir kartopu kadar şansın olabilir,' dedi ve şişeyi ağzına götürdü. Siobhan'ın başka yerde olmam gerek, sözünü düşünüyordu. Herhalde Doktor Curt'ü yakalamayı planlamıştı. Telefonunu çıkardı ve arama yapacak kadar sinyal aldığını gördü. Gazetecinin telefon numarası cüzdanındaydı. Holly telefonu hemen açtı.

'Müfettiş Dedektif Rebus, bu ne beklenmedik sürpriz böyle...' Bu coşkulu ifade, bir başkasının odasında bulunduğu ve her kimin yanındaysa, böyle aniden ve önemli biri tarafından aranmasıyla o kişiyi etkileme çabasına girdiğini gösteriyordu.

Rebus, 'Patronunla toplantıdayken rahatsız ettiğim için kusura bakma,' dedi ve telefon birkaç saniye için sessizleşti. Rebus kendi kendine gülümsedi. Holly, bulunduğu odadan çıkmak için birinden izin istiyordu. Sonra fısıltıyla konuştu:

'İzleniyor muyum, söylemek istediğin bu mu?'

'Evet elbette, Steve. Watergate muhabirleri de hemen yanında.' Rebus biraz duraksadı. 'Sadece tahmin ettim, hepsi bu.'

'Öyle mi?' Holly hiç de inanmış gibi değildi.

'Bak, sana vermek istediğim bir bilgi vardı ama şu paranoyana bir baktırana kadar da bekleyebilir.'

'Hoop, dur bakalım, dur... Neymiş o?'

'Knoxland cinayeti ile ilgili. Kurbana ait bir fotoğraf bulduk. Resimdekiler karısı ve çocukları olabilir.'

'Basına vermeyi mi düşünüyorsun?'

'Şu an için sadece sana önerdim. Eğer istiyorsan, adli tabip fotoğrafın kurbana ait olduğunu doğruladığı anda basabilirsin.'

'Peki niye yalnız ben?'

'Gerçeği mi istiyorsun? Çünkü özel bir habere daha çok ve çoğunlukla ön sayfada yer verilir.'

'Söz veremeyeceğim,' dedi ama hemen ardından ekledi. 'Diğer gazeteler ne zaman haber alacak?'

'Yirmi dört saat sonra.'

Muhabir olayı enine boyuna düşünmeye başlamıştı. 'Ama yine de sormam gerek. Hem niye ben?'

Rebus, senin şahsın için değil, demek istiyordu. Gazeten için, daha da doğrusu gazetenin tirajı için. Fotoğrafı ve hikâyeyi size kazandıran o. Ama bir şey söylemeyip sessiz kaldı. Sonra Holly derin bir nefes verdi.

'Peki, oldu. Ben Glasgow'dayım, kuryeyle gönderebilir misin?'

'Oxford Bar'a bırakıyorum, gelip buradan alabilirsin. Bu arada elbette ödemen için bir de hesap bırakacağım.'

'Sorun değil.'

'İyi, hoşça kal.' Rebus telefonunun kapağını kapattı ve bir sigara yaktı. Holly elbette fotoğrafı alacaktı, geri çevirir ve rakipleri yayınlarsa patronuna hesap vermek zorunda kalırdı.

Harry, 'Bir tane daha?' diye soruyordu. Pırıl pırıl bardağı eline almış, doldurmaya hazır bekliyordu. Rebus bu öneriyi geri çevirirse çok ayıp olacaktı.

BEŞ

'Yüzeysel bir inceleme sonucu, kadın iskeletinin oldukça eski olduğunu söyleyebilirim.'

'Yüzeysel mi?'

Doktor Curt sandalyesinde huzursuzca kımıldadı. Görüşme, McEwan Hall'un arka tarafındaki avluda bulunan tıp fakültesindeki ofisinde yapılıyordu. Rebus, Edinburgh'un en görkemli binalarından olan Usher Hall ile McEwan Hall'dan Siobhan'a sık sık söz ederdi; özellikle de barlarda birlikte otururlarken. Bu binaların alkollü içki endüstrisi ile uğraşan aileler tarafından inşa edilmiş olduğunu ve kendisi gibi içkiciler olmasa, böyle sanat eserlerinin bugün asla var olamayacağını söylerdi.

Curt sessizliğe doğru, 'Yüzeysel mi?' diye yineledi ve masasının üzerinde bulunan kalemleri düzeltmekle oyalandı.

'Yani ayrıntılı bir analiz için başkalarından yardım isteyebileceğim bir şey değil... Eğitim için kullanılan bir iskelet olduğunu biliyoruz, Siobhan.'

'Ama gerçek değil mi?'

'Kesinlikle. Şimdiki kadar titizlik gerektirmeyen zamanlarda tıp eğitimi o tür malzemeyle yapılıyordu.'

'Artık yapılmıyor mu?'

Başını iki yana salladı. 'Eski yöntemlerin pek çoğu yerini yeni teknolojilere bıraktı.' Sesi neredeyse özlem doluydu.

'O zaman şu kafatası da mı gerçek değil?' Doktor Curt'ün arka tarafındaki rafta, tabanı yeşil çuha kaplı tahta ve camdan yapılmış bir kutunun içinde duran kafatasından söz ediyordu.

'Hayır, o orijinal. Bir zamanlar anatomi uzmanı Dr. Robert Knox'a aitti.'

'Şu ceset hırsızlarıyla ortaklık yapan Dr. Knox mu?'

Curt irkildi. 'Hayır o onlara yardım etmedi, onlar onu mahvettiler.'

'Peki. Yani diyorsunuz ki eğitim amacıyla gerçek iskeletler kullanılıyordu...' Siobhan, Curt'ün hâlâ Dr. Knox'u düşündüğünü fark etti. 'Bu uygulamaya ne zaman son verildi?'

'Sanırım beş, on yıl önce. Ama elimizde bulunan... Örneklerin bazılarını bir süre daha tutmaya devam ettik.'

'Bu gizemli kadın iskeletimiz de o örneklerden biri mi diyorsunuz?'

Curt'ün ağzı açıldı ama ses çıkmadı.

Siobhan, 'Sadece evet veya hayır demeniz yeterli,' diye üsteledi.

'İkisini de söyleyemeyeceğim... Emin olamıyorum.'

'Peki bunları nasıl elden çıkarıyordunuz?'

'Bak, Siobhan...'

'Sizi rahatsız eden konu nedir, Doktor?

Adam sessizce ona baktı ve sonra bir karara varmış göründü. Kollarını önündeki masanın üzerine uzatıp parmaklarını kavuşturdu. 'Dört yıl önce... Sen hatırlamayabilirsin... Şehrin bazı yerlerinde beden parçaları bulunmuştu.'

'Beden parçaları mı?'

'Bir yerde bir el, bir yerde bir ayak... Sonra bunlar analiz edildiğinde formaldehit içinde saklanmış oldukları anlaşıldı.'

Siobhan yavaşça başını salladı. 'Öyle bir şeyler duyduğumu hatırlıyorum.'

'Sonra bunların laboratuvardan çalındığı ve bir eşek şakası olduğu anlaşıldı. Kimse yakalanmadı ama hiç gereksiz yere basının ilgisini üzerimize çekmiş olduk ve rektör yardımcısından başlayarak aşağıya doğru her kademede kınandık, azarlandık.'

'Bir bağlantı kuramadım.'

Curt bir elini havaya kaldırdı. 'Aradan iki yıl geçti ve Profesör Gates'in ofisinin önünde bulunan salonda sergilenen örneklerden biri kayboldu.'

'Bu bir kadın iskeleti miydi?'

Curt başıyla onayladı. 'Ne yazık ki bu olayı örtbas etmek zorunda kaldık. Zaten tam da o sıralarda eski eğitim malzemelerini elden çıkarıyorduk.' Yine sessizce Siobhan'a baktı ve sonra gözlerini kalemlerinin düzenine çevirdi. 'O arada birkaç tane plastik iskelet atmış olduğumuzu sanıyorum.'

'Aralarından biri de bebek iskeleti miydi?'

'Evet.'

'Siz bana kaybolmuş bir örnek olmadığını söylemiştiniz.' Curt sadece omzunu silkerek yanıt verdi. 'Bana yalan söylediniz, Doktor.'

'Hata ettim, Siobhan.'

Siobhan bir an düşündü ve burnunun kemerini ovuşturdu. 'Anladığımdan hâlâ emin değilim. Kadın iskeleti niçin sergileniyordu?'

Curt yine huzursuzca kımıldandı. 'Çünkü Profesör Gates'den önceki bölüm başkanlarından biri öyle istemişti. Belki adını duymuşsuzdur, o Mag Lennox adında bir kadının iskeletidir.' Siobhan başını iki yana salladı. 'Mag Lennox büyücü olarak tanınırdı. Bu olay iki yüz elli yıl önce yaşanmış. Halk ayaklanıp kadını öldürmüş ve sonra da onu gömmek istememişler. Mezarından çıkabileceğinden korkmuşlar. Cesedini çürümesi için açıkta bırakmışlar, isteyenler gelip kalıntıları inceleyebiliyor, şeytanın izlerini arayabiliyormuş. Sonra Alexander Monro diye biri gelip iskeleti almış ve tıp fakültesine bağışlanmasını vasiyet etmiş.'

'Sonra da biri gelip onu çalmış ve siz de bunu gizli tuttunuz?'

Curt omuzlarını silkti ve başını arkaya atarak tavana bakmaya başladı.

Siobhan, 'Kimin çalmış olabileceği hakkında bir fikriniz var mı?' diye sordu.

'Oh, evet, aslında var... Tıp öğrencileri kötü şakalarıyla ünlüdür. Öğrencilerin paylaştığı bir evin salonunu süslediğini duymuştuk. Bu hikâyenin doğruluğunu araştırması için birini bulduk...' Siobhan'a baktı. 'Özel bir araştırma için, anlıyorsunuz değil mi?'

'Yani özel dedektif mi? Yapmayın, Doktor!' Siobhan, başvurdukları yoldan duyduğu hayal kırıklığını başını sallayarak gösterdi.

'Sonuçta o evde öyle bir şey bulunamadı, elbette bir tarafa da atmış olabilirler.'

'Belki de Fleshmarket Close'a gömmüşlerdir?'

Curt omuzlarını kaldırdı. Olabildiğince az konuşmaya çalışan çok titiz bir insandı... Siobhan yaptıkları görüşmenin adama adeta fiziksel bir acı verdiğini görebiliyordu. 'Adları neydi bu öğrencilerin?'

'Birbirlerinden hiç ayrılmayan iki delikanlı... Alfred McAteer ve Alexis Cater. Sanırım kendilerini televizyon dizisi MASH'deki karakterlerle özdeşleştirmişler. Biliyor musun o diziyi?'

Siobhan başını salladı. 'Hâlâ öğrenciler burada mı?'

'Bugünlerde klinikte çalışıyorlar. Tanrı bize yardımcı olsun.'

'Alexis Cater mi.... Bir akrabalığı var mı?'

'Evet, oğlu oluyor.'

Siobhan'ın dudakları bir "o" harfi oluşturdu. Gordon Cater, kendi neslinin Hollywood'da yer edinen birkaç İskoç aktöründen biriydi. Genellikle büyük kâr getiren macera filmlerinde karakter rollerine çıkardı. Bir ara James Bond'u, Roger Moore'dan sonra oynayacak adaylar arasında ilk sırada gösteriliyordu ama rolü Timothy Dalton'a kaptırmıştı. Zamanında ortalığı birbirine katan, film ne kadar kötü de olsa kadınların izlemeye koştuğu bir aktördü.

Curt, 'Sanırım siz de onun hayranlarındansınız,' diye mırıldandı. 'Alexis'in burada okuduğunu gizli tutmaya çalıştık. Emin değilim ama Gordon'un ikinci veya üçüncü eşinden oğlu.'

'Mag Lennox'u onun mu çaldığını düşünüyorsunuz?'

'Zanlıların arasında o da var. Niçin resmî bir araştırma yaptırmadığımızı da anlamışsınızdır sanırım?'

'Yani sizin ve Profesör Gates'in sorumsuzluğunu bir kez daha gözler önüne sermesi gerçeğinden başka mı?' Siobhan, Curt'ün rahatsızlığına bakarak gülümsedi. Curt herhalde düşündüğünden de fazla huzursuz olmuştu ki masasının üzerindeki kalemleri avuçladığı gibi çekmecesine attı.

'Saldırganlık duygularınızı böyle mi kanalize ediyorsunuz, Doktor?'

Curt ona soğuk gözlerle bakıp içini çekti. 'Elbette bu olaya farklı açılardan bakanlar da var. Kendisini tarihçi olarak tanıtan bir kadının Fleshmarket Close iskeletlerine doğaüstü yorumlar getirdiğini gazetelede okudum.'

'Doğaüstü mü?'

'Bir süre önce Holyrood Palace'da yapılan kazılarda, topraktan birkaç iskelet çıkarılmış. O insanların kurban edilmiş olduğuna ilişkin teoriler ortaya atılmıştı.'

'Kim tarafından? İskoçya Kraliçesi Mary mi?'

'Her kimse, ama o tarihçi geçinen kadın Fleshmarket Close olayını o iskeletlerle ilişkilendirmek istiyor... Yalnız bu kadın bir zamanlar High Street'in hayalet turlarında da çalışmış, onunla ilgisi olabilir.'

Siobhan da o turlardan birine katılmıştı. Royal Mile ve onun dar geçitlerinde yürüyüş turları düzenleyen birkaç şirket vardı. Anlatılan korkunç ve kanlı öykülerin arasına espriler sıkıştırılır; turlar, luna-

parklardaki hayalet trenleri kadar başarılı olmasa da, ışıklı ve sesli özel efektlerle süslenirdi.

'Yani gizli bir niyeti var, diyorsun?'

'Öyle düşünüyorum.' Curt saatine baktı. 'Akşam gazetesi o saçmalıkları yine yazmış olabilir.'

'Onunla daha önce bir ilişkiniz oldu mu?'

'Bir zamanlar Mag Lennox'a ne olduğunu öğrenmek istemişti, biz de ona kendisini ilgilendirmediğini söylemiştik. O da basının ilgisini çekmeye çalışmıştı...' Curt o anıları defetmek ister gibi elini yüzünün önünde salladı.

'Kadının adı neydi?'

'Judith Lennox... Evet, onun soyundan geldiğini iddia ediyor.'

Siobhan bu adı da Alfred McAteer ve Alexis Cater'in altına yazdı. Sonra bir ad daha ekledi, Mag Lennox. Bunu da bir ok işaretiyle Judith Lennox'a bağladı.

Curt tane tane konuşarak, 'Çekmek zorunda olduğun sıkıntı sona yaklaştı mı?' diye sordu.

Siobhan, 'Sanırım,' dedi. Kalemini dişlerine tıklattı. 'Mag'in iskeletini ne yapacaksınız şimdi?'

Patolog omuz silkti. 'Artık evine dönmüş sayılır, öyle değil mi? Yine kutusuna koyarız belki.'

'Profesöre söylediniz mi durumu?'

'Bugün öğleden sonra bir e-posta attım.'

'E-posta mı? Koridorun yirmi metre aşağısında değil mi?'

'Olabilir, ama ben yine de öyle yaptım.'

Siobhan, 'Ondan korkuyorsunuz, değil mi?' diyerek alay etti.

Curt, bu yoruma yanıt verme inceliğinde bulunmadı. Başını hafifçe öne eğerek, Siobhan için kapıyı açtı. Siobhan, belki de eski moda kibarlıktır diye düşündü. Ama daha çok kendisiyle göz göze gelmemeye çalışıyor gibiydi.

Eve dönüş yolu onu 4. George Köprüsünden geçirdi. Yolu biraz uzatıp High Caddesinden geçmeye karar vererek trafik ışıklarından sağa saptı. St. Giles Katedralinin önünde bulunan sandviç büfelerinin üzerinde o akşamki hayalet turlarının reklamları yapılıyordu. Turların başlamasına iki saat vardı ama turistler daha şimdiden toplanmış ve reklamları inceliyorlardı. Biraz daha aşağıda eski Tron Kilisesinin önünde başka sandviç tezgâhları ve "Edinburgh'un uğursuz geçmişi-

ne" düzenlenen başka gezilerin reklamları vardı. Siobhan ise daha çok Edinburgh'un bu zamandaki uğursuzluklarıyla ilgileniyordu. Fleshmarket Close'a doğru bir göz attı ama hiç hayat belirtisi yoktu. Aslında tur operatörleri gezilerine orayı da katmaktan mutlu olmazlar mıydı? Broughton Caddesinde kaldırımın kenarına park etti ve bir markete girdi. Çıktığında elinde yiyecek dolu bir torba ve akşam gazetesinin son baskısı vardı. Evi yakındaydı, ama yerleşikler şeridinde park yeri kalmamıştı. Peugeot'sunu sarı çizginin üzerinde bıraktı. Nasıl olsa trafikçiler sabah mesaisine başlamadan önce arabasını kaldırırdı.

Dairesi dört katlı bir apartmandaydı. Komşuları bakımından şanslı sayılırdı, sabaha kadar parti verenler veya rock bateristi olma heveslileri yoktu. Birkaç tanesinin yüzünü tanıyordu ama hiçbirinin adını bilmiyordu. Edinburgh'da komşuluk ilişkilerinin uzaktan tanışıklıktan ileri olmasını kimse beklemezdi zaten. Ancak akan bir dam veya çatlak bir boru gibi ortak sorunların çözülmesi gerekirse bir araya gelinirdi. Aklına kâğıt inceliğindeki duvarlarıyla herkesin birbirinin ne yaptığını duyduğu Knoxland geldi. Apartmanda biri kedi besliyordu ve rahatsız olduğu tek konu buydu. Merdivenlerdeyken burnuna kedi kokusu gelirdi. Ama dairesine girdikten sonra dış dünyanın hiçbir hükmü kalmazdı.

Dondurma kâsesini derin dondurucuya, süt şişesini buzdolabına koydu. Hazır yemeğin paketini açıp mikrodalgaya attı. Az yağlı bir yemek seçmişti ve bu ona daha sonra canının çekebileceği naneli ve çikolatalı dondurmayı gönül rahatlığıyla yeme olanağı sağlayacaktı. Bulaşık süzme tahtasının üzerinde bir şişe şarap duruyordu. İçinden iki bardak içilmiş ve mantarı tekrar takılmıştı. Bardağına biraz koyup tattı ve zehirlenmeyeceğine karar verdi. Gazeteyi alıp oturdu ve yemeğin ısınmasını beklemeye başladı. Sadece kendi için bile olsa hiçbir zaman yemek pişirmezdi. Masaya oturduğunda, son zamanlarda almış olduğu birkaç kilonun ona pantolonunun kemerini gevşetmesini söylediğini hissetti. Aslında bluzu da biraz koltuk altlarında geriliyordu. Masadan kalktı ve birkaç dakika sonra üzerinde geceliği ve ayaklarında terlikleri olduğu halde geri döndü. Tepsiye ısınmış olan yemeğini ve bir bardak koyup gazetesini de aldıktan sonra oturma odasına geçti.

Judith Lennox, iç sayfalarda yer bulabilmişti. Fleshmarket Close'un girişinde herhalde bugün öğleden sonra çekilmiş olan bir fotoğrafı

vardı. Baş ve omuz çekiminde, kabarık kıvırcık saçlı, parlak renkli eşarp takmış bir kadın görünüyordu. Siobhan, kadının kendisine nasıl bir hava vermek istediğine karar veremedi ama gözlerinin ve dudaklarının görüntüsü tek bir anlam çağrıştırıyordu: Kendini beğenmişlik. Kameranın ilgisinden hoşlanmış ve kendisinden istenen her pozu vermeye hazır bir hali vardı. O resmin yanında poz verilmiş bir fotoğraf daha vardı. Bu da Ray Mangold'undu. Kollarını göğsünde kavuşturmuş, mal sahibi edasıyla Warlock'un önünde duruyordu.

Daha önce Kraliyet Sarayı Holyrood arazisinde bulunan iskeletlerin çıkarıldığı arkeolojik kazı bölgesinin de küçük bir fotoğrafı vardı. İskoç Tarihi Akademisinden bir yetkiliyle söyleşi yapılmış ve adam Lennox'un iddialarını küçümseyerek tümünün asılsız olduğunu, bulunan iskeletlerin ve bulunmuş oldukları pozisyonun herhangi bir ayinle bağlantısı olmadığını açıklamıştı. Ama bu söyleşi gazetedeki haberin son paragrafında yer alıyordu. Ağırlık Lennox'un iddialarına, Fleshmarket Close'da bulunan iskeletlerin gerçek olup olmadıklarına, daha önce bulunmuş olan iskeletlerle aynı konumda yerleştirilerek, birisinin Holyrood'daki ayinleri yeniden uygulamaya mı çalıştığı sorularına yer verilmişti. Siobhan gülümsedi ve yemeğine devam etti. Sonra gazeteyi karıştırdı ve en çok televizyon sayfasında zaman harcadı. Yatma zamanına kadar ilgisini çekebilecek bir program bulamadığı için müzik dinleyip, kitap okumaya karar verdi. Telefonuna bakıp mesaj olmadığını gördü ve şarja bağladı. Sonra yatak odasından bir kitap ve battaniyesini aldı. CD çalara John Martyn koydu. Albümü ona Rebus ödünç vermişti. Onun akşamı nasıl geçirdiğini merak etti. Belki Steve Holly ile birlikte bardaydı, belki de yine bardaydı ama yalnızdı. Kendisi ise sessiz bir gece geçirecek ve sabah dinlenmiş kalkacaktı. Dondurmaya saldırmadan önce kitaptan en az iki bölüm okumaya karar verdi.

Uyandığında telefonu çalıyordu. Sendeleyerek kanepeden kalktı ve telefonu aldı.

'Alo?'

'Uyandırmadım, değil mi?' Rebus arıyordu.

'Saat kaç?' Saatine odaklanmaya çalıştı.

'On bir buçuk. Yataktan kaldırdıysam özür dilerim.'

'Yatakta değildim. Yangın nerede?'

'Pek yangın sayılmaz ama duman tütüyor. Şu kızları kaçmış olan bir çift vardı ya...'

'Ne olmuş onlara?'

'Seni arıyorlardı.'

Siobhan, eliyle yüzünü ovuşturdu. 'Tam olarak anladığımdan emin değilim.'

'Leith'den alınmışlar.'

'Yani tutuklanmışlar mı?'

'Sokak kızlarını rahatsız ediyorlarmış. Anne isteri krizindeymiş... Kendine gelebilmesi için Leith karakoluna götürmüşler.'

'Peki sen nereden biliyorsun bunları?'

'Leith'den buraya telefon ettiler, seni arıyorlardı.'

Siobhan kaşlarını çattı. ' Sen hâlâ Gayfield Square'de misin?'

'Kimse yokken sakin oluyor. İstediğim masada oturabiliyorum.'

'Bir ara da eve gitmen gerekir, değil mi?'

'Aslında telefon geldiğinde çıkmak üzereydim.' Güldü. 'Tibbet'in nelerle uğraştığını biliyor musun? Bilgisayarında tren tarifelerinden başka bir şey yok.'

'Yani aslında herkesin ne yaptığına burnunu sokmak için mi oradaydın?'

'Yeni bir çevreye alışmak için uyguladığım yöntem bu, Shiv. Gelip seni alayım mı, yoksa Leith'de mi buluşuruz?'

'Eve gideceğini söylememiş miydin?'

'Bence bu olay çok daha eğlenceli.'

'İyi o zaman Leith'de görüşürüz.'

Siobhan telefonu bıraktı ve giyinmek için banyoya gitti. Yarım kâse dondurma sıvılaşmıştı, ama yine de alıp derin dondurucuya attı.

Leith polis karakolu Constitution Caddesindeydi. Sert hatlara sahip taştan yapılmış, çevresi gibi asık suratlı bir binaydı. Leith bir zamanlar varlıklı insanların oturduğu bir liman bölgesiydi ve şehirden apayrı bir kişiliği vardı. Ama son birkaç on yıldır zor dönemler geçirmiş, endüstriyel çöküntüyle birlikte buraya uyuşturucu kültürü ve fahişelik egemen olmuştu. Bazı mahalleleri son yıllarda elden geçirilerek yenilenmiş, diğerleri de iyi kötü toparlanmaya başlamıştı. Kente yeni gelenlerin oturduğu bir bölgeydi artık ve insanlar o eski, kötü ünlü

Leith'in geri gelmesini istemiyordu. Siobhan bölgenin özgün kişiliğinin kaybolacağını düşünerek hayıflandı ama yine de orada oturmak zorunda kalmadığı için şanslı olduğunu düşündü.

Leith, yıllar boyunca fahişeler için bir hoşgörü bölgesi olarak tanınmıştı. Bu polis onları görmezlikten geliyor demek değildi, ama yine de özel olarak üstlerine gidilmiyordu. Son zamanlarda ise bu hoşgörüden vazgeçilmiş ve fahişeler dağılmıştı. Kalanlar da sık sık şiddet olaylarına hedef oluyordu. Bazıları yine eski bölgelerinde iş tutmaya çalışmış, diğerleri ise şehir merkezine giden Salamander Caddesi ile Leith Walk taraflarına gitmişti. Siobhan, Jardine'lerin ne yapmak istediklerini anlamıştı ama olayı bir de onların ağızlarından dinlemek istiyordu.

Rebus, onu resepsiyon alanında bekliyordu. Yorgun bir hali vardı ama o zaten her zaman yorgun görünürdü. Gözlerinin altında koyu renkli torbalar vardı ve saçları dağınıktı. Hafta boyunca hep aynı elbiseyi giydiğini ve cumartesi günleri kuru temizleyiciye verdiğini Siobhan biliyordu. Nöbetçi polisle çene çalıyordu ama geldiğini görünce konuşmayı bitirip yanına geldi. Polis bir düğmeye basarak kapının kilidini açtı ve Rebus da kapıyı tutarak Siobhan'a yol verdi.

'Tutuklandıkları falan yok,' diye vurguladı. 'Sadece konuşmak için almışlar içeri. Şuradalar...' Gösterdiği yer 1 numaralı sorgu odasıydı. Burası küçük, penceresiz, içinde bir masa ve iki sandalye bulunan bir odaydı. John ve Alice Jardine karşılıklı oturmuşlar, kollarını masanın üzerine uzatarak el ele tutuşmuşlardı. Masanın üzerinde, içleri boşalmış iki kahve bardağı duruyordu. Kapı açıldığında Alice ayağa fırladı ve bardaklardan birini devirdi.

'Bizi bütün gece burada tutamazsınız!' Sonra Siobhan'ı gördü ve ağzı açık kalakaldı. Yüzündeki gerginlik biraz olsun gitmişti. Kocası ise mahcup bir tavırla gülümseyerek devrilmiş olan bardağı kaldırdı.

John Jardine, 'Sizi buraya getirdiğimiz için çok özür dileriz,' dedi. 'Adınızı anarsak belki bizi bırakırlar diye düşünmüştük.'

'Bildiğim kadarıyla sizi burada zorla tutmuyorlar, John. Bu arada bu da Müfettiş Dedektif John Rebus.'

Başlarını sallayarak selamlaştılar. Alice Jardine yine yerine oturmuştu. Siobhan kollarını kavuşturup masanın yanında ayakta dikildi.

'Duyduğuma göre Leith'in dürüst ve çalışkan bayanları üzerinde terör estiriyormuşsunuz.'

Alice, 'Sadece birkaç şey soruyorduk,' diye yakındı.

Rebus, 'Ne yazık ki onlar çene çalarak para kazanmıyor,' diyerek çifti bilgilendirdi.

John Jardine alçak sesle, 'Yanlış bir şey yapmadık,' dedi. 'Bize normal gibi geldi.'

Siobhan ile Rebus bakıştılar. Siobhan, 'Yani her ne olduysa, Susie size İshbel'i kadın satıcısına benzeyen biriyle gördüğünü söylediği için mi bunu yaptınız?' diye sordu. 'Bakın size bir şey söyleyeyim. Leith'deki kızlar uyuşturucu kullanıyor olabilirler ama daha fazlasını beklemeyin. Yani orada Hollwood filmlerinde gördüğünüz türden kadın satıcıları yoktur.'

John Jardine bakışları masanın üzerinde, 'Yaşlı erkekler,' dedi. 'İshbel gibi kızları ellerine geçirirler ve onları kullanırlar. Gazetelerde sürekli okuyoruz.'

Rebus, 'O zaman yanlış gazeteleri okuyorsunuz,' dedi.

Alice Jardine, 'Bu benim fikrimdi,' dedi. 'Ben sandım ki...'

Siobhan, 'Ne oldu da kendini kaybettin?' diye sözünü kesti.

John Jardine, 'Fahişeleri konuşturmak için iki gece uğraştık durduk,' diye açıkladı. Ama Alice kafasını sallıyordu.

'Siobhan'la konuştuğumuzu unutma,' diye uyardı kocasını ve sonra Siobhan'a döndü. 'Konuştuğumuz son kadın bize İshbel'in... Bir dakika, tam olarak ne dediğini hatırlamaya çalışayım...'

John Jardine yardımcı oldu ona. 'Kasık üçgeninde olduğunu söyledi.'

Karısı başını salladı. 'Ona ne demek istediğini sorduk ama o gülmeye başladı ve bize evimize dönmemizi söyledi. İşte o zaman kendime hâkim olamadım.'

'O sırada bir polis arabası geçiyordu,' diye ekledi kocası. 'Bizi alıp buraya getirdiler. Sorun yarattığımız için özür dilerim, Siobhan.'

Siobhan kendi sözlerine tam olarak inanmadan, 'Hayır, önemli değil,' dedi.

Rebus ellerini ceplerine soktu. 'Kasık üçgeni denen yer Lothian Caddesindedir, kucak dansı barlarının, seks dükkânlarının bulunduğu yer.'

Siobhan uyarıcı bir bakış fırlattı ama geç kalmıştı.

Alice sesi heyecandan titreyerek, 'O zaman belki de oradadır,' dedi. Sanki hemen yerinden kalkıp oraya gidecekmiş gibi elleriyle masanın kenarlarını kavramıştı.

Siobhan elini kaldırarak, 'Bir dakika,' dedi. 'Kadının biri size belki de şaka yollu İshbel'in kucak dansçısı olarak çalışabileceğini söylüyor... ve siz de hemen gidip orayı basmayı mı düşünüyorsunuz?'

Alice, 'Niye olmasın?' diye sordu.

Yanıtı Rebus verdi. 'Öyle yerleri işletenlerin bazıları pek de vicdan sahibi insanlar sayılmazlar. Özellikle de hiç sabırlı değillerdir, birisi gelip de işlerine burnunu sokmaya çalışırsa...'

John Jardine başını sallayarak onaylıyordu.

'Ama o bayan özel bir yerden söz ettiyse belki bir şeyler yapabiliriz.'

Siobhan, 'Elbette amacı sadece sizi kızdırmak değilse,' diye ekledi.

Rebus, 'Bunu öğrenmenin bir yolu var,' dedi. Siobhan dönüp ona baktı. 'Senin arabanla mı, benimkiyle mi?'

Siobhan'ın arabasını aldılar, Jardine'ler arkaya oturdu. Çok fazla gitmemişlerdi ki John Jardine kadının daha önce durmakta olduğu yeri işaret etti. Yolun karşısında, kullanılmayan bir deponun önündeki duvarın dibi. Kadın ortalıkta yoktu ama meslektaşlarından biri soğuktan omuzlarını büzmüş, kaldırımı adımlıyordu.

'Ona on dakika verelim,' dedi, Rebus. 'Bu gece ortalıkta pek fazla müşteri yok. Şansımız varsa az sonra gelir.'

Siobhan arabayı Seafield Caddesinden Portebello kavşağına kadar sürdü, oradan sağa saparak Inchview Terrace'a ve sonra yine sağa saparak Craigentinny Bulvarına çıktı. Buralar sessiz sakin yerleşim bölgeleriydi. Bungalov tipi evlerin pek çoğunun ışıkları sönmüş, insanlar yataklarına çekilmişlerdi.

Rebus konuşma olsun diye, 'Gecenin bu saatinde araç kullanmayı çok severim,' dedi.

Bay Jardine de aynı fikirdeydi. 'Trafik olmadığı zaman her yer nasıl da değişiyor. Çok daha sakin ve güzel.'

Rebus başını salladı. 'Suçlu tipleri saptamak daha kolay.'

Arabanın arka koltuğu bu sözlerden sonra sessizliğe gömüldü ve tekrar Leith'e gelinceye kadar da aynı durum sürdü. John Jardine, 'İşte orada,' dedi.

Bu sıska, kısa siyah saçları rüzgârla gözünün önünde uçuşan genç bir kızdı. Diz boyu çizmeler, siyah mini etek ve önü düğmeli bir jean ceket giymişti. Makyajsız, solgun yüzlüydü. Bacaklarındaki çürükler o kadar uzaktan bile seçilebiliyordu.

Siobhan, 'Onu tanıyor musun?' diye sordu.

Rebus başını iki yana salladı. 'Anlaşılan mahalleye yeni biri daha gelmiş. Şu öbürü...' Daha önce görmüş oldukları kadından söz ediyordu. 'Beş, altı metre uzakta ama birbirleriyle konuştukları yok.'

Siobhan başıyla onayladı. Sokaktaki fahişeler yapacak pek fazla bir şey olmadığından genellikle birbirleriyle dayanışma içinde olurlardı, ama burada öyle bir durum görünmüyordu. Bu da daha yaşlı olan ilk kadının tezgâh kurduğu yerin, yeni gelen biri tarafından işgal edildiğini gösteriyordu. Onları geçen Siobhan az ileride bir U dönüşü yaptıktan sonra gelip kaldırımın yanına park etti. Rebus penceresini açtı. Fahişe yaklaştı ama arabanın içindeki kalabalığın farkına varmıştı.

'Grup yapmıyorum,' dedi ve sonra arka koltukta oturanları tanıdı. 'Tanrım, yine mi siz?' Döndü ve yürümeye başladı. Rebus arabadan indi ve kadını kolundan yakalayarak yüzünü kendisine doğru çevirdi. Diğer eliyle de kimliğini gösteriyordu.

'Suç Araştırma Birimi,' dedi. 'Adın ne senin?'

'Chayenne,' Çenesini ileri çıkarttı. 'Ama beni korkuttuğunu sanma.' Olduğundan daha sert görünmeye çalışıyordu.

Rebus, 'Takıldığın yer burası mı?' diye sordu. 'Şehre ne zaman geldin?'

'Yeteri kadardır buradayım.'

'Birmingham aksanı değil mi bu?'

'O seni ilgilendirmez.'

'Ben istersem ilgilendirir. Örneğin gerçek yaşını soruşturmak isteyebilirim.'

'On sekiz yaşındayım.'

Rebus, kız sanki hiç konuşmamış gibi devam etti. 'O zaman da doğum belgeni kontrol etmemiz gerekebilir ve bu da elbette ailenle görüşmemiz demek.' Bir an duraksadı. 'Veya bize yardımcı olursun. Bu insanlar kızlarını arıyorlar.' Başıyla arabadakileri işaret etti. 'Evden kaçmış.'

Küskün bir sesle,'Ona iyi şanslar,' dedi.

'Ama ailesi onu arıyor... Belki sen de seninkilerin aramasını isterdin.' Durdu ve sözlerinin yerini bulmasını beklerken, fark ettirmemeye çalışarak onu inceledi. Uyuşturucu kullandığına ilişkin bir belirti yoktu ama belki de iğneye ayıracak kadar para kazanamamıştı ondan. 'Ama bu gece senin şanslı gecen olabilir,' diye devam etti. 'Biri-

lerine yardım etme fırsatı bulmuş oluyorsun. Elbette kasık üçgeni konusunda onlara yalan söylemediğini düşünerek konuşuyorum.'

'Bildiğim tek şey, birkaç tane yeni kızın orada işe başladığı.'

'Tam olarak neresi?'

'The Nook. Biliyorum çünkü ben de gidip iş istedim... Ama çok sıska olduğumu söylediler.'

Rebus dönüp, arabanın arka koltuğuna doğru baktı. Jardine'ler camı indirmişlerdi. 'Chayenne'e İshbel'in fotoğrafını göstermiş miydiniz?' Alice Jardine başıyla onayladı ve Rebus yine kıza döndü. O çoktan sağına soluna bakınmaya başlamış, potansiyel müşteri arıyordu. Az ilerideki kadın ise, önünden geçen yoldan başka hiçbir şeyle ilgilenmediğini gösterme çabası içindeydi.

'Onu tanıdın mı?' diye sordu Chayenne'e.

'Kimi?'

'Fotoğraftaki kızı.'

Başını hayır anlamında sert bir hareketle sallayınca gözlerinin önüne düşen saçlarını geriye atmak zorunda kaldı.

Rebus, 'Bu seninki çok da iyi bir meslek sayılmaz, değil mi?' diye sordu.

'Şimdilik idare ediyor.' Ellerini ceketinin daracık ceplerine sokuşturmaya çalıştı.

'Bize söyleyebileceğin başka bir şey var mı? İshbel'e yardımcı olabilecek başka bir şey?'

Chayenne, gözlerini yolun ilerisine dikmiş durumda yine başını salladı. 'Daha önceki olay için özür dilemek isterim. Aslında niye öyle güldüğümü de bilmiyorum. Bazen oluyor işte.'

John Jardine arabanın arka koltuğundan, 'Kendine iyi bak,' diye seslendi. Karısı da İshbel'in fotoğrafını camdan dışarı doğru gösteriyordu.

'Onu görürsen...' dedi ve gerisini getiremedi.

Chayenne başını salladı ve Rebus'un kartvizitini kabul etti. Rebus arabaya binip, kapıyı çekti. Siobhan sinyalleri yakarak ayağını frenden kaldırdı.

'Nereye park etmiştiniz?' diye sordu Jardine'lere. Leith'in öte ucunda bir caddeyi söylediler. Bunun üzerine bir kez daha geri dönüp yine Chayenne'in yanından geçtiler. Kız onları görmezlikten geldi ama diğer kadın dikkatle baktı. Chayenne'e doğru yürüyordu, herhalde neler olup bittiğini soracaktı.

Rebus kollarını kavuşturarak, 'Güzel bir arkadaşlığın başlangıcı olabilir,' diye keyifle mırıldandı. Siobhan onu dinlemiyor, dikiz aynasından arka koltuğa bakıyordu.

'Oraya gitmeyeceksiniz, anlaşıldı mı?'

Yanıt gelmedi.

'Sizin yerinize ben ve Dedektif Rebus gideriz. Ebette o da isterse.'

'Ben mi? Kucak dansı barına mı gideceğim?' Rebus suratını asmaya çalıştı. 'Ama bunun çok gerekli olduğunu düşünüyorsan o başka, Dedektif Clarke...'

'Yarın gideriz o halde,' dedi, Siobhan. 'Bar açılmadan önce.' Sonra da Rebus'a baktı.

Ve gülümsedi.

Üçüncü Gün

Çarşamba

ALTI

Memur Dedektif Colin Tibbet ertesi sabah işe geldiğinde fare altlığının üzerine bir oyuncak lokomotif yerleştirilmiş olduğunu gördü. Fare ise bilgisayardan sökülmüş ve masasının çekmecelerinden birine koyulmuştu. Üstelik de bir gün önce çıkarken kilitli bıraktığı ve bu sabah kilidini açtığı çekmecelerden birine. Siobhan Clarke'a baktı ve tam bir şey söyleyecekken Siobhan başını iki yana sallayarak onu susturdu.

'Her neyse,' dedi. 'Biraz bekleyebilir, şimdi çıkmam gerek.'

Dediği gibi de çıkıp gitti. Tibbet geldiği sırada Siobhan müfettiş odasından çıkmaktaydı. Tibbet, Derek Starr'ın son sözlerini duymuştu. 'Sadece bir iki gün Siobhan, daha fazla değil,' diyordu. Konunun Fleshmarket Close olayıyla ilgili olduğunu tahmin etti Tibbet, ama kesin olarak anlayamamıştı. Bildiği bir şey vardı, o da kendisinin tren saatleri üzerinde çalıştığını Siobhan'ın bildiğiydi. Bu da onu en önde gelen zanlı yapıyordu. Ama elbette başka olasılıklar da vardı. Phyllida Hawes'a da bu tür eşek şakaları yapmayacak biri denemezdi. Aynı şey Dedektif yardımcıları Paddy Connoly ve Tommy Daniels için de söylenebilirdi. Baş Müfettiş Mcrae artık çocukça şakalar yapmaya karar vermiş olabilir miydi? Bu tatsız şakayı yapan, yoksa ilerideki köşede duran küçük portatif masanın başına oturmuş kahve içen adam mıydı? Tibbet, Rebus'u sadece adıyla tanıyordu ama bu ad çok ünlüydü. Hawes onu Rebus'un ününe aldanmaması konusunda uyarmıştı.

'Rebus hakkında bilmen gereken bir numaralı kural,' demişti. 'Ona asla borç para vermeyeceksin ve içki ısmarlamayacaksın.'

Tibbet, 'Ama bu iki kural değil mi?' diye sormuştu.

'Sayılmaz... Publarda ikisi aynı anlama gelebilir.'

Rebus, bu sabah oldukça masum görünüyordu. Gözleri uykulu, boğazında jiletin ıskaladığı gri sakallı bir bölge vardı. Kravatını bazı öğrencilerin yaptığı gibi kurallar çerçevesinde olabildiğince gevşek takmıştı. İşe her sabah eski bir pop şarkısının insanın beynine işleyen belli bir nakaratını ıslıkla çalarak gelirdi. Sabahın ilerleyen saatlerinde nakaratı yinelemekten vazgeçerdi ama kritik eşik artık aşılmış olurdu. Çünkü o sinir bozucu nakaratı onun için Tibbet çalmaya başlamış olurdu.

Rebus, Tibbet'in "Wichita Linesman" adlı parçanın ilk birkaç mezürünü çalmaya başladığını duyunca gülümsememeye çalıştı. Buradaki işi bitmişti. Masadan kalktı ve ceketini giydi.

'Bir yere gitmem gerek,' dedi.

'Oh?'

Rebus başıyla yeşil lokomotifi işaret ederek, 'Güzel bir tren,' dedi. 'Hobin falan mı?'

Tibbet, 'Yeğenlerimden birinin hediyesi,' diye yalan söyledi.

Rebus başını salladı, oldukça etkilenmişti. Tibbet'in yüzünden yalan söylediği anlaşılmıyordu. Adam hızlı düşünüyor ve inandırıcı olabiliyordu. Bunların her ikisi de dedektiflerin çok işine yarayan yeteneklerdi.

Rebus, 'İyi o zaman, sonra görüşürüz,' dedi.

'Arayan olursa ne diyeyim?' Biraz ayrıntı öğrenmek için atılmış bir oltaydı bu.

Rebus, 'Merak etme, kimse aramaz.' Tibbet'e göz kırpıp ofisten çıktı.

Baş Müfettiş Mcrae holdeydi, elinde bir tomar kâğıtla toplantıya gidiyordu.

'Nereye gidiyorsun, John?'

'Knoxland olayı, efendim. Her nedense orada bir işe yaradığım anlaşılıyor.'

'Üstelik de aksi yöndeki çabalarına rağmen değil mi?'

'Kesinlikle.'

'İyi peki, git. Ama unutma, sen bizimsin onların değil. Burada da bir şeyler çıkarsa seni anında geri alırız.'

Rebus ceplerinde arabasının anahtarlarını arayıp çıkış kapısına doğru yönelirken, 'Bir şeyler çıkmasa daha iyi olur, efendim,' dedi.

Cep telefonu çaldığı sırada otoparktaydı. Shug Davidson arıyordu.

'Bugünkü gazeteyi gördün mü, John?'

'Bilmem gereken bir şey mi var?'

'Dostun Steve Holly'nin hakkımızda neler yazdığını görmek istersin diye düşünmüştüm.'

Rebus'un yüzü gerildi. 'Seni sonra ararım,' dedi. Beş dakika sonra arabasını kaldırım kenarına park edip gazete bayiine yönelmişti. Gazeteye sürücü koltuğunda baktı. Holly fotoğrafı basmıştı ama ülkeye gelen sahte sığınmacıların çevirdiği dolaplarla ilgili bir makalenin tam orta yerine. Teröristlerin ülkeye sığınmacı kimliğiyle girdiğinden söz ediliyordu. Asalaklar ve şarlatanlar hakkında anlatılan birkaç olay kanıt olarak sunuluyor, Knoxland'de oturanların görüşlerine yer veriliyordu. Mesaj iki yönlüydü. Britanya yumuşak bir hedefti ve bu durumun devam etmesine daha fazla izin verilemezdi.

Bu yazının ortasındaki fotoğraf ise bir vitrin süsünden daha fazla anlam taşımıyordu.

Rebus, Holly'yi cep telefonundan aradı ama karşısına mesaj servisi çıktı. Bir sürü iyi düşünülmüş hakaret kelimesi kullandıktan sonra telefonu kapattı.

Arabasını Şehir Konseyi barındırma departmanından Bayan McKenzie ile buluşmak üzere Waterloo Place'e doğru sürdü. Elli yaşlarında, ufak tefek ve telaşlı bir kadındı. Shug Davidson ona bir faks çekerek, bilgi istediklerini resmen bildirmişti ama kadın yine de durumdan memnun değildi.

Rebus'a 'Bunlar özel konular,' dedi. 'Günümüzde çeşitli kurallar ve kısıtlamalarla karşı karşıyayız.' Rebus'u açık ofis şeklinde düzenlenmiş büyük bir salondan geçiriyordu.

'Merhumun şikâyetçi olacağını sanmıyorum Bayan McKenzie, özellikle de katilini yakalayabilirsek.'

'Olsun, fark etmez...' Sonunda çepeçevre cam duvarlı küçük bir bölmeye girdiler. Rebus kadının ofisine geldiklerini anlamıştı.

Rebus, 'Ben de Knoxland'ın duvarlarının ince olduğunu sanırdım,' diyerek camı tıklattı. Kadın bir sandalyenin üzerindeki evrakları alarak Rebus'a oturmasını işaret etti. Sonra daracık alandaki masasının arkasına sıkışarak geçip, sandalyesine oturdu ve yarım ay şeklindeki gözlüklerini takarak evrakları karıştırmaya başladı.

Rebus, sempatik olmanın bu kadının üzerinde bir işe yaramayacağına karar verdi. Aslında bir yerde de iyi olmuştu, çünkü o konuda

genellikle başarı sağlayamazdı zaten. Ona profesyonelce yaklaşmayı uygun gördü.

'Bakın, Bayan McKenzie, sanırım ikimiz de işimizi en iyi şekilde yapmak isteyen insanlarız.' Kadın ona gözlüklerinin üzerinden baktı. 'Benim bugünkü görevim bir cinayet soruşturması. Ancak kurbanın kimliğini öğrenmeden bu soruşturmaya başlayabilmemiz olanaksız. Bu sabah parmak izi sonuçlarını aldık ve şahsın kiracılarınızdan biri olduğu kesinlik kazandı.'

'Anlıyorum Müfettiş, ama benim sorunum da bu zaten. Öldürülen zavallı adam benim kiracılarımdan biri değil.'

Rebus kaşlarını çattı.'Anlayamadım, nasıl olur?' Kadın ona bir kâğıt uzattı.

'Oradaki kiracının kimliği bu. Sanırım ölen şahıs da Asyalı veya o taraflardan biriymiş. Acaba adı da Robert Baird olabilir mi?'

Rebus gözlerini o adın üzerine dikmişti. Daire ve blok numaraları da doğruydu. Kiracı olarak Robert Baird görünüyordu.

'Taşınmış olmalı.'

McKenzie başını iki yana sallıyordu. 'Bu kayıtlar güncellenmiştir. En son kirayı geçen hafta aldık. Bay Baird tarafından ödendi.'

'O da bir başkasına kiraya vermiş olabilir mi?'

Bayan McKenzie'nin yüzünü geniş bir gülümseme aydınlattı. 'Kira sözleşmesine göre kesinlikle yasaklanmış bir durum.'

'Ama yapılıyor, değil mi?'

'Evet, yapıldığı oluyor. Aslında ben de biraz hafiyelik yapmadım değil...' Kendisinden çok memnun bir tarzda konuşmuştu. Rebus, sandalyesinde öne doğru eğilerek onunla sıcaklık kurmaya çalıştı.

'Anlatır mısınız?' dedi.

'Şehirdeki bulunan diğer kiralama departmanlarında bir araştırma yaptım. Onların listelerinde de pek çok Robert Baird var. Hatta daha başka ön adları, ama soyadı yine Baird olanlar da var.'

Rebus, 'Bazıları gerçek olabilir,' diyerek şeytanın avukatlığını yaptı.

'Ama bazıları da gerçek olmayabilir.'

'Yani diyorsunuz ki bu Baird denen kişi, Konseyden çok sayıda ev kiralıyor?'

Kadın başını salladı. 'Bundan emin olmanın bir tek yolu var...'

Denedikleri ilk adres Rebus'un eski karakolunun yakınlarında bulunan Dumbiedykes'taki apartman bloğuydu. Kapıyı açan kadın Afri

kalıya benziyordu. Eteklerinin dibinde dolanıp duran bir sürü küçük çocuk vardı.

McKenzie, 'Bay Baird'i arıyoruz,' dedi. Kadın sadece başını iki yana salladı. McKenzie adı yineledi.

Rebus, 'Kira ödediğiniz adam,' diye ekledi. Kadın başını sallayıp duruyor, kapıyı yavaş yavaş ama kesin bir tavırla yüzlerine kapatıyordu.

McKenzie, 'Sanırım bir yere ulaşacağız,' dedi. 'Gel gidelim.'

Arabanın dışında hareketli ve tam bir iş kadınıydı, ama yolcu koltuğuna oturduğunda sakinleşti ve Rebus'a işini, nerede oturduğunu, evli olup olmadığını sordu.

Rebus, 'Ayrıldım,' dedi. 'Çok uzun zaman önce, peki sen?'

Kadın elini kaldırarak nikâh yüzüğünü gösterdi.

'Bazı kadınlar rahatsız edilmemek için takar o yüzüğü.'

McKenzie güldü, 'Ben de kendimi kuşkucu bilirdim.'

'İkimizin işi de bunu gerektiriyor sanırım.'

Kadın içini çekti. 'Onlar olmasaydı benim işim çok daha kolay olurdu.'

'Sığınmacılar mı yani?'

Başıyla onayladı. 'Bazen gözlerinin içine bakıyorum ve buraya gelebilmek için nelere katlanmış olduklarını görebiliyorum.' Duraksadı. 'Ve onlara verebileceğim tek şey Knoxland gibi yerlerde bir barınak.'

Rebus, 'Hiç yoktan iyidir,' dedi.

'Umarım öyledir...'

İkinci durakları Leith'de bir apartman bloğu oldu. Asansör çalışmadığı için dört kat tırmanmak zorundaydılar. McKenzie takırtılı ayakkabılarıyla enerjik adımlar atarak önden çıkıyordu. Rebus yukarıda bir an durarak nefesini toplamaya çalıştı ve başıyla kapıyı çalmasını işaret etti. Kapıyı bir erkek açtı. Esmer ve tıraşsızdı, beyaz bir yelek ve eşofman altı giymişti. Parmaklarını koyu siyah saçlarının arasında gezdirdi.

Çok bozuk bir İngilizceyle, 'Siz de hangi cehennemden çıktınız?' dedi.

Rebus ses tonunu adamınkiyle uygun oranda sertleştirerek, 'Senin de çok iyi bir öğretmenin varmış,' dedi. Adam hiçbir şey anlamadan yüzüne baktı.

McKenzie, Rebus'a döndü. 'Slav mı dersin? Doğu Avrupalı herhalde?' Sonra adama döndü. 'Sen nereden geldin?'

'Canınız cehenneme,' yanıtını verdi adam. Ama sözlerinde pek kötülük sezilmiyordu. Bu sözleri belki insanlar üzerindeki etkisini görmek için, belki de geçmişte işine yaradığı için kullanıyor gibiydi.

Rebus, 'Robert Baird,' dedi. 'Onu tanıyor musun?' Adamın gözleri kısıldı ve Rebus adı yineledi. 'Para ödediğiniz adam.' Baş ve işaret parmaklarını birbirine sürterek adamın anlayabileceğini umdu. Ama adam sinirlendi.

'Cehennem olun gidin!'

Rebus, 'Senden para istemiyoruz,' diye açıklamaya çalıştı. 'Biz Robert Baird'i arıyoruz. Burası onun dairesi değil mi?' Parmağıyla evin içerisini işaret etti.

'Ev sahibi,' diye şansını denedi McKenzie ama işe yaramadı. Adamın yüzü seğirmeye başlamış, alnında ter damlacıkları belirmişti.

Rebus ellerini havaya kaldırıp adama avuçlarının içini göstererek, 'Sorun değil,' dedi. Artık hiç değilse bu hareketten bir şeyler anlaması gerekirdi. Sonra evin karanlık holündeki gölgelerin içinde birinin daha olduğunu fark etti. 'Sen İngilizce biliyor musun?' diye seslendi.

Adam başını çevirdi ve gırtlaktan gelen bir sesle bağırarak bir şeyler söyledi. Gölge yaklaştı ve sonra Rebus onun, onlu yaşlarda bir erkek çocuk olduğunu gördü.

'İngilizce biliyor musun?' diye yineledi.

Çocuk, 'Biraz,' dedi. Zayıf ve güzel bir çocuktu; kısa kollu mavi bir gömlek, blucin giymişti.

Rebus, 'Siz göçmen misiniz?' diye sordu.

Çocuk savunmaya geçerek, 'Burası bizim ülkemiz,' dedi.

'Merak etme evlat, biz göçmen bürosundan değiliz. Burada oturmak için kira ödüyorsunuz, öyle değil mi?'

'Ödüyoruz, evet.'

'Para ödediğiniz adam var ya... İşte biz onunla konuşmak istiyoruz.'

Çocuk söylenenlerin bir kısmını babasına tercüme etti. Adam Rebus'a baktı ve başını salladı.

Rebus çocuğa, 'Babana söyle,' dedi. 'Zorluk çıkarırsa göçmen bürosundan da buraya gelenler olabilir. İstiyorsa onlarla konuşsun.'

Çocuğun gözleri korkuyla büyüdü. Bu sözlerin çevirisi daha uzun sürmüştü. Adam yine Rebus'a baktı ama bu kez gözlerinde hüzünlü bir teslimiyet vardı. Yetkililer tarafından itilip kakılmaya alışmış ve

kendisine biraz daha zaman tanınmasını ister gibiydi. Bir şeyler mırıldandı ve çocuk dönüp koridorda koşarak kayboldu. Az sonra elinde katlanmış bir kâğıtla geri döndü.

'Para almaya buraya gelir. Bir sorunla karşılaşırsak onu bu numaradan ararız...'

Rebus kâğıdı açtı. Bir cep telefonu numarası ve bir ad vardı. Rebus, notu McKenzie'ye gösterdi.

Kadın, 'Gareth Baird adı listelerde var,' dedi.

'Edinburgh'da pek fazla Gareth Baird olduğunu sanmam. Büyük bir olasılıkla bu adamdır.' Rebus kâğıdı geri aldı ve bir telefon numarasıyla ne elde edebileceğini düşünmeye çalıştı. Sonra adamın kendisine bir avuç para uzattığını fark etti.

Çocuğa, 'Bize rüşvet mi vermeye çalışıyor?' diye sordu. Çocuk başını hayır anlamında salladı.

Babasına bakarak, 'Bir şey anlamıyor,' dedi ve sonra ona bir şeyler söyledi.

Adam bir şeyler mırıldandı ve sonra Rebus'a baktı ve işte o anda McKenzie'nin arabada söyledikleri geldi Rebus'un aklına. Doğruydu, adamın gözleri büyük bir acıyla doluydu.

Çocuk Rebus'a, 'Bugün,' dedi. 'Para için... Bugün gelecek.'

Rebus'un gözleri kısıldı. 'Gareth kirayı almak için buraya bugün mü gelecek?'

Çocuk babasına baktı ve sonra başını salladı.

Rebus, 'Ne zaman?' diye sordu.

Bir şeyler daha konuştular. Çocuk, 'Belki şimdi... Belki sonra,' diye çevirdi. Rebus, McKenzie'ye döndü. 'Seni ofisine götürmesi için bir araba çağırabilirim.'

'Sen onu mu bekleyeceksin?'

'Öyle düşünüyorum.'

'Kira sözleşmesine aykırı davranıyorsa ben de burada olmalıyım.'

'Uzun bir bekleyiş olabilir... Seninle bağlantıyı kesmem. Ama burada olmak istiyorsan bütün gün beklemek zorunda kalabilirsin.' Omzunu silkerek, seçimi ona bıraktığını belirtti.

McKenzei, 'Telefon edecek misin?' diye sordu.

Rebus başını salladı, 'Sen de bu arada diğer adresleri inceleyebilirsin.'

Kadın mantıklı konuştuğunu gördü. 'Pekâlâ,' dedi.

Rebus cep telefonunu çıkardı, 'Bir devriye arabası çağırayım.'

'Ya adam görür de korkarsa?'

'Doğru söylüyorsun... O zaman taksi çağırayım.' Rebus telefon etti. McKenzie, Rebus'u baba oğulla baş başa bırakarak merdivenlerden aşağıya yöneldi.

'Gareth'i bekleyeceğim,' dedi. Sonra koridordan içeri doğru baktı. 'İçeri girebilir miyim?'

'Buyurun, hoş geldiniz,' dedi çocuk ve Rebus içeriye girdi.

Dairenin biraz dekore edilmesi gerekiyordu. Pencere pervazlarındaki aralıklara havlu ve başka malzemeler sokuşturularak rüzgârın içeri girmesi engellenmeye çalışılmıştı. Ama içeride biraz mobilya vardı ve ortalık düzenliydi. Oturma odasındaki gaz sobası tek bir alevle minimumda yanıyordu.

Çocuk, 'Kahve?' diye sordu.

Rebus, 'Lütfen,' dedi. Eliyle kanepeyi işaret etti ve oturmak için izin istedi. Babası başını salladı ve Rebus oturdu. Sonra yine kalktı ve sobanın arkasındaki rafta bulunan çerçeveli resimleri inceledi. Aynı aileden üç dört neslin fotoğraflarıydı. Rebus gülümseyip, başını sallayarak adama döndü. Adamın yüzü biraz olsun yumuşamıştı. Rebus'un dikkatini çekecek pek fazla bir şey yoktu odada. Süs eşyası, kitap, televizyon veya müzik seti de yoktu. Adamın oturduğu sandalyenin yanında yerde küçük bir radyo duruyordu. Herhalde dağılmasın diye değişik yerlerinden seloteyple sarılıp sarmalanmıştı. Rebus ortalıkta kül tablası göremediği için sigarasını cebinden çıkarmadı. Çocuk mutfaktan geri döndüğünde uzattığı küçük fincanı teşekkür ederek aldı. Süt teklifi yapılmamıştı. Kahve koyu ve siyah renkliydi. Rebus ilk yudumu aldığında kendisini çarpan şeyin kafein veya şeker mi olduğunu tam olarak anlayamamıştı. Ama güzel olduğunu anlatmak için ev sahiplerine başını salladı. Baba oğul ona sanki bir sergi izliyorlarmış gibi bakıyorlardı. Çocuğa adını ve ailenin tarihçesini sormayı düşündü. Ama o sırada cep telefonu çaldı. Birkaç özür kelimesi mırıldanarak yanıtladı.

Siobhan arıyordu.

Siobhan, 'Ortalığı birbirine katacak bir haberin var mı?' diye sordu. Bir tür bekleme odasında oturuyordu. Doktorları hemen görmeyi ummamıştı ama en azından bir ofiste veya sekreter odasında bek-

leyeceğini tahmin etmişti. Oysa şimdi ayakta tedavi gören hastalar, ziyaretçiler, gürültücü bir sürü çocuk ve otomatik makinelerden yiyecek bir şeyler alıp çıkarken bekleyenlerle hiçbir şekilde ilgilenmeyen personelle aynı salonu paylaşmaktaydı. Otomatlarda neler olduğunu uzun uzun incelemişti. Bir tanesinde üçgen kesilmiş beyaz ekmekle yapılmış salatalı, domatesli, ton balıklı, jambon ve peynirli sandviçler vardı. Daha çok ilgi gören ikincisi ise çeşitli gevrekler ve çikolata veriyordu. Bir de içecek otomatı vardı ama üzerinde o efsanevi 'Hizmet Dışı' yazısı bulunuyordu.

Otomatlara olan ilgisini yitirince dikkatini , sehpanın üzerinde bulunan eski tarihli, bazı fotoğraflı sayfaları koparılmış, kalanı da dağılmak üzere olan kadın dergilerine yöneltti. İki, üç tane de resimli çocuk dergisi vardı ama onları daha sonraya sakladı. Telefonunu çıkardı ve istemediği mesajları, çağrıları silmeye başladı. Sonra da Rebus'u aradı.

Rebus sadece, 'Şikâyet edecek bir durum yok,' demişti. 'Sen ne yapıyorsun?'

'Klinikte takılıyorum. Sen neredesin?'

'Leith'de takılıyorum.'

'İnsanlar da Gayfield'ı sevmediğimizi sanacak.'

'Ama yanlış düşünmüş olacaklarını biliyoruz, değil mi?'

Siobhan bu söze gülümsedi. İçeriye yeni bir çocuk girmişti, kapıyı ancak itebilecek kadar ufak bir şey. Çikolata makinesine para atmak için parmak uçları üzerinde dikildi ama ne alacağına karar verememişti. Burnunu ve ellerini otomatın camına dayamış, büyülenmiş gibi bakıyordu.

Siobhan, 'Sonra buluşacağız, değil mi?' diye sordu.

'Buluşamayacak olursak sana haber veririm.'

'Daha iyi bir teklif beklediğini mi söylüyorsun?'

'Onu bilemezsin. Steve Holly'nin bu sabahki paçavrasını gördün mü?'

'Ben sadece yetişkin gazetesi okurum. Fotoğrafı yayınlamış mı?'

'Yayınlamış... Ama sonra da sığınmacılara vermiş veriştirmiş.'

'Lanet olsun!'

'Yani bir zavallıyı daha derin dondurucuya kaldırırlarsa kimi suçlayacağımızı biliyoruz.'

Bekleme odasının kapısı yine açılıyordu. Siobhan çocuğun annesinin gelmiş olabileceğini düşündü ama içeri giren resepsiyon masasında duran kadındı. Siobhan'a kendisiyle gelmesini işaret etti.

'John, daha sonra görüşelim.'

'Bana telefon eden sendin, unuttun mu?'

'Özür dilerim ama beni istiyorlar.'

'Ve ben istenmiyorum, öyle mi? Sen bilirsin, Siobhan.'

'Akşamüzeri görüşürüz...'

Rebus telefonu kapatmıştı bile. Siobhan kadını önce bir, sonra ikinci bir koridor boyunca izledi. Hızlı adımlarla önde yürüdüğünden konuşma şansları yoktu. Nihayet kadın bir kapıyı işaret etti. Siobhan başını sallayarak teşekkür etti ve kapıyı vurduktan sonra içeri girdi.

Ofise benzer bir yerdi. Duvarlarda raflar, bir masa ve bir bilgisayar. Beyaz doktor gömlekli bir genç, odadaki tek ofis sandalyesine oturmuş sağa sola dönerek oyalanıyordu. Diğeri ise ayakta masanın kenarına ilişmiş, ellerini başının arkasında kavuşturmuştu. İkisi de yakışıklı gençlerdi ve bunun da farkındaydılar.

Siobhan, 'Ben Komiser Muavini Dedektif Clarke,' dedi gençlerden ilkinin elini sıkarken.

'Alf McAteer,' dedi genç ve parmaklarını Siobhan'ın parmaklarını hafifçe okşar gibi çekti. Sonra sandalyesinden kalkmakta olan meslektaşına döndü. 'Bu senin yaşlanmaya başladığının bir işareti olabilir mi?'

'Ne?'

'Polislerin bu kadar güzelleşmeye başlaması.'

Diğeri de sırıtıyordu. Siobhan'ın elini sıktı. 'Ben Alexis Cater. Siz ona bakmayın, aldığı Viagra'nın etkisi geçmek üzere.'

'Öyle mi?' McAteer, dehşete kapılmış görünüyordu. 'O zaman hemen bir tane daha yazdırayım.'

Cater Siobhan'a, 'Bakın,' dedi. 'Eğer Alf'in bilgisayarındaki çocuk pornosu görüntüleri için geldiyseniz...'

Siobhan'ın yüzü çok ciddiydi. Cater yüzünü onunkine yaklaştırdı, 'Şaka yapıyorum.'

Siobhan, 'Evet,' diye yanıtladı. 'İkinizi de merkeze götürüp... Bilgisayarlarınıza el koyabiliriz... İncelemek de elbette birkaç gün sürer.' Biraz bekledi. 'Bu arada polisler giderek güzelleşiyor ama, bizlere de daha ilk günden görev sırasında şakalaşmama eğitimi verilir...'

Ona bakakaldılar. İkisi de omuz omuza verip masanın kenarına ilişmişti.

Cater arkadaşına, 'Bize söyledi,' dedi.

McAteer, 'Gerçekten öyle,' diye katıldı.

Uzun boylu ve inceydiler, omuzları gelişmişti. Siobhan, özel okullar ve ragbi diye tahmin etti. Yanık tenlerine bakılırsa kış sporları da yapıyorlardı. McAteer daha esmerdi, kalın kaşları neredeyse birleşmek üzereydi ve tarağa gelmez isyankâr saçları vardı, tıraş olması da gerekiyordu. Cater babası gibi daha açık renkli saçlara sahipti ama Siobhan onların boyanmış olabileceğini tahmin etti. Erkeklere özgü bir biçimde dökülmeye başlamıştı bile. Babası gibi yeşil gözlüydü ama onun dışında fazla bir benzerlikleri yoktu. Gordon Cater'in rahat çekiciliği yerini hayatta her zaman kazanacağından emin olan bir kişinin özgüvenine bırakmıştı. Ama bu kendi kişiliği ve niteliklerinden değil, ünlü bir babanın oğlu olmaktan kaynaklanan bir özgüvendi.

McAteer arkadaşına döndü. 'Şu Filipinli hizmetli kadınlarla çektiğimiz filmler nedeniyle olmalı...'

Cater gözlerini Siobhan'dan ayırmadan McAteer'in omzuna bir şaplak attı.

'Çok merak ettik,' dedi.

McAteer kadın gibi kırıtma rolü oynayarak, 'Kendi adına konuş şekerim,' dedi. İşte o an Siobhan ikisinin arasındaki ilişkinin nasıl yürüdüğünü anladı. McAteer, bu ilişkiyi yaşatmak için sürekli çaba harcıyordu ve bir kralın şaklabanı gibi Cater'in himayesi altındaydı. Çünkü güç Cater'daydı, onunla arkadaş olmayı herkes isterdi. Kızlar, partilere davetler gibi McAteer'in özlemini duyduğu her şeyin çekim merkezi oydu. Cater, Siobhan'ın varmış olduğu bu yargıyı doğrulamak istercesine arkadaşına öyle bir baktı ki, McAteer ağzının fermuarını kapatıyormuş gibi bir hareket yaptı.

Cater abartılı bir nezaketle ,'Size nasıl yardımcı olabiliriz?' diye sordu. 'Hasta kabulleri arasında sadece birkaç dakikamız kalıyor.'

Bu ona göre niteliklerini vurgulamak isteyen zekice bir yaklaşımdı. Ben bir yıldızın oğluyum ama buradaki görevim insanlara yardım etmek, hayat kurtarmak. Son derece önemli ve gerekli bir kişiyim, sen de bu gerçeği değiştirmek için hiçbir şey yapamazsın, demeye getiriyordu...

Siobhan, 'Mag Lennox,' dedi.

Cater, 'O konuyu bilmiyorum,' dedi ve bir ayağını diğer ayağının üzerine atmak için başını öne eğerek, göz temasından kaçındı.

Siobhan, 'Hayır, biliyorsunuz,' dedi. 'Tıp fakültesinden onun iskeletini çalmıştınız.'

'Öyle mi yapmışız?'

'Ve şimdi yine ortaya çıktı... Fleshmarket Close'a gömülmüş.'

Cater başını hafifçe sallayarak, 'Evet, o hikâyeyi okudum,' dedi. 'Dehşet verici bir buluş değil mi? Sanırım, şeytan diriltme gibi bir olayla ilgili olduğundan söz ediyordu gazete?'

Siobhan başını iki yana salladı.

McAteer, 'Bu şehirde de ne çok şeytan vardır, değil mi Lex?' dedi.

Cater onu duymazlıktan geldi. 'Yani iskeleti tıp fakültesinden bizim çaldığımızı ve sonra da o bodruma gömdüğümüzü düşünüyorsunuz, öyle mi?' Duraksadı. 'Çalındığı zaman polise bildirilmiş mi...? Ben öyle bir şey duyduğumu anımsamıyorum. Üniversite böyle bir olaydan yetkilileri haberdar etmiştir herhalde.' McAteer başını sallayarak onaylıyordu.

Siobhan alçak sesle, 'Öyle bir şey yapılmadığını siz de biliyorsunuz,' dedi. 'Patoloji laboratuvarından insan bedeni parçaları çalmanızı engelleyemedikleri için başları yeteri kadar dertteydi zaten.'

Cater, 'Bunlar çok ciddi suçlamalar,' diyerek gülümsedi. 'Avukatımı da çağırsam mı acaba?'

'Ben sadece iskeleti ne yaptığınızı bilmek istiyorum.'

Cater ona baktı, herhalde pek çok genç kadını darmadağın etmiş olan bakışlarla. Ama Siobhan gözünü bile kırpmadı. Cater önce hafifçe burnunu çekti, sonra derin bir nefes aldı.

'Bir müze parçasını bir barın bodrumuna gömmek çok büyük suçlardan mı sayılıyor?' Başını hafifçe yana eğerek bir gülümseme daha denedi. 'Bunlar yerine kovalamanız gereken hiç uyuşturucu satıcısı veya tecavüzcü yok mu?'

Siobhan'ın gözünün önüne Donald Cruikshank geldi. Yara izleriyle dolu, hak ettiği cezayı çekmeyen insanlara özgü arsız yüzüyle.

'Başınız dertte değil,' dedi sonunda. 'Bana söyleyecekleriniz aramızda kalacak.'

McAteer kendini tutamadan, 'Yani yatak sohbeti gibi mi?' dedi. Gülüşü Cater'den gelen bir başka bakış üzerine yarıda kaldı.

'O zaman size bir yardımda bulunmuş olacağız, Dedektif Clarke. Bu iyiliğimiz de karşılıksız kalmaz umarım.'

McAteer arkadaşının sözleri üzerine sırıttı ama sesini çıkarmadı.

Siobhan, 'Duruma bakarız,' dedi.

Cater hafifçe ona doğru eğildi. 'Bu gece benimle bir içki içmeye gel, o zaman söylerim.'

'Hayır, şimdi söyle.'

Gözlerini Siobhan'dan ayırmadan başını salladı. 'Bu gece.'

McAteer düş kırıklığına uğramış görünüyordu, başka bir randevu iptal edilmek üzereydi anlaşılan.

Siobhan, 'Hiç sanmıyorum,' dedi.

Cater kol saatine baktı. 'İşimizin başına dönmemiz gerekiyor...' Elini uzattı yine. 'Sizinle tanışmak ilginç oldu. Pek çok şey konuşabilirdik, bundan eminim...' Siobhan yerinden kımıldamayıp, elini de uzatmayınca bir kaşını kaldırdı. Babasının çok sevdiği mimiklerden biriydi, Siobhan bu hareketi en az beş altı filminde görmüştü. Hafif şaşkın ve kırgın...

Siobhan, 'Sadece bir içki,' dedi.

Cater, 'Ve iki pipet,' diye ekledi. Kendi anlayışına göre gücünü yeniden kazanmıştı, kadın kendisini reddedememişti. Kayda geçecek bir zafer daha.

'Opal Lounge'da, saat sekizde,' dedi.

Siobhan başını salladı iki yana. 'Oxford Bar'da, yedi buçukta.'

'Orayı bilmiyorum... Yeni mi açıldı?'

'Tam tersi. Telefon rehberinden bulursun.' Kapıyı açtı ve çıkmak üzereyken aklına bir şey gelmiş gibi durdu. Başıyla McAteer'i işaret ederek, 'Hokkabazını da kutusunda bırak,' dedi.

Kapıdan çıkarken kahkahalarla gülüyordu Alexis Cater.

YEDİ

Gareth denilen adam kapı açıldığı sırada elindeki cep telefonuna gülüyordu. Parmaklarında altın yüzükler vardı, boynundan ve bileklerinden altın zincirler sarkıyordu. Uzun boylu değildi ama enliydi. Rebus, bu yapılı görünümün çoğunun yağ olduğunu tahmin etti. Göbeği kemerinin üstünden taşıyordu. Çok kötü bir şekilde kelleşmeye başlamış, kalan birazcık saçını da yakasından aşağılara kadar uzatmıştı. Siyah deri bir trençkot, siyah tişört, bol bir blucin ve eskimiş spor ayakkabıları giymişti. Parayı almak için boş elini uzatmıştı ama başka bir elin tuttuğu gibi onu içeri çekmesini beklemiyordu. Telefonu düşürdü ve küfrederken Rebus'u gördü.

'Sen de hangi cehennemden çıktın?'

'İyi günler, Gareth. Kusura bakma biraz sert davrandım... Ama üç fincan kahve beni bazen böyle yapar.'

Gareth, henüz işinin bitmediğine karar vermişti ve kendini toparlamaya çalışıyordu. Telefonunu almak için eğildi ama Rebus telefona basarak başını salladı.

'Sonra,' dedi ve telefonu bir tekmede dışarı fırlattıktan sonra kapıyı çarparak kapattı.

'Neler oluyor burada?'

'Biraz konuşuyoruz, olan bu.'

'Bana pisliğin teki gibi göründün.'

Rebus, 'Çok iyi karakter analizi yapıyorsun,' dedi ve koridordan içeriyi işaret ettikten sonra adamı sırtından itekleyerek onu oturma odasına doğru yöneltti. Mutfak kapısının içinde duran baba oğlun önünden geçerlerken Rebus çocuğa baktı ve aldığı baş işaretiyle doğru adamı bulmuş olduğunu anladı. Rebus, 'Otur bakalım,' diye emret-

ti. Gareth kanepenin koluna ilişti. Rebus önünde dikildi. 'Burası senin dairen mi?'

'Seni niye ilgilendiriyor?'

'Kira sözleşmesinde senin adın olmadığı için.'

'Yok mu?' Gareth sol bileğinden sarkan altın zincirle oynadı. Rebus ona doğru eğilerek, tam suratının ortasına doğru konuştu:

'Baird senin gerçek soyadın mı?'

'Evet.' Ses tonundan, Rebus'un ona yalancı diye bağırmasını beklediği anlaşılıyordu. Ama beklediği olmadı, Rebus gülümsüyordu. 'Komik olan ne?'

'Sana küçük bir oyun oynadım, Gareth. Aslında soyadını bilmiyordum.' Rebus biraz bekledi, sonra yine doğruldu. 'Ama şimdi biliyorum. Robert kim, ağabeyin mi, baban mı?'

'Kimden söz ettiğini bilmiyorum.'

Rebus yine gülümsedi. 'Bunlar için geç kaldın, Gareth.'

Gareth de aynı fikirde görünüyordu. Parmağıyla mutfak tarafını gösterdi. 'Bunlar ihbar etti, değil mi? Öyle değil mi?'

Rebus başını iki yana salladı ve Gareth tüm dikkatini ona verinceye kadar bekledi. 'Ölmüş bir adamdan öğrendik her şeyi...'

Rebus, adamın bu sözleri iyice sindirmesi için uzunca bir süre bir şey söylemedi. Telefonundaki mesajlara bakıyormuş gibi yaptı. Sonra yeni bir paket sigara açarak, bir tanesini yakmadan dudaklarının arasına koydu.

Gareth, 'Bir tane de ben alabilir miyim?' diye sordu.

'Elbette... Ama Robert'in kardeşin mi baban mı olduğunu söyledikten sonra. Benim tahminime göre baban, ama yanılıyor da olabilirim. Bu arada, işlemiş olduğun suçları saymaya nereden başlayacağımı bile bilmiyorum. İkinci elden kiraya vermekle başlayabiliriz. Robert bu kazancını maliyeye bildiriyor mu? Biliyor musun, vergi memurları birine pençe geçirdiler mi Bengal kaplanından beter olurlar. Bana inanabilirsin... Sonuçlarını gördüm.' Biraz bekledi. 'Sonra tehditle para alma olayı var ki burada da sahneye özellikle sen çıkıyorsun.'

'Ben öyle bir şey yapmadım!'

'Öyle mi?'

'Hayır, yapmadım... Ben sadece para toplarım.' Sesine yalvarır bir ton yerleşmeye başlamıştı. Rebus, Gareth'in bir zamanlar okuldaki ya-

vaş ve hantal çocuklardan biri olduğunu düşündü. Gerçek arkadaşı bulunmayan, ama iriliği yüzünden hoş görüyle karşılanan ve durum gerektirdiğinde de cüssesinden yararlanılan biri.

Rebus, 'Aslında ben seninle ilgilenmiyorum,' diyerek onu rahatlatmaya çalıştı. 'Ama babanın adresini de vermen gerekiyor, onu nasıl olsa alırım ama ikimizin de bir sürü dertten kurtulması için hemen şimdi söylesen iyi olur...'

Gareth kafasını kaldırıp ona baktı, "ikisinin de dertten kurtulmasının" ne demek olduğunu merak etmişti. Rebus özür diler gibi omuzlarını silkti.

'Şimdi seni alıp karakola götürmem gerekecek. Adresi alıncaya kadar nezarete atacağız... Sonra belki de....'

Gareth, 'Porty'de oturuyor,' diye atıldı. Portobello'dan söz ediyordu. Burası kentin güneydoğusunda bir sahil kasabasıydı.

'Baban oluyor, değil mi?'

Gareth başıyla onayladı.

Rebus, 'Gördün mü?' dedi. 'O kadar da zor değilmiş. Şimdi kalk bakalım.'

'Ne için?'

'Seninle birlikte onu ziyarete gideceğiz.'

Gareth'in bundan hiç hoşlanmadığını Rebus görebiliyordu ama adam karşı koymadı. Rebus onun ayağa kalkışını gülümseyerek izledi. Sonra ev sahipleriyle el sıkıştı ve kahve için teşekkür etti. Çocuğun babası Gareth'e para vermeye kalkıştı ama Rebus başını sallayarak ona engel oldu.

Çocuğa, 'Artık kira ödemeyeceksiniz,' dedi. 'Öyle değil mi, Gareth?'

Gareth başını salladı ve bir şey söylemedi. Dışarı çıktıklarında cep telefonunun gitmiş olduğunu gördüler. Rebus'un aklına el feneri geldi.

Gareth, 'Birisi yürütmüş,' diye yakındı.

Rebus, 'O zaman rapor etmen gerekir,' diye akıl verdi. 'Bedelini sigortadan alabilirsin.' Sonra Gareth'in yüzündeki ifadeyi gördü. 'Elbette bunun çalıntı mal olmadığını varsayarak söylüyorum.'

Zemin kata indiklerinde, Gareth'in Japon malı spor otomobilinin, babalarının okula göndermekten çoktan vazgeçtiği beş, altı tane çocuk tarafından çevrelenmiş olduğunu gördüler.

Rebus, 'Kaç para verdi size?' diye sordu çocuklara.

'İki paund.'

'Ne kadar süre kalmak için?'

Çocuklar Rebus'a bakakaldılar. 'Burada parkmetre yok,' dedi içlerinden biri. 'Makbuz vermiyoruz.' Sonra hep birlikte güldüler.

Rebus başını salladı ve Gareth'e döndü. 'Benim arabayla gideceğiz,' dedi. 'Döndüğünde arabayı burada bulmayı ummaktan başka şansın yok.'

'Ya bulamazsam?'

'Sigortadan bedelini istemek için karakola gelip referans alman gerekir... Elbette arabanın sigortalı olduğunu varsayarak söylüyorum.'

Portobello fazla uzak değildi. Seafield Caddesinden devam ettiler, gündüz mesaisi yapan fahişe yoktu. Gareth, Rebus'a sahildeki geziye paralel bir yan yola sapmasını işaret etti. 'Burada park edip biraz yürümemiz gerekiyor.' dedi. Öyle de yaptılar. Deniz kurşun rengindeydi. Sahilde tahta parçalarının peşinden koşan köpekler vardı. Rebus zaman içinde geri gitmiş gibi hissetti kendisini. Patates kızartması satan dükkânlar, eğlence ve oyun pavyonları geldi gözünün önüne. Ailesi, birkaç yıl boyunca onu ve erkek kardeşini çocukluğunda yaz tatili için St.Andrews'de bir karavana veya Blackpool'da ucuz bir pansiyona götürmüştü. O zamandan beri ne zaman bir sahil kasabası görse o günleri anımsardı.

Garth'e, 'Sen burada mı büyüdün?' diye sordu.

'Gorgie'de evimiz vardı, orada büyüdüm.'

Rebus, 'O zaman bayağı yukarı tırmanmışsın,' dedi.

Gareth omzunu silkip, bahçe kapısını iterek açtı. 'Burası.'

Bahçedeki patika dört katlı ve teraslı bir binanın ön kapısına doğru uzanıyordu. Rebus bir an durup baktı. Tüm pencerelerin kesintisiz plaj ve deniz manzarası vardı.

Rebus patikadan yukarı doğru Gareth'i izlerken, 'Gorgie'den bayağı ileri gitmişsiniz,' diye mırıldandı. Adam kapının kilidini açtı ve bağırarak gelmiş olduğunu haber verdi. Giriş holü kısa ve dardı, yanlarda kapılar ve karşıda bir merdiven. Gareth, kapıları açıp içeri bakmakla uğraşmadan merdivenlerden birinci kata yöneldi. Rebus da hemen arkasındaydı.

Oturma odasına girdiler. Burası yaklaşık dokuz metre boyunda ve dört metre eninde bir mekândı. Yerden tavana kadar yükselen penceresi koya bakıyordu. Zevkli döşenmişti ama dekorasyon fazla mo-

derndi. Krom ve deri kullanılmış, soyut resimler asılmıştı. Odanın biçim ve boyutlarıyla uyumsuz bir dekorasyondu. Odanın orijinal avizesi ile kornişleri yerindeydi ve daha önce nasıl bir yer olduğu hakkında insana bir fikir veriyordu. Pencerenin önünde, tahtadan yapılmış üç ayak üzerinde pirinç bir teleskop duruyordu.

'Yine ne iş çıkardın başımıza?'

Teleskopun yanındaki masanın arkasında bir adam oturuyordu. Boynuna bir kordonla asılmış olan gözlüklerini takmıştı. Çok iyi tıraş edilmiş gümüş rengi saçları vardı. Yüzü yaşlılıktan değil ama açık hava koşullarından kırışmıştı.

'Bay Baird, ben Müfettiş Dedektif John Rebus...'

'Bu defa ne yaptı?' Baird okumakta olduğu gazeteyi katlayarak oğluna dik dik baktı. Sesinde öfkeden çok teslimiyet vardı. Rebus, Gareth'in aile işlerini kendisinden umulduğu kadar iyi yürütemediği sonucuna vardı.

'Sorun Gareth değil, Bay Baird... Sizsiniz.'

'Ben mi?'

Rebus gözlerini odada dolaştırdı. 'Şehir Konseyi son zamanlarda çok iyi evler vermeye başlamış.'

'Siz neyin peşindesiniz?' Soruyu Rebus'a sormuştu ama gözleriyle oğlundan da bir açıklama bekliyordu.

Gareth, 'Beni bekliyordu, Baba,' diye patladı. 'Arabamı, telefonumu her şeyi orada bırakmak zorunda kaldım.'

Rebus, 'Sahtekârlık çok ciddi bir suçtur, Bay Baird,' diyordu. 'Beni her zaman çok şaşırtmış ve ilgimi çekmiştir, ama yargıçlar bu suçu işleyenlerden nedense hırsızlık veya gasptan çok daha fazla nefret ederler. Oysa sonuçta kimi dolandırmış oluyorsunuz? Bir insanı değil, öyle değil mi? Sadece Konsey adı verilen anonim bir varlığı.' Rebus, başını salladı. 'Ama yine öyle bir binerler ki tepenize şaşırır kalırsınız.'

Baird sandalyesinde arkasına yaslanıp kollarını göğsünde kavuşturdu.

Rebus, 'Ama siz de,' diye devam etti. 'Ufak işleri yeterli bulmuyorsunuz... Kaç daireyi ikinci elden kiraya veriyorsunuz, on mu? Yirmi mi? Herhalde bütün aileyi kaydettirmişsinizdir. Belki de aralarında birkaç tane çoktan ölmüş teyzeler, amcalar da vardır.'

'Beni tutuklamaya mı geldiniz?'

Rebus başını salladı. 'Bilmek istediğim şeyi öğrendiğim anda hayatınızdan çıkıp gideceğim.'

Baird aniden ilgilenmiş bir görüntü verdi, karşısında iş yapabileceği bir adam görmüştü. Ama tam olarak da ikna olmuşa benzemiyordu.

'Gareth, başka kimse var mıydı yanında?'

Gareth başını iki yana salladı. 'Beni evin içinde bekliyordu.'

'Dışarıda da kimse yok muydu? Sürücü falan?'

Gareth başını sallamaya devam ediyordu. 'Buraya onun arabasıyla geldik... Sadece o ve ben.'

Baird durumu düşündü biraz. 'Peki bu olay bana kaça patlayacak?'

'Sadece birkaç soruya yanıt vereceksiniz. Geçen gün kiracılarınızdan biri öldürüldü.'

Baird, 'Ben onlara kimsenin işine burunlarını sokmamalarını söylemiştim,' diye kendisini savunmaya çalıştı. Kötü bir ev sahibi olduğu yönündeki herhangi bir suçlamayı kabul etmeyeceğini göstermek istiyordu. Rebus pencerenin önünde durmuş, plaja ve gezi yoluna bakıyordu. El ele tutuşmuş yaşlı bir çift geçti. Baird gibi bir sırtlanın işlediği suçların ağırlığını yumuşattığı için onlara içinden kızdı. Belki onların torunları da Konseyden kiralayabilecekleri bir ev için sıralarının gelmesini bekliyor olabilirlerdi.

Rebus, 'Toplum yararını düşündüğünüzden eminim,' dedi. 'Benim bilmek istediğim ölen adamın kimliği ve nereden gelmiş olduğu.'

Baird hafifçe homurdandı, 'Ben onlara nereden geldiklerini sormam. O hatayı bir kez yaptım ve çektiğim vicdan azabı yüzünden de sorduğuma pişman oldum. Beni ilgilendiren tek şey, onların başlarının üzerinde bir çatı istemeleri. Konsey onlara yardım etmiyor veya edemiyorsa... Ben ederim.'

'Bir ücret karşılığında.'

'Hakça bir ücret karşılığında.'

'Evet, çok iyilikseversiniz. Peki adını da mı bilmiyorsunuz?'

'Jim adını kullanıyorduk.'

'Jim mi? Bu sizin fikriniz miydi, onun mu?'

'Benim.'

'Onu nereden buldunuz?'

'Müşteriler beni bulur. Kulaktan kulağa diyebilirsin. Memnun kalmasalar bu işi yapamam zaten.'

'Konseyin evlerinde kalıyorlar... Ama oraya vereceklerinden çok daha fazla kira ödüyorlar sana.' Rebus boş yere adamın bir şeyler söylemesini bekledi. Adam söylemek istediklerini gözleriyle anlatıyordu. "Oldu mu, içini boşalttın mı?" 'Adamın uyruğunu da mı bilmiyorsun? Nereden geldiğini? Buraya nasıl geldiğini...?' Baird başını iki yana sallıyordu.

'Gareth, git de buzdolabından bira getir bize.' Gareth, hemen fırladı yerinden. Rebus "biz" sözcüğüne kanmamıştı, kendisine bira gelmeyeceğini biliyordu.

'Peki bu adamların dilini bilmiyorsan onlarla nasıl bağlantı kuruyorsun?'

'Çeşitli yolları var. İşaret diliyle, mimiklerle konuşuyoruz.' Gareth bir kutu birayla geri döndü ve babasına verdi. 'Gareth okulda Fransızca öğrenmişti ve bize yararlı olabileceğini düşünmüştüm...' Sözcükleri cümle sonunda gücünü yitirmişti. Rebus, Gareth'in beklentileri karşılayamadığını bir kez daha anladı.

Gareth konuşmaya katkı sağlamaya duyduğu hevesle, 'Jim'in işaret diline ihtiyacı yoktu,' diye ekledi. 'Biraz İngilizce biliyordu, her ne kadar arkadaşı kadar iyi değilse de...' Babası gözlerini açarak dik dik ona baktı ama Rebus aralarına girmişti bile.

'Hangi arkadaşı?' diye sordu, Gareth'e.

'Bir kadın... Benim yaşlarımda.'

'Birlikte mi yaşıyorlardı?'

'Jim yalnız yaşıyordu. Ama sanırım bir yerlerden tanışıyorlardı.'

'Siteden mi?'

'Sanırım...'

Baird ayaklanmıştı. 'Bak, öğrenmek istediğini öğrendin, değil mi?'

'Öğrendim mi?'

'O zaman başka şekilde söyleyeyim. Bundan daha fazlasını öğrenemeyeceksin.'

'Ona ben karar veririm, Bay Baird.' Sonra oğluna döndü. 'Nasıl bir kadındı bu, Gareth?'

Ama Gareth mesajı almıştı. 'Hatırlamıyorum.'

'Nasıl? Derisinin rengini de mi hatırlamıyorsun? Kaç yaşında olduğunu hatırlıyordun?'

'Jim'den daha koyu tenliydi.... Başka bir şey bilmiyorum.'

'Ama İngilizce biliyordu, diyorsun?'

Gareth yol göstermesi için babasına bakmaya çalıştı ama Rebus o açıyı kapatmak için elinden geleni yapıyordu.

Rebus, 'İngilizce biliyordu ve Jim'in arkadaşıydı,' diye bastırdı. 'Ayrıca o sitede oturuyordu... Evet, biraz daha bir şeyler söyle.'

'Hepsi bu.'

Baird, Rebus'un yanından geçti ve kolunu oğlunun omzuna doladı. 'Çocuğun kafasını karıştırdınız,' diye yakındı. 'Bir şeyler hatırlarsa size haber verir.'

Rebus, 'Ondan kesinlikle eminim,' dedi.

'Bizi rahat bırakacağınızı söylemiştiniz, sözünüzde duracaksınız, değil mi?'

'Her bir kelimesini tutacağım, Bay Baird... Ama barındırma merkezinin olaya nasıl bakacağını elbette bilemem.'

Baird'in yüzü kasıldı ve hakaret dolu bir ifadeye büründü.

Rebus, 'Ben artık gideyim,' dedi.

Sahildeki gezi yolunda sert bir rüzgâr esiyordu. Sigarasını zorlukla yaktı. Orada bir süre durup, az önce bulunduğu odanın penceresine baktı, sonra öğlen yemeğini yememiş olduğunu hatırladı. High Caddesinde pek çok pub vardı. Arabasını olduğu yerde bıraktı ve en yakındakine doğru yürüdü. Bayan McKenzie'yi arayıp Baird hakkında öğrendiklerini anlattı. Pubın kapısını açıp içeri girerken konuşmayı bitirdi. Tavuk salatalı sandviçin yanına bir de küçük bira ısmarladı. Daha önceden çorba ve ızgara köfte servisi yapmış oldukları belliydi, çünkü sandviçe kokuları sinmişti. Sürekli müşterilerden biri, barmenden at yarışları kanalını açmasını istedi. Adam kumandayla kanaldan kanala atlarken, görüntülerden biri Rebus'un dikkatini çekti ve çiğnemeyi kesti.

Ağzından kırıntılar saçarak, 'Geri git!' diye seslendi.

'Hangisi?'

'Tamam, dur orada!' Yerel haber kanalıydı. Knoxland'de yapılan bir protesto gösterisini canlı olarak veriyordu. Göstericilerin ellerinde, acele hazırlandığı belli olan pankartlar vardı.

İHMAL EDİLİYORUZ

BU ŞEKİLDE YAŞAYAMAYIZ

BİZLERİN DE YARDIMA İHTİYACI VAR

Muhabir, öldürülen adamın komşusu olan çiftle bir söyleşi yapıyordu. Rebus birkaç tümce duyabildi... Konseyin de sorumluluğu var... Bizleri dinleyen yok... Buraya yığıp bırakıyorlar... Kime danışacağımızı bilmiyoruz... Kullanacakları sözcükler sanki daha önceden kendilerine ezberletilmiş gibiydi. Muhabir iyi giyimli, gümüş tel çerçeveli gözlük takmış Asyalı bir adama döndü. Adamın adı ekranda altyazı halinde görünmüştü. Muhammed Dirwan. Glasgow Yeni Vatandaşlar Birliği adında bir kuruluşu temsil ediyordu.

Barmen, 'Bir sürü çatlak var orada,' dedi.

Sürekli müşteri, 'Knoxland'e istedikleri kadarını koyabilirler,' diye onayladı. Rebus ona döndü:

'İstedikleri kadar ne koyabilirler?'

Adam omzunu silkti. 'Ne dersen de... sığınmacı... suçlu... sanatçı... Her neyse. Ama bildiğim bir şey var, onların paraları yine bizden çıkıyor.'

Barmen, 'Çok haklısın, Marty,' dedi. Sonra Rebus'a döndü. 'Yeteri kadar gördün mü?'

Rebus, 'Fazlasıyla,' dedi ve birasını yarım bırakıp kapıya doğru yürüdü.

SEKİZ

Rebus geldiğinde Knoxland henüz sakinleşmemişti. Basın fotoğrafçıları dijital kameralarının ekranları başında toplanmışlar, yapmış oldukları çekimleri izleyip karşılaştırıyorlar, bir radyo muhabiri Ellen Wylie ile röportaj yapıyordu. Koca Küfe Reynolds, toprak arsadan yürüyüp otomobiline doğru ilerlerken başını iki yana sallıyordu.

Rebus, 'Ne oldu, Charlie?' diye sordu.

'Üstlerine fazla gitmezsek belki içlerini döküp rahatlarlar,' diye homurdanarak arabasına girdi ve kapıyı çarparak kapattı. Sonra daha önceden açmış olduğu bir paket cipse saldırdı.

Karavanın yanında bir kargaşa vardı. Rebus, televizyonda gördüğü bazı yüzleri tanıdı. Pankartlar kırışıp, yırtılmaya başlamıştı bile. Parmaklar havada sallanıyor, site sakinleri ile Muhammed Dirwan arasındaki tartışma sürüyordu. Rebus, yakından baktığında Dirwan'ı bir avukata benzetti. Yeni görünümlü siyah yün ceket, boyalı ayakkabı, kır bıyıklar. Elleriyle jestler yapıyor, karmaşaya laf yetiştirebilmek için sesini yükseltiyordu. Rebus, karavanın demir ızgaralı penceresinden içeri baktı. Tahmin ettiği gibi kimsecikler yoktu. Çevresine bakındı ve sonra apartman bloğunun arka tarafına doğru yaya geçidinden yürüdü. Cinayetin işlendiği yere bırakılmış olan çiçek demeti geldi aklına. Demet çoktan darmadağınık olmuş, ayaklar altında ezilmişti. Onu belki de Jim'in kız arkadaşı bırakmıştı.

Normalde site sakinlerinin otoparkı olan ve şimdi güvenlik şeridiyle çevrilmiş meydanda bir tek minibüs duruyordu. Aracın ön koltuğunda kimse oturmadığı için Rebus arka kapıyı yumrukladı. Camlar siyah filtreliydi ama içeriden görülebildiğini biliyordu. Kapı açıldı ve Rebus içeri girdi.

'Oyuncakçı dükkânına hoş geldin,' dedi Shug Davidson ve yine kamera operatörünün yanındaki yerine oturdu. Minibüsün arka tarafı, ses ve görüntü alma aygıtlarıyla donatılmıştı. Şehirdeki toplum hareketleri polis tarafından kayda alınırdı. Bu kayıtlar, sorun çıkaranların saptanması ve gerekirse haklarında soruşturma açılması için kullanılırdı. Monitöre bakıldığında çekimin ikinci veya üçüncü kat sahanlığından yapıldığı anlaşılıyordu. Kamera ileri geri zumlar yapıyor, bulanık yakın çekimler kısa süren bir ayarlamayla netleşiyordu.

Davidson, 'Henüz bir şiddet olayı yaşanmadı,' diye mırıldandı. Sonra da operatörle konuştu. 'Biraz geri git... Biraz daha... Tamam orada kal.'

Donmuş görüntüde hafif bir titreme vardı ve operatör Chris onu düzeltmeye çalıştı.

Rebus, 'Seni endişelendiren biri mi var, Shug? dedi.

Davidson, 'Sen de çok uyanıksın, John...' diyerek, göstericilerin arkasında duran birini işaret etti. Adam giydiği zeytin yeşili parkanın kapüşonunu kafasına iyice geçirdiği için sadece çenesi ve dudakları görünüyordu. 'Sanırım bu adam birkaç ay önce de buradaydı... Belfast'tan gelip uyuşturucu işi yapmak isteyen bir çeteyle birlikte.'

'Ama işlerini bitirmiştiniz değil mi?'

'Büyük bir kısmı yine cezaevine döndü ama birkaç tanesi ülkesine kaçtı.'

'Niye geri dönmüş olabilir?'

'Emin değilim.'

'Hiç sormaya çalışmadın mı?'

'Kamerayı gördüğü anda ortalıktan kayboldu.'

'Adı ne?'

Davidson başını salladı. 'Biraz araştırma yapmam gerekecek...' Sonra alnını sıvazladı, 'Senin günün nasıl geçti, John?'

Rebus, ona Robert Baird olayını anlattı.

Davidson kafasını salladı. 'İyi iş çıkarmışsın', dedi. Ama sesine heyecan katmayı pek becerememişti.

Rebus, 'Bu soruşturmanın bizi ileri götürmeyeceğini ben de biliyorum,' dedi.

'Kusura bakma, John. Ben sadece...' Davidson başını ağır ağır iki yana salladı. 'Birinin çıkıp tanıklık etmesi gerekir. Silah bir yerlerde olmalı, adamın üstü başı kan içindeydi. Biri görmüştür, birileri biliyordur.'

'Jim'in kız arkadaşı biliyor olabilir. Gareth'i buraya getirip, onu göstermesini isteyebiliriz.'

Davidson, 'Bu da bir fikir,' dedi. 'Ama şu anda Knoxland'in patlayışını izliyoruz.'

Dört ayrı monitörden görüntü akıyordu. Bir tanesinde kalabalığın arka tarafında toplanmış bir grup genç görülüyordu. Ağızlarına atkı sarmışlar, kapüşonlarını kafalarına çekmişlerdi. Kameramanı gördüklerinde arkalarını dönüp popolarını gösterdiler. Bir tanesi yerden bir taş alıp fırlattı ama görüntü de çok kısa kaldı.

Davidson, 'Gördün mü?' dedi. 'Böyle bir olay her an fitili ateşleyebilir...'

'Gerçek bir saldırı yapıldı mı?'

'Sadece sözlü olarak.' Arkasına yaslandı ve gerindi. 'Kapı kapı görüşmeyi tamamladık... Yani bizimle konuşmayı kabul edenlerle.' Duraksadı. 'Konuşabilenlerle demek daha doğru olacak. Burası Babil Kulesine benziyor... Her şeyden önce bir sürü çevirmen gerek.' Karnı guruldadı ve sandalyesini gıcırdatarak o sesi bastırmak istedi.

Rebus, 'Biraz ara versen?' dedi. Davidson başını sallayarak reddetti. 'Bu Dirwan denen adam kim oluyor?'

'Glasgow'lu bir avukat. Glasgow'da yerleştirilmiş göçmenlerin temsilcisi olarak çalışıyor.'

'Buraya niye gelmiş?'

'Kamuoyu oluşturmak istemesinin yanı sıra, buradan da müşteri kapmaya çalışıyordur. Belediye Başkanının buraya gelip Knoxland'i kendi gözleriyle görmesini, göçmen toplumuyla politikacılar arasında doğrudan görüşme yapılmasını istiyormuş. Aslında istediği daha pek çok şey var.'

'Ama şu anda dışarıda ve tek başına.'

'Biliyorum.'

'Adamın aslanlara yem olmasına göz mü yumacaksın?'

Davidson ona baktı. 'Dışarıda adamlarımız var, John.'

'Tartışmalar giderek sertleşiyor.'

'Adama korumalık mı yapmak istiyorsun?'

Rebus omuz silkti. 'Sen ne yapmamı istersen onu yaparım, Shug. Bu senin oyunun...'

Davidson alnını sıvazladı yine. 'Özür dilerim, John. Özür dilerim.'

'Biraz ara ver, Shug. Hiç değilse temiz hava al...' Rebus minibüsün arka kapısını açtı.

'Oh, John, sana bir mesaj bıraktılar. Narkotikçiler el fenerlerini istiyor. Çok acil olduğunu söylememi istediler.'

Rebus başını sallayıp aşağı indi ve ardından kapıyı kapattı. Sonra Jim'in dairesine çıktı. Kapı rüzgârla açılıp, kapanıyordu. El feneri ortalıkta yoktu, ne mutfakta ne de başka bir yerde. Adli tıp ekibi buraya gelmişti ama onların almış olduğunu sanmıyordu. Dışarı çıkarken, Steve Holly de bitişik dairenin kapısından çıkmaktaydı. Teybini kulağına dayamış, yapmış olduğu kaydı dinliyordu.

Çok yumuşak davranılıyor, bu ülkenin sorunu da bu...

Rebus gazeteciyi irkilterek, 'Sanırım sen de katılıyorsun bu yargıya,' dedi. Holly teybi durdurdu ve cebine attı.

'Objektif gazetecilik yapıyorum, Rebus. Her iki tarafın da görüşlerini alıyorum.'

'O zaman aslanların önüne atılan zavallıların bir kısmıyla da görüşmüş olmalısın.'

Holly başını salladı. Sonra duvarın üzerinden aşağı bakarak, kayda değer olaylar yaşanıp yaşanmadığını görmeye çalıştı. 'Göçmenlerin yerleştirilmesinden şikâyetçi olmayan site sakinlerini bile buldum... Şaşırmadın mı? Doğrusunu istersen ben çok şaşırdım.' Bir sigara yaktı, bir tane de Rebus'a ikram etti.

Rebus, 'Şimdi attım,' diyerek yalan söyledi.

'Bastığımız fotoğraftan bir sonuç aldın mı?'

'O koyduğun yerde kimsenin dikkatini çekmemiştir... Vergi kaçıranlar, rüşvetçiler, ayrıcalığı olanlara öncelikle kiralanan evler gibi konuların arasında kaybolmuştu.'

Holly, 'Ama yazdıklarımın hepsi gerçek,' diye karşı çıktı. 'O olayların bu şehirde yaşandığını da yazmadım, ama başka yerlerde oluyor.'

'Biraz daha küçük bir adam olsaydın, golf topunu kafana yerleştirip vuruş yapabilirdim.'

Holly, 'Fena bir benzetme değil,' diyerek sırıttı. 'Belki bir yerde kullanırım...' Cep telefonu çalınca açtı ve sanki Rebus artık orada değilmiş gibi arkasını dönerek uzaklaştı.

Rebus, Holly gibi insanlar böyle çalışır diye düşündü. Sadece o an için yaşarlar ve hayata olan ilgileri yalnızca söz konusu hikâye ile sınırlıdır. Bir kez yazıldı mı artık geçmişte kalan bir öykü olur ve ortaya çıkan boşluğun da bir başka olayla doldurulması gerekir. Aslında aynı anlayış Rebus'un bazı meslektaşları tarafından da paylaşılıyordu.

Bir olay sonuçlanır sonuçlanmaz anında belleklerden atılır ve daha ilginç, daha alışılmadık yeni bir olay çıkması beklenirdi. Ama iyi gazeteciler olduğunu da biliyordu. Onlar Steve Holly'ye benzemedikleri gibi, onunla yan yana bulunmaya bile dayanamazlardı.

Rebus, Holly'nin peşinden aşağıya inip, biraz dinmiş olan fırtınanın içine çıktı. Sadece on kadar inatçı site sakini sorunlarını haykırmaya devam ediyor, şimdi yanında birkaç tane de göçmen bulunan avukat onlara laf yetiştiriyordu. Bu yeni bir görüntü olduğundan kameralar yine çalışmaya başlamıştı. Göçmenlerin bazıları ellerini yüzlerine siper edip gizlenmeye çalışıyorlardı. Rebus arka tarafından gelen bir ses duydu, biri bağırmıştı. 'Haydi, Howie!' Döndü ve kalabalığa doğru kararlı adımlarla yürüyen bir genç gördü. Arkadaşları daha geriden ona destek veriyordu. Genç, Rebus'a hiç dikkat etmedi. Atkısını yüzüne sarmış, elleri ceketinin önündeki kese gibi cebin içindeydi. Rebus'un yanından geçerken adımları iyice hızlanmıştı. Rebus onun hızlı soluklarını duyabiliyor, damarlarında dolaşan adrenalinin neredeyse kokusunu alıyordu.

Gencin bir kolunu yakaladı ve arkasına büktü. Genç hızla dönerken elleri cepten çıktı ve yere küçük bir kaya parçası yuvarladı. Rebus arkaya büktüğü kolunu biraz daha kaldırınca bir çığlık attı ve sonra dayanamayarak dizüstü çöktü. Kalabalık çığlık sesine dönmüş kameralar çalışmaya başlamıştı, ama Rebus'un gözü gencin arkadaşlarındaydı. Hep birlikte saldırıp saldırmayacaklarını düşünüyordu. Ama öyle bir şey olmadı ve arkadaşlarını kurtarmayı düşünmeden uzaklaştılar. Zeytin yeşili parka giymiş adamın biri, çok eski kırmızı bir BMW'ye biniyordu.

Genç bir yandan acıyla bağırıyor, bir yandan küfür ediyordu. Rebus tepesinde dikilen üniformalı polisler gördü, bir tanesi gence kelepçe takıyordu. Rebus doğrulduğunda Ellen Wylie ile göz göze geldi.

Wylie, 'Ne oldu?' diye sordu.

'Cebinde bir taş vardı... Dirwan'a saldırmak üzereydi.'

'Yalan söylüyor,' diye tükürür gibi bağırdı genç. 'Ben konuşulanları dinliyordum.'

Kafasındaki kapüşon ve yüzündeki atkı alındığında, kazınmış bir kafa ve akne dolu bir surat gördü Rebus. Ön dişlerinden biri eksikti, olayların bu şekle dönüşmesinden duyduğu şaşkınlıkla ağzı açılmıştı. Rebus eğildi ve kaya parçasını aldı yerden.

'Hâlâ sıcak,' dedi.

Wylie üniformalılara, 'Karakola götürün,' dedi. Sonra gence döndü. 'Üstünü aramadan soruyorum, kesici veya delici alet taşıyor musun?'

'Hiçbir şey söylemeyeceğim.'

'Götürün arabaya.'

Genç götürülürken bağırmaya devam ediyor, kameralar çalışıyordu. Rebus, avukatın önünde durduğunu gördü.

'Hayatımı kurtardınız, efendim.' Rebus'un ellerini, avuçlarının arasına aldı.

'O kadar da değil.'

Dirwan kalabalığa döndü. 'Görüyorsunuz, değil mi? Nefretin nasıl babadan oğla geçtiğini görüyorsunuz, değil mi? Bu yavaş etkileyen bir zehir gibidir, bizlere hayat vermesi gereken topraklara saçılan bir zehir.' Sonra Rebus'a dönüp sarılmak isterken onun direnciyle karşılaştı ama bu onu rahatsız etmedi. 'Siz polissiniz, değil mi?'

Rebus, 'Müfettiş Dedektif,' dedi.

'Adı Rebus!' diye seslendi biri. Rebus başını çevirdiğinde sırıtan Steve Holly'yi gördü.

'Bay Rebus, dünya durdukça size borçlu kalacağım. Hepimiz size borçlu kalacağız.' Dirwan, az ilerde duran ama neler olup bittiğinin farkında gözükmeyen göçmen grubundan söz ediyordu. O anda görüntüye Shug Davidson girdi, karşılaştığı manzaradan hoşlanmışa benzemiyordu. Yanında da sırıtan Koca Küfe Reynolds vardı.

Reynolds, 'Her zamanki gibi olayların merkezindesin, John,' dedi.

Davidson, 'Hikâye ne?' diye sordu.

Rebus, 'Çocuğun biri Bay Dirwan'a taşla saldıracaktı,' diye mırıldandı. 'Ben de onu durdurdum.' Sonra, "durdurmasam da olurdu" demek ister gibi omuzlarını silkti. Genci götüren üniformalı polislerden biri geri dönüyordu:

Davidson'a 'Şuna baksanız iyi olur, efendim,' dedi. Elinde bir naylon kanıt poşeti vardı. İçinde de küçük ve sivri bir şey.

On beş santim boyunda bir mutfak bıçağı.

Rebus kendisini, yeni ve en iyi arkadaşına bebek bakıcılığı yaparken buldu.

Torpichen Place karakolunda Suç Araştırma Birimi ofisindeydiler. Shug Davidson ve Ellen Wylie genci bir odada sorguya almış, bıçak

Howdenhall'daki adli tıp laboratuarına gönderilmişti. Rebus, randevularını ertelemek için Siobhan'a mesaj çekmeye çalışıyordu. Altıda buluşmaları daha uygun olacaktı.

Muhammed Dirwan ifadesini verdikten sonra masalardan birine oturmuş, şekerli sütsüz çayını içiyordu ve gözlerini Rebus'a dikmişti:

Rebus'a, 'Bu yeni teknolojileri bir türlü çözemedim,' dedi.

Rebus, 'Ben de öyle,' diye kabul etti.

'Ama yine de hayatın kaçınılmaz yönlerinden biri.'

'Sanırım öyle.'

'Az konuşan bir insansınız, Bay Rebus. Ya öyle, ya da ben canınızı sıkıyorum.'

'Sadece bir randevuyu ertelemeye çalışıyorum, Bay Dirwan.'

'Lütfen...' diyerek elini kaldırdı avukat. 'Bana Mo diyebileceğinizi söylemiştim.' Sırıttı ve kusursuz dişlerini gösterdi. 'İnsanlar bunun kadın adı olduğunu söyler ve Doğu Yakası dizisindeki karakteri örnek gösterirler. O diziyi biliyorsunuz, değil mi?' Rebus başını iki yana salladı. 'Ben de onlara futbolcu Mo Johnson'u hatırlatırım. Hem Rangers'da, hem de Celtic'de oynamıştır. Yani iki kez kahraman, iki kez de hain olmuştur. En iyi avukatlar bile böyle bir ün kazanmayı ümit edemez.'

Rebus gülümsemeyi başardı. Rangers ve Celtic, Protestanların ve Katoliklerin kulüpleri. Sonra aklına bir şey geldi. 'Söyler misiniz Bay...' Dirwan gözlerini açarak baktı ona. 'Mo... Söylesene, sen Glasgow'daki sığınmacılarla iş yapıyorsun, değil mi?

'Doğru.'

'Bu günkü göstericilerden birinin Belfast'tan gelmiş olabileceğini düşünüyoruz.'

'Buna hiç şaşmam. Aynı şeyi Glasgow'daki sitelerde de yaşıyoruz. Kuzey İrlanda'da yaşanan sorunların bir sonucu.'

'Nasıl yani?'

'Göçmenler Belfast gibi yerlere de gelmeye başladılar, oralarda iş bulma umutları var. Ama orada din çatışmaları içinde yaşayan halk bundan memnun değil. Onlar her şeye Katolik ve Protestan olmak açısından bakmaya alışmışlar. Belki de bu yeni dinlerden ürktükleri için pek çok saldırı olayı yaşandı. Ben buna temel içgüdü diyorum, anlayamadığımız şeylere karşı çıkma güdüsü.' Sonra parmağını kaldırdı. 'Ama bu, yapılanları hoşgörüyle kabul ettiğim anlamına gelmemeli.'

'Ama bu, adamların Belfast'dan İskoçya'ya niçin geldiklerini açıklamıyor.'

'Belki de halkı göçmenlere karşı kışkırtarak, kendilerine destek sağlamayı umuyorlardır.' Omuzlarını silkti. 'Huzursuzluk yaratmak bazı insanlar için bir amaç olabilir.'

'Sanırım dediğiniz doğru.' Rebus da o tür olaylarla karşılaşmıştı. Huzursuzluk yaratmanın, karışıklık çıkarmanın ardındaki gerçek nedenin bazen sadece güç elde etme duygusunu tatmin etmek olduğunu biliyordu.

Avukat çayını bitirdi. 'Katilin o çocuk olabileceğini düşünüyor musunuz?'

'Olabilir.'

'Bu ülkede herkes bıçak taşıyor. Glasgow'un Avrupa'nın en tehlikeli kenti olduğunu biliyorsunuz, değil mi?'

'Duymuştum.'

'Bıçaklama... Her yerde bıçaklama.' Dirwan başını salladı. 'Ama insanlar hâlâ İskoçya'ya gelmek için can atıyor.'

'Göçmenlerden söz ediyorsunuz, değil mi?'

'Başbakanınız nüfusun azalmasından endişe duyduğunu söylemişti. Aslında haklı da. Çalışacak genç insana ihtiyaç var, yoksa yaşlanan nüfusu desteklemeyi nasıl umut edebiliriz? Üstelik beceri sahibi, kalifiye eleman açığı var. Ama hükümet yine de göç olayını zorlaştırıyor... Sığınmacılara gelince...' Yine başını salladı, ama bu kez sanki inanamıyormuş gibi ağır ağır.

'Whitmire'ı biliyor musunuz?

'Göçmen barınma merkezi?'

'Tanrı'nın gazabına uğramış bir yer, Müfettiş. Hiç hoş karşılanmadım orada. Nedenini de tahmin edersiniz.'

'Whitmire'de müvekkiliniz mi var?'

'Pek çok. Tümü de dosyalarını üst mahkemelere taşıdılar. Biliyor musunuz, eskiden cezaeviymiş orası. Şimdi de orada aileleri, korkudan deliye dönmüş insanları tutuyorlar. Ülkelerine geri gönderilmelerinin ölüm anlamına geldiğini bilen zavallı insanları.'

'Onları Whitmire'da tutuyorlar, çünkü bıraksalar yargı kararını tanımayıp kayıplara karışacak insanlar var aralarında.'

Dirwan, Rebus'a baktı ve ağzını çarpıtarak gülümsedi. 'Elbette, siz de devlet sisteminin bir parçasısınız.'

Rebus, 'Bu ne demek oluyor?' diye diklendi.

'Kötümserliğimi bağışlayın... Ama siz de bu kara piçleri ülkelerine göndermemiz gerektiğine inanıyorsunuz, değil mi? Pakistanlılar, çingeneler ve Afrikalılar olmasa İskoçya'nın cennet gibi bir yer olacağına?'

'Yüce Tanrım...'

'Ama belki de Arap veya Afrikalı dostlarınız vardır, Müfettiş? Birlikte içki içmeye gittiğiniz bir Asyalı arkadaşınız var mı? Yoksa bunları sadece gazete aldığınız büfe tezgâhının arkasında mı görüyorsunuz...?'

Rebus kahve demliğini çöp kutusuna boşaltırken, 'Bunlara girmek istemiyorum,' dedi.

'Duygusal bir konu olduğunu ben de biliyorum.... Ama ben her gün bu konuyla uğraşıyorum. İskoçya çok uzun yıllardır halinden memnundu, ırkçılık diye bir sorunu yoktu, zaten böyle şeyler düşünmeye din çatışmalarından zaman kalmıyordu. Ama ne yazık ki artık öyle değil.'

'Ben ırkçı değilim.'

'Ben sadece bir şey anlatmak istiyorum. Siz üstünüze alınıp canınızı sıkmayın.'

'Canımı sıkmıyorum.'

'Özür dilerim... Başladım mı susmakta zorlanırım.' Dirwan omuzlarını silkti. 'İşim bu.' Konuyu değiştirecek bir şeyler arıyormuş gibi gözlerini odanın içinde hızla gezdirdi. 'Sizce katil bulunabilecek mi?'

'Elimizden geleni yapıyoruz.'

'Çok iyi. Sizlerin kendini işine adamış profesyoneller olduğunuzdan eminim.'

Rebus, Reynolds'u düşündü, ama bir şey söylemedi.

'Şunu da bilmenizi isterim, size herhangi bir şekilde yardımım dokunabilecekse...'

Rebus başını salladı ve sonra düşündü bir an. 'Aslında...'

'Evet?'

'Bildiğimiz kadarıyla öldürülen kişinin bir kız arkadaşı varmış... veya öyle değilse bile tanıdığı bir kadın. Onu bulmak çok işimize yarayacak.'

'Knoxland'de mi oturuyormuş?

'Büyük bir olasılıkla. Ölenden daha koyu tenliymiş. Ondan da daha iyi İngilizce konuşuyormuş.'

'Bütün bildiğiniz bu mu?'

Rebus, 'Benim bildiğim bu,' dedi.

'Soruştururum... Göçmenler benimle konuşmaktan çekinmezler.' Duraksadı. 'Benden yardım istediğiniz için de çok teşekkür ederim.' Gözlerine bir sıcaklık gelmişti. 'Elimden geleni yapacağımdan emin olabilirsiniz.'

Reynolds gürültülü bir şekilde odaya girerken ikisi de dönüp baktılar. Yediği galetadan saçılan kırıntılar kravatına ve gömleğine yapışmıştı.

'Onu suçlayacağız,' dedi ve vurgulamak için biraz bekledi. 'Ama cinayetle değil. Laboratuvar aynı bıçak olmadığını söyledi.

Rebus, 'Çabuk sonuç almışlar,' dedi.

'Otopsi sonucu tırtıllı bıçak olduğunu söylüyordu, bu düz. Kan analizi de yapacaklar ama bir şey çıkacağını sanmam.' Reynolds, Dirwan'dan tarafa baktı. 'Saldırı girişimi ve kesici silah taşımaktan da bir şeyler tutturabiliriz.'

Avukat içini çekerek, 'Bu da adalet,' dedi.

'Ne yapmamızı istiyordun? Elini mi kesseydik?

'Bana mı söyledin bu lafı?' Avukat ayağa kalkmıştı. 'Yüzüme bakmadan konuştuğun için anlamak zor oluyor.'

Reynolds, 'Şimdi yüzüne bakıyorum,' diye sert bir sesle karşılık verdi.

'Peki ne görüyorsun?'

Rebus araya girdi. ' Konumuz, Müfettiş Dedektif Reynolds'un ne görüp görmediği değil.'

Reynolds ağzından irili ufaklı galeta kırıntıları saçarak, 'İstiyorsa söyleyebilirim,' dedi. Rebus bu arada onu kapıya doğru götürmeye çalışıyordu. 'Teşekkürler, Dedektif Reynolds,' dedikten sonra onu koridora itti. Reynolds avukata ateş saçan gözlerle son bir kez baktıktan sonra dönüp, yürüdü.

Rebus Dirwan'a, 'Söyler misin,' dedi. 'Hiç dost edinir misin, yoksa hep düşman mı kazanırsın?'

'İnsanları kendi standartlarıma göre değerlendiririm.'

'Birini sadece iki saniye dinlemek bir yargıya varman için yeterli, öyle mi?'

Dirwan, bu sözü biraz düşündü. 'Aslında evet, bazen yeterli.'

Rebus, 'O zaman benim hakkımda da bir yargıya varmışsındır?' dedi ve kollarını göğsünde kavuşturdu.

'Tam değil, Müfettiş... Hakkınızda yargıya varmak kolay değil.'

'Ama tüm polisler ırkçıdır?'

'Hepimiz ırkçıyız, Müfettiş... Hatta ben bile. Önemli olan bu çirkin olguya karşı nasıl tavır aldığımız.'

Wylie'nin masasındaki telefon çalmaya başlamıştı. Rebus açtı.

'Suç Araştırma Birimi, Müfettiş Dedektif Rebus.'

'Oh, merhaba...' Kararsız bir kadın sesiydi. 'Cinayeti siz mi soruşturuyorsunuz? Şu sitede işlenen sığınmacı cinayetini?'

'Evet, doğru.'

'Bu sabah gazetede vardı...'

'Fotoğrafı mı diyorsunuz?' Rebus hemen oturup, kâğıt kaleme uzandı.

'Sanırım onların kim olduğunu biliyorum... Yani kesinlikle biliyorum.' Ama konuşması çok kararsız ve ürkekti. Rebus, kadının her an korkup telefonu kapatabileceğini düşündü.

'Bize yardımcı olabilirseniz çok seviniriz, Bayan...?'

'Nasıl?'

'Adınızı alabilir miyim?'

'Niçin?'

'Çünkü adını vermeden arayanlar genellikle pek ciddiye alınmazlar.'

'Ama ben....'

'Aramızda kalacağından emin olabilirsiniz.'

Bir an sessizlik oldu. Sonra kadın, 'Eylot, Janet Eylot,' dedi.

Rebus büyük harflerle yazdı adı.

'Fotoğraftaki kişileri nereden tanıdığınızı sorabilir miyim, Bayan Eylot?'

'Çünkü... buradalar.'

Rebus avukata bakıyordu ama aslında onu tam olarak görmüyordu. 'Burası dediğiniz yer neresi?'

'Bakın... Aslında ilk önce izin istesem daha doğru olacak sanırım.'

Rebus, kadını kaybetmek üzere olduğunun farkındaydı. 'Siz en doğru olanı yaptınız, Bayan Eylot. Sadece birkaç ayrıntı daha öğrenmek istiyorum. Bu cinayeti işleyeni bulmakta kararlıyız, ancak şu anda karanlıkta sayılırız ve tek umut ışığımız da sizsiniz.' Yumuşak, iyi kalpli bir ses tonuyla konuşmaya çalışıyordu, kadını ürkütmeyi göze alamazdı.

'Onların adı...' Rebus ona cesaret vermek için bağırmaktan zor alıkoydu kendisini. 'Yurgii.' Rebus, nasıl yazıldığını sordu ve kadın harfleri sıralarken not etti.

'Doğu Avrupalı gibi geldi bana.'

'Onlar Kürt. Türkiye'de yaşayanlardan.'

'Sığınmacılarla mı çalışıyorsunuz, Bayan Eylot?'

'Bir yerde öyle sayılır.' Adlarını verdikten sonra ürkekliğini biraz olsun atmıştı. 'Whitmire'dan arıyorum, neresi biliyor musunuz?'

Rebus'un gözleri Dirwan'ın üzerinde odaklandı. 'Ne rastlantı, ben de az önce oradan söz ediyordum. Göçmen barınma merkezi, değil mi?'

'Asıl adı Göçmen Yönlendirme Merkezi.'

'Peki fotoğraftaki aile... Onlar da orada, öyle mi?'

'Evet. Anne ve iki çocuğu burada.'

'Kocası nerede?'

'Ailenin buraya getirilmesinden hemen önce kaçmış. Bazen olur böyle şeyler.'

'Evet, anlıyorum...' Rebus kalemini not defterine tıklattı. 'Bakın, bana bir de telefon numaranızı verebilir misiniz?'

'Ama....'

'İşyeri veya ev numarası olabilir, hangisi uygunsa.'

'Ama ben....'

'Nedir, Bayan Eylot? Neden korkuyorsunuz?'

'Önce patronumla konuşmam gerekirdi.' Biraz durdu. 'Buraya geleceksiniz, değil mi?'

'Patronunuzla niçin konuşmadınız?'

'Bilmiyorum.'

'Patronunuz öğrenirse işiniz tehlikeye mi girer?'

Kadın bir süre düşündü. 'Sizi benim aradığımı bilmeleri şart mı?'Rebus, 'Hayır, kesinlikle değil,' dedi. 'Ama yine de size ulaşabilmek isterim.'

Kadın direnmekten vazgeçip cep telefonunun numarasını verdi. Rebus teşekkür etti ve belki daha sonra yine görüşmeleri gerekebileceğini söyledi.

'Kesinlikle aramızda kalacak,' diye ona güvence verdi, ama bundan o kadar da emin değildi. Görüşme sona erince not defterinden sayfayı yırtıp aldı.

Dirwan, 'Ailesi Whitmire'da mıymış?' diye sordu.

'Şu an için bu konuyu kendine saklamanı rica edeceğim.'

Avukat başını eğdi. 'Siz benim hayatımı kurtardınız, ne derseniz yaparım. İsterseniz sizinle birlikte de gelebilirim.'

Rebus, başını iki yana salladı iki. İsteyebileceği son şey Dirwan'ın oradaki muhafızlarla dalaşmasıydı. Odadan çıkıp Shug Davidson'ı aradı ve onu sorgu odasının önündeki koridorda Ellen Wylie ile konuşurken buldu.

Davidson, 'Reynolds söyledi mi?' diye sordu.

'Aynı bıçak değilmiş.'

'Onu biraz daha terleteceğiz, belki işimize yarayacak bir şeyler biliyordur. Kolunda yeni yapılmış bir dövme var. Kızıl bir el ve UGG harfleri.' Ulster Gönüllü Gücü anlamındaydı bu harfler.

'Hiç uğraşma, Shug,' diyerek elindeki notu gösterdi Rebus. 'Adamın Whitmire'a götürülmeden önce kaçtığını öğrendim. Ailesi de şu anda oradaymış.'

Davidson ona bakakaldı. 'Fotoğrafı tanıyan biri mi çıktı?'

'Öyle. Artık bir ziyaret ederiz, değil mi? Senin arabanla mı, benimkiyle mi?'

Ama Davidson çenesini ovuşturmaya başlamıştı. 'John...'

'Ne?'

'Adamın karısı... Çocukları... Öldüğünü bilmiyorlar, değil mi? Bu işi yapabileceğinden emin misin?'

'Çay ve Sempati'yi okumuştum.'

'Evet, yapabileceğinden eminim, ama yine de Ellen seninle gelsin. Gidersin değil mi, Ellen?'

Wylie başını salladı, sonra Rebus'a döndü. 'Benim arabamla,' dedi.

DOKUZ

Arabası bir Volvo S40'dı. Mil sayacı sadece 2 bin mil yaptığını gösteriyordu. Yolcu koltuğunun üzerinde CD'ler vardı, Rebus onları alıp ne var diye baktı.

Wylie, 'Beğendiğin bir şey varsa koy,' dedi.

Rebus, 'Önce Siobhan'a bir mesaj atmam gerekiyor,' dedi. Ama bu aslında Norah Jones, The Beastie Boys ve Mariah Carey arasında bir seçim yapamadığı için uydurduğu bir bahaneydi. Mesajı göndermesi birkaç dakika aldı, "Kusura bakma altıda buluşamayacağız, sekizde olsun." Sonra mesaj çekmek yerine niçin telefonu açıp onu aramadığını düşündü, işi çok daha kısa bir sürede bitirmiş olurdu. Mesajı gönderdikten bir an sonra telefonu çaldı, Siobhan arıyordu.

'Benimle dalga mı geçiyorsun?'

'Şu anda Whitmire'a gidiyorum.'

'Göçmen barındırma merkezine mi?'

'Yetkili bir ağızdan orasının Göçmen Yönlendirme Merkezi olduğunu öğrendim. Aynı zamanda kurbanın eşi ve iki çocuğu da şu anda oradaymış.'

Siobhan bir an sessiz kaldı. 'Ama ben sekizde buluşamam. Saat yedi buçukta birisiyle görüşmem vardı, bir içki içecektik. Belki sen de orada bulunursun diye düşünmüştüm.'

'İstediğin oysa yetişmeye çalışırım. Kasık üçgenine de daha sonra gideriz.'

'Yani ortalık hareketlendiği zaman diyorsun?'

'Zamanlama öyle gerektiriyor, Siobhan. Başka bir nedeni yok.'

'İyi, peki. Kadın ve çocuklara da nazik davranmaya çalış.'

'Ne demek istiyorsun?'

'Whitmire'a kötü haber götüren kişi olacaksın değil mi?'

'Niçin kimse sempatik biri olabileceğimi düşünmüyor?'

Wylie ona bakarak gülümsedi. 'Ben de istediğim zaman anlayışlı yeni çağ polislerinden biri olabilirim.'

'Elbette olabilirsin John, bundan eminim. Saat sekiz gibi Oxford Bar'da görüşürüz.'

Rebus telefonu cebine koydu ve önünde uzanan yola odaklandı. Edinburgh'dan çıkmış batıya doğru gidiyorlardı. Whitmire şehir merkezinden on altı mil uzaklıkta, Banehall ile Bo'ness arasındaydı. Burası, 1970'lere kadar bir cezaeviydi. Rebus'un yolu oraya polislik mesleğine başladıktan kısa bir süre sonra ve sadece bir kez düşmüştü. Ellen Wylie'ye onu anlattı.

Wylie, 'Benim zamanımdan önce,' dedi.

'Kısa bir süre sonra da kapatıldı. Hatırladığım tek şey, adamın biri bana insanları astıkları yeri göstermişti.'

Wylie, 'Çok hoş,' dedi ve frene bastı. Trafiğe takılmışlardı. İnsanlar işlerinden çıkmış, köylerine ve kasabalarına dönüyorlardı. Kaçabilecek kestirme bir yol da yoktu ve tüm trafik ışıkları onlara karşı elbirliği etmiş gibiydi.

Rebus, 'Bu olayı her gün çekemem,' dedi.

'Ama şehir dışında yaşamak da güzeldir.'

Rebus, ona baktı. 'Niye?'

'Açıklık, köpek pisliği az.'

'Kırsal alanda köpek beslemek yasak mı?'

Wylie yine gülümsedi. 'New Town'da iki yatak odalı bir daireye vereceğin parayla, beş dönüm arazisi olan bir evde otursun ve ayrıca özel bir de bilardo salonun olur.'

'Ben bilardo oynamam.'

'Ben de oynamam ama öğrenebilirim.' Biraz durdu. 'Oraya gittiğimiz zaman nasıl yapacağız?'

Rebus da onu düşünüyordu. 'Bir çevirmene gerek duyabiliriz.'

'Onu düşünmemiştim.'

'Belki personel arasında vardır... Kötü haberi de o verir.'

'Gelip kocasını teşhis etmesi gerek.'

Rebus başını salladı. 'Çevirmen onu da söyleyebilir.'

'Biz gittikten sonra mı?'

Rebus omuz silkti. 'Biz soracağımızı sorarız, sonra da hemen çıkıp gideriz.'

Wylie ona baktı. 'Bir de senin sempatik olamayacağını söylüyor insanlar!'

Bir süre konuşmadan devam ettiler. Rebus radyoda bir haber kanalı buldu. Knoxland'deki kargaşa hakkında bir şey yoktu. Rebus, kimsenin olayı büyütmek istemeyeceğini umdu. Az sonra Whitmire sapağını işaret eden tabelayı gördüler.

Wylie, 'Aklıma bir şey geldi,' dedi. 'Geleceğimizi önceden haber vermemiz gerekmez miydi?'

'Bunun için biraz geç değil mi?' Çukurlarla dolu dar bir şoseden gidiyorlardı. Yol kenarındaki tabelalarda, bölgeye izinsiz girenler hakkında yasal işlem yapılacağı uyarıları vardı. Kamp alanı, dört metre yüksekliğinde dikenli teller ve yeşil renkte oluklu metal plakalarla çevrelenmişti.

Wylie, 'İçerinin görülmesini istemiyorlar,' dedi.

Rebus, 'İçeriden de dışarısının,' diye ekledi. Son zamanlarda bu kampa karşı sık sık protesto gösterileri yapıldığını biliyordu. Dikenli teller de herhalde bu nedenle yeterli bulunmamış, metal plakalarla bir duvar inşa edilmişti.

Wylie, 'Bu da ne böyle?' diye sordu. Yolun kenarında biri duruyordu. Soğuğa karşı, sıkı sıkı sarıp sarmalanarak giyinmiş bir kadın. Arka tarafında sadece bir kişinin sığabileceği büyüklükte bir çadır, yanında dumanı tüten bir kamp ateşi ve ateşin üzerinde de bir çaydanlık vardı. Kadının elinde bir mum vardı ve titrek alevin sönmemesi için diğer elini siper yapmıştı. Yanından geçerlerken Rebus kadına baktı. Kadın hemen önüne yere bakıyor, hafifçe dudakları oynuyordu. Nöbetçi kulübesi elli metre ötedeydi. Wylie arabayı durdurup kornaya dokundu ama dışarıya kimse çıkmadı. Rebus aşağı inip kulübeye yürüdü. Camın arkasında bir muhafız oturmuş sandviç yiyordu.

Rebus, 'İyi akşamlar,' dedi. Adam bir düğmeye bastı ve sesi mikrofondan duyuldu.

'Randevunuz var mı?'

Rebus, 'Randevu almama gerek yok,' diyerek polis kimliğini gösterdi. 'Ben polisim.'

Adam etkilenmiş görünmüyordu. 'Uzatır mısın?'

Rebus kimlik kartını metal sürgünün içine koydu, sonra da onu alıp inceleyen muhafıza baktı. Adam telefonla birini aradı, Rebus konuşulanları duyamıyordu. Muhafız kimlik bilgilerini bir deftere yazıp tekrar düğmeye bastı.

'Aracın plakası?'

Rebus söyledi. Plakadaki son üç harf WYL idi. Wylie, kendisine özel plaka almıştı.

'Yanınızda başka kimse var mı?' diye sordu muhafız.

'Yardımcı Dedektif Ellen Wylie.'

Muhafız bu adı da deftere kaydederken, Rebus dönüp yol kenarında duran kadına baktı.

'Hep burada mıdır?' diye sordu.

Muhafız başını salladı.

'İçeride ailesi falan mı var?'

Muhafız Rebus'un kimliğini iade ederken, 'Delinin teki,' dedi. 'Otoparkta ziyaretçi bölümüne gidin, sizi orada karşılayacaklar.'

Rebus başını sallayarak teşekkür etti ve Volvo'ya döndü. Bariyer otomatik olarak açıldı ama kapıyı açmak için muhafızın dışarıya çıkması gerekti. Eliyle geçmelerini işaret ederken, Rebus da Wylie'ye gidecekleri park yerini gösteriyordu.

'Bakıyorum kendine özel plaka almışsın.'

'Ne olmuş?'

'Onların erkek oyuncağı olduğunu sanırdım.'

Wylie, 'Erkek arkadaşımın hediyesi,' dedi. 'Başka ne yapabilirdim ki?'

'Erkek arkadaşın kim?'

Wylie, 'O seni ilgilendirmez,' dedi ve sert bir bakış atarak konunun orada kapanmış olduğunu belirtti.

Park yeri, ana avludan tel çitle ayrılıyordu. Yeni bir bina inşaatının temeli atılmıştı.

Rebus, 'Batı Lothian'da gelişen bir endüstri varmış demek,' diye mırıldandı.

Ana binadan bir muhafız çıkıp geldi ve tel çitte bulunan kapıyı açtıktan sonra Wylie'ye arabanın kapılarını kilitlemesini söyledi.

Wylie, 'Alarmı da çalıştırdım,' dedi. 'Burada çok araba çalınıyor herhalde?'

Adam şakayı anlamadı. 'İçeride her şeyi yapabilecek insanlar var.' Sonra onları ana kapıya doğru götürdü. Kapının önünde, muhafızlar gibi gri üniforma değil takım elbise giymiş bir adam duruyordu. Muhafıza başını sallayarak, konuklarla artık kendisinin ilgilenebileceğini belirtti. Rebus, duvarlarında yüksek ve küçük pencereler olan soğuk

yüzlü taş binayı inceliyordu. Sol ve sağ tarafında beyaz boyalı yeni yapılmış ek binalar vardı.

Adam, 'Adım Alan Treynor,' dedi. Önce Rebus'un sonra da Wylie'nin elini sıktı. 'Size nasıl yardımcı olabilirim?'

Rebus cebinden sabah gazetesini çıkardı. Gazeteyi, fotoğrafın görünebileceği şekilde katlamıştı.

'Bu kişilerin burada bulunduğunu sanıyoruz.'

'Öyle mi? Nereden vardınız bu sonuca?'

Rebus yanıt vermedi. 'Ailenin adı Yurgii.'

Treynor, fotoğrafa bir daha baktı ve sonra başını salladı. 'Lütfen benimle gelin.'

Onları cezaevinden içeri soktu. Rebus'a göre burası tam anlamıyla bir cezaeviydi ve o sonradan yakıştırma adına hiç benzemiyordu. Treynor, bu arada güvenlik önlemlerini anlatıyordu. Normal bir ziyaretçi olsalardı parmak izleri alınacak, fotoğrafları çekilecek ve üstleri aranacaktı. Yanlarından geçtikleri mavi üniformalı muhafızların kemerlerinden anahtar desteleri sarkıyordu. Cezaevlerinde de aynen böyleydi. Treynor otuzlu yaşlarının başlarındaydı. Lacivert takım elbisesi terzide diktirilmiş, ince bedenine çok iyi oturmuştu. Gözünün önüne düşen koyu renkli uzunca saçlarını zaman zaman eliyle arkaya atıyordu. Müdür yardımcısıydı ve patronu hasta olduğu için rapor almıştı.

Rebus, 'Ciddi bir şey değildir herhalde?' diye sordu.

Treynor, 'Stres,' dedi ve böyle bir yerde çok doğal bir rahatsızlık olduğunu vurgulamak istercesine omuzlarını silkti. Onu bir merdivenden yukarı ve açık bir ofisten geçerek izlediler. Bilgisayarın başında oturan genç bir kadın onlara bakıyordu.

Treynor gülümseyerek, 'Yine geç saate kalmışsın, Janet,' dedi. Kadın bir şey söylemedi ve onlara bakmaya devam etti. Rebus, Treynor'a belli etmeden, Janet Eylot'u bir göz kırpışıyla ödüllendirdi.

Treynor'un ofisi küçük ama fonksiyoneldi. Cam bir bölmenin arkasında bulunan bir dizi kapalı devre televizyon ekranından bir düzineye yakın farklı bölge izlenebiliyordu. Masanın arkasından geçerken, 'Kusura bakmayın sadece bir tane sandalye var,' dedi.

Rebus, 'Sorun değil, ben ayakta durabilirim,' dedi ve Wylie'ye dönerek başıyla oturmasını işaret etti. Ama o da ayakta durmaya karar verdi. Kendi sandalyesine oturmuş olan Treynor, şimdi dedektiflere bakmak için kafasını kaldırmak durumunda kalmıştı.

Rebus, televizyon ekranlarıyla ilgileniyormuş gibi yaparak, 'Yurgii'ler burada mı?' diye sordu.

'Evet buradalar.'

'Ama kocası yok, değil mi?'

'O kaçmış...' Omzunu silkti. 'Ama bu bizim sorunumuz değil, Göçmen Bürosunun elinden kaçmış.'

'Siz Göçmen Bürosuna bağlı değil misiniz?'

Treynor hafifçe güldü. 'Whitmire, Cencrast Güvenlik tarafından işletilir ve ForeTrust şirketinin yan kuruluşudur.'

'Yani özel sektör tarafından işletiliyor demek istiyorsunuz?'

'Evet.'

Wiylie, 'ForeTrust Amerikan şirketi, değil mi?' diye sordu.

'Evet, öyle. Birleşik Devletlerde özel cezaevleri işletirler.'

'Burada, Britanya'da da mı?'

Treynor başını hafifçe öne eğerek doğruladı. 'Şimdi, Yurgii'ler konusu...' Saatiyle oynayarak, yapacak daha iyi şeyleri de olduğunu da ima etti.

Rebus, 'Evet efendim,' diye başladı. 'Size gazetedeki fotoğrafı gösterdiğimde gözünüzü bile kırpmadınız... Makalenin başlığıyla da ilgilenmediniz.' Duraksadı. 'Bu da hikâyeyi zaten bildiğiniz anlamına gelir.' Rebus yumruklarını masaya dayayarak adama doğru eğildi. 'Bize niçin haber vermediğinizi çok merak ettim.'

Treynor, Rebus'un gözlerine bir an baktıktan sonra ilgisini televizyon monitörlerine yöneltti. 'Basın ne kadar üstümüze geliyor, biliyor musunuz? Hak ettiğimizden çok daha fazla. Müfettişlere sorabilirsiniz, her üç ayda bir denetleniriz. Burasının insanca ve etkin bir şekilde yönetildiğini söyleyeceklerdir, hiçbir şekilde kaçamak yapmıyoruz, kestirmeden gitmiyoruz.' Monitörlerden birinde, masanın çevresinde toplanmış kâğıt oynarken görülen bir grup adamı işaret etti. 'Biz onların insan olduğunu biliyoruz ve o şekilde davranıyoruz.'

Rebus, 'Bay Treynor, işletmenizin broşürünü istemiş olsaydım telefon eder göndermenizi isterdim.' dedi ve biraz daha öne eğilerek adamı bakışlarından kaçamayacak duruma getirdi. 'Sözlerinizin satır aralarından anladığıma göre Whitmire'ın bu olaya karıştırılmasından çekiniyorsunuz. Onun için bir şey yapmadınız... Ama bu da adaleti engelleme sayılır. Sabıka kaydınız olsa Cencrast sizi iş başında tutar mı sanıyorsunuz?'

Treynor'un yüzü boynundan başlayarak kızarmaya başladı. Yüksek sesle, 'Bir şey bildiğimi kanıtlayamazsınız,' dedi.

'Ama deneyebilirim, öyle değil mi?' Rebus'un gülümsemesi, belki de adamın hayatı boyunca karşılaştığı en kötü gülümsemeydi. Rebus doğrulup Wylie'ye döndü ve ona çok daha farklı bir şekilde gülümsedikten sonra dikkatini yine Treynor'a yönlendirdi.

'Evet, şimdi de Yurgii'lere dönelim oldu mu?'

'Ne öğrenmek istiyorsunuz?'

'Her şeyi.'

Treynor savunmaya çekilerek, 'Ben herkesin hayat hikâyesini bilmiyorum,' dedi.

'O zaman dosyalarına bakman gerekecek.'

Treynor başını sallayarak yerinden kalktı ve ilgili dokümanları istemek üzere Janet Eylot'un yanına gitti.

Wylie alçak sesle, 'İyi gidiyorsun,' dedi.

'Bu adamı tepelemek de çok eğlenceli.'

Treynor döndüğünde Rebus'un yüzü yine çok sertti. Adam yerine oturdu ve elindeki kâğıtları karıştırmaya başladı. Anlattığı hikâye görünüşte oldukça basit görünüyordu. Yurgii ailesi, Türkiye'de yaşamış bir Kürt'tü. İlk önce Almanya'ya gelmişler ve ülkelerinde tehdit altında olduklarını söylemişlerdi. Aile bireylerinden bazıları ortadan kaybolmuştu. Ailenin erkeği adını Stef olarak bildirmişti... Treynor burada Rebus'a baktı.

'Üzerlerinde hiç belge yoktu, gerçeği söylediğini kanıtlayacak hiçbir şey. Üstelik adı pek Kürt adına benzemiyor, öyle değil mi? Sonra... Gazeteci olduğunu söylemiş...'

Hükümeti eleştiren yazılar yazan bir gazeteci olduğunu, ailesinin güvenliği için değişik adlar kullanarak yazmak zorunda kaldığını söylemişti. Amcası ve kuzeni kaybolduğunda, onların Stef hakkında bilgi almak için tutuklandığı ve işkence gördükleri tahmin edilmişti.

'Yaşını yirmi dokuz olarak bildirmiş... Ama elbette o konuda da yalan söylemiş olabilir.'

Karısı yirmi beş yaşındaydı, çocukları ise altı ve dört. Almanya'daki yetkililere Birleşik Krallık'ta yaşamak istediklerini söylemişler ve Almanlar da bunu memnuniyetle kabul etmişlerdi. Uğraşmaları gereken dört sığınmacıdan daha kurtulmuş olacaklardı. Ancak ailenin hikâyesini dinleyen Glasgow Göçmenlik Bürosu onların Almanya'ya sı-

nır dışı edilmelerine karar vermişti. Oradan da büyük bir olasılıkla Türkiye'ye geri gönderileceklerdi.

Rebus, 'Bu kararın gerekçesi var mı?' diye sordu.

'Ekonomik sığınmacı olmadıklarını kanıtlayamamışlar.'

Wylie kollarını göğsünde kavuşturarak, 'Zor iş,' dedi. 'İnsanın cadı olmadığını kanıtlaması gibi bir şey.'

Treynor sistemi savunmaya çalışarak, 'Bu gibi konular inceden inceye araştırılır,' dedi.

Rebus, 'Ne kadardır buradalar?' diye sordu.

'Yedi ay.'

'Bu çok uzun bir zaman.'

'Bayan Yurgii gitmemekte direniyor.'

'Böyle bir şey yapabilir mi?'

'Onu temsil eden bir avukat var.'

'Yoksa Mo Dirwan mı?'

'Nereden bildiniz?'

Rebus içinden küfretti. Dirwan'ın önerisini kabul etmiş olsaydı, kadına dul kalmış olduğunu o söyleyebilirdi. 'Bayan Yurgii İngilizce biliyor mu?'

'Çok az.'

'Edinburgh'a gelip cesedi teşhis etmesi gerekiyor. Bunu anlayabilir mi?'

'Hiç bilmiyorum.'

'Çeviri yapabilecek kimse var mı?'

Treynor başını iki yana salladı.

Wylie, 'Çocukları yanında mı kalıyor?' diye sordu.

'Evet.'

'Bütün gün mü?' Treynor'un yine kafa sallamasını izledi. 'Okula falan gitmiyorlar mı?'

'Buraya gelen bir öğretmen var.'

'Kaç tane çocuk var?'

'Beş ile yirmi arasında değişir. Burada kimlerin kaldığına bağlı.'

'Çocuklar farklı yaşlarda ve farklı uyruklarda değil mi?'

'Nijeryalı, Rus, Somalili...'

'Hepsine birden tek öğretmen mi geliyor?'

Treynor gülümsedi. 'Medyanın söylediklerine kulak asmayın, Dedektif. Bizlere "İskoçya'nın Toplama Kampı" dediklerini biliyoruz.

Protestocular el ele tutuşup kampı çevreliyorlar falan.' Duraksadı ve aniden çok yorgun göründü. 'Ama biz sadece işlemlerini yapıyoruz ve onları yönlendiriyoruz, hepsi bu. Ne biz canavarız, ne de burası esir kampı. İçeriye girerken görmüş olduğunuz yeni binalar aileler için inşa edildi. Televizyon var, kafeterya var, masa tenisi, yiyecek otomatları...'

Rebus, 'Bu dediklerinden hangisi cezaevlerinde yok ki?' diye sordu.

Treynor, 'Kendilerine söylendiği zaman bu ülkeden gitmiş olsalar, burada bulunmayacaklardı,' diyerek elindeki dosyaya vurdu. 'Yetkililer karar almış, ne yapabiliriz?' Derin bir nefes aldı. 'Herhalde Bayan Yurgii'yi görmek istiyorsunuz değil mi?'

Rebus, 'Bir dakika sonra,' dedi. 'Önce o dosyada Stef Yurgii'nin kaçışı hakkında ne yazıldığını söyle.'

'Yetkililer Yurgii'nin evine gittiklerinde...'

'Neredeymiş evi?'

'Glasgow'da Sighthill.'

'Çok da iyi yermiş!'

'Bazı yerlerden iyi, Müfettiş... Neyse, evine gittiklerinde Bay Yurgii'yi bulamamışlar. Eşinin söylediğine göre evden bir gece önce ayrılmış.'

'Yani geleceğinizi önceden haber mi almış?'

'Zaten gizli değildi ki. Haklarında karar verilince avukatlarına da bildirilmişti.'

'Geçinebilecek durumu var mıydı?'

'Dirwan yardım etmediyse, hayır.'

Rebus'un avukata sorması gereken bir konuydu bu. 'Ailesiyle haberleşmeye kalkmadı mı?'

'Bildiğim kadarıyla hayır.'

Rebus bir an düşündü ve sorusu olup olmadığını anlamak için Wylie'ye döndü. Wylie ağzını bükünce, Rebus başını salladı. 'Pekâlâ, gidip Bayan Yurgii'yi görelim şimdi.'

Yemek saati bitmişti ve kafeterya boşalmaktaydı.

Wylie, 'Herkes aynı zamanda yiyor,' diye ucu açık bir yorumda bulundu.

Üniformalı bir muhafız, başına şal örtmüş bir kadınla tartışıyordu. Kadının kucağında bir bebek, muhafızın elinde bir meyve vardı.

Treynor, 'Bazen odalarına yiyecek götürüyorlar,' diye açıkladı.

'Böyle bir şeye izin yok mu?'

Treynor, başını iki yana salladı. 'Onları burada göremiyorum... Yemeklerini bitirip gitmiş olmalılar. Bu taraftan...' Onları, kapalı devre televizyon kamerası ile izlenen bir koridordan götürdü. Bina temiz ve yeniydi ama Rebus için orası da cezaevinin bir parçasıydı.

'Hiç intihar eden oldu mu?' diye sordu.

Treynor, gözlerinden ateş saçarak ona baktı. 'Bir, iki girişim oldu. Bir de açlık grevi. Ama bunlar kaçınılmaz olaylar...' Açık bir kapının önünde durarak eliyle içerisini işaret etti ve Rebus baktı. Dört buçuğa, üç buçuk metrelik bir odaydı. Küçük sayılmazdı ama içeride bir ranza, bir tek kişilik yatak, bir dolap ve bir de masa vardı. İki küçük çocuk masanın başında oturmuş boya kalemiyle resim yapıyor, fısıldaşıyorlardı. Anneleri yatağında oturmuş, elleri kucağında gözlerini boşluğa dikmişti.

Rebus, içeri iki adım atarak, 'Bayan Yurgii,' dedi. Çocuklar ağaç ve sarı güneş resimleri yapıyorlardı. Odada pencere yoktu, oda tavanda bulunan bir ızgaradan havalandırılıyordu. Kadın boş gözlerle ona baktı.

'Bayan Yurgii, ben polisim.' Konuşunca çocukların dikkati ona yönelmişti. 'Bu da meslektaşım. Çocukların olmadığı bir yerde konuşabilir miyiz?'

Kadın gözlerini bir kez bile kırpmadan onunkilerden ayırmamıştı. Yanaklarından yaşlar süzülmeye başladı, dudakları hıçkırıklarını bastırabilmek için büzüldü. Çocuklar yanına gittiler ve ona sarılarak üzüntüsünü dindirmeye çalıştılar. Sık sık yaptıkları, alışkın oldukları bir davranışa benziyordu. Erkek çocuk altı, yedi yaşlarındaydı. Hayatlarına girmiş olan yabancılara yaşının çok üstünde bir yüz ifadesiyle baktı.

'Gidin, bize bunu yapmayın.'

Rebus yumuşak bir sesle, 'Annenle konuşmam gerekiyor,' dedi.

'İzin vermiyorum, defolun gidin.' Bu cümleyi çok güzel ve hatta biraz da yerel aksanla söylemişti. Rebus, kadının bu tümceyi muhafızlardan öğrenmiş olduğunu tahmin etti.

'Gerçekten, konuşmamız gerekiyor...'

Bayan Yurgii aniden, 'Her şeyi biliyorum,' dedi. 'O... değil mi...?' Yalvaran gözlerle baktı Rebus'a, ama o sadece başını sallayabildi. Kadın çocuklarına sarıldı. 'O mu...?' diye yineledi. Kız çocuk ağlamaya

başlamıştı, ama erkek olan ağlamıyor ve sanki dünyalarının yine değiştiğini, onları yeni zorlukların beklediğini biliyormuş gibi bakıyordu.

'Ne oluyor burada?' Kafeteryada görmüş oldukları kadın, kapının hemen dışında duruyordu.

Rebus, 'Bayan Yurgii'yi tanıyor musunuz?' diye sordu.

'Arkadaşım.' Kadının az önce kucağında taşıdığı bebek şimdi yoktu, omzunda bebeğin ağzından akmış olan bir süt veya salya lekesi kalmıştı. Kalabalık odaya girdi ve Bayan Yurgii'nin önünde yere çömeldi.

'Ne oldu?' diye sordu. Sesi derin ve buyurgandı.

Rebus, 'Kötü haber getirdik,' dedi.

'Ne haberi?'

Wylie, 'Bayan Yurgii'nin kocası hakkında,' diyerek söze karıştı.

'Ne oldu?' Kadının gözlerinde şimdi korku vardı, ne olduğunu anlamaya başlamıştı.

Rebus, 'İyi haber değil,' dedi. 'Kocası öldü.'

'Öldü mü?'

'Öldürüldü. Birisinin cesedi teşhis etmesi gerek. Buraya gelmeden önce de tanıyor muydunuz aileyi?'

Kadın ona sanki bir aptalmış gibi baktı. 'Burada bulunan hiç kimse birbirini daha önceden tanımaz.' Tükürür gibi nefret dolu konuşmuştu.

'Kocasını teşhis etmesi gerektiğini söyleyebilir misiniz ona? Yarın sabah bir araba göndeririz.'

Treynor elini kaldırdı. 'Buna hiç gerek yok. Biz araç veririz.'

Wylie adama kuşkuyla bakarak, 'Öyle mi?' dedi. 'Aracın pencerelerinde demir parmaklık olacak mı?'

'Bayan Yurgii potansiyel kaçak olarak fişlendi ve benim sorumluluğum altında bulunuyor.'

'Onu morga cezaevi aracıyla mı götüreceksiniz?'

Treynor dik dik baktı Wylie'ye. 'Yanında muhafızlar olacak.'

'Böylece toplum da güvende olacak, öyle mi?'

Rebus eliyle Wylie'nin dirseğini tuttu. Wylie bir şeyler daha söyleyecek gibi oldu ama sonra vazgeçti ve odadan çıkıp koridorda yürümeye başladı. Rebus hafifçe başını iki yana salladı.

'Sabah onda, uygun mu?' diye sordu ve Treynor başıyla onayladı. Rebus ona morgun adresini verdi. 'Bayan Yurgii'nin arkadaşının da gelmesinde bir sakınca var mı?'

'Hayır, sakıncası yok.'

Rebus, 'Teşekkürler,' dedi. Sonra Wylie'nin peşinden o da otoparka çıktı. Wylie dolanıp duruyor, hayali taşlara tekmeler atıyordu. Ortalığın çok iyi aydınlatılmış olmasına karşın elinde yanar durumda el feneri taşıyan bir muhafız da ona bakıyordu. Rebus bir sigara yaktı.

'Şimdi biraz iyi misin, Ellen?'

'Daha iyi olacak bir şey mi var?'

Rebus teslim olmak ister gibi iki elini kaldırdı. 'Kızdığın kişi ben değilim.'

Wylie'nin yanıtı çok öfke dolu başladı ama bir iç çekmeyle son buldu. 'Sorun da o zaten, kime kızacağımı bilemiyorum.'

Rebus, 'Bu işin başındaki insanlara,' diye bir fikir ileri sürdü. 'Hiç görmediğimiz kişilere.' Wylie de bu fikre katılacak mı diye bekledi. 'Benim teorim şu,' diye devam etti. 'Zamanımızın çoğunu yeraltı dünyasını kovalamakla geçiriyoruz, ama sanırım aslında yerüstü dünyasıyla daha çok ilgilenmemiz gerekiyor.'

Wylie biraz düşündü bunu ve başıyla belli belirsiz onayladı. Muhafız onlara doğru geliyordu.

'Sigara içmek yasak!' diye bağırdı. Rebus ona sadece baktı. 'Burada içmek yasak.'

Rebus gözlerini kısarak sigarasından bir nefes daha çekti. Wylie yerde bulunan silik sarı bir çizgiyi işaret etti.

'Bu ne için?' Adamın dikkatini Rebus'dan ayırmak istiyordu.

'Bölge sınırı,' diye yanıtladı muhafız. 'Gözaltındakilerin bu çizgiyi geçmesi yasak.'

'Niçin yasak?'

Adam Wylie'ye baktı. 'Kaçma girişiminde bulunabilirler.'

'Sen son zamanlarda şu kapılara hiç baktın mı? Çitlerin yüksekliği senin için bir şey ifade etmiyor mu? Dikenli telleri, metal barikatları da mı görmedin?' Wylie, yavaş yavaş muhafızın üstüne yürüyordu. Adam, adım adım gerilemeye başlamıştı. Rebus yine kolunu tuttu Wylie'nin.

'Haydi, biz artık gidelim,' dedi ve fiskelediği sigarası muhafızın cilalı botunun burnundan sekerek gecenin içine küçük kıvılcımlar saçtı. Kamptan uzaklaşırlarken, kamp ateşinin yanında duran yalnız kadın onları izliyordu.

ON

Alexis Cater Oxford Bar'ın arka odasındaki nikotin renkli duvarlara bakarak, 'Gerçekten... İlginç bir yer,' dedi.

'Lütfedip de beğenmene memnun oldum.'

Cater, işaret parmağını salladı, 'Senin içinde bir ateş var... Bunu beğendim. Zamanında çok yangın söndürdüm ama onları zaten ben ateşlemiştim.' Sırıtarak bira bardağını dudaklarına götürdü ve aldığı yudumu önce ağzının içinde dolaştırdı. 'Fena bira değil, üstelik de çok ucuz. Burayı aklımda tutacağım. Hep buraya mı takılırsın?'

Siobhan başını iki yana sallarken barmen Harry geldi ve boş bardak var mı diye bakarken, 'Nasıl gidiyor, Shiv?' diye sordu. Siobhan, onu başıyla selamladı.

Cater sırıttı. 'Şimdi her şey anlaşıldı, Shiv.'

'Siobhan,' diye uyardı, Siobhan.

'Sana bir şey söyleyeyim mi? Sana Siobhan derim ama sen de bana Lex diyeceksin.'

'Bir polisle pazarlık yapmaya mı çalışıyorsun?'

Gözleri, ağzına götürdüğü bardağın üzerinden parıldadı. 'Seni üniforma içinde düşünebilmek zor... Ama yine de kesinlikle denemeye değer.'

Siobhan sıraya oturmuş ve onun da karşısındaki sandalyeye geçeceğini ummuştu. Ama Cater yanı başına oturmuş ve santim santim ona yaklaşmaya başlamıştı.

Siobhan, 'Söylesene,' dedi. 'Senin bu atak numaraların hiç işe yarıyor mu?'

Cater,'Şikâyetçi değilim,' dedi ve saatine baktı. 'En azından on dakikadır buradayız ve sen daha babamdan söz etmedin. Bu da neredeyse bir rekor sayılır.'

'Yani kadınların seninle sadece meşhur biri olduğun için ilgilendiğini söylüyorsun, öyle mi?'

İrkilmiş gibi numara yaptı. 'Oh, bu sert bir darbeydi.'

'Burada niçin buluştuğumuzu unutmadın, değil mi?'

'Tanrım, bu ne resmiyet böyle?'

'Sen resmiyeti Gayfield Square'de konuşursak görürsün.'

Cater bir kaşını kaldırdı. 'Evin mi orada?'

'Hayır bağlı olduğum karakol.'

'Yapma, işi çok zorlaştırıyorsun.'

'Ben de aynı şeyi senin için düşünüyordum.'

Cater, 'Bir sigaraya ihtiyacım var,' dedi. 'Sen kullanıyor musun?' Siobhan başını iki yana salladı ve Cater çevresine bakınmaya başladı. Az önce bir adam gelip karşılarındaki masaya oturmuş, akşam gazetesini açarak okumaya başlamıştı. Cater, masanın üzerinde duran sigara paketine baktı ve 'Özür dilerim,' diyerek seslendi. 'Fazla bir sigaranız var mı acaba?'

Adam, 'Hayır, fazla sigaram yok,' dedi. 'Pakette bulunan tüm sigaralara ihtiyacım var.' Sonra gazetesini okumaya devam etti. Cater, Siobhan'a baktı.

'Müşteriler de iyi.'

Siobhan omuz silkti. Tuvaletlere gitmek için köşeyi dönünce bir sigara otomatı görebileceğini ona söylemedi.

'İskelet,' diye anımsattı.

'Ne olmuş ona?' Sanki başka bir yerlerde olmak istermiş gibi arkasına yaslandı.

'Profesör Gates'in ofisinden alıp dışarı çıkardınız onu.'

'Evet, ne olacak?'

'Daha sonra nasıl olup da Fleshmarket Close'da bir betonun altında ortaya çıktığını bilmek istiyorum.'

Cater, 'Ben de öyle,' diyerek güldü. 'Belki de bu fikri babama satarım, o da bir mini dizi çeker.'

Siobhan, 'İskeleti aldıktan sonra ne yaptınız?' diyerek üsteledi.

Cater bardağını döndürerek çalkaladı ve biranın üzerinde yine köpük oluşturdu. 'Sen de beni çok ucuz sanıyorsun, bir içkide her şeyi anlatacağımı mı sanmıştın?'

Siobhan, 'Pekâlâ, bu kadar yeter...' diyerek, ayağa kalktı.

'Hiç değilse içkini bitir.'

'Hayır, teşekkür ederim.'

Cater başını sağa, sola yatırdı. 'Pekâlâ, mesajı aldım...' Eliyle işaret etti. 'Otur da anlatayım.' Siobhan bir an kararsız kaldı ama sonra Cater'in karşısındaki sandalyeye oturdu. Cater, Siobhan'ın bardağını ona doğru itti. 'Tanrım,' dedi. 'Sen de kızdığında tam bir drama kraliçesi gibi oynuyorsun.'

Siobhan, 'Senin de öyle olduğundan eminim,' dedi ve tonik bardağını dudaklarına götürdü. Bara girdiklerinde Cater ona cin tonik ısmarlamıştı ama o Cater'a sezdirmeden Harry'ye işaret etmiş ve cin istemediğini söylemişti. Şimdi de kendisine getirilen sade toniği içiyordu ve içkiler de bu nedenle Cater'a çok ucuz gelmişti.

'Olayı anlatırsam daha sonra bir şeyler yemeye gidebilir miyiz?' Siobhan, dik dik ona baktı. Cater, 'Açlıktan ölüyorum,' diye ısrar etti.

'Broughton Caddesinde balık ve patates kızartması satan iyi bir yer var.'

'Orası evine yakın mı? Paket yaptırır sende yeriz.'

Siobhan, bu sözlere gülümsedi. 'Sen hiç vazgeçmez misin?'

'Gerçekten emin olmadan, hayır.'

'Neden emin olmadan?'

'Kadının benimle ilgilenmediğinden,' dedi ve gülümsedi. Siobhan, yandaki masada oturan adamın boğazını temizleyip, gazetesinin sayfasını açtığını duydu.

Siobhan, 'Ona da bakarız,' dedi. 'Sen şimdi Mag Lennox'un iskeletini anlat.'

Cater anımsamak istermiş gibi tavana baktı. 'Ooh, sevgili, Mag...' Sonra Siobhan'a baktı. 'Bu elbette aramızda kalacak, değil mi?'

'Merak etme.'

'Evet, dediğin gibi. Mag'i ödünç almayı düşünmüştük. Bir parti verecektik ve Mag'in bize başkanlık etmesinin çok eğlenceli olacağını düşündük. Bu fikri, veteriner fakültesindeki öğrencilerin verdikleri bir partiden almıştık. Onlar da laboratuvardan bir ölü köpek çalıp, hayvanı küvetin içine yerleştirmişlerdi. Tuvalete giren herkes onu görmüştü.'

'Evet, olay anlaşıldı.'

Cater, omzunu silkti. 'Evet, aynı şeyi Mag'e yaptık. Yemek yenirken masanın başındaki sandalyeye onu oturttuk. Daha sonra onunla dans bile ettik. Eğlenmekten başka bir amacımız yoktu ve sonra yine yerine götürüp bırakacaktık.'

'Ama bırakmadınız.'

'Ertesi sabah uyandığımızda onun kendi isteğiyle gitmiş olduğunu gördük.'

'İşte buna inanmam.'

'Pekâlâ, o zaman birisi götürdü diyelim.'

'Bebekle beraber, değil mi? Onu da bölüm temizlenirken almıştınız.' Cater, başıyla onayladı. 'İskeletleri kimin götürdüğünü öğrenebildiniz mi?'

Cater başını salladı. 'Yemekte yedi kişiydik, ama daha sonra parti başladığında yirmi, otuz kişi olmuştuk. Onlardan herhangi biri olabilir.'

'Kuşkulandığınız biri var mıydı?'

Cater, biraz düşündü. 'Pippa Greenlaw birini getirmişti. Sonradan adamın sadece bir gecelik flörtü olduğunu öğrendik ve onu bir daha da görmedik.'

'Adamın bir adı var mıydı?'

'Vardı herhalde.' Durdu ve Siobhan'a baktı. 'Ama seninki kadar seksi bir ad değildi sanırım.'

'Pippa kim? O da mı doktor?'

'Hayır, halka ilişkilerde çalışıyor. Adamla da öyle tanışmış. Futbolcuydu sanırım.' Duraksadı. 'Ya da futbolcu olmak istiyordu.'

'Pippa'nın telefon numarası var mı sende?'

'Bir yerde olacak... Ama hâlâ aynı numara mı onu bilmiyorum...' Öne doğru eğildi. 'Elbette yanımda değil. Bu da bir kez daha buluşacağız anlamına geliyor.'

'Hayır, sen bana telefon edip söyleyeceksin anlamına geliyor.' Siobhan ona kartını verdi. 'Ben yoksam karakola mesaj bırakabilirsin.'

Cater başını sağa sola yatırıp onu incelerken gülümsemesi yumuşadı.

Siobhan, 'Ne?' diye sordu.

'Bu "Buz Kadın" kimliğinin ne kadar gerçek olduğunu merak ediyorum. Hiç sıyrılmaz mısın bu kişiliğinden?' Sonra uzandı ve Siobhan'ın bileğini tutarak dudaklarına götürdü. Siobhan, çekiştirerek kolunu kurtardı. Cater tatmin olmuş bir gülümsemeyle arkasına yaslandı.

'Ateş ve buz,' diye gülümsedi. 'Çok güzel bir kombinasyon.'

Yan masada oturan adam gazetesini katlarken, 'Güzel bir kombinasyon daha görmek ister misin?' dedi. 'Suratının ortasına bir yumruk ve kıçına tekmeye ne dersin?'

Cater, 'Aman Tanrım, Sör Galahad geldi!' diyerek güldü. 'Kusura bakma dostum, burada hizmetine ihtiyaç duyan bir masal prensesi yok.'

Adam ayağa kalkıp, küçük salonun ortasında dikilmişti. Siobhan da kalktı ve onunla Cater'ın arasına girdi.

'Sorun değil, John,' dedi. Sonra da Cater'a döndü. 'Sen artık uzasan iyi olur!'

'Tanıyor musun bu primatı?'

Siobhan, 'Meslektaşlarımdan biri,' diyerek doğruladı.

Rebus boynunu uzatarak, Cater'a ateş saçan gözlerle bakıyordu. 'Senden istenen telefon numarasını hemen bulsan iyi olur ahbap. Bir daha da seni buralarda görmeyeyim.'

Cater da ayağa kalkmıştı. İçkisini yavaş yavaş içip bitirerek biraz poz verdi. 'Çok güzel bir akşamdı, Siobhan... Bir gün yine görüşmek isterim, bu maymun olsa da olur, olmasa da.'

Barmen Harry kapıda belirdi. 'Dışarıdaki Aston Martin sizin mi?'

Cater'ın yüzü yumuşadı. 'Güzel araba, değil mi?'

'Onu bilemem, ama serserinin biri sanırım onu tuvaletle karıştırmış.'

Cater bir şaşkınlık nidasıyla merdivenlerden aşağı doğru koşarken, Harry gözünü kırptı ve bara döndü. Siobhan ile Rebus birbirlerine bakarak gülüştüler.

Rebus, 'Şımarık herif,' diye yorumladı.

'Onun babası sende olsaydı belki sen de öyle olurdun.'

Rebus, 'Ağzında gümüş kaşıkla doğmuş,' diye söylenerek masasına oturdu. Siobhan da sandalyesini döndürerek karşısına geçti.

'Herhalde herkese böyle yapıyor.'

'Senin "Buz Kadın" gibi mi?'

'Senin "Bay Kızgın" gibi.'

Rebus, gözünü kırptı ve bardağını kafasına dikti. Siobhan onun içkiyi nasıl saldırır gibi içtiğini çok görmüştü. Ağzını açıp dişlerinin üzerinden yuvarlardı. 'Bir tane daha ister misin?' diye sordu.

Rebus, 'Kötülüğe yapacağımız ziyareti ertelemeye mi çalışıyorsun?' diye dalga geçti. 'Evet, niye olmasın? Nasıl olsa burada daha ucuzdur.'

Siobhan gidip içkileri getirdi. 'Whitmire nasıl gitti?'

'Beklendiği kadar iyi. Ellen Wylie sonunda birine patladı.' Sonra olanı biteni anlatıp, hikâyeyi Wylie ve muhafızla bitirdi. 'Niye öyle yaptı dersin?'

Siobhan, 'Adaletsizliğe karşı doğuştan gelen bir içtepi olabilir,' dedi. 'Belki o da göçmen bir aileden geliyordur.'

'Yani benim gibi diyorsun?'

'Evet, bana Polonya'dan geldiğini söylediğini hatırlıyorum.'

'Ben değil, büyükbabam.'

'Belki de ailenin bir kısmı hâlâ oradadır.'

'Tanrı bilir.'

'Benim de bir göçmen olduğumu unutma. Annem de babam da İngiliz... Sınırın güneyinde büyümüşler.'

'Ama sen burada doğdun.'

'Daha alt bezi takarken yine alıp götürmüşler.'

'Yine de İskoç sayılırsın. Bu kimlikten kurtulmaya çalışma.'

'Ben sadece diyorum ki...'

'Biz melez bir ulusuz, her zaman da öyleydik. İrlandalılar tarafından işgal edilmişiz. Vikingler tarafından tecavüz edilip, yağmalanmışız. Ben çocukken patates kızartması satan tüm dükkânlar İtalyanlar tarafından işletiliyordu. Sınıf arkadaşlarımın Rus ve Polonyalı soyadları vardı.' Rebus, bardağının içine baktı. 'Böyle bir nedenden dolayı kimsenin bıçaklandığını da anımsamıyorum.'

'Ama bir köyde büyüdün, öyle değil mi?'

'Evet, ne olmuş?'

'Knoxland farklı olabilir, söylemek istediğim o.'

Rebus başını sallayarak onayladı ve içkisini bitirdi. 'Haydi gidelim.'

'Benim bardağımın yarısı duruyor.'

'Cesaretini mi yitiriyorsun, Dedektif Clarke?'

Siobhan'ın ağzından hafif bir yakınma nidası çıktı ama yine de yerinden kalktı.

'Daha önce geldin mi böyle yerlere?'

Rebus, 'Birkaç kez,' diye kabul etti. 'Erkekler gecesinde.'

Arabayı Bread Caddesine, şehrin şık otellerinden birinin önüne park ettiler. Rebus oteldeki süitlerinden çıkan saygın konukların kendilerini bir anda kasık üçgeninin ortasında bulduklarında neler düşünebileceklerini merak etti. Bölge, Tollcross ve Lothian Caddelerindeki şov barlarından Lady Lawson Caddesine kadar uzanan bir alanı kaplıyordu. Barlar "en büyük kadehlerin", "VİP masa danslarının" ve "aralıksız şovların" reklamını yapıyordu. Şu an için sadece bir tane, o

da kaliteli bir seks dükkânı vardı ve Leith'in fahişelerinin evlerini buraya taşımış olduklarına ilişkin bir belirti yoktu.

Rebus, 'Bana geçmiş günleri anımsatıyor,' dedi. 'Sen yetmişlerde burada yoktun, değil mi? Barlarda öğlen yemeği saatinde bile striptiz dansçıları vardı... Üniversitenin hemen yanında da seks filmleri oynatan bir sinema.'

Siobhan soğuk bir sesle, 'Böyle nostaljik olabildiğini görmek çok hoş,' dedi.

Gidecekleri yer, boş bir dükkânın karşısında bulunan ve eskiden pub olan bir kulüptü. Rebus, oranın eski adlarından pek çoğunu anımsıyordu. The Laurie Tavern, The Wheaten İnn, The Snakepit. Şimdiki adı da The Nook'du. Siyaha boyanmış büyük pencerelerinden birine, "Kentin en güzel eğlence merkezi" olduğu ve herkese "Anında altın statülü üyelik" verildiği yazılmıştı. Kapının önünü, sarhoş ve istenmeyen kişilere karşı iki goril bekliyordu. İkisi de aşırı kilolu ve kafaları tıraşlıydı. Siyah takım elbise, açık yakalı siyah gömlekler giymişler, içeride çıkabilecek olayları haber alabilmeleri için kulaklarına mikrofon takmışlardı.

Siobhan alçak sesle, 'Ahmak ve Budala,' dedi. Adamlar Rebus'a değil de ona bakıyorlardı. The Nook'un hedef müşteri kitlesinin kadınlar olmadığı açıktı.

'Kusura bakmayın, çiftleri almıyoruz,' dedi biri.

Rebus, 'Ne haber, Bob,' diye yanıtladı. 'Çok oldu mu çıkalı?'

Koruma onu nereden tanıdığını çıkarabilmek için bir an düşündü. 'İyi görünüyorsunuz, Bay Rebus.'

'Sen de öyle. Saughton'daki jimnastik salonuna devam ediyorsun herhalde.' Rebus sonra Siobhan'a döndü. 'Sana Bob Dodds'u tanıştırayım. Bob bir saldırı olayı için altı yıl yemişti.'

Dodds, 'Temyiz indirdi,' dedi. 'Ayrıca o aşağılık hak etmişti.'

'Kız kardeşini sokağa atmıştı, değil mi? Sen de beyzbol sopası ve bir bıçakla adamı yaralamıştın. Ama işte bak, şimdi buradasın.' Rebus, adama büyük bir gülücük gönderdi. 'Topluma yararlı bir fonksiyonun var.'

Diğer koruma sonunda uyanarak, 'Sen polis misin?' diye sordu.

Siobhan, 'Ben de öyleyim,' dedi. 'Yani bu demek oluyor ki, çift veya değil içeriye giriyoruz.'

Dodds, 'Müdürü mü görmek istediniz?' diye sordu.

'Amacımız oydu.'

Dodds ceketinin iç cebinden bir alıcı verici çıkardı. 'Kapıdan ofise.'

Biraz statikten sonra çatlak bir ses geldi. 'Yine ne var?'

'Seni görmek isteyen iki polis var.'

'Yine sakal mı istiyorlar?'

Rebus aygıtı Dodds'dan aldı. 'Sadece konuşmak istiyoruz, efendim. Ama bize rüşvet vermek istiyorsanız bu konuyu karakolda konuşmak daha doğru olacak.'

'Şaka yaptım, Tanrı aşkına. Söyleyin de Bob getirsin sizi.'

Rebus radyoyu Dodds'a uzattı. 'Şimdi altın statülü üye oluyoruz, değil mi?'

Kapının hemen içinde karşılarına, giriş ücretini ödememiş olanların içeriyi görmesini engellemek için yapılmış ince bir bölme duvarı çıktı. Resepsiyon masasına önünde eski model bir yazar kasa vardı ve kasanın başında orta yaşlı bir kadın oturmuştu. Yerdeki halılar kırmızı ve mor, duvarlar siyahtı. Parıldayan yıldız izlenimi vermek veya müşterilerin içki fiyatlarıyla, ölçeklerini görmelerini engellemek için duvarlar çok az ışık veren minik lambalarla süslenmişti. Bar değişmemişti, Rebus'un Laurie Tavern günlerinden anımsadığı eski bardı. Ama şimdi fıçı bira değil daha kârlı olan şişe birası satılıyordu. Salonun ortasına inşa edilmiş olan küçük sahneden tavana doğru parlak gümüş renkli iki metal direk yükseliyordu. Koyu renk tenli genç bir kadın, fazla yüksek enstrümantal müzik eşliğinde dans ediyor, yarım düzine erkek de onu izliyordu. Siobhan kadının gözlerini kapalı tuttuğunu ve müziğe konsantre olmaya çalıştığını fark etti. Az ileride bulunan bir kanepede de iki adam oturuyor, onların önünde de üstsüz bir kız dans ediyordu. Duvarda bulunan bir ok işareti, Özel VİP Locası'na giden ve salondan siyah perdeyle ayrılmış yolu gösteriyordu. Barda takım elbiseli üç işadamı oturmuştu, önlerinde de bir şişe şampanya vardı.

Dodds Rebus'a, 'Geç saatlerde hareketlenir,' dedi. 'Hafta sonlarında yer bulamazsın.' Onları salondan geçirdi ve üzerinde "Özel" yazan bir kapının önünde durup duvardaki elektronik kilide kodu girdi. Sonra kapıyı iterek açtı ve başıyla içeri girmelerini işaret etti.

Sonunda bir kapı olan dar ve kısa bir koridordan yürüdüler. Dodds kapıyı vurup bekledi.

İçeriden, 'Gelin bakalım,' diye bir ses duyuldu. Rebus, Dodds'a başıyla işaret ederek artık kendisine ihtiyaç kalmadığını bildirdi ve kapının kolunu çevirdi.

Ofis dedikleri yer bir sandık odasından daha büyük değildi ve her yer bir şeylerle doldurulmuştu. Duvarlardaki raflar, dosyalar, belgeler, eski model bir daktilodan, artık kullanılmayan bira pompasına kadar bin bir çeşit hurda malzemenin ağırlığı altında bel vermiş, odanın muşamba kaplı tabanına dergi yığınları istiflenmişti. Su soğutucusunun alt tarafına bardak altlıkları depolanmış, kapısı açık duran yeşil renkli para kasasının içine pipet ve kâğıt peçete doldurulmuştu. Rebus, masanın arkasında bulunan küçük demir parmaklı pencereden çok az gün ışığı girebileceğini tahmin etti. Duvarda kalan boşluklara, The Nook'dan çıkan ünlülerin gazetelerden kesilmiş paparazzi fotoğrafları yapıştırılmıştı. Rebus, kariyerlerinde düşüş yaşayan iki futbol yıldızını hemen tanıdı.

Masada oturan adam otuzlu yaşlardaydı. Kaslı bedenini ve kollarını ortaya çıkaran dar, beyaz bir tişört giymişti. Yüzü güneş yanığı, kısa kesilmiş saçları simsiyahtı. Üzerinde gereğinden fazla gösterge olan altın bir saatten başka takı kullanmıyordu. Mavi gözleri, loş ışıkta bile pırıl pırıldı. 'Stuart Bullen,' dedi ve ayağa kalkmak zahmetine katlanmadan elini uzattı.

Rebus, önce kendisini sonra Siobhan'ı tanıttı. Eller sıkıldı ve Bullen odada sandalye olmadığı için özür diledi.

'Koyacak yer yok.'

Rebus, 'Ayakta durabiliriz,' diyerek onu rahatlattı.

'Gördüğünüz gibi The Nook'un gizleyecek bir şeyi yok... Bu nedenle ziyaretiniz daha da merakımı çekti.'

Rebus, 'Aksanınız buralı değil, Bay Bullen,' dedi.

'Ben aslında batı kıyısından geliyorum.'

Rebus başını salladı. 'Adınız da bana yabancı gelmedi.'

Bullen'ın ağzı seğirdi. 'Merakınızı gidermek isterim, babam Rab Bullen'dır.'

Rebus, Siobhan'a 'Glasgow'lu gangster,' diye açıkladı.

Bullen, 'Saygın bir işadamı,' diye düzeltti.

Rebus, 'Evinin kapısı önünde yakın mesafeden kurşunlanarak öldürülmüştü,' diye devam etti. 'Ne kadar oldu, beş, altı yıl önceydi, değil mi?'

'Babam hakkında konuşmak istediğinizi bilseydim...' diyerek, sert bir ifadeyle Rebus'a baktı.

Rebus, 'Hayır, değil,' diyerek sözünü kesti.

Siobhan, 'Bir kızı arıyoruz, Bay Bullen,' dedi. 'İshbel Jardine adında evden kaçmış bir kızı.' Fotoğrafı ona uzattı. 'Belki onu görmüşsünüzdür.'

'Onu niçin görmüş olayım ki?'

Siobhan omuz silkti. 'Paraya ihtiyacı olabilir. Sizin de yeni dansçılar aldığınızı duyduk.'

'Kentteki tüm kulüpler dansçı alıyor.' Omuz silkme sırası ona gelmişti. 'Gelirler ve giderler... Benim dansçılarımın tümü yasaldır, bu arada dans etmek de yasaldır.'

Rebus, 'VİP locasında bile mi?' diye sordu.

'Burada ev kadınları ve öğrenciler çalışır... Kolay ve çabuk para kazanmak isteyenler.'

Siobhan, 'Lütfen o fotoğrafa bakar mısınız?' dedi. 'Kendisi on sekiz yaşında ve adı da İshbel.'

'Onu daha önce hiç görmedim.' Fotoğrafı geri vermek için uzattı. 'Yeni dansçı aldığımı kim söyledi?'

Rebus, 'Duyum aldık,' dedi.

Bullen, 'Küçük koleksiyonuma baktığınızı gördüm,' diyerek başıyla duvardaki fotoğrafları işaret etti. 'Burası kaliteli bir yerdir, bölgede bulunan diğer kulüplerden daha iyi olduğumuzu düşünüyoruz. Yani iş verdiğimiz kızlar konusunda seçici davranırız. Örneğin eroinmanları almayız.'

'O kızın eroinman olduğunu söylemedik. Ayrıca bu batakhanenin kaliteli bir yer diye tanımlanabileceğinden de kuşkuluyum.'

Bullen arkasına yaslanarak Rebus'u inceledi. 'Emekliliğiniz yakın görünüyor, Müfettiş. Meslektaşınız gibi polislerle iş yapabileceğim günlerin bir an önce gelmesini dilerim.' Siobhan'dan tarafa bakarak gülümsedi. 'Çok daha keyifli bir ilişki olur.'

Rebus, 'Burayı ne kadardır işletiyorsun?' diye sordu. Sonra cebinden sigara paketini çıkardı.

Bullen, 'Burada sigara içmeyin,' dedi. 'Yangın riski var.' Rebus durdu ve sonra paketi cebine koydu. Bullen başını hafifçe sallayarak teşekkür etti. 'Dört yıl oluyor.'

'Glasgow'dan niçin ayrıldınız?'

'Babamın öldürülmesi sizce bir neden olabilir mi?'

'Katili yakalayamadılar, değil mi?'

'Yakalayamadık demeniz gerekmez mi?'

'Glasgow ve Edinburgh polisleri birbirlerine ancak peynir ve tebeşir kadar benzerler.'

'Yani sizin yakalama şansınız daha mı çok olurdu?'

'Bunun şansla bir ilgisi yok.'

'Pekâlâ Müfettiş, eğer soracak başka bir şeyiniz yoksa... Herhalde başka yerlere de uğrayacaksınız, değil mi?'

Siobhan, 'Kızlarla konuşmamızda bir sakınca var mı?' diye sordu.

'Ne için?'

'Fotoğrafı göstermek için. Giyinme odaları falan var mı?'

Bullen başıyla onayladı. 'Siyah perdenin arkasında. Ama oraya sadece mesai bitiminde giderler.'

'O zaman bulduğumuz yerde konuşuruz onlarla.'

Bullen, 'Gerekliyse konuşun,' dedi.

Siobhan çıkmak üzere döndü ama sonra durdu. Kapının arkasında siyah bir deri ceket asılıydı. Ceketin yakasını parmaklarının arasında tuttu. 'Nasıl bir araba kullanıyorsunuz?' diye aniden sordu.

'Sizi niye ilgilendiriyor?'

'Bu çok basit bir soru, ama işi yokuşa sürmek istiyorsanız...' diyerek ters bir ifadeyle Bullen'a baktı.

Bullen derin bir nefes koyuverdi. 'BMW X5'

'Spor araba mı?'

Bullen güldü. 'Arazi aracı, dört çeker. Tank gibi bir şey.'

Siobhan başını sallayarak anladığını ifade etti. 'Bu tür araçları erkekler, eksikliğini hissettikleri bazı şeyleri dengelemek için alırlar, öyle değil mi?' dedikten sonra da odadan çıktı. Rebus da Bullen'a bir gülücük gönderdi.

'Az önce sözünü ettiğin "keyifli ilişki" bu olsa gerek, hoşuna gitti mi?'

Bullen parmağını sallayarak, 'Seni tanıyorum,' dedi. 'Ger Cafferty'nin cebinde taşıdığı polissin.'

'Öyle mi diyorsun?'

'Herkes öyle diyor.'

'O zaman söyleyecek bir şey yok, değil mi?'

Rebus, Siobhan'ın peşinden dışarı çıktı. Serserinin kışkırtmalarına kapılmadığı için iyi yaptığını düşündü. Büyük Ger Cafferty, uzun yıllar Edinburgh yeraltı dünyasının kralı olarak anılmıştı. Bu aralarda hiç değilse görünüşte sakin bir hayat sürüyordu. Ama Cafferty'nin ne ya-

pacağı asla tahmin edilemezdi. Rebus'un onu tanıdığı da doğruydu. Aslında Bullen ona iyi bir fikir vermişti. Çünkü Stuart Bullen gibi Glasgow'lu bir serserinin, kendi ininden uzaklarda ülkenin bir başka köşesinde ne işler çevirdiğini Morris Gerald Cafferty'den daha iyi bilen biri olamazdı.

Siobhan barda bir tabureye oturmuş, işadamları ise bir masaya geçmişti. Rebus, Siobhan'ın yanına oturarak barmeni rahatlattı, adam herhalde bugüne kadar yalnız bir kadına servis yapmak durumunda kalmamıştı.

Rebus, 'En iyi birandan bir şişe,' dedi. 'Bayana da ne istiyorsa onu.'

Siobhan, 'Diyet Kola,' dedi. Adam içkilerini verdi.

'Altı pound,' dedi.

Rebus gözünü kırparak, 'Bay Bullen işletmeden olduğunu söylemişti,' dedi. 'Bizi hoş tutmak istiyor.'

Siobhan fotoğrafı göstererek, 'Bu kızı hiç gördün mü burada?' diye sordu.

'Yabancı gelmedi... Ama pek çok kız da birbirine benzer zaten.'

Rebus, 'Adın ne senin evlat?' diye sordu.

Barmen, "evlat" kelimesinden hoşlanmamıştı ve dikildi. Yirmili yaşlarının başlarındaydı, kısa boylu ve atletikdi. Belki de patronunu taklit etmek için beyaz dar bir tişört giymişti. Saçlarını jöleyle dikleştirmiş, kapıdaki korumalar gibi kulağına mikrofon takmıştı. Diğer kulağında iki iri başlı çivi küpe vardı.

'Barney Grant.'

'Uzun zamandır mı burada çalışıyorsun, Barney?'

'İki yıl oldu.'

'Böyle bir yerde? O zaman hayat boyu da kalabilirsin.'

'Burada kimse benim kadar uzun kalmamıştır.'

'Çok şeye tanık olmuşsundur.'

Grant başını salladı. 'Yalnız bugüne kadar görmediğim tek şey, Bullen'ın birine içki ısmarladığı.' Sonra elini uzattı. 'Altı pound, lütfen.'

Rebus, 'İnatçılığına hayran kaldım evlat,' dedi ve parayı uzattı. 'Senin aksanın nereden?'

'Avustralya. Sana bir şey diyeyim mi... Ben yüzleri pek unutmam, sanırım seni de daha önce gördüm.'

'Birkaç ay önce gelmiştim... Erkekler gecesiydi. Ama fazla kalmadım.'

Siobhan, 'Evet biz yine İshbel Jardine'e dönelim,' diyerek gülümsedi. 'Demek onu daha önce gördün, öyle mi?'

Grant fotoğrafa bir daha baktı. 'Ama burada olmayabilir. Pek çok kulüp ve pub var... Herhangi bir yerde görmüş olabilirim.' Parayı alıp kasaya doğru gitti. Siobhan da başını çevirip salonda neler olup bittiğine bakmak istedi ama bunu yapar yapmaz pişman oldu. Dansçılardan biri takım elbiseli adamlardan birini yanına almış VİP locasına doğru gidiyor, daha önce gördüğü o müziğe konsantre olmuş kız bacaklarının arasına aldığı gümüş renkli direğe aşağı yukarı hareketlerle sürtünüyor ama şimdi üzerinde tangası da bulunmuyordu.

Rebus'a, 'Tanrım, burası çok adi bir yer,' dedi. 'Sen ne anlıyorsun böyle yerlerden?'

Rebus, 'Cüzdanımı hafifletiyorum,' diye yanıtladı.

Siobhan yine Grant'a döndü. 'Kaç para alıyorsunuz bu gösteri için?'

'Bir dans onluk. Birkaç dakika sürer, kızlara dokunmak yasak.'

'Peki VİP locasında?'

'Onu söyleyemem.'

'Niçin?'

'Hiç girmedim içeriye. Bir içki daha alır mısın?' diyerek Siobhan'ın bardağını işaret etti. Bardağın içi hâlâ tepeleme buz doluydu ama içinde içki kalmamıştı.

Rebus, 'Bunlar işin incelikleri,' dedi. 'Ne kadar çok buz koyarsan içkiye o kadar az yer kalır.'

Siobhan, 'Hayır, teşekkür ederim,' dedi. 'Kızlar bizimle konuşur mu dersin?'

'Niye konuşsunlar ki?'

'Peki fotoğrafı sana bıraksam... Onlara daha sonra gösterir misin?'

'Olabilir.'

Siobhan, 'Bu da kartım,' dedi ve fotoğrafla birlikte verdi. 'Bir şey duyarsan telefon edersin.'

'Oldu,' diyerek, kartla fotoğrafı tezgâhın altına koydu ve Rebus'a döndü. 'Sen bir içki daha ister misin?'

'Bu fiyatlarla olmaz, Barney. Ama yine de teşekkürler.'

Siobhan, 'Unutma,' dedi. 'Beni arayacaksın.' Sonra taburesinden inip kapıya doğru yürüdü. Rebus da onu izlerken, duvarda bulunan

bir dizi çerçeveli fotoğrafı incelemek için durdu. Bunlar da Bullen'in ofisinde gördükleri gazeteden kesilmiş fotoğrafların benzeriydi. Bir tanesinin üzerine parmağıyla dokundu. Siobhan gelip yakından baktı. Lex Cater ve film yıldızı babası birlikteydiler, parlayan flaş yüzünden hayalet gibi bembeyaz görünüyordu yüzleri. Gordon Cater eliyle yüzünü kapatmak istemiş ama geç kalmıştı ve bakışları endişe doluydu. Oğlu ise ününe ün katmaktan duyduğu mutlulukla sırıtıyordu.

Rebus, 'Muhabirin adına bak,' dedi, Siobhan'a. Fotoğraflara eşlik eden makalelerin tümüne "Özel Haber" başlığı girilmiş ve bunların altına da muhabirin adı yazılmıştı: Steve Holly.

Siobhan, 'Her zaman doğru yerde, doğru zamanda bulunması şaşılacak şey, öyle değil mi?' dedi.

Rebus, 'Evet, değil mi?' diyerek ona katıldı.

Dışarı çıktıklarında Rebus bir sigara yakmak için durdu. Siobhan yürümeye devam etti, arabanın kapısını açtıktan sonra içeri girip oturdu ve ellerini direksiyonun üzerine koyup beklemeye başladı. Rebus sigarasından derin nefesler çekerek yavaş adımlarla yürüdü. Peugeot'un yanına vardığında sigarasının yarısını ancak içebilmişti ama yine de onu yolun ortasına attı ve yolcu koltuğuna geçip oturdu.

'Ne düşündüğünü biliyorum,' dedi.

Siobhan, 'Öyle mi?' dedi ve yola çıkmak üzere sinyalleri yaktı.

Rebus ona döndü. 'Et satmanın farklı yolları olduğunu düşünüyorsun,' diye bir tahmin yürüttü. 'Adama niye hangi arabayı kullandığını sordun?'

Siobhan, Rebus'un bir önceki sözleri kafasında yankılanırken vereceği yanıtı önce bir an düşündü, 'Çünkü bir kadın satıcısına benziyordu,' dedi.

Et satmanın farklı yolları....

DÖRDÜNCÜ GÜN

PERŞEMBE

On Bir

Rebus ertesi sabah yine Knoxland'deydi. Bir gün öncesinin pankart ve flamaları yerlere saçılmış, üzerlerindeki sloganlar ayak izleriyle okunmaz olmuştu. Rebus karavanda oturmuş, yanında getirdiği kahveyi içip gazete okuyordu. Stef Yurgii'nin adı, bir gece önce yapılan bir basın toplantısıyla medyaya verilmişti. Bu ad, Steve Holly'nin bulvar gazetesinde sadece bir satırda yer bulabilmişken Mo Dirwan'a iki paragraf ayrılmıştı. Ayrıca Rebus'un da saldırgan çocuğu yere sererken, ellerini havaya kaldırmış Mo Dirwan tarafından kahraman ilan edilirken ve Dirwan'ı destekleyen göçmenler tarafından hayranlık dolu bakışlarla izlenirken çekilmiş bir dizi fotoğrafı vardı. Haberin başlığı hiç kuşkusuz Holly tarafından atılmıştı. TAŞLANDI!

Rebus gazeteyi buruşturup çöp kutusuna attı, ama birinin gelip onu oradan alabileceğini biliyordu. İçinde yarısına kadar kahve olan bir karton bardak gördü ve onu alıp gazetenin üzerine döktü. Şimdi kendini daha iyi hissediyordu. Saati dokuzu çeyrek geçiyordu. Sabah erkenden bir devriye aracının Portobello'ya gönderilmesini istemişti. Tahminine göre az sonra burada olmaları gerekirdi. Karavanın içi sessizdi. Savcı yardımcısı bilgisayarın Knoxland'e getirilmesini saçma bulmuş ve kaldırılmasını istemişti. Kapı kapı dolaşılarak toplanan bilgiler, Torphichen'e gönderilecekti. Rebus, pencereye giderek kırık camları topladı ve bir köşeye yığdı. Pencerede demir ızgara olmasına karşın yine de camı kırmışlardı. Uzun bir sırık veya demir çubuk kullanmış olmalıydılar. Ayrıca içeriye yapışkan bir sıvı püskürtmüşlerdi, yerler ve masanın üzeri yapış yapıştı. Karavanın dışına ise sprey boyayla PİSLİK yazmışlardı, hem de boş buldukları her yere. Rebus, karavanın penceresine bugünden sonra tahta çakılacağını tahmin etti. Hatta belki hurdaya bile çıkarırlardı. Nesnel kanıtlar toplanmıştı zaten. Shug Davidson'un stratejisi çok açıktı. Site sakinlerini teşhir ede-

rek onları utandırmak istiyordu. Aslında Steve Holly'nin makaleleri bir yerde bu amaca hizmet ettiği için, o kadar da kötü sayılmazdı.

Evet, bu doğru bir yaklaşımdı. Ama Rebus, Knoxland sakinlerinin ırkçılıkla suçlandıklarında bundan gocunacaklarını hiç sanmıyordu, kuşkusuz kendilerini savunacak bir gerekçe bulacaklardı. Yine de Davidson hiç değilse bir kişinin gerçeğin ışığını görüp tanıklık yapacağına inanıyordu.

Bir tek ad istiyordu.

Kan sıçramış olmalıydı, yok edilecek bir silah vardı, yakılması veya atılması gereken kanlı giysiler. Birisi biliyor olmalıydı. Bu bloklardan birinde gizlenen, içini suçluluk duygusu kemiren biri vardı.

Birisi biliyordu.

Rebus, sabah ilk olarak Steve Holly'yi aramış ve ona ünlü kişiler The Nook'dan çıkarlarken nasıl olup da her defasında kapının önünde hazır bulunabildiğini sormuştu.

'Araştırmacı gazetecilik böyle olur. Ama sen tarihten söz ediyorsun.'

'Nasıl yani?'

'Orası ilk açıldığında sadece birkaç ay süreyle tutundu. Fotoğraflar da o zaman çekilmişti. Sık sık gidiyor musun oraya?'

Rebus yanıt vermeden telefonu yüzüne kapatmıştı.

Bir arabanın yaklaştığını duydu ve kırık camlı pencereden dışarıya baktı. Sonra kahvesini kafasına dikerken hafifçe gülümsedi.

Gareth Baird'i karşılamak için dışarı çıktığında, onu getiren iki üniformalı polisi başıyla selamladı.

'Günaydın, Gareth.'

Gareth, 'Ne yapmak istiyorsun?' diyerek yumruklarını cebine sokuşturdu. 'Amacın bana baskı yapmak mı?'

'Hayır, kesinlikle değil. Ama sen bizim için çok önemli bir tanıksın. Stef Yurgii'nin kız arkadaşının kim olduğunu bilen bir tek sen varsın.'

'Tanrım, ben onu bir kez gördüm.'

Rebus sakin bir sesle, 'Ama seninle o konuştu, değil mi?' dedi. 'Ayrıca içimden gelen bir his, onu gördüğün zaman tanıyacağını söylüyor.'

'Robot resim mi çizdirmek istiyorsun, bu mu olay?'

'O daha sonra. Şimdi bu iki arkadaşla bir keşif gezisine çıkacaksın.'

'Keşif gezisine mi?'

'Kapı kapı dolaşacaksın. Bu arada polislerin nasıl çalıştığını da görmüş olursun.'

'Kaç kapı?' Gareth kafasını kaldırmış apartman bloklarına bakıyordu.

'Kaç tane varsa.'

Gareth, Rebus'a gözlerini açarak baktı, çok küçük bir suç yüzünden disipline verilmiş bir öğrenciye benziyordu.

Rebus, 'Ne kadar çabuk başlarsan, o kadar çabuk bitirirsin,' diyerek hafifçe Gareth'in omzuna vurdu. Sonra da polislere döndü: 'Götürün onu, arkadaşlar.'

Gareth'in başı öne eğik, iki yanında polislerle süklüm püklüm ilk bloğa doğru ilerleyişini izleyen Rebus'un içini bir tatmin duygusu sardı. İnsanın işinden hâlâ zevk aldığını bilmesi güzel şeydi.

İki araba daha yaklaşıyordu. Birisinde Davidson ile Wylie, diğerinde Reynolds vardı. Torpichen'den buraya konvoy halinde gelmiş olmalıydılar. Davidson elinde tuttuğu gazeteyi, TAŞLANDI! başlığı atılmış sayfa görünecek şekilde katlamıştı.

'Bunu gördün mü?' diye sordu.

Rebus, 'Ben kendimi o kadar alçaltmam, Shug,' dedi.

Reynolds, 'Niye?' diyerek sırıttı. 'Havlu kafalıların yeni kahramanı sensin!'

Davidson'ın yanakları kızardı. 'Bir kez daha böyle bir şey söylersen seni rapor ederim Charlie, anlaşıldı mı?'

Reynolds sırtını dikleştirdi. 'Ağzımdan kaçtı, efendim.'

'O zaman dilini tutmayı öğren. Bir daha kesinlikle olmasın.'

'Peki, efendim.'

Davidson ne kadar ciddi olduğunun anlaşılması için bir süre sessizliği bozmadı. Sonra Reynolds'a, 'Senin yapabileceğin yararlı bir iş var mı?' diye sordu.

Reynolds biraz rahatladı. 'Bloklarda bir kadın vardı efendim, bize çay demleyip, bisküvi ikram etmişti.'

'Evet?'

'Dün tanışmıştık, efendim. İstediğimiz zaman bize çay demleyebileceğini söylemişti.'

Davidson başını salladı. 'İyi o zaman, git de getir.' Reynolds hemen hareketlendi. 'Oh, Charlie. Zaman geçiyor, fazla takılma orada.'

'Merak etmeyin efendim, profesyonelce davranırım,' dedi. Reynolds ve Rebus'un yanından geçerken yan gözle ona baktı.

Davidson, Rebus'a döndü: 'Polislerin yanındaki kimdi?'

Rebus bir sigara yaktı. 'Gareth Baird. Kurbanın kız arkadaşının buradaki kapılardan birinin arkasına saklanıp saklanmadığına bakacak.'

Davidson, 'Samanlıkta iğne aramak gibi,' diye yorumladı.

Rebus omuz silkti. Ellen Wylie karavanın içinde kaybolmuştu. Davidson karavanın üzerine yazılanları yeni fark ediyordu. 'Pislik, ha? Asıl pislik bizim için bunları yazanlar.' Saçlarını alnından geri itti ve kafasını kaşıdı. 'Başka bir şey var mı bugün?'

'Kurbanın karısı cesedi teşhis edecek. Belki oraya giderim diye düşünmüştüm.' Duraksadı. 'Elbette sen gitmeyeceksen.'

'Senin olsun. Gayfield Square'de seni bekleyen bir şey yok mu?'

'Doğru dürüst bir masam bile yok.'

'Mesajı alacağını mı düşünüyorlar?'

Rebus başıyla onayladı. 'Alsam mı dersin?'

Davidson kararsız görünüyordu. 'Emekli olduğunda seni ne bekliyor?'

'Karaciğer hastalığı herhalde. Peşinatı yatırdım zaten...'

Davidson gülümsedi. 'Bizim eleman açığımız var, yani senin bizimle birlikte olmandan memnunum.' Rebus tam bir şeyler söylemeye, belki de teşekkür etmeye hazırlanırken Davidson parmağını kaldırdı:. 'Elbette çok aşırı uçlara gitmezsen, anlaşıldı mı?'

'Çok net, Shug.'

İki kat yukarıdan haykıran bir sesle ikisi de irkildi. 'Günaydın, Müfettiş!' Bu Mo Dirwan'dı, ikinci katın sahanlığından Rebus'a el sallıyordu. O da gönülsüz karşılık verdi, ama sonra avukata soracak şeyleri olduğunu anımsadı.

'Orada kal, yukarı geliyorum,' diye bağırdı.

'202 numaralı dairedeyim.'

Davidson'a, 'Dirwan, Yurgii ailesi için çalışıyordu,' dedi. 'Açıklığa kavuşturmak istediğim birkaç konu var.'

Davidson Rebus'un omuzuna bir elini koyarak, 'Sana engel olmayayım,' dedi. 'Ama daha fazla fotoğraf çektirme, olur mu?'

'Merak etme Shug, bir daha olmaz.'

Rebus asansöre binerek ikinci kata çıktı ve 202 numaralı daireye doğru yürüdü. Aşağıya baktığında Davidson karavanın dışındaki hasarı incelemekteydi. Reynolds'un söz verdiği çay da ortalıkta yoktu.

Kapı aralıktı ve Rebus içeriye girdi. Yere döşenmiş olan halı, artık parçalardan yapılmışa benziyordu. Giriş holünde duvara dayanmış bir süpürge vardı. Tesisatta yaşanmış olan bir sorun, krem renkli tavanda büyük kahverengi bir leke bırakmıştı.

Dirwan, 'Buraya,' diye seslendi. Salonda bir kanepede oturuyordu. Camlar bu dairede de buğulanmıştı. Elektrik sobasının iki çubu-

ğu da yanıyordu. Teypten, etnik bir müziğin yumuşak nağmeleri etrafa yayılıyordu. Yaşlı bir çift kanepenin önünde ayakta duruyordu.

Dirwan eliyle kanepenin yastığını vurarak,'Yanıma gel,' dedi. Diğer eliyle bir fincan ve tabağını tutuyordu. Rebus oturdu ve gülümsediği ev sahipleri hafifçe başlarını eğerek ona karşılık verdi. Oturduktan sonra, salonda başka koltuk veya sandalye bulunmadığının farkına vardı, yaşlı çifte ayakta durmaktan başka bir seçenek kalmamıştı. Ama bu durum avukatı rahatsız etmişe benzemiyordu.

Dirwan, 'Bay ve Bayan Singh, on bir yıldır burada oturuyorlar,' dedi. 'Ama artık ayrılacaklar.'

Rebus, 'Buna çok üzüldüm,' dedi.

Dirwan güldü. 'Sınır dışı edilmiyorlar, Müfettiş. Oğlu çok iyi bir iş kurmuş ve Barnton'da bir ev almış...'

Bay Singh, 'Cramond,' diye düzeltti. Sözünü ettiği yer kentin iyi semtlerinden biriydi.

Avukat, 'Cramond'da büyük bir ev,' diye devam etti. 'Onun yanına taşınıyorlar.'

Bayan Singh büyük bir mutlulukla,'Çatı katına,' dedi. 'Çay veya kahve ister misiniz?'

Rebus, 'Hayır, ben almayayım,' dedi ve sonra özür dileyen bir sesle: 'Yalnız Bay Dirwan'la bir şey konuşmam gerekiyor,' diye ekledi.

'Odadan çıkmamızı mı istiyorsunuz?'

'Hayır, hayır... Biz dışarıda konuşuruz,' dedi Rebus ve anlamlı bir bakış attı Dirwan'a. Avukat elindeki fincanı Bayan Singh'e uzattı.

Dirwan, 'Oğlunuza söyleyin, ona en iyi dileklerimi sunuyorum,' diye adeta bağırdı. Sesi, bulundukları yerle son derece orantısız çıkmıştı. Sustuğunda sözleri odanın içinde yankılandı.

Singh'ler yine hafifçe eğildiler ve Rebus ayağa kalktı. Dirwan'ı dışarı çıkarmadan önce tarafların birbirleriyle tokalaşması gerekmişti.

Dirwan kapı kapandıktan sonra, 'Kabul et ki çok iyi bir aile,' dedi. 'Gördüğün gibi göçmenler de topluma önemli katkılarda bulunabiliyorlar.'

'Bundan hiç kuşkum olmadı zaten. Biliyor musun kurbanın kim olduğunu da öğrendik? Adı Stef Yurgii.'

Dirwan içini çekti. 'Ben de bu sabah öğrenmiştim.'

'Bulvar gazetelerine verdiğimiz fotoğrafı görmemiş miydin?'

'Ben öyle süprüntü gazeteler okunmam.'

'Ama onu tanıdığını gelip bize söyleyecektin, değil mi?'

'Ben onu tanımıyordum, eşini ve çocuklarını tanıyordum.'

'Onunla hiç ilişkin olmadı mı? Senin aracılığınla ailesine haber göndermek istemedi mi?'

Dirwan başını iki yana salladı. 'Benim aracılığımla değil. Öyle bir şey olsaydı sana söylerdim.' Gözlerini Rebus'dan ayırmıyordu 'Bu konuda bana güvenmelisin, John.'

Rebus, 'Bana sadece en iyi arkadaşlarım Rebus der,' diyerek onu uyardı. 'Güven de ancak kazanılır, Bay Dirwan.' Sözlerinin iyice yerini bulması için biraz bekledi. 'Edinburgh'da olduğunu da mı bilmiyordun?'

'Bilmiyordum.'

'Ama eşinin davasını sen takip ediyordun?'

Avukat başıyla onayladı. 'Biliyor musun, kendimizi hem medeni insanlar olarak adlandırıp hem de o kadın ve çocuklarını Whitmire'da çürümeye terk etmekten rahatsız olmamak hiç doğru bir davranış değil. Onları orada gördün, değil mi?' Rebus başını salladı. 'Ne bir ağaç, ne bir özgürlük, eğitim yok, besin yetersiz...'

Rebus, 'Bunların bizim soruşturmamızla bir ilgisi yok,' demek zorunda hissetti.

'Tanrım, senden bu sözü duyduğuma inanamıyorum! Bu ülkedeki ırkçılık sorununu kendi gözlerinle görmüş oldun.'

'Singh'lere pek bir zararı dokunmamış.'

'Gülümseyebilmeleri bir anlam ifade etmez.' Aniden tartışmaktan vazgeçip ensesini ovuşturmaya başladı. 'Bu kadar fazla çay içmemem gerek, insanın kanını kaynatıyor.'

'Bak, buradaki insanlarla konuşarak bize çok yardımcı olduğunun farkındayım...'

'Yani neler öğrendiğimi bilmek istiyorsun?'

'Elbette.'

'Dün akşam ve bu sabah erkenden kapıları çalmaya başladım... Elbette herkes evde yoktu ve bir kısmı da benimle konuşmak istemedi.'

'Yine de denediğin için teşekkürler.'

Dirwan hafifçe başını eğerek teşekkürü kabul etti. 'Stef Yurgii'nin ülkesinde bir gazeteci olduğunu da öğrendin mi?'

'Evet.'

'Buradaki insanların, yani onu tanıyanların demek istiyorum, bundan haberleri yoktu. Ama insanları konuşturmasını iyi biliyormuş, bu da bir gazetecinin doğasında vardır, öyle değil mi?'

Rebus başını salladı.

Avukat, 'Evet,' diye devam etti. 'Stef insanlarla yaşantıları hakkında konuşuyormuş, geçmişlerini öğrenmek için onlara sorular soruyormuş ama kendi geçmişinden söz etmiyormuş.'

'Yani öğrendiklerini yazacakmış mı diyorsun?'

'Olabilir.'

'Kız arkadaşı hakkında bir şey öğrenebildin mi?'

Dirwan başını iki yana salladı. 'O konuda kimse bir şey bilmiyor. Whitmire'de ailesi olan bir insanın kız arkadaşını gizli tutması çok normal.'

Rebus başını salladı ve yine. 'Başka bir şey?

'Şimdilik yok. Kapıları çalmaya devam etmemi istiyor musun?'

'Zor bir iş olduğunun farkındayım...'

'Hayır, kesinlikle değil! Üstelik bu işi çok da sevmeye başladım. Birliklerini kurmak isteyebilecek insanlarla tanışıyorum.'

'Glasgow'da olduğu gibi mi?'

'Elbette. İnsanlar birlikte hareket ettiklerinde daha güçlü olurlar.'

Rebus, bunu biraz düşündü. 'İyi o zaman sana iyi şanslar... Tekrar teşekkür ederim.' Kendisine uzatılan eli sıkarken, Dirwan'a ne kadar güvendiğinden emin değildi. Ne de olsa bir avukattı ve ayrıca o gündemi olan bir insandı.

Onlara doğru biri geliyordu. Yanlarından geçmesi için ona yol verdiler. Rebus bir gün önceki olaylarda elinde taş bulunan genci tanıdı. Genç, iki adama hangisinden daha çok nefret etmeye karar veremiyormuş gibi baktı. Sonra gidip asansörlerin önünde durdu ve düğmeye bastı.

'Dövme yaptırmayı sevdiğini duydum,' diye seslendi Rebus ve başıyla Dirwan'ı selamlayarak onunla işinin bitmiş olduğunu bildirdi. Sonra yürüdü ve kendisini görünce hastalık kapmaktan korkarmış gibi irkilen çocuğun yanında durdu. O da gözlerini onun gibi asansör kapısına dikmişti. Bu arada Dirwan 203 numaralı daireden yanıt alamamış, 204 numaraya doğru ilerliyordu.

Genç, 'Ne istiyorsun?' diye mırıldandı.

'Sadece zaman geçiriyorum. İnsanlar hep öyle yapmaz mı, birbirleriyle konuşurlar değil mi?'

'Boş ver bunları!'

'Ondan başka şeyler de yapılabilir. Örneğin başkalarının düşünceleri de dinlenebilir, ne de olsa hepimiz farklı insanlarız.' Sol taraftaki asansörün kapıları sarsılarak iki yana doğru açılırken boğuk bir çın-

lama sesi duyuldu. Rebus, içeri girerken gencin orada kalmayı yeğlediğini fark edince onu ceketinin yakasından tuttuğu gibi asansörün içine çekti ve kapılar kapanıncaya kadar hareket etmesine izin vermedi. Genç onu itmeyi başarınca hemen kapıyı açan düğmeye bastı ama çok geç kalmıştı. Asansör titreyerek yavaş yavaş yukarıya çıkıyordu.

Rebus, 'Demek militan örgütleri beğeniyorsun?' diye devam etti. 'Örneğin Ulster Gönüllü Gücü gibi örgütleri, değil mi?'

Genç ağzını sımsıkı kapatmış, dudaklarını ısırıyordu.

Rebus kendi kendine konuşur gibi,'Herhalde sana arkasında saklanabileceğin bir siper sağlıyor,' dedi. 'Tüm korkaklar bir tür kalkana gerek duyar... Ama daha sonra zamanı gelip de evlendiklerinde, çoluk çocuğa karıştıklarında bu dövmeler çok komik kaçmaya başlar... Düşünsene Katolik komşuların olmuş, patronun da bir Müslüman...'

'Öyle mi diyorsun? Sanki öyle bir şeye izin veririm de!'

'Hayatta kontrol edemeyeceğin çok şeyle karşılaşırsın, evlat. Bu sözü sana bir uzman söylüyor.'

Asansör durmuştu ama kapıları yeteri kadar hızlı açılmadığından çocuk onları iki yana çekerek süreci hızlandırmaya çalıştı ve ilk fırsatta aradan süzülüp, tabanları yağladı. Rebus onun toprak arsayı koşar adım geçişini izledi. Karavanın kapısında duran Shug Davidson da aynı şeye bakıyordu.

Rebus'a 'Site sakinleriyle dostluk mu kuruyorsun?' dedi.

Rebus, 'Hayat tarzları hakkında biraz öğüt veriyordum,' diye açıkladı. 'Adı neydi bunun?'

Davidson'ın biraz düşünmesi gerekti. 'Howard Slowther... Kendisine Howie denilmesini istiyormuş.'

'Yaşı kaç?'

'On beşe geliyor. Okula devam etmediği için de bakanlık peşinde. Yani çok yanlış yolda.' Davidson omuzlarını silkti. 'Ama çok büyük bir salaklık yapıncaya kadar da elimiz kolumuz bağlı.'

Rebus hızla uzaklaşıp altgeçide yönelen çocuktan gözlerini ayırmadan, 'Bence fazla beklemeyiz,' dedi.

Davidson, 'Öyle,' dedi. 'Morga kaçta gideceksin?'

Rebus, 'Onda,' dedi ve saatine baktı. 'Artık gitsem iyi olur.'

'Unutma, haberleşeceğiz.'

'Sana bir mesaj çekerim, Shug. "Keşke sen de burada olsaydın," diye bir şey.'

ON İKİ

Siobhan'ın, İshbel'in yanında görülen kadın satıcısı kılıklı adamın Stuart Bullen olduğunu düşünmesi için bir neden yoktu. Bullen daha çok gençti. Deri bir ceketi vardı ama spor arabası yoktu. İnternetten X5'in nasıl bir araç olduğuna bakmış ve spor arabalarla bir ilgisi olmadığını görmüştü.

Ama yine de, "Nasıl bir araba kullanıyorsunuz?" sözcüğü çok anlık bir soruydu. Belki birden fazla arabası vardı. Gündüzleri X5'i kullanırken, geceleri ve hafta sonlarında da garajında duran spor arabayla geziyor olabilirdi. Bunu kontrol etmeye değer miydi acaba? The Nook'a bir kez daha gitmeye? O an için buna gerek duymuyordu.

Cockburn Caddesinde zor bulduğu bir yere park edip Fleshmarket Close'a doğru yürüdü. Orta yaşlı bir turist çift bodrumun kapısına bakıyordu. Adamın elinde bir video kamera, kadının elinde bir turist rehberi vardı.

Kadın, 'Özür dilerim,' dedi. Aksanı İngiliz'di ve Yorkshire taraflarından olabilirdi. 'İskeletlerin bulunduğu yer burası mı?' diye sordu.

Siobhan, 'Evet, öyle,' dedi.

Kadın, 'Tur rehberi söylemişti bize,' diye açıkladı. 'Dün gece.'

Siobhan, 'Hayalet turuna mı çıkmıştınız?' diye sordu.

'Evet, hayatım. Bir büyücülük olayı olduğunu söylemişti.'

'Öyle miymiş?'

Kocası, demir çivi kakmalı tahta kapıyı çekmeye başlamıştı bile. Siobhan, yanlarından geçip giderken izin istediğini fark etti. Pub henüz açılmamıştı ama içeride birilerinin olabileceğini tahmin etti ve ayağının ucuyla kapıyı sarsarak tıkırdattı. Kapının alt yarısı yekpare tahtaydı ama üst kısmında şarap şişelerinin dibine benzeyen yuvarlak yeşil camlar vardı. Camın arkasından bir gölgenin yaklaştığını gördü, sonra kilitte bir anahtar döndü.

'Saat on birde açıyoruz.'

'Bay Mangold? Dedektif Clarke, beni hatırladınız mı?'

'Tanrım, yine ne var?

'İçeri girebilir miyim?'

'Bir toplantı yapıyorum.'

'Fazla uzun sürmez.'

Mangold bir an düşündü ve sonra kapıyı çekerek açtı.

Siobhan içeri girerken, 'Teşekkürler,' dedi. 'Yüzünüze ne oldu?'

Mangold, sol elmacık kemiğindeki çürüğe dokundu. Üzerindeki göz şişmişti.

'Bir müşteriyle anlaşmazlık çıktı,' dedi. 'İşin cilvelerinden biri.'

Siobhan barmene doğru baktı. Bir kovadan diğerine buz boşaltıyordu ve Siobhan'ı başıyla selamladı. İçerisi dezenfektan ve tahta cilası kokuyordu. Bar tezgâhının üzerinde duran kül tablasının içinde yanan bir sigara ve yanında da bir kahve fincanı vardı. Birkaç da belge görünüyordu, anlaşılan işletmeyle ilgili olağan sabah görüşmesi yapılmaktaydı.

Siobhan, 'Ucuz atlatmışsın,' dedi. Barmen omuzlarını silkti.

'Benim vardiyam değildi.'

Köşede bulunan bir masanın üzerinde iki kahve fincanı daha vardı ve bunlardan biri bir kadının iki avucunun arasında duruyordu. Kadının önünde küçük bir kitap yığını vardı. Siobhan birkaç tanesinin adını kenarlarından okuyabildi. Edinburgh'un Ruhları, Kentin Üstü ve Altı.

'Lütfen çabuk bitir, olur mu? Bugün çok doluyum.' Mangold, konuğunu tanıştırmak niyetinde değildi ama Siobhan yine de bir tebessüm gönderdi kadına ve aynı şekilde karşılık aldı. Kırklı yaşlarda, kıvırcık siyah saçlarını siyah kadife bir kurdele ile arkada toplamış bir kadındı. Üzerinde bir Afgan paltosu vardı. Siobhan, altından çıplak ayak bileklerini ve deri sandaletlerini gördü. Mangold kollarını göğsünde kavuşturup ayaklarını açmış, salonun ortasında dikiliyordu.

Siobhan, 'Belgeleri araştıracağını söylemiştin,' diyerek olayı anımsattı.

'Hangi belgeleri?

'Bodruma beton dökenin kim olduğuna bakacaktın.'

Mangold, 'Hiç boş zamanım yok, ne yapayım?' diye yakındı.

'Yine de bakmanız gerekirdi, efendim...'

'Alt tarafı iki tane sahte iskelet, çok mu önemli?' diyerek yalvarır gibi kollarını açtı.

Siobhan, kadının kendilerine doğru yaklaştığını fark etti. Kadın yumuşak ve ince bir ses tonuyla, 'İskeletlerle mi ilgileniyorsunuz?' dedi.

Siobhan, 'Evet, öyle,' dedi. 'Ben Yardımcı Dedektif Clarke, siz de Judith Lennox olmalısınız.' Lennox, gözlerini açtı. Siobhan, 'Sizi gazetede çıkan resminizden tanıdım,' diye açıkladı.

Lennox, Siobhan'ın elini tuttu ve tokalaşmaktan çok sımsıkı kavradı. 'Enerji dolusunuz Bayan Clarke, elektrik gibi.'

'Siz de Bay Mangold'a tarih dersi veriyorsunuz herhalde?'

'Çok doğru.' Kadının gözleri yine açılmıştı.

Siobhan, 'Kitapların kenarındaki başlıkları gördüm,' diyerek başıyla kitapları işaret etti. 'Oradan bir şeyler anlaşılıyor.'

Lennox, Mangold'a baktı. 'Yeni açacağı tema barı için Ray'e yardım ediyordum... Çok güzel olacak.'

Siobhan, 'Bodrumdan mı söz ediyorsunuz?' diye bir tahmin yürüttü.

'Evet, tarih özlü fikir üretmemi istiyor.'

Mangold, söze katılmak için hafifçe öksürdü. 'Dedektif Clarke'ın daha önemli işleri olduğundan eminim...' Bu arada kendisinin de yapacak başka işleri olduğunu böylece ima etmiş oluyordu. Sonra Siobhan'a döndü: 'Aslında işi kimin yaptığını araştırmadım da değil ama bir şey bulamadım. Nakit parayla çalışılmış olabilir. Buralarda o tür gündelik işleri yapacak insan çok. Eline biraz para sıkıştırırsın betonu döker, bir şey sormaz, belge de olmaz.'

Siobhan, 'Belge olmaz mı?' dedi.

Judith Lennox, 'İskeletler bulunduğunda burada mıydınız?' diye sordu.

Siobhan ona kulak vermeden, dikkatini Mangold üzerinde odakladı. 'Yani bana söylemek istediğin...'

'Bulduğunuz iskelet Mag Lennox'un iskeletiydi, değil mi?'

Siobhan dönüp kadına baktı. 'Nereden çıkardınız bunu?'

Judith Lennox gözlerini sımsıkı yumdu. 'Benim önsezilerim var. Tıp fakültesine tur düzenlemek istemiştim ama izin vermediler. Hatta onun iskeletini bile göstermediler bana...' Gözleri coşkuyla parlıyordu. 'Biliyorsunuz ben onun neslindenim.'

'Öyle mi?'

Lennox, 'O bu ülkeye ve ona kötülük edip zarar verenlere lanet etmişti,' dedi.

Siobhan, Cater ile McAteer'i düşündü, hiç de üzerlerine lanet yağmış gibi bir halleri yoktu. Bir an bunu söylemek geçti içinden ama sonra Doktor Curt'e verdiği söz geldi aklına.

Siobhan, 'Benim bütün bildiğim, o iskeletlerin sahte olduğu,' dedi.

Mangold, 'Ben de onu anlatmak istiyorum,' diye atıldı. 'Ne var bu kadar üstünde duracak?'

Siobhan sakin bir sesle, 'Ama bu olayın bir açıklaması vardır ve onu bilsek iyi olacak,' dedi. Sonra bodrumdaki sahneyi düşündü yeniden. Bebek iskeleti gördüğünde bedeninin nasıl kasıldığını, ceketini kemiklerin üzerine nasıl örttüğünü.

Lennox, 'Hollyrood'un arazisinde de iskeletler bulundu,' dedi. 'Ama onlar gerçekti. Sonra Gilmerton'da da bir cadı mezarlığı ortaya çıkarılmıştı.'

Siobhan, o cadı konusunu biliyordu. Bir müşterek bahis dükkânının altında sıra sıra küçük odacıklar bulunmuştu. Ama en son, oranın eski bir demirci dükkânına ait olduğunun kanıtlandığını duymuştu. Bu düşüncesini Lennox'a söylemedi çünkü paylaşmayacağından emindi.

'Bana söyleyebileceklerinin hepsi bu mu?' diye sordu Mangold'a.

Adam yine kollarını açtı ve altın zincirler bileklerinden aşağı doğru kaydı.

Siobhan, 'O zaman,' dedi. 'Ben de seni daha fazla tutmayayım. Tanıştığımıza memnun oldum, Bayan Lennox.'

'Siz,' dedi tarihçi ve bir avucunu açarak Siobhan'a yöneltti. Siobhan bir adım geri çekildi. Lennox yine gözlerini yummuş, kirpikleri titreşiyordu. 'O enerjiyi değerlendirin. Yenilenebilir bir enerji o.'

'Oh, bunu duyduğuma sevindim.'

Lennox gözlerini açtı ve Siobhan'ın üzerinde odakladı. 'Biz yaşam gücümüzün bir kısmını çocuklarımıza veririz. Onlar gerçek yenilenmedir ...'

Mangold'un Siobhan'a bakışı daha çok özür dileme, ama biraz da kendine acıma doluydu. Ne de olsa Judith Lennox'la daha epey zaman geçirmesi gerekiyordu.

Rebus, morgda daha önce hiç çocuk görmemişti ve karşılaştığı manzara onu çok rahatsız etti. Burası profesyoneller, yetişkinler ve dul kalmış insanlara ait bir yerdi. İnsan bedeniyle ilgili hoş olmayan gerçeklerin sergilendiği bir yer. Çocukluğun antitezi.

Ama aslında çocukluk, Yurgii'nin çocukları için şaşkınlık ve umutsuzluktan başka bir şey değildi ki zaten.

Yine de bu gerçek, Rebus'un muhafızlardan birini duvara yapıştırmasını engellemedi. Bunu elbette fiziksel olarak, yani ellerini kullanarak yapmadı. Önce gözünü korkutup sindirecek kadar adama yaklaştıktan sonra, santim santim üzerine ilerleyerek onu geri çekilmeye zorlayıp, sırtını bekleme odasının duvarına yaslamak zorunda bırakıncaya kadar.

'Çocukları buraya sen mi getirdin?' diye tükürür gibi sordu adama.

Muhafız daha çok gençti. Üzerine iyi oturmamış üniforması onu Rebus gibi bir adamdan koruyamazdı. 'Durmadılar,' diye kekeledi. 'Avaz avaz bağırıp annelerine yapıştılar...' Rebus kafasını çevirip, oturduğu yerde çocuklarına sarılarak onları kendisine yakın tutmaya çalışan ve önünde yaşanan olayla hiçbir şekilde ilgilenmeyen kadına baktı. Whitmire'da görmüş olduğu şallı arkadaşı da ona sarılmış destek olmaya çalışıyordu. Erkek çocuk ise Rebus ve muhafızı dikkatle izliyordu. 'Bay Treynor, onların da gelmesinin daha iyi olacağını söyledi.'

'Minibüste kalabilirlerdi.' Rebus dışarıda duran aracı görmüştü. Pencerelerinde demir parmaklık olan mavi renkli bir cezaevi minibüsüydü. Sürücü kabini ile yolcuların oturduğu arkadaki bölge arasında metal bir kafes vardı.

'Anneleri yokken kalmıyorlar...'

Kapı açıldı ve ikinci bir muhafız girdi içeriye. Bu daha yaşlıydı ve elinde klipsli yazı kartonu vardı. Arkasından da uzun beyaz gömleğiyle morg sorulusu Bill Ness geliyordu. Ness elli yaşlarında, Buddy Holly tarzı gözlükleri olan biriydi. Her zamanki gibi yine çiklet çiğniyordu. Ailenin yanına gitti ve çiklet paketini çocuklara uzattı ama onlar bunun üzerine annelerine daha da sıkı sarıldılar. Kapıda bu kez de Ellen Wylie belirmişti. Burada, ceset teşhisi prosedürüne tanıklık yapmak için bulunuyordu. Rebus'un da geleceğinden haberi yoktu, çünkü işi kendisine devrettiğini söylemişti.

Yaşlı muhafız, 'Her şey yolunda mı burada?' diye sordu Rebus'a.

Rebus iki adım geri çekilerek, 'Evet bir yaramazlık yok,' dedi.

Ness gönül yapıcı bir sesle, 'Bayan Yurgii,' diyordu. 'Siz hazır olduğunuz zaman gidebiliriz.'

Kadın başını salladı ve yerinden doğrulmaya çalışırken arkadaşının desteğine ihtiyaç duydu. Sonra ellerini çocuklarının başlarına koydu.

Rebus, 'İsterseniz ben onlarla birlikte burada kalabilirim,' dedi. Kadın ona baktı ve sonra çocuklara bir şeyler fısıldadı ama onlar annelerine sımsıkı yapıştılar.

Ness eliyle işaret ederek, 'Anneniz şu kapının arkasında olacak,' dedi. 'Sadece bir dakika için...'

Bayan Yurgii, kızıyla oğlunun önünde diz çöktü ve bir şeyler daha fısıldadı. Gözleri yaş doluydu. Çocuklarını kaldırıp birer sandalyeye oturttu ve onlara gülümsedikten sonra dönüp kapıya doğru yürüdü. Ness kapıyı açıp ona tuttu. Muhafızlar da onu izlediler, yaşlı olan Rebus'a uyarı dolu bir bakış attı. Onlara göz kulak ol! Rebus gözünü bile kırpmadan baktı adama.

Kapı kapandığında küçük kız ona doğru koştu ve ellerini dayadı. Bir şey söylemiyor, ağlamıyordu. Ağabeyi yanına gitti, kolunu omzuna doladı ve alıp oturdukları yere götürdü. Rebus olduğu yere çömelip, sırtını onların karşısındaki duvara yasladı. Bomboş bir yerdi, ne bir poster, ne bir duyuru, ne bir dergi. Zaman geçirecek bir şey yoktu, çünkü kimse orada zaman geçirmezdi. Genellikle sadece bir dakika beklenirdi. Ceset soğuk dolaptan alınıp teşhis odasına götürülünceye kadar. Sonra da herkes, orada bir dakika bile kalmak istemez ve hızla oradan çıkar giderdi. İçeride bir saat bile yoktu. Ness bir kez Rebus'a, 'Bizim müşterilerimizin zamanla ilgisi yoktur,' demişti. Bu ona ve meslektaşlarına işlerini devam ettirebilmeleri için yardımcı olan sayısız espriden biriydi.

Rebus çocuklara, 'Bu arada benim adım, John,' dedi. Kız çocuk kapıdan başka bir şey görmüyordu ama erkek olan anlamış göründü.

Öfkeyle, 'Polisler kötüdür,' dedi.

Rebus, 'Burada değil,' dedi. 'Bu ülkede değil.'

'Polisler çok kötü.'

Rebus başını sallayarak bunu kabul etti. 'Ama burada değil,' diye yineledi. Çocuk kuşkuyla bakıyordu ama Rebus onu suçlayamazdı. Polisler hakkında bildikleri belliydi. Aileyi gözaltına alan Göçmen Bürosu yetkililerinin yanında polisler de vardı. Whitmire muhafızları da polise benziyordu, üniforma giymiş herkes onun gözünde kuşkuluydu. Yetkili olan herkes.

Annesini ağlatan, babasını ortalıktan yok eden insanlar onlardı.

Rebus, 'Burada kalmak istiyor musun? Bu ülkede kalmak istiyor musun?' diye sordu. Ama bu kavram çocuğun çok uzağındaydı. Birkaç kez gözlerini kırpıştırdı ve az sonra yanıt veremeyeceği anlaşıldı.

'Hangi oyuncakları seviyorsun?'

'Oyuncak mı?'

'Yani oynadığın şeyler diyorum.'

'Ben kız kardeşimle oynarım.'

'Ne oyun oynarsınız, kitap mı okuyorsunuz?'

Bu da yanıt alamayacağı bir soru gibi görünüyordu. Rebus, sanki ona İskoç tarihini veya ragbi kurallarını soruyormuş gibiydi.

Kapı açıldı. Bayan Yurgii arkadaşından destek alarak, sessiz hıçkırıklarla içeri girdi. Muhafızlar, duruma uygun şekilde ciddi yüzlerle peşinden geliyorlardı. Ellen Wylie, başının bir hareketiyle cesedin teşhis edilmiş olduğunu Rebus'a bildirdi.

Muhafızlardan yaşlı olan, 'Evet, gidelim o zaman,' dedi. Çocuklar tekrar annelerinin eteklerine yapışmışlardı. Muhafızlar, iki kadınla çocukları canlıların yaşadığı dış dünyaya açılan kapıya doğru götürdüler.

Çocuk sadece bir kez John'un ne düşündüğünü anlamak ister gibi arkasına baktı. Rebus da gülümsemeye çalıştı, ama karşılık alamadı.

Sonra Ness de dönüp binanın derinliklerine doğru gitti ve bekleme odasında Rebus ile Wylie'den başka kimse kalmadı.

Wylie, 'Onunla konuşmamız gerekiyor mu?' dedi.

'Niye?'

'Kocasını en son ne zaman gördüğünü öğrenebilirdik.'

Rebus omzunu silkti. 'O sana kalmış, Ellen.'

Wylie ona baktı. 'Bir şey mi oldu?'

Rebus, yavaşça başını iki yana salladı.

'Çocuklar zor durumda kalacak.'

Rebus, 'Söylesene,' dedi. 'Hayat o çocukları ne zaman zorlamamış olabilir ki?'

Wylie omzunu silkti. 'Onlara kimse buraya gelin dememiş ki.'

'Evet, dediğin bir yerde doğru.'

Wylie hâlâ ona bakıyordu. 'Ama asıl söylemek istediğin başka bir şey, değil mi?'

Rebus, 'Onların çocukluklarını yaşamayı hak ettiklerini düşünüyorum,' dedi. 'Hepsi bu.'

Sonra sigara içmek için dışarıya çıktı ve Wylie'nin Volvo'suna binerek uzaklaşmasını izledi. Yavaş adımlarla dolaştığı küçük morg otoparkında, üzerinde hiçbir yazı veya işaret bulunmayan üç minibüs bir sonraki çağrıyı bekliyordu. Görevliler içeride çay içip, kâğıt oynu-

yor olmalıydılar. Yolun karşısında bir anaokulu vardı. Rebus bir an, bu iki bina arasında geçen kısa yolculuğu düşündü ve sonra sigarasını yere atıp ayağının altında ezdikten sonra arabasına bindi. Gayfield Square'e doğru gitti ama karakolun önünde durmayıp devam etti. Bildiği bir oyuncakçı dükkânı vardı. Elm Row Caddesindeki Harburn Hobbies. Arabasını, dükkânın önüne park edip içeriye girdi. Fiyatlarına bakmadan birkaç şey seçti. Basit bir tren seti, iki tane yapboz türü oyuncak, bir bebek evi ve bebekler. Dükkândaki asistan bunları arabaya taşımasına yardım etti. Direksiyonun başına geçtiğinde aklına bir fikir daha geldi ve bu kez Arden caddesindeki evine gitti. Holdeki dolabın içinde bir kutu dolusu dergi yıllığı ve hikâye kitabı buldu. Bunlar kızının yirmi yıl önce okuduğu şeylerdi ve bir an niçin hâlâ orada sakladığını düşündü. Belki de henüz ortalıkta görünmeyen torunlarını bekliyorlardı. Rebus bunları da arka koltuktaki oyuncakların yanına yığdı ve şehirden çıkmak üzere batıya doğru arabasını sürdü. Trafik yoğun değildi ve yarım saat içinde Whitmire kavşağına ulaştı. Kamp ateşinden duman tütmekteydi ama kadın çadırını topluyordu ve Rebus geçerken başını bile çevirmedi. Nöbetçi kulübesinde başka bir muhafız vardı. Rebus kimliğini göstermek zorunda kaldı ve otoparka gittiğinde kendisini karşılayan diğer muhafız, yükünü taşımaya yardımcı olmak konusunda isteksiz davrandı.

Treynor, ortalıkta yoktu ama bu önemli değildi. Rebus ile muhafız oyuncakları içeriye taşıdılar.

Muhafız, 'Bunları kontrol etmemiz gerekiyor,' dedi.

'Kontrol mu?'

'Herkesin istediği şeyi getirmesine izin veremeyiz.'

'Bebeğin içine uyuşturucu sakladığımı mı sanıyorsun?'

Muhafız, 'Bunlar standart uygulama, Müfettiş.' diyerek sesini alçalttı. 'İkimiz de çok budalaca bir iş olduğunu biliyoruz ama yine de yapılması gerekiyor.'

İki adam bakıştılar. Rebus sonunda başını salladı. 'Ama çocuklara gidecek, değil mi?' diye sordu.

'Akşam mesaim biterken ben götürürüm.'

Rebus, 'Teşekkür ederim,' diyerek muhafızın elini sıktı. Sonra çevresine bakındı. 'Böyle bir yerde nasıl çalışabiliyorsun?'

'Benim gibi değil de başka insanların çalışmasını mı yeğlerdin? Tanrı biliyor, onlardan yeteri kadar var zaten.'

Rebus gülümseyebildi. 'Doğru söylüyorsun.' Sonra adama bir kez daha teşekkür etti ve o sadece başını salladı.

Rebus dışarı çıktığında çadırın sökülmüş olduğunu gördü. Sahibi ise sırt çantasını yüklenmiş yolun kenarından yürüyordu. Rebus, durdu ve camı indirdi:

'Götürmemi ister misin?' diye sordu. ' Edinburgh'a gidiyorum.'

Kadın, 'Dün de buradaydın,' dedi. Rebus başını salladı. 'Kimsin sen?'

'Ben polisim.'

Kadın, 'Knoxland'deki cinayet konusu mu?' diye bir tahminde bulundu. Rebus yine başını salladı. Kadın arabanın arka koltuğuna bakıyordu.

Rebus, 'Sırt çantanı koyacak yer var,' dedi.

'Ben ona bakmıyordum.'

'Öyle mi?'

'Bebek evine ne olduğunu merak ettim. Az önce içeri girerken arka koltukta bir bebek evi görmüştüm.'

'Gözün yanılmış olmalı.'

Kadın, 'Öyle görünüyor,' dedi. 'Yoksa bir polis gözaltı kampına niçin oyuncak getirsin ki?'

Rebus, 'Değil mi?' dedi ve yükünü yerleştirmesine yardımcı olmak için arabadan çıktı.

İlk bir kilometreyi sessizlik içinde geçtiler ve sonra Rebus ona sigara içip içmediğini sordu.

'Hayır ama sen istersen iç.'

Rebus, 'Yok önemli değil,' diyerek yalan söyledi. 'Bu gece nöbetlerini sık sık tutar mısın?'

'Tutabildiğim kadar.'

'Hep yalnız mı?'

'Başlangıçta daha kalabalıktık.'

'Evet, televizyonda görmüştüm.'

'Diğerleri de fırsat bulduklarında bana katılırlar, genelde hafta sonları.'

Rebus, 'Herhalde işe gitmek zorundalar, değil mi?' diye bir tahminde bulundu.

Kadın, 'Ben de çalışıyorum,' dedi. 'Ama zamanımı istediğim gibi değerlendirebiliyorum.'

'Akrobat mısın?'

Bu söze gülümsedi kadın. 'Ben ressamım.' Duraksadı ve bir tepki bekledi. 'Gülmediğin için de teşekkür ederim.'

'Niçin güleyim ki?'

'Senin gibi insanların çoğu güler.'

'Benim gibi insanların mı?'

'Kendisinden farklı olan insanları tehdit olarak algılayanlar.'

Rebus bu söz üzerinde düşünüyormuş gibi yaptı. 'Yani ben öyle birine mi benziyorum? Ben de zaten hep merak etmiştim...'

Yine gülümsedi kadın. 'Pekâlâ, acele karar verdiğimi kabul ediyorum, ama bunun için haklı nedenlerim olduğunu da bil. Bu konuda güven bana.' Öne doğru eğilerek koltuğu ayarlayan kolu buldu ve koltuğunu olabildiğince geri iterek ayaklarını torpido gözünün üzerine, ön konsola koydu. Rebus, onun kırklı yaşlarının ortalarında olduğunu tahmin etmişti. Uzun koyu kahverengi saçlarını örmüştü. İki kulak memesinde üçer tane halka şeklinde altın küpe vardı. Yüzü solgun ve çilliydi, iki ön dişi birbirinin üzerine binmiş, ona afacan bir öğrenci görüntüsü veriyordu.

Rebus, 'Sana güveniyorum,' dedi. 'Göçmenlik yasalarımızı onaylamadığını da tahmin edebiliyorum.'

'Çünkü kokuşmuş yasalar.'

'Hangi konuda kokuşmuş?'

Bakışlarını yoldan Rebus'a çevirdi. 'İlk olarak iki yüzlülük var. Doğru politikacıyı bulursan pasaporta kavuşursun, ama bulamazsan ve biz de senin derinin rengini veya politik düşüncelerini beğenmezsek hiç şansın olmaz.'

'Yani fazla yumuşak davrandığımızı düşünmüyorsun?'

'Şaka mı ediyorsun,' dedi. Rebus'u ciddiye almadan yine dönüp manzarayı izlemeye başladı.

'Sadece sormuştum.'

'Ama yanıtını bildiğin bir şeyi soruyorsun.'

'Pek çok ülkeden daha hoşgörülüyüz ve daha çok göçmen alıyoruz.'

'Evet öyle! Onun için mi insanlar hayat boyu biriktirdikleri tüm parayı insan kaçakçılarına verip sınırdan girmeye çalışıyor? Onun için mi kamyonların kasalarında onlarcası havasızlıktan boğuluyor? Onun için mi konteynırlarda can veriyorlar?'

'Eurostar'ı unutma. Vagonların altına bağlanıp gelmiyorlar mı?'

'Sakın beni alaya almaya kalkma!'

'Laf olsun diye söyledim.' Rebus dikkatini bir süre yola verdi. 'Ne tür resimler yapıyorsun?'

Kadının yanıt vermesi biraz zaman aldı. 'Genellikle portre çalışıyorum, bazen de manzara resimleri.'

'Adını duymuş olabilir miyim?'

'Resim toplayan birine benzemiyorsun.'

'Duvarıma asılı H.R.Giger vardı.'

'Orijinal mi?'

Rebus başını salladı. 'Bir plak kabı "Brain Salad Surgery"

'Hiç değilse ressamın adını hatırlıyorsun,' diyerek burnunu çekti ve kadın elinin tersini burnunun altından geçirdi. 'Benim adım Caro Quinn.'

Rebus, 'Caro, Caroline'ın kısaltılmışı mı?' diye sordu ve kadın başıyla onayladı. Rebus sağ elini uzattı ona, 'Ben de John Rebus.'

Quinn gri yün eldivenini çıkardı ve Rebus'un elini sıktı. Araba zikzak çizmeye başlamıştı ki Rebus hemen direksiyona sarıldı.

Quinn, 'Bizi Edinburgh'a tek parça halinde götürürsün, değil mi?' diye yalvarır gibi konuştu.

'Nerede bırakmamı istiyorsun?'

'Leith Walk'a yakın bir yerlerden geçecek misin?'

'Benim yerim Gayfield'da.'

'Çok iyi... Ben Pilrig Caddesinde ineceğim. Yolunu fazla uzatmayacaksa.'

'Hayır, sorun değil.' Bir süre daha sessizce gittiler ve sonra Quinn konuştu. 'Bu insanların taşındığı koşullarda koyun sürüsü bile taşıyamazsın Avrupa'da... Yalnızca İngiltere'deki kamplarda iki bin kişi var.'

'Ama çoğuna oturma izni verilecek.'

'Yine de yeterli değil. Hollanda yirmi altı bin kişiyi sınır dışı etmeye hazırlanıyor.'

'Gerçekten çok. İskoçya'da kaç kişi olduğunu biliyor musun?'

'Sadece Glasgow'da on bir bin.'

Rebus bir ıslık çaldı.

'İki yıl öncesine kadar en çok sığınmacı kabul eden ülke bizdik.'

'Ben hâlâ öyle olduğunu sanıyorum.'

'Giderek azalıyor.'

'Belki de dünya giderek daha güvenli hale geliyordur.'

Quinn ona baktı ve şaka yaptığına karar verdi. 'Kontroller giderek sıkılaştırılıyor.'

'Pek fazla iş olanağı sağlanamadığı için.'

'Böyle bir durum bizi daha mı acımasız yapmalı?'

'Benim mesleğimde acıma duygusuna pek yer yoktur.'

'Onun için mi arabanı oyuncak doldurup gittin Whitmire'a?'

'Dostlarım bana Noel Baba der.'

Rebus, Quinn'in evi önünde, bir başka arabanın yanına ikili park yapmak zorunda kaldı. Quinn, 'Bir dakika yukarı gelir misin?' diye sordu.

'Ne için?'

'Görmeni istediğim bir şey var.'

Arabasını kilitledi ve çıkışını engellediği Mini'nin sahibinin bu duruma çok fazla kızmayacağını umut etti. Quinn, en üst katta oturuyordu. Rebus, genellikle öğrencilerin en üst katları yeğlediğini bilirdi. Ama Quinn'in başka bir açıklaması vardı.

'Burası iki kat sayılır,' dedi. 'Çatıda merdivenle çıkılan bir oda var.' Kapıyı açtı, Rebus daha yarım kat aşağıdaydı, onun birine seslendiğini düşündü, sanki birinin adını söylemişti. Ama içeriye girdiğinde kimseyi göremedi. Quinn sırt çantasını duvara dayamış, çatıya çıkan dar ve dik merdivenden gelmesini işaret ediyordu. Rebus birkaç derin nefes aldıktan sonra yine tırmanmaya başladı.

Yukarıda tek bir oda vardı ve dört büyük penceresinden içeri giren doğal ışıkla aydınlanmıştı. Duvarların dibine tuvaller yığılmış, tahta çatı pervazlarının her bir santimetre karesine siyah beyaz fotoğraflar iğnelenmişti.

Quinn, 'Ben fotoğraftan çalışırım,' dedi. 'Görmeni istediğim şeyler de bunlar.' Fotoğraflar yakın yüz çekimleriydi ve kamera özellikle gözlere odaklanmıştı. Rebus bu gözlerde kuşku, korku, merak, hoşgörü ve iyilik gördü. Rebus, üzerine dikilmiş olan bu kadar bakış karşısında sergilenen sanki kendisiymiş gibi hissetti ve bunu Quinn'e söylediğinde, kadın çok memnun oldu.

'Açacağım sergide duvarın hiçbir parçasının görünmesini kesinlikle istemiyorum, sadece bizden kendilerine biraz ilgi göstermemizi isteyen yüzler olacak.'

'Bakışlarıyla bizleri ezecekler,' diyerek yavaşça başını salladı Rebus. Quinn de başıyla onu onaylıyordu. 'Nerede çektin bu fotoğrafları?'

'Her yerde, Dundee, Glasgow, Knoxland.'

'Hepsi göçmen mi?'

Quinn, fotoğraflara bakarak başını salladı.

'Knoxland'e ne zaman gittin?'

'Üç, dört ay önce. Birkaç gün sonra da kovuldum.'

'Kovuldun mu?'

Quinn ona döndü. 'Bana istenmediğimi hissettirdiler diyelim.'

'Kimler?'

'Buralı site sakinleri... Bağnazlar... İçinde kin besleyen insanlar.'

Rebus fotoğrafları daha yakından inceliyordu ama tanıdık bir yüz görememişti.

'Elbette aralarında fotoğraf çektirmek istemeyenler de oldu, onlara da saygı göstermek zorundaydım.'

'Adlarını soruyor muydun?' Quinn başıyla onayladı. 'Stef Yurgii diye biriyle de tanıştın mı?'

Quinn başını iki yana sallamaya başladı, sonra durdu ve gözlerini açarak Rebus'a baktı. 'Beni sorguya çekiyorsun.'

Rebus, 'Sadece bir şey sordum,' diyerek karşı çıktı.

'Dostça yaklaşıp, yardım etme numarasıyla...' Kendi budalalığına kızıyormuş gibi kafasını sallıyordu. 'Bir de seni evime davet ettiğimi düşünüyorum da...'

'Ben bir olayı çözmeye çalışıyorum, Caro. Ama yine de seni sadece merak ettiğim için aldım, başka bir niyetim yoktu.'

Quinn yüzüne baktı. 'Neyi merak ettiğin için?' Kollarını savunma duygusu yaratarak göğsünde kavuşturdu.

'Bilmiyorum... Belki de o kampın önünde niçin nöbet tuttuğunu merak etmişimdir. Pek öyle bir tipe benzemiyorsun da.'

Quinn'in gözleri kısıldı. 'Nasıl bir tipe?'

Rebus, omuzlarını silkti. 'Saçları keçeleşmiş, asker ceketi giyen, yanında ipten tasma ucunda uyuz köpek gezdiren tipler vardır ya... Ayrıca gördüğüm kadarıyla oranı buranı deldirip saçma sapan takılar da takmamışsın.' Rebus, havayı yumuşatmaya çalışıyordu ve Quinn'in omuzlarının gevşediğini görünce rahatladı. Quinn yarım ağızla gülümsedikten sonra kollarını göğsünden çözdü ve ellerini cebine soktu.

Aşağıdan gürültüler geliyor, bir bebek ağlıyordu. Rebus, 'Senin mi?' diye sordu.

'Ben bu aralarda evli bile değilim...' Sonra döndü ve dar merdivenden aşağıya inmeye başladı. Rebus onu izlemeden önce bir an durdu, tüm o gözlerin üzerinde olduğunu yürürken de hissediyordu.

Evin holündeki kapılardan biri açıktı ve küçük bir yatak odası görünüyordu. İçeride bulunan tek kişilik yatağın üzerine koyu renk ten-

li, gözlerinden uyku akan bir kadın oturmuş bir bebeği emziriyordu.

Quinn kadına, 'Nasıl, iyi mi?' diye sordu.

'İyi,' diye bir yanıt geldi.

Quinn, 'İyi, rahatınıza bakın,' dedi ve yavaşça kapıyı çekti. Rebus'a 'Onu nerede bulduğumu tahmin et?' dedi.

'Sokakta.'

Quinn başını salladı. 'Whitmire'da. Diplomalı hastabakıcı, ama burada çalışmasına izin verilmiyor. Whitmire'da olanların çoğu doktor ve öğretmen...' Rebus'un yüzündeki ifadeyi görünce gülümsedi. 'Merak etme onu kaçırmış falan değilim. Adres bildirip kefalet ücretini ödersen, istediğin kadarını özgürlüğe kavuşturabilirsin.

'Sahi mi? Bilmiyordum. Kefalet ücreti ne kadar?'

Quinn'in gülümsemesi genişledi. 'Yardım etmek istediğin biri mi var, Müfettiş?'

'Hayır... Sadece merak ettim.'

'Benim gibi kefalet ödemiş pek çok kişi var. Hatta bir tanesi de parlamento üyesi.' Durdu. 'Bayan Yurgii ile ilgileniyorsun, değil mi? Onu çocuklarla birlikte getirirlerken gördüm. Aradan yaklaşık bir saat geçtikten sonra da sen arabanda bebek eviyle çıkageldin.' Yine durdu. 'Ama onun için kefalet kabul etmiyorlar.'

'Niçin?'

'Onu "kaçma riski var" diye fişlemişler. Kocası kaçtığı için herhalde.'

'Ama şu anda yaşamıyor.'

'Yine de fikir değiştireceklerinden emin değilim.' Başını hafifçe yana eğerek, potansiyel bir portre modeli arıyormuş gibi Rebus'a baktı. 'Biliyor musun? Sanırım seni yargılamakta biraz acele davrandım. Bir kahve içecek zamanın var mı?'

Rebus, sanki bir işi varmış gibi numara yaparak saatine baktı. 'Yapacak işlerim var.' O anda aşağıdan çağrı ifade eden bir korna sesi geldi. 'Bir de o Mini'nin sürücüsünü sakinleştirmem gerekiyor.'

'Belki başka bir zaman.'

Rebus, 'Elbette,' dedi ve kartını uzattı. 'Cep telefonum arkasında yazılı.'

Quinn kartı sanki tartıyormuş gibi açık avucunda tuttu. 'Beni getirdiğin için teşekkürler.'

'Sergiyi açtığında haberim olsun.'

'Gelirken yanında iki şey getirmen gerekiyor. Birincisi çek defterin...'

'Diğeri?'

Quinn kapıyı ona doğru açarken, 'Vicdanın,' dedi.

On Üç

Siobhan beklemekten bıkmıştı. Hastaneyi önceden aramış, onlar da Doktor Cater'i hoparlör ile çağırarak bulmaya çalışmış ama bir sonuç alamamışlardı. Siobhan, bunun üzerine hastaneye gitti ve resepsiyona sordu. Hoparlörle yine çağırdılar ama Doktor Cater ortalıkta yoktu.

Oradan geçen bir hemşire, 'Burada olduğundan eminim,' dedi. 'Yarım saat önce gördüm.'

Siobhan, 'Nerede?' diye sordu.

Ama hemşire bundan emin değildi ve beş, altı yer saydı. Siobhan da hasta koğuşlarında, koridorlarda dolaşıp kapıların arkasını dinleyerek, muayene odalarındaki bölmelerin arkasına göz atarak, konsültasyon odalarının önünde bekleyerek onu aramaya başladı, ama Alexis Cater'i bulamadı.

'Yardımcı olabilir miyim?' Bu sözü en az on beş kez duymuştu ve her defasında Alexis Cater'i nerede bulabileceğini sormuş ama olumlu bir yanıt alamamıştı.

On dakika önce geçmiş olduğu koridora bir kez daha girerken, 'Kaçabilirsin ama saklanamazsın,' diye mırıldandı kendi kendine. İçecek otomatının önünde durup bir kutu limonata aldı ve onu yudumlayarak arayışına devam etti. Cep telefonu çaldığında ekranda tanımadığı bir numara gördü. O da bir cep telefonuydu.

'Alo?' dedi, bir köşeyi dönerken.

'Shiv? Sen misin?'

Siobhan, 'Olduğun yerde kal' dedi. 'Elbette benim. Benim telefonumu arıyorsun, değil mi?'

'Ama böyle davranacaksan...'

'Bir dakika, bir dakika.' Yüksek sesle içini çekti. 'Ben de seni bulmaya çalışıyordum.'

Alexis Cater güldü. 'Evet duydum. Bu kadar popüler olduğumu bilmek güzel.'

'Ama şu anda listenin alt sıralarına iniyorsun. Hani beni arayacaktın?'

'Öyle miydi?'

Siobhan kızgınlığını gizlemeye gerek duymadan, 'Arkadaşın Pippa'yı nerede bulacağımı söyleyecektin,' dedi. Sonra limonata kutusunu ağzına götürdü.

Cater, 'Dişlerini çürütür,' diye uyardı.

'Ne, nasıl...? Siobhan anında uyandı ve yüz seksen derecelik bir dönüş yaptı. Cater koridorun ortasında bulunan yaylı kapının camından kendisine bakıyordu. Hızla ona doğru yürümeye başladı.

Cater, 'Güzel kalçalar,' dedi.

Siobhan, 'Ne kadardır beni takip ediyordun?' dedi.

Cater, 'Çok olmadı,'diyerek kapıyı itti ve telefonunu da Siobhan'la aynı anda kapattı. Düğmeleri açık beyaz bir ceket giymiş, gri gömlek, bezelye yeşili ince bir kravat takmıştı.

'Senin oyun oynayacak zamanın olabilir ama benim yok.'

'O zaman niye buraya kadar geldin ki? Bir telefon etmen yeterliydi.'

'Aradım ama yanıt alamadım.'

Cater, dolgun dudaklarını büzerek sarkıttı. 'Beni görmek için can atmadığından emin misin?'

Siobhan gözlerini kıstı. 'Arkadaşın Pippa,' diye anımsattı.

Cater, başını salladı. 'İşten çıkınca bir içkiye ne dersin? Orada söylerim.'

'Hayır şimdi söyle.'

'Bu daha iyi fikir. İçkimizi içerken iş konuşmamış oluruz.' Ellerini ceplerine soktu. 'Pippa, Bill Lindquist'in yanında çalışıyor. Onu tanıyor musun?'

'Hayır.'

'Önemli bir Halkla İlişkiler uzamanı. Önceleri Londra'da üslenmişti ama sonra golf oynamaya merak salmış ve Edinburgh'a âşık olmuş. Babamla da oynamıştı...' Sonra, Siobhan'ın bu anlattıklarıyla hiç ilgilenmediğini fark etti.

'Çalıştığı yerin adresi?'

'Telefon rehberinde "Lindquist PR" başlığı altında bulabilirsin.

New Town'ın oralarda bir yerde olacak... İndia Caddesinde olabilir. Senin yerinde olsam önce bir arardım. Halkla İlişkiler bütün gün ofiste oturmak demek değildir.'

'Verdiğin öğüt için teşekkürler.'

'Evet, içki konusu ne olacak?'

Siobhan başını salladı. 'Saat dokuzda, Opal Lounge'da.'

'Bence harika olur.'

Siobhan, 'Çok iyi,' diyerek ona gülümsedi ve dönüp yürümeye başladı. Cater arkasından seslendiğinde de durdu.

'Ama elbette gelmeye niyetin yok, değil mi?'

'Bunu öğrenmek için saat dokuzda orada olmalısın,' dedi Siobhan ve uzaklaşırken el salladı. Sonra cep telefonu çaldı, Cater arıyordu.

'Yine de harika kalçaların var, Shiv. Onlara temiz hava aldırmak, jimnastik yaptırmak gerekir...'

Arabasını İndia Caddesine sürerken, Pippa Greenlaw'un ofiste olup olmadığını anlamak için telefon etti. Yoktu ve Lothian Caddesinde bir müşteriyle görüşmeye gitmişti ama en fazla saat başında dönmesi bekleniyordu. Siobhan kent merkezine giden trafiğin durumuna bakarak Lindquist PR ofislerine kendisinin de aşağı yukarı aynı zamanda ulaşabileceğini tahmin etti. Lindquist PR, 18. yüzyıldan kalma bir bloğun geniş taş merdivenlerle çıkılan zemin katında yer alıyordu. Siobhan, New Town'da bulunan pek çok tarihî binanın ofis olarak kullanıldığını biliyordu ama son zamanlarda bu eğilim değişmiş ve binalar yine orijinal haline, konuta dönüştürülmeye başlanmıştı. Çevre caddelerde gördüğü "satılık" ilanları bu caddede de vardı. New Town'daki binalar yeni çağın gereklerine ayak uyduramamıştı. Tarih mirası olarak kabul edildiklerinden kablo sistemleri döşemek için duvarlar yıkılamıyor, tadilat veya ekleme yapılamıyordu. İmar Kurulunun koyduğu kırmızı çizgiler, New Town'ın o ünlü şıklık ve zarafetini korumakta yetersiz kalırsa yerel baskı grupları devreye giriyor ve onlarla uğraşmak da o kadar kolay olmuyordu.

Siobhan'la, resepsiyonda oturan ve Pippa'nin geç kalmasından dolayı mahcup olan kız arasında yaşanan sohbetin konularıydı bunlar. Siobhan'a kahve makinesinden bir fincan doldurmuş, çekmecesinden çıkardığı kendi bisküvilerinden ikram etmiş ve arayanlardan fırsat buldukça onunla çene çalmıştı.

'Tavan ne kadar harika, değil mi?' dedi ve Siobhan tavan süsleri-

ne bakarak başını salladı. 'Bir de Bay Lindquist'in ofisindeki şömineyi görmelisin.' Resepsiyoncu kız mest olmuş gibi gözlerini yumdu. 'Tek kelimeyle...'

'Harika mı?' dedi, Siobhan. Kız başıyla onayladı.

'Bir kahve daha ister misin?'

Siobhan daha ilk fincana bile başlamamış olduğu için istemedi. O sırada bir kapı açıldı ve bir erkek kafası belirdi. 'Pippa döndü mü?'

Kız, 'Hayır, trafiğe takılmış olmalı, Bill,' diye şen bir sesle özür diledi. Lindquist, Siobhan'a baktı ama bir şey söylemedi ve sonra kafasını odanın içine çekip kayboldu.

Resepsiyoncu kız Siobhan'a gülümseyerek hafifçe kaşlarını kaldırdı, Bay Lindquist'i harika bulduğunu ifade etmek istiyordu. Siophan, belki de PR'de herkes harikadır diye düşündü. Herkes ve her şey.

Dış kapı sert bir hareketle açıldı. 'Lanet olası geri zekâlı gevezeler!' diye bağıran genç bir kadın içeri girdi. İnceydi, vücut hatlarını gösteren bir etek ve ceket giymişti. Uzun kızıl saçları vardı, parlak kırmızı ruj sürmüştü. Yüksek topuklu siyah ayakkabı, siyah çorap giymişti. İçinden bir ses Siobhan'a, onların tayt değil kesinlikle jartiyerli çorap olduğunu söyledi. 'Onlara nasıl yardım edebiliriz, adamlar gevezelikten altın madalya almışlar. Söylesene, Şerlok!' Evrak çantasını resepsiyon masasının üzerine çarptı. 'Tanrı şahidimdir Zara, eğer Bill beni oraya bir daha gönderirse yanıma bir Uzi ve bir çanta dolusu da cephane alıp öyle gideceğim,' diyerek, eliyle çantasına vurduğu sırada, Zara'nın gözlerini pencerenin önüne sıralanmış sandalyelere dikmiş olduğunu fark etti.

Zara, 'Pippa,' dedi ürkek bir sesle. 'Bu bayan seni bekliyordu.'

Siobhan, ileri doğru bir adım atarken, 'Adım Siobhan Clarke,' dedi. 'Ben de potansiyel bir müşteriyim...' Sonra Greenlaw'un yüzündeki dehşet ifadesini görünce bir elini kaldırdı. 'Şaka yaptım.'

Greenlaw rahatlama ifadesi olarak gözlerini devirdi. 'Aman, Tanrıya şükürler olsun!'

'Aslında bir polisim.'

'Uzi konusunda ciddi değildim...'

'Öyle olmalı... Çünkü onlar tutukluk yapmakla ünlüdür. Heckler and Koch çok daha iyi bir seçim...'

Pippa Greenlaw gülümsedi. 'Ofisime gidelim, ben de yazayım şunu.'

Ofisi, orijinal çok katlı binanın hizmetli odası olmalıydı. Küçük ve dardı, demir parmaklıklı penceresinden sıkış sıkış araç dolu bir otopark görünüyordu. Siobhan, aralarından bir Mesarati ve bir Porsche'yi fark etti.

'Seninki herhalde Porsche, değil mi?' diye, bir tahmin yürüttü.

'Elbette o... Zaten onun için gelmedin mi?'

'Niye öyle düşündün?'

'Çünkü geçen hafta hayvanat bahçesinin yanındaki radara yine yakalanmıştım.'

'O işin benimle hiç ilgisi yok. İzninle oturabilir miyim?'

Greenlaw kaşlarını çatarken oturmasını da işaret etti. Siobhan sandalyenin üzerinde bulunan evrakları alıp oturdu. 'Sana Lex Cater'in partilerinden birini sormak istiyordum,' dedi.

'Hangisini?'

'Bir yıl kadar önceydi. Şu iskeletlerin de katıldığı parti.'

'Ben de tam şimdi, Lex'in partilerini kimsenin hatırlayamayacağını söyleyecektim. Tükettiğimiz içkiyi düşününce... Ama yine de o partiyi anımsadım, en azından iskeletleri.' Hafifçe titretti kendini. 'Adi herif, onu öpünceye kadar söylememişti gerçek olduğunu.'

'Öptün mü onu?'

'Onu bile yaptım.' Duraksadı. 'On kadeh şampanyadan sonra... Bir de bebek vardı.' Yine titredi. 'Şimdi hatırladım.'

'Partide başka kimler olduğunu hatırlıyor musun?'

'Her zamanki insanlar. Konu neydi?'

'İskeletler o partiden sonra kayboldu.'

'Öyle mi?'

'Lex söylemedi mi?'

Pippa başını salladı. Yakından bakınca yüzünün çillerle kaplı olduğu fark ediliyordu, güneş yanığı teni onları tam olarak gizleyememişti. 'Bir yerlere atmıştır diye düşünüyordum.'

'O gece yanında bir erkek arkadaş var mıydı?'

'Hiç erkek arkadaş sıkıntısı çekmem, hayatım.'

Kapı açıldı ve Lindquist'in kafası göründü. 'Pippa?' dedi. 'Saat beşte ofisimde.'

'Oldu, Bill.'

'Toplantı nasıl geçti?'

Greenlaw omuzlarını silkti. 'Çok iyi, Bill. Tam senin dediğin gibi.'

Adam gülümsedi ve kafasını çekti yine. Siobhan bir an için bu kafa ve boyuna bir de bedenin bağlı olup olmadığını düşündü. Belki de geri kalanı sadece teller ve metal parçalardı. Konuşmadan önce biraz bekledi. 'Senin içeri girişini duymuş olmalı, yoksa odası ses yalıtımlı mı?'

'Bill sadece iyi haber duymak ister, onun altın kuralıdır bu. Lex'in partisini niye soruyorsun?'

'İskeletler daha sonra Fleshmarket Close'da bir bodrumda yeniden ortaya çıktı.'

Greenlaw'un gözleri büyüdü. 'Evet, radyoda duymuştum.'

'Peki ne düşündün?'

'Reklam olabilir diye düşündüm. İlk tepkim bu oldu.'

'Yere gömülüp betonun altına saklanmışlardı.'

'Ama yine çıktılar ortaya.'

'Bir yıla yakın orada kaldılar.'

'Önceden planlanmış olabilir...' Ama Greenlaw'un sesi, bundan o kadar da emin olmadığını anlatıyordu. 'Bunun benimle ne ilgisi olduğunu hâlâ anlayabilmiş değilim.' Öne doğru eğilerek dirseklerini masaya dayadı. Masanın üzerinde gümüş renkli bir dizüstünden başka bir şey yoktu. Ne bir yazıcı, ne bağlantı kabloları.

'Senin yanında biri vardı. Lex, iskeletleri onun almış olabileceğini düşünüyor.'

Greenlaw'un yüzü olduğu gibi kırıştı. 'Kim varmış yanımda?'

'Ben de bunu sen söylersin diye düşünmüştüm. Lex'in hatırladığına göre adam futbolcuymuş.'

'Futbolcu mu?'

'Onunla öyle tanışmışsın...'

Greenlaw düşünmeye başladı. 'Ben aslında hiç öyle biriyle... Ama bir dakika. Evet, öyle biri vardı.' Başını havaya kaldırıp düşünürken narin boynu ortaya çıktı. 'Gerçek bir futbolcu değildi... Amatör bir takımda oynuyordu. Tanrım, adı neydi onun?' Sonra gözleri parlayarak Siobhan'a baktı. 'Barry.'

'Barry mi?'

'Veya Gary... Öyle bir şeydi.'

'Çok erkek tanıyor olmalısın.'

'Aslında o kadar da fazla değil. Ama Barry ve Gary her neyse, onlar gibi unutulanlar çok.'

'Bir soyadı var mıydı?'

'Herhalde hiç sormamışımdır.'

'Onunla nerede tanıştın?'

Greenlaw düşünüp hatırlamaya çalıştı. 'Kesinlikle bir bardadır... Belki de bir partide veya bir müşteriyle iş yemeğinde.' Özür diler gibi gülümsedi. 'Bir gecelik bir şeydi, çıkabileceğim kadar yakışıklı biri. Aslında, sanırım onu hatırlamaya başladım. Lex'i şoka uğratacağını düşünmüştüm.'

'Nasıl bir şok?'

'Bilirsin işte... Biraz kaba bir tipti.'

'Ne kadar kaba?'

'Tanrım, yani öyle motorcu falan değildi ama... Sadece biraz daha...' Bir süre doğru kelimeyi aradı. 'Normalde takıldıklarımdan biraz daha proleter sayılırdı.'

Yine özür diler gibi omzunu silkti ve sandalyesinde arkasına yaslanarak hafifçe ileri geri sallanmaya başladı, parmak uçlarını birbirlerine bastırmıştı.

'Nereden geldiği hakkında bir fikrin var mı? Hayatını nasıl kazanıyormuş?'

'Sanki Corstorphine'de bir dairesi vardı gibi hatırlıyorum... Ama görmüş değilim... Galiba...' Bir an gözlerini yumdu. 'Hayır, ne iş yaptığını hatırlayamayacağım. Yalnız, sağa sola para dağıtıyordu.'

'Nasıl biriydi?'

'Saçının rengini açtırmıştı, arada hafif koyu detaylar. Atletik, altı patlarını göstermeye çok meraklı.... Yatakta çok enerjik ama incelik yok. Aslında fazla bir şeyi de yoktu.'

'Çıkmak için bu kadar da yetebilir.'

İki kadın aralarında bir gülümsemeyi paylaştılar.

Greenlaw, 'Sanki bin yıl önceydi,' dedi.

'Ondan sonra bir daha görmedin mi?'

'Hayır.'

'Telefon numarasını da saklamamışsındır.'

'Her Yılbaşında, o küçük kâğıt parçalarından bir cenaze ateşi yakarım... Bilirsin telefon numaraları, adların baş harfleri, bir daha hiç aramayacağın insanlar, hatta kim olduklarını bile anımsayamadıkların. Dans pistinde kalçalarını kavrayıp, partilerde göğüslerine sürtünen, Halkla İlişkileri cinsel ilişkiden ayırt edemeyen havalı, iğrenç, sahtekâr tipler...' Greenlaw bir ah çekerek derin nefes verdi.

'Az önce geldiğin o toplantıda bir şeyler içmiş miydin, Pippa?'

'Sadece şampanya.'

'Bir de buraya Porsche'yle mi geldin?'

'Tanrım, bana alkolmetre üfletmeyeceksin, değil mi?'

'Aslında beni çok şaşırttın, çünkü ancak şimdi anlayabildim.'

'Şampanya bana ne yapıyor biliyor musun? Daha da fazla susatıyor, daha çok içmek istiyorum.' Saatine baktı. 'Bana katılmak ister misin?'

Siobhan, 'Zara'nın demliğinde yeteri kadar kahve var,' diyerek karşı çıktı.

Greenlaw yüzünü buruşturdu. 'Bill'le konuşmam gerekiyor, ondan sonra da bu günü bitiriyorum.'

'Şanslısın.'

Greenlaw, altdudağını ileriye uzattı. 'Ondan sonra birlikte çıksak?'

'Bak sana bir sır vereyim. Lex saat dokuzda Opal Lounge'da olacak.'

'Öyle mi?'

'Sana bir içki ısmarlayacağından eminim.'

Greenlaw, 'Ama daha kaç saat var,' diye mızmızlandı.

Siobhan ayağa kalkarken, 'Dişini sık,' dedi. 'Benimle konuştuğun için de teşekkür ederim.'

Tam çıkmak üzereyken Greenlaw bir el hareketiyle oturmasını istedi ve masasının çekmecelerini karıştırmaya başladı. Az sonra bir bloknot ve bir tükenmez kalem buldu.

'Şu sözünü ettiğin silah,' dedi. 'Neydi onun adı...?'

Knoxland'deki karavan bir vinç tarafından kaldırılmış, kamyona yükleniyordu. Pencereler kafa doluydu ve site sakinleri operasyonu izliyordu. Rebus'un son gelişinden bu yana, üzerine daha pek çok grafiti işlenmiş, pencere camından geri kalanlar da kırılmış, birileri kapıyı yakmaya çalışmıştı.

Shug Davidson, 'Tavanı da görsen,' dedi. 'Yanıcı sıvı döküp, eski gazeteler ve bir de otomobil lastiği koyup ateşe vermişler.'

'Buna gerçekten şaşırdım.'

'Niye?'

'Gazete dedin de... Yani Knoxland'de birileri gazete mi okuyormuş?'

Davidson'ın gülümsemesi kısa sürdü ve kollarını kavuşturdu. 'Bazen kendi kendime boşuna uğraşıyoruz diyorum.'

Davidson bunları söylerken, Gareth Baird yanında keşif gezisine çıktığı iki üniformalı polis olduğu halde en yakındaki bloktan çıkarak onlara doğru gelmeye başlamıştı. Adamların üçü de yorgunluktan bitkin durumdaydı.

Davidson, 'Bir şey yok mu?' diye sordu. Polislerden biri başını iki yana salladı.

'Kırk, elli dairede kapıyı açan olmadı.'

Gareth, 'Bir daha kesinlikle gelmiyorum,' diye yakındı.

Rebus, 'Biz istersek geleceksin,' diye uyardı.

Polislerden biri, 'Bunu evine bırakalım mı?' dedi.

Rebus başını iki yana sallarken gözleri Gareth'in üzerindeydi. 'Otobüse ne olmuş? Her yarım saatte bir geçiyor.'

Gareth'in kaşları çatıldı. 'Yaptığım o kadar şeyden sonra da mı?'

'Hayır evlat,' dedi Rebus. 'Yaptığın o kadar şey yüzünden. Onları daha yeni yeni ödemeye başladın. Sanırım otobüs durağı şurada olacak.' Rebus eliyle çift yönlü yolu gösterdi. 'Elbette altgeçitten geçmen gerekiyor. Yeteri kadar cesaretin varsa.'

Gareth çevresine bakındı ama sempati dolu bir yüz göremeyince, 'Sağ olun,' diye mırıldandıktan sonra ağır adımlarla uzaklaşmaya başladı.

Davidson polislere, 'Siz de karakola dönün arkadaşlar,' dedi. 'Bugün şanssız gününüzmüş.'

Adamlar başlarını sallayıp arabalarına doğru ilerlediler.

Davidson, 'Onları küçük bir sürpriz bekliyor,' dedi. 'Birisi bir kutu yumurta patlatmış ön camlarının üstünde.'

Rebus, kesinlikle inanamıyormuş gibi başını salladı. 'Yani Knoxland'de birileri taze yiyecek mi alıyormuş?'

Davidson bu kez gülümsemedi. Cep telefonuna uzandı. Rebus zil sesini tanımıştı, "İskoçya İskoçyalılarındır." Davidson omuzlarını silkti. 'Çocuklardan biri karıştırıyordu akşam... Değiştirmeyi unutmuşum.' Sonra yanıtladı, Rebus da dinliyordu.

'Benim... Oh, evet, Bay Allan.' Davidson gözlerini yuvarladı. 'Evet, öyle... Öyle mi?' Davidson, Rebus'la göz göze geldi. 'Çok ilginç. Yüz yüze görüşme şansımız var mı?' Saatine baktı. 'Bugün olsa iyi olur... Aslında şu anda boşum, sizin için de uygunsa... Hayır, fazla uzun sürmeyeceğinden eminim... Yirmi dakika sonra orada oluruz... Evet, kesinlikle eminim. Teşekkür ederim, hoşça kalın.' Davidson konuşmayı sona erdirdi ve elindeki telefona baktı.

Rebus, 'Bay Allan, kim?' diye sordu.

Davidson, 'Rory Allan,' dedi. Kafası hâlâ karışıktı.

'Scotsman'ın başyazarı mı?'

'Az önce muhabirlerinden biri, adını Stef olarak veren bir yabancının geçen hafta telefon ettiğini söylemiş.'

'Stef Yurgii mi diyorsun?'

'Olabilir... Gazeteci olduğunu ve bir öykü yazmak istediğini söylemiş.'

'Ne hakkında?'

Davidson omuz silkti, 'Ben de onu öğrenmek için buluşacağım Rory Allan'la.'

Rebus en cana yakın tebessümüyle, 'Yanına bir arkadaş istemez misin?' diye sordu.

Davidson bir an düşündü. 'Aslında Ellen'ın gelmesi gerekir.'

'Ama o burada değil.'

'Çağırabilirim.'

Rebus, kızgın bir bakış denedi. 'Beni başından defetmek mi istiyorsun, Shug?'

Davidson birkaç saniye daha duraksadı, sonra telefonunu cebine koydu. 'Elinden gelen en olumlu şekilde davranabileceksen olabilir.'

Rebus, 'İskoç şerefi üstüne,' dedi ve bir asker selamı çaktı.

Davidson, 'Tanrı bana yardım etsin,' dedi. Bir anlık zayıflığından daha şimdiden pişman olmuş görünüyordu.

Edinburgh'un yüksek tirajlı günlük gazetesi, Holyrood'da ve BBC'nin karşısında bulunan yeni bir binadaydı. Yeni yapılan Parlamento kompleksinin üzerinde yükselen vinçler gökyüzünü kaplamıştı.

Davidson Scotsman binasına girerken, 'Çok merak ediyorum: Ekonomiyi iflas ettirmeden bitirebilecekler mi?' dedi. Güvenlik memuru onları bir turnikeden geçirdikten sonra asansörle birinci kata çıkmalarını söyledi. Birinci kattan aşağıya bakınca muhabirlerin çalıştığı büyük, açık ofis görülüyordu. Onların da ötesindeki cam duvar, Salisbury Crags manzarasını gözler önüne sermişti. Bağımlılar bir balkonda toplanmış sigara içiyorlar, Rebus'a böyle bir yerde pek fazla kalamayacağını anlatıyorlardı. Rory Allan onlara doğru geldi:

İçgüdüleriyle Rebus'a yönelerek, 'Müfettiş Dedektif Davidson,' dedi.

'Ben aslında Müfettiş Dedektif Rebus'um. Onun babası yaşında görünmem, patronun o olmadığı anlamına gelmez.'

'Evet, yaşlanmaktan suçlu bulundunuz,' dedi Allan ve önce Rebus'un sonra da Davidson'ın elini sıktı. 'Toplantı odası boş... Beni izleyin.'

Orta yerinde oval bir masa bulunan, dar ve uzun bir odaya girdiler. Allan otuzlu yaşlardaydı, saçları dökülmeye başlamış, zamanından önce ağarmıştı. John Lennon tarzı gözlük takıyordu. Ceketini ofisinde bırakmış olmalıydı. Açık mavi gömlek giymiş, kırmızı ipek kravat takmış, gömleğinin kollarını dirseklerinin üzerine kadar işçi stili katlamıştı. 'Oturmaz mısınız? Kahve alır mısınız?'

'Teşekkür ederiz, almayalım Bay Allan.'

Allan başını salladı. 'O zaman işimize bakalım... Siz de biliyorsunuz, biz aslında bu haberi yayınlayabilirdik ve siz de basından öğrenirdiniz.'

Davidson durumun farkında olduğunu anlatmak için hafifçe başını eğerken, biri kapıya vurdu.

Allan, 'Girin!' diye bağırdı.

Başyazarın daha ufak tefek bir benzeri girdi içeriye. Aynı saç tarzı, aynı gözlükler ve gömleğin kolları sıvanmış.

'Bu Danny Watling, muhabirlerimizden. Olayı kendisi anlatsın diye çağırmıştım.' Allan gazeteciye oturmasını işaret etti.

Dany Watling, 'Anlatacak fazla bir şey yok,' dedi. Sesi o kadar yavaş çıkıyordu ki, masada hemen karşısında oturan Rebus duymakta zorlandı. 'Masamda oturuyordum... Telefon çaldı... Adamın biri gazeteci olduğunu ve bir öykü yazmak istediğini söyledi.'

Shug Davidson ellerini masanın üzerine koymuş, parmak uçlarını birbirlerine bastırmıştı. 'Konunun ne olduğunu söyledi mi?'

Watling başını iki yana salladı. 'Söylemedi... Zaten İngilizce'si de iyi değildi. Kelimeleri sözlükten seçmiş gibiydi.'

Rebus, 'Belki de bir yerden okuyordu?' diye sözünü kesti.

Watling bir an düşündü bunu. 'Evet, okumuş olabilir.'

Davidson bir açıklama istedi. 'Kız arkadaşı yazmış olabilir mi?' Rebus yanıtladı. 'Evet, onun İngilizce'si Stef'den daha iyiymiş.'

Davidson muhabire, 'Adını söyledi mi?' diye sordu.

'Evet. Stef.'

'Soyadı yok mu?'

'Sanırım bilmemi istemedi.' Watling başyazara baktı. 'Günde onlarca kez anlamsız şeyler için aranıyoruz.'

Allan pantolonundan gözle görünmeyen bir ipliği alırken, 'Danny herhalde gerektiği kadar ciddiye almadı adamı,' dedi.

'Hayır, ben...' Watling'in boynu kıpkırmızı olmuştu. 'Ona genel olarak özel çalışan muhabirlerle iş yapmadığımızı, ama görüşmek istediği biri varsa, onunkiyle birlikte adını da kullanabileceğimizi söyledim.'

Rebus, 'Peki buna ne dedi?' diye sordu.

'Sanırım söylediğimi anlamadı. Ben de o zaman kuşkulandım.'

Davidson, 'Özel muhabir ne demek onu mu bilmiyordu?' diye sordu.

Rebus, 'Belki de kendi dilinde o sözcüğün karşılığı yoktur,' dedi.

Watling birkaç kez gözlerini kırpıştırdı. Rebus'a 'Şimdi düşünüyorum da,' dedi. 'Haklı olabilirsiniz...'

'Yazmak istediği öykünün ne olduğu hakkında hiçbir ipucu vermedi mi?'

'Hayır. Sanırım önce benimle yüz yüze konuşmak istiyordu.'

'Siz, bunu kabul etmediniz mi?'

Watling'ın sırtı dikleşti. 'Oh, hayır. Onunla görüşmeyi kabul ettim. O gece saat onda Jenner'in önünde buluşacaktık.'

Davidson, 'Jenner mağazasının önünde mi?' diye sordu.

Watling başını salladı. 'Anladığım kadarıyla bildiği başka bir yer yoktu... Önce birkaç pub sordum. Herkesin bildiklerini, turistlerin uğrak yerlerini. Ama şehrin hiçbir tarafını bilmiyordu.'

'Onun nerede buluşmak istediğini sordunuz mu?'

'İstediği her yere gelebileceğimi söyledim ama aklında bir yer yoktu. Sonra Princes Caddesinden söz ettim ve orasını biliyordu, ben de orada en göz önünde bulunan yerde buluşmayı önerdim.'

Rebus, 'Ama gelmedi, öyle mi?' diye bir tahminde bulundu.

Muhabir yavaşça başını salladı. 'Öldürülmesinden bir gece önceydi sanırım.'

Odaya bir an sessizlik hâkim oldu.

Davidson, 'Bir şey çıkabilir de, çıkmayabilir de,' demek zorunda hissetti.

Allan, 'En azından bir bakış açısı sağlar,' diye ekledi.

Davidson, 'Yani, yeni bir bakış açısı daha demek istiyorsunuz herhalde,' dedi. 'Tüm gazeteler ve sanırım sizinki de bunların içinde Bay

Allan, olaya şu ana kadar ırkçı bir cinayet olarak bakmaktan rahatsız değiller.'

Başyazar omuz silkti. 'Sadece düşündüğümü söyledim...'

Rebus muhabire bakıyordu. 'Görüşmeyle ilgili not aldın mı?' diye sordu. Watling başıyla onayladı ve patronuna baktı, o da bir baş hareketiyle olur verince, Davidson'a not defterinden kopardığı katlanmış bir sayfa uzattı. Davidson'ın okuması sadece birkaç saniye sürdü ve kâğıdı masanın üzerinden Rebus'a doğru kaydırdı.

Steph... Doğu Avrupalı???

Gazeteci... öykü.

Bu gece 10'da Jenners.

Rebus yumuşak bir sesle, 'Olaya yeni bir boyut katacağını sanmıyorum,' dedi. 'Sonra bir daha aradı mı?'

'Hayır.'

'Diğer muhabirleri de mi aramamış?' Adam başını iki yana salladı. 'Seninle konuştuğunda gazeteyi ilk kez mi arıyormuş?' Başıyla onayladı. 'Adamdan bir telefon numarası almak aklına gelmedi mi? Nereden aradığını sormadın mı?'

'Sanırım, bir telefon kabininden arıyordu. Trafik gürültüsü vardı.'

Rebus, Knoxland'in kıyısındaki otobüs durağını düşündü, on beş metre yakınında, yolun hemen kenarında bir telefon kabini vardı. Davidson'a '999'un nereden arandığını biliyor muyuz?' diye sordu.

'Altgeçidin yanındaki kabinden.'

Watling, 'Belki de aynı yerdir,' dedi.

Başyazar, 'İşte bu başlı başına bir öykü olur,' diye espri yaptı. 'Knoxland'de hâlâ çalışan bir telefon kabini.'

Shug Davidson, Rebus'a bakıyordu. Rebus bir omzunu kaldırıp indirerek başka sorusu olmadığını anlattı, sonra ikisi birden doğruldular.

'Bizi aradığınız için teşekkür ederiz, Bay Allan.'

'Fazla bir şey olmadığını biliyorum ama...'

'Yine de yapbozun bir parçası diyebiliriz.'

'Yapbozun son durumu ne, Müfettiş?'

'Kenarlarını yaptık sayılır, şimdi içini doldurmaya çalışıyoruz.'

Allan sesine sempatik bir ton vererek, 'En zor kısmı,' dedi. Sonra taraflar birbirleriyle el sıkıştı ve Watling hızlı adımlarla masasına döndü. Asansörün kapıları kapanırken, Allan iki dedektife el sallıyordu.

Caddeye çıktıklarında Davidson yolun karşısında bulunan bir kafeyi işaret etti.

'Bendensin.'

Rebus sigarasını yakıyordu. 'İyi, ama bir dakika ver de şunu içeyim.' Derin bir nefesle ciğerlerini doldurdu ve dumanı burnundan dışarı verdi. Sonra dilinin ucuna yapışan küçük tütün parçasını aldı. 'Demek yapboz diyorsun?'

'Allan gibi adamlar klişelerle çalışır. Üzerinde düşünmesi için söyledim.'

Rebus, 'Yapbozların birinci özelliği tüm parçaların tamam olmasıdır,' dedi.

'Öyle, John.'

'Bizim elimizde kaç parça var?'

'Doğrusunu istersen, yarısı halının üzerinde, birkaç tanesi de koltuğun veya halının püsküllerinin altına kaçmış olabilir. Sen de çabuk ol da iç şu lanet şeyi! Bir kahveye ihtiyacım var.'

Rebus sigarasından daha da derin bir nefes çekmeden önce, 'İnsanların bu kadar bağımlı olabildiğini görmek çok kötü,' dedi.

Beş dakika sonra kahve fincanlarını karıştırıyorlar, Davidson yapış yapış vişneli bir kek yiyordu.

Ağzında lokma varken, 'Bu arada,' dedi. 'Sana vermek istediğim bir şey var.' Sonra ceketinin ceplerine vurdu ve birinden bir kaset çıkardı. 'O acil aramanın kaydı.'

'Teşekkürler.'

'Gareth Baird'e de dinlettim.'

'Yurgii'nin kız arkadaşı mıymış?'

'Emin olamadı. Ses kalitesi iyi değilmiş.'

Rebus, 'Yine de teşekkürler,' diyerek kaseti cebine indirdi.

ON DÖRT

Eve giderken arabasında dinledi kaseti. Biraz bas ve tiz ayarlarıyla oynadı ama yine de ses kalitesini iyileştiremedi. Acil operatörünün profesyonel ve sakin yaklaşımına karşı çılgına dönmüş bir kadın bağırıyordu.

Ölüyor.... Ölüyor.... Aman Tanrım....

Adresi verebilir misiniz, bayan?

Knoxland... binaların arasında... yüksek binaların arasında.... kaldırımda yatıyor...

Ambulansa mı ihtiyacınız var?

Öldü... öldü... Çığlıklar ve hıçkırıklar.

Polise haber verdik. Onlar gelinceye kadar orada kalabilir misiniz? Bayan? Orada mısınız, Bayan...?

Ne? Ne?

Adınızı alabilir miyim, lütfen?

Onu öldürdüler... demişti ki... Oh, aman Tanrım....

Hemen bir ambulans gönderiyoruz. Verebileceğiniz tek adres bu mu? Bayan? Alo, hâlâ orada mısınız?...'

Ama orada değildi. Telefon kapanmıştı. Rebus, kadının, Stef'in Danny Watling'i aradığı telefon kabininden konuşup konuşmadığını merak etti.Ayrıca, Stef'in yazmak istediği hikâyenin niçin muhabirle yüz yüze konuşmasını gerektirdiğini de merak etmişti. Acaba Stef Yurgii Knoxland'deki göçmenlerle konuşmuş ve bir gazeteci içgüdüsüyle hikâyesinin başkaları tarafından çalınmasından mı korkmuştu? Rebus kaseti başa sardı.

Onu öldürdüler... demişti ki....

Ne demişti? Başına böyle bir şeyin gelebileceğini mi? Kadına hayatının tehlikede olduğunu mu söylemişti?

Yazmak istediği öykü yüzünden mi?

Rebus, sinyal vererek arabayı kaldırımın kenarına çekti. Kaseti bir kez daha baştan sona kadar ve sesini iyice açarak dinledi. Kaset durduktan sonra bile fondaki tıslama havada asılı kalmıştı. Kendisini uçakta çok yükseklerdeymiş gibi hissediyor, kulaklarının açılmasını bekliyordu.

Bu bir ırk cinayetiydi, nefret cinayeti. Çok çirkin ama basit; katili acımasız ve sapkın, eylemi içindeki öfkeyi kusma.

Ama gerçekten öyle miydi?

Babasız kalan çocuklar...Oyuncaklardan bile korkacak kadar beyinleri yıkanmış muhafızlar... Damlarda yakılan otomobil lastikleri.

'Tanrı aşkına neler oluyor böyle?' diye sorarken buldu kendini. Dünya hiçbir şeyi fark etmemeye kararlı bir şekilde yanından geçip gidiyor, yayalar yalnızca önlerindeki kaldırıma bakarak yürüyorlardı. Görmediğiniz bir şey size zarar veremezdi. Yeni parlamentoyu, "Yeni Cesur Dünya" romanındakine benzer bir toplum bekliyordu. Yaşlanmakta olan bir ülke hünerlerini dünyanın dört bir köşesine yaymaktaydı... Ülkesine gelen yabancı ve göçmenlere nasıl hoşgörüsüz davrandığını.

Direksiyonu tüm gücüyle sıkarak, 'Tanrı aşkına neler oluyor?' diye fısıldadı yine. Sadece birkaç metre ötede bir pub olduğunu gördü. Arabasına ceza yazabilirlerdi ama bu her zaman göze aldığı bir riskti.

Ama hayır... Eğer içki içmek istiyorsa Oxford Bar'a gitmesi gerekirdi. Oysa diğer çalışanlar gibi o da evine gidiyordu. Uzun sıcak bir banyo, malt şişesinden de belki bir iki yudum. Daha hiç dinlemediği birkaç CD'si vardı. Geçen hafta sonu almıştı. Jackie Leven, Lou Reed, John Mayall'ın Bluesbreakers'ı... Bir de Siobhan'ın ödünç verdikleri vardı. Snow Patrol ve Grant-Lee Philips... Geçen hafta iade edeceğine söz verdikleri.

Aslında onu arayıp, bir işi olup olmadığını sorabilirdi. Bir yere gidip içki içmeleri şart değildi. Kendi evinde veya onda köri yiyip bira içebilirler, müzik dinleyip çene çalabilirlerdi. Gerçi onu kollarının arasına alıp öptüğünden beri durum biraz tuhaflaşmıştı. Bu olayın hiç sözünü etmiyorlardı. Rebus, Siobhan'ın geçmişte bırakmak istediğini düşünüyordu. Böyle bir şey de ikisinin aynı odada bulunup güzel bir köri yemeğini paylaşmalarına engel sayılmazdı.

Ama gerçekten öyle miydi acaba?

Elbette başka bir programı da olabilirdi. Ne de olsa bir sürü arkadaşı vardı. Peki kendisinin neyi vardı? Yıllardır bu kentteydi ve bu işi yapıyordu ama onu evde bekleyen neydi?

Hayaletler.

Bir gece nöbetçisi, pencereden yansıyan görüntüsünü delip geçen bakışlar.

Caro Quinn'i düşündü. O da kendi hayaletleriyle, onlarca çift gözle çevrelenmişti. Onu ilginç bulmuştu çünkü kendi önyargılarına karşı onun önyargıları bir karşıtlık oluşturuyordu. Paylaşabilecekleri ortak noktaları olup olmadığını merak etti. Telefon numarası vardı onda, ama arayacağını pek sanmıyordu. Eğer içki içmeye gidecekse, yalnız gitmek durumundaydı. Babasının "arpa kralı" dediklerinden biri olacaktı. Barda oturup bir dizi optikle oyalanarak en ucuz viskiyi içen, o hırçın ve sert adamlardan biri. Kimseyle konuşmayan, toplum dışına çıktıkları için diyalog ve gülmeyi unutanlardan biri. Onların yönettikleri krallıkların nüfusu sadece bir kişi olurdu.

Sonunda kaseti çıkardı. Shug onu geri alabilirdi. Bilinmeyen bir şeyi açıklamıyordu. Kendisine sadece Stef'e değer veren bir kadın olduğunu anlatmıştı.

Niçin öldüğünü bilebilecek bir kadın.

Ortalıktan kaybolmuş bir kadın.

O zaman ne sıkıyorsun canını? İşi ofiste bırak, John. Bu senin için sadece öyle olmalı. Bir iş. Gayfield Square'de sana bir masayı bile çok gören adi herifler daha fazlasını hak etmez. Başını iki yana sallayıp, içindeki her şeyi atıp temizlemek istermiş gibi iki eliyle hızlı hızlı başını ovaladı. Sonra yine sinyalleri yakarak trafiğe katıldı.

Eve gidiyordu, dünyanın da canı cehennemeydi.

'John Rebus?'

Adam siyahtı: Uzun boylu ve kas irisi. Gölgelerin içinden öne çıktığında Rebus'un gördüğü ilk şey gözlerinin akı olmuştu.

Adam Rebus'un evinin merdiven altında, kurumaya yüz tutmuş bakımsız bahçeye açılan arka kapının yanında bekliyordu. Tam gaspçılara uygun bir noktaydı ve Rebus adının anılmasına karşın yine de tedirgin olmuştu.

'Müfettiş Dedektif John Rebus'sunuz, değil mi?'

Siyah adam kısa saçlıydı, şık takım elbisesinin içine yakası açık

mor bir gömlek giymişti. Kulakları küçücük üçgenlere benziyordu ve neredeyse hiç kulak memesi yoktu. Rebus'un önünde durdu ve iki adam yaklaşık yirmi saniye gözlerini kırpmadan bakıştılar.

Rebus, sağ elinde bir poşet taşıyordu. İçinde yirmi pound verdiği bir şişe malt vardı ve kesinlikle gerekli olmazsa, asla onu kullanarak adama saldırmazdı. Nedense aklına Chic Murray eski skeçlerinden biri geldi. Adam cebinde yarım şişe viski olduğu halde yere düşüyordu ve sonra üstünde bir ıslaklık hissedip elini oraya götürüyor ve bağırıyordu. Tanrıya şükürler olsun, sadece kanmış.

'Sen de kimsin?'

'Sizi ürküttüğüm için özür dilerim.'

'Ürküttüğünü kim söyledi?'

'Elindeki poşette her ne varsa, onunla saldırmayı düşünmüyorsun, değil mi?'

'Hayır desem yalan olur. Sen kimsin ve ne istiyorsun?'

'Kimliğimi gösterebilir miyim?' Adam elini ceketinin iç cebine atarken yarı yolda duraksamıştı.

'Çıkar bakalım.'

Bir cüzdan çıktı ve adam onu açtı. Adı Felix Storey'di. Göçmenlik Bürosundan.

Rebus bir kaşını kaldırarak, 'Felix mi?' diye sordu.

'Söylediklerine göre mutlu demekmiş.'

'Bir de kedi var, çizgi film karakteri.'

'Evet, elbette bir de o var.' Storey, cüzdanını tekrar cebine koydu. 'O poşette içilebilecek bir şeyler var mı?'

'Olabilir.'

'İçki satan bir yerin poşeti o.'

'Çok iyi gözlemcisin.'

Storey neredeyse gülümser gibi oldu. 'Onun için buradayım.'

'Nasıl yani?'

'Çünkü Müfettiş, sizin dün gece The Nook diye bir yerden çıktığınızı gözlemledik.'

'Öyle mi yapmışım?'

'Elimde bunu kanıtlayacak bir dizi fotoğraf var.'

'İyi de bunun Göçmenlik Bürosuyla ilişkisi ne?'

'Bir içki karşılığında belki söyleyebilirim.'

Rebus'un aklına bir sürü soru geliyordu, ama poşet de ağırlaşma-

ya başlamıştı. Başını olabildiğince hafif sallayarak merdivenlere doğru yürüdü, Storey peşindeydi. Kapının kilidini açıp içeri girdi, ayağıyla o günün mektuplarını iteleyerek bir gün öncekilerin üzerine yığdı. Sonra sadece iki temiz bardak kapacak kadar mutfağa girip çıktı ve Storey'i oturma odasına götürdü.

Storey, 'Güzel,' dedi. Gözlerini odanın içinde gezdirirken başını sallıyordu. 'Yüksek tavan, cumbalı pencere. Buralardaki daireler hep bu büyüklükte mi?'

'Bazıları daha da büyük.' Rebus malt şişesini kutusundan çıkarmış, tapasıyla boğuşuyordu. 'Oturabilirsin,' dedi.

'Skoçu ben de severim.'

'Burada ona öyle demeyiz.'

'Ne dersiniz peki?'

'Viski ya da malt.'

'Niye Skoç değil?'

'İskoçların kötü üne sahip olduğu dönemlerden kalma bir durum.'

'Aşağılayıcı bir terim mi?'

'Uygun kelime o diyorsan, öyledir...'

Storey parlak dişlerini göstererek sırıttı. 'Benim mesleğimde jargonu bilmek gerekir.' Sonra oturduğu kanepeden hafifçe doğrularak Rebus'un uzattığı bardağı aldı. 'Sağlığına o zaman.'

'Slainte.'

'Bu Gal dili, değil mi?' Rebus başını salladı. 'Yani Keltçe biliyorsun?'

'Hayır.'

Storey bir ağız dolusu Lagavulin'in tadını çıkarırken, bu konuyu düşünürmüş gibi yaptı. Ama sonunda başını sallayarak viskiyi beğendiğini söyledi. 'Vay canına, çok da sertmiş.'

'Biraz su ister misin?'

İngiliz başını sallayarak istemedi.

'Aksanın,' dedi, Rebus. 'Londra'dan değil mi?'

'Evet. Tottenham'dan.'

'Tottenham'da bir kez bulunmuştum.'

'Futbol maçına mı geldin?'

'Cinayet olayıydı... Kanalda bir ceset bulunmuştu....'

'Sanırım hatırlıyorum, ama o zamanlar çocuktum.'

'Bak buna çok teşekkür ederim.' Rebus bardağına biraz daha viski koyup şişeyi Storey'e uzattı, o da alıp bardağını doldurdu. 'Demek

Londra'dan geliyorsun ve Göçmenlik Bürosunda çalışıyorsun. Bu arada bir nedenle de The Nook'u gözlem altında tutuyorsun.'

'Çok doğru.'

'Bu beni nasıl görmüş olduğunu açıklıyor, ama kim olduğumu ve nereden öğrendiğini açıklamıyor.'

'Yerel Suç Araştırma Biriminden yardım alıyoruz. İsim veremem ama ilgili memur seni ve Dedektif Clarke'ı hemen tanıdı.'

'Bak bu çok ilginç.'

'Dediğim gibi isim veremem.'

'The Nook'la niye ilgileniyorsun?'

'Sen niye ilgileniyorsun?'

'Önce ben sordum... Ama yine de bir tahminde bulunayım. Kulüpteki kızlardan bazıları denizaşırı ülkelerden gelmiş, doğru mu?'

'Öyle olduğundan eminim.'

Rebus'un gözleri bardağının üstünden hafifçe kısıldı. 'Ama senin burada bulunuş nedenin onlar değil, öyle mi?'

'Bu konuda konuşmadan önce, senin orada ne aradığını öğrenmem gerek.'

'Dedektif Clarke'a eşlik ediyordum o kadar. Sahibine birkaç şey sormak istiyordu.'

'Ne gibi sorular?'

'Bir genç kız kaybolmuş. Ailesi The Nook gibi bir yere düşmüş olabileceğinden korkuyor.' Rebus, omuzlarını silkti. 'Hepsi bu. Dedektif Clarke kızın ailesini tanıdığı için, onlara yardım etmeye çalışıyor.'

'Yani The Nook'a yalnız başına gitmek istemedi mi?'

'Hayır.'

Storey düşünceli görünüyor, bardağını sallayıp içinde döndürdüğü viskiyi izleyerek buna vurgu yapıyordu. 'Kendisine sorup bu konuyu doğrulamamda bir sakınca var mı?'

'Yalan söylediğimi mi sanıyorsun?'

'Öyle bir şey demedim.'

Rebus ona ters ters bakarak cep telefonunu çıkardı ve Siobhan'ı aradı. 'Siobhan? Bir işin yoktu değil mi?' Bir süre karşıdan gelen yanıtı dinledi, gözleri hâlâ Storey'e dikiliydi. 'Dinle, burada biri var. Göçmen Bürosundan ve bizim The Nook'da ne yaptığımızı öğrenmek istiyor. Telefonu ona veriyorum...'

Storey telefonu aldı. 'Dedektif Clarke? Adım Felix Storey. Dedektif Rebus'un daha sonra sizi bilgilendireceğinden eminim, ama şu an için The Nook'a ne amaçla gittiğinizi öğrenmek istiyorum.' Durdu ve dinledi. 'Evet, Dedektif Rebus da yaklaşık olarak aynı şeyleri söylemişti. Yardımcı olduğunuz için çok teşekkür ederim. Rahatsız ettim, özür dilerim.' Telefonu Rebus'a verdi.

'Oldu, Shiv... Sonra konuşuruz. Şu an konuşma sırası Bay Storey'de.' Rebus, telefonu sert bir hareketle kapattı.

Storey, 'Bunu yapman gerekmiyordu,' dedi.

'Olayı halletsek iyi olacak.'

'Benim söylemek istediğim, cep telefonunu kullanman gerekmiyordu. Evinde telefon var, orada duruyor.' Başıyla yemek masasını işaret etti. 'Çok daha ucuza konuşurduk.'

Rebus, sonunda pes edip gülümsedi. Felix Storey bardağını halının üzerine koyduktan sonra sırtını dikleştirerek yerinde oturdu.

'Üzerinde çalıştığım olayda işi şansa bırakamam.'

'Nasıl?'

'Fotoğrafa, her an yolunu şaşırmış bir iki polis girebilir...' Storey sözlerinin ciddiyetinin anlaşılması için bir süre bekledi. 'Elimde bu sözlerimi destekleyecek somut bir kanıt yok. Ama her an karşımıza çıkabilecek bir olay. Bizim uğraştığımız kişiler, bütün bir ekibi satın almaya bile çalışabilir.'

'O dediğin polislerden Londra'da daha çok olmalı.'

'Belki de öyledir.'

'Dansçılar yasadışı değilse Stuart Bullen'ın peşindesin.' Storey hafifçe başını salladı. 'Ayrıca onun için Londra'dan buraya kadar gelmek... Özel bir ekip kurup izlemeye almak...'

Storey hâlâ başını sallıyordu. 'Büyük iş,' dedi. 'Çok büyük olabilir.' Kanepede oturuşunu değiştirdi. 'Ailem buraya ellilerde gelmiş. Daha pek çok göçmenle birlikte Jamaika'dan Brixton'a. Elbette yasal bir göçmüş, ama şimdi karşı karşıya olduğumuz durumun yanında çok önemsiz kalıyor. Her yıl on binlerce kaçak kıyılarımızdan giriyor... Bunun için çok büyük paralar ödüyorlar. Kaçak göçmen olayı büyük iş oldu, Müfettiş. Ayrıca, kötü bir olay yaşanmazsa onları göremiyorsunuz bile.' Sonra durdu ve Rebus'un bir şeyler sormasını bekledi.

'Bullen'ın rolü ne bu işte?'

'İskoçya operasyonunu onun yönettiğinden kuşkulanıyoruz.'

Rebus güldü. 'Çok saçma!'

'Onun babasının oğlu olduğunu unutmayın, Müfettiş.'

Rebus, 'Chichory Tip,' diye mırıldandı. Sonra Storey'in soran bakışlarına yanıt verdi. 'Çok ünlü bir parçaları vardı, "Babamın Oğlu" diye... Ama senin zamanından öncedir herhalde. The Nook'u ne kadardır izliyorsunuz?'

'Geçen haftadan beri.'

Rebus, 'Kapanan gazeteci dükkânından mı?' diye tahmin yürüttü. Kulübün karşısındaki dükkânın beyaz kâğıt kaplı vitrinlerini anımsamıştı. Storey başıyla onayladı. 'Ben kulübün içine girdim, bana hiç de öyle yasadışı göçmenlerle dolu odaları olduğu izlenimini vermedi.'

'Onları kulüpte sakladığını söylemedim...'

'Sahte pasaport yığınları da görmedim.'

'Ofisine mi girdiniz?'

'Bir şeyler saklıyor gibi bir hali yoktu, kasası ardına kadar açıktı.'

Storey, 'Merakını uyandırmamak için özellikle açmıştır,' diye bir fikir ileri sürdü. 'Niçin oraya gittiğini öğrendiğinde, onda bir değişiklik sezdin mi? Biraz rahatlamış falan olabilir mi?'

'Başka endişeleri olduğuna ilişkin bir şey sezmedim. Onun tam olarak ne yaptığını düşünüyorsun?'

'Zincirin bir halkası. Zaten sorun da burada, kaç tane halka olduğunu ve bunların oynadığı rolü bilmiyoruz.'

'Anladığım kadarıyla hiçbir şeyin kare kökünü biliyorsunuz.'

Storey tartışmamaya karar verdi. 'Bullen'la daha önce tanışmış mıydın?'

'Edinburgh'da olduğunu bile bilmiyordum.'

'O zaman kim olduğunu biliyordun?'

'Evet, aileyi tanıyorum. Ama bu onları gece eve alıyorum anlamına gelmez.'

'Ben sizi bir şeyle suçlamıyorum, Müfettiş.'

'Ama beni sorguluyorsun ve bu bir yerde aynı anlama gelir, üstelik bunu ustalıkla yaptığını da söyleyeyim.'

'Öyle bir izlenim verdiysem özür dilerim...'

'Evet verdin. Ben de oturmuş viskimi paylaşıyorum seninle...' Rebus başını iki yana salladı.

'Ben sizin ününüzü biliyorum, Müfettiş. Hakkınızda duyacağım

hiçbir şey Stuart Bullen'la işbirliği yaptığınıza inandıramaz beni.'

'Belki de doğru insanlarla konuşmuyorsun ondan.' Rebus bardağına biraz daha viski koydu ama Storey'e ikram etmedi. 'The Nook'u izleyerek ne elde edeceğini umuyorsun? Rüşvet yiyen polisleri tanımaktan başka...'

'Bağlantılarını... Bir takım işaretler, yeni ipuçları.'

'Yani eski ipuçlarından bir şey çıkmadı öyle mi? Elinde somut kanıtlar var mı?'

'Adı verildi...'

Rebus başka ne var diye biraz bekledi ama hepsi o kadardı. Güldü. 'Yani anonim ihbar? Onu kasık üçgeni piyasasından silmek isteyen herhangi bir rakibi yapmış olabilir.'

'Kulübü asıl işine bir kılıf olarak kullanıyor olabilir.'

'Hiç içeri girdin mi?'

'Daha değil.'

'Çok mu göze batacağını düşünüyorsun?'

'Yani ten rengim yüzünden mi?' Storey omuzlarını silkti. 'Evet, onun da bir rolü olabilir. Sizin sokaklarda pek fazla siyah yüz görünmüyor ama bu da değişecek. Elbette, görmek isteyip istemeyeceğiniz başka bir konu.' Odanın içine bakındı. 'Güzel bir yer...'

'Daha önce söylemiştin.'

'Uzun zamandır mı buradasın?'

'Sadece yirmi yıl kadar.'

'Uzun bir zaman... Evine davet ettiğin ilk siyah ben miyim?'

Rebus bir an düşündü. 'Evet, olabilir,' diyerek kabul etti.

'Hiç Çinli veya Asyalı davet ettin mi?' Rebus yanıt vermemeyi yeğledi. 'Yani söylemek istediğim...'

Rebus, 'Bak,' diye sözünü kesti. 'Ben artık sıkılmaya başladım. İçkini bitir ve yürü... Bunu da ırkçı olduğum için değil, çok kızdığım için yapıyorum.' Sonra ayağa kalktı. Storey de kalktı ve bardağını geri verdi.

'Güzel bir viskiymiş,' dedi. 'Gördün mü? Bana Skoç dememeyi öğrettin.' Sonra elini mendil cebine attı ve bir kartvizit çıkardı. 'Belki yine görüşmek gereğini duyarsın.'

Rebus bakmadan aldı kartı. 'Hangi oteldesin?'

'Haymarket'e yakın, Grosvenor Caddesinde.'

'Orayı biliyorum.'

'Uğra bir akşam, sana içki ısmarlarım.'

Rebus bu konuda bir şey söylemedi. 'Sana yolu göstereyim.'

Öyle de yaptı. Oturma odasına dönerken ışıkları kapattı ve perdesiz pencerenin önünde durarak aşağıya baktı. Az sonra Storey çıktı. O çıkar çıkmaz da bir araba yanaştı ve Storey arka koltuğa oturdu. Rebus ne sürücüyü ne de arabanın plakasını görebilmişti. Büyük bir arabaydı, Vauxhall olabilirdi. Caddenin sonundan sağa saptı. Rebus yemek masasına giderek ev telefonunu açtı ve bir taksi çağırdı. Sonra aşağıya indi ve taksiyi dışarıda bekledi. Taksi tam kalkarken telefonu çaldı. Arayan Siobhan'dı.

'Esrarengiz konuğumuzla işin bitti mi?' diye sordu.

'Şimdilik.'

'Nedir bu olay böyle?'

Rebus olabildiğince açık anlattı.

'O kendini beğenmiş budala, Bullen'ın bizi satın almış olduğunu mu düşünüyor?' İlk sorusu buydu. Ama Rebus onun bir yanıt beklemediğini tahmin etti.

'Seninle de konuşmak isteyebilir.'

'Merak etme, ben hazırım.' O sırada yan sokaktan, sirenlerini çalan bir ambulans çıktı. 'Arabada mısın?' diye sordu, Siobhan.

Rebus, 'Taksi,' dedi. 'İçkili araba kullanırken yakalanmak istemiyorum.'

'Nereye gidiyorsun?'

'Şehir merkezine.' Taksi Tollcross kavşağını geçmişti. 'Yarın konuşuruz.'

'İyi eğlenceler.'

'Denerim.'

Görüşmeyi bitirdi. Taksi Earl Grey Caddesinin arkasından dolaşarak tek yönlü yoldan olabildiğince yararlanmaya çalışıyordu. Morrison Caddesinden giderek Lothian Road'u geçeceklerdi. Sonra Bread Caddesinde durdular. Rebus adamın bahşişini de uzattı ve makbuz istedi. Yurgii olayıyla ilgili harcama listesine eklemeyi düşünüyordu.

Sürücü, 'Kucak dansını vergiden düşebileceğini sanmam dostum,' diyerek onu uyardı.

'Öyle bir tipe mi benziyorum?'

Sürücü arabayı vitese takıp uzaklaşırken, 'Gerçeği mi bilmek istiyorsun?' diye seslendi.

Rebus makbuzu cebine koyarken, 'Benden son bahşiş alışın,' diye mırıldandı. Saat daha on olmamıştı. Sokaklarda gruplar halinde erkekler dolaşıyor, kafa çekmeye devam edecekleri bir sonraki deliği arıyorlardı. Çiğ ışıklarla aydınlatılmış kapı önlerini koruyan bar fedailerinin bazıları diz boyu pardösü, bazıları da mont giymişti. Rebus, giysileri nasıl olursa olsun onları klonlanmış yaratıklar olarak görürdü. Birbirlerine benzemelerinin yanı sıra dünyaya da aynı pencereden bakarlardı. Sadece iki grup insan vardı onlar için: Tehdit ve av.

Rebus, boş dükkânın önünde pek fazla takılamayacağını biliyordu. The Nook'un korumalarından biri kuşkulanırsa, Storey'in operasyonu orada biterdi. Rebus yolun karşısına, The Nook'un bulunduğu tarafa ama on metre kadar ileriye geçti. Sonra durup telefonunu kulağına götürdü ve sarhoş ağzıyla tek taraflı konuşmaya başladı.

'Evet, benim... Sen neredesin? Hani Shakespeare'de olacaktın? Hayır, ben Bread Caddesindeyim...'

Ne söylediğinin önemi yoktu. Onu gören veya duyan herhangi biri için, bir gece kuşundan, gırtlaktan kaba saba konuşmalar yapan bir sarhoştan başkası değildi. Ama o sırada boş dükkânı inceliyordu. İçeride ışık yoktu, hareket ve gölge de yoktu. Eğer yirmi dört saat izleme yapılıyorsa gerçekten çok başarılı sayılırdı. Kulübün kapısını filme alıyor olmaları gerekirdi, ama nereden çekim yapıldığını göremedi. Pencereyi kaplayan beyaz kâğıtların küçük bir kısmını bile kesmiş olsalar içerisi görünür, kameranın merceğinden yansıyan ışık fark edilirdi. Zaten öyle bir aralık da yoktu vitrinlerde. Kapının önünde demir ızgaralı bir kepenk, arkasında da bir jaluzi perde vardı ve ne içeriden dışarısı, ne de dışarıdan içerisi görülebilirdi. Kulübün nereden izlendiğini anlayamamıştı... Ama bir dakika... Kapının üzerinde de küçük bir pencere vardı. Altmışa, doksan santim boyutlarında bir şey. O da beyaz kâğıt kaplanmıştı ama tam köşede kare şeklinde küçük bir açıklık vardı. Çok zekice bir buluştu, yoldan geçen hiç kimsenin gözü oraya takılmazdı. Yalnız, izleme yapan ekiptekilerin nöbetleşe bir merdivenin veya ona benzer bir şeyin üzerine çıkmaları gerekiyordu, üstelik de omuzlarında bir kamera olduğu halde. Zor ve rahatsız bir çalışma ortamıydı ama yine de çok güzel bir yer seçmişlerdi.

Rebus, tek taraflı görüşmeyi sona erdirdi ve geri dönüp Lothian Road'a doğru yürüdü. Burası, cumartesi geceleri uzak durulması gereken bir yerdi. Hafta arası olmasına karşın şimdi bile sokaklarda ba-

ğırıp şarkı söyleyenler, kaldırımlara atılmış şişeleri tekmeleyenler, trafiğin arasında oradan oraya koşuşturan insanlar vardı. Mini etekleri ve değişik renklerde yanıp sönen baş bantlarıyla çınlayan kahkahalar atan kız grupları görülüyordu. Bu ışıklı bantları, bir adam satıyordu. Diğer elinde de bir tomar peri asası vardı, onların ucunda da bir yıldız yanıp sönüyordu. Rebus ona doğru bakarken Storey'in sözlerini anımsadı. Görmek isteyip istemeyeceğiniz başka bir konu... Adam zayıf, genç ve koyu renk tenliydi. Rebus gidip tam önünde durdu.

'Kaça bunlar?'

'İki pound.'

Rebus, bozuk para ararmış gibi ceplerini karıştırmaya başladı. 'Sen nerelisin?' Adam yanıt vermedi, gözleri Rebus'dan başka her yere bakıyordu. 'Ne kadardır İskoçya'dasın?' Ama adam uzaklaşmaya başlamıştı. 'Bana satmayacak mısın onlardan?' Satmayacağı belliydi, yürümeye devam etti. Rebus da aksi yönde yürüdü, Princes Caddesinin batı ucuna doğru. Shakespeare Pub'dan çıkan bir çiçekçi gördü, bir koluyla onlarca gül demetini kucaklamıştı.

Rebus, 'Kaç para?' diye sordu.

'Beş pound.' Çiçekçi onlu yaşlarına yeni girmiş bir çocuktu. Ten rengi koyuydu, Ortadoğulu olabilirdi. Rebus yine ceplerini karıştırmaya başladı.

'Nerelisin?'

Çocuk anlamazlıktan geldi. 'Beş,' diye yineledi.

Rebus, 'Senin patron buralarda mı?' diye üsteledi.

Çocuğun gözleri yardım arar gibi sağa sola gitti.

'Kaç yaşındasın evlat? Hangi okula gidiyorsun?'

'Anlamıyorum.'

'Bana hikâye anlatma?'

'Gül alacak mısın?'

'Param nerede? Onu bulamıyorum... Bu saatte çalışman biraz geç sayılmaz mı? Annen baban ne yaptığını biliyor mu?'

Çiçekçi daha fazla dayanamadı. Koşarak kaçarken gül demetlerinden birini düşürdü ama durmak bir yana arkasına bile bakmadı. Rebus çiçekleri yerden aldı ve oradan geçen bir grup kıza dağıttı.

İçlerinden biri, 'Bu seni külotumun içine sokmaz ama,' dedi. 'Sana bunu kazandırır.' Sonra yanağına bir öpücük kondurdu. Takırtılı topuklarıyla tiz çığlıklar ve kahkahalar atarak uzaklaşan gruptan biri

bağırarak onun dedesi yaşlarında olduğunu söyledi.

Rebus, evet öyleyim diye düşündü ve öyle de hissetti.

Princes Caddesi boyunca, karşılaştığı yüzleri inceledi. Umduğundan çok daha fazla Çinli vardı. Diğer taraftan tüm dilenciler İngiliz ve İskoç aksanıyla konuşuyordu. Rebus bir otelde mola verdi. Şef barmen onu on beş yıldır tanıyordu ve Rebus'un tıraşlı olup olmadığına bakmaz, giysilerinin yeniliği veya gömleğinin ütüsüyle ilgilenmezdi.

Önüne bir bardak altı koyarken, 'Ne istersiniz, Bay Rebus?' dedi. 'Bir malt dökeyim mi?'

Rebus, 'Lagavulin,' dedi. Burada içeceği bir tek içkinin bile çeyrek şişe fiyatında olduğunu bilerek... İçki bardağını önüne koyan barmen, su veya buz önermeyecek kadar Rebus'u tanıyordu.

Rebus, 'Ted,' dedi. 'Burası hiç yabancı personel çalıştırır mı?'

Hiçbir soru Ted'i zor duruma düşürmezdi, çünkü o iyi bir barmendi. Nasıl bir yanıt vereceğini düşünürken ağzını büzüp, çenesini oynattı. Rebus bu arada içkisinin yanında belirmiş olan fındık fıstık kâsesinden atıştırıyordu.

Ted elindeki havluyla bardakları parlatmaya başlarken, 'Barın arkasında çalışan birkaç Avustralyalı oldu,' dedi. 'Dünya turuna çıkmışlardı... İki, üç hafta kaldılar burada. Ama deneyimli olmayanları almayız.'

'Başka yerde çalışmıyor mu? Restoranda yok mudur?'

'Oh, evet, masalarda çalışan çok. Hizmetliler arasında daha da çok.'

'Hizmetliler mi?'

'Oda servisi.'

Rebus başını sallayarak anladığını ifade etti. 'Bak, bu konu kesinlikle aramızda kalacak...' Ted bu sözler üzerinde hafifçe öne eğilerek yaklaştı. 'Yasadışı göçmenlerin de çalıştığı oluyor mu?'

Ted, bu soruya yan gözle baktı. 'Tümü yasaldır, Bay Rebus. Yönetim böyle bir şeye asla izin vermez, veremez...'

'Anladım, Ted. Zaten aksini de düşünmemiştim.'

Ted rahatlamış göründü. 'Yalnız,' dedi. 'Diğer işletmelerin de bizim kadar seçici olduğunu söylemem ... Örneğin bizim orada cuma akşamları gittiğim bir pub var. Bir aralar bir grup sürekli oraya gelmeye başladı, nereden geldiklerini bilmiyorum. Adamlardan ikisi gitar çalıp "Save All Your Kisses For Me' falan gibi şarkılar söylüyor, daha yaşlı olan bir diğeri de tef çalıp, daha sonra onu para toplamak

için kullanıyordu.' Başını salladı yavaşça. 'Örneğin onların sığınmacı olduğundan emindim.'

Rebus bardağını kaldırdı. 'O da bambaşka bir dünya,' dedi. 'Daha önce hiç böyle düşünmemiştim bu olayı.'

Ted, 'Sanırım bir içki daha alırsın,' dedi ve tüm yüzünü kırıştıran bir şekilde göz kırptı. 'İzin verirsen işletmeden olsun...'

Bardan çıktığında soğuk hava Rebus'u çarptı. Sağa dönerse evine doğru yönelmiş olacaktı, ama yolun karşısına geçerek Leith Caddesine doğru yürüdü. Asya süpermarketlerinin, dövme salonlarının, paket servisi yapan restoranların önünden geçerek Leith Walk'a ulaştı. Aslında nereye gittiğini bilmiyordu. Leith Walk'da Cheyanne mesleğini icra ediyor, John ve Alice Jardine arabalarının içinde bir aşağı bir yukarı dolaşarak kızlarını arıyor olabilirlerdi. Bu karanlığın içinde her tür arzu yaşardı. Ellerini ceplerine sokmuş, soğuğa karşı ceketinin düğmelerini iliklemişti. Yanından homurdanarak geçen beş, altı motosiklet kırmızı ışıkta durmak zorunda kaldı. Rebus karşıya geçmeye karar verdi ama ışıklar değişmek üzereydi. En baştaki motosiklet gazlarken bir adım geri çekildi.

'Taksi ister misiniz, efendim?'

Rebus sese doğru döndü. Adam bir dükkânın kapısının önündeydi. Dükkânın içi aydınlıktı ve taksi durağı olarak hizmet verdiği belliydi. Adam Asyalıya benziyordu, Rebus önce başını iki yana salladı ama sonra fikir değiştirdi. Sürücü onu son kullanma tarihi çoktan geçmiş bir Ford Escort'un yanına götürdü. Rebus adresi verince adam A'dan Z'ye kent rehberini açtı.

Rebus, 'Ben söylerim yolu,' dedi. Sürücü başını salladı ve kontağı açtı.

'Birkaç tek mi attınız, efendim?' Aksanı yereldi.

'Birkaç tane.'

'Yarın iş yok mu, efendim?'

'Bana kalsa olmayacak?'

Adam bu söze güldü ama Rebus nedenini anlayamadı. Princes Caddesinden geri dönüp Lothian Road'dan devam ederek Morningside'a yöneldiler. Rebus bir ara sürücüye kenara çekmesini, bir dakika sonra döneceğini söyledi. Bütün gece açık olan dükkânlardan birini görmüştü. Az sonra elinde bir litrelik pet su şişesiyle çıktı ve arka koltuğa oturup ağzına attığı dört tane aspirini büyük yudumlarla yuvarladı.

Sürücü, 'Çok iyi fikir,' diye onayladı. 'Önlemi baştan almak gerekir. Akşamdan kalmamış olursun, hastalık izni istemezsin.'

Rebus, sürücüye yarım mil sonra sapacaklarını söyledi. Marchmont yönünde ilerleyip evinin önünde durdular. İçeriye girip oturma odasında bulunan bir çekmeceden kalın bir dosya çıkardı. Açtı ve içinden gazeteden kesilmiş birkaç parça kâğıt aldıktan sonra aşağıya inip arabaya bindi.

Bruntsfield'e geldiklerinde sürücüye sağa dönmesini söyledi. Sonra bir kez daha sağa saptılar. Kentin dış semtlerinde, loş ışıklarla aydınlatılmış bir sokaktaydılar. Yolun iki tarafında, birbirlerinden duvarlarla ayrılmış, çoğu tel çitlerin arkasında, ağaçların ve fundalıkların içinde gözlerden gizlenen iki, üç katlı büyük evler vardı. Pencereler karanlık, bir kısmının panjurları kapalı, ev sahipleri güvenlik içinde uykudaydılar. Sadece bir tanesinde ışıklar yanıyordu ve Rebus sürücüye kendisini o evin önünde bırakmasını söyledi. Bahçe kapısı gıcırdayarak açıldı. Rebus kapının zilini buldu ve çaldı. Açan olmadı. Birkaç adım geri çekilerek üst katların pencerelerine baktı. Işıklar yanıyordu ama perdeler kapalıydı. Zemin katta, giriş kapısının iki yanında daha büyük pencereler vardı ama tahta panjurları sıkı sıkıya kapatılmıştı. Rebus bir yerden müzik sesi geldiğini duydu. Kapıdaki mektup deliğinden içeri baktı ama bir hareket göremedi. Sonra müziğin evin arka tarafından geldiğini fark etti. Evin bir yanında, arkaya doğru giden çakıl kaplı bir yol vardı. Oradan yürürken, önünden geçtiği güvenlik detektörlerinin ışıkları yanıp sönüyordu. Ses arka bahçeden geliyordu. Bahçe karanlıktı ama orta yerinde kızıl renkli bir parıltı vardı. Rebus, çim ekili bahçenin ortasında alçak bir platform gördü. Daha arkada bulunan cam limonluktan çıkan tahta bir yürüyüş yolu bu platforma kadar uzanıyordu. Platformdan buhar yükseliyordu, müzik sesi de oradan geliyordu. Rebus jakuziye doğru yürüdü.

Evet, bu bir jakuziydi. İskoç gökyüzüne ve rüzgârına açık bir jakuzi. İçinde de "Büyük Ger" adıyla tanınan Morris Gerald Cafferty oturuyordu. Bir köşeye sokulup kollarını jakuzinin kenarlarına uzatmış, iki yanından bedenine fışkıran suyun verdiği rahatlığa terk etmişti kendisini. Rebus çevresine bakındı ama Cafferty yalnızdı. Suyun içinde bir ışık kaynağı vardı, renkli bir filtre her şeyi kızıla boyamıştı. Cafferty'nin başı arkada, gözleri kapalıydı. Yüzünde rahatlıktan çok gerginlik ifadesi vardı.

Sonra gözlerini açtı ve dosdoğru Rebus'a baktı. Gözbebekleri küçük ve koyu renkli, yüzü aşırı beslenmekten tombuldu. Kısa, gri saçları kafasına yapışmıştı. Suyun üstünde kalan göğsü siyah, kıvırcık kıllarla kaplıydı. Önünde dikilmiş birini görmekten şaşırmışa benzemiyordu, üstelik de gecenin bu saatinde.

'Mayonu getirdin mi?' diye sordu. 'Gerçi ben giymiyorum ama...' Kafasını eğip, kendisine doğru baktı.

Rebus, 'Buraya taşınmışsın diye duydum,' dedi.

Cafferty sol elinin yanında bulunan kontrol paneline doğru dönüp bir düğmeye bastı. Müzik sesi yavaşça kısıldı. 'CD çalar,' diye açıkladı. 'Kolonlar da içinde.' Parmaklarıyla jakuziyi tıklattı. Sonra bir düğmeye daha basınca motor sesi kesildi ve suyun akışı durdu.

Rebus, 'Işık gösterisi de var,' dedi.

'İstediğin renkte.' Cafferty bir düğmeye daha bastı ve su kızıldan yeşile döndü. Sonra da yeşilden maviye, sonra buz beyazına ve sonra yine kızıla.

Rebus, 'Kızıl sana uyar,' dedi.

Cafferty, 'Evet, Mefisto gibi,' diyerek güldü. 'Gecenin bu saatinde çok seviyorum burayı. Ağaçlarda rüzgârın sesini duyuyor musun, Rebus? Onlar, bizlerden çok daha eskilerden beri burada. Aynı şey bu evler için de geçerli. Biz gittikten sonra da burada olacaklar.'

'Bence o suyun içinde biraz fazla kalmışsın, beynin buruşmaya başlamış.'

'Yaşlanıyorum, Rebus. Hepsi bu... Sen de öyle.'

'Koruma tutmayacak kadar yaşlandın mı? Bütün düşmanlarını gömmüş olmalısın.'

'Joe saat dokuzda bırakır işi, ama hiçbir zaman fazla uzakta olmaz.' İki saniye duraksadı. 'Öyle değil mi, Joe?'

'Evet, Bay Cafferty.'

Rebus dönüp korumanın durduğu yere baktı. Yalın ayaktı, üzerine aceleyle bir şort ve tişört geçirmişti.

Cafferty, 'Joe garajın üstündeki odada yatar,' diye açıkladı. 'Gidebilirsin Joe, Müfettişin yanında güvenlikte sayılırım.'

Joe, Rebus'a sert bir şekilde baktıktan sonra dönüp çimlerin üzerinden uzaklaştı.

Cafferty sohbet tarzında, 'Burası çok iyi bir semt,' dedi. 'Suç oranı çok düşük.'

'Bu durumu değiştirmek için elinden geleni yaptığından eminim.'

'Ben artık oyundan çıktım, Rebus. Çok yakında sen de çıkacaksın.'

'Öyle mi?' Rebus evinden getirdiği gazete parçalarını havaya kaldırdı. Bunlar, Cafferty'nin bulvar gazetelerinde çıkmış fotoğraflarıydı ve tümü de geçen yıl içinde çekilmişti. Onu Manchester, Birmingham ve Londra gibi uzak yerlerin ünlü gangsterleriyle bir arada gösteriyordu.

Cafferty, 'Yoksa beni yakalamaya mı çalışıyorsun?' dedi.

'Belki de öyledir.'

Cafferty, 'Bilemiyorum, acaba gurur mu duysam bundan?' diyerek ayağa kalktı. 'Şu bornozu verir misin?'

Rebus, bornozu memnuniyetle verdi. Cafferty jakuzinin içinden tahta platforma çıktı, beyaz pamuklu bornozuna sarınıp, ayaklarına terliklerini geçirdi. 'Yardım et de şunun üstünü kapatalım,' dedi. 'Sonra içeri gireriz, sen de benden ne istediğini anlatırsın.'

Rebus yine memnuniyetle kabul etti.

Büyük Ger Cafferty, bir zamanlar Edinburgh suç dünyasını yöneten adamdı. Uyuşturucunun, saunaların, iş hayatındaki tüm dalaverelerin arkasında o vardı. Ancak cezaevinden son çıkışından bu yana fazla göze batmamaya çalışıyordu. Rebus onun emeklilik palavralarına inanacak değildi, Cafferty gibi adamlar öyle şeyleri düşünmezdi bile. Rebus'a göre Cafferty yaşlandıkça kurnazlaşmış, polis soruşturmasından uzak kalmanın yollarını öğrenip akıllanmıştı.

Artık altmış yaşlarındaydı, 1960'lardan bu yana en büyük gangsterlerin hemen hemen tümünü tanımıştı. Londra'da Krays ve Richardson'la, Glasgow gangsterlerinin en ünlüleriyle birlikte iş yaptığı konusunda söylentiler çıkmış, hikâyeler anlatılmıştı. Eski soruşturmalar sırasında, Hollandalı uyuşturucu çeteleri ve Doğu Avrupa'da seks kölesi ticareti yapan gruplarla ilişkili olduğu kanıtlanmaya çalışılmış ama hiçbiri tutturulamamıştı. Ufak tefek konulardan hüküm giyiyordu. Kanıt yetersizliği nedeniyle ancak vergi memurları soruşturma açma konusunda ikna edilebiliyordu. Bazen de tanıklar yeryüzünden yok olduğu için bir şey yapılamıyordu.

Rebus, Cafferty'yi önce limonluğa oradan da kireçtaşı döşenmiş mutfağa doğru izlerken, geniş omuzlarına ve sırtına baktığı adamın, kaç kişinin infazını emretmiş, kaç kişinin hayatını mahvetmiş olduğunu düşünüyordu. Daha önceleri de bunu çok düşünmüştü.

Cafferty terlikli ayaklarını yerde sürüyerek, 'Çay mı, yoksa daha sert bir şey mi istersin?' dedi.

'Çay iyidir.'

'Tanrım, o zaman ciddi bir olay...' Cafferty kendi kendine hafifçe gülümseyerek çaydanlığın düğmesine bastı ve içine üç tane çay poşeti attı. 'Üstüme bir şeyler giysem iyi olacak,' dedi. 'Gel, sana salonu göstereyim.'

Ön taraftaki odalardan biriydi. Büyük cumba penceresi, tüm odaya hâkim mermer bir şöminesi vardı. Duvarlarda değişik ellerden çıkmış pek çok tablo asılıydı. Rebus resimden pek anlamazdı, ancak çerçeveler pahalı görünüyordu. Cafferty üst kata çıkıp, Rebus'un ortalığı incelemesine fırsat tanımıştı. Ama dikkat çekecek bir şey yoktu, ne kitap, ne müzik seti, ne de bir masa... Şömine rafının üzerinde bir süs eşyası bile yoktu. Sadece bir kanepe, birkaç sandalye, büyük oryantal bir halı ve tablolar. İçinde yaşanacak bir oda değildi. Belki de Cafferty toplantılarını burada yapıyor, koleksiyonuyla konuklarını etkilemeye çalışıyordu. Rebus sahte olmasını umarak ellerini şöminenin üzerinde gezdirdi ama gerçek mermerdi.

Cafferty elinde kulplu iki çay bardağıyla odaya girerken, 'Evet, al bakalım,' dedi. Rebus bir tanesini aldı.

Cafferty, 'Sütlü, şekersiz,' dedi ve Rebus başını salladı. 'Niye gülüyorsun?'

Rebus, başıyla kapının üst tarafını işaret etti. Tavanın bir köşesine, üzerinde kırmızı bir ışık yanıp sönen küçük, beyaz bir kutu monte edilmişti. 'Hırsız alarmı kullanıyorsun,' dedi.

'Ne olmuş?'

'Ne olacak, komik.'

'Buraya kimse girmez mi sanıyorsun? Evin duvarına koca bir yazı asıp, kim olduğumu ilan etmiş değilim.'

Rebus uyumlu görünmeye çalışarak, 'Sanırım öyledir,' dedi.

Cafferty gri renkli bir eşofman altı, V-yaka süveter giymişti. Güneşten yanmış, sakin bir görünümü vardı. Rebus, evde bir de solaryum olduğunu tahmin etti. Cafferty, 'Otur,' dedi.

Rebus oturdu. 'Birisiyle ilgileniyorum,' diye başladı. 'Sanırım onu tanıyorsun, Stuart Bullen.'

Cafferty'nin üstdudağı kıvrıldı. 'Küçük Stu,' dedi. 'Babasını daha iyi tanırdım.'

'Ondan hiç kuşkum yok. Oğlunun son zamanlarda neler yaptığını biliyor musun?'

'Yaramazlık mı yapıyor, yoksa?'

'Emin değilim.' Rebus çayından bir yudum aldı. 'Edinburgh'da olduğunu biliyorsun, değil mi?'

Cafferty yavaşça başını salladı. 'Bir kulüp işletiyor, öyle değil mi?'

'Evet, öyle.'

'Sanki yaptığı iş yeteri kadar zor değilmiş gibi şimdi bir de seni mi sardı başına?'

Rebus başını salladı. 'Hayır, sadece evinden kaçmış bir kız var ve annesiyle babası onun Bullen'ın yanında çalıştığından kuşkulanıyor.'

'Peki öyle mi?'

'Bildiğim kadarıyla hayır.'

'Ama Küçük Stu'yu görmeye gittin ve sana yüz vermedi öyle değil mi?'

'Kafama birkaç soru takıldı.'

'Ne gibi?'

'Örneğin Edinburgh'da ne yaptığını merak ettim.'

Cafferty gülümsedi. 'Yani batı kıyısından buraya gelenleri tanımadığını mı söylüyorsun bana?'

'Birkaç tanesini tanıyorum.'

'Buraya geliyorlar, çünkü Glasgow'da sokakta saldırıya uğrama tehlikesi olmadan on metre bile dolaşamazlar sokakta. Bu oranın kültüründe var, Rebus.' Cafferty yapmacık bir tavırla omuz silkti.

'Yani artık temiz iş yapmak istiyor, diyorsun?'

'Oradayken her zaman Rab Bullen'ın oğluydu ve her zaman da öyle kalacaktı.'

'Birileri de her an kellesine fiyat biçebilirdi?'

'Ama korkup da kaçtığını düşünüyorsan yanılıyorsun.'

'Nereden biliyorsun?'

'Çünkü Stu öyle bir tip değil. O kendini kanıtlamak, babasının gölgesinden sıyrılmak istiyor. Ne demek istediğimi anlarsın.'

'Kucak dansı sunan bir bar işleterek olur mu bu iş?'

'Belki.' Cafferty bardağındaki çayın yüzeyini inceledi. 'Ama belki de başka planları vardır.'

'Ne gibi?'

'Bunu yanıtlayacak kadar iyi tanımıyorum onu. Rebus, ben yaşlı bir adamım. Eskiden olduğu kadar bilgi vermiyorlar bana. Hem biliyor olsam bile, sana niçin söyleyeyim ki?'

'Çünkü içinde bir kin besliyorsun.' Rebus çay bardağını cilalı tahta döşemeye koydu. 'Rab Bullen sana bir kez kazık atmamış mıydı?'

'Zamanın sisleri Rebus, zamanın sisleri.'

'Yani bildiğin kadarıyla çocuk temiz diyorsun?'

'Saçmalama, kimse temiz değil. Son zamanlarda hiç çevrene bakmadın mı? Gayfield Square'den pek fazla bir şey görünmüyor herhalde. Kanalizasyon kokusunu hâlâ alıyor musunuz koridorlarda?' Cafferty, Rebus'un sessizliğine gülümsedi. 'Bana yine de bir şeyler söyleyenler var... Ama arada sırada.'

'Kimler söylüyor?'

Cafferty'nin gülümsemesi yayıldı. '"Düşmanını bileceksin." Hep öyle söylerler, değil mi? Sen de benim resimlerimi gazeteden onun için kesmiş olmalısın.'

'Pop yıldızı bakışların nedeniyle olmadığı kesin.'

Cafferty, ağzını ardına kadar açarak esnedi. Bir özür ifadesi olarak ve gözlerini Rebus'tan ayırmadan, 'Sıcak banyo da beni hep böyle yapıyor,' dedi. 'Duyduğum bir diğer şey de, Knoxland'deki bıçaklama olayında çalıştığın. Zavallı adam... Kaç tane vurmuşlar, on iki mi? On beş mi? Doktor Gates ve Doktor Curt ne düşünüyorlar bu konuda?'

'Ne demek istiyorsun?'

'Bana çılgınlık gibi geldi... Kontrolünü kaybetmiş birinin işi.'

Rebus, 'Ya da çok, ama çok kızgın birinin işi olabilir,' diyerek karşı çıktı.

'Sonuçta aynı şey. Benim söylemek istediğim, onlar bir anlam çıkarabilir.'

Rebus'un gözleri kısıldı. 'Bir şeyler biliyorsun, değil mi?'

'Ben değil, Rebus... Burada böyle oturup yaşlanmaktan memnunum ben.'

'Ya da İngiltere'ye gidip aşağılık dostlarınla buluşmaktan.'

'Onlar arkadaşım, Rebus. Hayat böyle.'

'Knoxland'de öldürülen adam hakkında, Cafferty... Bana söylemediğin şey ne?'

'Burada oturup senin işini ben mi yapacağım sanıyorsun?' Cafferty başını iki yana salladı yavaş yavaş, sonra koltuğunun kolçaklarını

kavrayıp ayağa kalktı. 'Yatma zamanı geldi. Bir dahaki gelişinde o güzel Dedektif Clarke'ı da getir ve söyle bikinisini de alsın yanına. Aslında onu gönderip sen evinde kalsan da olur.' Cafferty, Rebus'u kapıya doğru götürürken, gerçekte eğlendiğinden çok daha uzun ve çok daha yüksek sesle gülüyordu.

Rebus, 'Knoxland,' dedi.

'Ne olmuş?'

'Yani, konuyu sen açtın diye söylüyorum... Hatırlıyorsan birkaç ay önce İrlandalı bir çete oradaki uyuşturucu piyasasına girmeye çalışıyordu.' Cafferty, onu ilgilendirmediğini belirten bir jest yaptı. 'Sanırım yine geri gelmeye çalışıyorlar... O konuda bir şeyler biliyor musun?'

'Uyuşturucuya giren kaybeder, Rebus.'

'Bu da yeni fikirlerinden mi?'

'Belki de benim iyi yönlerimi göremiyorsun.' Cafferty ön kapıyı açtı ve tuttu. 'Söylesene Rebus... Şu benim hakkımdaki hikâyeleri biriktirdiğin dosyanın üzerinde küçük küçük kalp resimleri var, değil mi?'

'Hayır, hançer resimleri var.'

'Emekli olduğunda seni bekleyen şey de o olacak... Son birkaç yalnız yılını o dosyayla geçirirsin artık. Pek miras bırakılacak bir şey de değil ama.'

'Peki sen ne bırakacaksın geride, Cafferty? Adının verildiği bir hastane falan var mı?'

'Yardım amaçlı bağışladığım paralarla olabilirdi.'

'O kirli para senin kimliğini değiştirmez.'

'Değiştirmesi de gerekmez. Senin anlaman gereken şu, ben halimden memnunum.' Durdu. 'Ama tanıdığım bazı kişiler değil.'

Cafferty kapıyı Rebus'un üzerine kapatırken kıkır kıkır gülüyordu.

BEŞİNCİ GÜN

CUMA

On Beş

Siobhan, olayı ilk olarak sabah haberlerinde duydu. Az yağlı süt; kattığı karışık tahıl, kahve, multivitamin içeceği. Kahvaltısını her zaman sabahlığına sarınıp mutfak masasında yapardı. Onun için de bir şeyler döküp saçtığında hiç canı sıkılmazdı. Sonra da bir duş yapar, giyinirdi. Saçlarının kuruması sadece birkaç dakika alırdı, kısa kestirmesinin nedeni de buydu. Radyo İskoçya genellikle fonda kalır, boşluk dolduran bir gevezelik olmaktan ileri gitmezdi. Bir ara "Banehall" sözcüğünü duydu ve radyonun sesini açtı. Konunun özünü kaçırmıştı ama stüdyo olay yerinden canlı bağlantı yapıyordu.

'Evet Catriona, olay yerinde Livingstone polisi var. Bizi güvenlik şeridinin dışında tutuyorlar tabiî. Az önce gelen adli tıp ekibi şu anda eve giriyor. Üzerlerinde beyaz tulumlar ve yüzlerinde maskeler var. Burası şehir konseyine ait bir ev, iki veya üç yatak odalı olabilir. Pencerelerdeki tüm perdeler kapalı ve ön bahçesi bakımsız. Evin önünde toplanmış bir meraklı grubu var. Komşuların bazılarıyla görüştüm ve kurbanın polis tarafından iyi tanınan biri olduğunu söylediler. Bunun olayla ilgili olup olmadığı ise henüz açıklığa kavuşmuş değil...'

'Colin, kurbanın kimliği açıklandı mı?'

'Resmi bir açıklama yapılmadı, Catriona. Sadece yirmi iki yaşında ve buralı olduğunu, vahşice öldürülmüş olduğunu söyleyebilirim. Daha fazla ayrıntı için basına bir açıklama yapılmasını bekliyoruz. Yetkililer olayın iki, üç saat önce yaşanmış olabileceğini söylediler.'

'Teşekkür ederim, Colin... Konuyu öğlen haberlerinde daha ayrıntılı olarak verebileceğimizi umuyoruz. Bu arada bir muhalefet milletvekilinin Banehall dışında bulunan Whitmire gözaltı merkezinin kapatılması için vermiş olduğu önerge komisyona havale edildi...'

Siobhan cep telefonunu şarjdan aldı, ama sonra Livingstone polis karakolunun numarasını anımsayamadı. Zaten tanıdığı kim vardı ki orada? Sadece Yardımcı Dedektif Davie Hynds, onun gelişinin üstünden de daha on beş gün geçmemişti. O da St Leonard'da yaşanan değişimin kurbanlarından biriydi. Banyoya gitti, aynada yüzüne ve saçlarına baktı. İşini bu defalık yüzüne biraz su çarpıp, ıslak bir tarakla halledebilirdi. Başka şeylere zamanı yoktu. Kararını vermiş olarak yatak odasına daldı ve gardırobun kapısını açtı.

Bir saatten daha az bir sürede Banehall'a varmıştı. Jardine'lerin eski evinin önünden geçti. Tracy'ye tecavüz eden Donny Cruikshank'ten uzak durmak için buradan taşınmışlardı. Siobhan'ın hesabına göre Donny de yirmi iki yaşında olmalıydı...

Bir sonraki caddeye iki polis minibüsü park etmiş, ortalıkta dolanıp duran kalabalık büyümüştü. Elinde mikrofon tutan biri halkla söyleşi yapıyordu, Siobhan onun radyoda dinlediği muhabir olduğunu tahmin etti. Tüm dikkatlerin yöneldiği evin iki yanında, ona bitişik iki ev daha vardı ve her üç evin de ön kapıları açık duruyordu. Siobhan, Steve Holly'nin sağ taraftaki eve girdiğini gördü. Anlaşılan biraz para el değiştirmiş ve Holly'ye olan biteni daha iyi izleyebileceği arka bahçeye geçiş önceliği sağlanmıştı. Siobhan arabasını park etti ve mavi beyaz güvenlik şeridinin önünde duran üniformalı polise yaklaştı. Kimliğini gösterince adam şeridi biraz kaldırarak Siobhan'ın altından geçmesini kolaylaştırdı.

Siobhan, 'Cesedin kimliği saptandı mı?' diye sordu.

Polis, 'Burada oturan kişi olduğunu sanıyoruz,' dedi.

'Patolog geldi mi?'

'Daha değil.'

Siobhan başını sallayarak yoluna devam etti, bahçe kapısını iterek açtı, evin karanlık giriş holüne doğru uzanan patikadan ilerledi. Birkaç kez derin nefes alıp yavaş yavaş dışarı verdi. Kapıdan içeri girdiğinde sakin ve profesyonel görünmek istiyordu. Giriş holü çok dardı. Alt katta sadece küçük bir oturma odası ve daha da küçük bir mutfak vardı. Mutfakta bulunan ikinci bir kapı arka bahçeye açılıyordu. Dik bir merdivenle çıkılan ikinci katta tümü açık duran dört kapı vardı. Bir tanesi, içinde karton kutular, yorganlar ve çarşaflar bulunan bir yüklüğün, bir diğeri de içinde Siobhan'ın bir ucunu görebildiği açık pembe renkli bir küvet olan banyonun kapısıydı. Burası, iki ya-

tak odalı bir evdi. Birinin içinde tek kişilik bir yatak vardı ve kullanılmadığı belliydi. Evin ön cephesine bakan daha büyük ikinci bir oda vardı ve burası da evdeki tüm aktivitenin merkezi olmuştu. Olay Yeri İnceleme memurları, fotoğrafçılar, bir dedektif ve onunla konuşan bir doktor. Dedektif, Siobhan'ı fark etti.

'Yardım edebilir miyim?'

Siobhan ona kimliğini gösterirken, 'Dedektif Clarke,' dedi. O ana kadar cesede sadece bir göz atmıştı ama zaten o da ortalık yerde yatıyordu. Altındaki açık kahverengi halının üzerine çok miktarda kan akmıştı. Yüzü kasılmış, ağzı ciğerlerine son bir yaşam nefesi çekmek istermiş gibi açık kalıp sarkmıştı. Kazınmış kafası kurumuş kan kaplıydı. Olay yeri inceleme memurları ellerindeki detektörleri duvarlarda gezdiriyor, sıçramış kan damlacıkları araştırıyordu. Bunlar bir model oluşturacak, saldırının hangi şiddette ve nasıl yapılmış olduğuna ilişkin bir görüş sağlayacak, belki de ipucu verecekti.

Dedektif, Siobhan'a kimliğini geri verdi. 'Bölgenizden çok uzaklardasınız Dedektif Clarke. Ben Müfettiş Dedektif Young, bu soruşturmayı ben yönetiyorum. Büyük kentten yardım istediğimizi de anımsamıyorum.'

Siobhan, sevimli bir gülümseme denedi. Müfettiş Dedektif Young, adı gibi gençti. Siobhan'dan da genç, ama rütbesi daha şimdiden daha yüksekti. Güçlü bir yüz ve daha da güçlü bir beden. Herhalde ragbi oynamıştı ve çiftçi kökenliydi. Saçları kızıl, kirpikleri daha açık renkliydi. Burnunun iki yanında çatlamış birkaç damar vardı. Onun okuldan yeni mezun olduğunu söyleyen biri çıksa, Siobhan hemen inanırdı.

Siobhan, 'Ben sadece...' dedi ve duraksadı. Uygun bir kelime bulmaya çalıştı. Çevresine bakındı, duvarlara yapıştırılmış hafif pornografik resimleri gördü. Ağızlarını ve bacaklarını açmış sarışınlar.

'Siz ne, Dedektif Clarke?'

'Yardım edebilirim diye düşünmüştüm.'

'Bu çok nazik bir yaklaşım, ama sanırım biz halledebiliriz, elbette sizin için bir sakıncası yoksa.'

'Ama söylemek istediğim...' Şimdi gözlerini aşağıya çevirmiş cesede bakıyordu. Midesini, sanki bir yumruk torbasıymış gibi hissediyordu ama yüzü sadece profesyonel bir ilgiyi yansıtmaktaydı. 'Onun kim olduğunu biliyorum. Aslında onun hakkında çok şey biliyorum.'

'Kim olduğunu biz de biliyoruz, tekrar teşekkür ederim...'

Elbette onu tanıyorlardı. O kötü ünü ve tırnak izleriyle dolu yüzüyle kim tanımazdı? Yatak odasında cansız yatan Donald Cruikshank'tı.

'Ama sizin bilmediğiniz şeyleri de biliyorum,' diye üsteledi.

Young'un gözleri kısıldı ve Siobhan amacına ulaştığını anladı.

Bir memur, 'Burada daha bir sürü porno var,' dedi. Oturma odasından söz ediyordu. Televizyonun yanına korsan DVD'ler, video kasetler yığılmıştı. Odada bir de bilgisayar vardı ve memurlardan biri fareyle çalışmaya başlamıştı bile. Gözden geçirmesi gereken bir kutu disket ve CD vardı.

Young, 'Bunun bir iş olduğunu unutmayın,' diyerek dikkatlerini çekti. Sonra odanın fazla kalabalık olduğuna karar vererek Siobhan'ı mutfağa götürdü.

'Bu arada bana Les diyebilirsin,' dedi. Siobhan'ın kendisine verecek bir şeyleri olduğu için yumuşamıştı.

'Siobhan.'

'Evet...' Kollarını göğsünde kavuşturup mutfak tezgâhına dayandı. 'Donald Cruikshank'ı nereden tanıyorsun?'

'Tecavüzden mahkûm olmuştu, o davada ben de çalıştım. Saldırdığı kız sonra intihar etti. Buralıydı, ailesi de hâlâ burada yaşıyor. Birkaç gün önce bana geldiler ve diğer kızlarının da kaçmış olduğunu söylediler.'

'Oh?'

'Bu konuda Livingstone karakolundan birileriyle de görüştüklerini söylemişlerdi...' Siobhan, sesine hiçbir yorum katmamak için elinden geleni yapmıştı.

'Yani bu olay...'

'Ne?'

Young omuz silkti. 'Bu olay... Anlattıklarınla ilişkili olabilir mi?'

'Ben de onu merak ediyorum. Onun için buraya gelmeye karar verdim.'

'Bunları bir rapor halinde yazabilirsen...?'

Siobhan başını salladı. 'Bugün yazarım.'

'Teşekkürler.' Young yaslandığı tezgâhtan doğruldu ve üst kata çıkmaya hazırlandı. Sonra kapının ağzında durdu. 'Edinburgh'da çok işin var mı?'

'O kadar değil.'

'Patronun kim?'

'Başmüfettiş Dedektif Macrae.'

'Belki onunla konuşup... Seni birkaç günlüğüne bize vermesini isteyebilirim.' Duraksadı. 'Elbette sen de istersen.'

Siobhan, 'Merak etmeyin, sizinim,' dedi. Young'un kapıdan çıkarken yüzünün kızardığına yemin edebilirdi.

Oturma odasından geçip dışarı çıkmak üzereyken yeni gelen biriyle Doktor Curt ile çarpıştı.

Curt, 'Siz gerçekten çok geziyorsunuz, Dedektif Clarke,' dedi. Sonra kimsenin dinlemediğinden emin olmak için sağına soluna baktı. 'Fleshmarket Close'da bir ilerleme var mı?'

'Çok az, Judith Lennox'la karşılaştım.'

Bu adı duyan Curt irkildi. 'Bir şey söylemedin, değil mi?'

'Elbette söylemedim... Sırrınızı saklayacağımdan emin olabilirsiniz. Mag Lennox'u yine sergilemeyi düşünüyor musunuz?'

'Evet, öyle düşünüyoruz.' Memurlardan birine yol vermek için kenara çekildi. 'Eh, ben de artık...' diyerek, yukarı çıkan merdivenleri işaret etti.

'Merak etmeyin, bir yere kaçacağı yok.'

Curt gözlerini dikip Siobhan'ı süzdü. 'Bunu söylediğim için kusura bakma Siobhan, ama...' vurgulamak için bir an bekledi. 'Şu söylediğin söz, bana senin hakkında çok şey anlatıyor.'

'Ne gibi?'

'Rebus'un çevresinde biraz fazla bulunmuşsun...' Sonra, siyah doktor çantasını alıp merdivenlerden çıkmaya başladı. Siobhan, her bir adımda dizlerinin çatırdadığını duyabiliyordu.

Dışarıdan biri, 'Burada ne işiniz var Dedektif Clarke?' diye bağırıyordu. Güvenlik şeridine doğru baktı ve elindeki not defterini kendisine sallayan Steve Holly'yi gördü. 'Bu sapa yerde ne yapıyorsunuz böyle?'

Siobhan, kendi kendine birkaç sabır sözcüğü mırıldanarak patikadan yürüyüp bahçe kapısını açtı ve eğilerek güvenlik şeridinin altından geçti. Arabasına doğru ilerlerken Holly hemen arkasındaydı.

'O davada sen de çalışmıştın, değil mi?' diye soruyordu. 'Tecavüz davasını diyorum. İyi hatırlıyorum, senden bilgi almaya çalışmıştım...'

'Vızıltıyı kes, Holly!'

'Bak, sana bir şey soracak değilim...' Şimdi Siobhan'ın önündeydi ve onunla göz göze gelmeye çalışarak geri geri yürüyordu. 'Ama sen de herhalde benim gibi düşünüyorsun... Burada olan pek çok kişi gibi...'

Hiç istemediği halde, 'Neymiş o?' diye sordu.

'Toplum bir baş belasından kurtuldu. Yani bunu her kim yaptıysa bir madalyayı hak etmiştir.'

'Limbo dansçılarının bile senin kadar alçalabileceğini sanmam.'

'Dostun Rebus da buna benzer bir şey söylemişti.'

'Büyük zekâlar benzer şeyleri düşünür.'

'Ama yapma, şunu kabul et ki...' Siobhan'ın arabasına çarptığı için sözünü tamamlayamadı ve dengesini yitirip yere yuvarlandı. Siobhan arabaya bindi ve o daha ayağa kalkamadan motoru çalıştırdı. Geri viteste caddeye çıkarken Holly, üstünü başını silkeliyordu. Sonra yere düşmüş olan kalemini almak için eğildi ama tekerleklerin altında ezilmiş olduğunu gördü.

Siobhan fazla uzağa gitmeyecekti. Main Caddesi kavşağına kadar ve oradan da karşıya geçecekti. Jardine'lerin evini kolayca buldu. İkisi de evdeydi ve hemen içeri buyur ettiler.

Siobhan, 'Duydunuz mu?' diye sordu.

Başlarını salladılar, ne mutlu ne de mutsuz görünüyorlardı.

Bayan Jardine, 'Kim yapmış olabilir acaba?' diye sordu.

Kocası, 'Herkes yapmış olabilir,' diye yanıtladı. Gözleri Siobhan'ın üzerindeydi. 'Banehall'da onu kimse istemiyordu, kendi ailesi bile.'

Cruikshank'ın niçin yalnız yaşadığını gayet iyi açıklamıştı.

Alice Jardine, Siobhan'ın ellerini avuçlarının içine almaya çalışarak, 'Bir haber var mı?' diye sordu. Cinayet olayını bir anda kafasından atmış gibiydi.

Siobhan, 'Kulübe gittik,' dedi. 'İshbel'i tanıyan çıkmadı. Siz de mi bir haber almadınız?'

John Jardine, 'Haber alsak ilk size söyleriz,' dedi. 'Ama biz de görgüsüzlük yaptık, bir çay almaz mısınız?'

Siobhan, 'Aslında hiç zamanım yok,' dedi ve bir an duraksadı. 'Ama istediğim başka bir şey var.'

'Evet?'

'İshbel'in el yazısından bir örnek istiyorum.'

Alice Jardine gözlerini açtı. 'Ne için?'

'Şu an için özel bir şey değil... Ama daha sonra işime yarayabilir.'

John Jardine, 'Bir bakayım bulabilecek miyim,' dedi ve üst kata çıkarak iki kadını yalnız bıraktı. Siobhan, ellerini Alice'den kurtarmak için ceplerine sokmuştu.

'Onu bulabileceğimizi sanmıyorsun, değil mi?'

Siobhan, 'O kendisini bulduracaktır... Hazır olduğu zaman.' dedi.

'O zaman ona bir şey olduğunu düşünmüyorsun?'

'Ya sen?'

Alice Jardine ellerini yıkarmış gibi ovuşturarak, 'Aklıma en kötü şeyler geliyor,' dedi.

Siobhan yumuşak bir ses tonuyla konuşarak, 'Biliyorsunuz, sizin de ifadenizi almamız gerekecek' dedi. 'Cruikshank hakkında sorularla karşılaşabilirsiniz... Yani öldürülmesi konusunda.'

'Ben de bunu bekliyordum.'

'İshbel'i de sorabilirler.'

'Yüce Tanrım, herhalde böyle bir şeyi...' Kadının sesi yükselmişti.

'Bu sadece yapılması gereken bir şey.'

'Bunları sen mi soracaksın, Siobhan?'

Siobhan başını iki yana salladı. 'Ben size çok yakınım. Young adında biri olabilir. İyi bir adama benziyor.'

'Sen öyle diyorsan...'

Kocası döndü. 'Doğrusunu istersen pek fazla bir şey bulamadım,' dedi ve Siobhan'a bir adres defteri verdi. Çoğu yeşil keçe kalemle yazılmış isim ve telefon numaralarının bulunduğu adres defterinin kapağının içine adını ve soyadını yazmıştı İshbel.

Siobhan, 'Evet olabilir,' dedi. 'İşim bittiği zaman geri getiririm.'

Alice Jardine kocasının dirseğini kavramıştı. 'Siobhan, polisin bizimle konuşmak isteyeceğini söyledi...' O adı anmaya dili varmıyordu. 'Onun hakkında.'

Bay Jardine,'Öyle mi?'dedi ve Siobhan'a döndü.

Siobhan, 'Bunlar rutin şeyler,' dedi. 'Maktulün hayatını kategorize etmek için.'

John Jardine, 'Evet, anlıyorum,' dedi ama sesi pek öyle çıkmıyordu. 'Ama herhalde başka şey düşünemezler, yani İshbel'in bu olayla ilgisi olduğunu düşünmezler, değil mi?'

Karısı, 'Saçmalama, John!' diye tısladı. 'İshbel asla öyle bir şey yapmaz!'

Belki de yapmaz, diye düşündü Siobhan. Ama zaten ailedeki tek zanlı İshbel olmayacaktı ki.

Bir kez daha teklif edilen çay, yine kibarca reddedildi. Siobhan kapıdan çıkmayı başarıp, arabasına kaçmıştı. Oradan uzaklaşırken gözü dikiz aynasına ilişti ve Steve Holly'nin kaldırımda uzun adımlarla yürüyerek evlerin numaralarına baktığını gördü. Bir an durup geri dönmeyi ve uzaklaşması için onu uyarmayı düşündü. Ama böyle bir şey onun merakını daha da körüklerdi. Her ne yapacaksa, her ne soracaksa, Jardine'lerin bu adamdan Siobhan'ın yardımı olmadan kurtulması gerekiyordu.

Main Caddesine saptı ve Salon'un önünde durdu. İçerisi perma ve saç spreyi kokuyordu. Kurutucuların altında oturan iki müşteri vardı. Kucaklarında açık duran birer dergi olmasına karşın heyecanla konuşuyorlar, sesleri makinelerin gürültüsünü bastırıyordu.

'.....bence şansları açık olsun.'

'Büyük bir kayıp olmadığı kesin...'

'Dedektif Clarke, değil mi?' Son cümle Angie'den gelmişti, üstelik müşterilerinin bağırtılarından da yüksek bir sesle. Onlar da uyarıyı aldılar ve sustular, gözleri Siobhan'ın üzerindeydi.

Angie, 'Size nasıl bir yardımda bulunabiliriz?' dedi.

Siobhan, 'Susie'yi görmek istiyordum,' diyerek, yardımcıya gülümsedi.

Susie, 'Niye? Ben ne yaptım?' diyerek karşı çıktı. O sırada, kurutma makinesinin altında oturan kadınlardan birine kahve götürüyordu.

Siobhan, 'Hiç,' diyerek, güvence verdi. 'Elbette Donny Cruikshank'ı öldüren sen değilsen.'

Dört kadın dehşet içinde baktılar. Siobhan ellerini kaldırdı. 'Kötü bir şakaydı,' dedi.

Angie bir sigara yakarken, 'Zanlı bulmakta sıkıntı çekmezsin,' dedi. Tırnaklarını bugün maviye boyamış, üzerlerine gökyüzündeki yıldızlar gibi minik sarı noktalar serpiştirmişti.

Siobhan laf olsun diye soruyor izlenimi vermeye çalışarak, 'En favori zanlılarını söyler misin?' dedi.

Angie, 'Çevrene bak yeter, hayatım,' dedi ve sigarasının dumanını tavana doğru üfledi. Susie kurutma makinelerinin altına bir bardak daha götürüyordu, ama bu defa su.

Susie, 'Birini öldürmeyi herkes düşünür,' dedi.

Angie başını salladı. 'Sanki bir melek bizleri duydu ve ilk kez doğru bir şey yapmaya karar verdi.'

Siobhan, 'İntikam meleği olmalı,' dedi.

'İncilini iyi oku, hayatım. Orada sadece beyaz kanatlardan ve aziz hâlelerinden söz etmez.' Kurutma makinesinin altındaki kadınlar bu sözleri bir gülümsemeyle paylaştılar. 'Bunu yapan her kimse onu içeri tıkmak için bizden yardım bekliyorsan, sende Eyüp sabrı olmalı.

'Anlaşılan sen İncili iyi biliyorsun. O zaman cinayetin Tanrı'ya karşı işlenmiş bir günah olduğunu da bilirsin.'

'O, senin Tanrı'nın kim olduğuna bağlı,' dedi ve Angie Siobhan'a bir adım yaklaştı. 'Sen Jardine'lerin dostusun, onu biliyorum. Kendileri söyledi. Onun için açık konuş benimle...'

'Ne diyeyim?'

'O aşağılık herifin öldüğüne sevinmediğini söyleyebilir misin?'

'Sevinmedim.' Kuaförün gözlerinin içine baktı.

Angie, 'O zaman sen melek falan da değil, bir azizesin,' dedi ve gidip kadınlardan birinin saçını incelemeye başladı. Siobhan, Susie'yle konuşmak için bu fırsatı değerlendirdi.

'Sadece seninle ilgili bilmek istediğim birkaç şey vardı.'

'Benimle mi ilgili?'

'Cinayet istatistiklerin, Susie,' dedi. Angie ve iki müşteri de onunla birlikte gülmeye başladılar.

Siobhan da gülümseyebildi. 'Sadece tam adın ve adresin, bir de verirsen telefon numaran. Bir rapor yazmak durumunda kalırsam, gerekli olabilir.'

'Oh, peki...' Susie heyecanlanmış görünüyordu. Kasanın yanına gidip oradan bir not defteri aldı ve yazmaya başladı. Sonra sayfayı koparıp Siobhan'a uzattı. Büyük harflerle yazmıştı ama sorun değildi. Bane'in kadınlar tuvaletindeki grafitilerin de pek çoğu büyük harfle yazılmıştı.

Siobhan, 'Teşekkürler, Susie,' dedi. Kâğıdı cebine, İshbel'in adres defterinin yanına koydu.

Bane'de, daha önceki gelişinden birkaç fazla müşteri vardı. Hafifçe kenara çekilerek, barda ona da yer açtılar. Barmen onu tanıdı ve hafifçe başını eğerek selamlama veya Cruikshank'ın davranışı nedeniyle özür dilemek ister gibi anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

Siobhan bir kola istedi.

Barmen, 'İşletmeden olsun,'dedi.

Adamlardan biri,'Vay, vay,' dedi. 'Malky değişiklik olsun diye ön sevişme de yaparmış.'

Siobhan bunu duymazlıktan geldi. 'Aslında, dedektif olduğumu açıklamadan pek içki ısmarlamazlar bana,' dedi ve kanıt olarak kimliğini kaldırıp gösterdi.

Adamlardan biri, 'Çok iyi seçim yapmışsın!' dedi. 'Donny hakkında konuşacak herhalde.' Siobhan dönüp, konuşan adama baktı. Altmış yaşlarında vardı, parlak kabak kafasının üzerine yassı bir kasket koymuştu. Bir elinde pipo tutuyordu. Ayağının dibinde horlayarak uyuyan bir köpek vardı.

Siobhan, 'Evet, öyle,' dedi.

'Salağın tekiydi, hepimizin bildiği şey... Ama elbette yine de bu yüzden ölmeyi hak etmiyordu.'

'Öyle mi?'

Adam kafasını salladı. 'Kızlar artık bu günlerde hemen tecavüz diye bağırmaya başlıyor.' Barmenin karşı çıkışını susturmak için elini kaldırdı. 'Hayır, Malky, bırak da konuşayım... Kızlara bir parça içki veriyorsun, hemen başlarını derde sokuyorlar. Main Caddesinde tur atarken nasıl giyindiklerini görmüyor musun? Elli yıl önce kadınlar kendini biraz örterdi... Gazetelerde de her gün tecavüz hikâyesi okumazdık.'

Biri daha, 'Bu işler böyle,' diye seslendi.

Adam, 'Artık her şey değişti...' dedi. Çevresinden onay veren homurtular onu daha da coşturmuştu. Siobhan, kuralları olan bir gösteri izlediğine karar verdi. Gerçi bir senaryo yoktu ama herkesin rolü belliydi. Malky'ye baktı ama o başını iki yana sallayarak, olayın tartışmaya değmeyeceğini anlattı. Adamı daha da kışkırtmış olacaktı. Siobhan izin isteyerek tuvalete gitti. Kabine girip oturdu, İshbel'in adres defteriyle Susie'nin notunu kucağına koydu ve yazıları duvardaki mesajlarla karşılaştırmaya başladı. Son geldiğinden beri eklenmiş yeni bir şey yoktu. "Donny sapıktır" yazısının Susie'ye ait olduğundan hemen hemen emindi, 'Cruik'i mahvedin' de İshbel'indi. Ama başka eller de çalışmıştı. Aklına Angie geldi, hatta saç kurutma makinelerinin altındaki kadınlar.

Kana kan...

O artık ölü bir adam...

Bunlar ne İshbel'in ne de Susie'nin yazısıydı, ama birileri yazmıştı.

Kuaför salonundaki dayanışma.

Zanlılarla dolu bir kasaba...

Adres defterindeki sayfaları çevirirken, C harfinin altında tanıdık gelen bir adres gördü. HMP Barlinnie, E Blok. Burası, seks suçu işleyenlerin konulduğu cezaevi bloğuydu. Bu İshbel'in el yazısıydı. Cruikshank'ın kaldığı cezaevi. Siobhan defterin kalan sayfalarını da çevirdi ama dikkatini çeken başka bir şey bulamadı.

İshbel, Cruikshank'a mektup mu yazmıştı acaba? Aralarında Siobhan'ın bilmediği bir bağlantı mı vardı? Ailesinin bundan haberi olduğunu sanmıyordu, öyle bir şeyin düşüncesinden bile dehşete kapılırlardı. Bara döndü, bardağını kaldırdı ve gözlerini barmen Malky'nin gözlerine dikti.

'Donny Cruikshank'ın ailesi hâlâ burada mı oturuyor?'

Adamlardan biri, 'Evet, babası da gelir buraya,' dedi. 'İyi bir insandır Eck Cruikshank. Donny içeri atıldığında neredeyse kahrından ölecekti adam.'

Siobhan, 'Ama Donny evinde oturmuyordu,' dedi.

Bir başkası, 'Cezaevinden çıktıktan sonra evine bir kez bile gitmemiştir,' dedi.

Malky, 'Annesi onu evde istemiyordu,' diye söze karıştı. Az sonra bütün bar, aralarında bir dedektif olduğunu unutmuş Cruikshank'lardan söz ediyordu.

'Donny yaramaz adamdı...'

'Benim kızımla da iki ay çıktı ama kimseye bir zararı dokunmadı...'

'Babası Falkirk'de bir makine fabrikasında işçi...'

'Böyle bir sonu hak etmemişti...'

'Kimse etmez...'

Siobhan oturduğu yerde kolasını yudumladı ve arada bir kısa yorumlarda bulunup, önemsiz şeyler sordu. Bardağı boşaldığında adamlardan ikisi yenisini ısmarlamayı teklif etti ama o başını sallayarak reddetti.

'Ben size ısmarlayacağım,' diyerek, çantasından para çıkardı.

Adamlardan biri, 'Ben bir kadının ısmarladığı içkiyi içmem,' diyerek karşı çıkmaya çalıştı ama dolu bira bardağının önüne koyulmasına da izin verdi. Siobhan paranın üstünü çantasına koydu.

Siobhan olabildiğince kayıtsız bir ses tonuyla, 'İçeriden çıktığından beri ne yapıyor? diye sordu. 'Eski dostlarıyla görüşüyor mu yine?'

Adamlar aniden sessizleşti ve Siobhan yeteri kadar temkinli konuşamadığını anladı. Gülümsedi. 'Bir başkaları da gelip, yine aynı şeyleri size soracak.'

Malky sert bir ses tonuyla, 'Ama bu yanıt vereceğiz anlamına gelmez,' dedi. 'Laf olsun diye konuşuyorduk.'

Adamlar kafalarını sallayarak onayladılar.

Siobhan, 'Bu bir cinayet soruşturması,' diye hatırlattı. Pubda buz gibi bir hava esiyordu, tüm iyi niyet donmuştu.

'Olabilir ama biz de ispiyoncu değiliz.'

'Ben de öyle olmanızı istemedim.'

Adamlardan biri bira bardağını Malky'ye doğru itti. 'Ben kendi içkimi alırım,' dedi. Yanındaki adam da aynı şeyi yaptı.

Kapı açıldı ve üniformalı iki polis girdi içeriye. Bir tanesi elinde bir yazı kartonu taşıyordu.

'Ölüm olayını duydunuz mu?' diye sordu ortaya. "Ölüm olayı", güzel bir tanımdı, aynı zamanda da kesin. Patolog, kesin sonucu açıklamadan cinayet denemezdi. Siobhan çıkmaya karar verdi. Elinde yazı kartonu olan polis, kimliğini kaydetmek zorunda olduğunu söyledi, Siobhan onun yerine kartını gösterdi.

Dışarı çıktığında bir korna sesi geldi. Bu Les Young'dı. Kaldırıma yanaşıp durdu, eliyle Siobhan'ı çağırdı, o yaklaşırken camı indiriyordu.

'Kentli hafiye olayı çözdü mü yoksa?' diye sordu.

Siobhan onu duymazlıktan gelip, Jardine'lere, Salon'a ve Bane'e yaptığı ziyaretleri anlattı.

Bakışlarını Siobhan'dan barın kapısına çevirerek, 'Yani içki sorunun var diye girmemiştin oraya, öyle mi?' diye sordu. Siobhan bir şey söylemeyince, espri yapma zamanının geçtiğine karar vermiş göründü. 'İyi iş çıkardın,' dedi. 'Belki de bir el yazısı uzmanı bulmamız gerekecek, Donny Cruikshank'ı kimlerin düşman kabul ettiğini öğrenebiliriz.'

Siobhan, 'Onu savunan da çok var,' dedi. 'Cezaevine girmemesi gerektiğini söyleyen bile var.'

Young, 'Belki de haklıdırlar...' dedi ve Siobhan'ın yüzündeki ifadeyi gördü. 'Suçsuz olduğunu söylemek istemiyorum. Ama... Bir tecavüz suçlusu cezaevine girince, güvenliği için onu diğer mahkûmlardan ayırırlar.'

'Yani diğer tecavüzcülerin yanına konur. Cruikshank'ı onlardan biri mi öldürmüştür, diyorsun?'

Young başını salladı. 'Evde ne kadar pornografi olduğunu gördün. Korsan kasetler, CD'ler...'

'Yani?'

'Yani onları kendi bilgisayarında hazırlayamaz. Bir yerlerden almış olmalı.'

'Postayla olabilir. Seks dükkânları.'

'Olabilir...' Young altdudağını çiğniyordu.

Siobhan konuşmadan önce bir an kararsız kaldı. 'Bir şey daha var.'

'Ne?'

'İshbel Jardine'nin adres defteri... Anladığım kadarıyla Cruikshank cezaevindeyken İshbel ona mektup yazıyormuş.'

'Biliyorum.'

'Biliyor musun?'

'Cruikshank'ın yatak odasında mektuplarını bulduk.'

'Ne yazmış?'

Young yolcu koltuğuna uzandı. 'İstersen bakabilirsin.' İki mektup kâğıdı ve her biri için birer zarf, plastik kanıt torbalarının içindeydi. İshbel öfkeli büyük harflerle yazmıştı.

KIZ KARDEŞİME TECAVÜZ ETTİĞİNDE BENİ DE ÖLDÜRSEYDİN İYİ EDERDİN....

HAYATIM BİTTİ VE SORUMLUSU DA SENSİN....

Young, 'Onu niçin hemen bulmak istediğimizi de anlıyorsun herhalde,' dedi.

Siobhan başını salladı. İshbel'in o mektupları niçin yazmış olduğunu anladığını sanıyordu: Cruikshank'a suçluluk duygusunu tattırmak için. Ama Cruikshank niçin saklamıştı onları. İshbel'in çektiği acıdan zevk duymak için mi? İshbel'in öfkesi ona güç mü kazandırıyordu? 'Cezaevinin denetim memuru bunları içeri nasıl bırakmıştı?'

'Ben de aynı şeyi merak ettim.'

Siobhan ona baktı. 'Barlinnie'yi aradın mı?'

Young, 'Denetim memuruyla görüştüm,' dedi. 'Cruikshank'ın suçuyla yüzleşmesini sağlayacağını düşünerek içeri girmesinde bir sakınca görmemiş.'

'Peki öyle mi olmuş?'

Young omuzlarını silkti.

'Cruikshank cevap yazmış mı?'

'Memur, hayır diyor.'

'Ama yine de saklamış mektupları...'

'Belki onları ileride kıza karşı kullanmayı düşünmüştür...'

Siobhan, 'Ben yine de onu katil olarak göremiyorum,' dedi.

'Sorun, onu hiçbir şekilde görememek. Birinci önceliğin onu bulmak olsun, Siobhan.'

'Peki, efendim.'

'Bu arada bir de soruşturma merkezi kuruyoruz.'

'Nerede?'

'Kütüphanede kullanabileceğimiz bir oda var,' dedi ve başıyla yolun ilerisini işaret etti. 'İlkokulun yanında. İstersen bize yardımcı olabilirsin.'

'Önce patronuma nerede olduğumu bildirmeliyim.'

'Atla o zaman.' Young cep telefonuna uzandı. 'Seni avladığımızı ona söyleyeyim.'

ON ALTI

Rebus ile Ellen Wylie yine Whitmire'daydılar. Glasgow'da yerleşik Kürt toplumundan bir çevirmen getirilmişti. Kısa boylu, hareketli, yayvan batı kıyısı aksanıyla konuşan, bol miktarda altın takılı, kat kat parlak renkli giysiler içinde bir kadındı. Rebus'a göre, fuarlarda el falı bakmak ona daha çok yakışırdı. Oysa şu anda kafeteryada Bayan Yurgii, iki dedektif ve Treynor'la birlikte masanın başına oturmuş çevirmenlik yapıyordu. Treynor'a kendisine ihtiyaç duymadıklarını söylemişti Rebus, ama o kalmakta ısrar etmiş ve kollarını göğsünde kavuşturup, gruptan biraz uzak durmayı yeterli görmüştü. Kafeterya personelinden aşçılar ve temizlikçiler işlerini yapıyor, tencereler tavalar zaman zaman metal yüzeylere çarparak tangırdıyor ve Bayan Yurgii her defasında yerinden sıçrıyordu. Kadının sağ elinde parmaklarına dolamış olduğu bir mendil vardı.

Çevirmeni Ellen Wylie bulmuştu ve şimdi soruları o soruyordu.

'Kocasından hiç haber almış mı? Onunla ilişki kurmaya çalışmamış mı?'

Soru Kürtçe'ye çevriliyor, yanıt geliyor ve sonra bu da İngilizce'ye çevriliyordu.

'Nasıl haberleşsin? Nerede olduğunu bilmiyormuş ki.'

Treynor,'Gözaltındakilere dışarıyla görüşme izni verilmiştir,' diyerek durumu açıklamaya çalıştı. 'Jetonlu bir telefon var, istedikleri zaman kullanabilirler.'

Çevirmen, 'Paraları varsa,' diye atıldı.

Wiylie, 'Kocası onu hiç mi aramamış?' diye üsteledi.

Çevirmen soruyu Bayan Yurgii'ye iletmeden, 'Dışarı çıkmış olanlardan haberini alıyordur,' diye yanıtladı.

'Nasıl yani?'

'Buradan dışarı çıkabilen insanlar da var herhalde, değil mi?' diye soran çevirmen, sert bir ifadeyle Treynor'a baktı.

Treynor aynı sertlikle, 'Büyük bir kısmı ülkesine gönderiliyor,' diyerek yanıt verdi.

Çevirmen tükürür gibi, 'Ortalıktan kaybolmaları için,' dedi.

Rebus, 'Aslında,' diye söze karıştı. 'Bazıları da kefaleti ödenerek buradan çıkarılabiliyor, öyle değil mi Bay Treynor?'

'Evet doğru. Birisi kefilliği üstlenirse.'

'Stef Yurgii de onlardan ailesi hakkında bilgi almış olabilir. Yani daha önce burada bulunmuş olanlardan.'

Treynor'ın yüzünde kuşku ifadesi vardı.

'Elinizde bir liste var mı?'

'Liste mi?'

'Kefaletle çıkmış olanların listesi.'

'Elbette var.'

'Gittikleri adresler de var mı?' Treynor başını salladı. 'O zaman kaç kişinin Edinburgh'da olduğunu öğrenmek kolay, hatta Knoxland'de.'

'Sistemi anladığınızı sanmıyorum Müfettiş. Knoxland'de kaç kişi bir sığınmacıya kefil olup, ona konut sağlayabilir sanıyorsunuz? Aslında orayı bilmediğimi kabul ediyorum ama gazetelerde gördüğüm kadarıyla...'

Rebus, 'Evet, bu iyi bir nokta,' diyerek kabul etti. 'Ama yine de, o listeleri bana verebilir misiniz?'

'Bunlar gizli bilgiler.'

'Hepsini görmeme gerek yok. Edinburgh'da olanlar yeterli.'

Treynor, 'Ve sadece Kürtler?' diye ekledi.

'Evet, yeterli sanırım.'

'O olabilir.' Treynor'un bunu bile istemediği sesinden belliydi.

'O zaman belki hemen hazırlayabilirsiniz, biz burada Bayan Yurgii'yle konuşurken?'

'Sonra hazırlarım.'

'Veya elemanlarınızdan biri...?'

'Sonra, Müfettiş.' Treynor sesine kesinlik ifadesi vermişti. Bayan Yurgii bir şeyler anlatıyordu. Bitirdiğinde, çevirmen başını salladı.

'Stef ülkesine dönemezmiş. Onu öldürürlermiş. İnsan hakları konularında yazan bir gazeteciymiş.' Kaşlarını çattı. 'Doğru çevirdiğimi sanıyorum.' Bayan Yurgii'ye bir daha sordu. 'Evet, doğru. Hükümet-

teki yolsuzlukları, Kürtlere yapılan baskıları yazıyormuş. Bana kocasının bir kahraman olduğunu söyledi ve ona inanıyorum...'

Çevirmen, sözlerinden kuşku duyacak herkese meydan okur gibi arkasına yaslandı.

Ellen Wylie ona doğru eğildi. 'Dışarıda tanıdığı birileri var mıymış? Yanında kalabileceği birileri?'

Soru iletildi ve yanıt geldi.

'İskoçya'da kimseyi tanımıyormuş. Sighthill'den hiç ayrılmak istemiyorlarmış. Orada tam mutlu olmak üzerelermiş. Çocuklar arkadaş bulmuş... Okulda bir yer edinmişler. Sonra bir gece yarısı polis minibüsüne tıkılıp buraya getirilmişler. Çok korkmuşlar.'

Wylie çevirmenin bileğine dokundu. 'Tam olarak nasıl söyleyebileceğimi bilemiyorum... Belki sen yardımcı olabilirsin.' Duraksadı. 'Stef'in dışarıda en azından bir arkadaşı olduğundan eminiz.'

Çevirmenin olayı anlaması biraz zaman aldı. 'Yani bir kadın mı?'

Wylie başını yavaşça sallayarak onayladı. 'Onu bulmamız gerekiyor.'

'Karısı nasıl yardım edebilir ki?'

'Ondan emin değilim...'

Rebus, 'Ona sorar mısın?' dedi. 'Kocasının hangi dilleri bildiğini sorar mısın?'

Çevirmen soruyu Bayan Yurgii'ye iletirken gözlerini Rebus'dan ayırmadı ve sonra yanıtı verdi.

'Biraz İngilizce konuşuyormuş, biraz da Fransızca. Fransızca'sı daha iyiymiş.'

Wylie de Rebus'a bakıyordu. 'Kız arkadaşı Fransızca mı biliyor?'

'Olabilir. Burada Fransızca bilen kimse var mı, Bay Treynor?'

'Zaman zaman oluyor.'

'Hangi ülkelerden geliyorlar?'

'Çoğunlukla Afrika'dan.'

'İçlerinden kefaletle çıkan oldu mu?'

'Ona da mı bakmamı istiyorsunuz?'

'Size zahmet olmazsa.' Rebus'un dudakları gülümsemeyi andıran bir şekil aldı ve Treynor iç çekti. Bu arada çevirmen bir şeyler sormuş, Bayan Yurgii gözyaşları içinde yanıtladıktan sonra yüzünü mendilinin içine gömmüştü.

Wylie, 'Ona ne söyledin?' dedi.

'Kocasının ona sadık olup olmadığını sordum.'

Bayan Yurgii ağlayarak bir şeyler daha söyledi. Çevirmen kolunu onun omzuna attı.

Çevirmen, 'Söylediği şu,' dedi.

'Ne?'

'Ölünceye kadar sadık kaldı,' diyor.

Sessizlik Treynor'un alıcı verici radyosundan gelen cızırtıyla bozuldu. Treynor onu kulağına götürdü. 'Evet?' dedi ve biraz dinledi. 'Aman Tanrım... Hemen geliyorum.'

Tek kelime etmeden kalkıp gitti. Rebus'la Wylie bakıştılar ve Rebus da kalkıp peşinden çıktı.

Aralarındaki uzaklığı korumak zor değildi. Treynor'un çok acelesi vardı, belki koşmuyordu ama buna yürüyüş de denemezdi. Önce bir koridoru bitirdiler, sonra sola saparak bir diğerine girdiler ve Treynor koridorun sonunda bulunan bir kapıyı açtı. Burası daha kısa bir koridordu ve sonunda bulunan kapının üzerinde yangın çıkışı yazıyordu. Koridorun sağ tarafında üç küçük oda vardı, bunlar tecrit hücreleriydi. İlk odada bir adam kilitli kapıyı yumruklayıp tekmeliyor, haykırıyordu. Bu, Rebus'un tanımadığı bir dildi. Ama Treynor'ı ilgilendiren o değildi. Kapısı bir muhafız tarafından açık tutulan diğer odaya girdi. İçeride birkaç muhafız daha vardı. Yüzükoyun yere uzanmış, üzerinde sadece şort bulunan ve kemikleri sayılabilecek kadar zayıf bir adamın başında çömelmişlerdi. Adamın diğer giysileri halat gibi burulmuş ve bir ilmik haline getirilmişti. Hâlâ sımsıkı adamın boynundaydı. Yüzü morarıp şişmiş, dili ağzından dışarı sarkmıştı.

Treynor çok kızmıştı, 'On dakikada bir bakacaktınız,' diyordu.

Bir muhafız, 'Her on dakikada bir bakıyorduk,' diyerek kendisini savunmaya çalışıyordu.

'Evet, belli oluyor...' Treynor kafasını kaldırdı ve kapının içinde duran Rebus'u gördü. 'Çıkarın şunu buradan!' diye gürledi. En yakınında bulunan muhafız Rebus'u koridora doğru iteklemeye başladı. Rebus iki elini öne doğru kaldırdı.

'Sakin ol dostum, gidiyorum.' Yavaş yavaş geri çekiliyor, muhafız üzerine doğru geliyordu. 'İntihar nöbeti, ha? Çıkardığı gürültüye bakılırsa sıra komşuya gelmiş olmalı...'

Muhafız bir şey söylemedi. Kapıyı Rebus'un yüzüne kapayıp arkasında durdu. Rebus, küçük pencere camından ona bakıyordu. Rebus

ellerini yine hafifçe kaldırdı ve dönüp yürüdü. İçinden gelen bir ses, Treynor'dan istemiş olduklarının öncelik listesinde sonlara düştüğünü söylüyordu.

Kafeteryadaki oturum sonlanıyordu. Wylie çevirmenle el sıkıştı ve kadın Bayan Yurgii'yi kolundan tutup aile bölümüne doğru götürdü.

Wylie, 'Evet,' diye sordu. 'Yangın neredeymiş?'

'Yangın yok, ama zavallının teki kendi işini bitirmiş.'

'Çok kötü...'

Rebus, 'Haydi gidelim buradan,' dedi ve Wylie'nin önünden çıkışa doğru yürümeye başladı.

'Nasıl yapmış?'

'Giysilerini çıkarıp turnike şekline sokmuş. Kendisini asacak kadar yüksek bir yer yok odada.'

Wylie, 'Çok kötü,' diye yineledi. Açık havaya çıktıklarında Rebus bir sigara yaktı. Wylie Volvo'sunun kapısını açtı. 'Bu şekilde bir yere varamayacağız, değil mi?'

'Kolay olmayacağı baştan belliydi, Ellen. Bu işin anahtarı onun kız arkadaşı.'

Wylie, 'Elbette o yapmadıysa,' dedi.

Rebus başını iki yana salladı. 'Telefondaki sesini dinlemedin mi? Olayın niçin yaşandığını biliyor. Ve o neden de, kim sorusuna yanıt olacak.'

'Bunlar da senin biraz metafizik savların.'

Rebus omzunu silkip sigarasını yere attı. 'Ben Rönesans insanıyım, Ellen.'

'Öyle mi? Nasıl yazıldığını bildiğinden emin misin?'

Whitmire'dan ayrılırlarken, Rebus Caro Quinn'in kamp kurduğu yere doğru baktı. Geldikleri sırada yoktu ama şimdi oradaydı. Yol kenarında durmuş, termostan bir şey içiyordu. Rebus, Wylie'ye arabayı durdurmasını söyledi.

Aşağı inerken, 'Sadece bir dakika,' dedi.

'Sen nereye...?' Rebus soruyu dinlemeden kapıyı kapattı. Quinn onu tanıyınca gülümsedi.

'Merhaba.'

Rebus, 'Dinle,' dedi. 'Medyada hiç dostun var mı? Yani burada yapmaya çalıştığın şeyi destekleyen biri?'

Quinn'in gözleri kısıldı. 'Bir, iki tane.'

'O zaman onlara çok özel bir haber verebilirsin. İçeridekilerden biri az önce intihar etti.' Sözler ağzından çıkar çıkmaz, hata yaptığını anlamıştı. Quinn'in gözleri yaşlarla dolarken, bunu çok daha uygun bir şekilde söyleyebilirdin John, dedi kendi kendine.

'Özür dilerim,' dedi. Wylie yan aynadan ona bakıyordu. 'Belki bir şeyler yapabilirsin diye düşündüm de... Bir soruşturma açılacak... Basın ne kadar çok ilgi gösterirse, Whitmire'ın durumu da o kadar zorlaşır.'

Quinn başını sallıyordu. 'Evet, elbette öyle olur. Söylediğin için teşekkür ederim.' Yüzünden yaşlar akıyordu. Wylie kornaya dokundu. Quinn,'Arkadaşın seni bekliyor,' dedi.

'Sen iyisin, değil mi?'

'Merak etme, iyiyim.' Boş elinin tersiyle yüzünü sildi. Diğer elinde hâlâ termosu tutuyordu, ama içindeki çayın yere döküldüğünün farkında değildi.

'Emin misin?'

Başını salladı. 'Evet... Ama bu barbarlık.'

Rebus yumuşak bir sesle, 'Biliyorum,' dedi. 'Bak... Yanında bir telefon var mı?' Quinn başını salladı. 'Benim numaram var değil mi sende? Ben de seninkini alabilir miyim?' Söyledi ve Rebus not defterine yazdı.

Quinn, 'Sen artık git,' dedi.

Rebus başını sallayıp arabaya doğru ilerledi. İçeri girmeden önce el salladı.

Wiylie, 'Kornaya yanlışlıkla dokundum,' diye yalan söyledi. 'Demek onu tanıyorsun?'

Rebus, 'Biraz,' dedi. 'Bir ressam, portre çiziyor.'

' O zaman doğruymuş...' Wylie arabayı birinci vitese taktı. 'Gerçekten Rönesans insanıymışsın.'

'Rönö değil, Röne diye yazılıyor, tamam mı?'

Wiylie, 'Tamam,' dedi. Rebus dikiz aynasını ayarladı ve arabanın hızlanmasıyla giderek uzaklaşan Quinn'e baktı.

'Onu nereden tanıyorsun?'

'Tanıyorum bir yerlerden.'

'Sorduğum için özür dilerim. Arkadaşlarınla konuştuğunda onlar her zaman ağlamaya mı başlar?'

Rebus ona bir bakış attı ve bir süre sessiz bir şekilde ilerlediler.

Wylie sonunda, 'Banehall'a girmek ister misin?' diye sordu.

'Niye?'

'Bilmiyorum. Belki bir bakmak istersin.' Whitmire gelirken Banehall'daki cinayetten söz etmişlerdi.

'Ne göreceğiz?'

'Kasaba polisinin nasıl çalıştığını görmüş oluruz.'

Rebus gülümsedi. 'Niye olmasın?'

'İyi, karar verildi o zaman.'

Rebus'un telefonu çaldı. Aklına Caro Quinn geldi, belki yanında biraz daha kalsaydı iyi olurdu. Ama Siobhan arıyordu.

'Az önce Gayfield'la görüştüm,' dedi.

'Öyle mi?'

'Baş Müfettiş Macrae bizi kaçak ilan etmiş.'

'Senin mazeretin ne?'

'Banehall'dayım.'

'Çok hoş, biz de iki dakika sonra orada olacağız.'

'Biz mi?'

'Ben ve Ellen. Whitmire'daydık. Sen hâlâ o kızı mı arıyorsun?'

'O olayın uzantıları var... Biliyorsun değil mi, bir ceset bulundu?'

'Bir serseri diye duydum.'

'Aradığım kızın kardeşine tecavüz eden adam.'

'Evet, o zaman bir şeyler değişebilir. Yani şimdi kasaba polisine yardım mı ediyorsun?'

'Öyle denilebilir.'

Rebus güldü. 'Jim Macrae'de, Gayfield'i sevmediğimizi sanmıştır.'

'Durumdan memnun değil... Ayrıca sana bir mesaj iletmemi istedi.'

'Nedir?'

'Senden hoşlanmayan biri daha varmış.'

Rebus bir an düşündü. 'Feneri için hâlâ peşimde olan adam mı yoksa?'

'Resmi bir yazıyla şikâyette bulunacakmış.'

'Tanrı aşkına... Ben de yenisini alırım.'

'Yalnız o özel bir fenermiş... Değeri de yüz pounddan fazla.'

'O paraya avize alınır.'

'Ben sadece elçiyim, John.'

Araba, kasabanın adı yazılı olan tabelanın yanından geçiyordu. BANEHALL, BANEHELL olmuştu. Yani Bane cehennemi.

Wylie, 'İşte bu yaratıcılık,' diye mırıldandı. 'Sorsana neredeymiş.'

Rebus telefona, 'Ellen, nerede olduğunu bilmek istiyor,' dedi.

'Kütüphanede bir oda var... Üs olarak kullanıyoruz.'

'İyi fikir. Senin kasaba polisleri, kendilerine yardımcı olacak kaynak sıkıntısı çekmezler. "Büyük Cinayetler" diye bir kitap çıkmıştı, ondan yararlanabilirler...'

Wylie bu söze gülümsedi ama Siobhan çok daha farklı bir yerdeydi. 'John, sakın buraya o tavırlarla gelme...'

'Küçük bir şakaydı, Shiv. Az sonra görüşürüz.'

Rebus, Wylie'ye nereye gideceklerini söyledi. Kütüphanenin daracık otoparkı dolmuştu bile. Üniformalı polisler, tek katlı prefabrik binaya bilgisayarları taşıyorlardı. Rebus, polislerden birinin geçmesi için kapıyı tuttu ve sonra onu izledi. Wylie dışarıda bekliyor, telefonundaki mesajlara bakıyordu. Üs olarak kullanılan oda, sadece beş metreye dört metrelik bir yerdi. İçeriye İki katlanır masa ve iki sandalye koymuşlardı.

Siobhan yere çömelip hemen ayaklarının dibine büyük bir monitör koymaya çalışan üniformalı polislerden birine, 'Bu kadar şeyi koyacak yerimiz yok,' diyordu.

Adam nefes nefese, 'Emir böyle,' dedi.

'Yardımcı olabilir miyim?' Soru Rebus'a, takım elbise giymiş genç bir adam tarafından yöneltilmişti.

Rebus, 'Müfettiş Dedektif Rebus,' dedi.

Siobhan bir adım öne çıktı. 'John, bu Müfettiş Dedektif Young. Soruşturmayı o yönetiyor.'

İki adam el sıkıştılar. Young, 'Bana Les diyebilirsin,' dedi. Yeni konuğuyla ilgilenecek durumda değildi, hazırlaması gereken bir soruşturma odası vardı.

Rebus, 'Lester Young mı?' dedi. 'Şu caz müzisyeni gibi?'

'Hayır, Leslie... Fife'deki kasaba gibi.'

Rebus, 'Pekâlâ, iyi şanslar Leslie,' dedi. Sonra odadan çıkıp kütüphaneye girdi, Siobhan da peşindeydi. Birkaç emekli yuvarlak bir masanın çevresinde oturmuş gazete ve dergilere bakıyorlardı. Çocukların köşesinde bir anne yere oturup sırtını duvara vermiş uyukluyor, ağzında emzik olan çocuğu da emekleyerek raflardaki kitapları halının üzerine boşaltıyordu. Rebus kendini tarih bölümünde buldu.

'Demek, Les,' diye mırıldandı.

Siobhan, 'İyi bir adam,' diye fısıldadı.

Rebus, 'Sen insan karakterini hemen anlarsın zaten,' dedi ve raftan bir kitap çekti. İçinde çağdaş dünyayı İskoçların keşfettiğine ilişkin bir şeyler yazıyordu. Kurgusal edebiyat bölümünde miyiz diye çevresine baktı. Siobhan'a 'Evet, İshbel Jardine'in durumu ne?' diye sordu.

'Bilmiyorum. Burada takılmamın bir nedeni de o.'

'Ailesi cinayet olayını duymuş mu?'

'Elbette.'

'O zaman akşam parti veriyorlardır.'

'Onları görmeye gittim... Bir şey kutladıkları yoktu.'

'Üstlerinde başlarında kan var mıydı?'

'Hayır.'

Rebus kitabı raftaki yerine koydu. Emekleyen bebek, üst üste yığdığı kitaplar devrilince bir çığlık atarak ağlamaya başladı. 'İskeletlerin durumu ne?'

'Senin deyiminle çıkmaz sokakta. Alexis Cater, arkadaşlarından biriyle partisine gelen birinden kuşkulandığını söyledi. Ama arkadaşı adamı çok az tanıyormuş, adından bile emin değil. Barry veya Gary olduğunu söyledi.'

'O zaman buraya kadar diyorsun? Kemikler huzur içinde yatabilir artık.'

Siobhan omuz silkti. 'Sen ne durumdasın? Bıçaklama olayında bir ilerleme var mı?

'Soruşturma devam ediyor.'

'"... Polis yetkililerinden aldığımız bilgiye göre." Anladığım kadarıyla o iş de batakta.'

'O kadar da değil. Ama yine de bir ipucu bulsak nefes alırız.'

'Buraya niye geldin, hava almaya mı?'

Rebus çevresine bakındı. 'Kasaba polisleri bu işi çözer mi diyorsun?'

'Zanlı çok, o konuda bir sıkıntı yok.'

'Bak bu çok iyi. Nasıl öldürülmüş?'

'Yara, çekiç benzeri bir şeyle açılmış.'

'Nerede?

'Kafasında.'

'Evin neresinde öldürülmüş diyorum?'

'Yatak odasında.

'O zaman tanıdığı biri olabilir.'

'Bence de öyle.'

'İshbel birini öldürecek kadar hızlı çekiç sallayabilir mi?'

'Onun yaptığını sanmıyorum.'

'Belki kendisine sorma şansını bulursun,' diyerek Siobhan'ın hafifçe koluna vurdu. 'Ama olaya kasaba polisi bakıyorsa, biraz daha fazla çalışman gerekecek.'

Dışarı çıktığında, Wylie bir telefon görüşmesini sonlandırıyordu. Rebus'a 'İçeride görecek bir şeyler var mı?' diye. Rebus başını iki yana salladı. Wylie, 'O zaman üsse dönüyoruz,' dedi.

Rebus, 'Yolda bir yere daha uğrayacağız,' dedi.

'Orası neresi?'

'Üniversite.'

ON YEDİ

Arabayı George Meydanındaki paralı otoparka bırakıp üniversitenin bahçesinden geçerek kütüphanenin önüne çıktılar. Buradaki binaların büyük bir kısmı 1960'larda yapılmıştı ve Rebus onlardan nefret ediyordu. Meydanda eskiden 18. yüzyıldan kalma orijinal evler vardı, ama şimdi onların yerini kum rengi beton bloklar almıştı. Zaman zaman rüzgâr tüneli etkisi yaratan hava akımları, dikkatsiz birini binaların ardı ardına sıralanan tehlikeli merdivenlerinden aşağıya yuvarlayabilirdi. Blokların arasında kitaplarını kucaklamış öğrenciler dolaşıyor, bazıları toplanmış çene çalıyordu.

Wylie durumu, 'Lanet olası öğrenciler,' diyerek kendine göre özetledi.

Rebus, 'Sen üniversiteye gitmedin mi, Ellen?' diye sordu.

'Gittim ve onun için de bu yorumu yapmaya hakkım var.'

George Meydanı Tiyatrosu'nun yanında Big İssue dergisi satan bir adam duruyordu. Rebus onun yanına gitti.

'Ne haber, Jimmy?'

'Fena değil, Bay Rebus.'

'Bir kış daha geçirebilecek misin?'

'Ya geçiririm ya da geçirmeye çalışırken ölürüm.'

Rebus ona biraz bozuk para verdi ama dergiyi istemedi. Sesini hafif alçaltarak, 'Bilmem gereken bir şey var mı?' diye sordu.

Jimmy düşünüyormuş gibi yaptı. Keçeleşmiş, uzun kır saçlarının üzerine yıpranmış bir beysbol kepi geçirmişti. Üzerinde neredeyse dizlerine kadar uzanan yeşil bir hırka vardı. Ayaklarının dibinde bir İskoç çobanı uyuyordu, ama kırma da olabilirdi. Sonunda, 'Pek bir şey yok,' dedi. Sesi içkiden boğuk çıkıyordu.

'Emin misin?

'Bilirsin, gözlerimi kulaklarımı açık tutarım...' Jimmy duraksadı. 'Eğer bir işine yarayacaksa, esrar fiyatları düşüyor.'

Rebus gülümsedi. 'Ne yazık ki ben o piyasada yokum. Benim kullandığım maddelerin fiyatı sadece artar.'

Jimmy yüksek sesle gülünce köpek tek gözünü açtı. 'Öyle. İçki ve sigaradan daha zararlı bir şey yok.'

Rebus, 'Kendine iyi bak,' dedi ve adamın yanından uzaklaşarak Wylie'ye döndü. 'Gireceğimiz bina burası.' Kapıyı onun geçmesi için tuttu.

'Buraya daha önce geldin mi?'

'Burada bir lisan departmanı var, daha önce ses tanımı için kullanmıştık.' Camdan yapılmış resepsiyon kulübesinin içinde gri üniformalı bir memur oturuyordu.

Rebus, 'Doktor Maybury,' dedi.

'212 numaralı oda.'

'Teşekkür ederim.'

Rebus, Wylie'yi asansörlere doğru götürdü. Wylie, 'Sen Edinburgh'da herkesi tanır mısın?' diye sordu.

Rebus ona baktı. 'Eskiden işler böyle yürürdü, Ellen.' Asansöre girerlerken Ellen'e yol verdi ve sonra ikinci katın düğmesine bastı. 212 numaralı odanın kapısını tıklattığında içeriden ses gelmedi. Kapının yan tarafındaki buzlu camdan içeriyi görmeye çalıştı ama bir hareket yoktu. Rebus bitişik ofise sordu ve Maybury'yi zemin kattaki dil laboratuvarında bulabileceğini öğrendi.

Dil laboratuvarı bir koridorun sonundaydı ve içeriye çift kapıdan geçilerek giriliyordu. Yan yana sıralanmış bölmelerin içinde, birbirlerini göremeyen dört öğrenci oturmuştu. Öğrenciler, kulaklık takmış ve önlerinde bulunan mikrofonlara rastgele seçilmiş izlenimi veren kelimeler söylüyorlardı.

Ekmek
Anne
Etkileyici
Düşünce
Düzgün
Göl
Kinaye
Eğlence

İlginç

Rebus ile Wylie içeriye girince kafalarını kaldırıp baktılar. Karşılarındaki büyük masanın arkasında onlara dönük oturan bir kadın vardı. Masanın üzerinde telefon santraline benzeyen bir aygıt ve ona bağlanmış büyük bir kasetçalar duruyordu. Kadın sabırsızlık ifade eden bir ses çıkarıp, kasetçaları durduran düğmeye bastı.

Hırçın bir tavırla, 'Ne var?' dedi.

'Doktor Maybury, daha önce tanışmıştık. Ben Müfettiş Dedektif John Rebus.'

'Evet, sanırım hatırlıyorum, tehdit telefonlarıydı... Aksanlarını öğrenmek istemiştiniz.'

Rebus başıyla doğrulayıp, Wylie'yi tanıştırdı. 'Rahatsız ettiğimiz için özür dileriz. Bize birkaç dakikanızı ayırabilir misiniz?'

'Dersim saat başında bitiyor.' Maybury saatine baktı. 'Siz ofisime çıkıp orada bekleseniz daha iyi. Çaydanlık ve çay var.'

'Çaydanlık ve çay iyi.'

Ceplerini araştırdı ve anahtarı çıkarıp verdi. Rebus ile Wylie daha arkalarını yeni dönmüştü ki o öğrencilerine bir sonraki kelime dizisi için hazırlanmalarını söylüyordu.'

Wylie asansör onları yine ikinci kata çıkarırken, 'Orada ne yapmak istiyordu acaba?' diye sordu.

'Nereden bileyim?'

'Hiç değilse öğrencilerin sokaklarda dolaşmasını önlüyor.'

Bayan Maybury'nin odası kitaplar, kâğıt desteleri, video ve ses kaseti yığınları içinde karmakarışık bir yerdi. Masasının üzerinde duran bilgisayar monitörü bile kâğıtların arasında kaybolmuş, odada bulunan bir diğer küçük masanın üzerini kütüphaneden alınan kitaplar kaplamıştı. Wylie elektrikli çaydanlığı buldu ve fişini prize taktı. Rebus, odadan çıkıp tuvalete gitti ve orada cep telefonunu çıkarıp Caro Quinn'i aradı.

'İyi misin?'

Quinn, 'İyiyim,' dedi. 'Evening News'den bir muhabiri aradım. Haber bu akşamki son baskıda çıkabilir.'

'Orada neler oluyor?'

'Çok gelen giden var...' Bir an durdu. 'Sorgulama mı yapıyorsun?'

'Öyle bir izlenim bıraktıysam özür dilerim.'

Yine duraksadı bir an. 'Daha sonra gelmek ister misin? Yani evime demek istiyorum.'

'Ne için?'

'İyi eğitilmiş anarşist sendikacı dostlarımın sana yeni fikirler aşılaması için.'

'Karşıt fikirlerden de hoşlanırlar mı?'

Hafifçe güldü. 'Enerjini hâlâ nasıl koruyabildiğini çok merak ediyorum?

'Ama dikkat et, Caro. Ben ne de olsa düşmanım.'

'İnsanın düşmanını iyi tanıması gerekir, demezler mi?'

'Tuhaf, geçenlerde biri daha aynı şeyi söylemişti bana...' Bir an durdu. 'Seni yemeğe götürebilirim.'

'Erkek hegemonyasını yüceltmek için mi?

'Bu dediğinin ne demek olduğunu bile bilmiyorum ama herhalde öyle bir suç işlemek için.'

Quinn, 'Bu şu demek, hesabı paylaşırız,' dedi. 'Saat sekizde evime gel.'

Rebus, 'İyi, görüşürüz,' dedi ve telefonu kapattı. Ama anında, onun Whitmire'dan evine nasıl döneceği geldi aklına. Sormayı düşünememişti. Otostop mu yapacaktı acaba? Telefonu açıp numarasını yeniden çaldıracakken kendini tuttu. O bir çocuk değildi. Aylardır orada nöbet tutuyordu. Kendisinden yardım almadan da evine dönebilirdi. Öyle bir şey yaparsa yine erkek hegemonyası kurmaya çalışmakla suçlanacaktı.

Rebus, Maybury'nin ofisine döndü ve Wylie'nin uzattığı bir fincan kahveyi aldı. Küçük masanın başında karşılıklı oturdular.

Wylie, 'Sen hiç öğrenci olmadın mı, John?' diye sordu.

Rebus, 'Hiç canım sıkılmadı,' diye yanıtladı. 'Zaten çok tembel biriydim.'

Wylie, 'Ben nefret ederdim,' dedi. 'Ne diyeceğimi hiç bilemezdim. Yıllarca o sınıflarda oturup, kalın kafalı olduğum anlaşılmasın diye ağzımı bile açmadım.'

'Gerçekten çok mu kalın kafalıydın?'

Wylie gülümsedi. 'Diğer öğrenciler her şeyi bildiğim için konuşmadığımı sanıyorlardı.'

Kapı açıldı, Doktor Maybury içeri girip Wylie'nin oturduğu sandalyenin arkasından sıkışarak geçti ve birkaç özür kelimesi mırıldanarak

masasının güvenliğine erişti. Uzun boylu, ince, sıkılgan izlenimi veren bir kadındı. Koyu renkli, dolgun dalgalı saçlarını atkuyruğuna benzer bir şekilde arkada toplamıştı. Eski moda bir gözlük takıyordu, sanki bunlar yüzünün klasik güzelliğini gizleyebilirmiş gibi.

Wylie, 'Bir kahve ister misiniz?' diye sordu.

Maybury enerjik bir tavırla, 'İçim dışım kahve oldu,' dedi. Sonra Wylie'nin ikramı için teşekkür etti ve yine birkaç özür kelimesi mırıldandı.

Rebus, kadının bu özelliğini hatırlamıştı. Hemen bir şeylerden telaşlanıp bocalamaya başlıyor, gereğinden çok fazla özür diliyordu.

Önündeki kâğıtları bir araya toplarken ve ortada görünür bir neden olmadan, 'Özür dilerim,' dedi tekrar.

Wylie, 'Aşağıda ne yapıyordunuz?' diye sordu.

'Yani o kelimeleri okuyarak mı?' Maybury'nin ağzı seğirdi. 'Ses düşümü konusunda bir araştırma yapıyordum.'

Wylie sınıftaki bir öğrenci gibi elini kaldırdı. 'Bunun ne olduğunu ikimiz de biliyoruz, Doktor. Ama Müfettiş Rebus'a açıklayabilir misiniz?'

'Siz geldiğiniz sırada "etkileyici" kelimesiyle ilgileniyordum. Öğrenciler sizi görünce kelimenin ortasındaki heceleri düşürmeye başladılar, tam olarak okumadılar. Buna da ses düşümü denir.'

Rebus böyle bir araştırmanın ne amacı olduğunu soracaktı ama sonra vazgeçti ve önündeki masayı parmak uçlarıyla tıklattıktan sonra, 'Dinlemenizi istediğimiz bir kaset var,' dedi.

'Yine bilinmeyen bir kişi mi?'

'Evet, öyle denilebilir... 999'u arayan biri. Milliyetini saptamaya çalışıyoruz.'

Maybury gözlüğünü düzgün burnundan yukarı ittikten sonra elini uzatıp avucunu açtı, Rebus da yerinden doğrularak kaseti verdi. Maybury, onu yanı başında yerde duran bir kasetçaların içine koyarak düğmeye bastı.

Rebus, 'Biraz rahatsız edici bulabilirsiniz,' diyerek uyardı. Kadın başını salladı ve kaseti başından sonuna kadar dinledi.

Kısa bir sessizlikten sonra, 'Uzmanlık alanım bölgesel aksanlardır, Müfettiş,' dedi. 'Birleşik Krallıktaki bölgelerin aksanları. Bu kadın buralı değil.'

'Peki nereli olabilir?'

'Bu taraflardan değil.'

'Yani yardım edemeyecek misiniz? Bir tahminde de mi bulunamıyorsunuz?'

Maybury, parmaklarını hafif hafif çenesine dokundurdu. 'Afrikalı olabilir veya Karayip'li.'

Rebus, 'Biraz da Fransızca konuşuyor olabilir,' dedi. 'Hatta belki de anadilidir.'

'Fransızca departmanında çalışan bir meslektaşım size belki daha çok yardımcı olabilir ... Durun bakayım.' Gülümsediği zaman tüm oda aydınlanıyor gibiydi. 'Evet, bir doktora öğrencisi var... Afrika'daki Fransız etkisi üzerinde bir araştırma yapmıştı... Ona söyleyeyim...'

Rebus, 'Artık nasıl yardımcı olabilirseniz,' dedi.

'Kaset bende kalabilir mi?'

Rebus başını salladı. 'Aslında biraz da acelemiz vardı ama...'

'Şu anda nerede olduğunu bilmiyorum.'

Wylie, 'Evinden de arayabilirsiniz, öyle değil mi?' dedi.

Maybury, gözlüklerinin üzerinden ona baktı. 'Güneybatı Fransa'da bir yerlerde olacak.'

Rebus, 'Bu ciddi bir sorun,' dedi.

'Hayır, o kadar da değil. Telefonla ulaşabilirsem kaseti de dinletirim.'

Gülümseme sırası Rebus'a gelmişti.

Rebus sözcüğü havada asılı bırakarak, 'Ses düşümü,' dedi.

Torpichen Place'e dönmüşlerdi. Karakol çok sessizdi, Knoxland olayını araştıran ekip bundan sonra ne yapabileceklerini düşünüyordu. Bir olay ilk yetmiş iki saat içinde çözülmezse, her şey insana yavaşlamış gibi gelirdi. Başlangıçtaki adrenalin etkisini yitirmiş, kapı kapı dolaşılarak alınan ifadelerle bir yere ulaşılamamış, herkesin hevesi kırılmış ve iştahı kaçmış olurdu. Rebus'un baktığı bazı olaylar yirmi yıldır sonuçlanmamıştı. Ama o kadar emek harcamasına karşın bir şey elde edememiş olmak, çözümden sadece bir telefon ve bir tek ad uzakta olduğunu bilmek hep içini kemirir dururdu. Suçlular belki de sorgulanmış ve serbest bırakılmış veya gözden kaçmış olabilirlerdi. Tozlu raflara kalkmış dosyaların sayfalarında bir ipucu gizlenebilirdi... Ama onu asla bulamazdınız.

Wylie başını sallayarak, 'Ses düşümü,' dedi. 'O konuda araştırma yapılması iyi bir şey.'

Rebus, 'Evet, "etleyici", ' diye ses düşürerek, kendi kendine güldü. 'Sen hiç coğrafya okudun mu, Ellen?'

'Okulda okumuştuk. Sence dilbiliminden daha mı önemli?'

'Whitmire'ı düşünüyordum da... Oradakilerin bazıları Angola, Namibya, Arnavutluk gibi yerlerden gelmişler ve ben oraları harita üzerinde bile bulamam.'

'Ben de öyle.'

'Ama onların en az yarısı muhafızlarından çok daha iyi eğitim görmüş insanlar.'

'Bunu söylemekten amacın ne?'

Rebus gözünü dikip ona baktı. 'Ne zamandan beri konuşmalarda bir amaç aranıyor?'

Wylie uzun bir iç çekişle başını iki yana salladı.

Shug Davidson, 'Bunu gördün mü' diye sordu. Önlerinde durmuş akşam gazetesini uzatıyordu. Birinci sayfanın manşetinde WHİTMİRE'DA İNTİHAR yazıyordu.

Rebus, 'Hayır, görmedim,' dedi ve gazeteyi alıp okumaya başladı.

'Rory Allan telefonla aradı ve yarınki Scotsman'da çıkmak üzere benimle bir röportaj yapmak istedi. Sorunun üstüne gidip, Whitmire'dan Knoxland'e kadar ve arada kalan tüm ayrıntıları büyütmek istiyormuş.'

Rebus, 'Evet, çok gürültü koparır,' dedi. Gazetedeki haberin içi boş ve yetersizdi. Caro Quinn'in gözaltı merkezindeki koşulların insanlık dışı olduğunu iddia eden sözlerine yer verilmişti. Knoxland hakkında bir paragraf ve ilk Whitmire protestolarından birkaç fotoğraf vardı. Caro'nun yüzü daire içine alınmıştı. Gözaltı merkezinin açılışında ellerinde pankartlarla görevlilere bağıran kalabalığın arasında bir yüz.

Wylie, Rebus'un omuzunun üzerinden okurken, 'Bak senin arkadaşın,' dedi.

Davidson kuşku dolu bir sesle, 'Hangi arkadaş?' diye sordu.

Wylie çabucak, 'Bir şey değil, efendim,' dedi. 'Kapıda nöbet tutan kadından söz ediyordum.'

Rebus haberin sonuna gelmişti. Başka bir sayfada konuyla ilgili yorum olduğu yazıyordu. Rebus sayfaları çevirdi ve başyazıya hızla bir göz attı. Soruşturmanın gerekliliği... Politikacıların soruna gözlerini kapayamayacakları... Koşulların asla hoş görülemeyeceği... Çözüm üretilmesi gerektiği... Temyizdeki davalar... Bu son trajediden sonra Whitmire'ın geleceği...

'Gazete bende kalabilir mi,' diye sordu. Bunu görünce Caro'nun sevineceğini biliyordu.

Davidson elini uzatarak, 'Otuz beş sent,' dedi.

'O parayla yenisini alabilirim!'

'Ama o benim gazetem John, ayrıca da iyi bakılmış.' Eli hâlâ uzanmış durumdaydı. Rebus parayı verdi ve ne de olsa bir kutu çikolatadan ucuzdur diye düşündü. Aslında Caro'nun tatlı sevdiğini de hiç sanmıyordu... Bak işte onu yine önceden yargılamaya başlamıştı. Aslında görevi ona sadece en temel konuda önyargılı olmayı öğretmişti. "Biz ve onlar" düzeyinde. Oysa şimdi sınırları zorluyordu.

Topu topu ona otuz beş sente mal olmuştu.

Siobhan yine Bane'deydi. Yanında bu kez bir polis fotoğrafçısı ile Les Young vardı.

Young dört bilgisayardan üçünün sorunlu ve hiçbirinin kütüphanedeki telefonlara bağlanamadığını gördüğünde, 'Aslında bir içki içsem iyi olur,' diyerek içini çekmişti. Bir küçük Eighty-Shilling ısmarladı.

Malky, 'Bayana da limonlu soda mı?' diye tahmin etti. Siobhan kafasını salladı. Fotoğrafçı tuvaletlere yakın bir masaya oturmuş makinesine mercek takıyordu. Müşterilerden biri ona yanaştı ve makineye kaç para istediğini sordu.

Malky, 'Otur yerine, Arthur,' diye seslendi. 'Onlar polis.'

Young parayı öderken Siobhan içkisini yudumladı, Malky paranın üstünü tezgâha koyarken Siobhan'ın gözleri üzerindeydi 'Bu pek tipik bir reaksiyon değil,' dedi.

Les Young üstdudağından ince bir köpük çizgisi silerken, 'Hangisi?' diye sordu.

'Malky bizim Suç Araştırma Biriminden olduğumuzu biliyor. Orada da kamerasını hazırlayan bir adamımız var... Ama Malky hâlâ neler olduğunu sormuş değil.'

Barmen omzunu silkti. 'Yaptığınız beni rahatsız etmiyor,' diye mırıldandı ve dönüp bira sifonlarından birini silmeye başladı.

Fotoğrafçı hazırlanmış görünüyordu. 'Dedektif Clarke,' dedi. 'İsterseniz siz önce bir girin de, içeride kimse var mı bakın.'

Siobhan gülümsedi. 'Buraya ne kadar kadın geldiğini sanıyorsun?'

'Olsun, yine de bakın.'

Siobhan, Malky'ye döndü. 'Kadınlar tuvaletinde kimse var mı?'

Malky yine omzunu silkti ve Siobhan, Young'a döndü: 'Gördün mü? Tuvalette fotoğraf çekecek olmamıza bile şaşırmadı...' Gitti ve kapıyı iterek açtı. Fotoğrafçıya, 'Burası temiz,' dedi. Sonra tuvaletin içine bakınca değişikliği gördü. Siyah renkli kalın keçe kalemle yazıların üzerinden geçilmiş ve neredeyse tümüyle okunmaz hale getirilmişti. Siobhan derin bir nefes püfledi ve fotoğrafçıya elinden geleni yapmasını söyledi. Sonra bara döndü. Soğuk bir sesle, 'İyi iş yapmışsın, Malky,' dedi.

Les Young, 'Ne?' diye sordu.

'Malky çok uyanık. Buraya iki gelişimde de tuvalete gittiğimi fark etti ve neyle ilgilendiğimi anladı. Sonra da mesajları da elinden geldiği kadar yok etmiş.'

Malky bir şey söylemedi ama, yaptığından suçluluk duymadığını belirtmek istermiş gibi çenesini hafifçe yukarıya kaldırdı.

'Bizim ipucu bulmamızı istemiyorsun, öyle mi Malky? Banehall'un Donny Cruikshank'sız daha iyi olduğunu ve bu işi her kim yaptıysa yolunun açık olmasını düşünüyorsun. Haksız mıyım?'

'Ben bir şey söylemiyorum.'

'Söylemen de gerekmiyor... Parmaklarında hâlâ mürekkep var.'

Malky başını eğip parmaklarındaki siyah lekelere baktı.

Siobhan, 'Yalnız,' diye devam etti. 'Ben buraya ilk geldiğimde Cruikshank'la senin aranda bir sürtüşme yaşandı.'

Malky, 'Ben seni korumaya çalışıyordum,' diye karşı çıktı.

Siobhan başını salladı. 'Ama ben gittikten sonra da onu kovdun. Aranızda bir düşmanlık falan olmasın?' Dirseklerini tezgâha dayadı ve ayak parmaklarının ucunda yükselerek ona doğru eğildi. 'Belki de seni içeri alıp doğru dürüst bir sorgulama yapmamız gerekecek... Ne dersiniz Müfettiş Young?'

'Ben olur derim!' Young, boşalan bardağını tezgâhın üzerine koydu. 'Sen de bizim ilk resmi zanlımız olursun, Malky.'

'Saçmalıyorsunuz.'

'Veya...' Duraksadı. 'Siobhan, yazıları kimin yazdığını söyler misin? Bazılarının İshbel ve Susie'ye ait olduğunu biliyorum, diğerleri kimin?'

'Özür dilerim, ben genellikle kadınlar tuvaletine girmem.'

'Girmiyor olabilirsin, ama yine de yazıları biliyorsun.' Siobhan yine gülümsedi. 'Demek arada sırada giriyorsun... Belki bar kapandıktan sonra falan, ha?'

Young, 'Yoksa sapıklık durumu falan mı var, Malky?' diye söze girdi. 'Belki de Cruikshank'la onun için anlaşamıyordunuz... Birbirinize çok benzediğiniz için.'

Malky parmağını Young'un yüzüne doğru uzattı. 'Çok pis konuşuyorsun!'

Young, Malky'nin sol gözüne dikilmiş işaret parmağını hiçe sayarak, 'Bana öyle geliyor ki,' dedi. 'Söylediklerim çok akla yakın. Bu gibi olaylarda, tek bir bağlantı bile çözümü sağlayabilir...' Sonra doğruldu yerinden. 'Hemen şimdi gelebilir misin bizimle, yoksa barı kapatman için sana bir dakika verelim mi ?'

'Şaka yapıyorsunuz.'

Siobhan, 'Evet öyle, Malky,' dedi. 'Zaten yüzlerimizden de anlaşılıyor, değil mi?'

Malky, önce birine sonra diğerine baktı. Yüzleri ciddi ve kararlıydı.

Young, 'Tahminime göre sen burada sadece bir çalışansın,' diye üsteledi. 'Bar sahibine telefon edip, sorgulanmak üzere gözaltına alındığını haber versen iyi olur.'

Malky, parmağını çekerek yumruğunun içine soktu ve yumruğu da yanına düştü. Biraz daha mantıklı olmalarını umarak, 'Yapmayın...' dedi.

Siobhan, 'Şunu da hatırlatmak isterim,' dedi. 'Bir cinayet soruşturmasını engellemeye çalışmak, en yapılmaması gereken şeylerden biridir... Yargıçlar bunu hiç affetmez, adamın üstüne çullanıverirler.'

'Tanrım, ben...' Ama sonra çenesini kapattı. Young içini çekti ve cep telefonunu çıkarıp bir numara tuşladı.

'Bane'e iki polis gönderir misiniz? Gözaltına alınacak bir zanlı var...'

Malky ellerini onları yatıştırmak için kaldırarak, 'Peki, peki,' dedi. 'O zaman oturup konuşalım. Halledilmeyecek bir şey yok.' Young telefonu kapattı.

Siobhan, 'Önce anlatacaklarını duyalım da sonra karar veririz,' dedi. Adam çevresine bakıp, müşterilerden hiçbirinin içkisini tazelemeye gerek olmadığını gördü ve kendisine bir bardak viski doldurdu.

Sonra barın arkasından çıkıp, başıyla üzerinde kamera duran masayı işaret etti.

Fotoğrafçı da o sırada tuvaletten çıkıyordu. 'Elimden geleni yaptım,' dedi.

Young, 'Teşekkürler, Billy,' dedi. 'Akşama doğru alayım.'

'Bir şeyler yapmaya çalışırım.'

'Dijital kamera, Billy... Baskı alman beş dakika sürer.'

Billy, 'Duruma bakar,' dedi ve çantasını toplayıp omzuna astıktan sonra başıyla ortaya bir selam verip kapıya doğru yürüdü. Young, kollarını göğsünde kavuşturmuş ciddi bir tavırla oturuyordu. Malky içkisini bir dikişte bitirdi.

'Tracy çok sevilen bir kızdı,' diye başladı.

Siobhan, 'Tracy Jardine,' diyerek Young'a bilgi verdi. 'Cruikshank'ın tecavüz ettiği kız.'

Malky yavaşça başını salladı. 'Ama daha sonra çok değişti... İntihar etmesine hiç şaşırmadım.'

Siobhan, 'Sonra Cruikshank yine kasabaya döndü,' dedi.

'Hem de nasıl bir küstahlık ve yüzsüzlükle, sanki burası onun malıymış gibi. Cezaevinden çıktığı için ondan korkacağımızı sanıyordu herhalde.' Malky boş bardağını inceledi. 'Tazelemek isteyen var mı?'

Diğerleri başlarını iki yana salladılar ve Malky tezgâhın arkasına geçip bardağını doldurdu. Kendi kendine 'Bugünkü son içkim,' dedi.

Young sevecen bir sesle, 'Eskiden alkol sorunun mu vardı?' diye sordu.

Malky, 'Bir aralar öyleydi,' dedi. 'Ama artık sorun değil.'

'İyi, buna sevindim.'

Siobhan, 'Malky,' dedi. 'O yazıların bazılarını İshbel'le, Susie'nin yazdığını biliyorum. Diğerleri kimler?'

Malky derin bir nefes aldı. 'Sanırım Janine Harrison diye bir arkadaşları. Aslında daha çok Tracy'nin arkadaşıydı ama o öldükten sonra İshbel ve Susie'yle takılmaya başladı.' Arkasına yaslandı ve sanki bardaktan uzak durmak istermiş gibi ona baktı. 'Whitmire'da çalışıyor.'

'Ne iş yapıyor?'

'Muhafızlardan biri.' Duraksadı. 'Ne olduğunu duydunuz mu? Adamın biri kendini asmış. Tanrım, eğer orayı bir kapatırlarsa...'

'Ne?'

'Banehall, kömür yataklarının üzerine inşa edilmiştir. Ama artık kömür falan kalmadı. Bu kasabanın tek işvereni artık Whitmire. Burada gördüğünüz insanların yarısı, yani altında arabası veya evinde uydu anteni olanlar, şu veya bu şekilde Whitmire'la iş yapanlardır.'

'Pekâlâ, demek Janine Harrison diyorsun. Başka?'

'Susie'nin bir arkadaşı daha vardı. Sessiz sakin biri ama, birkaç kadeh içinceye kadar...'

'Adı?'

'Janet Eylot.'

'O da mı Whitmire'da çalışıyor?'

Başını salladı. 'Sanırım o da sekreterlerden biri.'

'Janine ve Janet bu kasabada mı oturuyor?'

Yine başını salladı.

Siobhan adları defterine yazdıktan sonra, 'Pekâlâ,' dedi. 'Bilemiyorum Müfettiş Young...' Les Young'a baktı. 'Siz ne diyorsunuz? Malky'yi alıp sorguya götürmemiz gerekiyor mu hâlâ?'

'Şu an için değil, Dedektif Clarke. Ama soyadını ve adresini almalıyız.'

Malky ikisini de büyük bir memnuniyetle verdi.

On Sekiz

Siobhan'ın arabasıyla Whitmire'a gittiler. Young aracın içini beğendi. 'Biraz spor bir araba.'

'Yani iyi mi, kötü mü?'

'İyi sayılır...'

Girişin hemen önünde yol kenarına bir çadır kurulmuştu. Bir televizyon muhabiri televizyon sahibiyle röportaj yapıyor, diğer muhabirler de kullanabilecekleri bir haber duymak umuduyla onlara kulak kabartıyorlardı. Kapıdaki muhafız, içerisinin daha da büyük bir sirke dönüştüğünü söyledi.

Siobhan, 'Merak etme,' dedi. 'Biz de getirdik kostümlerimizi.'

Onları otoparkta karşılayan bir başka muhafız soğuk bir şekilde selamladı.

Young adamı teselli ederek, 'Bugün işlerin yolunda gitmediğini biliyorum,' dedi. 'Ama biz de bir cinayet soruşturması yapıyoruz ve bu işin bekleyemeyeceğini sen de bilirsin.'

'Kimi görmek istiyorsunuz?'

'Personelden iki kişiyi. Janine Harrison ve Janet Eylot.'

Muhafız, 'Janet eve gitti,' dedi. 'Olaydan çok rahatsız oldu...' Siobhan'ın bir kaşını kaldırdığını görünce, 'İntihar olayından,' dedi.

Siobhan, 'Peki Janine Harrison?' diye sordu.

'Janine, aile bölümünde çalışıyor... Sanırım saat yediye kadar mesaisi var.'

Siobhan, 'İyi, onunla konuşuruz,' dedi. 'Janet'in de adresini verirsen memnun oluruz.'

İçeriye girdiklerinde, koridorların ve kullanıma açık alanların boş olduğunu gördüler. Siobhan, kamp sakinlerinin olaylar yatışıncaya

kadar odalarında kalmasının istendiğini tahmin etti. Hafif aralık bırakılmış kapıların arkasında, yüzlerinde çok ciddi ifadelerle takım elbiseli erkeklerin, beyaz bluzlar giymiş yarım ay şeklindeki gözlükleriyle boyunlarında inci kolyeler taşıyan kadınların toplantı halinde olduğunu gördü.

Memurlar sınıfı.

Muhafız, onları açık düzen büyük bir ofise götürdü ve Memur Harrison için çağrı yaptı. Beklerlerken yanlarından bir adam geçti ve sonra geri dönerek, muhafıza ne olduğunu oldu.

'Polis, Bay Treynor. Banehall'daki cinayeti soruşturuyorlar.'

'Onlara tüm çalışanlarımızın güvenlik soruşturmasından geçmiş saygın kişiler olduğunu söyledin mi?' Bu son haberden çok rahatsız olmuşa benziyordu.

Siobhan, 'Bu genel bir araştırma, efendim,' dedi. Maktulü tanıyan herkesle konuşuyoruz.'

Bu sözler onu rahatlatmış göründü. Bir homurtu sesi çıkararak uzaklaştı.

Siobhan, 'Müdür mü?' diye tahmin etti.

Muhafız, 'Müdür yardımcısı,' dedi. 'İyi bir gün geçirmiyor.'

Janine Harrison göründüğünde muhafız odadan çıkıp gitti. Yirmili yaşlarının ortasında, kısa siyah saçlı bir kadındı. Uzun boylu değildi ama üniformasının altında kaslı bir bedeni olduğu anlaşılıyordu. Siobhan onun jimnastik yaptığını, hatta belki de yakın dövüş veya ona benzer bir şeyler çalıştığını tahmin etti.

Young kendisini ve Siobhan'ı tanıttıktan sonra, 'Oturur musunuz?' dedi.

Kadın ellerini arkasında bağladı ve oturmadı. 'Konu nedir?'

Siobhan, 'Donny Cruikshank'ın kuşkulu ölümünü soruşturuyoruz,' dedi.

'Birisi gebertmiş, bunun neyi kuşkulu?'

'Anlaşılan onun hayranı değildiniz?'

'İçkili bir kıza tecavüz eden bir adam. Hayır, hayranı olduğumu söyleyemem.'

Siobhan, 'Kasabada bir pub var,' diye anımsattı. 'Kadınlar tuvaletinde de bazı yazılar.'

'Ne olmuş?'

'Siz de bir şeyler karalamışsınız.'

'Öyle mi?' Düşünür gibi yaptı. 'Yapmış olabilirim. Kadınlar arası dayanışma adına.' Sonra Siobhan'a baktı. 'O bir kıza tecavüz etti ve dövdü. Bu adamı kimin öldürdüğünü bulmak için kendinizi harap mı edeceksiniz şimdi?' Başını yavaş yavaş iki yana salladı.

'Kimse öldürülmeyi hak etmez, Janine.'

'Öyle mi?' Harrison'ın sesi kuşku doluydu.

'Senin yazdıkların hangisiydi? "O artık ölü bir adam" mı? Yoksa "Kana kan." mı?'

'Gerçekten anımsamıyorum.'

Les Young, 'Sizden bir yazı örneği isteyebiliriz,' dedi.

Kadın omzunu silkti. 'Benim gizleyecek bir şeyim yok.'

'Cruikshank'ı en son ne zaman gördünüz?'

'Yaklaşık bir hafta önce, Bane'de. Kendi kendine bilardo oynuyordu, çünkü kimse onunla oynamaz.'

'Orada içki içmesi bile şaşırtıcı, herkesin nefret ettiği bir kişi olarak.'

'Ama hoşlanıyor.'

'Pubdan mı?'

Harrison başını iki yana salladı. 'İlgiden. Onun için bunun nasıl bir ilgi olduğu hiç önemli değildi, yeter ki olayın merkezinde olsun...'

Siobhan, Cruikshank'ı çok az görmüş olmasına karşın yine de bu yargıya hak verebilirdi. 'Sen Tracy'nin arkadaşıydın, değil mi?'

Harrison, bir parmağını salladı. 'Senin kim olduğunu şimdi çıkardım. Tracy'nin annesiyle babasını tanıyordun ve onun cenaze törenine de gittin.'

'Onu o kadar iyi tanımıyordum.'

'Ama başına ne geldiğini gördün.' Ses tonunda suçlama ifadesi vardı.

Siobhan alçak sesle, 'Evet, gördüm,' dedi.

Young, 'Biz polisiz, Janine,' diye söze karıştı. 'Bizim işimiz bu.'

'İyi... O zaman yapın işinizi. Ama çok fazla da yardım beklemeyin.' Ellerini arkasından çekip, kollarını göğsünde kavuşturarak kaskatı bir kararlılık fotoğrafı verdi.

Young, 'Bize söyleyebileceğiniz bir şey varsa,' diye üsteledi. 'Sizden duysak çok daha iyi olur.'

'O zaman söyleyeyim... Onu ben öldürmedim ama ölmesine de çok sevindim.' Duraksadı. 'Eğer onu öldürmüş olsaydım çatıya çıkıp herkese ilan ederdim.'

Bu sözleri birkaç saniye süren bir sessizlik izledi ve sonra Siobhan sordu. 'Janet Eylot'u iyi tanır mısınız?'

'Janet'i tanırım. Burada çalışıyor... Şu anda oturduğunuz onun sandalyesi,' diyerek, başıyla Young'ı işaret etti.

'Sosyal hayatta tanıyor musun?'

Harrison başıyla onayladı.

Siobhan, 'İçki içmeye mi gidersiniz?' diye sordu.

'Zaman zaman.'

'Cruikshank'ı Bane'de son gördüğünde o da yanında mıydı?'

'Olabilir.'

'Emin değil misin?'

'Anımsamıyorum.'

'İçki onu biraz çarpıyormuş, diye duydum.'

'Sen onu hiç gördün mü? Topuklu ayakkabıyla bir elli boyundadır.'

'Yani Cruikshank'a o saldırmış olamaz diyorsun?'

'Saldırmış olsa bile başaramazdı demek istiyorum.'

'Ama sen bayağı iyi görünüyorsun, Janine.'

Harrison'ın yüzünde soğuk bir gülümseme belirdi. 'Sen benim tipim değilsin.'

Siobhan duraksadı. 'İshbel Jardine'e ne olduğu konusunda bir fikrin var mı?'

Harrison konunun aniden değişmesiyle biraz bocaladı. Sonunda 'Hayır,' dedi.

'Kaçacağından falan hiç söz etmedi mi?'

'Hiç.'

'Ama Cruikshank hakkında konuşuyordu herhalde?'

'Konuşurdu.'

'Biraz söz eder misin?'

Harrison başını salladı iki yana. 'Siz çıkmaza girdiğinizde hep böyle mi yaparsınız? Kendini korumak için ortalıkta olmayan birini zanlı mı kabul edersiniz?' Gözlerini Siobhan'a dikti. 'Sen de çok iyi dostmuşsun.' Young bir şeyler söyleyecek oldu ama Harrison onu bir el hareketiyle susturdu. 'İşiniz bu, biliyorum... Sadece işiniz... Aynen burada çalışmak gibi... Burada da sorumluluğunuz altında biri öldüğü zaman acısını içinizde duyuyorsunuz.'

Young, 'Bundan eminim,' dedi.

'Konu açılmışken söyleyeyim, mesai bitimine kadar kontrol etmem gereken yerler var... Buradaki işimiz bitti mi?'

Young, Siobhan'a baktı. Onun son bir sorusu daha vardı. 'Cruikshank cezaevindeyken İshbel'in ona mektup yazdığını biliyor muydun?'

'Hayır.'

'Peki buna şaşırdın mı?'

'Evet, sanırım şaşırdım.'

'Belki de onu sandığın kadar iyi tanımıyordun.' Siobhan, biraz durdu. 'Bizimle konuştuğun için teşekkürler.'

Young, 'Evet, çok teşekkür ederiz,' diye ekledi. Sonra kadın tam gidecekken. 'El yazısı örneği almak için sizinle tekrar görüşeceğiz,' dedi.

Harrison gittikten sonra Young sandalyesine yaslanıp ellerini başının arkasında kavuşturdu. 'Davranışları çok erkeksi.'

'Yaptığı iş nedeniyle herhalde.'

Onları içeri alan muhafız, sanki dışarıdan onları dinliyormuş gibi aniden kapıda belirdi.

'Tanıdığınız zaman iyi biri olduğunu anlarsınız,' dedi. 'Janet Eylot'un adresi de bu.' Siobhan kâğıdı alırken, adamın onu incelediğini fark etti. Muhafız, 'Bu arada şunu da söyleyeyim... Aslında tam Janine'in tipisiniz...' dedi.

Janet Eylot, Banehall'un hemen dışında yeni yapılmış bir bungalovda oturuyor, mutfağının penceresinden kır manzarası görünüyordu.

'Fazla uzun sürmez,' dedi. 'İnşaatçılar oraya da göz dikti.'

Young ikram edilen çay bardağını alırken, 'O zamana kadar keyfini çıkar,' dedi. Küçük dört köşe bir masanın başında oturmuşlardı. Evde iki çocuk vardı ve hiç seslerini çıkarmadan kendilerini çok gürültülü bir video oyununa kaptırmışlardı.

Eylot, 'Yalnızca bir saat oynamaya izinleri var,' diye açıkladı. 'O da ev ödevlerini bitirdikten sonra.' Kadının konuşma tarzından, Siobhan onun yalnız bir anne olduğunu anlamıştı. Masanın üzerine bir kedi sıçradı ve Eylot onu elinin tersiyle aşağıya itti. Kedi koridora doğru ilerlerken, 'Sana söylemiştim,' diye bağırdı. Sonra elini yüzüne koydu. 'Özür dilerim,' dedi.

Siobhan yumuşak bir sesle, 'Üzüntülü olduğunu biliyoruz,' dedi. 'Kendini asan adamı tanıyor muydun?'

Eylot, başını iki yana salladı. 'Hayır ama, oturduğum yerden sadece elli metre ötede yaptı bunu. İnsan çevresinde ne kadar korkunç olaylar yaşanabileceğini ve bunlardan habersiz olduğunu düşününce çok kötü oluyor.'

Young, 'Ne demek istediğini anlıyorum,' dedi.

Eylot ona baktı. 'Siz de işinizde... Böyle şeyleri her zaman görüyorsunuzdur.'

Siobhan, 'Evet, Donny Cruikshank'ın cesedi gibi,' dedi. Mutfaktaki çöp kutusunun içinde duran boş şarap şişesinin ağzını fark etmişti. Lavabonun yanındaki bulaşık tepsinin üzerinde kurumaya bırakılmış tek bir şarap kadehi vardı. Janet Eylot'un gecenin ne kadarını daha şimdiden bitirmiş olduğunu merak etti.

Young, 'Buraya gelişimizin nedeni,' dedi. 'Cruikshank'ın yaşantısını açıklığa kavuşturmak. Onu tanıyan insanlarla konuşup, kimin ona kin güdebileceğini bulmaya çalışıyoruz.'

'Bunun benimle ne ilgisi var?'

'Siz onu tanımıyor muydunuz?'

'Kim ister onu tanımak?'

'Ama düşündük ki... Yani Bane'deki kadınlar tuvaletine o yazıları yazdığınıza göre...'

Eylot, 'Bir tek ben yazmadım ki,' dedi.

'Onu biliyoruz,' Siobhan'ın sesi daha da yumuşamıştı. 'Biz kimseyi suçlamıyoruz, Janet. Sadece bilgi toplamaya çalışıyoruz.'

Eylot kendi kendine, başını iki yana sallayarak, 'Şu aldığım teşekküre bak,' dedi. Çok tipik...'

'Ne demek istedin?'

'O sığınmacı... Şu bıçaklanan adamdan söz ediyorum. Sizlere ben telefon ettim, yoksa onun kimliğini asla öğrenemezdiniz. Karşılığını da böyle ödüyorum işte.'

'Stef Yurgii'nin adını sen mi verdin?'

'Evet. Patronum bir duysa işim biterdi. Sizlerden iki kişi geldi Whitmire'a. İri yarı bir adamla, genç bir kadın.'

'Müfettiş Rebus'la, Dedektif Wylie.'

'Adlarını bilmiyorum, masamdan kafamı bile kaldırmadım.' Biraz durdu. 'O zavallının ölümünü çözeceğinize, Cruikshank gibi adi bir herifle uğraşıyorsunuz.'

Young, 'Yasalar karşısında herkes eşittir,' dedi. Ama Eylot ona öyle bir baktı ki yüzü kızarmaya başladı ve bunu gizlemek için çay bardağını dudaklarına götürdü.

Eylot suçlayarak, 'Gördün mü?' dedi. 'Konuşuyorsun ama söylediklerinin boş laf olduğunu kendin de biliyorsun.'

Siobhan, 'Müfettiş Young'ın söylemek istediği,' diyerek söze karıştı. 'Objektif davranmamız gerektiği.'

Eylot, 'Elbette bu da doğru değil.' diyerek sandalyesini gıcırtıyla arkaya itti ve ayağa kalktı. Buzdolabının kapısını açtı ve ne yaptığını fark edince kapısını çarparak kapattı. Orta rafa soğuması için üç şişe şarap yatırılmıştı.

Siobhan, 'Janet,' dedi. 'Senin sorunun Whitmire mı? Orada çalışmaktan hoşlanmıyor musun?'

'Nefret ediyorum.'

'O zaman ayrıl.'

Eylot acı acı güldü. 'Peki iş nereden geliyor? İki tane çocuğum var, onlara nasıl bakacağım?' Sonra yerine oturdu ve manzaraya bakmaya başladı. 'Whitmire'dan başka bir şeyim yok.'

Whitmire, iki çocuk ve buzdolabı...

Siobhan yumuşak bir sesle,'Tuvaletin duvarına ne yazmıştın, Janet?' diye sordu.

Janet'in gözleri bir anda yaş doldu. Gözlerini kırpıştırarak onları geride tutmaya çalıştı. Sesi titreyerek, 'İntikamla ilgili bir şeyler,' dedi.

Siobhan, 'Kana kan mı?' diye sordu. Kadın başını salladı, yanaklarından aşağı yaşlar yuvarlanıyordu.

Evde daha fazla kalmadılar. Dışarı çıktıklarında ikisi de derin nefeslerle temiz havayı ciğerlerine çekiyordu.

Siobhan, 'Çocuğun var mı, Les?' diye sordu.

Young başını salladı. 'Hayır ama bir kez evlenmiştim. Bir yıl sürdü, on bir ay önce de ayrıldık. Sen ne durumdasın?'

'Hiç yaklaşmadım bile.'

Young eve doğru bir bakış atarak, 'Yine de baş edebiliyor, değil mi?' dedi.

Siobhan, 'Evet, henüz sosyal hizmetlere telefon etmeye gerek yok,' dedi ve bir an durdu. 'Şimdi ne yapıyoruz?'

'Üsse döneceğiz.' Saatine baktı. 'Ama mesai de bitmek üzere. İstersen sana bir içki ısmarlayabilirim.'

'Bane'i önermeyeceksin olur.'

Young gülümsedi. 'Ben aslında Edinburgh'a gidecektim.'

'Livingstone'da oturduğunu sanıyordum.'

'Öyle ama üye olduğum bir briç kulübü var...'

Siobhan, 'Briç mi?' Gülümsemesini tam olarak bastıramadı.

Young, 'Ne var bunda?' diyerek gülmeyi denedi, ama sesi yine de savunmaya çekildiğini belli ediyordu.

'Bir şey yok. Sadece seni smokin ve papyonla gözümün önüne getiremedim de.'

'Hayır öyle değil.'

'O zaman bir içki için buluşuruz ve sen bana nasıl olduğunu anlatırsın. George Caddesindeki Dome'da... Altı buçukta.'

Young, 'Oldu, altı buçukta,' dedi.

Maybury sözünde durmuştu, beşi çeyrek geçe Rebus'u aradı. Rebus daha sonra raporuna yazmak üzere saati not etti... Aklına Who grubunun en güzel şarkılarından biri geldi. Beynimden çıktı saat beşi çeyrek geçe...

Maybury, 'Kaseti dinlettim,' dedi.

'Hiç zaman yitirmemişsin.'

'Cep numarasını buldum. İnanılmaz şey, artık insanlar her yerde birbirine ulaşabiliyor.'

'Fransa'da mıymış?'

'Evet, Bergerac'da.'

'Ne dedi?'

'Ses kalitesi pek iyi sayılmazdı...'

'Evet, onu biliyorum.'

'Bağlantı da zaman zaman kesiliyordu.'

'Evet?'

'Ama ona birkaç kez dinlettikten sonra Senegal olduğunu söyledi. Yüzde yüz emin değil ama büyük bir olasılıkla Senegal aksanıymış.'

'Senegal mi?

'Afrika'da, Fransızca konuşulan bir ülke.'

'Peki, anladım. Çok teşekkür ederim.'

'İyi şanslar, Müfettiş.'

Rebus telefonu kapattı, bilgisayarının başında çalışan Wylie'yi buldu. O gün yapılanların raporunu yazıyordu.

'Senegal,' dedi, ona.

'Neredeymiş o?'

Rebus derin bir iç çekti. 'Afrika'da elbette. Fransızca konuşulan bir ülke.'

Wylie gözlerini kıstı. 'Sen de bunu daha şimdi Maybury'den öğrendin, değil mi?'

'Evet, ben bir şey bilmem zaten!'

'Bilmezsin ama kaynakların iyi.' Sonra rapor sayfasını kapatıp internete bağlandı ve arama motoruna Senegal'i girdi. Rebus da bir sandalye çekip yanına oturdu.

Wylie ekranda beliren Afrika haritasını işaret ederek, 'İşte burada' dedi. Senegal kıtanın kuzeybatı kıyısındaydı. Kuzeyinde bulunan Moritanya ve doğusundaki Mali'nin yanında küçücük bir ülkeydi.

Rebus, 'Çok da küçükmüş,' dedi.

Wylie bir yeri tıkladı ve bir referans sayfası açıldı. 'Sadece 76 bin mil kareymiş,' dedi. ' İngiltere'nin dörtte üçü kadar. Başkenti Dakar.'

'O rallinin yapıldığı Dakar mı?'

'Herhalde. Nüfusu altı buçuk milyon.'

'Eksi bir...'

'Arayanın Senegal'li olduğundan emin mi?'

'Bir yerde tahminden öteye gitmez.'

Wylie parmağını istatistiklerin üzerinde gezdirdi. 'Ülkenin karmaşa içinde olduğunu gösteren bir veri yok.'

'Bu ne demek oluyor?'

Wylie omzunu silkti. 'Yani kadın bir sığınmacı olmayabilir... Belki de yasal yollardan gelmiştir.'

Rebus, başını salladı ve bu konuda bir şeyler bilen birini tanıdığını söyleyerek Caro Quinn'i aradı.

Quinn, 'Gelmekten vazgeçtin, öyle mi?' diye bir tahminde bulundu.

'Tam tersi. Sana bir hediye bile aldım,' dedi ve özellikle de Wylie'nin dikkatini çekmek için eliyle ceketinin cebine vurdu. Katlanmış gazetenin ucu cebinden dışarı çıkıyordu. 'Senegal hakkında bir şeyler biliyor musun, diye soracaktım.'

'Afrika'daki ülkeyi mi soruyorsun?'

'Evet, onu.' Monitöre baktı. 'Nüfusunun çoğu Müslüman ve yerfıstığı ihraç ediyor.'

Quinn'in güldüğünü duydu. 'Peki ne olmuş?'

'Oradan gelmiş sığınmacı tanıyor musun? Whitmire'da olabilir mi?'

'O konuda bir şey bilmiyorum... Ama sığınmacılarla ilgilenen kurul yardımcı olabilir.'

Rebus, 'Doğru söylüyorsun,' dedi. Ama o anda aklına Göçmenlik Bürosu geldi. Onlar bilebilirdi.

'Sonra görüşürüz,' diyerek telefonu kapattı.

Wylie kollarını kavuşturmuş, yüzünde bir gülümseme ile ona bakıyordu. 'Whitmire'ın önündeki arkadaşın mı?' diye sordu.

'Adı Caro Quinn.'

'Onunla mı buluşacaksın?'

Rebus, 'Ne olmuş?' diyerek omzunu silkti.

'Senegal hakkında bir şeyler biliyor muymuş?'

'Whitmire'da Senegal'li olduğunu sanmıyormuş. Sığınmacılarla ilgilenen kurula başvurmamızı söyledi.'

'Mo Dirwan'a sorsan. O bu konuda bir şeyler bilebilir.'

Rebus başını salladı. 'Evet, onu bir arasana.'

Wylie parmağıyla kendisini gösterdi. 'Ben mi? Onun taptığı adam sensin.'

Rebus yüzünü kırıştırdı. 'Biraz huzur ver, Wylie.'

'Ama doğru, unuttum... Senin bu akşam randevun vardı, değil mi? Belki eve uğrayıp yüz bakımı yapacaksın.'

'Eğer bu konuda birilerine bir şeyler söylediğini duyarsam...'

Wylie teslim olur gibi iki elini birden kaldırdı. 'Sırrını saklayacağımdan emin olabilirsin, Don Juan. Haydi hemen kaybol... Hafta başında görüşürüz.'

Rebus, ona biraz uzunca baktı ama o ellerini ileri doğru oynatarak gitmesini işaret etti. Kapıya doğru üç adım atmıştı ki, adının söylediğini duydu. Başını ona doğru çevirdi.

'Bak, bu işleri bilen biri olarak söyleyeyim sana.' Başıyla cebindeki gazeteyi işaret etti. 'Hediye paketi yaptırırsan çok memnun olur.'

ON DOKUZ

Rebus akşam olduğunda, yıkanmış ve tıraş olmuş bir şekilde Caro Quinn'in dairesindeydi. Etrafa göz gezdirdi ama anneyle çocuğunu göremedi.

Quinn, 'Ayisha arkadaşlarına gitti,' diye açıkladı.

'Arkadaşlarına mı?'

'Onun da arkadaş edinmeye hakkı var, John.' Quinn bu sırada eğilmiş, alçak topuklu siyah ayakkabısını ayağına geçirmeye çalışıyordu.

Rebus savunmaya çekilerek, 'Bir şey demek istemedim,' dedi.

Quinn doğruldu. 'Evet dedin, ama önemli değil. Ayisha'nın kendi ülkesinde hemşire olduğunu söylemiş miydim?'

'Evet.'

'Burada da aynı işte çalışmak istedi... Ama sığınmacılara çalışma izni verilmiyor. Yine de kendine birkaç hemşire arkadaş buldu. İçlerinden birinin günü varmış bugün.'

Rebus cebinden bir çıngırak çıkararak, 'Bebeğe bir şey getirmiştim,' dedi. Quinn ona doğru yaklaşıp çıngırağı aldı ve denedi, sonra gülümsedi.

'Odasına koyayım.'

Rebus yalnız kaldığında, çok kötü terlediğini fark etti, gömleği sırtına yapışmıştı. Ceketini çıkarmayı düşündü ama ter lekesinin görüleceğinden korktu. Suç ceketteydi. Yüzde yüz yündü ve ev içinde çok sıcak tutuyordu. Kendisini yemekte düşündü. Çorbasının içine burnunun ucundan ter damlarken...

Quinn odadan çıkarken, 'Ne kadar güzel giyinmiş olduğumu hâlâ söylemedin,' dedi. Sadece sol ayağında ayakkabı vardı. Diz boyu siyah eteğin altına siyah çorap giymişti. Üstündeki hardal renkli bluzun yakası neredeyse omuzlarını gösterecek kadar açıktı.

Rebus, 'Harika görünüyorsun,' dedi.

'Teşekkürler.' Diğer ayakkabısını da ayağına geçirdi.

Rebus, 'Sana da bir hediye aldım,' dedi ve gazeteyi verdi.

Quinn, 'Ben de o gazeteyi, benimle olmaktan sıkıldığında okumak için getirdiğini sanmıştım,' dedi. Sonra gazetenin ince kırmızı renkli bir kurdele ile bağlanmış olduğunu gördü. 'Çok hoş,' dedi ve kurdeleyi çözdü.

Rebus, 'İntihar olayının bir şeyler değiştireceğini düşünüyor musun? diye sordu.

Quinn, elindeki gazeteyi diğer avucuna vurarak biraz düşündü. Sonunda

'Sanmam,' dedi. 'Hükümete göre onların bir yerde tutulması gerekiyor. Whitmire olmazsa başka yer olur.'

'Gazete bir "kriz" yaşandığından söz ediyor.'

'O sözü haber değeri olduğu için kullanıyorlar.' Gazeteyi açıp, fotoğrafının olduğu sayfaya baktı. 'Başımın çevresine konan bu daire beni hedef gösteriyor.'

Rebus gözlerini kıstı. 'Niye öyle diyorsun?'

'John, hayatım boyunca radikal oldum. Faslane'de nükleer denizaltılar, Torness enerji santralı, Greenham Common... Aklına gelen her yerde vardım. Telefonumun şu anda dinlenip dinlenmediğini bilmiyorum ama geçmişte dinlendiğinden eminim.'

Rebus telefona doğru baktı. 'İzninle bakabilir miyim?' Sonra yanıtı beklemeden alıcıyı kaldırdı, yeşil düğmeye basıp bekledi. Sonra hattı kapatıp yine açtı ve sonra yine kapattı. Quinn'e bakarak başını iki yana salladı ve alıcıyı yerine koydu.

Quinn, 'Anlayabiliyor musun?' diye sordu.

Rebus, omzunu silkti. 'Bazen.'

'Abarttığımı mı sanıyorsun?'

'Öyle yapman, nedensiz olduğu anlamına gelmez.'

'Bir zamanlar senin de telefon dinlediğinden eminim. Belki de madencilerin grevi sırasında?'

'Kim kimi sorguluyor şu anda?'

'Çünkü biz düşmanız, onu unutma.'

'Öyle miyiz?'

'Seninkilerin çoğu beni öyle görüyor. Üstümde savaş ceketi olsa da olmasa da.'

'Ben, bizimkilerin çoğu gibi değilim.'

'Evet, orası doğru. Yoksa seni kapının eşiğinden içeri sokmazdım.'

'Niye soktun? O fotoğrafları göstermek için, değil mi?'

Quinn, başını salladı. 'Onları birer sorun olarak değil, insan olarak görmen için.' Sonra eliyle eteğinin önünü düzeltip, derin bir nefes alarak konunun değişmesini istediğini belirtti. 'Evet, varlığımızla nereyi şereflendireceğiz bu akşam?'

'Leith Walk'da güzel bir İtalyan restoranı var.' Bir an durdu. 'Sen herhalde vejetaryensin değil mi?'

'Tanrım, sen de hep varsayımlarla dolusun, değil mi? Ama bu kez haklısın. İtalyan restoranı iyi olur, çeşit çeşit makarna ve pizza vardır.'

'O zaman oraya gidiyoruz.'

Quinn ona doğru bir adım attı. 'Biraz sakinleşmeye çalışırsan belki bu kadar terlemezsin.'

'Alkol şeytanı olmadan ancak bu kadar sakin olabiliyorum.'

Quinn onun koluna girdi ve 'O zaman gidip senin şu şeytanı bulalım, Joh,' dedi.

'...Bir de haberlerde görmüşsündür, üç Kürt daha vardı. Protesto için ağızlarını dikmişlerdi, başka bir ülkeden sığınmacı da gözlerini dikmişti. Düşünebiliyor musun John, gözlerini? Bu insanlar çok zor durumdalar, çoğu hiç İngilizce bilmiyor, dünyanın en tehlikeli yerlerinden kaçıp buraya gelmişler. Irak, Somali, Afganistan. Birkaç yıl önce sığınma hakkı almaları çok daha kolaydı, ama şimdi yeni sınırlamalar getirildi. Onlar da geri gönderilmesinler diye kimliklerini yırtıp atmaya başladılar. Ama ne oldu? Ya cezaevlerine gönderildiler ya da sokaklara düştüler. Ülkede çok fazla yabancı olduğundan söz eden politikacılar türedi. Bana göre kesinlikle bir şeyler yapılması gerekiyor.'

Sonunda nefes almak için ara verdi ve Rebus'un yeniden doldurmuş olduğu şarap kadehini dudaklarına götürdü. Caro Quinn'in mönüsünde et ve tavuk yer almıyordu ama alkol sakıncalılar listesinde değildi. Mantarlı pizzasının sadece yarısını yemişti. Jambonlu karışık pizzasını çoktan bitirmiş olan Rebus, uzanıp onun pizzasından bir dilim almamak için kendisini zor tutuyordu.

Rebus, 'Benim bildiğime göre,' dedi. 'Britanya dünyanın her yerinden daha fazla göçmen alıyor.'

Quinn, 'O doğru,' diye onayladı.

'Hatta, Birleşik Devletlerden bile fazla.'

Şarap kadehi dudaklarında olduğu halde başını salladı. 'Önemli olan, ne kadarının kalmasına izin verildiği. Dünyadaki göçmen sayısı her yıl ikiye katlanıyor, John. Glasgow'da, Britanya'nın tüm kentlerinden daha fazla sığınmacı var. Hatta Galler ve Kuzey İrlanda'da olanların toplamından bile fazla. Ve bunun sonucunda ne oluyor, biliyor musun?

Rebus, 'Irkçılık artıyor,' diye bir tahminde bulundu.

'Irkçılık artıyor. Beraberinde ırkçı saldırılar da artıyor. Olaylar, her yıl yüzde elli artıyor.' Başını iki yana salladı ve uzun gümüş küpeleri havada uçuştu.

Rebus şişenin durumuna baktı. Dörtte üçü bitmişti. İlk şişeleri bir Valpolicella'ydı, bu ise bir Chianti.

Quinn, 'Çok mu konuşuyorum?' diye aniden sordu.

'Kesinlikle değil.'

Quinn dirseklerini masanın üzerine koymuş, çenesini ellerinin üzerine dayamıştı. 'Biraz da kendinden söz et, John. Niçin polis oldun?'

Rebus, 'Görev aşkı,' dedi. 'İnsanlara yardım etmek istediğim için.' Quinn ona bakıp gülümsedi. Rebus, 'Şaka yaptım,' dedi. 'Sadece bir iş arıyordum. Daha önce de birkaç yıl askerlik yapmıştım... Üniforma aşkından olacak herhalde.'

Quinn gözlerini kıstı. 'Seni devriye gezen bir polis olarak düşünemiyorum... Polis olmak sana nasıl bir tatmin veriyor?'

Rebus, garsonun gelişiyle bu soruya yanıt vermekten kurtuldu. Cuma akşamı olduğu için restoran doluydu. Salondaki en küçük masa onlarındı ve bar ile mutfağa açılan kapının arasında, karanlık bir köşede yer alıyordu.

Garson, 'Beğendiniz mi?' diye sordu.

'Çok iyiydi, Marco. Ama sanırım hepsi bu kadar.'

Marco, 'Bayan tatlı alır mı?' diye sordu. Kısa boylu ve şişmandı. Kırk yıldır İskoçya'da yaşamasına karşın İtalyan aksanını yitirmemişti. Restorana ilk geldiklerinde Quinn onu kökenleri hakkında sorgulamış, Rebus'un Marco'yu uzun süredir tanıdığını daha sonra öğrenmişti.

Daha sonra, 'Onu sorguya çeker gibi konuştuysam özür dilerim,' demişti.

Rebus da omuzlarını silkmiş ve onun iyi bir dedektif olabileceğini söylemişti.

Marco, restoranın spesiyaliteleri olduğu anlaşılan tatlıları bir bir sayarken Quinn başını iki yana sallıyordu.

'Sadece kahve,' dedi. 'Duble espresso.'

'Bana da aynısı, teşekkürler Marco.'

'Likör alır mısınız, Bay Rebus?'

'Sadece kahve, teşekkürler.'

'Bayan da almaz mı?'

Caro Quinn öne doğru eğildi. 'Marco,' dedi. 'Ne kadar sarhoş olursam olayım Bay Rebus'la yatağa girmeyeceğim, ona yardımcı olmak için boşuna uğraşma, oldu mu?'

Marco ellerini biraz yukarı doğru kaldırdı ve hızla dönüp bara giderek kahveleri söyledi.

Quinn, 'Biraz sert mi davrandım?' diye sordu.

'Biraz.'

Quinn, yine arkasına yaslandı. 'Kadınları baştan çıkarmana hep böyle yardım eder mi?'

'İnanmakta zorluk çekebilirsin Caro, ama öyle bir şey aklımdan bile geçmedi.'

Quinn ona baktı. 'Niye? Neyim var ki benim?'

Rebus güldü. 'Senin bir şeyin yok. Ben sadece...' Doğru kelimeyi aradı. Sonunda 'Bir centilmen gibi davranmak istiyordum,' dedi.

Quinn, bu konuyu biraz düşünür gibi yaptı ve sonra omzunu silkti. 'Bu kadar fazla içmemeliydim.'

'Daha şişeyi bitirmedik.'

Quinn, 'Teşekkür ederim ama bana bu kadar yeter. Çok konuştuğum için de kendimi suçlu hissediyorum... Cuma akşamını böyle geçirmek istemezdin herhalde,' dedi.

'Hayır, bilmediğim çok şey söyledin... Dinlemekten de rahatsız olmam.'

'Sahi mi?'

'Evet.' Aslında dinlemeyi, kendisinden söz etmemiş olmak için yeğlediğini de ekleyebilirdi, ama bunu söylemedi.

Onun yerine, 'İşin nasıl gidiyor?' diye sordu.

'İyi... Zaman buldukça çalışıyorum.' Sonra Rebus'u inceledi. 'Aslında senin de portreni yapabilirim.'

'Küçük çocukları korkutmak mı istiyorsun?'

'Hayır... Ama sende bir şeyler var.' Başını hafif yana eğdi. 'Gözle-

rinin arkasında neler olduğunu anlamak zor. İnsanların çoğu karşısındakini ölçüp biçtiğini, alaycı kimliğini gizlemek ister... Ama bunlar sende apaçık ortada.'

'İçimde çok yumuşak ve romantik bir kimlik var.'

'O kadar derinleri göreceğimi sanmıyorum.'

Kahveleri geldiğinde ikisi de arkalarına yaslandı. Sonra Rebus bademezmeli bisküvisinin paketini açmaya başladı.

Quinn ayağakalkarken, 'İstersen benimkini de alabilirsin,' dedi. 'İçeriye bir ziyarette bulunacağım...' Rebus, eski filmlerdeki aktörlerin yaptığı gibi bir iki parmak doğruldu sandalyesinde. Quinn, bu hareketi repertuvarına yeni eklemiş olduğunu fark ederek gülümsedi. 'Tam bir centilmen...'

Quinn gidince, ceplerini yoklayarak telefonunu aradı Rebus, sonra mesaj olup olmadığına baktı. Siobhan'dan iki mesaj vardı. Numarayı aradı, telefon açıldığında arka planda gürültü vardı.

'Benim,' dedi.

'Bir saniye...' Sesi kesik kesik geliyordu. Bir kapının açılıp kapandığını duydu, arka plandaki sesler azaldı.

Rebus, 'Ox'da mısın?' diye tahminde bulundu.

'Evet. Les Young'la birlikte Dome'a gitmiştik ama onun önceden verilmiş bir sözü vardı, ben de buraya uğradım. Sen ne yapıyorsun?'

'Yemeğe çıkmıştım.'

'Yalnız mısın?'

'Hayır.'

'Tanıdık biri mi?'

'Adı Caro Quinn. Bir ressam.'

'Whitmire önündeki yalnız savaşçı mı?'

Rebus gözlerini kıstı. 'Evet.'

'Gazetede okudum, oradan biliyorum. Nasıl biri?'

'İyi.' Gözlerini kaldırdı ve masaya yaklaşan Quinn'e baktı. 'Bak, şimdi kapatıyorum...'

'Bir dakika. Seni arayış nedenim şu... Aslında iki nedenle aradım...' Yakından geçen bir aracın gürültüsü ardında duyulmaz oldu sesi. '...duydun mu, diye soracaktım.'

'Özür dilerim anlayamadım. Neyi duydum mu?'

'Mo Dirwan'ı.'

'Ne olmuş ona?'

'Dövülmüş. Saat altı sularında.'

'Knoxland'de mi?'

'Başka nerede olacak?'

'Durumu nasıl?' Rebus'un gözleri Quinn'in üzerindeydi. Kahve kaşığıyla oynayarak dinlemediğini göstermeye çalışıyordu.

'Sanırım kötü değil. Birkaç kesik ve çürük varmış.'

'Hastanede mi?'

'Evinde dinleniyor.'

'Kimin yaptığını biliyor muyuz?'

'Irkçılar yapmış olmalı.'

'Yani belli biri var mı elimizde?'

'Cuma gecesindeyiz, John.'

'Yani?'

'Yani pazartesine kadar bekleyebilir.'

Rebus, 'Evet, öyle,' dedi ve bir an düşündü. 'Peki aramanın diğer nedeni? İki tane demiştin.'

'Janet Eylot.'

'Bu adı tanıyorum.'

'Whitmire'da çalışıyor. Sana Stef Yurgii'nin adını vermiş.'

'Evet, verdi. Ne olmuş?'

'Doğru söyleyip söylemediğini anlamak istedim.'

'Ona başının derde girmeyeceğini söylemiştim.'

'Dertte değil.' Siobhan duraksadı. 'Yani en azından şu an için. Seni bu gece Ox'da görme şansım var mı?'

'Geç saatte olabilir.'

Quinn, bunu duyunca kaşlarını kaldırdı. Rebus görüşmeyi bitirdi ve telefonu cebine attı.

Quinn, 'Kız arkadaşın mı?' diye alaycı gülümsedi.

'Meslektaşım.'

'Geç saatte olabilir, dediğin yer neresiydi?'

'Zaman zaman içki içtiğimiz bir yer.'

'Barın adı yok mu?'

'Adı Oxford.' Kahve fincanını aldı. 'Bu gece Mo Dirwan adında bir avukatı dövmüşler.'

'Tanıyorum.'

Rebus başını salladı. 'Ben de öyle tahmin etmiştim.'

'Whitmire'a sık sık gelir. Çıktıktan sonra da yanıma gelip öfkesini boşaltmaya çalışır.' Bir an bir şeyler düşündü. 'Durumu iyi miymiş?'

'Öyle diyor.'

'Bana "gecelerin nöbetçisi" der...' Sonra durup Rebus'a baktı. 'Ne oldu?'

'Bir şey yok.' Rebus kahve fincanını tabağına koydu.

'Onu koruyan beyaz şövalye olamazsın her zaman.'

'Hayır, konu o değil...'

'Ne o zaman?'

'Knoxland'de saldırıya uğramış.'

'Evet?'

'Ona orada kalıp, kapı kapı gezmesini ben söylemiştim.'

'Bu da seni suçlu mu yapıyor? Mo Dirwan'ı tanıdığım kadarıyla eskisinden daha güçlü ve daha radikal olarak geri dönecektir.'

'Haklı olabilirsin.'

Quinn kahvesini bitirdi. 'Sen o bara gitsen iyi olacak. Rahat edebildiğin tek yer orası herhalde.'

Rebus, Marco'ya işaret ederek hesabı istedi. Quinn'e 'Önce seni eve bırakayım,' dedi. 'Centilmenlikten asla şaşmam.'

'Anladığını sanmıyorum, John... Ben de seninle geliyorum.' Rebus gözlerini dikip ona baktı. 'Ama gelmemi istemezsen o başka.'

'Hayır, öyle bir şey yok.'

'Ne o zaman?'

'Senin tarzında bir yer olduğundan emin değilim.'

'Ama senin yerin ve ben de onun için merak ediyorum.'

'Yani kafa çektiğim yer sana benim hakkımda bir şeyler mi söyler diyorsun?'

Quinn gözlerini kıstı, 'Olabilir.' dedi. 'Sen de ondan mı korkuyorsun?'

'Korktuğumu da kim söyledi?'

'Gözlerinde görüyorum.'

'Belki de sadece Mo Dirwan'a üzüldüm.' Bir an durdu. 'Sen de Knoxland'den kovulduğunu söylemiştin, değil mi?' Başıyla abartılı bir şekilde doğruladı Quinn, şaraptan etkilenmişti. 'Aynı adamlar olabilir.'

'Yani sadece bir uyarıyla kurtulduğum için şanslıyım?'

'Nasıl tipler olduklarını anımsayabilecek misin?'

'Beysbol şapkaları ve kapüşonlu giysiler.' Omzunu silkişi de abartılıydı. 'Görebildiğim tek şey bu.'

'Aksanları nasıldı?'

Eliyle masaya bir şaplak vurdu. 'Bu gece bıraksan olmaz mı? Sadece gecenin sonuna kadar.'

Rebus, teslim olur gibi ellerini kaldırdı. 'Nasıl reddedebilirim?'

Quinn, Marco hesabı getirirken, 'Edemezsin,' dedi.

Rebus kızgınlığını gizlemeye çalıştı. Kızgınlığı sadece Siobhan'ın barın ön tarafında ve kendisinin her zaman durduğu yerde durmasına değildi. Ama tüm barı ele geçirmiş gibi bir durum vardı. Çevresine bir sürü erkek toplanmış, anlattıklarını dinliyorlardı. Tam Rebus barın kapısını itip içeri girdiği anda, Siobhan'ın anekdotlarından biri sonlanmış ve bir kahkaha tufanı kopmuştu.

Caro Quinn çekingen adımlarla peşinden geliyordu. Barın ön bölümünde sadece on, on beş kişi vardı ama bu bile o daracık yer için fazla kalabalık sayılırdı. Siobhan elini yüzünün önünde sallayarak içerisinin sıcaklığından veya sigara dumanının fazlalığından yakınıyor olabilirdi. Rebus iki saattir sigara yakmamış olduğunun farkına vardı. En fazla otuz, kırk dakika daha dayanabilirdi.

Bara sürekli takılanlardan biri Rebus'un omzuna vurarak, 'Bir numaralı savurgan geldi!' diye bağırdı. 'Ne içersin, John?'

Rebus, 'Hayır, Sandy,' dedi. 'Bu içkileri ben alıyorum.' Sonra Quinn'e döndü. 'Ne istersin?'

'Sadece portakal suyu.' Kısa taksi yolculuğu sırasında bir ara uyuklar gibi olup başını Rebus'un omzuna yaslamıştı. Rebus da onu rahatsız etmemek için dimdik oturmuş ama yolda bulunan bir çukur onu doğrultmuştu.

Barmen Harry'ye, 'Bir portakal suyu, bir de bira,' dedi. Siobhan'ın hayranları, sadece yeni gelenlere yer açacak kadar kımıldamışlardı. Tanıştırılmalar yapıldı, eller sıkıldı. İçkilerin parasını Rebus ödedi. Bu arada, Siobhan'ın cin tonik içmekte olduğunu da anladı.

Harry televizyon kanalları arasında zaplıyor, spor kanallarını es geçiyordu. Sonunda haberlerde karar kıldı. Sunucunun arkasında Mo Dirwan'ın fotoğrafı vardı. Bir omuz çekimiydi ve avukatın yüzünde büyük bir gülümseme vardı. Sonra sunucunun görüntüsü gitti ve onun yerini Mo Dirwan'ı evinin önünde gösteren bir video çekimi aldı. Gözünün biri morarmış, yüzünde çizikler, çenesine yapıştırılmış pembe bir plaster vardı. Havaya kaldırdığı elinin sargılı olduğu görülüyordu.

İzleyenlerden biri, 'Knoxland'e gidersen böyle olursun,' dedi.

Quinn yumuşak bir sesle, 'Yani gidilmemesi gereken bir yer mi?' diye sordu.

'Yüzün oraya uygun değilse gitmemen gerekir.'

Rebus, Quinn'in diklenmeye başladığını gördü ve hafifçe dirseğine dokundu. 'İçkin nasıl?'

'İyi,' dedi ve sonra Rebus'a baktı. Onun ne demek istediğini anladı. Çok hafif başını sallayarak olay çıkarmayacağını belirtti... Bu defalık.

Yirmi dakika sonra Rebus direnmekten vazgeçmiş, sigarasını içiyordu. Siobhan'la, Quinn'in konuştukları yöne doğru baktığında, Caro'nun sorusunu duydu.

'Çalışma hayatında nasıl biri?'

Parlamento hakkında yapılan üç yönlü bir tartışmanın içinden izin isteyerek ayrılıp, karşılıklı konuşan iki adamın arasından sıkışarak geçtikten sonra kadınların yanına ulaşabildi.

'Yanında kulak tıkacı olan var mı?' diye sordu.

'Ne?' Quinn, gerçekten şaşırmış görünüyordu.

Siobhaan, 'Kulakları çınlıyormuş, onu söylüyor,' diye açıkladı.

Quinn güldü. 'Sadece senin hakkında bir şeyler öğrenmek istiyordum, hepsi o.' Sonra Siobhan'a döndü. 'Hiçbir şey anlatmıyor.'

'Sen merak etme, ben John'un bütün sırlarını bilirim...'

Ox'un güzel gecelerinde olduğu gibi o gece de konuşmalar dalgalar halinde coştu, sonra yatıştı, yeni konularla yeniden coştu. İnsanlar aynı anda iki tartışmaya birden katılıp, biri bittiğinde bir diğerine döndüler. Şakalar, kötü şakalar, daha da kötü benzetmeler birbirini izledi. Sonunda Caro Quinn rahatsız olmaya başladı ve 'artık kimsenin hiçbir şeyi ciddiye almamaya başladığından,' yakındı. Adamın biri de bu görüşe katıldı ve beyni uyuşmuş bir kültürün egemen olduğunu söyledi. Ama Rebus, Quinn'in kulağına eğilerek, doğru olduğuna gerçekten inandığı bir düşüncesini söyledi.

'Şaka yapıyor gibi göründüğümüz anlar, gerçekte en ciddi olduğumuz anlardır.'

Daha geç saatlerde, arka salon da gürültülü masalar ve müşterilerle dolmuştu. Rebus içkilerini tazelemek üzere bar önünde kuyruğa girdiğinde Siobhan ile Caro'nun ortalıktan kaybolmuş olduğunu fark etti. Kaşlarını çatarak sürekli müşterilerden birine baktı ve adam başıyla kadınlar tuvaletinin bulunduğu tarafı işaret etti. Rebus başını sal-

layıp içkilerin parasını ödedi. Bir viski içmeden gecenin hakkını vermiş sayılmazdı. Bir bardak Laphroaig ve üç... Hayır dördüncü sigara. Kendisini ancak böyle bulabilirdi. Caro döndüğünde taksi çağırıp onu eve götürmeyi önerecekti. Tuvaletlere çıkan merdivenlerin üst tarafından yükselen sesler duydu. Tam bir kavga sayılmazdı ama o yöne doğru ilerleyen bir tartışmaydı. İnsanlar konuşmalarını kesip o yöne doğru kulak vermeye başladı..

'Benim söylemek istediğim, oradaki insanların da herkes gibi işe ihtiyacı olduğu!'

'Toplama kamplarındaki gardiyanlar da aynı şeyi söylüyorlardı.'

'Tanrı aşkına, bunları aynı kefeye koyamazsın!'

'Niçin? Her ikisi de ahlaki açıdan aynı derecede iğrenç...'

Rebus, içkileri olduğu yerde bıraktı ve kalabalığı yararak o yöne doğru ilerledi. Çünkü sesleri tanımıştı: Siobhan ile Caro.

Siobhan çevrelerinde toplananlara, 'Ben sadece, olayın bir de ekonomik boyutu olduğunu söylemeye çalışıyorum,' diyordu. 'Çünkü, eğer Banehall'da yaşıyorsanız, beğenseniz de beğenmeseniz de Whitmire'dan başka iş bulabileceğiniz bir yer yok.'

Caro Quinn, kaşlarını havaya kaldırdı. 'Bu sözleri duyduğuma inanamıyorum.'

'Ama duymuş olman gerekiyordu. Gerçek dünyada yaşayan insanların tümü, yüksek ahlak standartları tutturma çabası içine giremez. Whitmire'da çalışmak zorunda olan yalnız anneler var. Sen amacına ulaşırsan onların hayatı nasıl olacak hiç düşündün mü?'

Rebus merdivenlerin başına ulaşmıştı. İki kadın birbirlerinden sadece birkaç santim uzak duruyordu. Siobhan biraz daha uzundu ve Caro onunla göz göze gelmek için parmak uçlarında dikilmişti.

Rebus yüzünde yatıştırıcı bir tebessümle, 'Bir dakika, bir dakika,' dedi. 'Sanırım içki konuşmaya başlamış.'

Caro, 'Büyüklük taslama,' diye diklendi. Sonra Siobhan'a döndü. 'Guantanamo Bay hakkında ne düşünüyorsun? Bir sürü insanın en temel hakları hiçe sayılarak kilit altında tutulmasında bir sakınca görmüyorsun herhalde?'

'Biraz yavaş konuş Caro, herkes seni dinliyor! Ayrıca ben sadece Whitmire'da söz ediyordum...'

Rebus, Siobhan'a baktı ve hafta boyunca yaşamış olduğu gerilimin içinde köpürmekte olduğunu gördü. O bu stresi boşaltma ihtiyacını duy-

muştu. Aynı şeyin Caro için de geçerli olduğunu düşündü. Bu tartışma herhangi bir anda veya bambaşka bir konuda da çıkmış olabilirdi.

Bunu önceden görmüş olması gerekirdi. Bir kez daha denedi.

'Bayanlar...'

Şimdi ikisi birden öfkeyle ona bakıyordu.

'Caro,' dedi. 'Taksin geldi, dışarıda bekliyor.'

Öfkeli ifade yerini kaş çatışa bıraktı. Taksiyi ne zaman çağırdıklarını anımsamaya çalışıyordu. Rebus gözlerini Siobhan'ın gözlerine dikti, yalan söylediğini anlayacağını biliyordu. Omuzları gevşeyinceye kadar baktı ona.

'Bu konuya bir başka zaman devam ederiz,' dedi ve Caro'ya gülümseyerek bakmaya devam etti. 'Ama bu gecelik paydos edelim...'

Sonra bir şekilde Caro'yu merdivenlerden indirip, kalabalığın arasından geçirmeyi başardı ve bu arada Harry'ye eliyle bir telefon işareti çaktı. O da hafifçe başını eğdi, taksi çağrılıyordu.

Sürekli müşterilerden biri, 'Yine görüşürüz, Caro,' diye seslendi.

Bir başkası parmağını Rebus'un göğsüne bastırarak, 'Bu adama iyi bak,' diye uyardı.

Rebus ele bir tokat atarak, 'Teşekkürler, Gordon,' dedi.

Dışarı çıktıklarında Caro kaldırım kenarına oturdu ve ayaklarını yola uzatıp, başını ellerinin arasına aldı.

Rebus, 'İyi misin?' diye sordu.

'İçeride biraz dağıttım sanırım.' Ellerini yüzünden çekip derin nefesler aldı. 'Sarhoş falan olduğumdan değil. Birinin öyle bir yeri savunmasına dayanamadım.' Sonra dönüp, tartışmayı yeniden başlatmak istermiş gibi barın kapısına doğru baktı. 'Yani... Sen de öyle düşünmüyorsun, değil mi?' Rebus, gözlerine ona dikmişti ve başını iki yana salladı.

Caro'nun yanına çömelirken, 'Siobhan karşıt savunmayı sever,' dedi.

Başını sallama sırası Caro'ya gelmişti. 'Hayır, öyle değil... Söylediklerine gerçekten inanıyordu. Whitmire'ın iyi yönleri olduğunu da görebiliyordu.' Sonra Rebus'a bakarak bu sözler karşısında vereceği tepkiyi bekledi. Rebus, onun kelimesi kelimesine Siobhan'ın sözlerinden alıntı yaptığını anlamıştı.

'Bir süredir Banehall'da çalışıyor da ondan,' diye açıklamaya çalıştı. 'O taraflarda yaşayan insanların iş bulması o kadar kolay değil.'

'Bu da o iğrenç yerin varlığını haklı kılıyor, öyle mi?'

Rebus başını salladı. Yumuşak bir sesle, 'Bence hiçbir şey Whitmire'ın varlığını haklı kılamaz,' dedi.

Caro, Rebus'un ellerini avuçlarının arasına aldı ve sıktı. Rebus, Caro'nun gözlerine yaş dolduğunu görür gibi oldu. O şekilde birkaç dakika sessizce oturdular. Yolun iki tarafından da gülüşen, keyifli insanlar geçiyordu. Bazıları onlara doğru baktılar ama bir şey söylemediler. Rebus, bir zamanlar kendisinin de idealleri olduğunu düşündü. Ama o idealler, yaşamından çok erken çıkıp gitmişti. On altı yaşında orduya katılmıştı. Aslında belki tam olarak yitirmemişti onları ama yerlerini daha başka değerlere bırakmışlardı: Daha yüzeysel, daha tutkusuz değerlere. Artık idealizme kuşkucu yaklaşmaya neredeyse alışmıştı. Mo Dirwan gibi biriyle karşılaştığında içgüdüsel olarak ilk önce sahtekârı, iki yüzlüyü, para peşinde koşan egoyu görmeye çalışırdı. Ama Caro Quinn gibi birini görünce...?'

İlk başta onu, tipik bir orta sınıf şımarığı olarak görmüştü. Protestolara katılmak, çadır kurmak katlanılabilir zorluklardı. Ne de olsa gerçek sıkıntılardan uzak liberal bir yaklaşım. İstediği zaman çadırını toplayıp gidebilirdi. Ama bir insanın her gün tek başına Whitmire'ın önüne taşınması, çalışanlar tarafından horlanıp, gözaltındakilerden bir teşekkür bile görmeden eylemini sürdürmesi, onda daha da büyük bir cesaret olduğunun kanıtıydı.

Rebus, yaşadığı gerginliğin onu nereye getirdiğini şimdi görüyordu. Başını yine omzuna yaslamış, boş gözlerle sokağın karşısındaki dükkâna bakıyordu. Burası, önünde kırmızı beyaz çizgili direğiyle bir berber dükkânıydı. Rebus nedenini anımsayamadan, kırmızı beyazın kan ve sargı bezini çağrıştırdığını düşündü. Uzaktan onlara doğru yaklaşan bir dizel motorun sesi duyuldu, taksinin farları onları aydınlattı.

Rebus, 'Taksi geldi,' dedi.

Quinn, 'Ne zaman taksi istediğimi anımsamıyorum,' dedi.

'Çünkü istememiştin de ondan,' dedi Rebus gülümseyerek ve binmesi için kapıyı tuttu.

Quinn başka hiçbir anlam yüklemeden, "Kahve?" diye sordu. Rebus başını salladı. Onun sağ salim evine girdiğini görmek istiyordu. Sonra eve kadar yürümek zorunda kalacağını, sistemindeki alkolün bir kısmını yakacağını düşündü.

Ayisha'nın yatak odasının kapısı kapalıydı. Önünden parmak uç-

larına basarak geçip oturma odasına gittiler. Orada da mutfağa açılan bir kapı vardı. Caro çaydanlığa su koyarken, Rebus plak koleksiyonuna baktı. Tümü LP'ydi, hiç CD yoktu. Yıllardır görmediği albümler vardı. Steppenwolf, Santana, Mahavishnu Orchestra... Caro elinde bir kart olduğu halde geldi.

Kartı uzatırken, 'Masanın üzerinde duruyordu,' dedi. Çıngırak için bir teşekkür notuydu. 'Kafeinsiz olur değil mi? İstemezsen nane çayı var.'

'Kafeinsiz olur.'

Kendisine çay koymuş, nane kokusu tüm odayı sarmıştı. 'Geceleri seviyorum,' dedi. 'Bazen geç saatlere kadar çalışırım.'

'Ben de öyle.'

Uykulu bir gülümsemeyle karşısındaki sandalyeye oturdu, çayını üfledi. 'Senin hakkında bir karar veremiyorum, John. Oysa yarım dakika birlikte otursak, pek çok insanın bizimle aynı dalga boyunda olup olmadığına karar verebiliriz.'

'Peki ben FM'miyim, orta dalga mı?'

'Bilmiyorum.' Anneyle bebeğini uyandırmamak için alçak sesle konuşuyorlardı. Caro esnemesini bastırmaya çalıştı.

Rebus, 'Sen biraz uyu,' dedi.

'Önce kahveni bitir.'

Rebus fincanını parke döşeli yere bıraktı ve kalktı. 'Çok geç oldu.'

'Özür dilerim, ben...'

'Ne?'

'Siobhan senin arkadaşındı... Oxford da senin barın.'

'Merak etme, onlar böyle şeylere alışıktır.'

'Yalnız gitseydin daha iyiydi, hiç havamda değildim.'

'Whitmire'a hafta sonunda da gidecek misin?'

Omzunu silkti. 'Belli olmaz.'

'İyi. Sıkılırsan ara beni.'

Şimdi Caro da ayağa kalkmıştı. Ona yaklaştı ve sol yanağına bir öpücük kondurmak için parmak uçlarında yükseldi. Geri çekildiğinde gözlerini açtı ve elini ağzına götürdü.

Rebus, 'Ne oldu?' diye sordu.

'Şimdi aklıma geldi... Yemek parasını sana ödettim!'

Rebus gülümsedi ve kapıya doğru yürüdü.

Leith Walk'dan yukarı doğru yürürken telefonunu çıkarıp Siobhan'dan mesaj gelip gelmediğine baktı. Göndermemişti. Gece yarısı olmuştu. Eve yarım saatte ulaşabileceğini düşündü. South Köprüsü ve

Clerk Caddesinde çok sayıda sarhoş göreceğini biliyordu. Yolda sekiz çizerek, patates kızartması satan dükkânların önünde toplanmış ne kaldıysa onları tüketiyor olacaklar, bir kısmı da saat ikiye kadar açık olan Cowgate barlarına ilerleyecekti. İnsan, South Köprüsünün üzerinde durup aşağıdan geçen Cowgate Caddesine bakınca, hayvanat bahçesini izliyormuş gibi bir duyguya kapılırdı. Cadde gecenin bu saatinde araç trafiğine kapatılırdı. Çünkü yollara çok sayıda sarhoş serilmiş olur, insanlar arabaların üzerine düşebilirdi. Aslında kendisi de Royal Oak'da bir içki içebilirdi. Ama hayır, doğru evine gidecekti, hem de olabildiğince hızlı bir yürüyüşle ve yarın yaşayacağı akşamdan kalmanın bir kısmını terleyerek atmaya çalışarak. Siobhan'ın evine dönmüş olup olmadığını merak etti. Onu arayabilir, yaşanan tatsızlığı gidermeye çalışabilirdi. Ama ya iyice sarhoş olduysa? Sabaha kadar beklemek daha uygun olacaktı.

Sabah, her şey daha iyi görünecekti. Çöp tenekeleri boşaltılmış, cam kırıkları süpürülmüş, sokaklar yıkanmış, gecenin tüm kötü enerjisi birkaç saatliğine de olsa toprağa verilmiş olacaktı. Princes Caddesinden geçerken, North Köprüsünün orta yerinde bir kavga yaşandığını gördü. Taksiler yavaşlayarak iki gencin çevresinden dolaşıyor ve yollarına devam ediyorlardı. Birbirlerini gömlek yakalarının arkasından kavramış oldukları için, kafalarının sadece üst tarafı görünüyor, boş olan elleriyle yumruk, ayaklarıyla da tekme atmaya çalışıyorlardı. Ortalıkta silah yoktu. Rebus'un tüm adımlarını ezbere bildiği bir dansı bu. Yürümeye devam etti ve uğruna kavga edilen kızın yanından geçti.

Kız, 'Marty!' diye bağırıyordu. 'Paul! Aptal mısınız siz? Ne yaptığınızı sanıyorsunuz?'

Aslında söylediklerinde o kadar da samimi değildi. Gözleri, karşısındaki manzara karşısında heyecan pırıltılarıyla dolmuştu. Ne de olsa onun uğruna kavga ediliyordu. Arkadaşları onu kollarından tutup, sarılıp, sakinleştirmeye çalışıyor, o ise olayın ortasına dalmak istiyordu.

Daha ileride biri yüksek sesle şarkı söylüyor, bluzun içindeki göğüslerin ne kadar seksi olduğunu haykırıyordu. Bir devriye arabası zafer işareti yapan parmakların, alaycı bağırışların arasından geçti. Tekmeyle yola atılan bir cam şişe devriye arabasının tekerlekleri altında patladı ve coşku dolu haykırışlar yükselirken polisler umursamadan yollarına devam ettiler.

Rebus'un önüne aniden genç bir kadın çıktı. Kirli saçları lüleler halinde omuzlarına düşmüştü. Aç gözleriyle önce para, sonra sigara

istedi, sonra da iş bitirmek isteyip istemediğini sordu. Bu çoktan modası geçmiş bir terimdi. Rebus bu sözleri bir kitaptan mı yoksa bir filmden mi öğrendiğini düşündü.

Rebus, 'Tutuklanmak istemiyorsan hemen evine yollan,' dedi.

Kadın, 'Ev mi?' dedi. Sanki yepyeni ve yabancı bir sözcükle karşılaşmış gibi. İngiliz aksanıyla konuşuyordu. Rebus başını sallayıp yoluna devam etti. Buccleuch Caddesine ulaştığında ortalık sakinleşmişti. Meadows çayırlığından geçerken sessizliği hissetti ve bir zamanlar buraların çiftlik olduğunu düşündü. Arden Caddesine çıktığında oturduğu binanın pencerelerine baktı. Öğrencilerin verdiği bir parti veya onu uyutmayacak bir hareket göremedi. Sonra arka tarafta bir arabanın kapılarının açıldığını duydu. Karşısında Felix Storey'i görmeyi umarak döndü. Ama adamların ikisi de beyazdı ve dik yakalı kazaklarından ayakkabılarına kadar siyah giyinmişlerdi. Onları tanıması biraz zaman aldı.

'Şaka yapıyorsunuz herhalde,' dedi.

Liderleri, 'Bize bir fener borcun var,' dedi. Meslektaşı daha gençti ve yüzünde tehdit dolu bir ifade vardı. Rebus, adının Alan olduğunu anımsadı. Feneri ondan ödünç almıştı.

Omuzlarını kaldırarak, 'Çalmışlar,' dedi.

Lider, 'O çok pahalı bir malzemeydi,' dedi. 'İade edeceğine söz vermiştin.'

'Siz hayatınızda hiçbir şey kaybetmediniz mi?' Ama adamın yüzünden hiçbir sözle kandırılamayacağı, yoldaşlık ruhunu tanımadığı anlaşılıyordu. Narkotik Birimi kendilerini diğer polislerden bağımsız, özel bir grup olarak görürdü. Rebus teslim olur gibi ellerini kaldırdı. 'Size bir çek yazabilirim.'

'Biz çek falan istemiyoruz. Sana verdiğimiz fenerin eşini istiyoruz.' Lider bir kâğıt parçası uzattı ve Rebus aldı. 'Markası ve model numarası burada yazılı.'

'Yarın Argos'a gider bakarım.'

Adam başını iki yana sallıyordu. 'İyi bir dedektif olduğunu sanıyorsan, bunu bulmaya çalış da gör.'

'Argos'da veya Dixons'da vardır. Bulduğum zaman sana haber veririm.'

Liderleri bir adım daha yaklaştı, çenesini ileri çıkarmıştı. 'Seni rahat bırakmamızı istiyorsan o feneri bulursun.' Parmağıyla kâğıda vurdu.

Sonra ne kadar ciddi olduğunu anlatmış olmanın rahatlığıyla döndü ve peşinde genç meslektaşı olduğu halde arabasına doğru yürüdü.

Rebus, 'Onunla ilgilen, Alan,' diye seslendi. 'Biraz anlayış ve sevgiye ihtiyacı var.'

Sonra yanından geçen arabaya el salladı ve dairesine çıkan merdivenleri tırmanıp kapıyı açtı. Yerdeki tahta döşeme şikâyet eder gibi ayaklarının altında gıcırdadı. Rebus, müzik setine gidip Dick Gaughan'ın CD'sini koydu ve sesini ancak duyulabilecek kadar açtı. Sonra en sevdiği koltuğuna oturup ceplerinde sigara aradı. Derin bir nefes çekip gözlerini yumdu. Dünya çevresinde dönüyor ve bir an kendisini de alıp birlikte götürüyormuş gibi hissetti. Elleriyle koltuğun kolçaklarına yapışıp, ayaklarını sıkıca yere bastı. Telefon çaldığında Siobhan'ın aradığını biliyordu. Uzandı ve almacı kaldırdı.

Siobhan, 'Demek evdesin,' dedi.

'Nerede olmamı bekliyordun?'

'Yanıtı biliyor olman gerekir.'

'O zaman hep şeytanlık düşünüyorsun.' Durdu. 'Özür dilemen gereken kişi de ben değilim.'

'Özür dilemek mi?' Siobhaan'ın sesi yükselmişti. 'Ne için özür dileyecekmişim ki?'

'İçkiyi biraz fazla kaçırdığın için.'

'Onun bu işle bir ilgisi yok.' Sesinden ayık olduğu anlaşılıyordu.

'Öyle diyorsan.'

'Onda ne bulduğunu da merak ediyorum...'

'Bu konuşmayı yapmamızı istediğinden emin misin?'

'Kayda geçirip kanıt olarak mı kullanacaksın?'

'Bir şeyler söylendikten sonra geri almak zor olabilir.'

'Ben senin gibi değilim, John. Bazı şeyleri içimde tutamam.'

Rebus halının üzerinde duran bir bardak gördü. Yarıya kadar dolu soğuk kahve. Büyük bir yudum alıp yuttu. 'Demek arkadaş seçimimi beğenmedin...'

'Kiminle çıktığın beni ilgilendirmez.'

'Çok teşekkür ederim.'

'Ama siz birbirinizden o kadar... Farklısınız ki!'

'Bu kötü bir şey mi?'

Siobhan, yüksek sesle içini çekti. 'Bak, benim söylemek istediğim şey... Biz sadece iş arkadaşı değiliz, öyle değil mi? Aramızda bundan daha fazla bir şeyler var... Biz dostuz.'

Rebus kendi kendine gülümsedi, dost sözcüğünden önce gelen duraksamaya gülmüştü. Acaba Siobhan, bu sözcüğün başka anlamlar içerebileceğini de mi düşünmüştü?

'Sen de bir dost olarak,' dedi. 'Yanlış kararlar vermemi istemiyorsun, öyle mi?'

Siobhan bir an sessiz kaldı ve Rebus bu süre içinde kahveyi bitirdi. 'Sen onun neyini ilginç buldun?'

'Belki de farklı olmasını.'

'Bazı yozlaşmış ideallere sahip olmasını mı?'

'Bunu söyleyecek kadar iyi tanımıyorsun onu.'

'Onun gibi tipleri tanıdığımı sanıyorum.'

Rebus gözlerini yumup, burnunun kemerini ovuşturdu. Daha önceleri kendisinin de defalarca aynı şeyleri söylemiş olduğunu düşündü. 'Bunlar nazik konular, Shiv. Sen şimdi biraz uyusana. Sabah ararım.'

'Fikrimi değiştireceğimi sanıyorsun, değil mi?'

'O sana kalmış.'

'Değiştirmeyeceğimden emin olabilirsin.'

'Senin seçimin. Yarın konuşuruz.'

Siobhan o kadar uzun bekledi ki, Rebus bir an telefonu çoktan kapatmış olduğunu düşündü. Ama sonra Siobhaan, 'Ne dinliyorsun?' diye sordu.

'Dick Gaughan.'

'Bir şeye kızmış gibi söylüyor.'

'Tarzı o.' Rebus cebinden fenerin özelliklerini yazan kâğıdı çıkardı.

'İskoç özelliği herhalde?'

'Olabilir.'

'O zaman iyi geceler, John.'

'Bir dakika... Özür dilemek için aramadıysan ne için aradın?'

'Bozuşmuş olmak istemedim.'

'Peki şimdi bozuştuk mu?'

'Umarım, hayır.'

'Yani yalnızlığıma dönmüş olup olmadığımı kontrol etmek için aramadın?'

'Bunu duymazlıktan geliyorum.'

'İyi geceler Shiv. İyi uykular.'

Almacı yerine koydu, başını koltuğun arkasına yasladı ve gözlerini yumdu yine.

Sevgili değil... Sadece dost.

ALTINCI VE YEDİNCİ GÜNLER

CUMARTESİ / PAZAR

YİRMİ

Cumartesi sabahı yaptığı ilk şey Siobhan'ın numarasını çevirmek oldu. Karşısına çıkan telesekretere kısa bir mesaj bıraktı. 'Ben John, dün gece verdiğim sözü tutuyorum... Görüşürüz.' Sonra bir de cepten aradı ama oraya da mesaj bırakmak zorunda kaldı.

Kahvaltıdan sonra, holde bulunan dolapla yatağının altındaki karton kutuların içine daldı ve buraları biraz karıştırıp, üstü başı toz ve örümcek ağlarına bulanmış bir durumda, kucakladığı birkaç paket fotoğrafla geri çıktı. Elinde pek fazla aile fotoğrafı kalmadığını biliyordu. Çoğunu eski karısı alıp götürmüştü. Ama yine karısının hak iddia edemediği birkaç fotoğraf elinde kalmıştı. Bunlar da Rebus'un kendi ailesine ait olanlardı. Annesi, babası, amcalar, teyzeler. Onlar da pek fazla değildi. Çoğunun erkek kardeşinde olabileceğini veya zaman içinde yitip gitmiş olabileceklerini düşündü. Yıllar önce, kızı Sammy onlarla oynamak ister, her birine uzun uzun bakar, tırtıllı kenarlarında parmaklarını gezdirip sepya yüzlere, stüdyo pozlarına dokunurdu. Sonra bu insanların kim olduğunu sorar, Rebus da açıklayıcı bir not bulmak umuduyla fotoğrafın arkasını çevirir, bulamayınca da omuzunu silkerdi.

Büyükbabası yani babasının babası, İskoçya'ya Polonya'dan gelmişti. Rebus onun niçin göç etmiş olduğunu bilmiyordu. Faşizmin yükselişinden önceki dönem olduğu için, ancak ekonomik nedenlerle gelmiş olabileceğini tahmin edebilirdi. Göç ettiğinde genç ve bekâr bir adamdı. Gelişinden yaklaşık bir yıl sonra Fife'dan bir kadınla evlenmişti. Rebus aile tarihinin o bölümü hakkında yarım yamalak bilgiye sahipti. Babasına sormuş olup olmadığını da anımsamıyordu. Sormuşsa bile babası herhalde yanıtlamak istememiş veya o da bir şey bilmediği için söyleyememişti. Büyükbabasının da birilerine an-

latmak onlarla paylaşmak bir yana, anımsamak bile istemediği şeyler olabilirdi.

Rebus, şimdi elinde bir fotoğraf tutuyordu. Büyükbabası olduğunu sandığı kişinin fotoğrafını. Orta yaşlı, kafasına yapıştırarak taradığı siyah saçları seyrelmeye başlamış, yüzünde çarpık bir gülümseme olan iyi giyimli bir adam. Stüdyo fotoğrafıydı ve arka planda, saman balyaları yığılmış bir tarla ile güneşli bir gökyüzünün resmedildiği bir pano bulunuyordu. Arkasında, fotoğrafın çekildiği stüdyonun Dunfermline'daki adresi yazılıydı. Rebus fotoğrafın yine yüzünü çevirdi, büyükbabasıyla kendisi arasında bir benzerlik arıyordu. Yüz hatlarında veya belki duruşunda tanıdık bir şeyler olabilirdi. Ama adam onun için tam bir yabancıydı. Zaten aile tarihi, sormakta geç kalınmış sorular, üzerinde adı sanı, tarihi, kim olduğu belirsiz fotoğraflardan daha fazla bir şey değildi. Bulanık, lekelenmiş gülümseyen ağızlar, zayıf ve yorgun işçi yüzleri ve aileleri. Rebus, kendi ailesinden geri kalanları, kızı Sammy ile erkek kardeşi Michael'ı düşündü. Onları çok seyrek arardı, bazen içkiyi biraz fazla kaçırdıktan sonra. Aslında bir de içki içmeden önce arasa iyi olacaktı.

Fotoğraftaki adama, 'Senin hakkında hiçbir şey bilmiyorum,' dedi. 'Düşündüğüm kişi olduğundan bile yüzde yüz emin olamıyorum...' Sonra Polonya'da daha başka akrabaları olup olmadığını düşündü. Belki de köyler dolusu vardı. İngilizce bilmeyen ama yine de onu görmekten mutluluk duyacak bir yığın kuzeni olabilirdi. Belki de bir tek büyükbabası göç etmişti. Ailesi Amerika, Kanada hatta Avustralya'ya da dağılmış olabilirdi. Bazıları Naziler tarafından öldürülmüş veya belki de onlara yardım etmiş olabilirlerdi. Rebus'un hayatında anlatılmamış hikâyeler vardı...

Sonra göçmenleri, sığınmacıları, ekonomik nedenlerle ülkelerinden ayrılanları düşündü yeniden. Beraberlerinde getirdikleri güvensizlik ve kırgınlığı, onların gözaltında tutuldukları kampın dışına çıkmalarından ve tüm yeniliklerden korkan grupların tepkisini. Belki bunlar Siobhan'ın, Caro Quinn'e olan davranışını açıklayabilirdi. Caro o grupların bir parçası değildi, onlardan farklıydı. Bu karşılıklı güvensizliği birbirleriyle çarptığınız zaman da Knoxland'de yaşanan durum ortaya çıkıyordu.

Rebus, tek başına Knoxland'i suçlayamazdı. Orası ancak bir örnek olabilirdi. Elindeki eski fotoğrafların kendisine köksüzlüğünden

başka bir şey anlatamayacağını fark etti. Zaten bir yolculuğa çıkması gerekiyordu.

Glasgow hiçbir zaman beğendiği bir yer olmamıştı. Sanki her yer beton ve yüksek binalarla dolmuş gibiydi. Orada her zaman kaybolur, gideceği yeri gösterebilecek işaretleri bulmakta zorlanırdı. Kentin öyle bölgeleri vardı ki, sadece buralar bile sanki tüm Edinburgh'u içine alıp yutabilirdi. İnsanları da farklıydı ama nedenini tam olarak bilemiyordu. Aksanları veya düşünce tarzları olabilirdi. Ama her neyse bu kent ona hep rahatsızlık vermişti.

Elinde kent rehberi olduğu halde yine de otoyoldan çıkar çıkmaz yanlış yöne sapmayı başarmıştı. Erken bir dönüş yapmış ve kendisini Barlinnie cezaevinin yakınlarında, kent merkezine doğru yavaş yavaş ilerleyen yoğun cumartesi alışveriş trafiğinin içinde bulmuştu. Puslu havanın yağmura dönüşmesi, cadde adlarıyla, yol levhalarını görmesini engelliyor ve bu durumu daha da zorlaştırıyordu. Mo Dirwan, Glasgow'u Avrupa'nın cinayet başkenti olarak tanımlamıştı. Rebus bu durumun trafikle bir ilgisi olup olmadığını düşündü.

Dirwan, Necropolis ile Glasgow Green arasında bulunan Calton'da oturuyordu. Bol yeşil alanı ve büyük ağaçları olan güzel bir bölgeydi. Rebus evi buldu ama yakınında park edecek yer yoktu. Bir tur attı ve sonra arabadan eve kadar olan yüz metreyi koşarak geçmek zorunda kaldı. Sağlam, kızıl renkli taştan yapılmış, birbirine bitişik iki evden biriydi ve önünde küçük bir bahçesi vardı. Kapısı yeniydi ve üzerinde kurşun kakmalar olan buzlu camdan küçük bir penceresi vardı. Rebus kapıyı çaldı ve bekledi, ama Mo evde değildi. Eşi ise Rebus'un kim olduğunu biliyordu ve onu içeriye çekmeye çalıştı.

Rebus, 'Ben sadece iyi olup olmadığını öğrenmek istedim,' dedi.

'Buyurun bekleyin, eğer sizi gönderdiğimi öğrenirse...'

Rebus koluna yapışmış olan ele baktı. 'Beni gönderdiğiniz pek söylenemez.'

Kadın biraz utanarak gülümsedi ve elini çekti. Kocasından on, on beş yaş genç, yüzü ve boynu dalgalı parlak siyah saçlarıyla çevrelenmişti. Makyajını sakınmamış ama çok dikkatle yapmış, gözlerini siyaha, dudaklarını kırmızıya boyamıştı. Rebus'a 'Özür dilerim,' dedi.

'Rica ederim, isteniyor olmak güzel bir duygu. Mo yakında döner mi acaba?'

'Ondan emin değilim. Rutherglen'e gitmesi gerekti. Orada bazı olaylar yaşanmış.'

'Oh?'

'Ciddi bir şey değildir umarım. Gençlik çeteleri birbirleriyle dövüşmüş diye biliyorum.' Omzunu silkti. 'Eminim Asyalılar da diğerleri kadar suçludur.'

'Mo ne yapıyor orada?'

'İlçe toplantısı varmış.'

'Nerede yapıldığını biliyor musunuz?'

'Adresi var.' Rebus'a eliyle içeri girmesini işaret etti. Rebus da başıyla orada bekleyeceğini belirtti. Kadın gittiğinde arkasında parfüm kokusu bırakmamıştı. Rebus yağmurdan korunacak kadar kapının içine girdi. Bu ince ince yağan ama insanın içine işleyen bir yağmurdu. Kadın geri döndü ve adresin yazılı olduğu kâğıdı uzatırken parmakları birbirine dokunduğunda ani bir elektrik akımıyla çarpıldı Rebus.

Kadın başıyla yerde bulunan küçük halıyı işaret ederek, 'Statik,' diye açıkladı. 'Mo'ya hep söylüyorum bunu yün halıyla değiştirelim diye.'

Rebus, başını sallayıp teşekkür etti ve yine koşarak arabasına döndü. Elindeki kent rehberine bakarak adresin yerini öğrenmeye çalıştı. Dalmarnock Caddesinden güneye doğru yaklaşık on beş dakikalık bir yol gibi görünüyordu. Parkhead stadyumu fazla uzak değildi ama Celtic bu hafta deplasmanda olduğu için yolların tıkalı olmasını veya zorunlu olarak yan yollara saptırılmasını beklemiyordu. Aralıksız yağan yağmur, dolaşıp alışveriş yapmaya çıkmış insanların arabalarında kalmasına yol açarak trafiğin yavaşlamasına neden oluyordu. Elindeki haritaya birkaç dakika dikkat etmemenin cezasını yine yanlış bir yola sapıp Cambuslang yönüne gitmeye başlayarak gördü. Arabayı yolun kenarına çekip U dönüşü için uygun fırsat kollarken, arka kapının açılıp içeriye iki adamın dalmasıyla irkildi.

Adamlardan biri, 'Nerede kaldın?' dedi. Bira ve sigara kokuyordu. Karmakarışık ve sırılsıklam saçlarını bir köpek gibi silkeledi.

Rebus sesini yükselterek, 'Siz ne yaptığınızı sanıyorsunuz?' dedi. Yerinde arkaya doğru dönmüş, yüzündeki ifadeyi adamların görmesini istiyordu.

Diğer adam, 'Bu çağırdığımız taksi, değil mi? dedi. Burnu çilek renginde, nefesi ekşi ve dişleri siyah romdan kararmıştı.

Rebus, 'Elbette değilim!' diye bağırdı.

'Kusura bakma dostum, kusura bakma... Bir yanlış anlama oldu.'

Diğeri, 'Kötü bir niyetimiz yoktu,' diye ekledi. Rebus yolcu koltuğunun yanındaki camdan dışarı baktı ve adamların çıkmış oldukları barı gördü. Kül renkli taş duvarlar ve bir kapı, penceresi yoktu. Adamlar arabadan inmeye hazırlanıyorlardı.

Reebus bir anda sakinleşmiş ve sesi yumuşamıştı, 'Acaba Wardlawhill tarafına mı gidiyorsunuz, beyler?' diye.

'Biz genellikle oraya kadar yürürüz, ama bu yağmurda...'

Rebus başını salladı. ' Bakın ne diyeceğim... Sizi oradaki ilçe merkezinin önünde bıraksam olur mu?'

Adamlar önce birbirlerine, sonra da Rebus'a baktılar. 'Kaç para alacaksın?'

Rebus eliyle bu güvensizliği bir kenara itti. 'Sadece yardımcı olmak için.'

Adamlardan biri, 'Bize herhangi bir inanç aşılamak gibi bir niyetin yok, değil mi?' dedi. Rebus'a gözlerini kısarak bakıyordu.

Rebus güldü. 'Merak etmeyin, size doğru yolu falan göstermek istediğim yok.' Durdu. 'Aslında tam tersi.'

'Nasıl yani?'

'Bana yolu göstermenizi istiyorum.'

Yerleşim bölgesinin dolambaçlı yollarının sonunda hedeflerine ulaştıklarında birbirleriyle senli benli olmuşlardı. Rebus yolcularına ilçe toplantısına katılmak isteyip istemediklerini sordu.

'Benim felsefem her zaman için, fazla ortalıkta görünmemek, başını fazla kaldırmamaktır,' diye bir yanıt aldı.

Tek katlı binanın önüne geldiklerinde yağmur dinmiş sayılırdı. İlk bakışta bu binanın da penceresiz olduğu sanılıyordu. Ama daha dikkatli bakınca pencerelerin çok yukarıda, saçakların hemen altında olduğu görülebiliyordu. Rebus rehberleriyle el sıkıştı.

Gülerek, 'Buraya geldin ama işin bitmedi...' dediler. Rebus da gülümsedi. Dönüşte, o da Edinburgh'a giden otoyolu nasıl bulacağını düşünüyordu. Adamlar, bir yabancının ilçe toplantısında ne aradığını hiç sormadılar bile. Rebus bunu ancak, onların yaşam felsefesiyle açıklayabilirdi. Ortalıkta görünme, başını fazla kaldırma. Soru sormazsan kimse de seni üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokmakla suçlamaz. Bir açıdan tutarlı bir görüştü ama Rebus hiçbir zaman o şekilde yaşamamıştı ve yaşamayacaktı da.

Binanın ana giriş kapısı önünde toplanmış insanlar vardı. Yolcularını el sallayarak uğurladıktan sonra, kapıya olabildiğince yakın bir yere park etti. Aklına toplantının dağılmış olabileceği geldi, bu da Mo Dirwan'ı kaçırmış olması demekti. Ama binaya yaklaştığında öyle olmadığını gördü. Orta yaşlı, takım elbise giyip kravat takmış siyah paltolu, beyaz bir adam ona bir broşür uzattı. Kazıtmış olduğu kafasında, yağmur damlacıkları parıldıyordu. Yüzü solgun ve etli, boynu yağ katmanlarından oluşmuştu. Londra aksanıyla, Rebus'a 'Britanya Milliyetçi Partisi' dedi.

'Britanya sokaklarını yine güvenli hale getirmeliyiz.' Broşürün ön yüzünde dehşet içinde yaşlı bir kadının fotoğrafı ile, ona saldıran bir grup siyah gencin bulanık görüntüsü yer alıyordu.

Rebus nemli broşürü avucunda buruşturarak, 'Tüm fotoğraflarda model mi kullandınız?' diye sordu. Sahnede bulunan üçüncü kişi bir adım geride ve takım elbiselinin yan tarafında duran çok daha genç ve serseri tipli biriydi. Ayaktakımının modası olan lastik ayakkabı, eşofman altı ve rüzgârlık giymiş, beysbol şapkasını gözlerine kadar indirmişti. O da tüm benzerleri gibi ceketinin fermuarını sonuna kadar çekip, yüzünün alt kısmını yakanın içine gizlemişti. Böyle yaptıkları zaman fotoğraflardan teşhis edilmeleri zorlaşıyordu.

'Bizim tek istediğimiz Britanyalıların haklarının korunması.' Britanyalılar sözcüğü adamın ağzından havlar gibi çıkmıştı. 'Britanya, Britanyalılarındır, yanlış bir şey var mı bunda?'

Rebus broşürü yere bırakıp bir şut attı. 'Bana kalırsa senin anlatımın, oldukça dar çerçeveli.'

Adam, 'Bizi bir denemeden bunu anlayamazsın,' dedi ve altçenesini ileri doğru çıkararak Rebus'a baktı. Rebus, "Tanrım," diye düşündü. "Bu da adamın nazik olmaya çalıştığı hali." Bu bir gorilin hayatında ilk kez çiçek düzenlemesi yapmaya çalışmasını izlemekten farksızdı. Binanın içinden alkışlar ve yuh sesleri geliyordu.

Rebus, 'Çok canlı bir yere benziyor,' diyerek kapıyı çekip açtı.

İçerideki küçük giriş salonunda bulunan iki kanatlı bir kapıdan, toplantının yapıldığı büyük salona geçiliyordu. Sahne yoktu, ama bir hoparlör sistemi kurulmuştu ve bu da mikrofonu eline alan avantajlı duruma geçecek demekti. Yalnız katılımcılar arasında karşıt görüşte olanlar da vardı. Ayağa fırlamış adamlar, bağırarak birilerini susturmaya çalışıyor, havada sert hareketler yapan işaret parmakları görülü-

yordu. Kadınlar da ayaktaydı ve onlar da aynı şevkle çığlıklar atıp, haykırıyorlardı. Sıra sıra dizilmiş sandalyelerin büyük bir kısmı doluydu. Rebus, sandalyelerin alçak bir platformun üzerine yerleştirilmiş bir masanın arkasında oturan beş asık suratlı kişiye yönelmiş olduğunu gördü. Bunlar herhalde ilçe yöneticileriydi. Aralarında Mo Dirwan yoktu ama Rebus onu yine de gördü. En ön sırada ayağa kalkmış, uçmaya çalışır gibi kollarını sallıyordu ama aslında yapmak istediği şey katılımcıları sakinleştirmekti. Bir eli hâlâ bandajlıydı ve çenesine de pembe bir plaster yapıştırılmıştı.

Anlaşılan, yöneticilerden birinin sabrı taşmıştı. Adam elindeki kâğıtları çantasına atıp, onu da omzuna astıktan sonra kapıya doğru yürürken "yuh" sesleri yükseldi. Rebus adamın kendi isteğiyle mi gittiğini, yoksa istifaya mı zorlandığını anlayamadı.

Biri, 'Beş para etmez bir adamsın, McCluskey!' diye bağırdı. Ama bu da Rebus'un olayın ne olduğunu anlamasına yetmedi. Şimdi başka insanlar da liderlerini izleyerek bağırmaya başlamıştı. Masada oturan kısa boylu şişman bir kadın mikrofonu eline aldı ama ne nazik tavrı, ne de yumuşak ses tonu düzeni sağlayacak gibi değildi. Rebus katılımcıların çok farklı gruplardan oluştuğunu fark etti. Salonun bir tarafında beyazlar diğer tarafında renkliler oturduğu gibi orada her yaştan insan vardı. Kadının biri bebek arabasıyla gelmiş, bir diğeri elindeki bastonu çılgınlar gibi havada sallıyor, çevresindeki insanlar kendilerini korumak için eğilmek zorunda kalıyordu. Kalabalığın arka tarafına doğru ilerlemek isteyen beş altı polis vardı ve şimdi içlerinden biri telsizi çıkarmış, büyük bir olasılıkla destek gücü istiyordu. Bazı gençler sıkıntılarının kaynağının üniformalı polisler olduğuna karar vermiş, sözlü saldırılarda bulunuyorlardı. Beyaz ve renkli gruplar birbirlerinden sadece iki, üç metre uzaklıkta bulunuyor ve mesafe her geçen an biraz daha daralıyordu.

Rebus, Mo Dirwan'ın ne yapacağını bilemediğini, çaresiz kaldığını fark etti. Yüzünde Süpermen değil de sadece insan olduğunu anlayan birinin şaşkınlık ifadesi vardı. Durum onun da kontrol edemeyeceği bir boyuttaydı. Gücünü kendisini dinlemeye istekli insanlardan almaya alışmıştı, ama şimdi kimsenin bir şeyler dinlemeye niyeti yoktu. Rebus, o anda orada elinde megafonla Martin Luther King bile olsa, kimsenin kulak vermeyeceğini düşündü. Gözüne olaylardan şaşkına dönmüş genç bir adam ilişti. Onun da gözleri bir an Re-

bus'a takılmıştı. Asyalıydı ama beyaz gençler gibi giyinmişti. Kulaklarından birinde halka şeklinde bir küpe vardı. Altdudağı patlayıp şişmiş, kabuk bağlamıştı. Rebus gencin ayakta zor durduğunu, sol bacağının üzerine basamadığını fark etti. Şaşkınlığının nedeni bu muydu acaba? Bu toplantının yapılmasına neden olan son kurban o muydu? Yüzünde, şaşkınlıkla karışık bir korku ifadesi vardı. Basit bir kavganın çabucak böylesine büyümüş olmasından korkuyordu.

Rebus nasıl yapabileceğini bilse ona güven vermeye çalışabilirdi, ama o sırada kapılar açıldı ve içeriye polisler doluştu. Aralarında üst düzey bir amir de vardı. Şapkasında ve ceketinin kollarında çok daha fazla gümüş renkli işaret, şapkasının altından görünen saçları gümüş renkli olan bir adam.

'Düzeni bozmayalım!' diye bağırdı, şimdi kendi kendine söylenen şişman kadının elinden teklifsizce kaptığı mikrofona konuşup, kendinden emin adımlarla salonun ortasına doğru yürümeye başladı.

'Düzeni bozmayalım lütfen!' Sesi hoparlörde bomba gibi patlıyordu. 'Lütfen sakin olun!' Sonra masada oturan adamlardan birine döndü. 'Sanırım bu toplantıya artık son versek iyi olacak.' Adam belli belirsiz başını salladı. Rebus, herhalde encümen üyesi veya başka bir yetkili diye düşündü. En azından polis müdürünün danışıyormuş gibi yapmak gereğini duyduğu biriydi.

Artık yalnızca bir tek yetkili vardı salonda.

Omzuna bir şaplak indiğinde irkilerek döndü Rebus, ama karşısında her nasılsa onu görüp sezdirmeden arkasından yaklaşan Mo Dirwan'ın sırıtan yüzünü gördü.

'Sevgili dostum, gecenin bu saatinde ne yapıyorsun burada?'

Rebus, yakından bakınca Mo Dirwan'ın yaralarının, hafta sonunda yaşanan bir sarhoş kavgasında oluşabilecek birkaç sıyrık ve çizikten daha ciddi olmadığını gördü. Çenesindeki plaster ve elindeki sargıdan da kuşku duydu, bunlar belki de sadece gösteri içindi.

'Nasıl olduğunu görmek istedim.'

'Niye?' Mo Dirwan yine omzuna vurdu. Sargılı elini kullanması, Rebus'un kuşkularını daha da güçlendirmişti. 'Yoksa kendini biraz suçlu mu hissettin?'

'Nasıl olduğunu da öğrenmek istedim.

'Onu anlatmak kolay, üstüme saldırdılar. Bu sabah gazete okumadın mı? Hangisini alsan, hepsinde var.'

Rebus o sabah çıkan gazetelerin tümünün, Mo Dirwan'ın oturma odasında yere serilmiş olduğundan kuşku duymuyordu...

Avukatın dikkati, salondan çıkarılmaya başlanan kalabalığa yönelmişti. İnsanları yararak ilerledi ve polis müdürünün yanına gidip onunla el sıkıştıktan sonra bir şeyler konuştu. Sonra masada oturan yetkilinin yanına gitti. Adamın yüzündeki ifadeden, bu geceki gibi boşa çaba harcanan ve sonuçsuz kalmış bir cumartesi toplantısı daha yaşarsa hemen istifa edeceğini anlamıştı Rebus. Dirwan, adamla oldukça sert konuştu ve sonra da kolunu tutmaya çalıştı ama adam kolunu bütün gece içinde birikmiş olan öfkeyi yansıtarak hızla çekip kurtardı. Dirwan işaret parmağını adama doğru salladı, sonra omzuna vurdu ve dönüp yine Rebus'a doğru yürümeye başladı.

Rebus'un yanına gelince, 'Şu hale bak, tam bir kargaşa değil mi?' dedi.

'Daha kötülerini de gördüm.'

Dirwan ona baktı. 'İçimde öyle bir his var ki, karşına hangi olay çıkarsa çıksın hep bunu söyleyebilirsin.'

Rebus, 'Aslında doğru,' dedi. 'Evet... Anlatacak mısın?'

'Neyi?'

Rebus bir şey söylemedi. Onun yerine, kendisine gelmiş olan omuza vurma sırasını kullandı ve sonra da elini çekmeyerek Dirwan'ı salondan dışarıya doğru yönlendirdi. Dışarıda da bir kargaşa vardı. Britanya Milliyetçi Partisi militanlarından biri genç bir Asyalıyla yumruk yumruğa gelmişti. Dirwan olaya karışmaya niyetliydi ama Rebus onu engelledi ve bir an sonra da polisler olaya el koydu. Partinin lider adamı yol kenarındaki çimenlik alanda durmuş ve elini Nazi selamına benzer şekilde havaya kaldırmıştı. Rebus'a göre gülünç bir hali vardı ama bu elbette tehlikeli olmadığı anlamına gelmezdi.

Dirwan, 'Bizim eve gidelim mi?' diye önerdi.

Rebus başını sallayarak, 'Arabamda konuşuruz,' dedi. Arabaya bindiler ama dışarıda hâlâ çok olay yaşanıyordu. Rebus, rahat konuşabilecekleri sakin bir sokak bulmak umuduyla kontağı açıp, arabayı çalıştırdı. Partinin lider adamının yanından geçmelerine az kala Rebus gaza iyice yüklenip kaldırıma yaklaştı ve su birikintisine dalarak adamı tepeden tırnağa ıslattı. Mo zevkten mest olmuştu.

Rebus biraz ileride, kaldırım kenarında boş bir yere park edip, motoru susturdu ve dönüp avukata baktı.

'Evet, nasıl oldu?'

Dirwan omzunu silkti. 'Senin dediğin gibi, Knoxland'de oturanları sorgulamaya devam ediyordum.'

'Konuşmak istemeyenler oldu mu?'

'Yabancılara herkes güvenmiyor, John. Hatta derilerinin rengi aynı olsa bile.'

Rebus başını sallayarak ona hak verdi. 'Sana saldırdıklarında neredeydin?'

'Stevenson Evinde asansörlerden birini bekliyordum. Arkadan geldiler, dört beş kişi vardı, yüzlerini gizlemişlerdi.'

'Bir şey söylediler mi?'

'Bir tanesi konuştu... Ama en sonunda.' Dirwan'ın huzursuz görüntüsü, Rebus'a bir saldırı kurbanıyla konuşmakta olduğunu anımsattı. Yaraları her ne kadar hafif olursa olsun, avukatın kolayca unutamayacağı bir olay yaşamış olduğu belliydi.

Rebus, 'Bak,' dedi. 'Aslında bunu en önce söylemem gerekirdi. Başına gelenler için özür dilerim.'

'Senin suçun değil, John. Böyle bir olaya hazırlıklı olmam gerekirdi.'

'Özel olarak hedef seçilmiştin, değil mi?'

Dirwan, başını yavaşça salladı. 'O konuşan, bana Knoxland'den gitmemi söyledi. Yoksa ölürmüşüm. Konuşurken de çeneme bir bıçak dayamıştı.'

'Nasıl bir bıçak?'

'Bilemiyorum... Cinayet silahı olabilir diye mi sordun?'

'Olabilir. Hiçbirini tanıyamadın mı?'

'Zamanımın çoğunu yerde geçirdim. Gördüklerim de yumruk ve ayakkabıydı.'

'Peki o konuşanın aksanı nasıldı?'

'Ne gibi?'

'Yani İrlandalı olabilir mi?'

'Ben İrlandalılarla, İskoçları pek ayırt edemiyorum.' Dirwan özür diler gibi başını yana eğdi. 'Biliyorum yıllardır buradayım ama öyle...'

Rebus'un ceplerinden birinde telefonu çaldı. Çıkardı ve ekranına baktı. Caro Quinn arıyordu. Dirwan'a, 'Biriyle görüşmem gerek,' dedi ve arabadan çıktı. Kaldırımda birkaç adım yürüyüp, telefonu kulağına götürdü.

'Alo?'

'Bunu bana nasıl yaparsın?'

'Neyi?'

Caro, 'Bana nasıl o kadar içki içirirsin?' diye inledi.

'Ne o, başın mı ağrıyor?'

'Bir daha içkiye el sürmeyeceğim.'

'Harika bir fikir... İstersen bu konuyu akşam yemeğinde konuşalım?'

'Bu gece olmaz, John. Bir arkadaşla Filmhousa'a sinemaya gideceğiz.'

'O zaman yarın?'

Caro bir an düşündü. 'Bu hafta sonu biraz çalışmayı düşünüyordum... Ama dün geceden sonra bugünü kaybettim sayılır.'

'Akşamdan kalma olduğunda çalışamıyor musun?'

'Sen çalışabiliyor musun?'

'Ben onu bir sanat haline getirdim, Caro.'

'Bak, yarın ne durumda olacağımı görelim de... Ben seni ararım.'

'Daha fazla bir şey bekleyemez miyim?'

'Beğenmediysen sen bilirsin dostum.'

'Peki o zaman,' dedi Rebus ve dönüp arabaya doğru yürümeye başladı. 'Hoşçakal Caro.'

'Güle güle, John.'

Birlikte sinemaya gideceği arkadaşı kız mıydı, erkek miydi acaba? Rebus direksiyonun başına geçti. Dirwan'a 'Kusura bakma,' dedi.

Mo Dirwan, 'İş mi eğlence mi?' diye sordu.

Rebus yanıt vermedi, onun soracak bir şeyi vardı. 'Caro Quinn'i tanıyorsun, değil mi?'

Dirwan kaşlarını çattı ve adı anımsamaya çalıştı. 'Gecelerin nöbetçisi, değil mi?' Rebus başıyla onayladı. 'Evet, çok ilginç biri.'

'Prensipleri var.'

'Çok doğru. Evinin bir odasını sığınmacılardan birine vermiş, onu da biliyor muydun?'

'Evet, biliyorum.'

Avukatın gözleri açıldı. 'Şimdi seni arayan o muydu yoksa?'

'Evet.'

'Onun da Knoxland'den kovulduğunu biliyorsun, değil mi?

'Söylemişti.'

'Onunla aynı fikirleri paylaşıyoruz.' Sonra bir an Rebus'u süzdü.

'Aynı şeyleri seninle de paylaşıyor olabiliriz.'

'Benimle mi? Rebus motoru çalıştırdı. 'Benim fikirlerim paylaşamayacağım kadar karmaşık.'

Dirwan güldü. 'Kendini öyle gördüğünden eminim.'

Rebus, 'Seni eve kadar bırakayım,' dedi.

'Senin için sorun olmayacaksa.'

Rebus başını salladı. 'Aslında otoyola çıkabilmeme de yardımcı olur.'

'Yani bu teklifinin altında başka niyetler vardı, öyle mi?'

'Evet, öyle de diyebilirsin.'

'Peki kabul edersem, sana biraz da ev sahipliği yapabilir miyim?'

'Aslında hemen dönmem gerek.'

'Küçümsendiğimi hissediyorum.'

'Hayır, öyle değil.'

'Ama bana öyle geldi.'

Rebus, 'Pekala Mo...' Derin bir iç çekti. 'O zaman bir kahve içerim.'

'Eşim bir şeyler de yemen konusunda ısrar eder.'

'O zaman bir tane de bisküvi.'

'Belki de birkaç dilim kek.'

'Sadece bisküvi.'

'Ama o yine de daha fazlasını hazırlar. Göreceksin...'

'Pekâlâ, kek olsun. Kahve ve kek.'

Avukatın yüzüne bir gülümseme yayıldı. 'Sen bu pazarlık işini iyi bilmiyorsun, John. Halı satıyor filan olsaydım, senin kredi kartı limitini çoktan doldurmuş olurdu.'

'Şimdiden doldurmadığını nereden biliyorsun?'

Ayrıca, son derece acıkmış olduğunu da ekleyebilirdi Rebus, ama bir şey söylemedi.

YİRMİ BİR

Rebus, parlak ve rüzgârlı bir pazar sabahı, Marchmont Caddesinin başından başlayarak Meadows çayırlığına kadar yürüdü. Önceden ayarlanmış futbol maçlarına çıkacak takımlar gelmeye başlamıştı. Bazıları profesyonel takımlara özenerek üzerlerine forma, ayaklarına krampon giymişken, bir kısmı da futbol ayakkabısı ve şort yerine eşofman ve lastik ayakkabıyla gelmişti. Kale direkleri yerine plastik trafik konileri kullanılıyor, sahaların sınırlarını belirleyen sanal çizgiler oyuncular dışında kimse tarafından görülemiyordu.

Daha ileride firizbi oynayan bir grup genç ve ortada sıçan konumunda oradan oraya koşturan dili dışarıda bir köpek ve banklardan birine oturmuş bir çift gördü. Okumaya çalıştıkları gazetelerin sayfaları zaman zaman sertleşen rüzgârla uçurtmaya dönüşürken, onlara hâkim olmak gibi zorlu bir çabanın içine girmişlerdi.

Rebus evinde sakin bir gece geçirmişti. Ama daha önce Lothian Caddesinde biraz gezinmiş ve Filmhouse'taki sinemalarda gösterilen filmlerin hiçbirinin kendi zevkine uymadığına karar vermişti. Caro'nun bu filmlerden hangisini ilgi çekici bulduğu konusunda da epey düşünmüş, kendi kendine iddiaya girmişti. Bu arada sinemalardan birinin fuayesinde karşılaşırlarsa neler söyleyebileceğini de elbette düşünmüştü ...

Dramatik Macar filmleri her zaman ilgimi çekmiştir...

Evde bir Hint restoranından aldığı ve duş yapmış olmasına karşın kokusu hâlâ ellerine sinmiş olan bir köri yemiş, daha önce de izlediği iki video filmin karşısına geçmişti. Midnight Run ve Rock'n Roll Circus. De Niro'yu izlerken gülümsemiş, ama ikinci filmde Yoko Ono'nun performansı onu kahkahalara boğmuştu.

Yemeğinin yanında sadece dört şişe bira içmişti ve onun için de sabah erkenden ve sağlam bir kafayla kalkmıştı. Kahvaltısını akşamdan kalan yarım gözleme ve bir bardak çayla yaptıktan sonra çıkmış, şimdi öğlen yaklaşırken güzel bir havada yürümekteydi. Eski hastanenin çevresine tahta perde çekilmişti ama içeride sürdürülen inşaatı gözlerden gizleyecek bir önlem alınmamıştı. Son duyduğuna göre buraya yeni meskenler ve dükkânlar yapılacaktı. Eve dönüştürülen eski kanser koğuşunda oturmak için kim para verir acaba, diye düşündü. Çekilen acılarla bir yüzyıl boyunca lanetlenmiş olmaz mıydı orası? Belki burayı da hayalet turlarının kapsamına alırlardı. Veba kurbanlarının ruhlarının dolaştığı söylenen Mary King's Çıkmazı veya Presbiteryenlerin katledildiği yer olarak kabul edilen Greyfriars Kirkyard gibi.

Marchmont'dan taşınmayı çok düşünmüş, hatta bir emlakçıyla konuşup piyasadaki fiyatları bile öğrenmişti. Ona iki yüz bir pound demişlerdi. Bu parayla da kanser koğuşunun ancak yarısını alabilirdi. Ama o kadar parası olsa hemen tam maaşla emekli olur, uzun bir geziye çıkardı.

Ama bir sorun daha vardı, hiçbir yer onu çekmiyordu. Sonuçta büyük bir olasılıkla hiçbir yere gidemezdi. Acaba bu korku yüzünden mi sürekli olarak çalışıyordu? Yıllardır işinden başka bir hayatı olmamış, ailesini, dostlarını, eğlenceyi bir yana itmişti.

Hâlâ çalışmasının nedeni bu olmalıydı.

Chalmers Caddesi boyunca yürüyüp, yeni yapılan okulun önünden geçti, güzel sanatlar fakültesinin önünden de karşıya geçip Lady Lawson Caddesine doğru ilerledi. Lady Lawson'un kim olduğunu bilmiyordu ama yolun iki tarafında bulunan bar ve kulüpleri görmüş olsa, adının verildiği caddenin durumundan hiç de memnun olmayacağından emindi. Rebus yine "kasık üçgeni" denen bölgeye gelmişti. Ama ortalıkta fazla hareket yoktu. Kulüplerin kapanmasının üzerinden sadece yedi sekiz saat geçmişti. İnsanlar cumartesi gecesi aşırılıklarını uyuyarak atmaya çalışıyorlardı. Dansçı kızlar en iyi para kazandıkları gecenin sevinciyle, Stuart Bullen gibi mekân sahipleri bir sonra alacakları pahalı arabanın hayaliyle, işadamları kredi kartı dökümlerinde görülecek olan kucak bar harcamalarını karılarına nasıl açıklayacaklarının korkusunu duyarak yatmış olmalıydılar.

Caddeler temizlenmiş, neon ışıkları söndürülmüştü. Uzaklardan kiliselerin çan sesleri geliyordu. Bir başka pazar günüydü.

The Nook'un giriş kapısına metal bir çubuk geçirilip, büyük bir asma kilitle tutturulmuştu. Rebus kapının önünde durdu, sonra elleri cebinde arkasını dönüp karşıdaki boş dükkâna bakmaya başladı. İçeride kimse yoksa Haymarket'e kadar bir mil daha yürüyüp Felix Storey'i otelinde bulmaya hazırlıklıydı. Bu kadar erken işbaşı yapmalarını beklemiyordu. Stuart Bullen her neredeyse, ama Nook'da değildi. Rebus yolun karşısına geçti ve dükkânın kapısına vurdu. Sonra sağına soluna bakarak bekledi. Görünürde kimsecikler yoktu, ne araç trafiği, ne de üst katlardaki pencerelerden bakan bir yüz. Kapıyı bir kez daha yumrukladı ve sonra yeşil bir minibüs ilişti gözüne. On beş metre ileride kaldırımın kenarına park etmişti. Önceden ait olduğu şirketin adındaki harfler, üzerine vurulan boyanın altından belli belirsiz seçilebiliyordu. Görünürde içinde kimse yoktu. Arka tarafında bulunan pencerelerin camları da boyanmıştı. Rebus'un aklına Knoxland'de gördüğü polis minibüsü geldi. Shug Davidson'ın içinde oturduğu minibüs. Sokağın aşağısına ve yukarısına bir kez daha baktıktan sonra minibüsün arka kapısını yumrukladı ve yürüyüp uzaklaşmadan önce yüzünü cama yapıştırdı. Giderken arkasına bakmadı ama boş dükkânın vitrinine yapıştırılmış küçük el ilanlarını okuyormuş gibi yaptı.

Felix Storey, 'Sen bizim operasyonu tehlikeye mi atmak istiyorsun?' diye sordu. Rebus arkasını döndüğünde, karşısında ellerini cebine sokmuş olan Storey duruyordu. Yeşil komando pantolonu ve zeytin yeşili bir tişört giymişti.

Rebus, 'Güzel kıyafet,' dedi. 'Çok da azimli olmalısın.'

'Ne demek istiyorsun?'

'Pazar sabahı bile çalışıyorsun. The Nook saat ikiye kadar açılmaz.'

'Bu içeride kimse yok anlamına gelmez.'

'Belki ama kapıdaki demir de bir şeyler anlatmalı.'

Storey ellerini cebinden çıkarıp, kollarını göğsünde kavuşturdu. 'Ne istiyorsun?'

'Aslında bir şey rica edecektim.'

'Otelime mesaj bırakamaz mıydın?'

Rebus omuzlarını kaldırdı. 'O benim tarzım değil, Felix.' Sonra adamın giyimini inceledi yine. 'Ne kıyafeti bu böyle? Şehir gerillası falan mı?'

Storey, 'Tatil gününde devlet görevlisi,' diyerek gerçeği kabul etti.

Rebus güldü. 'Yine de minibüs fena fikir sayılmaz. Dükkân gün-

düzleri riskli olabilir, merdivenin üstünde tüneyen adamı fark edebilirler.' Rebus sağa sola bakındı. 'Ama sokağın bu kadar tenha olması da iyi değil, minibüs çok göze batıyor.'

Storey kızgın gözlerle baktı. 'Sen de gelip o minibüsün kapısını yumrukluyorsun.'

Rebus omzunu silkti. 'Ama dikkatini çekebildim.'

'Evet, öyle oldu. O zaman haydi, ne isteyeceksen iste.'

'Bir kahve içelim de anlatırım.' Rebus başıyla işaret etti. 'Şurada iki dakikalık yerde bir kafe var.' Storey minibüse doğru bakarak bir an düşündü. Rebus, 'Herhalde senin yerine bakacak birileri vardır,' dedi.

'Ama haber vermem gerek.'

'Git söyle o zaman.'

Storey, yolun aşağısını işaret etti. 'Sen git, ben geliyorum.'

Rebus başını salladı. Döndü ve birkaç adım yürüdükten sonra arkasına baktığında, Storey'in de minibüse doğru ilerlerken omzunun üzerinden kendisine bakmakta olduğunu gördü.

Rebus, 'Sana ne ısmarlamamı istersin?' diye seslendi.

Storey, 'Amerikano,' diye bağırdı. Sonra, Rebus yüzünü çevirdiğinde minibüsün kapısını aceleyle açıp çabucak içeri daldı ve kapıyı arkasından kapattı.

İçerideki kişiye, 'Bir şey isteyecekmiş,' dedi.

'Neymiş acaba?'

'Şimdi gidip öğreneceğim. Sen burada kalabilirsin, değil mi?'

'Çok sıkıldım ama elbette kalabilirim.'

'En fazla on dakikada dönerim...' Storey'in sözü yarıda kaldı. Minibüsün kapısı dışarıdan açılmış, Rebus'un kafası görünmüştü.

Gülümseyerek, 'Merhaba, Phyl,' dedi. 'Sana da bir şeyler getirelim mi?'

Rebus bilmekten çok hissetmişti. The Nook'a gidişinin izlenmesinden bu yana, hep Storey'in kaynağının kim olduğunu merak etmişti. Kesinlikle onu ve Siobhan'ı tanıyan biri olmalıydı.

Karşılıklı oturmuş kahvelerini içerlerken, 'Demek seninle çalışan Phyllida Hawes'dı,' dedi. Kafe, Lothian Caddesinin köşesindeydi. Tam geldikleri sırada kalkan bir çift olmasaydı masa bulamayacaklardı. Müşteriler kendilerini gazete ve kitap okumaya kaptırmışlardı. Bir kadın fincanını yudumlarken küçük bebeğini emziriyor, Storey de sandviçinin paketini açmakla uğraşıyordu.

Storey başkaları tarafından duyulmamak için sesini alçak tutmaya çaba harcayarak, 'O seni ilgilendirmez' diye homurdandı. Rebus fondaki müziğin ne olduğunu çıkarmaya çalışıyordu. Altmışların Kaliforniya müziğine benziyordu ama orijinal olduğundan kuşkuluydu. Son zamanlarda, geçmişin müziğini yapmaya çalışan pek çok grup türemişti.

Rebus, 'Evet, beni ilgilendirmez,' dedi.

Storey kahvesinden höpürtülü bir yudum aldı ve ağzı yandığı için yüzünü buruşturdu. Sonra acısını dindirmek için soğuk sandviçini ısırdı.

Rebus, 'Bir ilerleme var mı?' diye sordu.

Storey bir ağız dolusu salatanın içinden, 'Biraz' dedi.

'Ama paylaşmak istemiyorsun, öyle mi?' Rebus bardağındaki kahvenin yüzeyine üfledi. Buraya daha önce de gelmişti ve kahveyi kaynar sıcaklıkta servis yaptıklarını biliyordu..

'Ne sanmıştın?'

'Sandığım şey şu. Senin bu operasyonun herhalde çok pahalıya mal oluyordur. Eğer ben birini izlemek için bu kadar para harcasam, bir an önce sonuç almak için canımı dişime takardım.'

'Bende öyle bir hal var mı?'

'Bana ilginç gelen de o. Ya bir yerlerde birisi her ne pahasına olursa olsun kanıt elde etmeye çalışıyor ya da o kanıtı nasıl olsa elde edeceğinden kesinlikle emin.' Storey tam yanıt vermeye hazırlanırken elini kaldırdı. 'Biliyorum... Biliyorum, beni ilgilendirmez.'

'Evet, öyle olmaya da devam edecek.'

Rebus, 'İzci sözü veriyorum,' diyerek üç parmağını havaya kaldırdı. 'O zaman senden istediğim şeye gelelim.'

'Belki yardım etmek istemiyorum.'

'Ülkelerarası dostluk adına da mı etmezsin?'

Storey sadece sandviçiyle ilgileniyormuş gibi yaptı, sonra pantolonuna düşmüş olan kırıntıları silkeledi.

Rebus, 'Bu giysiler sana çok yakışmış,' dedi ve bu sözler adamın suratında belli belirsiz bir gülümseme yarattı.

Storey, 'Söyle bakalım, ne istiyorsun?' dedi.

'Üzerinde çalıştığım bir cinayet olayı vardı... Şu Knoxland'deki.

'Ne olmuş?'

'Adamın bir kız arkadaşı varmış ve onun Senegalli olduğunu sanıyoruz.'

'Evet?'

'Onu bulmanı istiyorum.'

'Adı var mı?'

Rebus başını iki yana salladı. 'Burada yasal olarak bulunup bulunmadığını bile bilmiyorum.' Biraz durdu. 'İşte bana burada yardım edebileceğini düşünüyorum.'

'Nasıl yardım edeceğim?'

'Göçmenlik Bürosu, Birleşik Krallıkta kaç tane Senegalli olduğunu herhalde bilir. Eğer buraya yasal yollardan gelmişlerse, kaç tanesinin İskoçya'da olduğunu da bilirsiniz...'

'Müfettiş, sen bizi faşist ülkelerle karıştırıyorsun sanırım.'

'Yani kayıt tutmadığınızı mı söylüyorsun?'

'Hayır tutuyoruz, ama sadece resmen göçmen kabul edilenler hakkında. Yasadışı yollardan girmiş veya sığınmacılar hakkında tutulan bir kayıt yok.'

'Yasadışı yollardan bile gelmiş olsa, kendi ülkesinden birileriyle görüşmek isteyebilir. Onlar da herhalde vatandaşlarına yardım edecektir ve bunlar da resmen göçmense sizde kaydı olabilir.'

'Evet, dediğin doğru olabilir ama yine de bir şey yapamam.'

'Zamanını dolduracak daha iyi şeyler mi yapıyorsun?'

Storey kahvesinden çok dikkatli bir yudum aldıktan sonra üstdudağına yapışan köpükleri elinin tersiyle sildi. 'İstediğin bilgilerin varlığından bile emin değilim, yani sana yararlı olacak formatta bir şeyler bulamam.'

'Şu an için ne bulursan kabul.'

'O kız arkadaşın cinayete karıştığından mı kuşkulanıyorsun?'

'Korku içinde gizlendiğini sanıyorum.'

'Bir şeyler bildiği için mi?'

'Onunla konuşmadan bunu bilemem.'

Storey bir süre sesini çıkarmadan, bardağıyla masanın üzerinde sütlü daireler bırakarak oyalandı. Rebus da üstelemeyip camdan dışarıyı izledi. İnsanlar herhalde alışveriş yapmayı düşünerek Princes Caddesine doğru akıyor, kafeye gelen yeni müşteriler tezgâhın önünde bir kuyruk oluşturmuş, paylaşacak masa bakınıyorlardı. Rebus'la, Storey'in arasında boş duran bir sandalye vardı. Rebus oraya oturmak isteyen kimse olmamasını diledi, çünkü reddedilmek insanların canını sıkabilirdi...

Storey en sonunda, 'Veri tabanında bir araştırma yaptırabilirim,' dedi.

'Çok iyi olur.'

'Ama bir söz vermek istemiyorum.'

Rebus anlayışla başını salladı.

Storey, 'Öğrencileri araştırdın mı?' diye sordu.

'Öğrencileri mi?'

'Yurtdışından gelenleri. Senegalliler de olabilir.'

Rebus, 'İyi bir fikir,' dedi.

'Yararlı olabildiğime sevindim.' İki adam kahvelerini bitirinceye kadar karşılıklı oturdular. Kalkarlarken Rebus, minibüse kadar onunla geleceğini söyledi. Yolda, Stuart Bullen'ın ilk olarak ne şekilde dikkatlerini çekmiş olduğunu sordu.

'Söylediğimi sanıyordum.'

Rebus, 'Hafızam artık eskisi kadar iyi değil,' diyerek, özür diledi.

'Bir ihbar geldi. Genelde hep öyle olur. Baştan kimliklerini gizlerler, ama bir sonuç alırsak hemen ödül için kapıyı çalarlar.'

'Ne diye ihbar ettiler?'

'Bullen'ın ülkeye kaçak yollardan insan soktuğunu.'

'Yani bütün bu operasyonu, kimliğini bilmediğiniz birinden gelen bir ihbar üzerine mi kurdunuz?'

'Aynı kişi bir ihbarda daha bulunmuştu ve doğru çıkmıştı. Dover'den girmeye çalışan bir kamyon dolusu kaçak yakalamıştık.'

'Limanlarda yüksek teknoloji ürünü detektör kullandığınızı sanıyordum.'

Storey başını salladı. 'Kullanıyoruz. Beden ısısını saptayan alıcılar... Elektronik koku algılayıcılar var.'

'Yani o kaçakları yine de yakalayabilirdiniz.'

'Belki, belki de yakalayamazdık.' Storey durdu ve Rebus'a baktı. 'Sen ne ima etmek istiyorsun, Müfettiş?'

'Bir şey ima etmek istemiyorum. Sen ne ima etmek istediğimi sandın?'

Storey, 'Hiçbir şey,' dedi. Ama gözlerinden yalan söylediği anlaşılıyordu.

Rebus o akşam elinde telefon olduğu halde pencerenin yanında oturdu ve uzun süre Caro'nun araması için o kadar da geç olmadığını düşündü. Plak koleksiyonunu karıştırarak yıllardır dinlemediği al-

bümleri seçti. Montrose, Blue Oyster Cult, Rush, Alex Harvey... Ama Goat's Head Soup'a gelinceye kadar hiçbirini bir iki parçadan fazla dinleyemedi. Karmakarışık sesler, çorbaya katılmış ve ancak pek azı lezzet veren sözcük ve düşünceler. Ama iyiydi, insana melankoliyi yaşatıyordu. Sonra bir iki parçada Ian Stewart'ın da çalmış olduğunu anımsadı. Zavallı Stu, Rebus'un da gençliğini geçirdiği Fife'de büyümüştü. O da Stones'un bir üyesiyken, grup menajeri doğru imaja sahip olmadığına karar vermişti. Ama grup onu yine de yanından ayırmamış, konserlere ve turnelere çıkarken beraberinde götürmüştü.

Yüz yapısı uygun olmadığı halde onlarla birlikte takılıyordu..

Rebus, onu çok iyi anlıyordu.

SEKİZİNCİ GÜN

PAZARTESİ

YİRMİ İKİ

Pazartesi sabahı, Banehall Kütüphanesi. Bardak bardak hazır kahve, fırından alınmış tatlı çörekler. Les Young, üç düğmeli gri takım elbise ve beyaz gömlek giymiş, koyu mavi kravat takmıştı. Havada hafif bir ayakkabı cilası kokusu vardı. Ekip elemanlarının bazıları masaların arkasına, bazıları üzerine oturmuş, bir kısmı uykulu yüzlerini ovuşturuyor, bir kısmı da acı kahveyi yaşam iksiriymiş gibi yudumluyordu. Duvarlarda çocuk kitapları yazarlarının posterleri asılıydı. Michael Morpurgo, Francesca Simon, Eoin Colfer. Bir başka posterde de Külotlu Yüzbaşı adında bir çizgi roman kahramanı görülüyordu. Siobhan'ın kulak misafiri olduğu konuşmalara göre bu ad her nedense Young'un lakabı olmuştu. Ama onun bu sözcüğü duymaktan hoşlanacağını hiç sanmıyordu.

Siobhan, üzerine giyebileceği doğru dürüst bir pantolon bulamadığı için etek ve naylon çorap giymişti. Bu pek alışık olmadığı bir giyim tarzıydı. Eteği diz boyuydu ama sanki sihirli bir şekilde kendi kendine birkaç santim uzayıverecekmiş gibi sürekli olarak onu aşağı doğru çekiştirip duruyordu. Bacaklarının güzel mi çirkin mi olduğu konusunda kesin bir fikri yoktu ama insanların onları incelemesinden, hatta onlara bakarak kendisini yargılaması düşüncesinden hazzetmiyordu. Günün ilerleyen saatlerinde çoraplarının gevşeyerek kırışacağını da bildiğinden çantasına bir çift yedek çorap koymuştu.

Hafta sonunda her zaman yaptığı gibi çamaşır yıkamamış, cumartesi günü Dundee'ye gidip gününü Liz Hetherington'la geçirmişti. Bir şarap barında oturup birbirlerine iş hikâyeleri anlatmışlar, sonra bir restorana ve daha sonra sinemaya gitmişler, çıkınca da bir iki kulüp dolaşmışlardı. Gece Liz'in evinde kanepede uyumuş, akşama doğru da evine dönmüştü. Hâlâ hafif çakırkeyif sayılırdı.

Şimdi de üçüncü bardak kahvesini içmekteydi.

Dundee'ye gidiş nedeni, Edinburgh'dan biraz olsun uzaklaşmak olduğu gibi, bir yerlerde Rebus'la karşılaşma veya onun tarafından yakalanma olasılığıydı. Cuma gecesi o kadar da sarhoş değildi, Caro'ya karşı tutumundan veya daha sonraki ağız dalaşından ötürü pişmanlık duymuyordu. Barlara özgü politik tartışmalardan başka bir şey değildi o olay. Ama yine de Rebus'un unutmayacağını ve ayrıca kimin tarafını tuttuğunu da biliyordu. Whitmire'ın sadece iki mil uzakta olduğunun, Caro Quinn'in de yine büyük bir olasılıkla orada olup, gözaltı merkezinin vicdanını temsil etme çabasını sürdürmekte olabileceğinin de farkındaydı.

Pazar gecesi şehir merkezine inip Cockburn Caddesinden yürüyerek Fleshmarket Close'dan geçmişti. High Caddesinde tur rehberinin çevresinde toplanmış bir grup turist gördü. Rehberin kim olduğunu, saçlarından ve sesinden tanıdı. Bu Judith Lennox'tu.

'...Kurallar Knox zamanında elbette çok daha katıydı. Örneğin tatil günü tavuk yolanlar cezalandırılırdı. Dans, tiyatro ve kumar da yasaktı. Zinaya ölüm cezası verilirdi. Yalan söylemek veya küfretmek gibi hafif suçlar işleyenin başına kilitli demir bir miğfer geçirilir, ağzına demir çubuk sokulurdu... Turun sonunda Warlock Barında bir içki içmek şansını da bulacaksınız. Burası, Binbaşı Weir'in dehşet verici ölümüne tanıklık etmiş olan tarihî bir bardır...'

Siobhan, Lennox'un götürdüğü müşteri başına kaç para aldığını merak etti.

'...Sonuç olarak,' Les Young konuşuyordu şimdi. 'Karşımızda travma sonucu meydana gelmiş bir ölüm olayı var. İki darbe vurularak kafatası kırılmış, beyin kanaması oluşmuş ve kurban anında ölmüş...' Elindeki otopsi raporundan okuyordu. 'Patolog, yara izlerinin yuvarlak olması nedeniyle, silahın günlük işlerde kullanılan bir çekiç olabileceği sonucuna varmış... İnşaat malzemesi satan dükkânlarda kolayca bulunabilecek türden, çapı üç santimetrelik bir çekiç.'

Adamlardan biri, 'Darbenin şiddeti nedir, efendim?' diye sordu.

Young ağzını çarpıtarak gülümsedi. 'Rapor kesin bir şey söylemiyor, ama satır aralarından yola çıkarak saldırganın bir erkek olduğu sonucuna varabiliriz sanırım... Ayrıca sol elini değil de sağ elini kullanmış olması daha büyük bir olasılık. Yara izlerine bakarak darbelerin arkadan vurulmuş olduğunu da söyleyebiliriz.' Young yürüdü ve

şimdi üzerine olay yeri fotoğrafları iğnelenmiş bir pano haline dönüşmüş olan ahşap duvarın önünde durdu. 'Yakın çekim otopsi fotoğrafları bugün gelecek.' Eliyle Cruikshank'ın yatak odasında çekilmiş bir fotoğrafını işaret etti. Cruikshank'ın kafatası kanlar içindeydi. 'En büyük hasar kafatasının arka tarafında oluşmuş... Saldırdığınız insan önünüzdeyse böyle bir darbe vurmak çok zordur.'

Bir başkası, 'Olayın yatak odasında yaşandığı kesin, değil mi?' diye sordu. 'Yani oraya daha sonra taşınmamış?'

'Anladığımız kadarıyla düştüğü yerde ölmüş.' Young odanın içinde gözlerini gezdirdi. 'Başka sorusu olan var mı?' Yoktu. 'Pekâlâ...' Eline o gün yapılması gereken işlerin yazılı olduğu defteri alıp polislere görev dağıtımı yapmaya başladı. Soruşturmanın odak noktası, Cruikshank'ın porno film koleksiyonu olacak gibi görünüyordu. Filmlerin nereden geldiği ve kimlerin rol aldığı gibi konular. Birkaç memur Barlinnie'ye giderek gardiyanlarla görüşecek ve Cruikshank'ın cezasını çekerken kimlerle arkadaş olduğu konusunda bilgi toplayacaktı. Siobhan tecavüz suçlularının diğer mahkûmlardan ayrı bir bölümde tutulduğunu biliyordu. Bu onları her gün yeni bir saldırıya uğramaktan korumaktaydı ama aynı zamanda benzer kafa yapısına sahip diğer suçlularla arkadaşlık kurmalarına ve tahliye olduktan sonra yine bir araya gelerek aynı suçları yeniden işlemelerine yol açmak gibi olumsuz sonuçlar da doğuruyordu.

'Siobhan?' Young'un kendisiyle konuştuğunu fark ederek gözlerini onun üzerinde odakladı.

'Evet?' Bakışlarını indirdi ve elindeki bardağın boşalmış olduğunu gördü, bir kahve daha içmeliydi.

'İshbel Jardine'in erkek arkadaşıyla görüşebildin mi?'

'Eski erkek arkadaşıyla mı diyorsun?' Siobhan, boğazını temizledi. 'Hayır, henüz değil.'

'Bir şeyler bildiğini sanmıyor musun?'

'Dostça ayrılmışlar.'

'Olsun, fark etmez...'

Siobhan yüzünün kızardığını hissetti. Evet, dikkatini Donny Cruikshank üzerinde yoğunlaştırmış, o konuyu ihmal etmişti.

'Listemde var,' dedi. Sadece o gerekçe gelmişti aklına.

Young, 'Peki, şimdi görüşmek ister misin onunla?' diyerek saatine baktı. 'Buradaki işim biter bitmez onu görecektim.'

Siobhan başını sallayarak kabul etti. Üzerine dikilmiş olan gözleri hissedebiliyor, odada bulunanların bir kısmının pis pis sırıtmakta olduğunu tahmin edebiliyordu. Ekibin ortak düşüncesi onu ve Young'ı çoktan ilişkilendirmişti. Müfettiş Dedektif, bu konuk dedektife âşıktı.

Külotlu Yüzbaşı kendisine bir dost bulmuştu.

Young, 'Adı Roy Brinkley,' dedi. 'Bütün bildiğim İshbel'le yedi sekiz ay çıktıktan sonra iki ay önce ayrıldıkları.' Üs olarak kullandıkları odada yalnızdılar, diğerleri göreve gitmişlerdi.

'Onu zanlı olarak mı görüyorsun?'

'Bazı bağlantılar hakkında bilgi sahibi olabilir. Cruikshank, Tracy Jardine'e saldırdığı için mahkûm oluyor... Tracy intihar ediyor ve kardeşi de evden kaçıyor...' Young kollarını göğsünde kavuşturarak omuzlarını kaldırdı.

'Ama o İshbel'in erkek arkadaşıydı, Tracy'nin değil... Eğer birinin Cruikshank'dan intikam almak istediğini düşüneceksek, bunun İshbel'in değil de Tracy'nin erkek arkadaşı olması gerekir, öyle değil mi?' Siobhan durdu ve gözlerini Young'a dikti. 'Ama belki de Roy Brinkley'i zanlı olarak düşünmüyorsun. İshbel'in kayboluşu hakkında bir şeyler bilip bilmediğini merak ediyorsun... Çünkü onun yaptığını sanıyorsun.'

'Öyle bir şey söylediğimi anımsamıyorum.'

'Ama öyle düşünüyorsun. Oysa az önce darbeyi vuranın bir erkek olması gerektiğini söylememiş miydin?'

'Öyle söylemeye de devam edeceğim.'

Siobhan yavaşça başını salladı. 'Çünkü ondan kuşkulanıldığını bilmesini istemiyorsun. Öyle bir şey duyarsa, iyice ortalıktan yok olmasından korkuyorsun.' Siobhan biraz durdu. 'Yakınlarda bir yerde olduğunu düşünüyorsun, değil mi?'

'Elimde hiçbir kanıt yok.'

'Bütün hafta sonu bunu mu yaptın, hep bu olayı mı düşündün?'

'Aslında cuma akşamı geldi aklıma.' Kollarını çözdü ve kapıya doğru yürüdü, Siobhan da peşindeydi.

'Briç oynarken mi?'

Young başını salladı. 'Ortağıma haksızlık oldu, bir el bile kazanamadık.'

Odadan çıkmışlar, kütüphanenin salonuna girmişlerdi. Siobhan kapıyı kilitlememiş olduğunu ona anımsattı.

Hafif bir gülümsemeyle, 'Gerekli değil,' dedi.

'Roy Brinkley'le konuşmaya gideceğimizi sanmıştım.'

Young resepsiyon masasına doğru yaklaşırken hafifçe başını eğerek selam verdi. Bir memur, sabah iade edilmiş olan kitapları bir barkod okuyucusunun önünden geçiriyordu. Siobhan birkaç adım daha attıktan sonra Young'ın durmuş olduğunu fark etti. Masada oturan memurun tam karşısında dikiliyordu.

Young, 'Roy Brinkley mi?' diye sordu ve genç adam başını kaldırdı.

'Evet.'

'Biraz konuşabilir miyiz?' Young eliyle soruşturma odasını işaret etti.

'Niye? Bir şey mi var?'

'Merak edecek bir şey yok, Roy. Biraz bilgi edinmek istiyorduk...'

Brinkley masasının arkasından çıkarken, Siobhan Les Young'a sokuldu ve parmağıyla sertçe dürttü böğrünü.

Young, 'Kusura bakma,' diyerek kütüphaneciden özür diledi. 'Konuşabileceğimiz başka bir yer yok.'

Brinkley'in oturması için bir sandalye çekti. Tam karşıda cinayetin işlendiği odada çekilmiş fotoğraflar asılıydı. Siobhan, "konuşabileceğimiz başka yer yok," derken Young'ın yalan söylediğini biliyordu. Özel olarak bu odayı seçmişti ve bunun nedeni de duvarda asılı bulunan o fotoğraflardı. Brinkley her ne kadar bakmak istemese de gözünün o yöne kaymasını önleyemiyordu. Yüzündeki dehşet ifadesi onu pek çok jürinin gözünde aklamaya yeterdi.

Roy Brinkley yirmili yaşlarının başlarındaydı. Üzerinde açık yakalı keten bir gömlek vardı, dalgalı kahverengi saçları yakalarına kadar uzuyordu. Bileklerinde renkli iplikten örülmüş bileklikler vardı ama saat takmıyordu. Siobhan onun yakışıklıdan çok güzel olduğunu düşündü. On yedi, on sekiz, yaşlarında bile sanılabilirdi. İshbel'in onu çekici bulmasına hak veriyordu ama onun İshbel'in gürültücü arkadaşlarına nasıl dayanabildiğini anlayamamıştı.

Young, 'Onu tanıyor muydun?' diye sordu. Dedektiflerin ikisi de oturmamıştı. Young arkasını bir masaya dayayıp, kollarını kavuşturmuş, ayaklarını bileklerinden çapraz atmıştı. Siobhan, Brinkley'in biraz arkasında ve yan tarafında duruyor, onun göz ucuyla da olsa varlığını fark etmesini sağlıyordu.

'Görmüşlüğüm var ama tanımıyorum.'

'İkiniz de aynı okulda okumadınız mı?'

'Farklı yıllarda okuduk. Kabadayı biri sayılmazdı, daha çok sınıfın şaklabanı gibiydi. Kendine uygun bir kimlik bulamadı sanırım.'

Siobhan bir an için Alexis Cater'in şaklabanlığını yapan Alf McAteer'i düşündü.

Young, 'Ama burası küçük bir kasaba, Roy,' dedi. 'Onunla en azından birkaç kez konuşmuşsundur, öyle değil mi?'

'Konuşmuşsak bile en fazla merhaba demişizdir.'

'Daha çok kitaplarla ilgileniyorsun, öyle mi?'

'Kitapları severim...'

'Peki, İshbel Jardine'le ilişkin nasıl başladı?'

'İlk kez bir kulüpte karşılaşmıştık...'

'Okuldan tanımıyor muydun?'

Brinkley başını iki yana salladı. 'Benden üç sınıf küçüktü.'

'Yani o kulüpte tanıştınız ve daha sonra çıkmaya başladınız?'

'Hemen değil... Önce birkaç kez dansa gittik. Ama bu arada arkadaşlarıyla da dans ediyordum.'

Siobhan, 'Hangi arkadaşlarıyla, Roy?' diye sordu. Brinkley, Young'dan Siobhan'a sonra tekrar Young'a baktı.

'Ben Donny Cruikshank hakkında konuşacağımızı sanmıştım.'

Young konu önemsizmiş gibi bir el hareketi yaptı. 'Bilgi ediniyoruz, Roy.'

Brinkley, Siobhan'a döndü. 'İki iyi arkadaşı vardı. Janet'le, Susie.'

Siobhan, 'Janet, Whitemire'da çalışan, Susie de Salon'daki değil mi?' diye sordu. Brinkley başıyla onayladı. 'Hangi kulüpte tanışmıştınız?'

'Falkirk'de bir yer... Şimdi kapandı sanırım...' Düşünmek için kaşlarını çattı.

Siobhan, 'Albatross'mu?' diye bir tahminde bulundu.

'Evet, orası.' Brinkley heyecanla kafasını sallıyordu.

Young, 'Orayı biliyor musun?' diye sordu Siobhan'a.

'Başka bir olayda söz konusu olmuştu.'

'Öyle mi?'

Siobhan başıyla Brinkley'i işaret ederek, 'Sonra' diye uyardı. Young anladı ve başını salladı.

Siobhan, 'İshbel'le o iki arkadaşı çok samimiydiler, değil mi Roy?' diye sordu.

'Evet, öyle.'

'Peki, niçin onlara hiçbir şey söylemeden gitti dersin?'

Omuzlarını silkti, Brinkley. 'Onlara sordunuz mu?'

'Ben sana soruyorum.'

'Bir yanıt veremeyeceğim.'

'Peki şuna ne yanıt verirsin. Niçin ayrıldınız?'

'Bilmiyorum, sadece ayrıldık.'

Young Brinkley'e doğru bir adım atarak, 'Ama bir nedeni olmalı, değil mi?' diye ekledi. 'Yani o mu seni terk etti, yoksa sen mi onu?'

'Daha çok karşılıklı olarak.'

Siobhan, 'Onun için de arkadaş kaldınız, öyle mi?' dedi. 'Peki kaçtığını duyduğunda aklına ilk ne geldi?'

Sandalyesini gıcırdatarak kımıldandı. 'Annesiyle babası evime geldiler ve onu görüp görmediğimi sordular. Doğrusunu isterseniz...'

'Evet?'

'Onların hatası olabileceğini düşündüm. Tracy'nin intiharını unutamamışlardı. Sürekli ondan söz edip geçmişi andıklarını duymuştum.'

'Peki İshbel? O unutmuş muydu Tracy'nin intiharını?'

'Öyle görünüyordu.'

'Peki niçin Tracy'ye benzemek için saçlarını boyatıp, stilini de aynen onunki gibi yapıyordu?'

'Bakın, onların kötü insanlar olduğunu söylemek istemiyorum...' Ellerini birbirine kavuşturarak sıktı.

'Kim? John'la, Alice mi?'

Başıyla onayladı. 'İshbel öyle düşünüyordu... Yani Tracy'yi geri istediklerini. Onu kendisinden daha çok sevdiklerine inanıyordu.'

'Onun için mi Tracy'ye benzemeye çalışıyordu?'

Yine başını salladı. 'Yani, taşınması zor bir yük, öyle değil mi? Belki de onun için kaçmıştır...' Başını üzüntüyle eğdi. Siobhan, Les Young'a baktı, o da düşünceli bir ifadeyle dudaklarını büzmüştü. Sessizlik en az bir dakika sürdü ve Siobhan tarafından bozuldu.

'İshbel'in nerede olduğunu biliyor musun, Roy?'

'Hayır.'

'Donny Cruikshank'ı sen mi öldürdün?'

'Keşke öldürmüş olsaydım diye düşündüğüm de oluyor.'

'Kimin yaptığını düşünüyorsun? Aklından hiç İshbel'in babası geçti mi?'

Brinkley kafasını kaldırdı. 'Evet geçti... Ama sadece bir an için.'

Siobhan, onu anlıyormuş gibi başını salladı.

Les Young'ın da bir sorusu vardı. 'Cruikshank'ı cezaevinden çıktıktan sonra gördün mü, Roy?'

'Gördüm.'

'Konuştunuz mu?'

Başını iki yana salladı. 'Ama bir adamla iki kez gördüğümü hatırlıyorum.'

'Hangi adamla?'

'Bilmiyorum, bir arkadaşı olmalı.'

'Yani tanımadığın biri mi?'

'Evet.'

'O zaman buralı biri değil?'

'Evet, değil sanırım... Gerçi Banehall'da yaşayan herkesi tanımıyorum. Sizin de dediğiniz gibi, ben genellikle kitaplardan kafamı kaldırmam.'

'Adamı tarif edebilir misin?'

Brinkley, 'Gördüğünüz anda hemen tanıyabilirsiniz,' dedi ve yarım ağızla gülümsedi.

'Nasıl yani?'

'Tüm boynunu kaplayan bir dövmesi vardı.' Eliyle boynuna dokundu. 'Bir örümcek ağı.'

Roy Brinkley tarafından duyulmamak için Siobhan'ın arabasında oturdular.

Siobhan, 'Örümcek ağı,' dedi.

Young, 'İlk kez duymuyoruz,' dedi. 'Bane'deki adamlardan biri de söylemişti. Barmen de öyle birine servis yaptığından ve tipinden hiç hoşlanmadığından söz etmişti'

'Adı yok mu?'

Young başını iki yana salladı. 'Şimdilik yok ama bulacağız.'

'Cezaevinde tanıştığı biri olabilir mi?'

Young yanıt vermedi, onun da bir sorusu vardı. 'Bu Albatross hikâyesi ne?'

'Orayı sen de mi biliyorsun yoksa?'

'Gençliğimde Livingston'da yaşıyordum. Eğlenmek için Lothian Road'a gidemezsek Albatross'a gidip kurtlarımızı dökerdik.'

'Ünlü bir yerdi yani?'

'Kötü bir ses sistemi, su katılmış birası ve yapış yapış bir dans pisti vardı.'

'Ama yine de gidenler vardı, diyorsun.'

'O sıralar kasabada başka bir yer yoktu... Bazı geceler erkekten çok kadın olurdu. Üstelik daha yaşını başını almış, öyle yerlere takılmaması gereken tipler.'

'Yani bir randevu evi gibi mi çalışıyordu?'

Young omzunu silkti. 'Onu öğrenecek kadar gitmedim.'

Siobhan, 'Çok mu briç oynuyordun?' diye dalga geçti.

Young duymazlıktan geldi. 'Ben senin bilmene şaşırdım.'

'İskeletler hakkında bir şey okudun mu gazetede?'

Gülümsedi Young. 'Gazetede okumam gerekmiyordu, karakolda yeteri kadar dedikodusu yapıldı. Doktor Curt'un yanıldığı çok enderdir.'

Siobhan, 'Sadece o yanılmadı,' dedi. 'Ben de çok fena yanıldım.'

'Nasıl?'

'Bebek iskeletinin üzerini ceketimle örttüm.'

'Plastik iskeletin mi?'

'Yarı yarıya toprak ve çimentoyla kaplıydı.'

Young teslim olur gibi ellerini kaldırdı. 'Bağlantıyı hâlâ anlayamadım.'

Siobhan, 'Ciddi bir bağlantı yok' dedi. 'İskeletlerin bulunduğu barın sahibi eskiden Albatross'u işletiyormuş.'

'Yani rastlantı mı?'

'Öyle sanıyorum.'

'Ama yine de onunla konuşup, İshbel'i tanıyıp tanımadığını sorarsın, değil mi?'

'Evet, olabilir.'

Young içini çekti. 'Elimizde dövmeli adamdan başka bir şey yok.'

'Bir saat önce bildiklerimizden fazlasını biliyoruz.'

'Öyle sanırım.' Otoparkın ötesine doğru baktı. 'Şu Banehall'da da doğru dürüst bir kafe yok.'

'M8 otoyolundan Harthill'e doğru gidebiliriz.'

'Niye? Harthill'de ne var?'

'Otoyolda servis istasyonları var.'

'Doğru dürüst bir yer dedim, değil mi?'

'Sadece bir fikirdi...' Siobhan da camdan dışarı doğru bakmayı yeğledi.

Young sonunda, 'Pekâlâ,' dedi. 'Arabayı sen kullan, içkiler de benden.'

Siobhan kontağı çevirirken, 'Anlaştık,' dedi.

YİRMİ ÜÇ

Rebus, George Meydanında Doktor Maybury'nin ofisinin önündeydi. İçeriden sesler geliyordu ama yine de kapıyı tıklattı.

'Girin!'

Kapıyı açtı ve içeriye göz attı. Ders veriliyordu, gözlerinden uyku akan sekiz genç bir masanın çevresine toplanmıştı. Maybury'ye bakarak gülümsedi. 'Bir dakika görüşebilir miyiz?'

Gözlüklerini burnunun üzerinden kaydırdı ve bir kordonun ucunda göğsünün üzerinde sallanmaya bıraktı. Sonra bir şey söylemeden kalktı ve sandalyelerle duvarın arasındaki daracık boşluktan sıkışarak geçip dışarıya çıktı, kapıyı arkasından kapatıp derin bir iç çekti.

Rebus, 'Sizi yine rahatsız ettiğim için çok özür dilerim,' diye başladı.

Maybury, 'Hayır, o değil,' diyerek burnunun kemerini ovuşturdu.

'Öğrenciler mi biraz deli?'

'Pazartesi sabahı bu kadar yoğun ders yapılır mı hiç?' Boynunu sağa, sola uzatıp esnetti. 'Özür dilerim, bu sizin sorununuz değil. Senegalli kadını bulabildiniz mi?'

'Ben de onun için gelmiştim.'

'Öyle mi?'

'En son teorimiz, onun bazı öğrencileri tanıyabileceği.' Rebus, biraz durdu. 'Hatta belki kendisi de öğrencidir.'

'Oh?'

'Evet, ben de size soracaktım... öyle birini nasıl arayabilirim? Biliyorum sizin konunuz değil ama, belki de bana bir yol gösterebilirsiniz...'

Maybury bir an düşündü. 'En iyisi kayıt bürosuna başvurmanız.'

'Nerede acaba?'

'Old College'de.'

'Thin kitapçısının karşısı, değil mi?'

Maybury gülümsedi. 'Uzun zamandır kitap almıyor musunuz, Müfettiş? Thin iflas edeli çok oldu, şimdi Blackwell var orada.'

'Ama Old College orada değil mi?'

Maybury başını salladı. 'Bilgiçlik tasladığım için özür dilerim.'

'Ne dersiniz, bilgi verirler mi bana?'

'Kimliğini kaybetmiş öğrencilerden başka kimseyi gördükleri yok orada. Sizi herhalde yeni ve egzotik bir tür olarak kabul edeceklerdir. Bristo Meydanından karşıya geçip, altgeçidi kullanın. West College Caddesinden Old College'e girebilirsiniz.'

'Evet orayı biliyorum, teşekkür ederim.'

Maybury, 'Aslında şu anda ne yapıyorum, biliyor musunuz?' dedi. 'Burada gevezelik ederek kaçınılmazı ertelemeye çalışıyorum.' Saatine baktı. 'Daha kırk dakika var...'

Rebus kulağını kapıya yapıştırıp içeriyi dinledi. 'Anladığım kadarıyla çoktan uyumuşlar, uyandırırsanız yazık olur.'

Maybury, 'Dil bilimi kimseyi beklemez, Müfettiş,' diyerek sırtını dikleştirdi. 'Çile çekmeye devam.' Sonra derin bir nefes alarak kapıyı açtı.

Ve içeride kayboldu.

Rebus yürürken Whitemire'ı aradı ve Treynor'la görüşmek istedi.

'Özür dilerim, Bay Treynor burada değil.'

'Sen misin, Janet?' Bir an sessizlik oldu.

Janet Eylot, 'Benim,' dedi.

'Janet, ben Müfettiş Rebus. Bak, meslektaşlarım seni rahatsız ettiyse özür dilerim. Söyle, sana bir şekilde yardımcı olabilirsem sevinirim.'

'Teşekkür ederim, Müfettiş.'

'Evet, patronuna ne oldu? Aşırı stresten hastalanmadı, değil mi?'

'Bu sabah kimseyle görüşmek istemiyormuş.'

'İyi. Ama bir de benim aradığımı söyle. Hayır diye bir sözcük kabul etmediğimi söyle.'

Janet, yanıt vermek için acele etmedi. 'Peki,' dedi sonunda. Az sonra telefondaydı Treynor.

'Bak, çok fazla işim var...'

Rebus, 'Hepimizin var, öyle değil mi?' dedi. 'Senden istediğim bilgileri toparlayabildin mi, onu soracaktım.'

'Hangi bilgileri?'

'Whitemire'dan kefaletle çıkan Kürtler ve Fransızca konuşan Afrikalılar.'

Treynor içini çekti. 'Hiç yok.'

'Emin misin?'

'Kesinlikle. İstediğin başka bir şey yoktu, değil mi?'

Rebus, 'Şu an için yok,' dedi. Son sözleri tam olarak bitmeden telefon kapanmıştı. Rebus bir an cep telefonuna baktı, ama sonra adamın başına bela olacak kadar önemli bir konu olmadığına karar verdi. Sorusunun yanıtını almıştı.

Sadece ona inandığından emin değildi.

Kayıt masasındaki kadın, 'Olağandışı,' dedi ve bu sözcüğü ilk kullanışı değildi. Rebus'u peşine takıp Old College'ın başka bir ofisine doğru götürüyordu. Rebus'un hatırladığına göre burası bir zamanlar tıp fakültesiydi. Mezar soyguncuları ganimetlerini buraya getirip, fazlasıyla meraklı araştırmacı operatörlere satarlardı. Seri katil William Burke de asıldıktan sonra otopsisi burada yapılmamış mıydı? Rebus, bu soruyu rehberine sormak gibi bir yanlışlık yaptı. Kadın yarım ay şeklindeki gözlüklerinin üzerinden ters ters ona baktı. Kendisini egzotik biri olarak düşünüyorsa bile bunu çok iyi gizliyordu.

Kadın titrek bir sesle, 'O konuda bir şey bilmiyorum,' dedi. Ayaklarını birbirine yakın tutarak küçük ve hızlı adımlarla yürüyordu. Rebus onun kendi yaşlarında olduğunu tahmin etti, ama şu andakinden daha genç biri olarak gözünün önüne getirmeyi başaramadı. Kadın şimdi de kendi kendine konuşur gibi, 'Olağanüstü,' demişti. Rebus, kelime haznesini genişletiyor herhalde, diye düşündü.

Rebus, 'Yapacağınız en küçük bir yardım bile çok işimize yarayacak,' dedi. İlk karşılaştıklarında da aynı şeyleri söylemişti. Kadın onu dikkatle dinledikten sonra yönetim kademesinin daha üst basamaklarında olan birini arayıp izin almıştı. Ama bu sınırlı bir izindi ve kişisel bilgiler gizliydi. Bunlara ulaşmak için önce bir dilekçe verilecekti, dilekçe üzerinde tartışıldıktan sonra ancak gerekçeler uygun bulunursa böyle bir izin verilebilirdi.

Rebus elbette bu kuralların doğruluğunu kabul ediyordu, ama üniversiteye kayıtlı hiç Senegalli öğrenci yoksa, bu kadar çaba da boşuna harcanmış olacaktı.

Bayan Scrimgour sonunda veri tabanına bakmayı kabul etti.

Şimdi, 'Aslında ofiste de bekleyebilirdiniz,' diyordu. Açık duran bir kapıdan girerlerken, Rebus sadece başını salladı. İçeride bilgisayarın başında çalışan genç bir kadın vardı. 'Seni biraz kurtarayım o işten, Nancy,' dedi Bayan Scrimgour, ama sanki bir istekte bulunmuyor da kadını azarlıyormuş gibi konuşmayı başarmıştı. Nancy kadının isteğini telaşla yerine getirmek isterken neredeyse sandalyesinden düşüyordu. Bayan Scrimgour başının bir hareketiyle masanın diğer tarafını işaret ederek, Rebus'un o tarafta, monitörü göremeyeceği bir yerde durmasını istediğini anlattı. Rebus bir dereceye kadar uydu bu isteğe, ama dirseklerini masaya dayayarak öne eğildi ve gözlerini Bayan Scrimgour'un gözleriyle aynı hizaya getirdi. Kadın kaşlarını çatarak baktığında ise ona gülümsedi.

Sonra, 'Bir şey var mı?' diye sordu.

Kadın klavyenin tuşlarına vuruyordu. 'Afrika beş bölgeye ayrılmış,' diyerek Rebus'u bilgilendirdi.

'Senegal kuzeybatıda bulunuyor.'

Kadın dik dik ona baktı. 'Kuzeyde mi, batıda mı?'

Rebus başını yana eğerek, 'Ya birindedir ya da diğerinde,' dedi. Kadın burnunu çektikten sonra bir şeyler daha yazdı ve sonra elini farenin üzerine götürdü.

'Evet,' dedi. 'Senegalli bir öğrencimiz var. Oldu mu?'

'Kim olduğunu ve nerede bulabileceğimi öğrenemeyecek miyim?'

'Daha önce konuştuğumuz prosedürler uygulanmadan, hayır.'

'Yani daha bir sürü zaman kaybedeceğiz?'

Kadın monoton bir sesle,'Prosedürlere uyulmalı,' dedi. 'Yasalar böyle diyor. Söylememe gerek yok sanırım.'

Rebus yavaşça başını sallarken yüzünü ona birkaç santim daha yaklaştırdı ve kadın irkilerek arkasına yaslandı.

'Evet,' dedi. 'Sizin için bugün yapabileceklerim bu kadar.'

'Buradan giderken bilgisayarı yanlışlıkla açık bıraksanız olmaz değil mi...?'

'Bu sorunun yanıtını sanırım ikimiz de biliyoruz, Müfettiş,' diyerek, fareyi iki kez tıklattı. Rebus ekrandaki bilginin gittiğini biliyordu ama hiç sorun değildi. Kadının gözlüklerine bakarak göreceğini görmüştü zaten. Siyah kıvırcık saçlı genç bir kadının gülümseyen fotoğrafı. Adının Kawake olduğundan da emindi. Üniversitenin Dalkeith Caddesindeki öğrenci yurdunda kalıyordu.

Bayan Scrimgour'a, 'Çok yardımcı oldunuz,' dedi.

Kadın, bu sözlerden duyduğu hoşnutsuzluğu gizlemeye çalıştı.

Pollock Halls, Arthur's Seat'in eteklerinde, Holyrood Parkının kıyısındaydı. Burası, eski ve yeni mimari tarzların iç içe girdiği binalarla labirenti andıran büyük bir öğrenci kampusuydu. Rebus arabasını giriş kapısının önünde durdurdu ve üniformalı muhafızla konuşmak için dışarı çıktı.

Adam, 'Merhaba, John,' dedi.

Rebus, 'İyi görünüyorsun, Andy,' diyerek uzatılan eli sıktı.

Andy Edmunds on sekiz yaşından beri polis memuru olduğu için, ellinci doğum gününe birkaç yıl kala emekli olabilmişti. Burada yarım gün muhafızlık yaparak gününün birkaç saatini doldurmuş oluyordu. Geçmişte iki adam da birbirine çok yardımcı olmuştu. Andy, Pollock'daki öğrencilere uyuşturucu satmaya çalışanları Rebus'a ihbar ediyor ve bunun karşılığı olarak da Rebus onun kendisini hâlâ bir polis gibi hissetmesini sağlıyordu.

'Ne arıyorsun burada?' diye sordu.

'Senden bir ricam olacak. Elimde bir kızın adı var. İlk adı veya soyadı olabilir. En son burada kaldığını da biliyorum.'

'Ne yapmış?'

Rebus, söyleyeceği şeyin önemini vurgulamak ister gibi çevresine bakındı. Andy de bu yemi yuttu ve bir adım yaklaştı.

Rebus alçak sesle, 'Knoxland'de bir cinayet işlendiğini biliyorsun,' dedi.'O olayla bir bağlantısı olabilir.' Sonra işaret parmağını dudağına götürdü ve Edmunds anlayışla başını salladı.

'Bana söylenen her şey bende kalır, John. Bunu biliyorsun.'

'Biliyorum, Andy. Peki... Onu bulabilme şansımız var mı?'

"Biz" tanımı, Edmunds'u heyecanlandırmış görünüyordu. Hemen cam kulübesine girip birini aradı ve sonra Rebus'a döndü. 'Gidip Maureen'le konuşalım.' Sonra gözünü kırptı. 'Aramızda ufak tefek bir şeyler var ama evli...' İşaret parmağını dudağına götürme sırası ona gelmişti.

Rebus sadece başını salladı. Edmunds'la bir sırrını paylaşmıştı, karşılığında elbette ona da bir sır verilmeliydi. Birlikte yönetim binasının on metre ileride bulunan kapısına doğru yürüdüler. Sitedeki en eski yapı buydu ve baronyal tarzında inşa edilmişti. Giriş holüne çok ge-

niş ahşap bir merdiven hükmediyor, duvarlar koyu renk tahta panellerle eski devirlerin ihtişamını yansıtıyordu.. Maureen'in zemin kattaki ofisinde yeşil mermerden yapılmış çok gösterişli bir şömine vardı ve tavan aynalık tahtalarıyla süslenmişti. Ama kadın Rebus'un umduğu gibi çıkmadı. Kısa boylu, tombul, fare gibi çekingen bir tipti. Rebus onu, üniformalı bir adamla yasak ilişki sürdüren biri olarak gözünde canlandıramadı. Edmunds, nasıl bir değer biçtiğini anlamak istermiş gibi gözlerini Rebus'a dikmişti. Rebus bir kaşını kaldırarak hafifçe başını eğdi ve eski polis bundan tatmin olmuş göründü.

Rebus Maureen'in elini sıktıktan sonra, aradığı kişinin adını söyledi. 'Belki bir iki harfin yerini karıştırmış olabilirim,' diyerek de uyardı.

Maureen, 'Kawame Mana,' diye doğruladı. 'Burada görebilirsiniz.' Monitöründe, Bayan Scrimgour'daki fotoğraf ve bilgilerin aynısı görülüyordu. 'Fergusson Hall'da bir odası var... Psikoloji okuyor.'

Rebus not defterini çıkardı. 'Doğum tarihi ne?'

Maureen ekrana dokundu ve Rebus gördüklerini not etti. Kawame yirmi yaşındaydı ve ikinci sınıfa devam ediyordu.

Mauren, 'Ona Kate denilmesini ister,' diye ekledi. 'Oda numarası 210.'

Rebus, başını sallamakta olan Andy Edmunds'a döndü. Adam, 'Sana göstereyim,' dedi.

Krem rengine boyanmış dar koridor Rebus'un beklediğinden çok daha sessizdi.

'Kimse müziği sonuna kadar açıp hip-hop dinlemiyor mu?' diye sorduğu Edmunds güldü.

'Artık herkes kulaklık takıyor, John. Dünyayı umursamıyorlar.'

'O zaman kapıyı çalsak da duymayacak bizi.'

'Şimdi anlarız.' 210 numaralı kapının önünde durdular. Üzerine çiçek ve mutlu yüz desenleri yapıştırılmış, gümüş renkli minik yıldızlarla Kate adı yazılmıştı. Rebus elini yumruk yapıp üç kez hızla vurdu. İçeriden ses gelmedi ama koridorun karşı tarafındaki kapı iki parmak açıldı ve bir çift erkek gözü ona baktı. Sonra çabucak kapandı kapı ama Edmunds havayı koklamaya başlamıştı bile.

'Yüzde yüz ot,' dedi.

İkinci denemeden de sonuç alamayan Rebus karşı taraftaki kapıyı rezelerinden sarsarak tekmeledi. Açılıncaya kadar kimliğini çıkar-

mıştı bile. Uzandı ve genci küçücük kulaklıklarından tutup, çekip aldı. Daha yirmi yaşını doldurmamış bir çocuktu. Torba gibi bol yeşil renkli askeri pantolon, buruşuk gri tişört giymişti. Açık camdan içeriye soğuk hava esiyordu.

Çocuk tembel ve yayvan bir ağızla, 'Ne var?' dedi.

'Sen daha iyi bilirsin,' dedi Rebus ve pencereye giderek kafasını dışarı uzattı. Tam aşağıda bulunan fundalıkların arasından ince bir duman yükseliyordu. 'Umarım pek fazla bir şey kalmamıştı,' dedi.

'Pek fazla ne?' Kültürlü bir sesti, Londra çevresinden.

'Artık ne diyorsan... ot, duman, esrar, çift kâğıtlı...' Rebus gülümsedi. 'Ama şimdi aşağıya inip, zıvanayı aldıktan sonra kâğıdın üzerindeki tükürüğe DNA testi yaptırmak üzere tekrar buraya kadar çıkıp seni gözaltına almak istemediğimi de söyleyeyim.'

'Duymadın mı, ot suç olmaktan çıkarıldı?'

Rebus başını iki yana salladı. 'Hayır, sadece cezası azaltıldı. İkisi arasında fark var. Ama yine de ailene telefon etme hakkına sahip olacaksın. O yasa henüz değişmedi.' Sonra odanın içinde gözlerini gezdirdi. Tek kişilik bir yatak, yere atılmış kalın bir yorgan, raflar dolusu kitap ve bir sehpanın üzerinde duran dizüstü bilgisayar. Duvarlarda tiyatro oyunlarının posterleri.

Rebus, 'Sanırım tiyatroyu seviyorsun?' diye sordu.

'Biraz oyunculuk yaptım. Öğrenci prodüksiyonlarında.'

Rebus başını salladı. 'Kate'i tanıyor musun?'

'Evet.' Çocuk, az önce kulaklıkların bağlı olduğu aygıtı kapattı. Rebus, "Siobhan bunun ne olduğunu bilir herhalde," diye düşündü. Kendisi ancak CD çalamayacak kadar küçük bir alet olduğunu söyleyebilirdi.

'Onu nerede bulabileceğimizi biliyor musun?'

'Ne yaptı ki?'

'Bir şey yapmadı, sadece konuşmak istiyoruz.'

'Odasında çok fazla durmaz... Kütüphanede olabilir.'

'John...' Bu ses de, kapıyı açık tutarak koridoru gözleyen Edmunds'dan gelmişti. Koyu tenli, kıvırcık saçlarını bir bantla arkada toplamış genç bir kadın karşıdaki kapıyı açarken, omzunun üzerinden meraklı gözlerle komşusunun açık duran kapısından içeri kaçamak bakışlar atıyordu.

Rebus, 'Kate mi?' diye sordu.

'Evet? Bir şey mi var?' Her sözcüğe eşdeğer tonlama yapan bir aksanı vardı.

Rebus, 'Ben polisim, Kate,' diyerek koridora çıktı. Edmunds kapıyı öğrencinin üzerine kapatıp, onu devreden çıkarmıştı. 'Biraz konuşabilir miyiz?'

'Tanrım, aileme bir şey mi oldu?' Kocaman gözleri daha da büyümüştü. 'Onlara bir şey mi oldu?' Omzuna asılı duran torba kayarak yere inmişti.

Rebus, 'Ailenle ilgili bir konu değil,' diyerek onu rahatlattı.

'Peki ne o zaman...? Anlayamadım.'

Rebus elini cebine atıp, saydam kutusunun içinde duran kaseti çıkardı ve hafifçe tıkırdattı. 'Kasetçaların var mı?'

Kaset bittiğinde Kate başını kaldırarak Rebus'un gözlerine baktı.

Titreyen bir sesle, 'Bana niçin dinlettiniz bunu?' diye sordu.

Rebus elleri arkasında gardırobun önünde duruyordu. Andy Edmunds'a dışarıda beklemesini söylemiş ve elbette o da bundan hiç hoşlanmamıştı. Bu bir polis soruşturmasıydı ve Rebus onun dinlemesini uygun görmemişti. Kendisi her ne düşünürse düşünsün, onun artık bir polis olmadığı gerçekti. Ayrıca oda çok ufaktı, zaten Rebus da onu dışarıya üçüne birden yer olmadığı gerekçesiyle göndermişti. Kate'i çok fazla huzursuz etmek de istemiyordu. Radyolu kasetçalar masanın üzerindeydi. Rebus uzanıp önce stop sonra da başa sar tuşuna bastı.

'Bir daha dinlemek ister misin?'

'Ne yapmamı istediğinizi anlayamadım.'

'Kasetteki kadının Senegalli olduğunu düşünüyoruz.'

'Senegalli mi?' Kate dudaklarını büzdü. 'Ama olabilir de... Kim söyledi size?'

'Dil bilimleri bölümünden biri.' Rebus kaseti çıkarıp aldı. 'Edinburgh'da çok Senegalli var mı?'

'Bildiğim kadarıyla benden başka yok.' Kate kasete baktı. 'Ne yapmış o kadın?'

Rebus Kate'in CD koleksiyonunu yakından inceler gibi yaptı. Bütün bir rafı doldurmuşlardı. Pencerenin içinde de dağınık halde bir yığın vardı. 'Müziği seviyorsun, Kate.'

'Dans etmeyi severim.'

Rebus başını salladı. 'Evet görebiliyorum.' Aslında görebildiği şey, kendisine tümüyle yabancı bir sürü yeni grup çıkmış olduğuydu. Doğruldu. 'Senegalli kimse tanımıyor musun?'

'Glasgow'da birkaç kişi olduğunu biliyorum... Ne yapmış bu kadın?'

'Kasette dinlediğini... Bir yardım çağrısı yapmış. Tanıdığı biri öldürülmüş, onun için de bulup konuşmak istiyoruz.'

'Onun yaptığını mı sanıyorsunuz?'

'Psikolog sensin, sen ne diyorsun?'

'O öldürmüş olsa polisi niçin arasın ki?'

Rebus başıyla onayladı. 'Biz de öyle düşünüyoruz. Ama yine de bir şeyler biliyor olabilir.' Rebus her şeyin notunu almıştı. Kate'in takılarından, yeni kokan deri torbasına kadar. Gözlerini odanın içinde gezdirerek aile bireylerinin fotoğraflarını aradı. Okul giderlerini ailesinin karşıladığını varsayıyordu. 'Ailen Senegal'de mi, Kate?'

'Evet, Dakar'da.'

'Şu rallinin son durağı, değil mi?'

'Evet, öyle.'

'Peki ailen... Onlarla haberleşiyor musun?'

'Hayır.'

'Oh? O zaman harcamalarını kendin mi karşılıyorsun?' Sert bakışlar Rebus'a yöneldi.

'Özür dilerim... Bizim işin kötü yanı da bu. Her şeye burnumuzu sokarız. Nasıl, İskoçya'yı seviyor musun?'

'Senegal'den çok daha soğuk bir yer.'

'Herhalde, tahmin edebiliyorum.'

'Sadece ikliminden söz etmiyorum.'

Rebus, anlayışla başını salladı. 'Demek bana yardım edemeyeceksin, Kate?'

'Gerçekten çok üzgünüm.'

'Senin bir hatan yok.' Kartvizitini masanın üzerine bıraktı. 'Ama sizin ülkeden bir yabancıyla aniden yollarınız kesişirse...'

'Size kesinlikle haber veririm.' Oturduğu yataktan kalktı, Rebus'u bir an önce sepetlemek istediği belliydi.

Rebus, 'Peki, tekrar teşekkür ederim,' diyerek elini uzattı. Kate'in eli soğuk ve yapışkandı. Rebus, kapı arkasından kapanırken onun bakışlarını düşünüyordu. Rahatlama ifadesi olan bakışlarını.

Edmunds en üst basamağa oturup kollarını dizlerine dolamıştı. Rebus özür dileyerek kendine göre bir açıklama yaptı. Birlikte dışarı çıkıp, Rebus'un arabasının çıkması için bariyeri kaldırıncaya kadar Edmunds bir şey söylemedi. Sonra ona döndü.

'O dediğin doğru mu? Sigara kâğıdından DNA elde edilebiliyor mu?'

'Nereden bileyim, Andy? Ama o ufaklığın yüreğine bir korku saldı, önemli olan da bu.'

Pornografik filmler Livingston'daki Polis Merkezine gitmişti. Siobhan, izleme odasında kendisinden başka üç tane daha kadın polis bulunmasının yaklaşık on iki erkek polisin rahatını kaçırdığını fark etti. İzlemenin yapıldığı televizyon sadece 55 ekran olduğu için herkesin çevresinde toplanması gerekiyordu. Erkekler genel olarak ağızlarını açmadan veya kalemlerinin ucunu dişleyerek izliyorlar, esprileri minimumda tutmaya çalışıyorlardı. Les Young ise grubun gerisinde, kollarını göğsünde kavuşturmuş, ayakkabılarına bakarak, kendisini bu olayın dışında tutmak istermiş gibi bir aşağı bir yukarı odayı arşınlıyordu.

Filmlerin bazıları Amerika'da ve kıta Avrupa'sında çekilmiş piyasa ürünleriydi. Bir tanesi Almancaydı, Japonca olanda ise on beş, on altı yaşından büyük olmayan okul üniformalı kızlar rol almıştı.

Polis memurlarından biri, 'Çocuk pornografisi,' dedi. Zaman zaman görüntünün dondurulmasını isteyip, dijital kamerayla ekrandaki yüzün fotoğrafını çeken görevliydi bu.

DVD'lerden biri çok kötü çekilip çok kötü kurgulanmıştı. Filmde varoşlarda olduğu açıkça anlaşılan bir evin oturma odası görülüyordu. Bir çift, yeşil deri bir kanepede, bir diğer çift ise yere serilmiş olan uzun tüylü kilimin üzerindeydi. İçinde elektrik sobası bulunan şöminenin yanına çömelmiş koyu tenli üstsüz kadın ise onlara bakarak mastürbasyon yapmaktaydı. Kamera bahçe hortumu gibi her tarafta dolaşıyordu. Kameraman bir ara kadınlardan birinin göğsünü okşamak isteyince eli görüntüye girdi. O ana kadar sadece inlemeler, hafif çığlıklar, ahlar, ohlar olan ses kaydında sözleri de duyulmuştu üstelik.

'Çok iyi değil mi, koca adam?'

Polislerden biri, 'Bu adam buralı,' dedi.

Bir başkası, 'Bir dijital kamera, bir de bilgisayar,' dedi. 'İsteyen herkes kendi pornografik filmini çekebiliyor günümüzde.'

Kadınlardan biri kısıtlayıcı bir ses tonuyla, 'Neyse ki herkes çekmek istemiyor,' dedi.

Siobhan, 'Bir dakika,' diye söze karıştı. 'Biraz geri alır mısın?'

Elinde kumanda olan memur görüntüyü önce dondurdu sonra kare kare geriye almaya başladı.

'Bir şeyler mi öğrenmeye çalışıyorsun, Siobhan?' dedi adamlardan biri ve kahkahalar yükseldi.

Les Young, 'Bu kadar yeter, Rod,' diye seslendi.

Siobhan'ın yanında bulunan bir polis, önündeki arkadaşının kulağına eğilip. 'Kilimin üzerindeki kadın da az önce aynı şeyi söylüyordu,' diye fısıldadı.

Bu sözler yeni kahkahalara yol açtı ama Siobhan'ın aklı televizyon ekranındaydı. 'Orada dondur,' dedi. 'Kameramanın elinin üzerindeki ne öyle?'

Bir ses, 'Doğum lekesi,' dedi. Polisler kafalarını uzatıp daha iyi görmeye çalışıyorlardı.

Kadın polislerden biri, 'Dövme,' dedi. Siobhan başıyla onayladı. Sonra sandalyesinde iyice öne kayarak ekrana biraz daha yaklaştı. 'Bana kalırsa bu bir örümcek,' dedi ve kafasını kaldırıp Young'a baktı.

Young alçak sesle, 'Bir örümcek dövmesi,' dedi.

'Örümcek ağı da boynunda olabilir.'

'Yani Donny'nin arkadaşı pornografik film çekiyormuş.'

'Onun kim olduğunu öğrenmeliyiz.'

Les Young odanın içine bakındı. 'Cruikshank'ın arkadaşlarını kim araştıracaktı?'

Ekip elemanları birbirlerine baktılar, başlarını iki yana sallayıp omuz silktiler. Sonra kadın polislerden biri hafifçe öksürerek boğazını temizledikten sonra yanıt verdi.

'Dedektif Maxton, efendim.'

'Nerede şimdi?'

'Sanırım Barlinnie'ye gideceğini söylemişti.' Bu Cruikshank'ın cezaevindeki arkadaşlarını araştırmaya gittiği anlamını taşıyordu.

Young, 'Telefon et ve dövme konusunu bildir,' dedi. Kadın masadaki telefona doğru ilerlerken, Siobhan cep telefonunu çıkarıp televizyonun önünden uzaklaştı ve perdeleri kapalı olan pencerenin yanına gitti.

'Roy Brinkley'le görüşebilir miyim, lütfen?' Başını kaldırdığında Young'la göz göze geldi ve Young başını salladı. Siobhan'ın ne yaptığını anlamıştı. 'Roy, ben Dedektif Clarke... Bak, Cruikshank'ın bir arkadaşı var demiştin, şu boynunda örümcek ağı dövmesi olan... O adamın herhangi bir yerinde başka bir dövme gördün mü?' Siobhan, bir süre dinledi, sonra gülümsedi. 'Elinin üzerinde öyle mi? Peki, teşekkür ederim. Seni yine kitaplarınla baş başa bırakayım.'

Görüşmeyi sona erdirdi. 'Elinin üzerinde örümcek dövmesi varmış.'

'İyi iş çıkardın, Siobhan.'

Siobhan üzerine birkaç kıskanç bakış yöneldiğini fark etti ama umursamadı. 'Kimliğini öğrenmeden pek bir işimize yaramaz.'

Young da aynı fikirdeydi. Elinde kumanda olan memur filmi oynatmaya devam etti.

Sonra, 'Şansımız varsa bir şeyler daha görürüz,' dedi. 'Bu adam elini uzatacak kadar hevesliyse, belki kamerayı da bir başkasına verir.'

Yerlerine oturup izlemeye devam ettiler. Siobhan'ın kafasını kurcalayan bir şey vardı ama ne olduğunu tam çıkaramamıştı. Sonra kamera kanepenin üzerinden pan yaparak az önce çömelmiş olan kadına yöneldi. Ama kadın artık çömelmiyordu, ayağa kalkmıştı. Fonda müzik sesi vardı ve bu sonradan yapılmış bir kayıt değil, çekim yapılan odada çalınan müzikti. Kadın kendini müziğe kaptırmış, çevresindeki koreografiyle hiç ilgilenmeden dans ediyordu.

Siobhan alçak sesle, 'Onu daha önce görmüştüm,' dedi. Göz ucuyla, ekiptekilerden birinin inanmaz bir tavırla gözlerini devirdiğini gördü.

İşte yine yapıyordu. Külotlu Yüzbaşının yavuklusu yine onları utandırmaya çalışıyordu.

Siobhan'ın içinden onlara, "bu olayı böyle kabul etmek zorundasınız," demek geçti ama, onun yerine Young'a döndü ve onun da hayret dolu gözlerle kendisine baktığını gördü. 'Onu dans ederken bir kez daha görmüştüm.'

'Nerede?'

Siobhan ekibe baktı, sonra yine Young'a döndü. 'The Nook diye bir yerde.'

'Kucak dansı barı,' dedi adamlardan biri ve kahkahalarla birlikte başparmaklar havaya yükseldi.

Biri, 'Peki denemeyi başarıyla geçtin mi?' diye Siobhan'a sordu ve ortalık kahkahadan yıkıldı.

Les Young'dan, 'Okul çocuğu gibi davranıyorsunuz,' diye sert bir karşılık geldi. 'Ya büyüyün, ya da hemen dışarı çıkın!' Baş parmağıyla kapıyı işaret etti. Sonra Siobhan'a döndü. 'Ne zaman gördün?'

'Birkaç gün önce. İshbel Jardine'le ilgili olarak.' Şimdi bütün oda dikkatle onu dinliyordu. 'Orada çalışabileceğine ilişkin bir duyum almıştık.'

'Evet?'

Siobhan başını iki yana salladı. 'Ondan bir iz bulamadık. Ama...' Parmağıyla televizyonu işaret etti. 'Bu kızı orada gördüğümü anımsıyorum. Şimdi yaptığı dansın aynısını yapıyordu.' Ekranda, üzerinde çoraplarından başka bir şey olmayan çıplak bir adam dans eden kıza yaklaşıyordu. Ellerini kızın omuzlarına bastırıp onu yere diz çökmeye zorladı ama kız kıvrak bir hareketle ellerinden kurtulup, gözleri kapalı bir şekilde dans etmeye devam etti. Adam kameraya bakarak omuzlarını silkti. Sonra kamera yere doğru yöneldi ve netlik kayboldu. Tekrar yukarı doğrulduğunda başka bir adam girmişti çerçeveye.

Kafası tıraşlıydı, yüzündeki yara izleri gerçek hayatta olduğundan çok daha belirgin görünüyordu filmde.

Donny Cruikshank.

Giyinikti, yüzünde yaygın bir sırıtış, elinde bir kutu bira vardı.

Boş elini uzatarak, 'Versene şu kamerayı,' dedi.

'Nasıl kullanacağını biliyor musun?'

'Git başımdan Mark. Sen kullanabiliyorsan ben de kullanırım.'

Polislerden biri, 'Aferin sana, Donny!' dedi. "Mark" adını not defterine kaydederken.

Görüntüdeki konuşma biraz daha devam ettikten sonra kamera el değiştirdi ve Donny Cruikshank arkadaşını da çekmek için kamerayı ona yöneltti. Adam yüzünü gizlemek istemiş ama elini biraz yavaş kaldırmıştı. Kumandayı elinde tutan polis memuru kimsenin bir şey söylemesine gerek bırakmadan filmi biraz geri aldı ve sonra görüntüyü dondurdu. Yanındaki arkadaşı da elindeki dijital kamerayı yüzüne götürdü.

Ekranda terden parıldayan kocaman kabak bir kafa görünüyordu. Her iki kulağında ve burnunda çivi şeklinde metal takılar, kalın siyah kaşlarından birinde uzun bir yara izi vardı. Arkadaşına bozulmak üzere açtığı ağzı, ön dişlerinden birinin eksik olduğunu gösteriyordu.

Ve elbette tüm boynunu kaplayan bir örümcek ağı dövmesi vardı...

YİRMİ DÖRT

Pollock Halls'la, Gayfield Square arası uzun bir yol değildi. Suç Araştırma Birimi ofisinde yalnızca bir kişi vardı ve o da Rebus içeri girer girmez yüzü kızarmaya başlayan Phyllida Hawes'ti.

'Bugünlerde başka meslektaşlarını da ispiyonladın mı, Dedektif Hawes?'

'Bak, John...'

Rebus güldü. 'Merak etme, Phyl. Sen yapman gerekeni yaptın.' Rebus, Hawes'ın masasının kenarına ilişmişti. 'Storey benimle konuşmaya geldiğinde, dürüst bir insan olduğuma inandığını, çünkü ünümü duymuş olduğunu söylemişti. Aslında bu konuda sana teşekkür etmem de gerekir.'

Hawes biraz rahatlayarak, 'Ne olursa olsun, sana haber vermem gerekirdi,' dedi. Rebus onun bu karşılaşmayı şu ana kadar büyük bir endişe içinde beklemiş olduğunu anladı.

'Seni suçladığım falan yok,' dedi Rebus ve kalkıp çaydanlığın durduğu masaya yöneldi. 'Sen de kahve ister misin?'

'Lütfen... Teşekkür ederim.'

Rebus, son temiz iki bardağa kaşıkla kahve koymaya başladı. Önemsemez bir ses tonuyla, 'Peki,' dedi. 'Storey'le kim tanıştırdı seni?'

'Yukarıdan geldi. Merkezden Fettes, Baş Müfettiş Macrae'ye söylemiş.'

'Macrae de bu iş için senin uygun olduğunu düşündü, öyle mi?' Sonra bu seçimi doğru bulduğunu anlatmak istermiş gibi başını salladı.

Hawes, 'Kimseye söylemememi istediler,' diye ekledi.

Rebus elindeki kaşığı ona doğru salladı. 'Hatırlayamadım... Sen süt ve şeker alıyor muydun?'

Hawes, hafifçe gülümsemeye çalıştı. 'Hayır unutmuş değilsin.'

'Ne peki?'

'Bana ilk kez olarak kahve koymayı teklif ediyorsun.'

Rebus tek kaşını kaldırdı. 'Evet, haklı olabilirsin. Her şeyin bir ilki vardır.'

Hawes, sandalyesinden kalktı ve ona doğru yürüdü. 'Bu arada, sadece süt alıyorum.'

Rebus yarım litrelik süt kartonunun içini koklayarak, 'Artık unutmam,' dedi. 'Aslında Colin için de bir kahve hazırlardım ama o şu anda herhalde Waverly'de trenle gidip gelen dükkân hırsızlarını kovalıyordur.'

Hawes başıyla pencereyi işaret ederek, 'Hayır, az önce onu çağırdılar,' dedi. Rebus gidip otoparka doğru baktı. Devriye arabalarına, dört beş kişi olmak üzere üniformalı polisler doluşuyordu.

'Ne oluyor?' diye sordu.

'Cramond'dan destek gücü istenmiş.'

'Cramond'dan mı?' Rebus'un gözleri büyüdü. Bir golf sahası ile Almond Nehri arasında bulunan Cramond son derece lüks evleriyle kentin en sakin bölgelerinden biriydi. 'Köylüler mi ayaklanmış?'

Hawes'da pencerenin yanına gelip ona katılmıştı. 'Yasadışı göçmenlerle ilgili bir konuymuş,' dedi ve Rebus ona döndü.

'Tam olarak neymiş?'

Hawes başını iki yana sallarken Rebus onu kolundan tuttu ve masasına doğru götürüp telefonun almacını kaldırdı, sonra da eline tutuşturdu. 'Arkadaşın Felix'e bir telefon et bakalım.' Emir kipi kullandığını vurgulamak ister gibi konuşmuştu.

'Ne için?'

Rebus bu soruyu duymazlıktan gelip, numaraları tuşlamasını bekledi.

'Cep, değil mi?' diye sordu. Hawes başıyla onaylarken almacı el koydu. Telefon yedi sinyalden sonra açıldı.

'Evet?' dedi, sabırsız bir ses.

'Felix?' dedi Rebus, gözlerini Phyllida Hawes'ın üzerinden ayırmadan. 'Ben Rebus.'

'Şu anda çok sıkışığım.' Sesi bir arabadaymış gibi geliyordu. Ya kendisi kullanıyordu, yada bir başkası çok hızlı sürüyordu.

'Benim araştırma nasıl gidiyor diye soracaktım.'

'Senin araştırma mı...?'

'İskoçya'da yaşayan Senegalliler. Sakın unuttuğunu söyleme?' Sesine hafif bir yakınma tonu vermeyi ihmal etmemişti.

'Kafamda çok başka şeyler var, John. Ama merak etme, bakacağım.'

'Kafanı bu kadar yoran iş ne? Yoksa Cramond'a mı gidiyordun, Felix?'

Hatta bir sessizlik oldu ve Rebus'un yüzüne bir gülümseme yayıldı.

Storey ağır ağır konuşarak 'Pekâlâ' dedi. 'Bildiğim kadarıyla sana bu numarayı vermemiştim... O zaman Dedektif Hawes'dan almış olmalısın. Bu da beni Gayfield Square'den arıyorsun demek...'

'Evet, şu anda seninle konuşurken süvari birliklerini izliyorum. Cramond'da neler oluyor, Felix?'

Hatta yeni bir sessizlik çöktü, sonra Rebus'un beklediği sözcükler duyuldu.

'Belki sen de gelip gözlerinle görsen daha iyi olur...'

Otopark Cramond'un içinde değil, birkaç yüz metre dışında ve sahile yakındı. İnsanlar araçlarını orada bırakıp çalılıkların arasından geçen dolambaçlı bir patikadan deniz kıyısına inerlerdi. Burası çorak, rüzgârlı bir alandı ve herhalde daha önce hiç bu kadar kalabalık olmamıştı. En az on iki polis devriye arabası ve dört tane de polis minibüsü vardı. Ayrıca birkaç tane de Gümrük ve Göçmenlik bürolarının tercih ettiği güçlü ve hızlı otomobillerden vardı. Felix Storey, ellerini kollarını sallayarak ekiplerine emirler yağdırıyordu.

'Sahil sadece elli metre aşağıda, ama çok dikkat edin çünkü bizi gördükleri anda koşarak kaçmaya başlayacaklar. Neyse ki kaçabilecekleri pek fazla bir yer yok. Ancak Fife'a kadar yüzmek isterlerse o başka.' Bu sözler üzerine birkaç kişi gülümsedi ama o elini kaldırdı. 'Hayır olabilir, çok ciddiyim. Daha önce böyle olaylar yaşandı. Onun için sahil güvenliğe de haber verdik.' Bir telsizin sesi çatırdadı ve Storey onu alıp kulağına götürdü. Storey, 'Söyle,' dedi. Kısa bir süre, Rebus'a göre sadece statik olan sesleri dinledi. 'Anlaşıldı,' dedikten sonra da telsizi kapattı. 'Yan taraflardaki ekipler hazır olduklarını ve yarım dakika sonra harekete geçeceklerini söylüyorlar, evet biz de gidiyoruz.'

Yürümeye başladı ve sigarasını yakmaya çalışmaktan vazgeçmiş olan Rebus'un yanından geçti.

Rebus, 'Yine bir ihbar mı geldi?' diye atıldı.

'Aynı kaynak,' dedi Storey ve yürümeye devam etti. Aralarına Colin Tibbet'in de karışmış olduğu adamları peşinden geliyordu. Rebus da Storey'in yanında uygun adım yürümeye başladı.

'Ne oluyormuş? Tekneyle kaçak mı çıkarıyorlarmış sahile?'

Storey ona bir göz attı. 'Tarak işi.'

'Anlayamadım?'

'Tarak topluyorlar. Bazı çeteler var, bu işi ellerine üç beş kuruş sıkıştırdıkları kaçak göçmenlere ve sığınmacılara yaptırırlar. Şu iki Land Rover'ı görüyorsun, değil mi...?' Rebus başını çevirdi ve otoparkın uzak bir köşesinde duran araçları gördü. Arkalarına küçük birer römork bağlanmıştı. Yanlarında ikişer tane üniformalı polis nöbet tutuyordu. Adamları bunlarla getiriyorlar, toplanan tarakları da restoranlara satıyorlar.' O anda yanlarından geçtikleri bir uyarı tabelasının üzerinde, sahilde bulunan kabuklu deniz ürünlerinin zehirli atık içerebileceği ve insan sağlığı için zararlı olduğundan yenmemesi gerektiği yazılıydı. Storey, Rebus'a bir bakış daha attı. 'Restoranlar ne aldıklarını bilmiyorlar.'

Rebus, 'Bundan sonra paellaya çok daha farklı bir gözle bakacağım,' dedi. Tam römorkların ne işe yaradığını soracaktı ki, uzaktan gelen motor sesleri duyuldu. Önlerinde yükselen küçük tepeciğin üzerine çıktıklarında, aşağıda uzanan sahilde ilerleyen dört tekerlekli iki ATV motosikletine ıslak torbalar yüklenmiş olduğunu gördüler. Çekilmiş olan denizin geride bıraktığı ıslak kumun parıltısı üzerinde, ellerinde küçük kürekler ve torbalar bulunan iki büklüm insan figürleri görünüyordu.

'Şimdi!' diye bağırdı Storey ve yokuş aşağı koşmaya başladı. Arkasındakiler de olabildikleri kadar hızlı, tepenin kurumuş toprak yüzeyinden aşağı doğru koştular. Rebus olduğu yerde kalıp onları izledi. Tarak toplayıcılar başlarını kaldırıp gelenleri görünce, ellerindeki kürek ve torbaları yere bıraktılar. Bazıları olduğu yerde kalırken bazıları da koşarak kaçmaya çalıştı. Ama sahilin her iki tarafından da koşarak gelen üniformalı polisler vardı. Storey'in adamları da tepeden aşağı indikleri için, nehrin denize dökülen ağzından başka kaçabilecekleri bir yer kalmamıştı. Bir iki tanesi onu bile göze almıştı ama buz gibi soğuk su bacaklarını uyuşturmaya başladığında onlar da vazgeçtiler.

Saldırı pozisyonunda olan görevlilerin bazıları korku salacak şekilde bağırarak koşuyor, bazıları dengesini yitirip kumların üzerine dört

ayak düşüyor, bazıları da toz toprak içinde tepeden aşağıya yuvarlanıyordu. Rebus sonunda sigarasını yakabilecek kuytu bir köşe bulmuştu. Derin bir nefes çekip dumanı içinde tutarak aşağıdaki manzarayı keyifle izledi. Motosikletler daireler çizerek dolaşıyor, sürücüleri birbirlerine bağırarak bir şeyler söylüyorlardi. Bir tanesi inisiyatifi eline alarak aracını tepeden yukarı doğru sürdü, otoparka ulaşabilirse kaçabileceğini düşünüyordu belki de. Ama motorun arkasına bağlanmış olan torbalar böyle hızlı bir tırmanış için fazla ağırdı ve motor ön tekerlekleri şaha kalktıktan sonra arkaya doğru yuvarlanırken sürücüsünü de bir tarafa fırlattı. Dört tane üniformalı polis hemen adamın üzerine çullanıp kelepçeyi taktılar. Diğer sürücü aynı şeyi yapmayı hiç denemedi bile, onun yerine ellerini havaya kaldırdı. Sonra bir sivil memur geldi ve kontak anahtarını çevirerek hâlâ çalışmakta olan motoru susturdu. Bu görüntü Rebus'a bir şey anımsatmıştı... Evet, evet o sahneyi. Beatles grubunun çevirdiği Help filminin son sahnesini. Şu an bir tek Eleanor Bron eksikti.

Sahile doğru yürürken, yakalananların bazılarının genç kadınlar olduğunu gördü. Birkaç tanesi hıçkırarak ağlıyordu. Motorların sürücüleri dahil tümü Çinliye benziyordu. Storey'in adamlarından biri de bu dili biliyor gibiydi ve ellerini borazan gibi ağzına koymuş talimatlar yağdırıyordu. Ama söyledikleri her neyse kimseyi yatıştırmıyor, kadınlar giderek daha yüksek sesle ağlıyordu.

Rebus, 'Ne diyorlar?' diye sordu adama.

'Ülkelerine gönderilmek istemiyorlar.'

Rebus çevresine bakındı. 'Buradakinden daha kötü durumda olamazlar herhalde?' dedi.

Adam ağzını çarpıttı. 'Kırk kiloluk torbaya en fazla iki, üç pound alıyorlardır. İş mahkemesine falan da gidemezler.'

'Öyle elbette.'

'Köle ticaretinden başka bir şey değil. İnsanları alıp satıyorlar. Kuzeydoğuda balık temizletirler. Başka yerlerde sebze, meyve toplatırlar. Çetelerin elinde her türlü iş için adam var.' Sonra yine Çince olarak bir şeyler daha bağırmaya başladı. İşçilerin büyük bir kısmı öylesine yorgun görünüyordu ki, nedeni ne olursa olsun ellerindeki kürek ve torbaları bırakmış olmaktan memnun gibiydiler. Kumsalın yan taraflarından kuşatma yapan polisler de yakaladıkları birkaç Çinliyle oraya gelmişlerdi.

Motor sürücülerinden biri, 'Telefon etmem gerek,' diye bağırıyordu. 'Bir yere telefon etmem gerek!'

Polislerden biri, 'Karakoldan edersin,' dedi. 'Elbette iyi tarafımıza gelirse.'

Storey gidip sürücünün önünde durdu. 'Kimi aramak istiyorsun? Cep telefonun var mı?' Adam elini cebine atmak istedi ama kelepçeler izin vermedi. Storey telefonu cebinden alıp, yüzünün önünde tuttu adamın. 'Numarayı söyle, ben arayayım.'

Adam Storey'in yüzüne baktı ve sonra sırıtarak başını iki yana salladı. Bu numarayı yutmayacaktı.

Storey, 'Bu ülkede kalmak istiyor musun?' diye üsteledi. 'O zaman hemen işbirliği yapmaya başla.'

'Benim her şeyim yasal... Çalışma iznim de var.'

'Bak bu çok iyi... Ama sahte olup olmadığını veya süresinin dolup dolmadığını da araştıracağız elbette.'

Adamın yüzündeki sırıtış dondu. Sonra dalgalara yenik düşen kumdan bir kale gibi eridi.

Storey, 'Görüşmeye her zaman açığım,' diye ekledi. 'Konuşmaya karar verdiğin zaman söylersin.' Başını sallayarak onu da tepeden yukarı doğru çıkarılan diğer tutsakların yanına gönderdi. Sonra yanında duran Rebus'u fark etti. 'Serseri,' dedi. 'Belgeleri düzgün olsa hiçbir şey söylemek zorunda değil. Tarak toplamak da suç değil.'

Rebus, 'Peki diğerleri ne olacak?' diye sordu. Başıyla en arkadan giden kamburları kalıcı hale gelmiş yaşlı işçileri göstererek.

'Yasadışı gelmişlerse, ülkelerine gönderilinceye kadar gözaltında tutulacaklar.' Storey omuzlarını dikleştirdi ve ellerini diz boyu deve tüyü paltosunun ceplerine soktu. 'Onların yerini dolduracak daha bir sürü var bunlardan.'

Rebus, Storey'in ufukta yükselmeye başlayan gri dalgalara baktığını gördü. 'Canute de böyle işgal etmişti buraları,' dedi.

Storey kocaman beyaz bir mendil çıkarıp yüksek sesle sümkürdü ve Rebus'u sigarasını bitirmesi için arkada bırakarak tepeden yukarı doğru tırmanmaya başladı.

Rebus otoparka ulaştığında minibüslerin hareket etmiş olduğunu gördü. Ama elleri kelepçeli yeni bir tip çıkmıştı sahneye. Üniformalı polislerden biri, Storey'e neler olduğunu anlatıyordu.

'Yoldan geçiyordu, polis araçlarını görünce geri dönüp kaçmaya çalıştı ama yakaladık.'

Adam,'Size söyledim...' diye bağırdı. 'Sizi ilgilendiren bir durum yok!' İrlanda aksanıydı. Birkaç günlük sakal kaplı köşeli çenesini, kavgacı bir tavırla ileri çıkarmıştı. Kullandığı arabayı da otoparka getirmişlerdi. Eski model bir BMW-7 serisinden, etekleri çoktan paslanmaya başlamış soluk kırmızı renkli bir araçtı. Rebus onu daha önce de görmüştü. Çevresinde dolaştı. Yolcu koltuğunda açık duran deftere Çinli adlarından oluşan bir liste yazılmıştı. Başını kaldırdığında Storey'le göz göze geldi. Hafifçe başını salladı Storey, o da görmüştü aynı şeyi.

Rebus, 'Adın ne?' diye sordu.

'Önce sen kimliğini göster,' diye karşılık verdi adam. Zeytin yeşili bir parka giyiyordu. Rebus'un onu geçen hafta gördüğünde giydiği parka olabilirdi. Rebus'a, 'Ne bakıyorsun, öyle?' dedi ve onu yukarıdan aşağı süzdü. Rebus gülümsedi ve cep telefonunu çıkararak bir numara tuşladı.

Telefon açıldığında, 'Shug?' dedi. 'Ben Rebus... Gösteriyi hatırlıyorsun. Orada araştıracağın bir İrlandalı vardı, adını öğrenebildin mi?' Rebus gözlerini önünde duran adamdan ayırmadan yanıtı dinledi. 'Peter Hill, öyle mi?' Başını salladı. 'Yanılmıyorsam şu anda tam önümde duruyor...'

Adam sadece kaşlarını çatıp kötü kötü baktı ama inkâr etmeye kalkışmadı.

Rebus, Peter Hill'i Torpichen polis karakoluna götürmeyi önerdi, Shug Davidson onları bekliyordu. Stef Yurgii cinayeti soruşturmasının yürütüldüğü odada Rebus, Davidson'la Felix Storey'i tanıştırdı ve iki adam el sıkıştılar. Dedektiflerin birkaçı ellerinde olmadan bakakaldılar. Elbette ki ilk kez siyah bir adam görmüyorlardı ama Storey'in karakolda ilk iyi karşılanan siyah olduğu da bir gerçekti.

Davidson, Peter Hill ile Knoxland arasındaki bağlantıyı açıklarken, Rebus bir kenarda dinlemeyi yeterli görmüştü.

Storey, 'Uyuşturucu sattığına ilişkin bir kanıt var mı elinizde?' diye sordu.

'Mahkûm ettirecek kadar yok... Ama arkadaşlarından dört tanesini içeri alabildik.'

'O zaman bu belki de çok küçük bir balık, veya...'

Davidson başını sallayarak, 'Veya yakalanmayacak kadar akıllı,' dedi.

'Militanlarla bağlantısı ne?'

'Orada da kesin bir kanıt yok elimizde. Ama uyuşturucunun da bir yerlerden geliyor olması gerek. Kuzey İrlanda'da bulunan istihbarat elemanlarımız o kaynağı işaret ettiler. Teröristlerin para sağlamak için denemediği yol yok.'

'Bunların arasında kaçak göçmen çalıştırmak da var diyorsunuz?'

Davidson başını salladı. 'Her şeyin bir ilki vardır.'

Storey düşünceli bir tavırla çenesini ovuşturdu. 'Şu kullandığı araba...'

Rebus, 'BMW-7 serisi,' dedi.

Storey, başıyla onayladı. 'Üstündeki İrlanda plakası değil. Kuzey İrlanda'da genellikle üç harf ve dört rakam kullanılır.'

Rebus ona baktı. 'Bu işleri iyi biliyorsun.'

'Bir süre Gümrükte çalışmıştım. Feribotlara baka baka öğreniyor insan.'

Shug Davidson, 'Nereye varmak istediğini anlayamadım,' dedi. Storey ona döndü.

'O arabayı nereden bulduğunu merak ettim, hepsi o. Ülkeye o arabayla gelmediyse ya buradan satın almıştır, ya da...'

Davidson, 'Araba bir başkasına aittir,' diyerek yavaşça başını salladı. 'Bu adamın tek başına çalıştığını sanmıyorum, o çapta biri değil.'

Davidson, 'O zaman sorarız,' dedi. Storey gülümsedi ve onun da aynı fikirde olduğunu görmek istermiş gibi bakışlarını Rebus'a çevirdi. Ama o gözlerini hafifçe kısmıştı ve hâlâ araba konusunu düşünüyordu.

İrlandalı, iki numaralı sorgu odasına alınmıştı. İçeriye girip, kapının önünde nöbet tutan polisi dışarıya gönderen üç adamla hiç ilgilenmedi. Storey'le, Davidson masanın karşısına geçip oturdular, Rebus ise sırtını rahatça yaslayacak bir duvar buldu. Dışarıda sürdürülen yol yapım çalışmasından kompresör sesi geliyordu. Bu gürültü hiç kuşkusuz Davidson'ın kutusunu açmakta olduğu ses kasetlerine yapılacak kaydın kalitesini bozacaktı. Davidson iki kaseti kayıt aygıtına soktu ve zaman sayaçlarını eşitledi. Sonra aynı işlemi iki video kaset için de uyguladı. Video kamera kapının üst tarafındaydı ve masaya yöneltilmişti. Zanlıların baskı altında ifade verdiklerini iddia etmelerine karşı alınmış bir önlemdi bu.

Üç polis kayıtlara girmesi için kendilerini tanıttıktan sonra Davidson İrlandalıdan tam adını söylemesini istedi. Sessizliğin uzamasından rahatsız olmadığını vurgulamak istercesine önce pantolonuna yapışmış toz zerreciklerini fiskeledi, sonra ellerini öne alıp parmaklarını birbirine geçirerek masanın kenarına koydu.

Hill, gözlerini Davidson'la Storey'in arasından görünen duvara dikmiş olarak oturmayı biraz daha sürdürdü ama sonunda konuştu.

'Bir bardak çay içebilirim. Sütlü, üç şekerli.' Azıdişlerinden birkaç tanesi eksikti ve bu ona avurtları çökmüş bir görüntü verip, solgun teninin altındaki kafatasını belirginleştiriyordu. Kısa kesilmiş kır saçları, açık mavi gözleri, sıska bir boynu vardı. Yaklaşık bir yetmiş boyunda ve altmış üç kilo olabilirdi.

Takındığı tavırdan başka bir gücü yok gibi görünüyordu.

Davidson alçak sesle, 'O da olur,' dedi.

'Bir de avukat... Telefon etmek de istiyorum.'

'Onlar da olur. Ama önce...' Davidson kalın bir klasörden, büyük siyah beyaz bir fotoğraf çıkardı. 'Bu sensin, değil mi?'

Fotoğraftaki yüzün sadece yarısı görünüyordu, kalanı parkanın kapüşonu altında gizlenmişti. Knoxland'de gösteri yapılırken, Howie Slowther'in Mo Dirwan'a taşla saldırmak istediği gün çekilmişti.

'Hiç sanmıyorum.'

'Peki bu?' Fotoğrafçı bu kez tam olarak yakalamıştı yüzü. 'Bu da Knoxland'de çekildi ama birkaç ay önce.'

'Ne demek istiyorsun?'

'Demek istediğim şu. Seni bir suç işlerken yakalamak için uzun süredir bekliyordum.' Davidson gülümsedi ve Felix Storey'e döndü.

Storey ayak ayak üstüne atarak, 'Bay Hill,' diye başladı. 'Ben Göçmenlik Bürosu memuruyum. Bugün gözaltına aldığımız işçilerin belgelerine bakınca kaç tanesinin yasadışı yollardan gelmiş olduğunu anlayacağız.'

'Neden söz ettiğini bile bilmiyorum. Ben sadece sahilde bir gezintiye çıkmıştım ve bu da yasalara aykırı değil.'

'Hayır, ama arabanda bulduğumuz defterde yazılı olan adların, gözaltına aldığımız kişilerin adlarıyla örtüşmesi durumunda jürinin ne düşüneceğini elbette bilemem.

'Hangi defter?' Hill'in gözleri sonunda sorgucusunun gözleriyle buluşmuştu. 'Eğer bir defter bulunmuşsa onu siz koymuşsunuzdur.'

'Yani o zaman üzerinde senin parmak izlerin yoktur?'

Davidson, 'İşçilerin arasında seni tanıyan kimse de çıkmayacaktır herhalde, değil mi?' diyerek adamın yarasını biraz daha deşti.

'Beni tanımaları yasalara aykırı mı?'

Storey, 'Aslında...' diyerek, onu onaylar gibi başını salladı. 'Köle ticareti sanırım yüzyıllar önce yasalardan çıkarılmış olabilir.'

İrlandalı tükürür gibi, 'Onun için mi senin gibi zencilerin elbise giymesine izin veriliyor?' dedi.

Storey, olayın bu düzeye bu kadar çabuk gelmesinden memnun olmuş gibi ağzını çarpıtarak gülümsedi. 'İrlandalılara, Avrupalıların siyahları denildiğini duymuştum, bu da bizim kardeş olduğumuz anlamına gelmez mi?'

'Canın cehenneme anlamına gelir!'

Storey başını arkaya atarak kahkahalarla güldü. Davidson klasörü kapatmış ama iki fotoğrafı yüzleri Hill'e bakacak şekilde ortada bırakmıştı. Bu arada bir parmağını hafifçe klasörün üzerinde tıklatarak, içindeki belge ve bilgilerin çokluğuna Hill'in dikkatini çekmek istiyor gibiydi.

Rebus, 'Ne kadar zamandır köle ticareti işindesin?' diye sordu.

'Bir bardak çay gelinceye kadar hiçbir şey söylemiyorum.' Hill, arkasına yaslanarak kollarını kavuşturdu. 'Ayrıca çayı da avukatımın getirmesini istiyorum.'

'O zaman bir avukatın var demek? Herhalde ihtiyacın olacağını baştan düşünmüştün.'

Hill bakışlarını Rebus'a çevirdi ama sorusu masanın karşı tarafında oturanlaraydı. 'Beni burada ne kadar tutabileceğinizi sanıyorsunuz?'

Davidson, 'Duruma bakar,' dedi. 'Ama senin militanlarla olan bağlantılarını dikkate alırsak...' Parmağıyla klasörün üzerine vurmaya devam ediyordu. 'Terörizme karşı çıkarılan yeni yasalar sayesinde, seni sandığından çok daha uzun süre tutabiliriz.'

Hill, 'Şimdi de terörist oldum, öyle mi?' diyerek aşağılayıcı bir tavırla baktı.

'Sen her zaman teröristtin, Peter. Değişen tek şey parayı nasıl bulduğun. Geçen ay uyuşturucu satıyordun, şimdi köle ticareti yapıyorsun...'

Kapı vuruldu ve dedektiflerden birinin kafası göründü.

Davidson, 'Buldun mu?' diye sordu. Kafa onayladı. 'O zaman içeri gel de zanlıya arkadaşlık et.' Davidson ayağa kalkarken, kayıtlara geçmesi için sorguya ara verildiğini ve saatin kaç olduğunu söyledi. Sonra aygıtlar kapatıldı. Dedektifin uzattığı katlanmış kâğıdı alan Davidson sandalyesini ona verdi. Koridora çıkıp, kapı arkalarından kapandığında Davidson elindeki kâğıdı açtı, baktı ve sonra Storey'e uzattı. Kâğıtta yazılanları okuyan Storey'in yüzüne geniş bir gülümseme yayılmıştı.

Kâğıt sonunda Rebus'a da iletildi. Üzerinde kırmızı BMW'nin motor ve şasi numaraları ile plakası yazılıydı. Altında da büyük harflerle sahibinin adı ve kimlik bilgileri yazıyordu.

Aracın sahibi Stuart Bullen'dı.

Storey kâğıdı Rebus'un elinden kaptı ve ona bir öpücük kondurdu. Sonra da ayaklarıyla birkaç küçük dans figürü yaptı.

Sevinç duygusu sanki bulaşıcı gibiydi, Davidson da sırıtmaya başlamıştı. Eliyle Felix Storey'in sırtına bir şaplak vurdu. 'Soruşturmalar her zaman böyle iyi sonuçlar vermez,' dedi ve onay bekler gibi Rebus'a baktı.

Ama Rebus bu bilgilerin bir soruşturma sonucu elde edilmediğini düşünüyordu. İşin içinde yine gizemli bir ihbar vardı.

Hem o ihbar, hem de BMW'nin sahibinin kimliği konusunda Storey'in içine doğmuş bir sezgi.

Bu gerçekten bir sezgiyse...

YİRMİ BEŞ

Siobhan ile Les Young The Nook'a ulaştıklarında, baskın için gelmiş bir ekip daha gördüler. Mesai saati bittiği için ofisler boşalmaya başlamıştı. Takım elbiseli birkaç kişi kapıda bekleyen korumaların yanından geçip içeri girmek üzereydiler. Siobhan'a orada ne aradığını sorarken, korumalardan birinin elini ağzına siper ederek telsize bir şeyler söylediğini Rebuus gördü. Adam hemen başını yana çevirdi ama Rebus fark edildiklerini anlamıştı.

Diğerlerine, 'Geldiğimizi Bullen'a haber verdi,' diye bağırdı. Hızla harekete geçip, takım elbiseli adamları bir kenara iterek bara daldılar. Müzik yüksek, içerisi Rebus'un ilk gelişinden çok daha kalabalıktı. Dans edenler de fazlaydı, sahnede dört kız vardı. Siobhan geride kalıp içeride bulunanların yüzlerine bakarken, Rebus Bullen'ın ofisine yöneldi. Şifre tuşlanarak açılan kapı kilitliydi. Rebus çevresine bakındı ve barmeni gördü, adını da hatırlamıştı, Barney Grant.

'Barney!' diye, bağırdı. 'Buraya gel!'

Barney doldurmakta olduğu bardağı bırakarak tezgâhın arkasından çıkıp geldi ve şifreyi tuşladı. Rebus kapıyı omuzlayıp içeri daldığı anda yerin altından kaydığını hissetti. Bullen'ın ofisine giden kısa koridordaydı ama yerde bulunan bir kapak kaldırılmış ve o da açılan boşluğa düşüp, karanlığa doğru uzanan tahta merdivenlerin üzerine çok sert bir iniş yapmıştı.

Storey, 'Bu da ne böyle?' diye bağırdı.

Barmen, 'Bir tür tünel,' diye yanıtladı.

'Nereye gidiyor?'

Adam başını iki yana salladı. Rebus topallayarak merdivenlerden aşağı inmeğe çalıştı. Sağ bacağının ayak bileğinden dizine kadar sıy-

rıldığını hissedebiliyordu, üstelik sol ayak bileğini de burkmuştu. Kafasını kaldırıp, tepesinde dikilen yüzlere baktı. 'Gidin de çıkışın nerede olduğunu bulmaya çalışın.'

Davidson, 'Herhangi bir yerde olabilir,' dedi.

Rebus tünelin ilerisine doğru baktı. 'Sanırım, Grassmarket'a doğru gidiyor.' Sonra karanlığa alışması için gözlerini yumdu ve ellerini tünelin iki kenarına yaslayarak ilerlemeye başladı. Kısa bir süre sonra gözlerini açıp birkaç kez kırpıştırdı. Tünelin ıslak toprak tabanını, içe doğru eğimli yan duvarlarını ve aşağı doğru inen tavanını görebiliyordu. Bu yüzyıllar önce insan eliyle açılmış bir tünel olmalıydı. Zaten Old Town'ın altı çoğu keşfedilmemiş tünellerle bir labirenti andırırdı. Eski çağlarda halkı istilacılardan korur, gizli ilişkilere, komplolara, suikastçılara ev sahipliği yapardı. Kaçakçılar da kullanmış olmalıydı. Son zamanlarda ise mantar ve esrar yetiştirildiğini de duymuştu. Bunların birkaç tanesi turistik gezilere açılmış, ama şu anda içinde bulunduğu daracık tünele benzeyen çok büyük bir kısmı ise küf kokan havasıyla keşfedilmeyi bekliyordu.

Tünel sola doğru sapıyordu. Rebus cep telefonunu çıkardı fakat sinyal alamadığını gördü, dışarıdakilere haber iletemeyecekti. Sonra ileriden bir ses duydu ama görünürde bir şey yoktu.

'Stuart?' diye bağırdı ve sesi yankılandı. 'Bu yaptığın aptallık, Stuart!'

Yürümeye devam ederken uzakta cılız bir aydınlık ve içinde kaybolan bir gölge gördü. Sonra o aydınlık da silindi. Bu da başka bir kapı olmalıydı. Ama bu kapı duvardaydı ve Bullen oradan girip arkasından kapatmıştı. Rebus kapıyı kaçırmaktan korktuğu için iki elini de sağ tarafındaki duvara yaslayarak ilerlemeye başladı. Sonra parmakları sert bir şeye değdi. Bu kapının koluydu. Çevirerek kendisine doğru çekti, ama kapı diğer tarafa doğru açılıyordu. Bu kez itti ama arkasına ağır bir şey koyulmuştu. Rebus bağırarak yardım istedi ve tüm gücüyle omuzladı. Diğer taraftan bir ses geldi, birisi ağır bir kutuyu sürüklemeye çalışıyordu sanki. Sonra kapı açıldı ve Rebus daracık bir yere çıktı. Kapının arkasına içi kitap dolu bir kutu koyulmuştu. Yaşlı bir adam yüzüne bakıyordu.

Sadece, 'Çıkıp gitti dükkândan,' diyebildi. Rebus başını salladı ve topallayarak adamın gösterdiği yöne doğru koştu. Dışarı çıktığında nerede bulunduğunu anladı, West Port'taydı. The Nook'dan yüz metre kadar ileride ikinci el kitap satan bir dükkândan çıkmıştı. Cep telefonu sinyal almaya başlamıştı. Önce arka tarafında kalan Lady Law-

son Caddesindeki trafik ışıklarına doğru, sonra sağında Grassmarket'e uzanan yola baktı ve görmeyi umduğu şeyle karşılaştı.

Stuart Bullen yolun ortasından kendisine doğru getiriliyordu. Hemen arkasından gelen Felix Storey, sağ kolunu arkasına büküp yukarı kaldırmıştı. Bullen'ın üstü başı yırtık ve toz toprak içindeydi. Rebus kendisine baktı ve ondan daha iyi durumda olmadığını anladı. Pantolonunun paçasını çekip baktığında, bacağının kanamadığını sadece sıyrılmış olduğunu gördü ve sevindi. Shug Davidson, koşar adım Lady Lawson Caddesinden gelmişti. Yüzü harcadığı efordan kıpkırmızıydı. Rebus elleri dizlerinde iki büklüm durumdaydı. Canı çok sigara istiyordu ama içecek nefesi olmadığının da farkındaydı. Sonra belini doğrultup dikleştiğinde Stuart Bullen'la yüz yüze geldi.

Bullen'a, 'Az daha yakalıyordum,' dedi. 'Az kalmıştı.'

Adamı alıp The Nook'a götürdüler. Olay kulaktan kulağa duyulmuş, içeride hiç müşteri kalmamıştı. Siobhan, barda yan yana dizilmiş dansçı kızları sorguluyor, Barney Grant alkolsüz içki servisi yapıyordu.

Müziğin ve seslerin aniden kesilmesinden şaşırmış bir müşteri VİP perdesinin arkasındaki bölmeden çıktı. Çevresine bakınca olayı anladı ve kravatının düğümünü sıkılaştırarak kapıya doğru yöneldi. Rebus topallayarak yürüdüğü için adamla omuz omuza çarpıştı.

Adam, 'Özür dilerim,' dedi.

'Rica ederim, benim hatam,' dedi Rebus ve kapıdan çıkıncaya kadar adamın arkasından baktı. Sonra Siobhan'ın yanına gitti ve Les Young'ı da başıyla selamladı. Siobhan'a 'Sen ne arıyorsun burada? diye sordu.

Yanıt Young'dan geldi. 'Stuart Bullen'a birkaç şey sormamız gerekiyor.'

'Hangi konuda?' Rebus'un gözleri hâlâ Siobhan'ın üzerindeydi.

'Donald Cruikshank'ın öldürülmesiyle ilgili olarak.'

Rebus dikkatini Young'a yöneltmişti şimdi. 'Evet, ilginç bir konu olmalı ama sıranızı beklemeniz gerekiyor. Sizin de bildiğiniz gibi biz daha önce geldik.'

'Ama biz...'

Rebus eliyle Felix Storey'i gösterdi. Bullen'ın elleri kelepçeleneceği için, arkasına büktüğü kolunu çok isteksiz bir tavırla bırakıyordu. 'O adam Göçmenlik Bürosundan ve haftalardır Bullen'ın peşinde. İnsan kaçakçılığı, köle ticareti ne dersen de.'

Young, 'Bize öncelik verin,' dedi.

Rebus, 'Git derdini onlara anlat,' diyerek kolunu Storey'le Davidson'a doğru uzattı. Les Young ona ters bir bakış attıktan sonra, gösterilen yöne doğru ilerledi. Siobhan da Rebus'a çok kötü bakıyordu.

Rebus tüm masumiyetiyle, 'Ne oldu?' diye sordu.

'Sen bana kızmıştın, değil mi? Niye acısını Les'den çıkarıyorsun?'

'Les kocaman çocuk, o kendisine bakabilir.'

'Onun sorunu her zaman dürüst oynaması... Bazılarının aksine.'

'Bunlar sert sözler, Siobhan.'

'Ama bazen söylenmesi gerekiyor.'

Rebus başını iki yana sallayarak bu sözleri de savuşturdu. 'Bullen'la Cruikshank'ın ilişkisi ne?'

'Maktulün evinde pornografik filmler bulduk. Kızlardan biri buradaki dansçılardan.'

'Hepsi o mu?'

'Bu konuda görüşmemiz gerekiyor.'

'Bence bu soruşturmayı yürütenler hiç de gerekli görmeyecek. Adamı yakaladılar işte, olayı daha fazla dağıtmanın anlamı yok.' Durdu. 'Öyle değil mi?'

'Sen daha iyi bilirsin.'

Rebus dönüp, Young'la Davidson'ın konuştuğu yöne doğru baktı. 'Belki sadece Les Young'ı etkilemeye çalışıyorsundur...'

Siobhan, Rebus'u omzundan tutup kendine doğru çevirdi. 'Bu bir cinayet soruşturması, John. Benim yerimde olsan sen de aynı şeyleri yapardın.'

Rebus hafifçe gülümsedi. 'Şaka yapıyorum, Siobhan.' Sonra Bullen'ın ofisine giden koridora açılan kapıya baktı. 'Buraya ilk geldiğimizde yerdeki kapağı görmüş müydün?'

'Bodrum kapağı sanmıştım.' Rebus'a baktı. 'Sen görmemiş miydin?'

Rebus, 'Görmüştüm de unutmuşum,' diyerek yalan söyledi ve bacağını ovuşturdu.

Barney Grant yarayı incelerken, 'Kötü görünüyor, dostum,' dedi. 'Sanki tekme yemişsin gibi. Bir zamanlar ben de futbol oynamıştım, acısını bilirim.'

'Orada bir kapak olduğunu önceden haber verebilirdin.'

Barmen omuzlarını ve kaşlarını kaldırdı. Felix Storey, Stuart Bullen'ı koridora doğru iteklerken Rebus da o tarafa doğru yürüdü, Si-

obhan da peşinden geliyordu. Storey yerdeki deliğin kapağını kapatırken, 'Kaçakları saklamak için iyi bir yer,' dedi. Ofisin kapısı aralıktı, Storey ayağını uzatarak onu açtı. İçerisi aynen Rebus'un anımsadığı gibiydi. Sıkışık ve her türlü işe yaramaz eşyayla dolu. Storey burnunu buruşturdu.

'Bu kadar şeyi kanıt torbalarına koymak da çok zaman alacak.'

Bullen, 'Tanrı aşkına, sen ne diyorsun?' diye mırıldanarak itiraz etti.

Kasanın kapısı da aralık duruyordu, Storey onu açmak için cilalı ayakkabısının burnunu kullandı.

Storey, 'Vay, vaaay,' dedi. 'Şu kanıt torbalarını hemen getirseler iyi olacak.'

Bullen, 'Bu bir tuzak!' diye bağırmaya başladı. 'Bunları siz koymuşsunuz, alçaklar!' Sonra silkinerek Storey'in elinden kurtulmaya çalıştı ama ondan en az on santim kısa, on kilo hafifti. Herkes kapının önünde toplanmış, neler olduğunu daha iyi görmeye çalışıyordu. Bunların arasında Davidson, Young ve birkaç da dansçı kız vardı.

Rebus, dudaklarını büzmüş olan Siobhan'a döndü. Kendi gördüklerini o da görmüştü. Kapısı şimdi açık olan kasanın içinde lastik bantla bağlanmış kalın bir pasaport demeti, boş kredi ve banka kartları, damga ve mühürler bulunuyordu. Birkaç rulo da belge vardı, onlar da nüfus ve evlilik belgeleri olabilirdi.

Yeni bir kimlik yaratmak için gerekli her şey vardı.

Aslında bir değil, yüzlerce kimlik yaratılabilirdi.

Stuart Bullen'ı alıp Torpichen karakolundaki bir numaralı sorgu odasına götürdüler.

Felix Storey, 'Dostun da bitişikteki odada,' dedi. Ceketini çıkarmış, kollarını sıvayabilmek için gömleğinin kol düğmelerini çıkarıyordu.

'Kimmiş o?' Kelepçeleri çıkarılmış olan Bullen kızarmış bileklerini ovuşturuyordu.

'Peter Hill, aklımda kaldığı kadarıyla.'

'Hiç duymadım.'

'İrlandalı... Senden övgüyle söz ediyor.'

Bullen, Storey'in gözlerine baktı. 'Tuzağı sizin kurduğunuzu şimdi iyice anladım.'

'Niye? Hill'ın konuşmayacağından çok mu eminsin?

'Size söyledim, öyle birini tanımıyorum.'

'Senin kulübe gelip gittiğini gösteren fotoğraflar var elimizde.'

Bullen bu sözlerin doğru olup olmadığını anlamak istermiş gibi Storey'e baktı. Rebus da pek emin değildi. İzleme sırasında Hill de takılmış olabilirdi ağa, ama Storey blöf yapıyor da olabilirdi. Yalnız bu toplantıya gelirken hiçbir şey getirmemişti yanında, ne bir dosya, ne bir klasör. Bullen bakışlarını Rebus'a çevirdi.

'Bunun da burada kalmasını istediğinden emin misin?' diye Storey'e sordu.

'Ne demek istiyorsun?'

'Onun Cafferty'nin adamı olduğu söylerler?'

'Kimin?'

'Cafferty'nin. Bu kent ondan sorulur.'

'Peki seni niye ilgilendiriyor bu konu?'

'Çünkü Cafferty benim ailemden nefret eder,' Biraz durdu ve sözlerinin etki kazanmasını bekledi. 'Kasanın içinde bulduklarınızı bir başkası koymuş oraya.'

Storey neredeyse üzülerek, 'Daha iyi bir şey düşünemedin mi?' dedi. 'Sen Peter Hill'le olan bağlantını anlatsana.'

'Kaç kez söyleyeceğim?' Bullen dişlerini sıkarak konuşuyordu. 'Hiçbir ilişkim yok onunla.'

'Onun için mi senin arabanda bulduk onu?'

Oda sessizleşti. Shug Davidson kollarını göğsünde kavuşturmuş odayı adımlıyor, Rebus en sevdiği yerde, yani sırtını duvara vermiş dikiliyordu. Bu arada Stuart Bullen da tırnaklarını inceliyordu.

Storey, 'Kırmızı BMW-7 serisi,' diye devam etti. 'Senin adına kayıtlı.'

'O arabayı aylar önce çaldırmıştım.'

'Trafiğe veya sigortaya bildirdin mi?'

'Uğraşmaya değmezdi.'

'Demek senin hikâyen bu olacak? Bir başkası tarafından yerleştirilmiş kanıtlar ve çalınmış bir araba? Bay Bullen, umarım iyi bir avukatın vardır.'

'Belki Mo Dirwan'ı tutarım... Dava kazandığı oluyor.' Bullen, Rebus'a baktı. 'İkinizin çok iyi dost olduğunu duydum.'

Shug Davidson, 'Ondan söz etmen de tuhaf,' diye söze girerek masanın önünde durdu. 'Çünkü arkadaşın Hill de Knoxland'de görülmüştü. Mo Dirwan'ın saldırıya uğradığı gün onun da fotoğraflarını çekmiştik.'

'Siz hep bu işlerle mi uğraşırsınız? Fark ettirmeden insanların fo-

toğrafını mı çekersiniz?' Bullen, bakışlarını odanın içinde gezdirdi. 'Böyle yapan başka adamlar da var ve onlara sapık diyorlar.'

Rebus, 'İyi ki bu sapık konusunu açtın,' dedi. 'Seni ona benzer bir konuda sorgulamak isteyenler de var.'

Bullen kollarını iki yana açtı. 'Oh, çok popüler olmuşum.'

Storey, 'Onun için de bizimle birlikte daha uzunca bir süre kalacaksınız, Bay Bullen,' dedi. 'Rahatınıza bakın.'

İçeri girileli kırk dakika olmuştu ve ara verdiler. Gözaltında tutulan tarak toplayıcıları St Leonard karakoluna götürülmüştü. Tümünü alacak kadar hücre bir tek orada vardı. Storey, telefon ederek soruşturma hakkında bilgi istedi. Rebus'la Davidson çay bardaklarını ellerine daha yeni almıştı ki, Siobhan'la Young göründü.

Siobhan, 'Onunla şimdi konuşabilir miyiz,' diye sordu.

Davidson, 'Şimdi içeri gireceğiz,' dedi.

Les Young, 'Ama şu anda boş boş oturuyor orada,' diyerek karşı çıktı.

Davidson içini çekti ve Rebus onun sakin bir hayattan başka bir şey düşlemediğini anladı. Davidson, 'Ne kadar zaman istiyorsunuz?' diye sordu.

'Ne kadar verirseniz.'

'İyi o zaman, gidin konuşun...'

Young gitmek üzere hemen döndü ama Rebus koluna dokundu.

'Ben de gelebilir miyim? Sadece meraktan.'

Siobhan Young'a bir uyarı bakışı attı ama o yine de başını eğerek kabul etti. Bunun üzerine Siobhan topuklarının üzerinde hızla dönerek sorgu odasına doğru yürümeye başladı, adamların ikisi de yüzündeki ifadeyi görememişti.

Bullen ellerini başının arkasında kavuşturmuştu. Rebus'un elinde çay bardağını görünce, kendisininkinin nerede olduğunu sordu.

Siobhan'la Young kendilerini tanıtmaya başlarken Rebus, 'Çaydanlıkta,' dedi.

Bullen ellerini indirirken, 'Nöbetleşe mi geleceksiniz?' diye homurdandı.

Rebus, 'Çok iyi çaymış,' dedi. Siobhan'dan gelen bakış konuşmaya olan katkısının hoş karşılanmadığını gösteriyordu.

Les Young, 'Evde çekilmiş pornografik bir film konusunda bilgi almak için buradayız,' diye başladı.

Bullen güldü. 'Bu kadar da saçmalık olmaz.'

Siobhan soğuk bir sesle, 'Film cinayete kurban giden birinin evinde bulundu,' diye ekledi. 'Rol alanların bazılarını tanıyor olabilirsin.'

'Nereden tanıyor olabilirim?' Bullen gerçekten meraklanmış görünüyordu.

Siobhan kollarını göğsünde kavuşturarak, 'Ben en azından bir tanesini tanıdım,' dedi. 'Müfettiş Rebus'la buraya geldiğimizde sahnede dans ediyordu.'

Bullen, 'Olabilir,' dedi omzunu silkerek. 'Kızlar gelir ve gider... Ben onların nineleri değilim ki, istediklerini yapmakta özgürler.' Sonra masanın üzerine doğru eğilip, Siobhan'a yaklaştı. 'O kaybolan kızı buldunuz mu?'

Siobhan, 'Hayır,' dedi.

'Ama adam kendini öldürtmüş değil mi, yani onun kardeşine tecavüz eden?' Siobhan'dan yanıt gelmeyince yine omuz silkti. 'Ben de herkes gibi gazete okuyorum.'

Young, 'Sözünü ettiğimiz film o adamın evinde bulundu,' dedi.

'Size nasıl yardım edebileceğimi hâlâ anlamış değilim.' Sonra da akıl almak istermiş gibi Rebus'a döndü.

Siobhan, 'Donny Cruikshank'ı tanıyor muydun?' diye sordu.

Bullen yine ona döndü. 'Cinayeti gazetelerde okuyuncaya kadar adını bile duymamıştım.'

'Kulübüne gelmiş olamaz mı?'

'Olabilir... Her zaman orada değilim... Barney'e sorsanız daha iyi olur.'

Siobhan, 'Barmene mi?' dedi.

Bullen başını salladı. 'Veya o Göçmen Bürosundaki memura da sorabilirsiniz... Anladığım kadarıyla beni çok yakında izliyorlarmış.' Pek de içten olmayan bir gülümseme belirdi suratında. 'Umarım iyi yönlerimi de görmüşlerdir.'

Siobhan, 'Yani var mı diyorsun?' diye sordu. Bullen, yüzündeki gülümseme silinirken saatine baktı. Pahalı görünüşlü, kalın ve altın bir saatti.

'İşimiz bitti mi?' diye sordu.

Les Young, 'Daha değil,' dedi ama kapı açılıyordu. İçeri önce Felix Storey, arkasından da Shug Davidson girdi.

Bullen alaycı bir sevinçle, 'İşte bütün ekip toplandı,' dedi. 'The Nook her gün bu kadar kalabalık olsa Kanarya Adalarında tatil yapardım...'

Storey Young'a 'Zaman doldu,' dedi. 'Onu biz alalım artık.'

Les Young, Siobhan'a baktı ve o da cebinden birkaç fotoğraf çıkararak Bullen'ın önünde masaya yaydı.

Parmağının birini üzerine bastırarak, 'Bunu tanıyorsun.' dedi. 'Peki diğerlerini?'

Bullen Siobhan'ı yukarıdan aşağı süzerek, 'Ben yüzlere pek dikkat etmem,' dedi. 'Ama vücutlarını hiç unutmam.'

'Senin dansçılarından biri.'

'Evet,' diyerek, kabul etti sonunda. 'Öyle. Ne var bunda?'

'Onunla konuşmak istiyorum.'

'Bu akşam gelip dans edecek...' Tekrar saatine baktı. 'Elbette Barney dükkânı açarsa.'

Storey başını iki yana sallıyordu. 'Biz orayı aramadan açamaz.'

Bullen içini çekti. 'O zaman,' dedi. 'Siobhan'a ne diyeceğimi bilemiyorum.'

'Sende adresi vardır... En azından bir telefon numarası.'

'Kızlar adreslerini vermekten hoşlanmaz... Ama bir yerlerde cep numarası olacak sanırım.' Başıyla Storey'i işaret etti. 'Ondan isterseniz, dükkânımı talan ederken belki bulabilir.'

Rebus, 'Gerek yok,' dedi. Fotoğraflara bakmak için masanın yanına gitmişti. Dansçı kızın fotoğrafını eline aldı. 'Ben onu tanıyorum,' dedi. 'Nerede oturduğunu da biliyorum.' Siobhan inanamaz gözlerle ona baktı. Rebus, Bullen'a doğru bakarak, 'Adı Kate,' dedi. 'Doğru değil mi?'

Bullen, 'Evet, Kate,' diyerek gönülsüzce kabul etti. 'Dans etmesini çok sever, Kate.'

Bunu adeta özlem duyarak söylemişti.

Rebus, 'Onu iyi idare ettin,' dedi. Yolcu koltuğundaydı ve arabayı Siobhan sürüyordu. Les Young, Banehall'a gitmek zorunda olduğu için onlardan ayrılmıştı. Rebus, fotoğraflara göz gezdiriyordu.

Siobhan sonunda,'Nasıl gitti?' diye sordu.

'Bullen gibi adamlarla dürüst konuşmak gerekir. Yoksa çenelerini kapatırlar ve bir daha da açmazlar.'

'Bize fazla bir şey söylemedi.'

'Leslie yalnız olsaydı daha da az söylerdi.'

'Belki.'

'Tanrım, Shiv. Sen de hayatında bir kez olsun övgü kabul et!'

'Asıl amacının ne olduğunu anlayayım da öyle.'

'Öyle bir şey yok.'

'Herhalde ilk kez oluyor.'

Pollock Halls'a doğru gidiyorlardı. Rebus arabaya binmeden önce Siobhan'a Kate'i nasıl tanıdığını anlatmıştı.

'Aslında onu görünce tanımalıydım,' dedi. 'Odasındaki CD koleksiyonunu da görmüştüm.'

Siobhan, 'Bir de dedektifim diyorsun,' diyerek onu iğneledi. 'Üzerinde sadece bir tanga olsaydı, belki de tanırdın.'

Dalkeith Road'a gelmişlerdi. St Leonard karakolundan ve hücrelerini dolduran tarak toplayıcılardan bir taş atımlık uzaklıktaydılar. Sorgulamanın nasıl yürüdüğü konusunda bir şey bilmiyorlardı, Storey de bildiklerini onlarla paylaşmak istememişti. Siobhan, sola sinyal vererek Holyrood Park Caddesine saptı ve az ileride Pollock'un önünde durdu. Kapıda yine Andy Edmunds vardı. Arabanın açık penceresine doğru eğildi.

'Ne o, çabuk döndün?' diye sordu.

Rebus, 'Kate'e birkaç şey daha soracaktım,' diye açıkladı.

'Geç kaldınız, az önce motosikletiyle çıktı.'

'Ne kadar oldu?'

'Beş dakikadan fazla değil.'

Rebus, Siobhan'a döndü. 'İş yerine gidiyor.'

Siobhan başını salladı. Kate, Stuart Bullen'ın göz altına alındığını bilemezdi. Siobhan U dönüşü yaparken Rebus Andy'ye el salladı. Siobhan Dalkeith Road'da kırmızı ışığı dinlemeden geçerken her taraftan korna sesleri yükseldi.

Siobhan, 'Bu arabaya bir siren taktırmam gerek,' dedi. 'The Nook'a varmadan onu yakalayabilir miyiz, dersin?'

'Hayır ama, bu hiç yakalayamayacağımız demek değil. Orada biraz kalıp olayı öğrenmeye çalışacak.'

'Storey'in adamları da var mı orada?'

Rebus, 'Hiçbir fikrim yok,' dedi. St Leonard'ı geçmişler, Cowgate ve Grassmarket'a yönelmişlerdi. Siobhan'ın zaten bildiği şeyi Rebus'un da anlaması biraz zaman aldı. En çabuk gidebilecekleri yol buydu.

Ama trafik de yoğundu. Kurallar hiçe sayılıp tehlikeli manevralara girişince dört bir taraftan kornalar çaldı, selektör yapıldı.

Siobhan, 'Tünelin içi nasıldı?' diye sordu.

'Korkunç.'

'Kaçak göçmen falan görmedin, değil mi?'

Rebus, 'Hayır,' dedi.

'Ben izleme yapsaydım, Bullen'ı değil kaçak göçmenleri izlerdim.'

Bir yerde Rebus da öyle düşünüyordu. 'Ama Bullen onlarla hiç ilişki kurmuyor olabilir,' dedi. 'İşini o İrlandalıyı kullanarak yürütebilir.'

'Knoxland'de gördüğün İrlandalı değil mi?'

Rebus başını salladı. Ama sonra onun nereye varmak istediğini anladı. 'Kaçakların orada olduğunu düşünüyorsun, değil mi? Aslında doğru, saklanabilecekleri en iyi yer orası.'

'Orasının baştan başa arandığını sanıyordum?' Siobhan karşıt fikir sürme oyunu oynuyordu.

'Biz orada bir katil arıyorduk veya bir tanık...' Rebus, sonra bir an düşündü.

'Ne oldu?'

'Mo Dirwan orada dolaşırken saldırıya uğramıştı... O sırada Stevenson Evindeydi.' Cep telefonunu çıkarıp Caro Quinn'in numarasını tuşladı. 'Caro? Benim John, sana bir şey sormak istiyordum. Seni Knoxland'den kovaladıklarında tam olarak neredeydin?' Dinlerken gözleri Siobhan'ın üzerindeydi. 'Bundan eminsin değil mi? Hayır, kesin bir şey yok... Oldu, sonra görüşürüz. Hoşça kal.' Konuşmayı sona erdirdi. Siobhan'a 'Stevenson Evi'ne girdiği sırada olmuş,' dedi.

'İşte bu da bir rastlantı.'

Rebus elindeki telefona bakıyordu. 'Storey'e söylesem iyi olur,' dedi. Ama telefonu elinde evirip çevirmeye devam etti.

Siobhan, 'Aramayacak mısın?' diye sordu.

Rebus, 'Ona güvendiğimden emin değilim,' dedi. 'Kimliği belirsiz kişilerden ihbarlar alıyor. Bullen'ı, The Nook'u, tarak toplayıcıları hep öyle buldu...'

'Yani?'

Rebus başını iki yana salladı. 'Sonra o BMW konusu da içine doğdu... Olayı Bullen'ı bağlamak için gerekli olan tek şey.'

Siobhan, 'Belki o da ihbardı,' dedi.

'Peki ihbar eden kim olabilir?

'Bullen'a yakın birisi olmalı.'

'Onun hakkında çok şey bilen biri. Ama birisi Storey'e bu kadar bilgi veriyorsa, onun da biraz olsun kuşkulanması gerekmez mi?'

'Yani, kendisine niçin o kadar bilgi verildiği konusunda mı? Belki de "hediye atın dişine bakılmaz" deyip, fazla ince eleyip sık dokumuyordur.'

'Acaba "hediye at" mı, yoksa "Truva atı" mı?'

Siobhan aniden, 'Bu o değil mi?' dedi. Karşıdan gelen motosikletliyi işaret ediyordu. Motosiklet yanlarından geçerek, Grassmarket'e doğru yokuş aşağı uzaklaştı.

'Göremedim,' dedi Rebus ve Siobhan dudaklarını ısırdı.

'Sıkı tutun,' dedi sonra ve frenlere asılıp, üç manevralı bir dönüş yaptı. Bu kez, iki yöne akan trafiği de durdurmuşlardı. Rebus özür anlamında çevreye el sallayıp nazik selamlar verdi ama sürücülerden biri kafasını camdan çıkarıp bağırmaya başlayınca o kadar da nazik sayılmayacak jestlere baş vurdu. Siobhan hızla Grassmarket'e doğru gidiyor, kızgın sürücü sürekli selektör yapıp, kafalarına vurur gibi kornasına basarak peşlerinden ayrılmıyordu.

Rebus arkasına dönüp, avazı çıktığı kadar bağırarak yumruğunu sallayan adama ters ters baktı.

Siobhan, 'Adam bizi yakalarsa becerecek,' dedi.

Rebus diliyle cıkcık yaptı. 'Kullandığımız dile dikkat edelim, lütfen.' Sonra kafasını camdan çıkarıp o da bağırdı. 'Biz polisiz polis, duydun mu?' Ama adamın onu duyamayacağından kesinlikle emindi. Siobhan gülmeye başladı ve sonra aniden direksiyonu kırdı.

'Durdu,' dedi. Sürücü motosikletinden inmiş, aracını elindeki zincirle bir sokak lambasına bağlamaya hazırlanıyordu. Grassmarket'in tam ortasındaydılar. Lüks gece kulüpleri, turistik barlar olan bir semtti burası. Siobhan çift sarı çizginin üzerine park edip arabadan koşar adım uzaklaştı. Rebus, biraz uzak olmasına karşın Kate'i tanımıştı. Eski görünümlü blucin ceket, paçaları diz altından kesilmiş blucin pantolon, uzun siyah çizmeler giymiş, boynuna pembe ipek eşarp bağlamıştı. Siobhan kendisini tanıtırken şaşırmış görünüyordu. Rebus kemerini çözdü ve tam kapıyı açmak üzereyken açık camdan içeriye bir kol uzandı ve kafasını bir mengene gibi boyunduruğa aldı.

Bir ses, 'Sen ne diyordun bakalım?' diye gürledi. 'Burayı babanın yolu mu sandın?'

Adamın kalın ceketinin yağlı kolu, ağzını burnunu tıkamıştı. El yordamıyla kapının kolunu buldu ve tüm gücüyle yüklenerek itti. Arabadan dışarı dizlerinin üzerine düşmüş ve her iki bacağında birden bir

kez daha korkunç bir acı hissetmişti. Adam kapının öte tarafında kalmıştı ama hiç de avını bırakmaya niyetli görünmüyor, üstelik kapıyı kalkan gibi kullanarak Rebus'un yumruklarından korunabiliyordu.

'Kendini adam mı sanıyorsun, ha? Bir de el hareketleri yapıyorsun!'

'Adam elbette, ne sandın' diyen Siobhan'ın sesini duydu Rebus. 'O da benim gibi polis. Hemen bırak onu!'

'Ne?'

'Sana bırak, dedim!' Rebus, boynundaki baskı gevşeyince kafasını çekip kurtardı. Ayağa kalktığında kan basıncını kulaklarında hissediyor, dünya çevresinde dönüyordu. Siobhan adamın boşta kalan kolunu yakalayıp arkasına bükmüş, şimdi de yukarı doğru kaldırarak onu başı önünde diz çökmeye zorluyordu. Rebus kimliğini çıkararak adamın burnunun dibinde tuttu.

Nefes nefese, 'Bir daha dene de bak sana neler yapıyorum gör,' dedi.

Siobhan tuttuğu kolu bırakıp bir adım geri çekildi. Adam ayağa kalkabildiğinde o da kimliğini çıkarmıştı.

Adam sadece, 'Nereden bilebilirdim?' diyebildi ama Siobhan artık onunla ilgilenmeyi bırakmış, gözlerini şaşkınlıkla açıp olayı izleyen Kate'e doğru yürüyordu. Adam arabasına doğru ilerlerken, Rebus onun plaka numarasını not ederek biraz olsun yüreğine korku salmaya çalıştı. Sonra döndü ve Siobhan'la, Kate'in yanına gitti.

Siobhan, 'Kate de bir şeyler içmek için durmuş,' dedi. 'Ona katılabilir miyiz, diye sordum.'

Rebus bundan daha iyi bir şey düşünemezdi.

Kate, 'Yarım saat sonra birisiyle buluşacağım,' diye uyardı.

Rebus, 'Yarım saat bize yeter,' diyerek güvence verdi.

En yakın puba girip, bir masa buldular. Müzik biraz fazla yüksekti ama Rebus barmene söyleyip sesini kıstırdı. Kendisine bir bira, kadınlara iki kola aldı.

Siobhan, 'Ben de Kate'e ne kadar iyi dansçı olduğunu söylüyordum,' dedi ve Rebus da başını sallayarak onaylarken boynunda derin bir sızı hissetti. Siobhan, 'Seni daha ilk kez The Nook'da gördüğümde öyle düşünmüştüm,' diyerek devam etti. Sanki kaliteli bir diskotekten söz ediyormuş gibi konuşuyordu. Akıllı kız, diye düşündü Rebus. Ahlak vurgusu yapmamaya, tanığını sinirlendirip utandırmamaya çalışıyordu... Bardağından büyük bir yudum aldı.

'Bütün yaptığım o zaten... Sadece dans ediyorum.' Kate'in gözleri Rebus'la Siobhan arasında gidip geliyordu. 'Stuart hakkında söylenenler konusunda, yani o kaçak göçmenler hakkında falan, hiçbir şey bilmiyorum.' Sonra, sanki bir şeyler daha söylemek istermiş gibi durdu ama vazgeçip içkisini yudumladı.

Rebus, 'Üniversite harcamalarını çıkarmak için, değil mi?' diye sorunca, başını sallayarak doğruladı.

'Gazetede dansçı aranıyor diye bir ilan görmüştüm.' Gülümsedi. 'Aptal değilim, The Nook'un nasıl bir yer olduğunu içeri girer girmez anladım, ama kızlar çok iyiydi... Ayrıca sadece dans edecektim.'

'Ama üstünde giysi olmadan değil mi?' Rebus'un ağzından sözcükler, hiç düşünmeden çıkıvermişti. Siobhan gözlerini açarak baktı ama geç kalmıştı.

Kate'in yüzü gerildi. 'Ne dediğimi dinlemedin mi? Dans etmekten başka bir şey yapmıyordum, dedim.'

Siobhan, 'Onu biliyoruz, Kate,' dedi. 'Filmi de izledik.'

Kate ona baktı. 'Hangi filmi?'

'Şöminenin yanında dans ettiğin filmi.' Siobhan'ın masanın üzerine koyduğu fotoğrafı Kate hemen kaptı. Görülmesini istemiyordu.

İkisiyle de göz göze gelmemeye çalışarak, 'O sadece bir kez oldu,' dedi. 'Kızlardan biri kolay para demişti. Ama ona başka şey yapmayacağımı baştan söylemiştim...'

Siobhan, 'Yapmamışsın da,' dedi. 'Filmi izledim, doğru söylediğini biliyorum. Müzik koydun ve dans ettin.'

'Evet, ama sonra paramı da vermediler. Alberta kendi aldığı paranın bir kısmını bana vermek istedi ama onu da kabul etmedim. O parayı kazanmak için çalışmıştı çünkü.' İçkisinden bir yudum daha aldı, Siobhan da onu izledi. Bardaklarını masanın üzerine aynı anda koydular.

Siobhan, 'Kameranın arkasındaki adam,' dedi. 'Onu tanıyor muydun?'

'O eve girinceye kadar hiç görmemiştim.'

'Ev neredeydi?'

Kate başını iki yana salladı. 'Edinburgh dışında bir yer. Arabayı Alberta kullanıyordu... Ben pek dikkat etmedim.' Sonra Siobhan'a baktı. 'O filmi başka kimler gördü?'

'Sadece ben,' diyerek, yalan söyledi Siobhan. Kate, Rebus'a baktı ama o başını iki yana sallayarak görmediğini ifade etti.

Siobhan, 'Bir cinayet soruşturmasını yapıyorum,' diye devam etti.

'Biliyorum... Knoxland'deki göçmen, değil mi?'

'Hayır, ona Müfettiş Rebus bakıyor. Benim ilgilendiğim olay Banehall diye bir kasabada yaşandı. Kameranın arkasındaki adamın adını anımsayabiliyor musun?'

Kate bir an düşündü. Sonunda 'Mark,' dedi.

Siobhan yavaşça başını salladı. 'Soyadı yok mu?'

'Boynunda büyük bir dövme vardı...'

Siobhan, 'Evet, bir örümcek ağı,' dedi. 'Sonra odaya başka bir adam daha geldi ve Mark kamerayı ona verdi.' Siobhan bir fotoğraf daha koydu masanın üzerine. Bu Donny Cruikshank'ın bulanık görüntüsüydü. 'Onu anımsıyor musun?'

'Doğrusunu isterseniz, hemen hemen hiç gözümü açmadım diyebilirim. Müziğe yoğunlaşmaya çalışıyordum... Ben işimi öyle yapıyorum, müzikten başka bir şey düşünmemeye çalışıyorum.'

Siobhan, anladığını ifade etmek için yine başını salladı. 'Öldürülen adam o, Kate. Bize onun hakkında söyleyebileceğin bir şey var mı?'

Kate başını iki yana salladı. 'İkisinin de çok eğlendiğini düşünmüştüm. Sanki okul çocukları gibi, anlıyorsun değil mi? Çok heyecanlı görünüyorlardı.'

'Heyecanlı mı?'

'Neredeyse tir tir titriyorlardı. Odanın içinde üç tane çıplak kadın. Onlar için çok yeni bir olay olduğunu düşünmüştüm. Yeni ve heyecanlı...'

'Hiç korkmadın mı?'

Başını yine iki yana salladı. Rebus, onun o odada yaşadığı olayı düşündüğünü ve hiç de iyi anıları olmadığını görebiliyordu. Hafifçe öksürerek genzini temizledi. 'Oraya bir arkadaşının önerisi üzerine gittiğini söylemiştin, değil mi?'

'Evet.'

'Stuart Bullen'ın da haberi var mıydı.'

'Sanmıyorum.'

'Ama kesinlikle emin değilsin?'

Başını salladı. 'Stuart kızlara her zaman dürüst davranmıştır. Diğer kulüplerin de dansçı aradığını, çalıştığımız yerden memnun kalmazsak başka bir yere gidebileceğimizi biliyordu.'

Siobhan, 'Dövmeli adamın kim olduğunu Alberta biliyordur her halde?' dedi.

'Öyle sanıyorum.'

'Nereden tanıdığını biliyor musun?'

'Belki de kulübe gelenlerden biridir... Alberta insanlarla öyle tanışıyordu.' Bardağında kalan buzları takırdattı.

Rebus, 'Bir tane daha ister misin?' diye sordu.

Kate saatine baktı. 'Barney az sonra gelir,' dedi.

Siobhan, 'Barney Grant mı?' diye bir tahminde bulundu. Kate başıyla onayladı.

'Kızlarla konuşup onları ikna etmeye çalışıyor. Birkaç gün iş veremezse bizleri kaybedebileceğini bilir.'

'Yani The Nook'u kendisi açacak diyorsun?'

'Stuart gelinceye kadar öyle.' Duraksadı. 'Önünde sonunda gelecek, değil mi?'

Rebus yanıt olarak birasını bitirdi.

Siobhan, 'O zaman biz artık gidelim,' dedi. 'Bizimle konuştuğun için teşekkürler.' Sonra yerinden doğrulmaya hazırlandı.

'Daha fazla yardım edemediğim için üzgünüm.'

'O iki adam hakkında başka bir şeyler anımsarsan...'

Kate başını salladı. 'Sizi ararım,' dedi ve bir an durdu. 'O film...'

'Evet?'

'Ondan kaç kopya vardır dersiniz?'

'Onu bilemeyiz. Arkadaşın Alberta... The Nook'da mı dans ediyor?'

'Kısa bir süre sonra ayrıldı.'

'Film çekiminden kısa bir süre sonra mı?'

'Evet.'

'Yani ne kadar oluyor?'

'İki, üç hafta önce.'

Kate'e tekrar teşekkür edip kapıya doğru yürüdüler. Dışarıda birbirlerine baktılar. Önce Siobhan konuştu. 'Donald Cruikshank cezaevinden yeni çıkmıştı herhalde.'

'Onun için heyecanlanmıştır. Şimdi Alberta'yı mı bulmaya çalışacaksın?'

Siobhan içini çekti. 'Bilemiyorum... Bugün çok uzun bir gündü.'

'Bir yerde bir şey daha içmek ister misin?' Başını iki yana salladı, Siobhan. 'Les Young'la randevun mu var?'

'Niye sordun? Caro Quinn'le randevun mu var?'

'Hiç, sadece sordum.' Rebus, sigara paketini çıkardı.

Siobhan, 'Gideceğin yere kadar götüreyim,' dedi.

'Hayır biraz yürüyeceğim, yine de teşekkürler.'

'İyi, o zaman...' Bir an durup, Rebus'un sigarasını yakmasını izledi. O bir şey söylemeyince de dönüp arabasına doğru yürüdü. Rebus onun gidişini izledi. Bir süre sigarasını içmeye yoğunlaştı, sonra yolun karşısına geçti. Orada bir otel vardı, kapısının önünde oyalanmaya başladı. Sigarasını tam bitirmişti ki Barney Grant'ın The Nook yönünden yokuş aşağı gelmekte olduğunu gördü. Ellerini cebine sokmuş ıslık çalıyor, işi veya patronu konusunda herhangi bir endişesi varmış gibi görünmüyordu. Puba girdi ve Rebus nedenini pek de kesin olarak bilmeden saatine bakıp, zamanı defterine not etti.

Sonra otelin önünde durmaya devam etti. Camdan içeri bakınca restoranı görebiliyordu. Bembeyaz ve steril bir görüntü vardı. Büyük tabaklarla ters orantılı yemek sunulan yerlerden birine benziyordu. Sadece birkaç masa doluydu ve personel sayısı müşteriden fazlaydı. Garsonlardan biri uzaklaşmasını ister gibi bir bakış attı ona ama Rebus gözünü kırparak yanıt verdi. Tam sıkılmaya başlayıp gitmeyi düşünürken, pubın önüne bir araba yanaştı ve sürücü vitesi boşa alıp zaman zaman ara gazı vererek gürültülü bir şekilde beklemeye başladı. Arabada cep telefonuyla konuşan biri daha vardı. Pubın kapısı açıldı ve Barney Grant dışarı çıkarken cep telefonunu cebine koydu. Aynı anda arabadaki yolcu da telefonunu kapatıyordu. Grant arka koltuğa daha tam olarak yerleşmeden araba hareket etmişti. Rebus yokuş yukarı çıktıklarını gördü ve o yönde yürümeye başladı.

The Nook'a ulaşması birkaç dakikasını aldı, araba kapının önünden yeni ayrılıyordu. Önce The Nook'un kilitli kapısına, sonra da karşı taraftaki boş dükkâna baktı. Artık izleme yapan kimse yok gibiydi, ortalıkta minibüs de yoktu. The Nook'un kapısını denedi ama gerçekten kilitliydi. Bilmediği bir nedenle Barney Grant bara gelmiş ve araba da onu kapının önünde beklemişti. Rebus sürücüyü değil ama yolcu koltuğunda oturan yüzü çok iyi tanıyordu. Kolunu bükerek yere yatırdığında kendisine bağıran o yüz kameralar tarafından yakalanmış ve pek çok bulvar gazetesine manşet olmuştu.

Howie Slowther, Knoxland'deki genç. Militan dövmesiyle ırkçı nefret taşıyan saldırgan.

The Nook'un barmeninin arkadaşı...

Veya belki de sahibinin.

Dokuzuncu Gün

Sali

YİRMİ ALTI

Knoxland'de sabah karanlığında baskın yapanlar, Cramond sahilinde tarak toplayıcıları yakalayan ekipti. Stevenson Evi'ni basmışlardı, üzerinde grafiti olmayan binayı. O binanın üzerinde niçin grafiti yoktu? Korkudan mı, saygıdan mı? Rebus, daha en başta bu farklılığı görmüş olması gerektiğini biliyordu. Stevenson Evi'nin görünümü de farklıydı, polislerin orada yaptığı uygulama da.

Kapı kapı görüşme yapan ekiplere özellikle o binada, neredeyse tüm bir katta pek çok kapı açılmamıştı. Peki polisler bir kez daha gidip o kapıları çalmışlar mıydı? Hayır çalmamışlardı. Ama niçin? Çünkü ekipler sitenin içinde çok fazla yayılmışlardı... Ayrıca fazla önemsememiş de olabilirlerdi, çünkü maktul aslında onlar için dosyalara girecek bir istatistik verisiydi o kadar.

Felix Storey, daha kapsamlı ve titiz çalışıyordu. Bu kez kapılar yumruklanıyor, mektup kutularına bakılıyor, hayır sözcüğü yanıt olarak kabul edilmiyordu. Gümrük ve Vergi Dairesi gibi, Göçmenlik Bürosu da polisten çok daha fazla yetkiye sahipti. Rebus, operasyon sırasında "Gerekli Görüldüğü için" tümcesini sık sık duymuştu. Storey bu kavramın ne anlama geldiğini herhalde çok iyi biliyordu ki her durumda kullanmaktan kaçınmıyordu.

Caro Quinn, Stevenson Evi'nin içinde ve çevresinde fotoğraf çekmek isteyince oradan kovulmuştu.

Mo Dirwan, kapı kapı dolaşırken sıra Stevenson Evi'ne geldiğinde saldırıya uğramıştı.

Rebus sabahın dördünde kalktı, saat beşte Storey'in ekibine yaptığı kısa konuşmayı dinledi. Adamların gözleri uykulu, ağızları kahve ve nane spreyi kokuyordu.

Daha sonra arabasına binip, yanına da ekipten dört kişi alarak Knoxland'e doğru yola çıktı. Saab'ın camlarının buğulanmaması için bir cam açmışlardı. Karanlıklar içindeki dükkânların, yatak odalarında tek tük ışıklar yanmaya başlayan bungalovların önünden geçtiler. Aralarında polis arabaları da bulunan bir araç konvoyu. Taksi sürücüleri bir şeyler olduğunu anlamış, onlara bakıyorlardı. Kuşların çoktan uyanmış olması gerekirdi ama araçlar Knoxland'in önünde peş peşe durduklarında sesleri duyulmuyordu.

Sadece sessizce açılıp kapanan araç kapıları.

Fısıltılar ve el işaretleri, birkaç kısık öksürük. Biri yere tükürdü. Yaklaşan meraklı bir köpeğe havlamasına fırsat verilmeden hoşt denildi.

Merdivenlerde, zımpara sesinden daha fazla gürültü çıkarmayan ayakkabı sesleri.

Yine el işaretleri ve fısıltılar. Üçüncü kat boyunca kapı önlerinde konuşlanan görevliler.

Polisin yaptığı ilk soruşturma sırasında pek az kapının açıldığı üçüncü kat.

Her kapının önünde üç kişi, durup bekledi. Saatler ayarlandı, tam altıya çeyrek kala kapıları yumruklayıp, bağırmaya başlayacaklardı.

Otuz saniye kalmıştı.

Sonra merdiven boşluğunun kapısı açıldı ve önünde uzun iş gömleğini pantolonunun üzerine çıkarmış yabancı bir çocuk belirdi. Elinde bir alıveriş poşeti tutuyordu. Torba yere düştü ve içinde kırılan şişeden süt akmaya başladı. Polislerden biri eline dudağına daha yeni götürmüştü ki çocuk ciğerlerini doldurdu.

Ve korkunç bir çığlık attı.

Kapılar yumruklandı, posta kutuları sarsıldı. Çocuğun ayaklarını yerden kesip aşağıya götürdüler. Onu taşıyan polis arkasında sütlü ayak izleri bıraktı.

Bazı kapılar açıldı, açılmayanlar omuzlanıp pervazlarından ayrıldı ve içeriye girildi.

Kahvaltı masasının çevresinde toplanmış aileler gibi evcil görüntülerle karşılaştılar.

Uyku tulumlarının içinde veya battaniyelere sarınmış olarak oturma odalarında uyuyan insanlar. Bir odada yedi sekiz kişi veya koridorlara taşmış yataklar.

Gözlerini dehşet içinde açmış bağıran çocuklar, onlara sarılan anneler. Üstlerine bir şeyler giymeye çalışan, korku içinde uyku tulumlarının içinden doğrulmaya çalışan gençler.

Mim gösterisi gibi el hareketleri yapıp, değişik yabancı diller kullanarak olayı protesto eden yetişkinler. Gözlükleri olmadan çevrelerini göremeyen ve horlanmaya alışkın yaşlıların, bu yeni aşağılanma karşısında koşulların elverdiği ölçüde onurlarını koruma kararlılıkları.

Storey odadan odaya, bir daireden diğerine dolaşıyordu. Yanında üç çevirmen getirmişti ama onlar da yetmemişti. Memurlardan biri, ona duvarda asılı gördüğü bir kâğıdı koparıp getirmişti. Storey bir göz atıp Rebus'a verdi. Yiyecek işleyen fabrikaların kullandığı yoklama çizelgelerinden birine benziyordu. Üzerinde yabancı soyadları ve çalışma saatlerinin listesi vardı. Rebus kâğıdı geri verdi. Dairelerden birinin koridorunda gördüğü, içi peri asaları ve baş bandı dolu büyük bir naylon torba onun ilgisini çekmişti. Bantlardan birinin düğmesini açınca, üzerindeki iki küçük kırmızı küre yanıp sönmeye başladı. Çevresine göz gezdirdi ama aynı şeyleri Lothian Road'da satarken karşılaştığı genci göremedi. Mutfaktaki lavabonun içi sapları çürümeye başlamış ama goncaları hala sıkı sıkıya kapalı güllerle doluydu.

Çevirmenlerin ellerinde, Bullen ile Hill'in izleme sırasında çekilmiş fotoğrafları vardı. Onları tanıyıp tanımadıklarını insanlara soruyorlardı. Genellikle iki yana sallanan başlar ve işaret parmakları vardı ama bazıları da başını sallayarak tanıdığını ifade ediyordu. Rebus'un Çinli olduğunu sandığı bir adam bozuk bir İngilizce'yle bağırıyordu.

'Buraya gelmek için çok para veriyoruz... Çok para! Çok çalışıyoruz... Eve para gönderiyoruz... Çalışmak istiyoruz! Çalışmak istiyoruz!'

Bir arkadaşı kendi dilleriyle çıkıştı ona ve sonra da Rebus'la göz göze geldi. Rebus yavaşça başını sallayarak onun söylediklerini anladığını iletti.

Nefesini boşa harcama.

Bizi dinleyecekleri yok.

Onlar bizlerle ilgilenmiyor... Kim olduğumuz onları ilgilendirmiyor.

Adam Rebus'a doğru yürümeye başladı, ama Rebus başını sallayarak Storey'i işaret etti ve o da gidip Storey'in önünde durdu. Onun ilgisini çekmek için yapabileceği tek şey ceketinin yeninden tutup çek-

mekti ve o da öyle yaptı, herhalde çocukluğundan beri ilk kez böyle bir şey yapmak zorunda kalıyordu.

Storey ters ters baktı, ama bu onun umurunda değildi.

Adam, 'Stuart Bullen,' dedi. 'Peter Hill.' Storey'in ilgisini çekmeyi başardığını biliyordu şimdi. 'Sizin aradığınız adamlar onlar, değil mi?'

Storey, 'İkisi de gözaltında bulunuyor,' dedi.

Adam alçak sesle, 'Çok iyi,' dedi. 'Öldürdükleri insanları da buldunuz mu?'

Storey önce Rebus'a baktı sonra da adama döndü.

'Şu söylediğini bir daha tekrarlar mısın?' dedi.

Adamın adı Min Tan'dı ve Çin'in orta bölgelerinde bulunan bir köyden gelmişti. Yanında Storey olduğu halde Rebus'un arabasında arka koltukta oturuyordu, direksiyonda Rebus vardı.

Gorgie Road'da bir pastanenin önüne park etmişlerdi. Min Tan içi şekerli çay dolu plastik bardağından sesli yudumlar alıyordu. Rebus içeceğini arabanın yanındaki hendeğe çoktan atmıştı. Bulaşık suyu gibi kahvesinden ilk yudumu alıncaya kadar, Stef Yurgii'nin cesedinin bulunduğu akşam yine buradan içilemeyecek kadar kötü bir kahve almış olduğunu unutmuştu. Ama pastane iyi iş yapıyor gibiydi. Az ilerideki otobüs durağında bekleyen insanların hemen hemen hepsi karton bardaklardan bir şeyler yudumluyor, bazıları sosis ve çırpılmış yumurtalı sandviç yiyordu.

Storey cep telefonunun diğer ucundaki her kimse, onunla konuşabilmek için sorguya ara vermişti.

Storey'in bir sorunu vardı. Edinburgh'daki polis karakollarında Knoxland'den gelecek göçmenleri alacak kadar yer yoktu. Çok kalabalıktılar ve yeteri kadar hücre bulunmuyordu. Sonra adliye binalarını aradı ama oralarda da yer sorunu vardı. Göçmenler şu an için dairelerinde gözaltında tutuluyorlardı ve Stevenson Evi'nin üçüncü katı giriş çıkışa kapatılmıştı. Ama eleman sıkıntısı da vardı. Storey'e destek olarak verilen polis memurlarının günlük işlerinin başına dönmeleri gerekiyordu. Orada gardiyan rolü oynayamazlardı. Storey, eğer hemen bir destek ekibi gelmezse, Stevenson Evindeki göçmenlerin birkaç kişilik çekirdek kadroyu ilk fırsatta atlatıp özgürlüğe kaçmalarını engelleyemeyeceğini biliyordu.

Londra'da ve başka merkezlerde bulunan üstlerini arayıp Gümrük ve Vergi Dairesinden yardım istedi.

'Orada hiç boş oturan vergi müfettişi olmadığını söyleme bana,' dediğini duyunca Rebus, onun gerçekten zor durumda olduğunu anladı. Ona, bu zavallı insanları niçin kendi hallerine bırakmadığını sormak geldi içinden. Yüzlerindeki yorgunluğu ve bitkinliği görmüştü. Aşırı çalışıyorlardı ve artık bu onların iliklerine işlemişti. Ama Storey, çoğunun hatta belki tümünün ülkeye yasadışı yollardan giriş yaptığını, eğer varsa yasal olanların da vizelerinin dolmuş olduğu ileri sürecekti. Ona göre bu insanlar suçluydu, ama Rebus onların birer kurban olduğunu da görebiliyordu. Min Tan ülkesinde çektikleri yoksulluğun dayanılmaz boyutlarını anlatıyor, eve para göndermelerinin bir görev olduğundan söz ediyordu.

Görev sözcüğü Rebus'un sık sık karşılaştığı bir kavram değildi.

Rebus adama pastaneden yiyecek bir şeyler almayı önermiş ama o burnunu kırıştırarak, yerel mutfaktan bir şeyler yemek zorunda kalacak kadar kötü durumda olmadığını söylemişti. Storey de bir şey istemeyince Rebus kendisine sonradan ısıtılmış bir açma almış ama o da az sonra hendeğin içindeki kahve bardağının yanını boylamıştı.

Storey, homurdanarak cep telefonunu kapattı. Min Tan çayıyla ilgileniyormuş gibi yaptı, ama Rebus'un onunki gibi endişeleri yoktu.

Storey'e'Yenildiğini kabul edebilirsin, sorun değil,' dedi.

Storey'in kısılmış gözleri dikiz aynasını boydan boya kapladı. Sonra dikkatini yine yanında oturan adama yöneltti.

'Demek bir kişiden fazla insanın öldürüldüğünü söylüyorsun?' dedi.

Min Tan başıyla onayladı ve iki parmağını havaya kaldırdı.

Storey tatlı bir sesle, 'İki mi?' dedi.

Min Tan, 'En az iki,' dedi. Üşümüş gibi görünüyordu ve çayından bir yudum daha aldı. Rebus adamın üzerindeki giysilerin, onu sabah ayazına karşı koruyamayacak kadar ince olduğunu fark etti ve kontağı açtıktan sonra kaloriferi çalıştırdı.

Storey sinirli bir tavırla, 'Bir yere mi gidiyoruz?' dedi.

Rebus, 'Bütün gün burada arabanın içinde oturamayız,' dedi. 'Üşütüp ölürüz sonra.'

Min Tan, 'İki kişi,' diye vurgulayarak yineledi. Rebus'un sözlerini yanlış anlamıştı.

Rebus, 'Bir tanesi o Kürt, değil mi?' diye sordu. 'Stef Yurgii?'

Çinli kaşlarını çattı. 'Kim?'

'Bıçaklanan adam. O da sizin gibi bir göçmendi, değil mi?' Rebus

yine önüne döndü, ama Min Tan başını iki yana sallıyordu.

'Ben o adamı bilmiyorum.'

Bu sözler üzerine Rebus hemen bir sonuç çıkardı. 'Yani Stef Yurgii'yi, Stuart Bullen'la Peter Hill öldürmedi mi diyorsun?'

'Size söyledim, ben o adamı bilmiyorum.' Min Tan'ın sesi yükselmişti.

Storey, 'Ama iki kişiyi öldürdüklerini gördün, değil mi?' diyerek söze karıştı. Adam yine başını iki yana salladı. 'Ama az önce gördüğünü söylemiştin...'

'Herkes biliyor... Hepimize anlattılar.'

Rebus, 'Ne anlattılar?' diye üsteledi.

'O iki...' Min Tan kullanmak istediği kelimeyi bulamıyordu. 'İki ceset... Biliyorsunuz, insan ölünce.' Çay bardağını tutan elinin derisini çekiştirdi. 'Hepsi gider, bir şey kalmaz.'

Rebus, 'Derisi mi kalmaz?' diye bir tahminde bulundu. 'Derisi olmayan ceset, yani iskelet diyorsun?'

Min Tan zafer kazanmış gibi işaret parmağını salladı.

Rebus, 'İnsanlar onlardan mı söz ediyor?' diye devam etti.

'Bir kez... Adamın biri o kadar az ücrete çalışmak istemedi, itiraz etti. Diğerlerine de çalışmamalarını söyledi...'

Storey, 'Onu öldürdüler mi?' diyerek söze karıştı.

Min Tan kısıtlı kelime dağarcığından duyduğu sıkıntıyla 'Öldürmediler!' diye bağırdı. 'Dinlesenize, lütfen! Onu alıp bir yere götürdüler ve ona derisi olmayan cesetler gösterdiler. Söylenenlere karşı çıkıp, doğru dürüst çalışmazlarsa, hem onun hem de onun gibilerin başına aynı şeyin geleceğini söylediler.'

Rebus alçak sesle ve kendi kendisiyle konuşarak, 'İki tane iskelet' dedi. Ama Min Tan onu duymuştu.

Gözleri korkuyla büyüyerek,'Bir anne ve çocuğu,' dedi. 'Eğer bir anneyle çocuğunu öldürebiliyorlarsa ve hâlâ yakalanmadan ortada dolaşabiliyorlarsa, kendilerine karşı çıkan herkesi öldürebilirler.'

Rebus, anladığını ifade etmek için başını salladı.

İki iskelet.

Anne ve çocuğu.

'Sen de gördün mü o iskeletleri?'

Min Tan, başını iki yana salladı. 'Başkaları da görmüş. Bebek gazete kâğıdına sarılıymış. Knoxland'e getirip göstermişler. Kafasını ve

ellerini göstermişler. Sonra da onları gömmüşler, şeye...' Yine kelime arayışına girdi. 'Yerin altına.'

Rebus, 'Bir bodruma mı?' diye sordu.

Min Tan heyecanla başını salladı. 'Oraya gömmüşler. Bizden biri de izlemiş, sonra da gelip anlattı.'

Rebus ön camdan dışarıya baktı. Evet, akla yatkındı. Göçmenleri korkutup istenenleri yaptırmak için geçerli bir yöntem. İskeletlerin üzerlerinde bulunan telleri ve vidaları sökerek gerçeğe daha yakın görünmelerini sağlamışlar, sonra da olan biteni gidip Knoxland'de anlatacak bir tanığın önünde üzerlerine beton dökmüşlerdi.

İstedikleri her şeyi yapabilirler, insanları öldürebilirlerdi... Karşı çıkan herkesi.

Warlock'un açılmasına yarım saat kala kapısını çaldı.

Siobhan da yanındaydı. Storey ile Min Tan'ı Torpichen karakoluna bıraktıktan sonra onu arabasından aramıştı. Storey'in, Bullen ve İrlandalıya sormak istediği birkaç şey daha vardı. Siobhan henüz tam uyanamamıştı ve Rebus'un hikâyeyi birkaç kez anlatması gerekti. Öğrenmek istediği şey, o bodrumdan son aylarda kaç iskelet çıkarılmış olduğuydu.

Siobhan o anda düşünebildiği tek şeyi söyledi. 'Mangold'la zaten görüşmek istiyordum.'

Rebus nazik çalışına yanıt alamayınca kapıyı tekmeledi.

'Niçin görüşecektin?'

'Onu sorguladığım zaman anlarsın.'

'Paylaştığın için teşekkürler.' Kapıya son bir tekme daha attıktan sonra bir adım geri çekildi. 'Kimse yok.'

Siobhan saatine baktı. 'Az kaldı, birilerinin olması gerekir.'

Rebus başını salladı. Dükkânın açılmasına bu kadar az kala, gerçekten de birinin gelip bira pompalarını hazırlaması, tezgâhın üzerini doldurması gerekirdi. Temizlikçi gelip gitmiş olabilirdi ama bara her kim bakıyorsa kulağı bükülmeliydi.

Siobhan sadece konuşma olsun havası vermeye çalışarak, 'Dün gece ne yaptın?' diye sordu.

'Pek bir şey yapmadım.'

'Seni gideceğin yere bırakmamı istemedin de ondan sordum.'

'Canım biraz yürümek istedi.'

'Onu söylemiştin zaten.' Sonra kollarını kavuşturdu göğsünde. 'Yolda bir yerlerde durup içki falan mi içtin?'

'Sen öyle sanıyorsun ama, ben hiç içki içmeden saatlerce durabilirim.' Sonra sigarasını yakmakla oyalandı. 'Sen ne yaptın? Külotlu Binbaşıyla randevun mu vardı?' Siobhan bir an onu süzdü ve Rebus gülümsedi. 'Lakaplar çok çabuk yayılır.'

'Olabilir, ama yanılıyorsun. O yüzbaşı, binbaşı değil.'

Rebus başını salladı. 'Baştan öyleydi belki ama bildiğime göre artık binbaşı. İnsana lakap takılması da çok komik şey...' Sonra Fleshmarket Close geçidinin üzerine kadar yürüyüp sigarasının dumanını aşağıya doğru üfledi ve o anda bir şey fark edip bodrumun kapısına doğru ilerledi.

Warlock'un bodrum kapısı aralık duruyordu.

Yumruğuyla iterek kapıyı açtı ve içeri girdi, Siobhan da peşindeydi.

Ray Mangold, elleri ceplerinde duvarlardan birine bakarak derin düşüncelere dalmıştı. Yarım kalmış inşaat işinin ortasında yalnızdı. Yere atılmış olan beton kaldırılıp moloz temizlenmişti ama hava hâlâ çok tozluydu.

Rebus, 'Bay Mangold?' dedi.

Büyü bozuldu ve Mangold başını çevirdi. 'Oh, siz misiniz? dedi. Pek sevinmiş bir hali yoktu.

Rebus, 'Çürükler yakışmış,' dedi.

Mangold çenesine dokunarak, 'İyileşiyor,' dedi.

'Nasıl oldu?'

'Meslektaşına söylemiştim...' Başıyla Siobhan'ı işaret etti. 'Bir müşteriyle dövüştüm.'

'Kim kazandı?'

'Warlock'da bir daha içemeyecek, orası kesin.'

Siobhan, 'Rahatsız ettiysek özür dileriz,' dedi.

Mangold başını salladı. 'İş bittiği zaman nasıl bir yer olacağını canlandırmaya çalışıyordum.'

Rebus, 'Turistler bayılacak,' dedi.

Mangold gülümsedi. 'Benim umudum da o.' Ellerini cebinden çıkarıp önünde kavuşturdu. 'Evet, size nasıl yardım edebilirim bugün?'

Rebus eliyle onların bulunduğu çukuru işaret ederek, 'Şu iskeletler...' dedi.

'Onlarla niye zaman yitirdiğinizi çok merak ediyorum...'

Rebus, 'Zaman yitirmiyoruz,' diyerek sözünü kesti. İnşaat işinde çalışan Joe Evans'a ait olduğunu düşündüğü bir el arabası vardı yanında. İçinde bir alet kutusu ve onun içindeki malzemenin en üstünde de bir çekiç ile bir taş keskisi duruyordu. Rebus keskiyi eline aldı ve ağırlığına şaşırdı. 'Stuart Bullen diye birini tanıyor musun?'

Mangold vereceği yanıtı düşündü. 'Evet, tanıyorum. Rab Bullen'ın oğlu.'

'Doğru.'

'Striptiz kulübü gibi bir yer işletiyormuş.'

'The Nook.'

Mangold başını salladı yavaşça. 'Evet, orası...'

Rebus keskiyi takırdatarak arabanın içine attı. 'Ayrıca köle ticareti gibi bir de ikinci işi var, Bay Mangold.'

'Köle ticareti mi?'

'Yasadışı göçmenler. Onları çalıştırıyor ve herhalde aslan payını da kendisi alıyordur. Anladığımıza göre onlara yeni kimlik de sağlıyormuş.'

'Tanrım!' Mangold, Rebus'dan Siobhan'a, sonra yine Rebus'a baktı. 'Ama bir dakika... Bunların benimle ne ilgisi var?'

'Göçmenlerden biri isyan etmeye kalkıştığında Bullen onu korkutmaya karar vermiş ve bir bodruma gömülü olan iki tane iskelet göstermiş.'

Mangold'un gözleri büyüdü. 'Evans'ın çıkardıklarını mı?'

Rebus omuzlarını silkti ama gözleri Mangold'un içine işliyordu. 'Sizin bodrumun kapısı her zaman kilitli mi durur, Bay Mangold?'

'Bakın, size en başında söyledim, o beton ben buraya gelmeden önce atılmıştı.'

Rebus yine omuzlarını silkti. 'Onu sadece siz söylüyorsunuz, bize herhangi bir belge gösteremediniz.'

'Bir kez daha arayayım.'

'Aslında iyi olur. Ama dikkat edin, polis laboratuvarında çalışanlar uzman kişilerdir... Bir belgenin ne zaman yazıldığını veya daktilo edildiğini hemen anlayabilirler... İnanabiliyor musun?'

Mangold başını sallayarak inandığını anlatmak istedi. 'Kesin olarak bir şey bulacağımı söylemedim...'

'Bakarsan iyi olur.' Rebus yine keskiyi aldı. 'Peki, Stuart Bullen'ı tanımıyor musun, onunla hiç karşılaşmadın mı?'

Mangold hızla başını iki yana salladı. Rebus bir süre sessizliğin asılı kalmasını bekledi ve sonra Siobhan'a dönerek onu da ringe davet ettiğini anlattı.

Siobhan, 'Bay Mangold,' dedi. 'Size İshbel Jardine'i sormak istiyordum.'

Mangold şaşırmış göründü. 'Ne olmuş ona?'

'Soracaklarımdan birine yanıt aldım sayılır... Demek onu tanıyorsunuz?'

'Tanıyor muyum? Hayır... Yani sadece kulübüme geldiğini biliyorum.'

'Albatross'a mı?'

'Evet.'

'Ve onu tanıyorsunuz?'

'Tam olarak tanıyorum sayılmaz.'

'Yani Albatross'a gelen tüm müşterilerin adını hatırladığınızı mı söylüyorsunuz?'

Rebus bu sözler üzerine hafifçe gülerek, Mangold'un huzursuzluğunu daha da pekiştirdi.

Mangold kekeleyerek, 'Sadece adını biliyorum,' dedi. 'O da kız kardeşi yüzünden. Çünkü intihar etmişti. Bakın...' Altın saatine bir göz attı. 'Benim yukarı çıkmam gerekiyor, birkaç dakika sonra açacağız.'

Rebus kararlı bir sesle ve elinde hâlâ keskiyi tutarak, 'Birkaç sorum daha var,' dedi.

'Ben neler olduğunu bile bilmiyorum. Önce iskeletler şimdi de İshbel Jardine... Bunların benimle ne ilgisi var?'

Siobhan, 'İshbel kayboldu, Bay Mangold,' dedi. 'Sizin kulübünüze gelirdi ve şimdi de kayboldu.'

Mangold, 'Albatross'a her hafta yüzlerce insan gelirdi,' diye yakındı.

'Ama hepsi de kaybolmuyordu, öyle değil mi?'

Rebus, 'Bodrumunuzda iskelet bulunduğunu da biliyoruz,' diye ekledi ve büyük bir takırtı çıkaracak şekilde elindeki keskiyi arabanın içine bıraktı. 'Başka yerlerde, dolabınızda falan sakladığınız başka iskeletler de var mı? Bize söylemek istediğiniz başka bir şeyler?'

'Bakın, size söyleyecek bir şeyim yok.'

'Stuart Bullen gözaltında. Elbette ki bizimle anlaşmak isteyecek ve belki de istemediğimiz kadar çok şey anlatacak. O iskeletler hakkında da neler söyleyeceğini düşünüyorsun?'

Mangold iki dedektifin arasından geçerek, oksijensiz kalmış gibi hızla kapıya doğru yürüdü. Dışarı çıkınca derin nefesler alarak onlara döndü:

'Artık açılmam gerek,' dedi.

Rebus, 'Biz de onu bekliyoruz,' dedi.

Mangold uzunca bir an ona baktı. 'Dükkânı açmam gerek.'

Rebus ile Siobhan da çıktılar. Mangold asma kilidi kapattı. Sonra geçitten yukarı doğru çıkıp köşeyi döndüğünü gördüler.

Siobhan, 'Ne düşünüyorsun?' diye sordu.

'Hâlâ iyi bir ekip olduğumuzu düşünüyorum.'

Siobhan başını sallayarak onayladı. 'Söylediğinden fazlasını biliyor.'

Rebus sigara paketini sallayarak, 'Herkes gibi,' dedi. Son sigarasını daha sonraya bıraktı. 'Şimdi ne oluyor?'

'Beni evime bırakabilir misin? Arabamı almam gerek.'

'Gayfield'a kadar yürüyebilirsin evinden.'

'Ama Gayfield'a gitmiyorum.'

'Nereye gidiyorsun?'

Siobhan parmağıyla burnunun kenarına vurdu. 'O sır, John... Herkesin yaptığı gibi.'

YİRMİ YEDİ

Rebus, yine Shug Davidson'ın acil olarak bir ofis, masa ve sandalye isteyen Felix Storey'le hararetli bir tartışma içinde olduğu Torpichen polis karakolundaydı.

Storey, 'Bir de dışarıya hat istiyorum,' diye ekledi. 'Dizüstü bilgisayarım var.'

Davidson, 'Ofis bir yana, fazla masamız bile yok,' diye yanıtladı.

Rebus, 'Gayfield Square'deki masam boş,' diye önerdi.

Storey parmağıyla yeri göstererek, 'Benim burada olmam gerekiyor,' diye üsteledi.

Davidson, 'Sana buradan git diyen yok!' diyerek kestirip attı ve gitti.

Rebus, 'Sözün özü,' dedi.

Storey aniden kaderine razı olmuş bir tavra bürünerek, 'İşbirliğine ne oldu?' diye sordu.

Rebus, 'Belki de seni kıskanıyordur,' dedi. 'O kadar başarılı sonuçlar elde ediyorsun ki.' Storey, kendisini övecek bir şeyler söylemeye hazırlanırken Rebus devam etti. 'Evet, hem de hiç yorulmadan kolay sonuç alıyorsun.'

Storey ona baktı. 'Ne demek istedin bu sözlerle?'

Rebus omuz silkti. 'Hiç, sadece o esrarengiz muhbirine herhalde bir iki kasa malt borçlanmışsındır, adamın bu başarılardaki payını bir düşünsene.'

Storey gözlerini dikmiş bakmaya devam ediyordu. 'O konu seni ilgilendirmez.'

'Söylemek istemedikleri bir şeyler bilen kötü adamlar da aynı cümleyi kullanmaz mı?'

'Senin neyi bilmeni istemediğimi düşünüyorsun?' Storey'in sesi kabalaşmıştı.

'Belki de sen söylemeden bilemeyeceğim.'

'Biliyorsam niye söylemeyeyim ki?

Rebus çok içten gibi gülümsedi. 'Çünkü ben iyi adamım.'

'Ondan hâlâ tam olarak emin değilim, Müfettiş.'

'O tavşan deliğine girip, Bullen'ı öte taraftan dışarı çıkarttığım halde mi?'

Storey soğuk bir gülümsemeyle yanıtladı. 'Bunun için sana teşekkür etmem mi gerekiyor?'

'O güzel pahalı elbiseni kirlenmekten kurtardım.'

'O kadar da pahalı değil.'

'Sonra sen ve Phyllida Hawes hakkında da kimseye bir şey söylemedim...'

Storey kaşlarını çattı. 'Dedektif Hawes ekibimin bir elemanı.'

'O pazar sabahı minibüsün arkasında iş için mi bulunuyordunuz?'

'Eğer bazı suçlamalarda bulunacaksan...'

Rebus gülümsedi ve elinin tersiyle hafifçe Storey'in koluna vurdu, 'Şaka yapıyorum, Felix.'

Storey'in yatışması biraz zaman aldı. Rebus bu süre içinde Ray Mangold'a yaptıkları ziyareti anlattı ona ve Storey düşünmeye başladı.

'İkisinin bir ilişkisi mi var diyorsun?'

Rebus omuz silkti. 'Önemli bir ilişki olduğunu sanmıyorum, ama başka bir konu var.'

'Nedir o?'

'Stevenson Evindeki o daireler... Onlar Şehir Konseyinin daireleri.'

'Evet?'

'Acaba kimlere kiralanmışlar?'

Storey onu inceledi. 'Devam et.'

'Ne kadar çok isim elde edersek, Bullen'ı o kadar çok sıkıştırabiliriz.'

'O zaman gidip konseyle görüşmek gerekiyor.'

Rebus başını salladı. 'Biliyor musun, bize yardım edecek bir tanıdık da var orada...'

İki adam Bayan Mackenzie'nin ofisinde oturmuş, Bob Baird'in yasadışı imparatorluğunun nasıl çökertildiğini dinliyorlardı. O sabah basılan dairelerden en az üç tanesi bu imparatorluğa dahildi.

Bayan Mackenzie, 'Belki daha da fazladır,' dedi. 'Şu ana kadar on bir sahtekârlık olayı bulduk. Akrabalarının adını kullanmış. Bazı adları telefon rehberinden de seçmiş olabilir. Yeni ölmüş kişilerin adını kullanarak kiralamış olduğu evler var.'

Storey, 'Bunları polise bildireceksiniz herhalde, değil mi?' diye sordu. Storey, Bayan Mackenzie'nin yaptığı çalışmaya hayranlık duyduğunu gizlemiyordu. Mackenzie'nin masasının üzerini, birbirlerine seloteyple yapıştırılmış kâğıtlardan oluşan büyük bir soyağacı kaplıyordu. Kâğıtların üzerindeki her bir adın yanına, o kişinin kimlik bilgileri en ince ayrıntısına kadar yazılmıştı.

Mackenzie, 'Sistem işlemeye başladı,' dedi. 'Ben kendi payıma düşen kısmı en iyi şekilde yapmaya çalışıyorum.'

Rebus beğeni ve övgü anlamında başını salladı ve Mackenzie yanakları kızararak bu jesti kabul etti.

Storey, 'O zaman,' dedi. 'Stevenson Evinin üçüncü katındaki dairelerin büyük bir kısmı Baird tarafından kiraya verilmiş olabilir, değil mi?'

Rebus, 'Evet, bilmediklerimiz de olabilir,' dedi.

'Bu durumda, kiracıları Bullen'ın bulduğu konusunda bilgi sahibi olması gerekir.'

'Evet, o anlama geliyor. Bana kalırsa sitede yaşayanların en az yarısı durumun farkındaydı. Gençler de herhalde o nedenle binayı fazla kirletmediler.'

Mackenzie, 'Bu Stuart Bullen,' dedi. 'İnsanların o kadar korkması gereken bir adam mı?'

Storey, 'Merak etmeyin, Bayan Mackenzie,' diye güvence verdi. 'Bullen'ı gözaltına aldık.'

Rebus, 'Bu işe sizin ne kadar emek verdiğinizi de bilmiyor,' diye ekleyerek soy ağacına dokundu.

O ana kadar kollarıyla masanın üzerine yaslanmış olan Storey doğruldu. 'Baird'le küçük bir konuşma yapsak iyi olacak.'

Rebus başını sallayarak onayladı.

Bob Baird, iki üniformalı polis eşliğinde Portobello polis karakoluna getirilmişti. Yolculuğu yürüyerek yapmışlar ve Baird bu şekilde aşağılandığını ileri sürerek yol boyunca bağırıp çağırmış, kızgınlığını dile getirmişti.

Polislerden biri duyduğu memnuniyeti pek fazla gizlemeye çalışmayarak, 'Bağırdığı için herkesin dikkatini daha fazla çekmiş olduk,' dedi.

Diğer polis, 'Yani şu anda çok kızgın olabilir,' diye uyardı.

Rebus'la, Storey birbirlerine baktılar. Bir ağızdan 'İyi,' dediler.Baird, daracık sorgu odasını arşınlayıp duruyordu. İki adam içeri girdiklerinde öfkesini kusmak için ağzını açtı yine.

Storey, 'Kapa çeneni!' dedi. 'Başın öyle bir dertte ki yerine oturup sorduklarımızı yanıtlamaktan başka bir şey yapmazsan çok iyi edersin. Anlaşıldı mı?'

Baird ona baktı ve kısa bir kahkaha attı. 'Sana bir öğüt vereyim dostum, solaryuma pek fazla gitme.'

Storey, kendi gülümsemesiyle ona karşılık verdi. 'Ten rengimden söz ediyorsunuz, öyle mi Bay Baird? O zaman sizin oyununuzda geçerli olan şey ırkçılık.'

'Ne oyunuymuş o?'

Storey elini cebine atıp kimliğini çıkardı. 'Ben Göçmenlik Bürosunda çalışıyorum, Bay Baird.'

'Irklar arası ilişki kurmakla mı suçlayacaksınız beni?' Baird yine güldü ve çıkardığı ses Rebus'a bir öğün atlayıp karnı acıkmış bir domuzu çağrıştırdı. 'Senin kabilendekilere ev kiraladığım için mi?'

Storey, Rebus'a döndü. 'İnsanı eğlendiren bir adam olduğunu söylemiştin.'

Rebus kollarını kavuşturdu. 'Sadece Konseyi dolandırdığı için burada olduğunu sanıyor da ondan.'

Storey yine Baird'e döndü ve gözlerini açtı biraz. 'Öyle mi düşünüyorsunuz, Bay Baird? Size kötü haberler vereceğim için çok üzgünüm.'

Baird, 'Bu bir gizli kamera şakası falan değil, değil mi?' dedi. 'Yani bir komedyen falan çıkmayacak ortaya?'

Storey alçak sesle ve başını iki yana sallayarak, 'Şaka yapmıyoruz' dedi. 'Stuart Bullen'a evlerini kullanması için izin verdin. O da köle gibi çalıştırdığı kaçak göçmenleri bu evlere yerleştirdi. Onun adamıyla da birkaç kez görüştüğünden eminim, şu Peter Hill'le. Onun da Belfastlı militanlarla ilişkisi var.' Storey iki parmağını havaya kaldırdı. 'Köle çalıştırmak ve terörizm, iyi bir bileşim, değil mi? Daha insan kaçakçılığına gelmedik. Bullen'ın ofisinde bulduğumuz o sahte pasaportlar, sağlık karneleri var.' Storey üçüncü parmağını da kaldırıp, Ba-

ird'ın yüzünün önünde tuttu. 'Bu durumda seni çete üyesi olmakla suçlayacağız. Sadece Konseyi dolandırmak, vergisini ödeyen dürüst vatandaşların haklarını çalmakla değil, ülkeye kaçak insan sokmak, sahte kimlik düzenlemek, köle ticareti falan da giriyor işin içine... Yani bunun sonu yok. Majestelerinin savcıları çete olaylarını çok sever. Ben senin yerinde olsam bu espri yeteneğimi korumaya çalışırdım, cezaevinde çok işine yarayabilir.' Storey, parmaklarını indirdi. 'Ama yine de on, on iki yıl geçtikten sonra şakaların da tadı kaçabilir.'

Odaya sessizlik hâkim oldu. Oda o kadar sessizdi ki Rebus bir saatin tiktaklarını duyabiliyordu. Herhalde Storey'in saatidir, diye düşündü. Fazla gösterişli olmayan ama son derece kaliteli ve işini çok iyi yapan bir model.

Sahibine benziyor diye düşünmeden de edemedi.

Baird'ın yüzündeki tüm renk gitmiş, kanı çekilmişti. Yüzeyde sakin gibi görünüyordu ama Rebus onun çok sert bir darbe yiyip, stratejik hasar aldığını biliyordu. Çenelerini kasmış, dudaklarını büzerek düşünüyordu. Daha önce de böyle olaylar yaşamış olmalıydı ve bundan sonra vereceği birkaç kararın tüm geleceğini etkileyecek önemde olduğunu biliyordu.

Storey on, on iki yıl demişti. Her şeyden suçlu bulunsa bile Baird'ın o kadar yatmayacağını Rebus biliyordu. Ama Storey çok dengeli bir rakam söylemişti. On beş, yirmi yıl demiş olsaydı, Baird onun yalan söylediğini anlayıp blöfünü görebilirdi. Veya nasıl olsa işinin bittiğini düşünüp hiçbir şey söylememeyi yeğleyebilirdi.

Kaybedecek şeyi olmayan bir adam

Ama on, on iki yıl... Baird bu durumda hesap yapmak zorunda kalacaktı. Storey'in biraz abarttığını, aslında yedi veya dokuz yıl yiyeceğini düşünse bile bu yine de dört, beş yıl hatta belki biraz daha fazla yatacağı anlamına gelirdi. İnsan Baird'in yaşına geldiğinde yıllar çok daha fazla değer kazanırdı. Rebus bunu meslekten öğrenmişti. Sürekli suç işleyenleri tedavi edecek tek çare yaşlanma süreciydi. Kimse cezaevinde ölmek istemez, son yıllarını çocuklarının, torunlarının yanında geçirip, her zaman özlemini duydukları şeyleri yapmak isterlerdi.

Rebus bütün bunları, Baird'ın derin çizgilerle kırışmış yüzünden okuyabildiğini düşünüyordu.

Sonra adam birkaç kez gözlerini kırpıştırdı, tavana baktı ve içini çekti

'Ne sormak istiyorsanız sorun,' dedi.

Onlar da sordular.

Rebus, 'Bir konuyu açıklığa kavuşturalım,' dedi. 'Dairelerinin bir kısmını, kullanması için Stuart Bullen'a kiralıyordun, değil mi?'

'Doğru.'

'Onları ne için kullandığını biliyor muydun?'

'Bir şeyler sezmiştim.'

'Nasıl başladı bu olay?'

'O beni buldu. Zor durumda olan azınlıklara ev kiraladığımı duymuş.' Bunları söylerken Baird, Felix Storey'e bakmıştı.

'Nereden duymuş?'

Baird omzunu silkti. Belki Peter Hill söylemiştir. Hill, Knoxland çevresinde takılıp uyuşturucu torbası falan tutardı. Herhalde o bir şeyler duymuştur.'

'Sen de oyuna girmeye karar verdin?'

Baird acı acı gülümsedi. 'Stu'nun babasını tanırdım. Stu'yla da karşılaşmıştım birkaç kez, cenaze törenlerinde falan. Hayır demek istemeyeceğiniz bir insandır.' Baird bardağını kaldırdı ve çayını içtikten sonra, lezzetine varmak istermiş gibi dudaklarını şaplattı. Rebus karakolun küçük mutfağına giderek üçüne de çay hazırlamıştı. Kutuda sadece iki çay poşeti kalmış olduğu için onları iyice sıkıp sıkıştırıp üç bardak çay çıkarmayı başarmıştı.

Rebus, 'Rab Bullen'ı ne kadar iyi tanırdın?' diye sordu.

'O kadar da iyi değil. Ben de o zamanlar ufak ufak torba tutardım. Glasgow'da biraz para yapabileceğimi düşünüyordum... Ama Rab çok geçmeden bana doğru yolu gösterdi. Herhangi bir işadamı gibi çok kibar davrandı. Kentin nasıl bölgelere ayrılmış olduğu anlattı ve yeni gelen bir çocuğa yer olmadığını açıkladı.' Sonra Baird duraksadı. 'Bu söylediklerimi bir yere kaydetmiyor musunuz?'

Storey sandalyesinde öne doğru eğilerek ellerini kavuşturdu. 'Bunu bir yerde giriş konuşması olarak kabul et.'

'Yani bir daha mı konuşacağız?'

Storey yavaşça başını salladı. 'Evet onları da hem ses, hem de görüntü olarak kaydedeceğiz. Şu an için yolumuzu bulmaya çalıştığımızı düşünebilirsin.'

'Peki, anlaştık.'

Rebus yeni bir paket sigara açıp diğerlerine tuttu. Storey başını sallayarak reddetti ama Baird aldı. Dört duvarın üçünde sigara içilmez yazısı vardı. Baird sigarasının dumanını onlardan birine doğru üfledi.

'Zaman zaman hepimiz kuralları çiğniyoruz, değil mi?'

Rebus bunu duymazlıktan gelip kendi sorusunu sordu. 'Stuart Bullen'ın insan kaçakçılığı yaptığını biliyor muydun?'

Baird çok kesin bir tavırla başını iki yana salladı.

Storey, 'Buna inanmak oldukça zor,' dedi.

'Ama gerçek bu.'

'Peki o göçmenlerin nereden geldiğini sanıyordun?'

Baird omuz silkti. 'Göçmenler... Sığınmacılar... Nereden geldiklerini bilmek benim işim değil.'

'Hiç mi merak etmedin?'

'Kediyi öldüren de merak, değil mi?'

'Öyle bile olsa...'

Baird yine omzunu silkti ve sigarasının ateşini inceledi. Rebus başka bir soruyla sessizliği bozdu.

'O insanları yasadışı işçi olarak kullandığını biliyor muydun?'

'Onların yasal olup olmadıklarını nereden bileyim?'

'Köle gibi çalıştırılıyorlar.'

'O zaman niye bırakıp gitmiyorlar?'

'Az önce sen de ondan korktuğunu söyledin... Onlar niye korkmasın ki?'

'Evet, doğru olabilir.'

'Baskı altında tutulduklarına ilişkin kanıtlarımız var.'

Baird, 'Adamın genlerine işlemiş olmalı,' diyerek sigarasının külünü yere silkti.

Storey, 'Babasının oğlu,' diye ekledi.

Rebus yerinden kalkıp Baird'in sandalyesinin arkasından dolaştı ve sonra durup eğildi. Yüzü adamın omzunun yanı başındaydı.

'İnsan kaçakçılığı yaptığını bilmediğini mi söylüyorsun?'

'Evet.'

'Ama şimdi sana öyle olduğunu söyledik, ne düşünüyorsun?'

'Ne demek istiyorsun?'

'Şaşırdın mı?'

Baird bir an düşündü. 'Şaşırdığımı söyleyebilirim.'

'Peki niye?'

'Bilmiyorum... Belki Stu o kadar büyük işlerle uğraştığını belli etmemişti de ondan.'

Rebus, 'Yani onun küçük işler mi yaptığını sanıyordun?' dedi.

Baird bir an daha düşündü ve sonra başını salladı. 'İnsan kaçakçılığı... Gerçekten çok büyük bir oyun, öyle değil mi?'

Felix Storey, 'Doğru,' dedi. 'Bullen belki de büyük olduğu için girmiştir o işe... Babasının adına layık olduğunu kanıtlamak için.'

Baird bu sözler üzerine biraz soluklandı. Rebus onun kendi oğlu Gareth'i düşündüğünü anlamıştı. Babalar, oğullar ve kanıtlanması gereken kişilikler...

Rebus, 'Şunu iyice bir anlayalım,' dedi ve yine Baird'in oturduğu sandalyenin çevresinden dolaşarak karşısına geçip, gözlerinin içine baktı. 'Sahte pasaportlar hakkında bir şey bilmiyordun ve Bullen'ın bu kadar büyük işlere girmiş olmasına da şaşırdın, öyle mi?'

Baird gözlerini Rebus'un bakışlarından ayırmadan başını salladı.

Şimdi de Felix Storey kalkmıştı ayağa. 'Beğensek de beğenmesek de yaptığı iş bu adamın...' Sonra, Baird'in sıkması için elini uzattı ve o da kalktı ayağa.

Baird, 'Beni bırakıyor musunuz?' diye sordu.

'Bir yere kaçmayacağına söz verirsen. Seni birkaç gün içinde yine çağırabiliriz. Bu defa vereceğin ifadeyi kaydedeceğiz.'

Baird başını sallayarak Storey'in elini bıraktı. Rebus'a baktı ama onun elleri cebindeydi ve tokalaşmaya niyetli değildi.'

Storey, 'Yolu kendin bulabilir misin?' diye sordu.

Baird başını salladı ve kapının kolunu çevirdi, bu kadar şanslı olduğuna kendisi bile inanamıyordu. Rebus, kapı kapanıncaya kadar bekledi.

Baird'e duyurmak için, 'Kaçmayacağını nereden biliyorsun?' diye tısladı.

'Öyle hissettim.'

'Peki yanılıyorsan?'

'Bize bilmediğimiz bir şey söylemedi ki.'

'Ama o bilmecenin bir parçası.'

'Olabilir, John. Ama o gökyüzünün küçük bir parçası veya bir bulut diyebiliriz, ben manzaranın tamamını o olmadan da görebiliyorum.'

'Her şeyi mi?'

Storey'in yüzü ciddileşti. 'Edinburgh polisinin hücrelerini yeteri

kadar doldurmadığımı mı düşünüyorsun?' Telefonunu çıkarıp mesaj var mı diye baktı.

Rebus, 'Bak,' dedi. 'Sen bu dosya üzerinde uzun zamandır çalışıyordun, değil mi?'

'Evet.' Storey telefonunun ekranına bakıyordu.

'Olayı nereye kadar izleyebildin? Bullen'dan başka kimler olduğunu biliyor musun?'

Storey kafasını kaldırdı. 'Elimizde birkaç ad var. Essex merkezli bir taşımacılık şirketi, Rotterdam'da bir Türk çetesi...'

'Ve bunlar kesinlikle Bullen'la ilişkili öyle mi?'

'Bağlantıları var.'

'Ve bilgilerin tümünü de o kimliği belirsiz ihbarcıdan alıyorsun, öyle mi? Bunun nedenini hiç merak etmediğini söyleme bana...'

Storey parmağını kaldırarak Rebus'a susmasını işaret etti. Telefona bırakılmış olan bir mesajı dinliyordu. Rebus olduğu yerde dönüp, uzaktaki duvara doğru yürüdü ve kendi telefonunu çıkardı. O da çalmaya başlamıştı ama gelen mesaj değildi, aranıyordu.

Numarayı tanıyınca, 'Merhaba, Caro,' dedi.

'Şimdi haberlerde duydum.'

'Neyi duydun?'

'Knoxland'de tutukladıkları o kadar insanı... O zavallı, çaresiz insanları.'

'Sana bir teselli olacaksa kötü insanları da yakaladığımızı söyleyebilirim. Diğerleri yollarına gidinceye kadar da demir parmaklıkların arkasında kalacaklar.'

'Yollarına gidinceye kadar dediğin yer neresi?'

Rebus, Felix Storey'e baktı. Bu soruya yanıt vermek kolay değildi.

'John...?' dedi Caro. Rebus onun ne soracağını tahmin edebiliyordu. 'Sen de orada mıydın? Kapıları kırarak evlerine daldıklarında, sen de orada durup olanları mı izliyordun?'

Önce yalan söylemeyi düşündü ama Caro dürüstlüğe layık bir insandı. 'Oradaydım,' dedi. 'Benim işim bu, Caro.' Storey'in telefonu kapatmak üzere olduğunu görerek sesini alçalttı. 'Onların durumundan sorumlu olan kişileri tutukladığımızı söylediğimi duydun, değil mi?'

'Hayatta başka işler de var, John.'

'Ben böyleyim, Caro... İster al, ister sat.'

'Sesin çok kızgın geliyor.'

Storey'e doğru baktı, telefonunu cebine koyuyordu. Şu andaki işi Storey'leydi, Caro'yla değil. 'Şimdi kapatmam gerek... Sonra konuşabilir miyiz?'

'Ne konuşacağız?'

'Sen ne istersen.'

'Yüzlerindeki ifadeyi mi? Ağlayan bebekleri mi? Bunlardan mı söz edeceğiz?'

Rebus kırmızı düğmeye basarak telefonu kapattı.

Storey meraklı bir tavırla, 'Her şey yolunda mı?' diye.

'Fena değil, Felix.'

'Bizimki gibi meslekler ilişkileri mahvedebilir... O gece evine geldiğimde bir Bayan Rebus olmadığını hissetmiştim.'

'İstersen seni dedektif yapabiliriz.'

Storey gülümsedi. 'Benim bir eşim var... Ama sadece çocuklar için birlikteyiz.'

'Nikâh yüzüğü takmıyorsun.'

Storey sol elini havaya kaldırdı. 'Evet, takmıyorum.'

'Phyllida Hawes evli olduğunu biliyor mu?'

Gülümseme silinip, gözler kısıldı. 'O seni ilgilendirmez, John.'

'Haklısın... O zaman senin şu ihbarcı 'Derin Gırtlaktan' söz edelim.'

'Neyinden söz edeceğiz?'

'Çok şey biliyor gibi.'

'Yani?'

'Amacının ne olduğunu hiç merak etmedin mi?'

'Pek etmedim.'

'Sormadın mı?'

'Adamı korkutup kaçırmamı mı istiyordun?' Kollarını kavuşturdu. 'Niye öyle bir şey yapayım ki?'

'Kaçamak konuşuyorsun.'

'Biliyor musun, John? Stuart Bullen o Cafferty denilen adamın adını andıktan sonra ufak bir araştırma yaptım. Cafferty'le çok uzun süredir tanışıyormuşsun.'

Kaşlarını çatma sırası Rebus'a gelmişti. 'Sen ne diyorsun?'

Storey özür diler gibi ellerini kaldırdı. 'Yani öylesine söyledim. Bak ne diyeceğim...' Saatine baktı. 'Bir yemeği hak ettik sayılır... Bendensin. Bildiğin iyi bir yer var mı?'

Rebus gözlerini Storey'den ayırmadan yavaşça başını salladı. 'Leith'e gideriz, sahilde bir yer buluruz.'

Storey, 'Arabayı senin kullanman da çok kötü,' dedi. 'Artık ben iki kişilik içerim.'

Rebus, 'Ben de bir bardak içebilirim,' dedi.

Storey kapıyı açıp tuttu ve Rebus'un önden yürümesi için eliyle işaret etti. Rebus da öyle yaptı, gözleri dikkat kesilmiş, beyninde bin bir düşünce dolaşıyordu. Storey huzursuz olmuş ve koz olarak Cafferty'yi öne sürmüştü. Korktuğu şey neydi acaba?

Rebus çok olağan bir sesle, 'Şu senin ihbarcı,' dedi. 'Onunla yaptığın görüşmeleri hiç kaydettin mi?'

'Hayır.'

'Senin numarayı nereden bulduğunu biliyor musun?'

'Hayır.'

'Onu arayabilme şansın var mı?'

'Hayır.'

Rebus omzunun üstünden Göçmenlik Bürosu memurunun ateş saçan gözlerine baktı. 'Neredeyse gerçek bile sayılmaz, öyle değil mi Felix?'

Storey, 'Yeteri kadar gerçek,' diye homurdandı. 'Yoksa şimdi burada olmazdık.'

Rebus sadece başını salladı.

Banehall kütüphanesine girerlerken Young, Siobhan'a 'Onu yakaladık,' dedi. Roy Brinkley masasında oturuyordu ve yanından geçerlerken Siobhan ona gülümsedi. Üs olarak kullanılan oda çok hareketliydi ve artık nedenini de biliyordu.

Örümcek Adamı yakalamışlardı.

Siobhan, 'Nasıl oldu?' dedi.

'Biliyorsun, Cruikshank'ın arkadaşlarını araştırması için Maxton'ı Barlinnie Cezaevine göndermiştim. Mark Sounders adı çıktı ortaya.'

'Örümcek ağı dövmeli adam?'

Young başını salladı. 'Tecavüz suçundan beş yıl ceza alıp üçünü yatmış. Cruikshank'dan bir ay önce çıkıp doğduğu kasabaya dönmüş.'

'Banehall'a mı?'

Young başını iki yana salladı. 'Boness'e, Banehall'un on mil kuzeyinde.'

'Orada mı buldunuz?' Young'ın yine başını sallamasını izlerken, hiç istemeden de olsa aklına arabaların arka camlarının önündeki

konsollara koyulan baş sallayan köpekler geldi. 'Cruikshank'ı öldürdüğünü de itiraf etti mi?'

Baş sallama aniden durdu.

Siobhan, 'Evet, ben de çok şey istedim galiba?' dedi.

Young, 'Ama şöyle bir şey var,' dedi. 'Olay basına yansıdığında ortaya çıkmamıştı.'

'Yani saklayacak bir şeyleri mi var diyorsun? Belki, de cinayeti onun üzerine yıkacağımızdan korkmuştur...'

Young kaşlarını çattı. 'Onun gerekçesi de buydu zaten.'

'Sorguladın mı onu?'

'Evet.'

'Filmi de sordun mu?'

'Neyini soracaktım?'

'Niçin çektiğini?'

Young kollarını kavuşturdu. 'Filmleri internet üzerinden satıp porno kralı olmayı düşünüyormuş.'

'Cezaevinde çok düşünmüş olmalı.'

'Bilgisayar kullanmasını da orada öğrenmiş.'

'Tecavüzcülere yeni beceriler kazandırmak da elbette iyi bir şey.'

Young'ın omuzları hafif çöktü. 'Sence o yapmamış mıdır?'

'Önce bir neden söyle, ondan sonra bir daha sor.'

'Onun gibi adamlar... Sürekli kavga eder.'

'Annemle ne zaman telefonda konuşsam ben de kavga ediyorum... Ama üstüne çekiçle yürüyeceğimi de hiç sanmıyorum.'

Young, Siobhan'ın yüzünde aniden beliren ifadeyi fark etti. 'Ne oldu?' diye sordu.

Siobhan, 'Bir şey yok,' diyerek yalan söyledi. 'Sounders nerede şimdi?'

'Livingstone'da. Bir saat sonra yine sorgulayacağım, sen de katılmak istersen...'

Siobhan başını iki yana salladı. 'Yapmam gereken bir, iki iş var.'

Young ayakkabılarını inceliyordu. 'Belki daha sonra görüşebiliriz?'

Siobhan, 'Belki,' diyerek, açık kapı bıraktı.

Young gitmeye hazırlanırken aklına bir şey geldi. 'Jardine'lerle de görüşme yapacağız.'

'Ne zaman?'

'Bugün öğlenden sonra.' Omuzlarını silkti. 'Bunu yapmak zorundayız, Siobhan.'

'Biliyorum... İşini yapıyorsun. Ama çok üstlerine gitme.'

'Merak etme, zor kullandığım günler çok gerilerde kaldı.' Siobhan'ın tebessümümden memnun olmuş göründü. 'Sonra bize verdiğin o isimlerle de görüşeceğiz. Tracy Jardine'in arkadaşlarıyla.'

Yani Susie...

Angie...

Janet Eylot...

Janine Harrison...

Siobhan, 'Bir şeyler mi gizlediklerini düşünüyorsun?' diye sordu.

'Banehall'un işbirliğine pek yanaşmadığını söyleyebilirim.'

'Kütüphaneyi kullanmamıza izin veriyorlar.'

Gülümseme sırası Young'a gelmişti. 'Orası doğru.'

Siobhan, 'Tuhaf,' dedi. 'Donny Cruikshank, çevresinin düşmanlarıyla sarılı olduğu bir kasabada öldü, ama bizim gözaltına aldığımız kişi belki de hayattaki tek dostu.'

'Sen de bilirsin, Siobhan. Arkadaşlar bir kez bozuşursa olayı kan davasından beter hale dönüştürebilirler.'

Siobhan alçak sesle, 'Doğru,' dedi.

Les Young saatiyle oynuyordu. 'Benim gitmem gerek,' dedi.

'Benim de, Les. Örümcek Adamla iyi şanslar. Umarım bildiği her şeyi anlatır.'

'Ama öyle olacağını sanmıyorsun, değil mi?'

Siobhan gülümseyerek başını iki yana salladı. 'Bu kesinlikle öyle olmayacak demek değil.'

Young biraz rahatlamış göründü ve Siobhan'a göz kırparak kapıya doğru ilerledi. Siobhan arabanın hareket ettiğini duyuncaya kadar olduğu yerde kaldı ve sonra resepsiyon masasına doğru yürüdü. Roy Brinkley bilgisayarın başında oturmuş, bir müşterinin istediği kitabı listelerde arıyordu. Ufak tefek, zayıf ve titrek bir kadındı, elleriyle yürütecinin kenarlarını sıkıca kavramış, başını hafifçe yana eğmişti. Siobhan'a baktı ve ışıl ışıl gülümsedi.

Brinkley, 'Polis düşmanı, demiştiniz değil mi?' diyordu. 'Elimizde yok, Bayan Shields. Ama diğer kütüphanelerden getirtebilirim.'

Bayan Shields, başını sallayarak memnuniyetini ifade etti ve yürütecini sürükleyerek uzaklaşmaya başladı.

Brinkley, 'Geldiği zaman size telefon ederim,' diye arkasından seslendi ve sonra Siobhan'a döndü. 'Sürekli müşterilerimden.'

'Polislerden nefret mi ediyor?'

'Ed McBain. Bayan Shields sert romanları sever.' Sonra isteği yazdı ve klavyenin son tuşuna gösterişli bir el hareketiyle basarak bitirdi. 'Bir şey mi istemiştiniz?' diyerek ayağa kalktı.

Siobhan, 'Gazete bulundurduğunuzu da gördüm,' dedi ve dört emeklinin çevresinde oturup, bulvar gazetelerinin magazin sayfalarını elden ele geçirdikleri yuvarlak masayı başıyla işaret ederek.

'Günlük gazeteleri çoğunu ve birkaç tane de dergi alıyoruz.'

'İşiniz bittiğinde ne yapıyorsunuz onları?

'Atıyoruz.' Siobhan'ın yüzündeki ifadeyi gördü. 'Bazı büyük kütüphanelerin gazeteleri saklayacak yerleri var.'

'Sizin yok mu?'

Başını iki yana salladı. 'Bir şey mi arayacaktınız?'

'Geçen haftanın Evening News'larını.'

Brinkley, 'O zaman şansınız var,' dedi ve masasının arkasından çıktı. 'Beni izleyin.'

Üzerinde "personelden başkası giremez" yazan kilitli bir kapının yanında bulunan tuşlu kilide şifreyi bastı ve kapıyı iterek Siobhan'ı içeri aldı. Burası lavabosu, çaydanlığı ve bir mikrodalga fırını olan küçük bir personel odasıydı. Tuvalete açılan bir kapı ve onun yanında bir kapı daha vardı. Brinkley ikinci kapıya doğru yürüdü ve kapının kolunu çevirirken, 'depo' dedi.

Eski kitapların ölüme terk edildiği yerdi burası. Kapakları kopmuş, rafları içlerinden sayfalar sarkan kitaplar doldurmuştu.

'Zaman zaman temizlik yapar atarız bunları,' diye açıkladı. 'Sonra yardım amaçlı dağıtım yapan kitapçılar vardır, onlara veririz. Ama bazılarını onlar bile istemiyor.' Kitaplardan birini açarak, Siobhan'a son sayfalarının olmadığını gösterdi. 'Bunları de eski gazete ve dergilerle birlikte yeniden dönüşüme göndeririz.' Ayakkabısının burnuyla içi tıka basa gazete dolu büyük bir poşete dokundu. Yanında birkaç dolu poşet daha vardı. 'Şansımız varmış, dönüşüme yarın gidecekler.'

Siobhan kuşku dolu gözlerle ona bakarak, 'Şans kelimesinin doğru sözcük olduğundan emin misin?' dedi. 'Geçen haftaki gazetelerin hangi poşette olduğunu bile bilmiyorsundur, herhalde?'

Brinkley, 'Dedektif sensin,' dedi ve o anda dışarıdan hafif bir zil sesi duyuldu. Brinkley'in masasının başında bekleyen bir müşteri vardı. Gülümseyerek, 'Bunları sana bırakıyorum,' dedi.

'Teşekkürler.' Siobhan, elleri belinde derin bir nefes aldı. Hava küf kokuyordu. Alternatifleri düşündü. Hem oldukça azdı, hem de Edinburgh'a kadar gidip tekrar Banehall'a dönmesi gerekecekti.

Kararını verip çömeldi ve ilk poşetten bir gazete çıkarıp tarihine baktı. Onu dışarıda bıraktıktan sonra daha arkadan bir başka gazete çıkardı ve onu da dışarıda bıraktıktan sonra en arkadaki gazeteyi aldı. Aynı işlemi ikinci ve üçüncü poşetlere de uyguladı. Üçüncü poşette on beş gün öncesine ait bir gazete bulunca, yerdeki gazeteleri bir kenara kaldırıp bütün poşeti boşalttı ve tek tek tarihlerine bakmaya başladı. Kendisi de geceleri eve dönerken çoğu zaman bir Evening News alır ve ertesi sabah kahvaltı yaparken göz gezdirirdi. Yöneticilerin ve politikacıların nelerle uğraştıklarını bu şekilde izlerdi ama şimdi o manşetler bayat geliyordu. Hatta büyük bir kısmının neden söz ettiğini bile anımsamıyordu. Sonunda aradığı gazeteyi buldu ve ilgilendiği sayfayı yırtıp, katladıktan sonra cebine koydu. Dışarıya çıkardığı gazetelerin tümünü poşetlerine sığdıramadı ama elinden geleni yaptı. Sonra lavaboya gidip musluktan bir bardak soğuk su içti. Kütüphaneden çıkarken Brinkley'e başparmağını kaldırıp başarı sinyalini çaktıktan sonra da arabasına doğru yürüdü.

Salon aslında yürüyerek gidilebilecek kadar yakındı ama acelesi vardı. İçeride pek fazla kalmayacağı için ikili park etti. Kapıyı itti ama açılmadı. Camdan içeriye baktı, kimsecikler yoktu. Dükkânın açık olduğu saatler camın arkasında duran küçük bir tabelanın üzerinde yazılıydı. Çarşamba ve pazar günleri kapalı oluyordu ama bugün salıydı. Sonra gözüne başka bir kâğıt ilişti. Üzerine aceleyle bir şeyler yazılıp cama yapıştırılmış olmalıydı ama şimdi oradan düşmüş yerde duruyordu. "Acil bir olay nedeniyle...'. Herhalde kapalıyız yazmak istemişlerdi ama yanlış yazdıkları için "kapa" sözcüğünün üzerini çizip, mesajı olduğu gibi bırakmışlardı.

Siobhan kendi kendisine küfretti, Les Young söylememiş miydi ona? İfadeleri alınacaktı. Resmen alınacağı için de Livingstone'a gitmesi gerekiyordu. Arabasına bindi ve yola koyuldu.

Trafik yoğun değildi ve yol fazla sürmedi. Çok geçmeden binanın önünde park edecek yer arıyordu. İçeri girdi ve masa başında oturan polis memuruna Cruikshank soruşturmasının nerede yapıldığını sordu. Adam onu bir odaya doğru yönlendirdi. Siobhan, kapıyı tıklattıktan sonra itip açtı. İçeride Les Young ve bir başka sivil polis vardı. Masanın karşı tarafında her tarafı dövme kaplı bir adam oturuyordu.

Siobhan içinden bir kez daha kendi kendisine küfrederek, 'Özür dilerim,' dedi. Bir an, belki orada ne yaptığını merak edip dışarıya çıkabilir diye umarak koridorda Young'ı bekledi ama gelmedi. Sonra içinde tuttuğu nefesini bırakarak bir sonraki kapıyı denedi. İki sivil daha rahatsız edilmekten duydukları hoşnutsuzlukla ona kaşlarını çatarak baktılar.

Siobhan, 'Rahatsız ettiğim için özür dilerim,' diyerek içeri girdi. Angie kafasını kaldırmış ona bakıyordu. 'Susie'yi nerede bulabileceğimi bilen var mı diye sormak istemiştim?'

Sivillerden biri, 'Bekleme odasında,' dedi.

Siobhan, Angie'ye güven aşılayacak bir tebessüm gönderdikten sonra çıktı. Kendi kendine üçüncü kapı şanslıdır, diye düşünüyordu.

Haklıydı da. Susie ayak ayak üstüne atmış, ağzında çiklet tırnaklarını törpülüyor, Janet Eylot'un anlattığı bir şeylere kafasını sallıyordu. İki kadın yalnızdı, Janet Harrison da ortalıkta yoktu. Siobhan, Les Young'un düşünce tarzını anlayabiliyordu. Onları hep birlikte çağırarak, konuşabilmelerine ve üzerlerindeki stresi atmalarına olanak sağlamıştı. Çünkü karakolda hiç kimse kendisini tam anlamıyla rahat hissetmezdi. Janet Eylot daha tedirgin görünüyordu. Siobhan buzdolabındaki şarap şişelerini düşündü. Janet, şu anda herhalde kendisini rahatlatacak bir kadeh içkiye kesinlikle hayır demezdi.

Siobhan, 'Merhabalar,' dedi. 'Susie, seninle bir şey konuşabilir miyim?'

Eylot'un yüzü biraz daha asıldı. Herhalde, niçin diğerlerinin polislerle konuşup, kendisinin yalnız bırakıldığını düşünüyor olmalıydı.

Siobhan, 'Sadece bir dakika,' diyerek ona güven vermek istedi. Ama Susie'nin pek acelesi yoktu. Önce uzun askılı leopar desenli çantasını açıp içinden küçük makyaj çantasını çıkardı. Tırnak törpüsünü lastik bandının altına taktı ve ancak ondan sonra yerinden kalkıp Siobhan'ın peşinden koridora çıktı.

'Sorgulanma sırası bana mı geldi,' diye sordu.

Siobhan katlamış olduğu gazete sayfasını açarken, 'Daha değil,' dedi. Sonra onu Susie'ye gösterdi. 'Bunu tanıyor musun?'

Fleshmarket Close hikâyesine eşlik eden bir fotoğraftı. Ray Mangold ellerini göğsünde kavuşturmuş, yanında Judith Lennox olduğu halde objektiflere keyifle gülümseyerek poz vermişti.

'Şeye, benziyor...' Susie çiklet çiğnemeyi bırakmıştı.

'Evet?'

'İshbel'i almaya gelen adama.'

'Kim olduğunu biliyor musun?'

Susie başını iki yana salladı.

Siobhan, 'Albatross gece kulübünü işleten adam,' dedi.

'Oraya birkaç kez gitmiştik,' dedi Susie ve fotoğrafı daha yakından inceledi. 'Evet, şimdi sen söyleyince...'

'İshbel'in erkek arkadaşı bu muydu?'

Susie başını sallıyordu. 'Olabilir.'

'Emin değil misin?'

'Sana söyledim. Ona doğru dürüst bakamamıştım. Ama benziyor... Yani o olabilir.' Sonra hafifçe güldü. 'İşin tuhafı ne biliyor musun?'

'Ne?'

Susie yazının başlığını işaret etti. 'Ben bu yazıyı o zaman okumuştum, ama hiç aklıma gelmedi. Yani sadece bir fotoğraf, değil mi? Kimin aklına gelir ki...'

Siobhan gazeteyi katlarken, 'Evet Susie, elbette gelmez,' dedi. 'Çok haklısın.'

Susie sesini biraz alçaltarak, 'Bu bizi sorguya çekmeleri falan,' dedi. 'Herhalde başımız dertte değildir?'

'Ne için? Bir araya gelip Donny Cruikshank'ı siz öldürmediniz, değil mi?'

Susie yüzünü buruşturarak yanıtladı bu soruyu. 'Ama o tuvalete yazdığımız şeyler... Şiddet içeriyorlar, değil mi?'

Siobhan, 'Bane'de gördüklerimden sonra aklı başında bir avukat onların dekoratif desen olduğunu bile ileri sürebilir, Susie,' dedi ve Susie gülümseyinceye kadar bekledi. 'Onun için hiç merak etme... Hiç biriniz etmeyin, oldu mu?'

'Peki.'

'Janet'e de söylemeyi unutma.'

Susie, Siobhan'ın yüzünü inceledi. 'Yani fark ettin, öyle mi?'

'Şu anda arkadaşa ihtiyacı var gibi geldi, bana.'

Susie sesine hafif bir pişmanlık vurgusu sızarak,'Her zaman desen daha doğru,'dedi.

Siobhan, 'O zaman elinden geleni yap,' diyerek Susie'nin koluna dokundu ve o gülümsedikten sonra gitmek üzere döndü.

Susie arkasından, 'Bir daha saçını yaptırmak istersen bizdensin,' dedi.

Siobhan, 'Bak işte bu tür rüşvetlere açığım,' diye seslendi ve hafifçe el salladı.

YİRMİ SEKİZ

Cockburn Caddesinde park edecek bir yer buldu. Fleshmarket Close'dan geçtikten sonra sola sapıp High Caddesine ve sonra bir kez daha sol yapıp Warlock'a girdi. Müşteri profili karışıktı. Paydos etmiş işçiler, günlük gazeteleri dikkatle inceleyen işadamı tipli insanlar, ellerinde haritalar ve gezi rehberleri olan turistler vardı.

Barmen, 'Burada değil,' dedi. 'Yirmi dakika kadar beklersen belki gelir.'

Siobhan başını sallayıp bir limonata ısmarladı. Parayı uzattığında adam almak istemedi ama o yine de verdi. Bazı insanlara ikram borcu olmasını istemezdi. Adam omuzlarını silkti ve verdiği bozuklukları yardım kutusunun deliğinden içeri attı.

Barın önünde bulunan yüksek taburelerden birinde oturuyordu, buz gibi içkisini yudumladı. 'Nerede olduğunu biliyor musun?'

'Dışarılarda bir yerde.'

Siobhan bir yudum daha aldı. 'Arabası var değil mi?' Barmen gözünü dikip ona baktı. Siobhan, 'Merak etme, soruşturma yapmıyorum,' dedi. 'Buralarda araba park etmek ölüm de onun için sordum, nasıl hallediyor diye?'

'Market Caddesindeki kilitli kapıları biliyorsun?'

Siobhan, başını önce iki yana sallamayı düşündü ama sonra yukarıdan aşağı salladı. 'Şu, duvardaki kemerli kapıları diyorsun, değil mi?'

'Onlar garaj. Bir tanesi de bizim patronun. Tanrı bilir kaça mal oluyordur.'

'Arabasını oraya mı bırakıyor?'

'Evet, sonra da buraya kadar yürür. Bundan daha fazla bir eksersiz yaptığını da hiç sanmam.'

Siobhan çoktan kapının yolunu tutmuştu.

Market Caddesi, Waverly İstasyonundan güneye giden tren yoluna bakıyor, tren yolunun arka tarafındaki Jeffrey Caddesi yokuş yukarı Cannongate'e doğru tırmanıyordu. Kaldırım düzeyinden başlayan ve yan yana dizilmiş kilitli kapılar, tren yolunun bu tarafında da Jeffrey Caddesine paralel bir şekilde yokuş yukarı dizilmişti. Bazıları içine araba girmeyecek kadar dar olan bu kapıların bir tanesi dışında tümünün üzerinde asma kilit vardı. Siobhan geldiği sırada Ray Mangold da garajının kapılarını kapatmak üzereydi.

Siobhan, 'Güzel bir oyuncak,' dedi. Mangold'un onu tanıması bir an sürdü, sonra onun gözlerini izleyerek bakışlarını kırmızı renkli spor Jaguar'a çevirdi.

'Ben de seviyorum,' dedi.

Siobhan bakışlarını kapıların üzerinde gezdirerek,'Bu kapıları hep merak ederdim' diye devam etti.. 'Çok işe yarıyorlar, değil mi?'

Mangold'un gözleri Siobhan'ın üzerindeydi. 'Kim söyledi bunlardan birinin benim olduğunu?'

Siobhan ona gülümsedi. 'Ben dedektifim, Bay Mangold.' Arabanın çevresinde dolaşıyordu.

Adam, 'Bir şey bulamazsın,' diyerek diklendi.

'Ne aradığımı sanmıştın ki?' Ama adam aslında haklıydı, çünkü arabanın içini inceden inceye görmeye çalışıyordu.

'Tanrı bilir... Belki birkaç iskelet daha bulmaya çalışıyorsundur.'

'Bu iskelet olayı değil, Bay Mangold.'

'Değil mi?'

Siobhan başını iki yana salladı. 'Ben İshbel'i merak ediyorum.' Sonra gidip adamın önünde durdu. 'Ona ne yaptığını merak ediyorum.'

'Ne demek istediğini anlayamadım.'

'Yüzündeki yara bereler nasıl olmuştu?'

'Daha önce söyledim...'

'Tanığın var mı? Hatırladığım kadarıyla barmene sorduğumda orada olmadığını söylemişti. Sorgu odasında bir, iki saat kalmak belki gerçeği söylemesine yardımcı olabilir.'

'Bak...'

'Hayır, sen bak!' Siobhan sırtını dikleştirdi ve şimdi sadece bir parmak kısaydı Mangold'dan. Garajın kapıları hâlâ yarım metre kadar açık duruyordu, yoldan geçen bir adam tartışmaya kulak vermek için

bir an durakladı. Siobhan ilgilenmedi onunla. Mangold'a 'İshbel'i Albatross'dan tanıyorsun,' dedi. 'Onunla daha sonra da görüşmeye başladın ve onu birkaç kez de işinden aldın. Seni gören tanıklarım var. Hatta senin ve arabanın fotoğraflarını Banehall'da çevreye gösterirsem birkaç kişinin daha anıları canlanabilir. Şu anda İshbel ortalıkta yok ve sen de yüzün yara bere içinde dolaşıyorsun.'

'Ona bir şey yaptığımı mı sanıyorsun?' dedi ve kapıları kendisine doğru çekerek kapatmak üzere uzandı. Ama Siobhan buna izin vermedi ve kapılardan birine tekme atarak ardına kadar açtı. O sırada yanlarından sarsılarak geçen bir tur otobüsündeki yüzlerin tümü onlara dönmüştü. Siobhan, onlara el salladıktan sonra Mangold'a döndü.

'Bak, bir sürü de tanık var,' diyerek uyardı.

Mangold'un gözleri daha da büyüdü. 'Tanrım... Bak...'

'Dinliyorum.'

'İshbel'e hiçbir şey yapmadım.'

Siobhan, 'O zaman kanıtla,' diyerek kollarını kavuşturdu. 'Ona ne olduğunu anlat.'

'Ona hiçbir şey olmadı!'

'Nerede olduğunu biliyor musun?'

Mangold ona baktı, dudaklarını sımsıkı kapatmış çenesini iki yana oynatıyordu. Sonunda patlamayı andıran bir sesle konuşmaya başladı.

'İyi, peki. Nerede olduğunu biliyorum.'

'Nerede?'

'İyi... Hayatta ve çok sağlıklı.'

'Ama telefonu yanıt vermiyor.'

'Çünkü arasa arasa annesiyle, babası arar.' Konuşmaya başlayınca sanki üzerinden bir ağırlık atmış gibiydi. Jaguar'ın ön tekerleğinin çamurluğuna arkasını yasladı. 'Evden kaçmasının nedeni de onlar.'

'O zaman kanıtla... Nerede olduğunu söyle.'

Mangold saatine baktı. 'Şu anda trende olmalı.'

'Trende mi?'

'Edinburgh'a dönüyor. Newcastle'a alışverişe gitmişti.'

'Newcastle'a mı?'

'Oradaki dükkânlar hem daha iyi, hem de daha çok.'

'Kaçta gelmesini bekliyorsun?'

Mangold, başını iki yana salladı. 'Öğlenden sonra. Trenin tam olarak kaçta geleceğini bilmiyorum.'

Siobhan gözlerini dikip baktı ona. 'Ama ben biliyorum.' Telefonunu çıkarıp Gayfield Karakolunu aradı. Phyllida Hawes açtı telefonu. 'Phyl, ben Siobhan. Col orada mı? Bağlar mısın, lütfen?' Gözlerini Mangold'dan ayırmadan bekledi. 'Col, ben Siobhan. Sen bu işleri bilirsin... Newcastle trenleri kaçta geliyor...?'

Rebus Torpichen Karakolunda, Suç Araştırma Biriminin ofislerinden birinde oturmuş, bir kez daha önündeki masanın üzerinde bulunan kâğıtlara göz gezdiriyordu.

Çok iyi yapılmış bir çalışmanın sonucuydu bunlar. Peter Hill'in arabasında bulunan defterdeki adlar önce Cramond sahilinde tutuklananların adlarıyla, sonra da Stevenson Evi'nin üçüncü katında kalanlarla karşılaştırılmıştı. Ofis çok sessizdi. Soruşturmalar tamamlanmış ve gözaltındakiler minibüslere doldurularak Whitemire'a doğru yola çıkarılmıştı. Rebus'un bildiği kadarıyla Whitemire zaten tam kapasiteye yakın doluydu ve bu yeni mülteci akınıyla nasıl başa edebileceklerini düşünemiyordu bile. Ama Storey o konuyu dert etmiyordu.

'Onlar özel şirket, bu işte kâr görüyorlarsa bir yolunu bulurlar.'

Felix Storey masanın üzerinde duran listeleri almamıştı, aslında listeler ona sunulduğunda da pek dikkat etmemişti. Daha şimdiden Londra'ya dönmekten söz ediyordu. Kendisini bekleyen daha pek çok dosya vardı. Ama elbette zaman zaman buraya dönüp Stuart Bullen'ın duruşmalarını izleyecekti.

Kendi sözleriyle, "sürekli devrede kalacaktı."

Rebus'un yorumu da şöyleydi. 'Sürekli tekerleğinde dönen laboratuvar faresi gibi mi?'

Koca Küfe Reynolds birini arar gibi bakınarak odaya girdiğinde, kafasını kaldırıp ona baktı. Elinde kahverengi bir kesekâğıdı vardı ve kendisinden çok memnun görünüyordu.

Rebus, 'Bir şey mi istedin, Charlie?' dedi.

Reynolds sırıttı. 'Senin dostuna yol hediyesi getirmiştim.' Elindeki kesekâğıdından bir demet muz çıkarıp gösterdi. 'Bırakacak uygun bir yer arıyordum.'

'Çünkü kendisine verecek cesaret yok sende, değil mi?' Rebus yavaşça doğruldu yerinden.

'Biraz güleriz demiştim, John.'

'Belki sen gülersin. Ama Felix Storey'i o kadar sevindireceğini sanmam.'

'Aslında çok doğru.' Konuşan Felix Storey'in kendisiydi. Odaya girerken kravatının düğümünü sıkılaştırıp, eliyle gömleğinin üzerinden düzeltiyordu.

Reynolds muzları kesekâğıdının içine sokup, göğsünün üzerinde korumaya aldı.

Storey, 'Onları bana mı getirdin?' diye sordu.

Reynolds, 'Hayır,' dedi.

Storey onun yüzüne doğru eğildi. 'Ben siyahım, onun için de maymunum. Düşündüğün şey bu değil mi?'

'Hayır.'

Storey elini uzatıp kesekâğıdını açtı. 'Aslında güzel bir muzu severim... Ama bunlar bana biraz geçmiş gibi geldi. Aynen senin gibi ekşimişler.' Sonra kesekâğıdının ağzını yine kapadı. 'Sen şimdi git de biraz dedektiflik oyna. Bak sana bir de konu vereyim. Arkandan senin için ne diyorlar onu öğrenmeye çalış.' Sonra hafifçe Reynolds'un sol yanağına dokundu ve kollarını göğsünde kavuşturarak konuşmanın bitmiş olduğunu anlattı.

Reynolds gidince Rebus'a döndü ve göz kırptı.

Rebus, 'Sana komik bir şey daha söyleyeyim mi?' dedi.

'Gülmeye her zaman hazırım.'

'Ama bu kahkahalık komik değil, daha çok tuhaf.'

'Nedir o?'

Rebus masanın üzerinde duran kâğıtlardan birine parmağıyla vurdu. 'Bu isimlerin bazıları ortalıkta yok.'

'Belki geldiğimizi görüp kaçmışlardır.'

'Belki.'

Storey arkasını masanın kenarına yasladı. 'Belki de vardiyalı çalışıyorlardı. Baskını duydukları için Knoxland'e de dönmemiş olabilirler.'

Rebus, 'Evet,' dedi. 'Pek çoğu Çinli adı... Bir de Afrikalı var: Chantal Rendille.'

'Rendille mi? Sence bu Afrikalı adı mı?' Storey kaşlarını çatıp, kâğıdı daha iyi görmek için boynunu uzattı. 'Chantal, Fransız adı değil mi?'

Rebus, 'Senegal'in ulusal dili Fransızca,' diye açıkladı.

'Senin esrarengiz tanığın mı?'

'Ben de onu merak ediyorum. Kate'e sorsam iyi olacak.'

'Kate kim?'

'Senegalli bir öğrenci. Ona sormak istediğim başka bir şey daha vardı zaten...'

Storey dayandığı masadan doğruldu. 'Sana iyi şanslar.'

Rebus, 'Bir dakika,' dedi. 'Bir şey daha var.'

Storey içini çekti. 'Peki o ne?'

Rebus bir başka kâğıdın üzerine parmağını vurdu. 'Bunları her kim hazırladıysa çok iyi çalışmış.'

'Öyle mi?'

Rebus başını salladı. 'İfadesi alınan herkese, Knoxland'den önceki adresleri soruldu.' Rebus başını kaldırıp Storey baktı ama o omuzlarını silkti. 'Bazıları Whitemire'da kalıyormuş.'

Şimdi Storey'in dikkatini çekebilmişti. 'Nasıl?'

'Kefaletle çıkmışlar.'

'Kimin kefaletiyle?'

'Değişik adlar, ama büyük bir olasılıkla tümü sahte. Çünkü adresleri de sahte.'

Storey, 'Acaba Bullen mı?' diye bir tahminde bulundu.

'Benim de aklıma o geldi. Çok uyar... Kefaletle çıkarıp çalıştırır. Durumdan şikâyet eden olursa, Whitemire Demokles'in kılıcı gibi hazır. O da işe yaramazsa iskeletler var.'

Storey yavaş yavaş başını sallıyordu. 'Çok mantıklı.'

'Gidip Whitemire'dan biriyle konuşmamız gerekecek.'

'Ne için?'

Rebus omuz silkti. 'Bu işleri tanıdık biriyle yapmak daha kolay olur, yani... Nasıl desem?' Rebus uygun bir tanım arıyormuş gibi yaptı. Sonunda, 'Devrede olan birinden,' dedi.

Storey gözlerini açarak baktı ona. 'Haklı olabilirsin,' dedi sonra. 'Peki kiminle konuşacağız?'

'Alan Treynor diye biriyle. Ama ondan önce bir şey daha var...'

'Daha mı?'

'Çok az bir şey.' Rebus'un gözleri hâlâ masanın üzerindeki kâğıtlardaydı. Bazı adları, uyrukları ve kentleri kalemle işaretleyerek, birbirleriyle ilişkilendirmişti. 'Stevenson Evinden ve o kumsaldan topladığımız insanlar...'

'Ne olmuş onlara?'

'Bazıları Whitemire'dan gelmiş. Bazılarının vize süreleri geçmiş, bazılarının da vizeleri farklı...'

'Evet?'

'Pek azının hiçbir belgesi yok... Yani ülkeye kamyon kasasında girmiş olabilecekler sadece bir avuç insan, Felix. Sahte pasaport veya kimliğe de rastlamadık.'

'Yani?'

'Yani o büyük insan kaçaklığı operasyonuna ne oldu? Ünlü gangster Bullen'ın kasasında yığınla sahte belge bulundu ama niçin onun ofisinin dışında hiçbir yerde karşımıza çıkmadı bu pasaport ve kimlikler?'

'Onlar Londra'daki dostlarından yeni gelmiş bir parti olabilir.'

'Londra mı?' Rebus kaşlarını çattı. 'Dostlarının Londra'da olduğunu söylememiştin.'

'Essex demiştim, değil mi? Aslında pek bir şey değişmez.'

'Sen öyle diyorsan.'

'Whitemire'a gidecek miyiz gitmeyecek miyiz?'

Rebus, 'Bir şey daha...' diyerek parmağını kaldırdı. 'Aramızda kalacak, bana Stuart Bullen hakkında söylemediğin başka bir şey var mı?'

'Ne gibi?'

'Onu ancak sen söylersen öğrenebilirim.'

'John... O dosya kapandı. Sonuca ulaştık. Daha başka ne istiyorsun?'

'Belki de sadece kendimin...'

Storey elini şakadan uyarıda bulunur gibi kaldırdı ama geç kalmıştı.

'Devrede olup olmadığını anlamak için.'

Whitemire'a girerken yol kenarında duran Caro'nun yanından geçtiler. Telefonuyla konuşuyordu ve kafasını kaldırıp onlara bakmadı bile.

Her zamanki güvenlik kontrolleri, açılan ve arkalarından yine kilitlenen bariyer. Onları otoparktan alıp binaya doğru götüren muhafız. Otoparkta altı, yedi tane boş minibüs duruyordu, göçmenler getirilmişti. Storey çevresinde gördüğü her şeyle ilgileniyordu.

Rebus, 'Buraya daha önce gelmedin herhalde?' dedi. Storey başını iki yana salladı.

'Birkaç kez Belmarsh'da bulunmuştum. Orayı duydun mu?'

Baş sallama sırası Rebus'daydı. 'Londra'da, tam bir cezaevi. Hem de yüksek güvenlikli. Sığınmacıları orada tutuyorlar.'

'İyi.'

'Burası oranın yanında Club Med gibi kalır.'

Ana kapının önünde Alan Treynor onları bekliyordu. Hoşnutsuzluğunu saklamaya gerek görmemişti.

'Bakın, her neyse biraz bekleyemez mi? Onlarca yeni insan geldi, onları yerleştirmeye çalışıyoruz.'

Storey, 'Biliyorum,' dedi. 'Onları gönderen benim.'

Treynor'ın kafası kendi sorunlarıyla o kadar doluydu ki bu sözleri duymuş gibi görünmedi. 'İlk etapta kantine yerleştirmeyi düşünüyoruz ama o bile saatler alacak.'

Storey, 'O zaman bizi çabuk gönderirsen daha iyi olur,' dedi ve Treynor dramatik bir şekilde içini çekti.

'Pekâlâ, beni izleyin.'

Dışarıdaki ofiste Janet Eylot'un yanından geçtiler. Kadın başını bilgisayarından kaldırıp delici bakışlarını Rebus'un gözlerine dikti. Sonra ağzını açıp bir şeyler söyleyecek gibi oldu ama Rebus daha önce konuştu.

'Bay Treynor? Özür dilerim ama şeyi kullanmak istiyordum...' Koridorda bir tuvalet olduğunu görmüştü Rebus ve başparmağıyla o yönü gösteriyordu. 'Şimdi gelirim,' dedi. Storey'in gözleri üzerindeydi ve başka bir durum olduğunu anlamıştı ama ne olduğunu bilemiyordu. Rebus ona göz kırptıktan sonra arkasını döndü ve yine dış ofisten geçerek koridora doğru yürüdü.

Treynor'un kapısı kapanıncaya kadar koridorda bekledi ve sonra kafasını kapıdan ofise doğru uzatarak hafif bir ıslık çaldı. Janet Eylot masasından kalkarak yanına geldi.

'Ne biçim insanlarsınız!' diye tısladı ama Rebus parmağını ağzına götürünce sesini alçalttı. Yine de sinirinden titriyordu. 'Seninle ilk konuştuğumdan bu yana bir dakika huzur bulamadım. Evimin kapısında polis... Mutfağımda polis... Livingstone Karakolundan daha şimdi geldim ve sen yine buradasın! Bir de başımıza bir sürü yeni göçmen çıktı, nasıl uğraşacağız onlarla?'

'Sakin ol Janet, sakin ol.' Kadın tir tir titriyordu. Gözleri kızarıp şişlanmış, sol gözkapağı nabız atar gibi seğiriyordu. 'Merak etme yakında bitecek, endişe edecek bir konu yok.'

'Cinayet zanlısı olsam da mı?'

'Zanlı olmadığından eminim, bunlar sadece yapılması gereken şeyler.'

'Bay Treynor'la benim hakkımda konuşmaya gelmedin, değil mi? Üstelik bu sabah da yalan söyledim ona. Ailemle ilgili çok acil bir sorun çıktığını söyledim.'

'Niye gerçeği söylemiyorsun?'

Başını hızla iki yana salladı. Rebus kafasını onun yanından uzatarak Treynor'un ofisine doğru baktı. Kapı hâlâ kapalıydı. 'Bak, kuşkulanmaya başlayacaklar...'

'Bunların nedenini bilmek istiyorum! Niçin benim başıma geliyor bu olaylar?'

Rebus onu iki omzundan tuttu. 'Biraz daha bekle, Janet. Fazla uzun sürmeyecek.'

'Daha ne kadar dayanabilirim, bilmiyorum...' Sesi gücünü yitirmeye başlamış, bakışları artık odaklanamıyordu.

Rebus, 'Her bir güne yeniden başla Janet, en iyisi o,' diyerek bir çözüm önerdi ve ellerini omuzlarından çekti. Sonra bir süre gözlerinin içine baktı. 'Her bir güne yeniden başla,' diye yineledikten sonra yanından geçti ve arkasına bakmadan yürüdü.

Treynor'un oda kapısına vurduktan sonra içeriye girip kapıyı arkasından kapattı.

İki adam karşılıklı oturuyordu, Rebus da boş duran koltuğa çöktü.

Storey, 'Ben de Bay Treynor'a Stuart Bullen'ın örgütünü anlatıyordum,' dedi.

Treynor ellerine açarak, 'Çok şaşırdım,' dedi. Rebus onunla ilgilenmedi ve bakışlarını Storey'in gözlerine dikti.

'Daha söylemedin mi?'

'Senin dönmeni bekliyordum.'

Treynor gülümsemeye çalışarak, 'Ne söyleyecektiniz?' diye sordu. Rebus ona döndü:

'Bay Treynor, gözaltına aldıklarımızın bir kısmı daha önce de Whitemire'daymış. Stuart Bullen tarafından kefaletle çıkarılmışlar.'

'Olamaz.' Yüzündeki gülümseme silinmişti. Treynor, bir adamdan diğerine baktı. 'Böyle bir şey yapılmasına izin veremeyiz.'

Storey dudak büktü. 'Değişik adlar, sahte adresler kullanmış olabilir.'

'Ama başvuranlarla görüşme yapıyoruz.'

'Tümüyle siz mi görüşüyorsunuz, Bay Treynor?'

'Hayır, her zaman değil.'

Storey, 'Herhalde saygın görünümlü insanlar kullanmış olmalı,' dedi ve cebinden katlanmış bir kâğıt çıkardı. 'Whitemire'dan gelenlerin listesi burada... Kontrol edebilirsiniz.'

Treynor kâğıdı aldı ve inceledi.

Rebus, 'Tanıdık kimse var mı?' diye sordu.

Treynor yavaşça ve düşünceli bir tavırla başını sallarken telefonu çalınca almacı kaldırdı.

'Oh evet, merhaba,' dedi. 'Hayır, halledebiliriz ama biraz zaman alacak. Elbette personel için de fazla mesai anlamına geliyor ... Yeni verilere göre bir program hazırlamak gerekiyor ama birkaç günden önce olmaz...' Sonra gözleri iki konuğunun üzerinde bir süre dinledi. 'Evet,elbette,' dedi sonunda. 'Buradan yeni personel alma veya kardeş kuruluşlardan transfer etme şansımız var mı? Yeni gelenleri yerleştirinceye kadar geçici bir süre için düşünüyorum...'

Konuşma bir dakika kadar daha sürdü. Treynor almacı yerine koyarken önünde bulunan bir kâğıda not alıyordu.

'Ne durumda olduğumuzu görüyorsunuz,' dedi Rebus'la Storey'e.

Storey, 'Organize kaos?' diye bir tahminde bulundu.

'Onun için de bu görüşmeyi kısa kesmek zorundayım.'

Rebus, 'Zorunda mısınız?' diye sordu.

'Evet, gerçekten zorundayım.'

'Yani bundan sonra söyleyeceklerimizden korktuğunuz için değil, öyle mi?'

'Ne demek istediğinizi anlayamadım, Müfettiş?'

Rebus, 'İsterseniz yeni bir program da ben hazırlayabilirim size?' diyerek buz gibi gülümsedi. 'Böyle bir olayı gerçekleştirmek içeriden birileri olduğunda çok daha kolaydır.'

'Nasıl?'

'Kefalet ücretinin dışında biraz daha para el değiştirerek.'

'Bakın, sesinizin tonunu hiç beğenmedim.'

'O listeye bir kez daha bakın, Bay Treynor. Orada iki tane de Kürt adı var. Yurgii gibi Kürt.'

'Ne olmuş?'

'Size sorduğumda, Whitemire'dan kefaletle çıkarılan Kürt olmadığını söylemiştiniz.'

'Demek yanlışlık yapmışım.'

'Listede bir ad daha var. Fildişi Sahili'nden geldiği yazılı olan bir kadın.'

Treynor elindeki kâğıda baktı. 'Evet öyle yazıyor.'

'Fildişi Sahili... Resmi dili Fransızca. Ben size Whitemire'daki Afrikalıları sorduğumda da aynı şeyi, hiçbirinin kefaletle çıkmadığını söylemiştiniz.'

'Bakın, benim işim başımdan aşkın... Size öyle bir şey söylediğimi de anımsamıyorum.'

'Bence anımsıyorsunuz ve yalan söylemenizin bir tek nedeni olabilir, o da bir şeyler gizlemeye çalışmak. Onları öğrenmemi istemediniz çünkü araştırmaya başlayıp kimlerin kefalet ödediğini ve adreslerini bulacağımı biliyordunuz.' Ellerini havaya kaldırma sırası Rebus'a gelmişti. 'Elbette başka bir açıklama bulabilirseniz, o başka.'

Treynor iki elini birden masasının üzerine vurarak ayağa kalktı, yüzü kararmıştı. 'Bu suçlamaları yapmaya hakkınız yok.'

'Beni inandırın.'

'Buna zorunlu olduğumu sanmıyorum.'

Storey alçak sesle, 'Zorunlusunuz, Bay Treynor,' dedi. 'Çünkü bunlar ciddi suçlamalar ve araştırılmaları gerekir. Bu da adamlarımın buraya gelerek dosyalarınızı inceleyip bazı karşılaştırmalar yapması anlamına geliyor. Her yere el koyacaklar, sizin özel hayatınıza, banka hesaplarınıza ve harcamalarınıza da bakacağız... Kim bilir belki de yeni bir araba veya pahalı bir tatil de bulabiliriz. Ama hiç merak etmeyin, her şeye bakarız.'

Treynor başını önüne eğmişti. Telefon yine çalmaya başladığında, elinin bir hareketiyle onu masadan yere süpürürken çerçeveli bir fotoğrafı da beraberinde gönderdi. Camı kırılan çerçeveden yere düşen fotoğrafta gülümseyen bir kadın vardı ve kollarını kızının omuzlarına dolamıştı. Kapı açıldı ve Janet Eylot'un kafası göründü.

Treynor, 'Defol!' diye haykırdı.

Eylot, geri çekilirken cılız bir ses çıkardı.

Odaya bir an için sessizlik hâkim oldu ama sonunda Rebus tarafından bozuldu. 'Bir şey daha var,' dedi alçak sesle. 'Bullen'ın işi bitti, bundan hiç kuşkun olmasın. Ama işin içinde buradan kimlerin ol-

duğunu söylemeyecek mi sanıyorsun? Kendisiyle beraber kimi götü rebilirse onları da götürecek. Belki bazılarından korkabilir ama sen den korkacağını hiç sanmıyorum, Treynor. Onunla anlaşma yapmaya başladığımızda her şeyi söyleyecek. Bana kalırsa ağzından çıkan ilk adlardan biri de seninki olacak.'

'Hayır yapamam... Şimdi olmaz.' Treynor'un sesi kırılma noktasın daydı. 'Bu yeni gelen insanlarla ilgilenmem gerek.' Rebus'a baktı, göz yaşlarını engellemeye çalışır gibiydi. 'O insanların bana ihtiyacı var.'

Rebus hafifçe başını salladı. 'Ama sonra konuşacaksın, değil mi?'

'Onu da düşüneceğim.'

Storey sesiyle güven duygusu uyandırmaya çalışarak, 'Eğer konu şursan,' dedi. 'Bizim de senin hükümranlığını didik didik etmek için pek fazla nedenimiz kalmaz.'

Treynor'un yüzünde çarpık bir gülümseme belirdi. 'Hükümranlık mı? Siz bu suçlamaları duyurduğunuz anda burası elimden gider.'

'Belki de bunu daha önceden düşünmen gerekirdi.'

Treynor bir şey söylemedi. Masasının arkasından çıktı ve yerdeki telefonu alıp almacı yerine koyduğu anda telefon çalmaya başladı Treynor onu duymazlıktan gelip eğildi ve yerde duran fotoğrafla çer çeveyi aldı.

'Şimdi gider misiniz, lütfen? Sonra yine konuşuruz.'

Storey, 'Ama çok da geç olmasın,' diye uyardı.

'Yeni gelenlerle ilgilenmem gerek.'

Storey, 'Yarın sabah,' dedi. 'İlk işimiz buraya gelmek olacak.'

'Janet'e sorun ve başka randevum yoksa gelin.'

Storey, bunu uygun bulmuş gibi davrandı. Ayağa kalkıp ceketini ilikledi. 'Peki, o zaman gidiyoruz. Ama unutmayın Bay Treynor, bu işten kurtuluş yok. Bullen'dan önce konuşmanız daha doğru olur.' Sonra elini uzattı ama Treynor sıkmadı. Storey kapıyı açıp çıkarken, Rebus onu izlemeden bir an oyalandı. Janet Eylot iri boyutlu bir def terin sayfalarını çeviriyordu, az sonra aradığı sayfayı buldu.

'Onu çeyrek geçe bir randevusu var.'

Storey, 'İptal et,' diye emretti. 'Kaçta işbaşı yapıyor?'

'Sekiz buçuk gibi.'

'Bizi saat ona yaz. En az iki saate ihtiyacımız olur.'

'Öğlende de bir randevusu var... Onu da iptal edeyim mi?'

Storey başını salladı. Rebus şimdi kapalı olan kapıya doğru bakıyordu. Storey, 'John,' dedi. 'Sen de burada olacaksın, değil mi?'

'Hemen Londra'ya dönmek istediğini sanıyordum.'

'Bu olay her şeyi birbirine bağlamış olacak.'

'O zaman gelirim.'

Geldiklerinde onları otoparkta karşılayan muhafız şimdi de dışarı çıkarmak üzere bekliyordu. Rebus, Storey'in koluna dokundu. 'Beni bir dakika arabada bekler misin?'

Storey, 'Beni dışarı mı atıyorsun?'dedi.

'Öyle de diyebilirsin ama yine de yap, lütfen.'

Storey karar vermek için bir an düşündü ama sonra kabul etti.

Rebus muhafıza kendisini kantine götürmesini söyledi. Storey kendisini duyamayacak kadar uzaklaştığında ise gerçek niyetini açıkladı.

'Aslında ailelerin bulunduğu bölüme gitmek istiyordum.'

Oraya gittiğinde, umduğu görüntüyle karşılaştı. Stef Yurgii'nin çocukları getirmiş olduğu oyuncaklarla oynuyorlardı. Diğer tüm çocuklar gibi onlar da kendi dünyalarına o kadar dalmışlardı ki Rebus'u fark etmediler bile. Yurgii'nin dul eşi ise ortalıkta yoktu ve Rebus zaten onu da görmesi gerektiğini düşünmemişti. Muhafıza başını salladı ve adam onu avluya doğru götürmeye başladı.

Arabaya ulaşmak için yarı yola gelmişti ki çığlığı duydu. Ses ana binadan geliyor ve giderek yaklaşıyordu. Kapı hızla açıldı ve sendeleyerek dışarı çıkan bir kadın birkaç adım attıktan sonra dizlerinin üzerine düştü. Bu Janet Eylot'tu ve çığlık atmaya devam ediyordu.

Rebus ona doğru koştu, Storey'in de yaklaştığının farkındaydı.

'Ne oldu, Janet? Ne oldu?'

'O... o...'

Yanıt vermek yerine yere kapandı ve ağlamaya başladı. Dizlerini çekerek onların üzerine kapanmış, kolları bedenine sarılı yerde yan yatıyordu.

'Tanrım,' diye bağırdı. 'Tanrım, yardım et...'

İçeriye koştular, koridordan geçerek dış ofise girdiler. Personel Treynor'un açık duran oda kapısının önünde toplanmıştı. Rebus'la, Storey onları iterek içeriye daldılar. Üniformalı bir kadın muhafız, yerde yatan bedenin başında diz çökmüştü. Her yer kan içindeydi ve yerdeki halı ile Treynor'un gömleği kırmızıya boyanmıştı. Kadın mu-

hafız, avucuyla Treynor'un sol bileğindeki yaraya bastırırken, bir erkek muhafız da aynı hareketi sağ bilekteki yara üzerinde uyguluyordu. Treynor kendindeydi, açılıp büyüyen gözleriyle boş boş bakıyor, göğsü hızla inip kalkıyordu. Yüzüne de kan bulaşmıştı.

'Bir doktor bulun...'

'Ambulans çağırın...'

'Bastırmaya devam et...'

'Havlu getir...'

'Bandaj...'

Kadın muhafız erkek meslektaşına,'Bastırmaya devam et!' diye bağırdı.

Bastırmaya devam et, diye düşündü Rebus. Kendisi ve Storey de aynı şeyi yapmamışlar mıydı?

Treynor'un gömleğinin üzerinde cam kırıkları vardı. Kırılan fotoğraf çerçevesinin camları. Bilek damarlarını kesmek için kullandığı camlar. Rebus, Storey'in kendisine baktığını hissetti. O da ona baktı.

Böyle olacağını biliyordun, değil mi? Diyordu sanki, Storey'in bakışları. Bu işin buraya geleceğini biliyordun... ama hiçbir şey yapmadın.

Hiçbir şey.

Hiçbir şey.

Rebus'un ona gönderdiği bakışlar da hiçbir şey söylemiyordu.

Ambulans geldiğinde, Rebus kampı çevreleyen tel örgünün hemen içinde sigarasını bitiriyordu. Kapılar açılınca dışarıya çıktı ve muhafız kulübesinin önünden geçerek, içeri giren ambulansın arkasından bakan Caro Quinn'in yanına doğru yokuş aşağı yürümeye başladı.

Caro şaşkın bir tavırla,'Bir intihar daha mı?' diye sordu.

Rebus, 'En azından girişimi,' diye haberi iletti. 'Ama gözaltında olanlardan biri değil.'

'Kim, peki?'

'Alan Treynor.'

'Ne?' Sanki yüzünü olduğu gibi bu sorunun içine sıkıştırmış gibiydi.

'Bileklerini kesmeye kalkışmış.'

'Peki iyi mi?'

'Gerçekten bilmiyorum. Ama senin için iyi haberler var.'

'Ne demek istiyorsun?'

'Önümüzdeki birkaç gün burada çok şeyler olacak, Caro. Belki burasının kapatıldığını bile görebilirsin.'

'Sen buna iyi haber mi diyorsun?'

Rebus kaşlarını çattı. 'Senin istediğin de bu değil miydi?'

'Hayır, böyle değil! Bir insanın hayatına mal olarak değil!'

Rebus, 'Ben de onu demek istememiştim,' dedi.

'Bence öyle dedin.'

'O zaman paranoyaksın.'

Caro, yarım adım geri çekildi. 'Öyle miyim?'

'Bak, ben sanmıştım ki...'

'Sen beni tanımıyorsun, John. Sen beni hiç tanımıyorsun...'

Rebus nasıl bir yanıt vermek istediğini düşünürmüş gibi duraksadı. 'Bunu kabul etmek durumunda kalabilirim,' dedi sonunda. Kapıdan yana dönüp yürümeye başladı.

Storey onu arabada bekliyordu. 'Burada da çok insan tanıyormuşsun,' dedi sadece.

Rebus hafifçe güldü. Oturdukları yerden, koşarak gelen bir sağlık görevlisinin ambulanstan unutulmuş bir şeyi aldığını izlediler.

Storey, 'Aslında iki ambulans isteseydik daha iyi olurdu,' dedi.

Rebus, 'Janet Eylot için mi?' diye bir tahminde bulundu.

Storey başını salladı. 'Personel onun için de endişe ediyor. Bir başka ofise almışlar, battaniyelere sarıp yere yatırmışlar ama yine de yaprak gibi titriyor.'

Rebus alçak sesle ve adeta kendi kendine konuşur gibi, 'Ona her şeyin iyi olacağını söylemiştim,' dedi.

'O zaman bir uzman görüşü almak için ben de dinlemem seni.'

Rebus, 'Evet,' dedi. 'Sakın öyle bir şey yapma.'

YİRMİ DOKUZ

Tren on beş dakika geç gelmişti. Siobhan ile Mangold platformun sonunda durmuşlar, kapıların açılıp yolcuların boşalmasını izliyorlardı. Ellerinde bavullarıyla yorgun ve şaşkın görünüşlü turistler vardı. İş gezisine çıkmış olanlar birinci sınıf kompartımanlardan inip hızlı ve enerjik adımlarla arka arkaya sıralanmış taksilere doğru yürüyorlardı. Çocukları ve pusetleriyle anneler, yaşlı çiftler, üç dört saat kafa çektikten sonra çakırkeyif olup kasılarak yürüyen yalnız erkekler.

Ama İshbel yoktu.

Uzun bir platformdu ve pek çok çıkışı vardı. Siobhan onu gözden kaçırmamak için boynunu uzatarak bakınırken, çevresinden dolaşmak zorunda kalan yolcuların cıkcık gibi eleştiri nidalarına, sert bakışlara hedef oldu.

Sonra kolunda bir el hissetti. Mangold, 'İşte geliyor,' dedi.

Siobhan'ın sandığından çok daha yakındaydı ve eli kolu alışveriş poşetleriyle doluydu. Mangold'u görünce poşetleri havaya kaldırdı ve bu günübirlik geziden duyduğu heyecan ve mutluluğu ifade etmek için ağzını ardına kadar açtı. Siobhan'ı fark etmemişti. Aslında Mangold uyarmasaydı, Siobhan da yanından geçen İshbel'i tanıyamayacaktı.

Çünkü yine eski İshbel'di, saç stilini değiştirip doğal rengine dönmüştü. Ölmüş kız kardeşinin bir kopyası değildi artık.

İshbel Jardine tüm varlığıyla Mangold'a sarıldı ve dudaklarına uzun bir öpücük kondurdu. Gözlerini de yummuştu ama Mangold'un gözleri açıktı ve İshbel'in omzu üzerinden Siobhan'a bakıyordu. Sonra İshbel bir adım geri çekildiğinde Mangold onu omzundan tutarak biraz yana döndürdü ve Siobhan'la yüz yüze gelmesini sağladı.

Siobhan'ı hemen tanıdı.

'Oh, Tanrım, sen misin!'

'Merhaba, İshbel.'

'Geri dönmeyeceğim! Bunu onlara söylemelisin!'

'Niçin kendin söylemiyorsun?'

Ama İshbel başını iki yana sallıyordu. 'Beni kandırırlar... Ağzımdan girip burnumdan çıkarlar. Sen onların nasıl insanlar olduğunu bilemezsin. Beni kontrol etmelerine çok fazla izin verdim, artık dayanamam.'

Siobhan eliyle işaret ederek, 'Şurada bir bekleme odası var,' dedi. Kalabalık azalmış, taksiler Waverly Bridge'e giden rampanın başında birbirlerinin yolunu keserek ilerlemeye çalışıyordu. 'Orada konuşabiliriz.'

'Konuşacak bir şey yok.'

'Donny Cruikshank da mı yok?'

'Ne olmuş ona?'

'Öldüğünü biliyorsun değil mi?'

'Baş belasından kurtulduk!'

Sesi, görünüşü, tümüyle hali tavrı, Siobhan'ın onu son görüşünden çok daha sertti. Yaşadığı deneyimler onu olgunlaştırıp, güçlendirmişti. Kızgınlığını göstermekten kaçınmıyordu.

Hatta belki şiddet bile uygulayabilirdi.

Siobhan dikkatini yine Mangold'a yöneltti, Mangold'un yara bere içindeki yüzüne.

Siobhan sesine emir tonlaması vererek, 'Bekleme odasında konuşalım,' dedi.

Ama bekleme odası kapalıydı ve onun karşısında bulunan istasyon barına girdiler.

Mangold külüstür dekoru, daha da yorgun ve bitkin müşterileri inceleyerek, 'Warlock'a gitseydik daha iyiydi,' dedi. 'Ben de zaten oraya dönecektim.'

Siobhan onu dikkate almadan içkileri ısmarladı ve Mangold cebinden bir tomar para çıkararak Siobhan'ın ödemesine izin vermeyeceğini söyleyince de hiç tartışmadı. Salonda oturanlardan kimsenin konuşmamasına karşın, içeride birbirlerini duyamayacakları kadar gürültü vardı. Televizyonda bir spor kanalı, tavandaki hoparlörlerden hafif müzik, havalandırma tesisatı ve şangır şungur öten tek kollu canavarlar. Bir köşe masasına oturdular ve İshbel poşetlerini çevresine saçtı.

Siobhan, 'İyi alışveriş yapmışsın,' dedi.

'Ufak tefek bir şeyler.' İshbel yine Mangold'a baktı ve gülümsedi.

Siobhan ciddi bir ifadeyle, 'İshbel,' dedi. 'Ailen seni çok merak etti ve bu nedenle elbette polis de merak etti.'

'Bunda benim suçum yok, değil mi? Bu işe burnunuzu sokmanızı ben söylemedim.'

Mangold arabulucu rolü oynayarak, 'Dedektif Clarke görevini yapıyor,' dedi.

'Ben de ona hiç dert etmemesini söylüyorum... Olay bu kadar basit.' İshbel, bardağını dudaklarına götürdü.

Siobhan, 'Aslında,' dedi. 'Dediğin o kadar da doğru değil. Bir cinayet dosyası söz konusu olduğunda, tüm zanlılarla görüşmemiz gerekir.'

Sözleri istediği etkiyi yaratmıştı. İshbel bardağının üzerinden ona baktı ve yudumunu almadan indirip masaya bıraktı.

'Ben zanlı mıyım?'

Siobhan başını salladı. 'Donny Cruikshank'ı öldürmek için kendinden daha fazla geçerli nedeni olan birini tanıyor musun?'

'Banehall'u terk etmemin nedeni de o. Ben ondan korkuyordum...'

'Az önce ailen nedeniyle terk ettiğini söylemiştin.'

'Onlar da bir neden... Beni Tracy'ye dönüştürmeye çalışıyorlardı.'

'Biliyorum, fotoğrafları gördüm. Önce senin düşüncen sanmıştım ama Bay Mangold gerçeği söyledi.'

İshbel, Mangold'un kolunu sıktı. 'Ray dünyadaki en iyi arkadaşım.'

'Diğer arkadaşlarına ne oldu... Susie'ye, Janet'e ve diğerlerine? Onların da seni çok merak etmiş olabileceğini düşünmedin mi?'

'Bir süre sonra aramayı düşünüyordum onları.' İshbel'in ses tonu huysuzlaşmaya başlamıştı ve Siobhan onun her ne kadar güçlü görünse de henüz on sekiz yaşında olduğunu anımsadı. Mangold'un yarı yaşındaydı.

'Bu arada da Mangold'un parasını harcıyorsun?'

Mangold, 'Ben harcamasını istiyorum,' diyerek karşı çıktı. 'Zor bir hayat yaşadı... Onun da biraz eğlenmeye hakkı var.'

Siobhan, 'İshbel,' dedi. 'Cruikshank'dan korktuğunu söylemiştin, değil mi?'

'Evet, öyle.'

'Tam olarak neyinden korktun?'

İshbel gözlerini indirdi. 'Bana baktığı zaman neler göreceğinden.'

'Ona Tracy'yi anımsattığın için mi?'

İshbel başını salladı. 'Onun neler düşündüğünü ben de anlayacaktım... Çünkü ben de ona yaptıklarını anımsayacaktım...' İki elini birden yüzüne kapattı ve Mangold kolunu omzuna attı.

Siobhan, 'Ama cezaevindeyken ona mektup yazdın,' dedi. 'Tracy'nin hayatı gibi seninkini de almış olması gerektiğini söyledin.'

'Çünkü annemle babam beni Tracy'ye dönüştürüyordu.' Sesi çatlamaya başlamıştı.

Mangold yumuşak bir sesle, 'Sakin ol, yavrum,' dedi ve sonra Siobhan'a döndü. 'Ne demek istediğimi anladın, değil mi? Çok zorlandı kızcağız.'

'Ondan kuşkum yok. Ama yine de soruşturma yapıyoruz, konuşması gerekir.'

'Biraz yalnız kalmalı.'

'Yani seninle mi yalnız kalmalı?'

Mangold'un gözleri, renkli gözlüklerinin ardında kısıldı. 'Ne demek istiyorsun?'

Siobhan bir şey söylemeyerek hafifçe başını salladı ve bardağıyla ilgileniyormuş gibi göründü.

İshbel, 'Sana söylemiştim, Ray,' diyordu. 'Banehall'dan asla kurtulamayacağım.' Başını yavaş yavaş iki yana sallamaya başladı. 'Dünyanın öte ucu bile yeteri kadar uzak değil.' Şimdi Mangold'un.koluna yapışmıştı. 'Her şey yoluna girecek demiştin ama öyle olmadı.'

'Sana iyi bir tatil gerek canım. Havuz kenarında kokteyller... Oda servisi, deniz kıyısında kumsal.'

Siobhan, 'Az önce ne demek istedin?' diye söze karıştı. 'İşler yoluna girmedi, derken?'

Mangold kolunu İshbel'in omzuna daha sıkı dolayarak, 'Bir şey demek istemedi,' diye terslendi. 'Onu biraz daha sorgulamak istiyorsan resmi kanallardan olsun.' Sonra İshbel'in poşetlerinden birkaç tanesini alarak yerinden doğruldu. 'Haydi, İshbel.'

İshbel kalan poşetleri aldı ve bir şey unutmadığından emin olmak için bir kez daha çevresine baktı.

Siobhan uyarı dolu bir sesle, 'Resmi kanallardan sorarız, Bay Mangold,' dedi. 'Bodrumda iskelet bulunması bir olay ama cinayet de bambaşka bir olay.'

Mangold onu dikkate almamak için elinden geleni yapıyordu. 'Haydi, İshbel. Bir taksiye binip puba gidelim... Bu kadar şeyle yürüyecek değiliz.'

Siobhan, 'Aileni ara,' dedi. 'Seni merak ettikleri için geldiler bana... Tracy'yle bir ilgisi yok.'

İshbel bir şey demedi ve Siobhan bir kez daha, ama yüksek sesle adını söyleyince döndü geri.

Siobhan gülümseyerek, 'Seni güvende ve sağlıklı gördüğüm için sevindim,' dedi. 'Gerçekten.'

'O zaman onlara sen söyle.'

'Sen istersen söylerim.'

İshbel durdu. Mangold kapıyı açmış, çıkması için onu bekliyordu. Sonra belli belirsiz bir baş hareketiyle olur verdi ve dönüp kapıdan çıktı.

Siobhan, taksi sırasına doğru giderlerken onları camdan izledi. Bardağını sallayarak buzların çıkardığı hoş sesi dinledi. Mangold'un İshbel'e gerçekten değer verdiğini hissedebiliyordu ama bu onu iyi bir adam yapmak için yeterli değildi. Her şey yoluna girecek demiştin ama öyle olmadı... Mangold bu sözler üzerine ayağa kalkmıştı. Siobhan yaşanan duyguları tahmin edebiliyordu. Aşk bazen nefretten çok daha yıkıcı bir duygu olabilirdi. Çok kez kıskançlık, güvensizlik ve intikamla karşılaşmıştı. Bardağını yine sallayarak bu üç duyguyu düşündü. Ama herhalde barmeni sinirlendirmeye başlamıştı ki adam televizyonun sesini biraz daha açtı. Siobhan o ana kadar üzerinde düşündüğü üçlüyü bire indirmeyi başarmıştı.

İntikam.

Joe Evans evde değildi ve Liberton Brae'deki bungalovun kapısını eşi açtı. Evin önünde bahçe yerine taş döşeli bir otopark vardı ve orada da içi boş bir karavan duruyordu.

Siobhan kendisini tanıttıktan sonra karısı, 'Yine ne yaptı?' diye sordu.

'Hiçbir şey,' diyerek, güvence verdi kadına. 'Warlock'da ne olduğunu anlatmış mıydı size?'

'Sadece onlarca kez.'

'O konuyla ilgili bir şeyler soracaktım.' Bir an duraksadı Siobhan. 'Başı daha önce derde girmiş miydi?'

'Öyle bir şey mi söyledim?'

'Öyle sayılır.' Siobhan gülümsedi ve öyle bile olsa kendisi için önemli olmadığını söyledi.

'Pubda birkaç kez kavga etmişti... Sarhoşluk, huzursuzluk çıkarmak gibi olaylar... Ama son bir yıldır pırıl pırıl, hiçbir olayı yok.'

'İyi, buna sevindim. Onu nerede bulabileceğimi biliyor musunuz?'

Bayan Evans?'

'Spor salonunda olabilir, hayatım. Bir türlü vazgeçiremedim oradan.' Sonra Siobhan'ın yüzündeki ifadeyi görüp bir kahkaha attı. 'Şaka yapıyorum... Her salı gittiği yerdedir, yani bu gece pubda soru yarışması var. Orada bulursun. Hemen şurada, tepeyi çıkınca yolun karşısında.' Bayan Evans parmağıyla işaret etti. Siobhan teşekkür edip arabasına doğru yürüdü.

Kadın, 'Eğer orada yoksa,' diye seslendi. 'Gel ve söyle bana. Belki gizli bir yerde sevgilisi vardır.' Siobhan'ı kaldırıma ininceye kadar çatlak kahkahalar izledi.

Pubın küçük otoparkı araç doluydu. Siobhan caddeye park edip içeriye girdi. Müşterilerin ortama alışık ve rahat bir halleri vardı, bu iyi bir pubın işaretiydi. Yarışmacılar masaların çevresini doldurmuş, her takımdan bir kişi önünde bulunan kâğıda karar verilen yanıtı yazıyordu. Siobhan içeri girdiği sırada bir soru yinelenmekteydi. Yarışmayı yöneten ayı zamanda işletmenin sahibi olmalıydı. Elinde mikrofonla barın arkasında durmuş, diğer elinde soruların yazılı olduğu kâğıdı tutuyordu.

'Evet, son soruyu bir kez daha okuyorum. "Hangi İskoç aktörü, içinde 'Sarı' sözcüğü geçen bir şarkıyla Hollywood yıldız adayları arasına girmiştir?" Moira şimdi masaları dolaşıp yanıtlarınızı toplayacak. Kısa bir ara verdikten sonra hangi takımın kazandığını açıklayacağız. Bu arada sandviçler bilardo masasının üzerinde, hiç durmayın.'

Yarışmacılar masalarından kalkmaya başladılar, bazıları ellerindeki kâğıtları Moira'ya teslim ediyorlardı. Herkes birbiriyle yanıtların ne olabileceğini tartışmaya başlayınca, salonu aniden bir uğultu kapladı.

'Bu aritmetik soruları beni mahvediyor...'

'Bir de muhasebeci olacaksın...'

'Son sorunun yanıtı, "Sarı Denizaltı mı?"...'

'Tanrı aşkına, Peter. Beatles'dan bu yana hiç müzik yapılmadı mı sanıyorsun?'

'Ama onlar kadar ünlüsü olmadı ve aksini iddia eden herkesle dövüşürüm.'

'Peki "Malta Şahini" filminde Humprey Bogart'la birlikte oynayan kimdi?'

Siobhan bu sorunun yanıtını biliyordu. 'Miles Archer,' dedi ve adam yüzüne bakakaldı.

Sonra, 'Seni tanıyorum,' dedi. Bir elinde, dibinde sadece bir yudum bira kalmış bir bardak tutarken diğer elini Siobhan'a doğru uzatmıştı.

Siobhan, 'Warlock'da tanışmıştık,' diye anımsattı. 'Ama o zaman brendi içiyordun.' Sonra adamın bardağını işaret etti. 'Tazelemek ister misin?'

Evans, 'Konu ne?' diye sordu. Çevredekiler, sanki gizli bir güç tarafından yönlendiriliyorlarmış gibi, kendi kendilerine Evans'la Siobhan'ın yanından uzaklaşarak onlara rahatlık sağladılar. 'Yine o iskelet konusu mu?'

'Aslını istersen değil... Senden bir iyilik rica edecektim.'

'Nasıl bir iyilik?'

'Soruyla başlayan bir iyilik.'

Evans bir an düşündü ve sonra boşalmış bardağını da dikkate aldı. 'O zaman doldur bakalım şunu.' Siobhan memnuniyetle uydu bu isteğe. Bara yanaştığında dört bir yandan soru yağmaya başladı ama bunlar yarışma sorularıyla ilgili değildi. Kim olduğunu merak etmişlerdi. Evans'ı nereden tanıyordu, şartlı tahliye gözetmeni miydi, sosyal destek görevlisi miydi? Siobhan kahkahalara gülümseyerek, tüm soruları öyle veya böyle yanıtlama becerisini gösterip, Evans'a en iyi biradan bir bardak götürmeyi başardı. Evans bardağı ağzına götürüp üç, dört büyük yudum aldı ve sonunda soluklanmak için durdu.

'Haydi bakalım, sor ne soracaksan?'

'Warlock'da hâlâ çalışıyor musun?'

Evans, başını salladı. 'Bu muydu soracağın?'

'Sende oranın anahtarı var mı diye soracaktım.'

'Barın mı?' Güldü. 'Ray Mangold o kadar deli değildir.'

Siobhan başını iki yana salladı. 'Bodrumun diyorum. İstediğin zaman girip çıkabilir misin oraya?'

Evans sorgu dolu bakışlarla baktıktan sonra birkaç yudum daha bira içti ve elinin tersiyle üstdudağını kuruladı.

Siobhan, 'İstersen senin takıma sor,' diye bir öneride bulundu ve Evans'ın yüzünde çarpık bir gülümseme belirdi.

Sonra, 'Yanıtım evet,' dedi.

'Yani sende anahtar var?'

'Evet, var.'

Siobhan derin bir nefes aldı. '...Doğru yanıt,' dedi. 'Şimdi de büyük ödül sorusu geliyor.'

Evans, 'Hiç gerek yok,' dedi ve gözleri parladı.

'Niye gerek yok?'

'Çünkü soruyu biliyorum. Anahtarı sana vermemi istiyorsun.'

'Evet.'

'Ben de bu iş patronumla aramı ne kadar bozar diye düşünüyorum.'

'Başka?'

'Ayrıca niye istediğini de merak ediyorum. Orada birkaç iskelet daha mı bulacağını sanıyorsun?'

Siobhan, 'Doğrusunu istersen,' dedi. 'Bunun yanıtını ancak daha sonra verebilirim.'

'Peki anahtarı verirsem?'

'Zaten vermezsen, karına seni burada bulamadığımı söyleyeceğim.'

Joe Evans, 'Bu durumda teklifini reddetmem çok zor,' dedi.

Arden Caddesinde gecenin geç saatiydi. Rebus otomatiğe basarak dış kapıyı açtı. Siobhan yukarı çıkıncaya kadar dairesinin kapısında bekledi.

'Geçerken uğradım,' dedi Siobhan. 'Işıklarının yandığını gördüm de.'

Rebus, 'Haydi oradan!' dedi. 'Susadın mı yoksa?'

Siobhan elindeki poşeti havaya kaldırdı. 'Onu düşünmüştüm zaten.'

Rebus, eliyle girmesini işaret etti. Oturma odası her zamankinden daha dağınık değildi. Sandalyesi pencerenin önünde, kül tablası, telefonu ve içki bardağı sandalyenin yanında yerde duruyordu. Van Morrison'un Hard Nose the Highway albümü çalmaktaydı.

Siobhan, 'Olaylar iyi gitmiyor, anlaşılan,' dedi.

'Ne zaman iyi gitti ki? Van Morrison'un dünyaya verdiği mesaj da aşağı yukarı bu zaten.' Sonra müziğin sesini biraz kıstı. Siobhan elindeki poşetten bir şişe kırmızı şarap çıkarmıştı.

'Tirbuşon?'

'Getireyim.' Mutfağa doğru yürüdü. 'Herhalde bir de bardak istersin?'

'İş çıkardım, kusura bakma.'

Ceketini çıkardı. Rebus döndüğünde kanepeye ilişmişti. Tirbuşonu alırken, 'Sakin bir gece, değil mi?' dedi. Rebus'un tuttuğu bardağa şarap doldurdu. 'Sen almayacak mısın?'

Rebus başını iki yana salladı. 'Üç tane viski içtim, bilirsin arpayla üzüm karışmaz derler.' Siobhan bardağı aldı ve kanepeye rahatça yerleşti.

Rebus, 'Sen de sakin bir gece mi geçirdin?' diye sordu.

'Tam tersi, kırk dakika öncesine kadar ayaktaydım. Çok yoruldum.'

'Öyle mi?'

'Ray Duff'ı bu saate kadar çalıştırdım.'

Rebus başını salladı. Ray Duff, Howdenhall'daki polis laboratuvarında çalışıyordu ve bugüne kadar ona çok iyilik borçlanmışlardı.

Rebus, 'Ray hayır demeyi pek bilmez,' dedi. 'Benim de bilmem gereken bir şey var mı?'

Başını salladı, Siobhan. 'Sanmam... Senin günün nasıl geçti?'

'Alan Treynor'u duydun mu?'

'Hayır.'

Rebus sessizliğin sürmesini bekledi, sonra bardağını alıp bir, iki yudum içti ve viskinin tadı ile kokusunun zevkine vardı.

Sonunda, 'Böyle oturup konuşmak güzel şey, değil mi?' dedi.

'Pekâlâ, oldu... Önce sen anlat, sonra da ben.'

Rebus gülümseyip, Bowmore şişesinin durduğu masaya gitti. Bardağını doldurup sandalyesine geri döndü.

Ve anlatmaya başladı.

Sonra da Siobhan anlattı hikâyesini. Van Morrison yerini Hobotalk'a, Hobotalk James Yorkston'a bıraktı. Gece yarısı geldi ve geçti. Kızartılan ekmek dilimlerine tereyağı sürülüp tüketildi. Şarap şişesi son çeyreğine, viski şişesi son bir parmağa indi. Rebus, araba kullanamayacak duruma geldiğini görüp söylediğinde, taksiyle gelmiş olduğunu itiraf etti Siobhan.

Rebus, 'Yani böyle bir şey yapacağımızı biliyordun,' diye eğlendi.

'Öyle sanırım.'

'Peki Caro Quinn burada olsaydı ne yapacaktın?'

Siobhan omuzlarını silkti.

Rebus, 'Zaten öyle bir şey olmazdı ki,' diye devam etti. Sonra Siobhan'a baktı. 'Sanırım Gecelerin Nöbetçisiyle aramız bozuldu.'

'Kiminle?'

'Mo Dirwan öyle diyor ona.'

Siobhan bardağına bakıyordu. Rebus onun kafasında onlarca soru olduğunu, kendisine söyleyecek onlarca şeyi olduğunu düşündü. Ama sonunda Siobhan'ın söylediği sözler şunlardı. 'Sanırım bu kadar yeter.'

'Benden mi söz ediyorsun?'

Siobhan, başını salladı. 'Şaraptan. Kahve içebilir miyiz?'

'Mutfak her zamanki yerinde.'

Siobhan, 'Kusursuz bir ev sahibisin,' diyerek ayağa kalktı.

'Getirirsen bir tane de ben içerim.'

'Getirmiyorum.'

Ama yine de getirdi. 'Buzdolabındaki süt hâlâ kullanılabilir durumda.'

'Yani?'

'Yani ilk kez görüyorum da ondan.'

'Sen de hiçbir şeyi beğenmezsin!' Rebus kahve bardağını yere bıraktı. Siobhan yine kanepeye oturup bardağını avuçlarının arasına aldı. Siobhan mutfağa gidince, döndüğünde sigara dumanından şikâyet etmesin diye hafifçe pencereyi aralamıştı. Onun bunu fark ettiğini görüp, bir şey söylememeye karar verişini izledi.

'Neyi merak ediyorum biliyor musun, Shiv? O iskeletlerin Stuart Bullen'ın eline nasıl geçtiğini. Pippa Greenlaw'ın o geceki arkadaşından almış olabilir mi?'

'Sanmam. Adının Barry veya Gary olduğunu ve futbol oynadığını söylemişti. Tanışmaları da...' Rebus'un yüzüne bir gülümseme yayıldığını görünce sözünü yarıda kesti.

Rebus, 'The Nook'da bacağımı sıyırdığım günü anımsıyor musun? dedi. 'O Avustralyalı barmen halimden anladığını söylemişti.

Siobhan başını salladı. 'Tipik futbol arızası demişti.'

'Adı da Barney'di, değil mi? Tam olarak Barry değil ama oldukça yakın.'

Siobhan hâlâ başını sallıyordu. Çantasına uzanıp cep telefonuyla not defterini çıkardı ve sayfaları çevirerek bir numara aradı.

Rebus, 'Saat sabahın biri,' diyerek uyardı. Siobhan onu önemsemeyip numarayı tuşladı ve telefonu kulağına götürdü.

Telefon açıldığında da konuşmaya başladı. 'Pippa? Ben dedektif Clarke, anımsadın değil mi? Neredesin, kulüpte falan mı?' Gözlerini Rebus'a dikmiş, aldığı yanıtları ona da aktarıyordu. 'Eve dönmek için taksi mi bekliyorsun...' Başını salladı. 'Yoksa Opal Lounge'da mıydın? Bu saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim.' Rebus da kanepeye gitmiş, almacı paylaşmak için kulağını ona yanaştırmıştı. Trafik gürültüsü, sarhoşların sesi geliyordu. Sonra "Taksi!" diye bir feryat ve ardından küfür edildiğini duydu.

Pippa Greenlaw, 'Bunu kaçırdım,' dedi. Sarhoş olmaktan çok nefes nefeseydi.

Siobhan, 'Pippa,' dedi. 'Senin şu arkadaşını soracaktım... Lex'in verdiği partiye birlikte gittiğin arkadaşını...'

'Lex de burada! Onunla konuşmak ister misin?'

'Ben seninle konuşmak istiyorum.'

Greenlaw'un sesi alçaldı, sanki söylediklerini bir başkasının duymasını istemiyor gibiydi. 'Sanırım aramızda bir şeyler başladı.'

'Seninle Lex'in arasında mı? Harika, Pippa.' Siobhan yalan söylediğini gözlerini devirerek anlattı. 'İskeletlerin kaybolduğu o gece...'

'Onlardan birini öptüğümü biliyorsun, değil mi?

'Evet söylemiştin.'

'Şimdi bile düşündükçe kusmak geliyor içimden... Taksi!'

Siobhan telefonu biraz uzaklaştırdı kulağından. 'Pippa, öğrenmek istediğim bir şey var... O gece birlikte olduğun adam... Barney adında bir Avustralyalı olabilir mi?'

'Ne?'

'Avustralyalı, Pippa. Lex'in partisine birlikte gittiğin adam.'

'Biliyor musun... Şimdi sen söyledin de...'

'Bunu bana söylemeye değer bulmadın mı?'

'O zaman pek fazla düşünmemiştim. Unutmuşum herhalde...' Sonra Lex Carter'a bir şeyler söyledi ve telefon el değiştirdi.

Lex'in sesi, 'Bu bizim küçük çöpçatanımız mı yoksa?' dedi. 'Pippa o gece bizi senin bir araya getirdiğini söyledi... Aslında seni bekliyordum ama o geldi. Kadınlar arası dayanışma herhalde, öyle mi?'

'Pippa'nın senin partine getirdiği adamın bir Avustralyalı olduğunu söylememiştin.'

'Öyle miymiş? Hiç fark etmemiştim... Pippa'yı veriyorum.'

Ama Siobhan konuşmayı sona erdirmişti. 'Hiç fark etmemiş,' diye yankıladı. Rebus da sandalyesine dönüyordu.

'Bu gibi insanlar pek fark etmez. Onlar dünyanın kendi çevrelerinde döndüğünü sanırlar.' Rebus'u düşünce almıştı. 'Acaba kimin fikriydi?'

'Ne?'

'İskeletler sipariş üzerine çalınmadı. O zaman isyankâr göçmenleri onlarla korkutmayı ya Barney Grant düşündü...'

'Ya da Stuart Bullen.'

'Ama dostumuz Barney düşündüyse olan bitenden haberi vardı demektir. Yani sadece barmen değil Bullen'ın sağ kolu.'

'Bu da Howie Slowther'le birlikte ne yaptığını açıklar. Slowther de Bullen'a çalışıyordu.'

'Veya Peter Hill'e diyelim, ama haklısın çünkü sonuç değişmez.'

Siobhan, 'O zaman Barney Grant'ın da içeride olması gerekir,' dedi. 'Yoksa bütün olayı yine en baştan başlatabilir.'

'Elimizde biraz kanıt olsa çok işimize yarardı. Bütün bildiğimiz Barney Grant'ı arabada Slowther'le birlikte gördüğümüz.'

'Bir de iskeletler var.'

'Savcıyı ikna etmek için yeterli değil.'

Siobhan kahvesinin üzerini üfledi. Müzik susmuştu ve herhalde uzunca bir süredir de o durumdaydı.

'Başka güne de bir şeyler kalsın, Shiv.'

'Bu benim yola koyulma emrim mi oluyor?'

'Ben senden yaşlıyım... Uykumu almam gerek.'

'İnsanların yaşlandıkça uykuya daha az ihtiyaç duyduklarını sanıyordum.'

Rebus başını iki yana salladı. 'Daha az ihtiyaç değil ama daha az uyuyorsun.'

'Niye?'

'Ölüm korkusundan sanırım.'

'Ayrıca, öldüğümde istediğim kadar uyurum diye düşünüyorsundur.'

'Çok doğru.'

'Neyse, seni bu kadar geç bıraktığım için özür dilerim ihtiyar.'

Rebus gülümsedi. 'Karşında genç bir polis oturmasına pek fazla kalmadı.'

'Evet, geceyi bitirmek için hoş bir düşünce...'

'Sana bir taksi çağırayım, ama burada kalmak istiyorsan o başka. Fazla yatak odası var.'

Siobhan ceketini giymeye başladı. 'İnsanların diline düşmek istemeyiz değil mi? Meadows'a kadar yürürüm, orada taksi bulurum.'

'Gecenin bu saatinde mi yürüyeceksin?'

Siobhan çantasını alıp omzuna astı. 'Ben koca kızım, John. Gidebilirim herhalde.'

Rebus onu kapıya kadar geçirdikten sonra oturma odasının penceresine gitti ve kaldırımdan uzaklaşmasını izledi.

Ben koca kızım.

Dile düşmekten korkan koca bir kız.

ONUNCU GÜN

ÇARŞAMBA

OTUZ

Kate, 'Dersim var,' dedi.

Rebus, onu kaldığı öğrenci yurdunun dışında bekliyordu. Rebus'a bir bakış atmış ve bisikletlerin bırakıldığı yere doğru yürümeye devam etmişti.

Rebus, 'Gideceğin yere götürebilirim,' dedi ama Kate yanıt vermeyerek motosikletini bağlamış olduğu zincirin kilidini açmaya başladı. Rebus, 'Konuşmamız gerek diye,' üsteledi.

'Konuşacak bir şey yok.'

'Evet, doğru olabilir...' Kate, kafasını kaldırıp Rebus'a baktı. 'Elbette Barney Grant'la, Howie Slowther'i varsaymazsak.'

'Barney hakkında söyleyecek bir şeyim yok.'

'Seni uyardı mı yoksa?'

'Söyleyecek bir şeyim yok.'

'O anlaşıldı. Peki Howie Slowther?'

'Kim olduğunu bile bilmiyorum.'

'Öyle mi?'

Hızla başını iki yana salladı, motosikletinin gidonlarını tutarak. 'Şimdi lütfen izninle... Geç kalıyorum.'

'O zaman bir ad daha sorayım.' Rebus, İşaret parmağını kaldırdı. Kızın iç çekişini de sorma izni olarak değerlendirdi. 'Chantal Rendille... Yanlış söylüyor da olabilirim.'

'Tanıdığım bir ad değil.'

Rebus gülümsedi. 'Çok kötü bir yalancısın, Kate... Gözlerin titreşmeye başladı. Sana daha önce sorduğumda da fark etmiştim aynı şeyi. Elbette o zaman adını bilmiyordum ama artık öğrendim. Stuart Bullen'ı içeri aldığımıza göre, korkup saklanması için bir neden kalmadı.'

'O adamı Stuart öldürmedi.'

'Olabilir, ama ben bunu onun ağzından duymak istiyorum.' Ellerini ceplerine soktu. 'Son zamanlarda pek çok insan bir şeylerden korkup saklanmaya çalışıyor, bu olaya artık bir son verme zamanı gelmedi mi?'

Kate alçak sesle, 'O kararı ben veremem,' dedi.

'Yani Chantal mı verebilir diyorsun? O zaman git konuş onunla ve korkması için bir neden kalmadığını söyle. O olaya son verdik.'

'Keşke ben de sizin kadar güven duyabilseydim, Müfettiş.'

'Belki de senin bilmediğin şeyleri biliyorum... Ve bunları Chantal'ın da duymasını istiyorum.'

Kate çevresine bakındı. Okul arkadaşları da derslerine gitme hazırlığındaydılar. Bazıları bir olayı yeni fark eden insanların donuk bakışlarıyla, bir kısmı da meraklı gözlerle, öğrenci veya bir arkadaşı olmadığı açıkça anlaşılan adama bakıyorlardı.

Rebus üsteleyen bir sesle, 'Kate?' dedi.

'Önce onunla konuşmam gerekir.'

'Sorun değil.' Başıyla işaret etti. 'Arabayla mı gideceğiz, yoksa yürünecek kadar yakın mı?'

'Yürümeyi ne kadar sevdiğine bağlı.'

'Öyle bir tipe benziyor muyum?'

'Pek değil,' Neredeyse gülümseyecekti ama tedirginliğini atamamıştı üzerinden.

'O zaman arabayla gidelim.'

Yumuşak bir yaklaşımla gönlünü yaptığı Kate'i yolcu koltuğuna oturtmayı başarmıştı ama Kate'in kapıyı çekip kapatması uzun zaman aldı. Kemerini bağlaması ise daha da uzun sürdü. Rebus, her an vazgeçip dışarıya kaçabileceğinden korkmaya başlamıştı.

'Nereye?' diye sordu, olabildiğince normal bir ses tonuyla.

Kate zor duyulabilir bir sesle, 'Bedlam,' dedi. Rebus anladığından emin olamadı. Kate, 'Bedlam Tiyatrosu,' diye açıkladı. 'Kullanılmayan bir kilisedir.'

'Greyfriars Kirk'ün karşısındaki yolda, değil mi?' Kate başını salladı ve Rebus arabayı çalıştırdı. Kate yolda, karşısındaki odada kalan Marcus adlı öğrencinin üniversitenin tiyatro grubunda çalıştığını ve Bedlam'ı üs olarak kullandıklarını anlattı. Rebus da ona, çocuğun odasına girdiklerinde duvardaki posterleri görmüş olduğundan söz etti ve sonra Chantal'la ilk olarak nasıl tanışmış olduğunu sordu.

Kate, 'Bu kent insanın gözüne bazen küçük bir köy gibi görünüyor,' dedi. 'Bir gün yolda yürürken karşıdan onun geldiğini gördüm ve görür görmez de anladım.'

'Neyi anladın?'

'Nereden geldiğini, kim olduğunu... Açıklaması kolay değil. Edinburgh'un ortasında Senegalli iki kadın.' Omuz silkti. 'Birbirimize güldük ve konuşmaya başladık.'

'Senden yardım istemek için ne zaman geldi?' Kate ne dediğini anlamamış gibi ona baktı. 'Yani ne düşündün? Neler olduğunu anlattı mı?'

'Biraz...' Kate, yanındaki camdan dışarıya baktı. 'Anlatmak istiyorsa, o anlatır sana.'

'Benim ondan yana olduğumu biliyorsun, değil mi? Gerekirse elbette senden de yanayım.'

'Onu biliyorum.'

Bedlam Tiyatrosu, Forrest Road ile Bristo Place caddelerinin kesiştiği köşede bulunuyor, George IV Köprüsüne tam yandan bakıyordu. Yıllar önce, ilginç kitapçıları ve ikinci el plak satılan marketiyle kentin en çok sevdiği bölgesi olmuştu Rebus'un. Şimdi ise Subway ve Starbucks gibi markalar gelmiş, plak marketi bir tema barına dönüşmüştü. Park sorunu da giderilemediği için Rebus çift sarı çizgi üzerine park etti ve çekici araç çağrılmadan önce geri dönebileceğini umarak şansına güvendi.

Tiyatronun ana kapısı kilitliydi ama Kate onu binanın yan tarafından dolaştırdı ve cebinden bir anahtar çıkardı.

Rebus, 'Marcus mu?' diye bir tahminde bulundu. Kate başını salladı ve küçük yan kapıyı açtıktan sonra ona döndü. Rebus, 'Burada mı beklememi istiyorsun?' diye sordu. Ama Kate, gözlerinin derinliklerine baktıktan sonra içini çekti.

Kararını vererek, 'Hayır,' dedi. 'Sen de gel yukarıya.'

İçerisi loştu. Gıcırdayan birkaç tahta basamakla yukarıdaki salona çıktılar. Karşıda derme çatma yapılmış bir sahne ve hemen önlerinde, üzerlerine boş karton kutular, sahne ve ışık donanımları yığılmış eski kilise sıraları vardı.

'Chantal?' diye seslendi, Kate. 'C'est moi. Orada mısın?'

Arka arkaya dizilmiş sıraların arasında bir yüz belirdi. Uyku tulumunun içinde yatıyordu Chantal ve şimdi gözlerini kırpıştırıyor, uykusunu açmak için ovuşturuyordu. Kate'in yanında bir başkası olduğunu görünce ağzı da gözleri de şaşkınlıkla açıldı.

'Calme-toi, Chantal. İl est policier.'

'Niye getirdin?' Chantal'ın sesi tiz ve endişe doluydu. Uyku tulumunun içinden sıyrılıp ayağa kalkarken, Rebus onun giyinik olarak yatmış olduğunu gördü.

Rebus tane tane, 'Ben polisim, Chantal,' dedi. 'Seninle konuşmak istiyordum.'

'Hayır! Öyle bir şey olmayacak!' Rebus sanki dağıtılıp yok edilebilecek bir duman bulutuymuş gibi ellerini yüzünün önünde sallıyordu. Kolları ince, saçları çok kısa kesilmişti. Kafası, üzerinde durduğu incecik boyna göre fazla büyük görünüyordu.

Rebus, 'O adamları tutukladığımızı biliyor musun?' dedi. 'Stef'i öldürenler diye düşündüğümüz adamları? Onlar cezaevine girecekler.'

'Beni öldürürler.'

Rebus başını iki yana sallarken gözlerini ondan ayırmadı. 'Cezaevinde oldukça uzun bir süre kalacaklar, Chantal. Çok kötü suçlar işlediler. Ama Stef'e yaptıkları için de cezalandıracaksak... Bunu senin yardımın olmadan başarabileceğimizi hiç sanmıyorum.'

'Stef çok iyi bir insandı.' Anılarının verdiği üzüntüyle yüzünü buruşturdu.

Rebus, 'Evet, öyleydi,' dedi. 'Onu öldürenler de bedelini ödemeli.' Chantal'a yavaş yavaş yaklaşıyordu, artık sadece bir kol boyu uzaklıktaydılar. 'Stef'in son bir kez daha ihtiyacı var sana.'

'Hayır,' dedi, ama gözleri bambaşka şeyler söylüyordu.

Yumuşak bir sesle, 'Senin ağzından duymak istiyorum, Chantal,' dedi. 'Ne gördüğünü bilmek istiyorum.'

'Hayır,' diye yineledi. Kate'e baktığı gözleri yardım istiyordu.

Kate, 'Qui, Chantal,' dedi. 'Zamanı geldi.'

Sadece Kate kahvaltı etmişti ve onun için Elephant House kafeye gittiler. Kısa bir yolculuktan sonra Chambers Caddesinde bir otopark bulmuşlardı. Chantal sıcak çikolata, Kate bitki çayı istedi. Rebus ortaya çörek ve marmelatlı kek, kendisine de büyük sütsüz bir kahve ısmarladı. Ayrıca birkaç şişe de su ve meyve suyu. Kimse içmezse kendisi içerdi hepsini, bu arada iki tane de aspirin atardı. Evden çıkarken aldığı üç aspirin yorgunluğunu hâlâ gidermemişti.

Kafenin en arkasında bulunan bir masaya oturdular, yanlarındaki pencereden kilisenin bahçesini ve orada toprağın üzerine oturmuş üç

şarapçının en sert cinsinden bir kutu birayı paylaşarak güne başlayışlarını görebiliyorlardı. Birkaç hafta önce de bir grup genç mezarlardan birini açarak, çıkardıkları kurukafayla futbol oynamışlardı. Kafenin sesi az açılmış hoparlöründen "Çılgın Dünya" adlı parçanın melodileri geliyordu, Rebus ister istemez bu düşünceye katıldı.

Acele etmiyor, Chantal'ın büyük bir iştahla yediği kahvaltısını bitirmesini bekliyordu. Marmelatlı keki fazla tatlı bulmuştu ama iki tane çöreği bir şişe meyve suyu eşliğinde çabucak götürüvermişti.

Kate, 'Taze meyve daha iyi gelir sana,' dedi. Ama o sırada kayısı marmelatlı kekini bitirmek üzere olan Rebus, bu sözün kime yöneltildiğini anlayamadı. Sonra sıra kahvenin tazelenmesine geldi. Chantal bir sıcak çikolata daha içebileceğini söyledi. Kate fincanına biraz daha ahududu renkli çay doldurdu. Rebus kasanın önündeki sırada beklerken, iki kadını izledi. Günlük konulardan söz eder gibi konuşuyorlardı ve hiçbir tartışma belirtisi yoktu. Chantal da sakin görünüyordu. Zaten o nedenle Elephant House'u seçmişti, bir polis karakolu aynı etkiyi yaratmazdı. Elinde içeceklerle masaya döndüğünde Chantal ona gülümseyerek teşekkür etti.

Rebus kahve bardağını hafifçe kaldırarak, 'Evet,' dedi. 'Sonunda seninle tanışabildim, Chantal.'

'Siz de çok inatçısınız.'

'Belki de ondan başka gücüm yok. O gün neler olduğunu anlatmak istiyor musun? Bir kısmını ben de biliyorum. Stef gazeteciydi ve iyi bir hikâyeyi görür görmez anlardı. Tahminime göre, ona Stevenson Evi'nden söz eden de sensin?'

Chantal duraksayarak, 'Zaten biraz biliyordu,' dedi.

'Onunla nasıl tanıştın?'

'Knoxland'de tanıştık. O...' Sonra Kate'e dönüp Fransızca bir şeyler söyledi ve o da çevirdi.

'Kent merkezinde karşılaştığı göçmenlerle konuşurken bazı kötü olaylar yaşandığını anlamış.'

Rebus, 'Boşlukları da Chantal mı doldurmuş?' diye bir tahminde bulundu. 'Bu arada da arkadaş olmuşlardır herhalde.' Sözlerini Chantal da anladı ve gözlerini kapatarak onayladı. 'Sonra da bu işlere burnunu sokarken Stuart Bullen'a yakalandı?'

Chantal, 'Bullen değil,' dedi.

Rebus, 'O zaman Peter Hill,' dedi ve İrlandalıyı tarif ederken

Chantal hafifçe arkasına yaslanarak sanki adamı gözünün önünde canlandırmaya çalıştı.

'Evet, o. Stef'i kovaladı... Sonra da bıçakladı...' Gözlerini aşağıya indirerek, ellerini kucağına koydu. Kate uzandı ve kendisine yakın olan eli kendi eliyle kapattı.

Rebus alçak sesle, 'Sen de kaçtın mı?' dedi ve Chantal yine Fransızca konuşmaya başladı.

'Kaçmak zorunda kalmış, yoksa diğerleri gibi onu da bodruma gömeceklerinden korkmuş.'

Rebus, 'Oraya kimseyi gömdükleri yok,' dedi. 'O sadece bir kandırmaca.'

'Ama çok korkmuş.'

'Ama olay yerine bir kez daha döndü... O çiçekleri bırakmak için.'

Kate bu sözleri çevirince Chantal, başıyla onayladı.

'Güvenli bir yerde yaşamak umuduyla koca bir kıtayı geçip buraya sığınmış ve yaklaşık bir yıldır yaşadığı halde bu ülkeyi hâlâ anlayamamış.'

'Ona söyle, anlamayan bir tek o değil. Ben yarım yüzyılı geçti anlayamadım.' Kate bu sözleri çevirdiğinde, Chantal güçsüz bir gülümsemeyi becerebildi. Rebus, onun Stef'le olan ilişkisini merak ediyordu. Chantal onun için basit bir kaynak olmaktan öte miydi, yoksa Stef de tüm gazeteciler gibi onu sadece kullanıyor muydu?

Rebus, 'Başka birisi var mıydı, Chantal?' diye sordu. 'O gün başka biri daha var mıydı orada?'

'Genç biri vardı... Cildi bozuk... dişleri de öyle...' Parmağıyla kendi kusursuz dişlerinin ortasına dokundu. 'Bir tane eksikti.' Rebus onun Howie Slowther'den söz ettiğini anlamıştı, belki karakolda başka insanların arasından da onu teşhis edebilirdi.

'Stef'in ne yapmak istediğini nasıl öğrendiler dersin, Chantal? Bildiklerini gazetecilere anlatacağını kimden öğrenmiş olabilirler?'

Chantal ona baktı. 'Kendisi söyledi onlara.'

Rebus'un gözleri kısıldı. 'Kendisi mi söyledi?'

Chantal başını salladı. 'Ailesinin yanına getirilmesini istiyordu. Bunu yapabileceklerini biliyordu.'

'Yani Whitemire'dan kefaletle çıkarılmalarını mı istiyordu?' Chantal kafa sallamaya devam ediyordu, Rebus ona doğru eğildi biraz. 'Yani onlara şantaj yapmaya mı kalkıştı?'

'Bildiklerini söylemeyecekti... Ama ancak ailesi yanına getirilirse.'

Rebus yine arkasına yaslanıp camdan dışarı baktı. Şarapçıların içtiği sert bira şu anda onun gözüne de çok çekici gelmeye başlamıştı. Gerçekten çılgın bir dünyaydı. Aslında Stef Yurgii'nin böyle bir şey yapmadan önce intihar mektubu bırakması çok daha doğru olurdu. Scotsman muhabiriyle niçin buluşmamış olduğu da anlaşılıyordu, onu sadece Bullen'a neler yapabileceğini göstermek için aramış olmalıydı. Ve bunları ailesine kavuşabilmek için yapmıştı... O zaman Chantal'la da sadece arkadaş olmalıydı. Ölümcül bir kumar oynayan, çaresiz kalmış bir baba ve koca.

Cüretkârlığı yüzünden öldürülmüştü.

Bir tehdit oluşturduğu için. Çünkü onu hiçbir iskelet korkutamazdı.

Rebus alçak sesle, 'Nasıl olduğunu gördün mü? dedi. 'Nasıl öldürüldüğünü gördün mü?'

'Bir şey yapamazdım.'

'Telefon ettin... Elinden geleni yaptın.'

'Ama yeterli değildi... Yeterli değildi.' Ağlamaya başlayınca Kate onu yatıştırmaya çalıştı. Köşedeki masalardan birinde oturan iki yaşlı kadın onlara bakıyordu. Yüzleri pudralı, içeride oturmalarına karşın ceketleri boğazlarına kadar ilikli. Çay içip, yanında dedikodu yapmaktan başka hiçbir yaşama biçimi tanımayan Edinburgh bayanları. Rebus, kadınlar gözlerini kaçırıp yulaf ekmeklerine tereyağı sürmeye devam edinceye kadar onları sert bakışlarla süzdü.

'Kate,' dedi. 'Bu hikâyeyi bir kez daha resmî olarak anlatması gerekecek.'

'Karakolda mı?' Rebus başını salladı.

'Sen de yanında bulunursan faydası olur.'

'Elbette.'

'Başka bir müfettişle konuşacaksınız. Adı Shug Davidson. İyi bir adamdır, sempati işini benden daha iyi becerir.'

'Sen orada olmayacak mısın?'

'Sanmıyorum. Yetkili olan kişi Shug.' Rebus büyük bir yudum kahve alıp tadına vardıktan sonra yuttu. Camdan dışarı bakarken, adeta kendi kendine, 'Aslında benim hiç burada olmamam gerekir,' dedi.

Cep telefonuyla Davidson'ı arayıp olayı anlattı ve kadınları Torpichen Karakoluna getireceğini söyledi.

Chantal arabada sessizce oturup çevreyi izliyordu. Ama Rebus'un arka koltukta oturan arkadaşına sormak istediği birkaç şey daha vardı.

'Barney Grant'la görüşmen nasıl geçti?'

'İyiydi.'

'The Nook'u açık tutmaya devam edecek mi?'

'Stuart dönünceye kadar evet. Niye gülüyorsun?'

'Çünkü Barney'in öyle bir şeyi ne istediğini, ne de umduğunu hiç sanmıyorum.'

'Ne demek istediğini anladığımdan emin değilim.'

'Önemli değil. Chantal'a tarif ettiğim biri vardı, yani Peter Hill. O adam İrlandalı ve büyük bir olasılıkla militanlarla ilişkisi var. Bazı konularda Bullen'a yardım ediyordu ve karşılığında da Bullen onun Knoxland'de uyuşturucu dağıtmasına yardımcı oluyordu.'

'Bunların benimle ne ilişkisi var?'

'Belki yoktur. Diğer genç ise yani şu ön dişi olmayan... Onun adı da Howie Slowther.

'Bu sabah da söz etmiştin ondan.'

'Evet, ettim. Çünkü Barney o pubda seninle konuştuktan sonra içinde Howie Slowther'in beklediği bir arabaya bindi.' Kate'le dikiz aynasında göz göze geldiler. 'Barney de bu olaya gırtlağına kadar batmış durumda, Kate... Hattâ belki daha da fazla. Yani eğer ona güvenmeyi falan düşünüyorsan...'

'Sen benim için merak etme.'

'Bunu duyduğuma sevindim.'

Chantal Fransızca bir şeyler söyledi ve Kate aynı dilde yanıt verdi. Rebus sadece birkaç kelime seçebilmişti.

Rebus, 'Sınır dışı edilip edilmeyeceğini mi soruyor?' diye bir tahminde bulundu. Kate'in dikiz aynasında başını salladığını görünce de devam etti. 'Ona söyle elimden gelen her şeyi yapacağım. Ayrıca sözüm de sözdür.'

Omzuna bir el dokundu. Döndü ve Chantal'ın eli olduğunu gördü.

Kız sadece 'Sana inanıyorum,' dedi.

OTUZ BİR

Siobhan'la Les Young, Ray Mangold'un Jaguardan inişini izlediler. Kilitli garajların bulunduğu Market Caddesinde, yolun karşı tarafında park etmiş olan Young'ın arabasının içinde oturuyorlardı. Mangold garajın kilidini açtı, sonra da kapının iki kanadını kendine doğru çekmeye başladı. İshbel Jardine yolcu koltuğunda oturmuş, dikiz aynasına bakarak makyajını tazeliyordu. Rujunu dudağına götürürken çok kısa bir an da olsa hafifçe duraksadı.

Siobhan, 'Bizi gördü,' dedi.

'Emin misin?'

'Yüzde bin değil.'

'Bekleyip görelim.'

Young arabanın garaja girmesini istiyordu. O zaman kendi arabasını garajın önüne çekebilir, kaçmalarını önleyebilirdi. Yaklaşık kırk dakikadır orada bekliyorlardı ve Young, briç oyununun ilkelerine gereğinden fazla ayrıntılı girmişti. Kontak açık değildi, ama Young eli anahtarın üzerinde tetikte bekliyordu.

Garaj kapıları açılınca, Mangold rölantide çalışan Jaguarın yanına döndü. Siobhan, onu içeri girerken izledi ama İshbel'in bir şey söyleyip söylemediğini anlayamadı. Yalnız bir an sonra Mangold'un gözleri, yan aynalardan birinde kendi gözleriyle çakışınca sorusunun yanıtını da almış oldu.

Young'a 'Haydi!' dedi. Sonra yanındaki kapıyı açıp fırladı, yitirecek zaman yoktu. Ama Jaguarın geri lambaları yanmıştı bile. Vınlayan motoruyla yanından hızla geçerek New Caddesine doğru yöneldi. Siobhan hemen yerine döndü ve Young gaz verip araba ileri fırlarken kapı da kendiliğinden kapandı. Jaguar bu arada New Caddesi kavşağına ulaşmış, frenledikten sonra patinaj yaparak dönüp, yokuş yukarı Cannongate'e doğru tırmanmaya başlamıştı.

Young, 'Radyoyu al!' diye bağırdı. 'Ekiplere söyle arabayı!'

Siobhan söyleneni yaptı. Cannongate yolunda trafik sıkışıktı ve Jaguar sola saparak yokuş aşağı Holyrood'a doğru gitmeye başladı.

Young'a 'Ne yapacak diyorsun?' diye sordu.

'Kenti sen benden iyi biliyorsun.'

'Bana kalırsa parka doğru gidecek. Caddelerde kalırsa sonunda trafiğe takılacağını biliyordur. Ama parkta gaza basabilir ve belki de bizi eker.'

'Arabamı küçümsüyor musun?'

'Son baktığımda Daewoo'larda dört litrelik motor yoktu.'

Jaguar, üstü açık bir turist otobüsünü sağlarken yolun kenarına park etmiş bir servis minibüsünün aynasını biçti ve sürücü dükkândan fırlayarak arkasından küfürler yağdırmaya başladı. Young ise karşıdan gelen trafik nedeniyle önünden yavaş yavaş yokuş aşağı inen otobüsü geçemedi.

Siobhan, 'Korna çal,' diye önerdi. Young da çaldı ama otobüs Tolbooth'un önünde duruncaya kadar hiç oralı olmadı. Young karşı tarafın şeridini kullanarak otobüsü sağlarken birkaç küfür de kendisi işitti. Mangold'un arabası çok uzaklaşmıştı. Holyrood Sarayının dışındaki yonca yaprağına geldiğinde sağa dönerek Horse Wynd'e doğru ilerledi.

Siobhan arabanın yönünü ekiplere bildirirken Young, 'Haklıymışsın,' dedi. Holyrood Parkı kraliyet ailesine aitti ve kendine ait polis gücü vardı ama Siobhan o an için protokolü düşünecek durumda değildi. Jaguar Salisbury Crags'ın çevresinden dolaşarak uzaklaşmaktaydı.

Young, 'Şimdi nereye gidecek?' diye sordu.

'Ya bütün gün parkın çevresinde dolaşacak veya bir yerden çıkış yapacak. Yani Dalkeith Road veya Duddingston'dan. Bana kalırsa Duddingston'dan. Orayı geçebilirse A-1 otoyolu bir vites atımlık uzaklıkta kalır. Otoyola çıktığında da bizi kesinlikle eker ve Newcastle'a kadar gider.'

Ancak oraya kadar birkaç döner kavşak daha vardı ve Mangold ikincisinde Jaguar'ı kaldırıma yaslayarak az daha kontrolü kaybediyordu ama araba homurdanarak toparlandı ve Pollock Halls'un arkasından geçti.

Siobhan, 'Duddingston,' dedi ve ekiplere yeni yönü bildirdi. Yolun bu bölümü peş peşe keskin virajlarla doluydu ve sonunda Jagu-

ar'ı gözden kaybettiler. Dik bir kaya çıkıntısının yanından geçer geçmez de yükselen toz bulutunu gördüler.

Siobhan, 'Lanet olsun!' dedi. Viraj çıkışında, yolda çılgınca yalpalamış bir arabanın lastik izleri vardı. Jaguar sağ taraftaki demir bariyerlere yönelmiş ve onları parçalayarak dik yamaçtan aşağıya Duddingston Gölü'ne doğru kontrolsüz bir hızla iniyordu. Kaz ve ördekler kanat çırparak havalanırken, kuğular hiç de rahatsız olmadan suyun üzerinde süzülüyorlardı. Jaguar yokuş aşağı hoplayıp zıplayıp, taşları ve eski kaz tüylerini havaya saçarak inerken stop lambaları yanmaktaydı ama arabanın başka düşünceleri de vardı. Önce yan yattı, sonra bir kez daha yuvarlanarak arka tarafından suya girdi. Arabanın arkası yarıya kadar batmış, ön tekerlekler havada ve hâlâ dönmeye devam ediyordu.

Gölün az ilerisinde insanlar, ördeklere ekmek kabuğu atan çocuklar ve anneleri vardı. Bazıları arabaya doğru koşmaya başladılar. Young, Daewoo'yu trafiği engellemeyecek kadar yolun kenarına çekerken, Siobhan kayarak indiği yokuşu yarılamıştı. Jaguar'ın iki kapısı da açıktı ve içeriden çıkmaya çalışıyorlardı. Sonra araba arkaya doğru sarsıldı ve yavaş yavaş batmaya başladı. Mangold dışarıda ve göğsüne kadar suyun içindeydi ama İshbel yine koltuğuna savrulmuş, suyun basıncı kapıyı açmasını engellerken arabanın içi de yavaş yavaş su doluyordu. Mangold, olanları görünce içeriye uzanarak İshbel'i kollarından tuttu ve çekerek sürücü kapısından çıkarmaya çalıştı. Ama İshbel bir yere takılmıştı ve artık arabanın sadece ön camı ile tavanı suyun üzerindeydi. Siobhan bata çıka pis kokulu suyun içine girdi. Batmış olan aşırı sıcak motordan bir buhar bulutu yükseliyordu.

Mangold, 'Yardım et!' diye bağırıyordu. İshbel'i iki kolundan yakalamıştı. Siobhan derin bir nefes alıp suya daldı. Su bulanık ve köpüklüydü ama sorunun ne olduğunu görebildi. İshbel'in ayağı yolcu koltuğu ile el freninin arasına sıkışmıştı. Mangold, ne kadar çok çekerse ayak da o kadar çok sıkışıyordu. Hemen suyun yüzüne çıktı.

'Bırak!' diye bağırdı.'Bırak yoksa boğulacak!' Sonra derin bir nefes daha alıp yine daldı ve İshbel'le yüz yüze geldi. Gölün tortusu, pisliği içindeki yüzünde hiç ummadığı bir huzur ifadesi vardı. Burun deliklerinden ve ağzının kenarlarından küçük hava kabarcıkları kaçıyordu. Siobhan, İshbel'in ayağını kurtarmak için aşağıya uzandığında, kollarının bedenine dolandığını hissetti. İshbel sanki ikisinin de orada

kalmasına karar vermiş gibi onu kendine doğru çekiyor, Siobhan kıvranarak hem kendisini hem de sıkışmış ayağı kurtarmaya çalışıyordu.

Sonra ayağı kurtardı.

Ama İshbel hâlâ oradaydı.

Ve onu da tutuyordu.

Siobhan, İshbel'in ellerini tutmaya çalıştı ama bu çok zordu, çünkü onları arkasında kavuşturmuştu. Ciğerlerindeki son hava da tükeniyor hareket etmekte zorlanıyordu ama İshbel onu arabanın içine çekmekte direniyordu.

İshbel'in karın boşluğuna sert bir diz darbesi vurdu ve kolların gevşediğini hissedince kıvranarak kurtulmayı başardı. Sonra onu saçlarından kavradı ve yukarı doğru çabaladı. Eller hemen buldu onu. Bunlar İshbel'in değil Mangold'un elleriydi. Siobhan, yüzü de suyun üzerine çıkınca, ağzını açıp derin bir nefes aldı. Sonra ağzına burnuna kaçmış olan suları öksürüp, tıksırarak püskürttü, gözlerini ve burnunu sildi. Yüzüne yapışmış olan saçlarını arkaya attı.

'Aptal, salak karı!' diye bağırdı. Yuttuğu suları kusup, nefes almaya çabalarken Mangold'un kolundan tutup kıyıya çıkarmaya çalıştığı İshbel'e baktı. Sonra ağzı açık kendisine bakan Young'a döndü. 'Beni de kendisiyle birlikte götürmeye çalıştı.'

Young, elini uzatarak kıyıya çıkmasına yardım etti. İshbel çevresinde bir grup meraklı olduğu halde birkaç metre ötede yatıyor, izleyicilerden biri video kamerasını çıkarmış, herhalde anı olması için çekim yapıyordu. Adamın üzerine doğrulttuğu kamerayı elinin tersiyle iten Siobhan, yüzükoyun yatmış sırılsıklam bedenin üzerine eğilip bağırdı.

'Niye öyle yaptın söylesene?'

Mangold çömelmiş, İshbel'i kollarının arasına almaya çalışıyordu. 'Ne yaptım, bilmiyorum?' dedi.

'Sana değil, ona söylüyorum!' Ayağının burnuyla İshbel'i dürttü. Les Young kolundan tutmuş onu uzaklaştırmaya çalışıyor, duyamadığı bir şeyler söylüyordu. Kulaklarında bir uğultu, ciğerlerinde sanki ateş vardı.

İshbel sonunda başını çevirip kurtarıcısına baktı. Saçları yüzüne yapışmıştı.

Mangold, 'Sana minnettar kaldığından eminim,' derken, Young bunun otomatik refleks olabileceğini, daha önce de böyle olaylar duymuş olduğuna ilişkin bir şeyler anlatıyordu.

İshbel Jardine ise bir şey söylemedi. Onun yerine başını öne eğip, beyaz kaz tüyleriyle beneklenmiş ıslak toprağa suyla karışık kusmuk saçtı.

'Gerçeği söylememi istiyorsanız, sizlerden fena halde bıktım.'

Young, 'Yani sizin mazeretiniz bu mu, Bay Mangold?' diye sordu. 'Başka bir açıklamanız yok mu?'

St Leonard karakolunun 1 numaralı sorgu odasında oturuyorlardı ve burası Holyrood Park'tan o kadar da uzak sayılmazdı. Polislerin bir kısmı Siobhan'ı eski çöplüğünde gördükleri için şaşırdıklarını söylemişler, Gayfield Square'den de Başmüfettiş Macrae cep telefonundan arayarak hangi cehennemde olduğunu sormuştu ve bunların hiçbiri Siobhan'ın keyfini yerine getirecek şeyler değildi. Macrae'ye nerede olduğunu söylemiş ve Başmüfettiş, davranış tarzları, ekip çalışması, eski St Leonard memurlarının yeni görev yerlerine uyum sağlamakta nasıl gönülsüz davrandıkları konularında nutuk atmaya başlamıştı.

Macrae konuşmasını sürdürürken, Siobhan bir battaniyeye sarınmış, eline tutuşturulan hazır çorba bardağıyla ısınmaya çalışıyordu. Ayakkabıları da radyatörün üzerinde kurumaya bırakılmıştı.

Macrea konuşmasını bitirdiğinde, 'Özür dilerim efendim, ne dediğinizi tam duyamadım,' demek zorunda kaldı.

'Çok mu komik buldunuz, Dedektif Clarke?'

'Hayır, efendim.' Ama aslında... Bir yerde de çok komikti. Yalnız kendisinin saçma bulduğu komedi anlayışını, Macrae'nin paylaşabileceğinden emin değildi.

Kendisine üç beden büyük, siyah renkli standart polis pantolonu ve ödünç alınmış bir tişörtün içinde sutyensiz oturuyordu. Ayaklarına bir çift beyaz erkek spor çorabı ve onların üzerine olay yeri inceleme ekiplerinin kullandığı naylon galoş giymişti. Omuzlarındaki gri renkli yün battaniye, gözaltı hücrelerinde bulunanların eşiydi. Yıkamaya fırsat bulamadığı saçları yapış yapış, katılaşmış ve gölün kokusunu taşıyordu.

Mangold da bir battaniyeye sarınmış, avuçlarının arasına çay dolu plastik bir bardak almıştı. Renkli gözlüklerini kaybettiği için parlak ışığın altında gözlerini neredeyse çizgi kadar kısarak oturuyordu. Siobhan, Mangold'un üzerindeki battaniyenin ister istemez çayla aynı renk olduğunu düşündü. Aralarında bir masa vardı. Les Young, Siob-

han'ın yanında oturuyor, elindeki dolmakalemi bir tabaka A-4 kâğıdın üzerinde hazır bekletiyordu.

İshbel gözaltı hücrelerinden birindeydi. O daha sonra sorgulanacaktı.

Şu an için Mangold'la ilgileniyorlardı. İki dakikadır tek kelime etmemiş olan Mangold'la.

Les Young, 'Anlatacağın hikâye bu mu?' dedi ve önündeki kâğıdın üzerine bir şeyler çiziktirmeye başladı. Siobhan ona döndü.

'İstediği gibi saçmalayabilir, bu gerçekleri değiştirmez ki.'

Mangold çok az ilgileniyormuş görünmeye çalışarak, 'Hangi gerçekleri,' diye sordu.

Les Young, 'Senin mahzen,' dedi.

'Tanrım, yine oraya mı döndük?'

Yanıt veren Siobhan oldu. 'Son gelişimde bana söylediğinin aksine, Stuart Bullen'ı iyi tanıdığını sanıyorum. Hem de uzunca bir süredir tanıdığını. Mahzeninde bulunan iskeletleri oraya göçmenlerin önünde gömerek, aralarından sorun yaratabilecek olanlara gözdağı vermek istiyordu.'

Mangold arkasına yaslanmış, sandalyesinin ön bacakları havaya kalkmıştı. Yüzü tavana çevrili, gözleri kapalıydı. Siobhan alçak ve tekdüze bir sesle konuşuyordu.

'İskeletlerin üzerine beton döküldüğünde oyunun bitmiş olması gerekiyordu. Ama bitmedi. Senin barın Royal Mile'da olduğu için her gün sürüyle turist görüyordun. Onlar da en çok bir anlamı, tarihi olan yerleri severler. Hayalet turları da bu nedenle zaten çok popüler. Sen bu ilginin biraz da Warlock'a yönelmesini istedin.'

Mangold, 'Bu bilinmeyecek bir şey değil,' dedi. 'Mahzeni onun için hazırlatıyordum.'

'Doğru... Ama betonun altında iki tane de iskelet bulunursa büyük bir patlama yapabileceğini düşündün. Bedava reklam, üstelik ateşi körükleyen bir de tanıdık tarihçi varsa...'

'Nereye varmak istediğini hâlâ anlayamadım.'

'Ama büyük resmi göremiyordun, Ray. Stuart Bullen'ın isteyeceği son şey herhalde o iskeletlerin gün ışığına çıkmasıydı. İnsanlar soru sormaya başlayabilir ve sorular ona kadar ulaşıp köle imparatorluğunu tehlikeye atabilirdi. Seni onun için mi okşadı biraz? Belki de İrlandalı adamına yaptırmıştır.'

'O yaraların nasıl olduğunu söylemiştim.'

'Ben de sana inanmamayı yeğliyorum.'

Mangold tavana bakmaya devam ederken gülmeye başladı. 'Gerçekler demiştin. Herhangi bir şeyi kanıtlamaya çalıştığını bile duymuş değilim.'

'Benim merak ettiğim şey şu...'

'Ne?'

'Bana bak da söyleyeyim.'

Sandalyenin ayakları yavaş yavaş yere bastı. Mangold çizgi gibi gözlerini Siobhan'a dikti.

Siobhan, 'Karar veremediğim şey şu,' dedi. 'Ya kızgınlıkla yaptın, çünkü Bullen'dan dayak yemiş veya çok kötü sözler işitmiştin ve acısını bir başkasından çıkarmak istedin...' durdu. 'Ya da İshbel'e bir armağan vermek istedin. Belki kurdelelere sarılı bir armağan değil ama yine de armağan armağandır... En azından hayatını kolaylaştıracak bir şey.'

Mangold, Les Young'a döndü. 'Biraz yardımcı olabilir misin, neden söz ettiği hakkında bir fikrin var mı?'

Les Young, 'Neden söz ettiğini çok iyi biliyorum,' dedi.

'Bak,' diye devam etti Siobhan, sandalyesinde hafifçe pozisyon değiştirerek. 'Müfettiş Rebus'la son gelişimizde... Yani seni mahzende bulduğumuzda...'

'Evet?'

'Müfettiş Rebus bir keskiyle oynamaya başlamıştı, anımsıyorsun değil mi?'

'Pek değil.'

'Joe Evans'ın alet kutusundaydı.'

'Bak bu çok önemli.'

Siobhan gülümsemeyle karşıladı bu alayı, çünkü rahatlıkla kaldırabilirdi. 'Orada bir de çekiç vardı, Ray.'

'Alet kutusunda bir çekiç öyle mi, olacak şey değil.'

'Dün gece senin mahzene gittim ve o çekici aldım. Laboratuvara da acil bir iş olduğunu söyledim. Bütün gece çalıştılar. DNA sonuçları için biraz erken ama çekicin üzerinde kan izi buldular, Ray. Donald Cruikshank'ın kan grubundan.' Gözünü kırparak hafifçe başını salladı. 'Gerçekler hakkında ne diyordun?' Mangold'dan yanıt gelmesini bekledi ama adamın ağzı sımsıkı kapanmıştı. 'Şimdi,' diyerek, devam

etti. 'Olay şu... Eğer o çekiç Donny Cruikshank'ın öldürülmesinde kullanıldıysa, o zaman aklıma üç olasılık geliyor.' Parmaklarını birer birer açarak gösterdi. 'Evans, İshbel ve sen. Üçünüzden biri olmalı. Ben gerçekçi biri olarak, Evans'ı dışarıda bırakabiliriz diyorum.' Parmaklarından birini kapattı. 'O zaman sen ve İshbel kalıyorsunuz. Acaba hangisi olabilir?'

Les Young'ın kalemi yine kâğıt tabakasının üzerindeki yerini aldı.

Mangold'un sesi aniden kupkuru kesilmişti, 'İshbel'i görmem gerek,' dedi. 'Sadece ikimiz... Beş dakika yeter.'

Young kesin bir tavırla, 'Bunu yapamam, Ray,' dedi.

'Onu görmeme izin vermezseniz tek kelime konuşmam.'

Les Young başını iki yana sallıyordu. Mangold'un bakışları Siobhan'a çevrildi.

Siobhan, 'Yetkili kişi Müfettiş Young,' dedi. 'Emirleri o verir.'

Mangold dirseklerini masaya koyup, başını ellerinin arasına alarak öne doğru eğildi. Konuştuğunda sözleri avuçlarında boğuldu.

Young, 'Anlayamadım, Ray?' dedi.

Mangold, 'Öyle mi? O zaman al bakalım!' diyerek, masanın karşısına atılıp bir yumruk savurdu. Young anında geri çekildi ve Siobhan yerinden fırlayarak o kolu tuttuğu gibi büktü. Young kalemi bırakarak masanın öte tarafına geçti ve Mangold'u boyunduruğa aldı.

Mangold, 'Alçaklar!' diye haykırdı. 'Hepiniz alçaksınız, tümünüz!'

Ve bir dakika sonra destek gelmek üzereyken tüm çekinceler kalkmıştı. 'Peki, peki... Ben yaptım. Oldu mu, memnun musunuz, pislikler? Onun kafasına çekici ben indirdim. Ne olmuş? Dünyaya büyük bir iyilik yaptım, hepsi bu.'

Siobhan, 'Bunları bir kez daha söylemen gerekecek,' diye kulağına tısladı.

'Ne?'

'Seni bıraktığımızda aynı şeyleri bir kez daha söylemen gerekecek.' Polisler odaya doluşurken, Siobhan, Mangold'un kolunu bıraktı.

'Yoksa,' diye açıkladı. 'İnsanlar seni kolunu bükerek konuşturduğumu sanacak.'

Sonra bir kahve molası verdiler. Siobhan gözlerini yummuş, arkasını içecek otomatına yaslamıştı. Les Young, Siobhan'ın uyarısını dinlemeden seçimini çorbadan yana kullanmıştı. Şimdi de bardağın içini koklayıp yüzünü buruşturuyordu.

'Ne diyorsun?' diye sordu.

Siobhan gözlerini açtı. 'Kötü bir seçim yaptın.'

'Mangold'dan söz ediyorum.'

'Suçunu kabul etti.'

'Evet ama, gerçekten o mu yaptı?'

'Ya o, ya da İshbel.'

'Kızı seviyor, değil mi?'

'Bana öyle geldi.'

'Acaba onu mu korumaya çalışıyor?'

Siobhan, omuzlarını kaldırdı. 'Acaba Stuart Bullen'la aynı binaya mı koyarlar, ben de onu merak ediyorum. O da iyi bir adalet uygulaması olur, değil mi?'

'Evet, olabilir.' Young'ın sesi kuşku doluydu.

Siobhan, 'Biraz neşelen, Les,' dedi. 'Bak sonuç aldık.'

İçecek otomatının ön panelini inceliyormuş gibi yaptı. 'Bilmediğin bir şey var, Siobhan...'

'Nedir o?'

'İlk kez bir cinayet ekibi yönetiyorum. Onun için de işi doğru yapmış olmak istiyorum.'

'Ama gerçek dünyada her zaman öyle olmaz, Les.' Omzuna vurdu. 'En azından parmağını suya soktuğunu söyleyebilirsin artık.'

Gülümsedi. 'Sen bu arada derinlerde dolaşırken.'

Siobhan, sesi biraz uzaklaşarak,'Evet...' dedi. 'Ama neredeyse bir daha yukarı çıkamıyordum.'

OTUZ İKİ

Edinburgh Royal Hastanesi, kentin hemen dışında, Little France denilen bölgedeydi.

Rebus, gece karanlığında burayı Whitemire'a benzetti. Otopark aydınlatılmıştı ama çevresindeki dünya karanlıklar içindeydi. Binanın, gösterişsiz ve içe kapalı bir görünümü vardı. Saab'dan indikten sonra içine çektiği hava kent merkezindekinden çok farklıydı, daha az zehir taşıyordu ama daha soğuktu. Alan Treynor'un odasını bulması fazla uzun sürmedi. Bir süre önce bu hastanede Rebus da yatmıştı ama açık bir koğuşta. Treynor'un özel odasının ücretini kimin ödediğini merak etti, Amerikalı işverenleri olabilirdi.

Belki de Birleşik Krallık Göçmenlik Bürosu ödüyordu.

Felix Storey yatağın kenarında uyukluyordu. Elinde bir kadın dergisi vardı. Rebus, kıvrılmış kenarlarından hastanenin başka bölümlerinde bulunan dergi yığınlarının arasından alınmış olduğunu tahmin etti. Storey, takım elbisesinin ceketini çıkarıp sandalyesinin arkasına yerleştirmişti. Kravatı hâlâ boynundaydı ama gömleğinin en üst düğmesini açmıştı. Onun rahat görünümü de işte buydu. Rebus, içeriye girdiğinde hafif hafif horluyordu. Treynor ise uyanıktı ama uyuşturulmuştu. Bilekleri sarılmış, koluna bir tüp bağlanmıştı. Gözleri içeri giren Rebus'un üzerine belli belirsiz odaklanabildi. Rebus yine de hafifçe el salladıktan sonra Storey'in sandalyesini ayağıyla dürttü. Storey'in kafası, yüksek bir horultuyla birlikte doğruldu.

Rebus, 'Günaydın,' dedi.

'Saat kaç?' Storey eliyle yüzünü ovuşturdu.

'Dokuzu çeyrek geçiyor. Çok kötü bir nöbetçisin.'

'Uyandığında burada olmak istemiştim.'

'Bana öyle geliyor ki çoktan uyanmış.' Başıyla Treynor'u işaret etti. 'Ağrı giderici mi verdiler?'

'Doktorun dediğine göre çok yüksek dozda. Yarın da bir psikiyatra göstereceklermiş.'

'Ondan bir şey öğrenebildin mi?'

Storey başını iki yana salladı. 'Hey,' dedi. 'Sözünü tutmadın.'

'Hangi sözümü?'

'Bugün benimle Whitemire'a gelmeye söz vermiştin.'

'Ben sözlerimi genellikle tutmam. Düşünecek şeylerim de vardı zaten.'

'Hangi konuda.'

Rebus onu inceledi. 'Sana göstersem daha kolay anlarsın.'

'Ama ben...' Treynor'a doğru baktı.

'Sorulara yanıt verecek durumda değil Felix. Zaten mahkeme de söyleyeceği hiçbir şeyi kabul etmez...'

'Ama, şimdi buradan kalkıp...'

'Bence kalkıp gelsen iyi olur.'

'Birisinin başında durması gerek.'

'Yine intihar edeceğinden mi korkuyorsun? Şuna baksana Felix. O şimdi bambaşka bir dünyada.'

Storey baktı ve Rebus'un ne demek istediğini anladı.

Rebus, 'Fazla uzun sürmez,' diyerek, güvence verdi.

'Görmemi istediğin şey ne?'

'O zaman sürprizin tadı kaçar. Araban var mı?' Storey başını salladı. 'O zaman beni izlersin.'

'Nereye gideceğiz?'

'Yanında mayo var mı?'

'Mayo mu?' Storey'in kaşları çatıldı.

Rebus, 'Önemli değil,' dedi. 'Bir şeyler yaparız.'

Rebus arada sırada dikiz aynasındaki farlara bakarak arabayı dikkatle sürüyordu. Az önce Storey'e söylediği "bir şeyler yaparız" mantığının, gerçekten de bundan sonra yapacaklarının özünü oluşturduğunu düşündü ister istemez. Yarı yola geldiklerinde cep telefonundan Storey'i aradı ve neredeyse geldiklerini söyledi.

Karşıdan, 'Bu kadar yolu geldiğimize değsin bari,' diye hırçın bir yanıt geldi.

Rebus, 'Onu hiç merak etme,' dedi. Kentin dışına çıkarken, yol kenarında ilk önce bungalovlar, tek veya iki katlı güzel evler görünüyordu. Kente gelen yabancılar buralara bakarak Edinburgh'un ne kadar güzel ve düzgün bir yer olduğunu düşünebilirlerdi. Ama gerçek başka bir yerde, görüş açılarının dışında bekliyordu.

Her an saldırmaya hazır.

Yolda fazla trafik yoktu ve kentin güney kıyılarından geçiyorlardı. Edinburgh'un da bir gece yaşantısı olduğunun ilk ipuçlarını, barları, restoranları, süpermarket ve öğrencileriyle Morningside'da gördüler. Rebus sola dönüş sinyali verdi ve dikiz aynasından Storey'in de aynı şeyi yaptığını gördü. Telefonu çaldığında arayanın Storey olduğunu ve huzursuz bir sesle daha ne kadar yollarının kaldığını soracağını biliyordu.

Rebus, 'Geldik,' diye homurdandı. Arabayı kaldırıma yanaştırdı ve Storey de arkasında durdu. Arabasından ilk çıkan o olmuştu.

'Bu oyuna artık bir son versek,' dedi.

Rebus ona arkasını dönerken, 'Ben de aynı şeyi söylüyorum,' diye yanıtladı. Kent dışında kuru yapraklarla kaplı bir caddedeydiler. Üç, dört katlı büyük evlerin silueti gökyüzüne yükseliyordu. Rebus bahçe kapısını iterek açtı, Storey'in kendisini izleyeceğini biliyordu. Evin zilini çalmadan binanın arkasına dolaşan yan soldan yürüdü. Bu kez, nereye ve niçin gittiğini de biliyordu.

Jakuzi hâlâ oradaydı ve üzeri açıktı. İçinden buhar yükseliyordu.

Büyük Ger Cafferty suyun içinde kollarını jakuzinin iki kenarına uzatmıştı. Ses sisteminde opera müziği vardı.

Rebus, 'Bütün gün onun içinde mi oturuyorsun?' diye sordu.

'Rebus,' dedi Cafferty uzatarak. 'Bakıyorum erkek arkadaşını da getirmişsin, çok hoş.' Elini kıvırcık kıllarla kaplı göğsünde gezdirdi.

Rebus, 'Unutuyordum,' dedi. 'Siz daha önce hiç yüz yüze gelmemiştiniz, değil mi? Felix Storey, seni Morris Gerald Cafferty'le tanıştırayım.'

Rebus, Storey'in vereceği reaksiyonu izliyordu. Storey ellerini ceplerine sokup, 'Pekâlâ,' dedi. 'Neler oluyor burada?'

'Hiç.' Rebus durdu. 'Belki o sesin bir de suratı olmasını istersin diye düşünmüştüm.'

'Ne?'

Rebus yanıt vermek için acele etmedi. Garajın üstündeki odaya

bakıyordu. 'Joe bu gece yok mu, Cafferty?'

'Bazı geceler izin yapıyor, ona ihtiyacım olmadığını düşündüğüm zamanlar.'

'Bu kadar düşman edindikten sonra kendini hâlâ güvende hissedebileceğini düşünemiyorum.'

'Zaman zaman herkesin risk alması gerekir.' Cafferty kontrol paneliyle oynayarak suyun akışını ve müziği durdurdu. Ama ışıklandırma hâlâ çalışıyor ve on, on beş saniyede bir renk değiştiriyordu.

Storey, 'Baksana, burada dikilip duracak mıyım ben?' diye sordu. Rebus onunla ilgilenmedi, gözleri Cafferty'nin üzerindeydi.

'Kinini çok uzun süre besleyebiliyorsun, hakkını vermek gerek. Rab Bullen'la ne zaman bozuşmuştun? On beş yıl önce mi... Yirmi yıl mı? O kini şimdi de bir sonraki nesle yönelttin öyle mi?'

Cafferty, 'Stu'ya kin beslemiyorum,' diye homurdandı.

'Yaptığı ufak tefek şeylere karışmıyorsun, öyle mi?' Rebus durup bir sigara yaktı. 'Ama güzel oyun.' Sigarasının dumanını karanlık gökyüzüne üfleyerek buharla karışmasını izledi.

Felix Storey, 'Ben bunları dinlemek zorunda değilim,' dedi ve dönüp gidecekmiş gibi yaptı. Rebus onun gidemeyeceğini düşünerek bir şey söylemedi. Storey birkaç adım attıktan sonra durdu ve dönüp geri geldi.

Meydan okuyarak, 'Ne söyleyeceksen söyle,' diye sesini yükseltti.

Rebus sigarasının ucunu inceledi. 'Senin "Derin Gırtlağın", karşında gördüğün Cafferty, Felix. Cafferty olan biten her şeyi biliyordu çünkü içeride adamı vardı. Yani Barney Grant, Bullen'ın sağ kolu. Barney, Cafferty'e söylüyordu o da sana. Karşılığında da Barney'e Bullen'ın imparatorluğu sunulacaktı.'

Storey kaşlarını çatarak, 'Ne fark eder ki?' dedi. 'İhbarcım, dostun Cafferty olsa ne fark eder?'

'Benim dostum değil Felix, senin dostun. Ama asıl olay şu. Cafferty sana sadece bilgi iletmiyordu... Pasaportları da o ayarladı... Onları kasaya Barney koymuştur herhalde. Ben tünelin içinde siz de dışarıda Bullen'ı kovalarken. Bullen suçlu olarak yakalanınca her şey yoluna girecekti. Ama Cafferty o pasaportları nereden buldu acaba?' Rebus bakışlarını adamların üzerinde gezdirdi ve başını iki yana salladı. 'Kaçak göçmenleri getiren Cafferty'yse pasaport bulması da kolay.' Sonra gözlerini Cafferty'ye dikti. Adamın gözleri ufalmış her za-

mankinden daha kara görünüyor, yuvarlak yüzü kötülükle parıldıyordu. Rebus dramatik bir görünüm vererek omuzlarını kaldırdı. 'Cafferty... Bullen değil. Cafferty, Bullen'ı sana niçin verdi biliyor musun, Felix? İşin üzerine tek başına oturmak için.'

Cafferty, 'İşin güzel tarafı da,' diyerek, alay etti. 'Elinde hiçbir kanıt yok ve hiçbir şey yapamazsın.'

Rebus, 'Biliyorum,' dedi.

Storey, 'O zaman bunları konuşmanın anlamı ne?' diye terslendi.

Rebus, 'Dinlersen öğrenirsin,' dedi.

Cafferty gülümsüyordu. Sonra 'Rebus'un her zaman söyleyecek bir şeyi vardır,' dedi.

Rebus jakuzinin içine sigarasının külünü silkince, Cafferty'nin yüzündeki gülümseme anında silindi. 'Londra'yı iyi bilen, orada bağlantıları olan kişi Cafferty'di. Stuart Bullen değil. O fotoğrafı anımsıyorsun, değil mi Cafferty? Hani şu Londra'lı dostlarınla çektirdiğin fotoğrafı? Felix bile bu olayın Londra bağlantılı olduğunu ağzından kaçırmıştı. Bullen'da insan kaçakçılığı gibi büyük işlere girecek ne güç, ne de akıl var. O sadece ortalığın yatışması için kullanılan bir kurbandı. Onu ortadan daha kolay kaldırmak için de göçmenlik konularında yetkili biri kullanılabilirdi. Yani senin gibi biri, Felix. Kolay zaferler peşinde koşan bir Göçmenlik Bürosu memuru. Böyle bir olayı çözmek senin için büyük başarı olacaktı, içeriye de sadece Bullen girecekti. Senin gözünde de zaten suçlunun tekiydi. Perde arkasında kimin olduğu veya bu olaydan ne gibi çıkarlar sağlayabileceği seni ilgilendirmiyordu. Ama işin püf noktası şu: Sen belki kendi çapında bir zafer kazandın ama işi çok daha berbat ettin ve Cafferty'nin yolunu açtın. Bundan sonra bu işlere Cafferty bakacak. Onları ülkeye kaçak olarak getirtmekle kalmayıp, bir de ölesiye çalıştıracak.' Rebus duraksadı. 'Bu yaptıkların için teşekkür ederiz.'

Storey öfkeyle, 'Saçmalık bunlar,' dedi.

'Hiç sanmıyorum, benim için çok mantıklı... Bundan daha iyi bir açıklama olamaz.'

Cafferty, 'Ama dediğim gibi,' diye söze karıştı. 'Bunların hiçbirini kanıtlayacak durumda değilsin.'

Rebus, 'Doğru,' diyerek kabul etti. 'Ben sadece Felix'in bu kadar zamandır kime çalıştığını öğrenmesini istiyordum.' Sigarasının kalanını çimlere doğru fiskeledi.

Storey dişlerini sıkarak üstüne saldırdı. Rebus yana çekilerek onu savuşturdu ve boynundan yakalayarak iki koluyla boğucu bir kıskaca alıp, kafasını suyun içine daldırdı. Storey ondan üç santim uzun, daha genç ve daha sağlam olabilirdi ama Rebus'un gücüne sahip değildi. Kollarını iki yanda sallıyor, jakuzinin kenarlarını mı tutsun yoksa Rebus'un kollarından kurtulmaya mı çalışsın karar veremiyordu.

Cafferty jakuzinin içinde kendi köşesine çekilmiş, ring kenarından boks maçı izleyen seyirci havasındaydı.

Rebus, 'Daha kazanmadın,' diye tısladı.

'Benim baktığım yerden, yanlış düşündüğünü söyleyebilirim.'

Rebus, Storey'in direncinin azaldığını fark etti. Kollarını çözüp, Storey'in ilk anda ulaşamayacağı bir yere kadar birkaç adım geriledi. Storey öksürerek yere çöktü ama az sonra yine ayaktaydı ve Rebus'a doğru ilerliyordu.

Cafferty, 'Yeter!' diye bağırdı. Storey öfkesini başka bir yere boşaltmaya hazır hırsla ona döndü ama Cafferty'de bir şey vardı... O yaşta, şişman ve jakuzinin içinde olduğu halde...

Ona karşı gelmek için, Storey'den daha cesaretli veya çok daha aptal biri olmak gerekirdi.

Storey hemen anlamıştı durumu. Doğru kararı verip omuzlarını gevşetti, yumruklarını açtı ve öksürüğünü kontrol etmeye çalıştı.

Cafferty, 'Evet, çocuklar,' diye devam etti. 'Sanırım ikinizin de uyku zamanı geldi geçiyor.'

Rebus, 'Benim işim daha bitmedi,' dedi.

Cafferty, 'Ben bitirdin sanmıştım,' dedi. Emir verir bir tarzda konuşuyordu ama Rebus ağzını bükerek umursamadı.

'Senden istediğim şu,' dedi Storey'e. 'Bir şey kanıtlayamayacağımı söylemiştim ama bu denemeyeceğim anlamına gelmez. Ve pislik de, görmesen bile kokarak varlığını belli eder.'

'Sana söyledim, ihbarcının kim olduğunu bilmiyordum.'

'Hiç mi kuşkulanmadın? Kırmızı BMW'nin kime ait olduğunu söylediğinde de mi aklına bir şey gelmedi?' Rebus yanıt bekledi ama alamadı. 'Anladın değil mi Felix, insanların senin ya yolsuzluğa bulaştığını ya da çok aptal olduğunu düşünecekler. Bunların ikisi de pek iyi görünmez sicilinde.'

Storey, 'Bilmiyordum,' diye üsteledi.

'Bence içinde bir kuşku belirmiştir. Sadece görmezden geldin ve kazanacağın prestiji düşündün.'

Storey yalvaran bir sesle 'Ne istiyorsun?' dedi.

'Yurgii ailesinin... Yani çocuklarla annelerinin, Whitemire'dan alınarak senin seçeceğin doğru dürüst bir eve yerleştirilmelerini istiyorum. Hem de yarın.

'Bunu yapabileceğimi mi sanıyorsun?'

'Büyük bir kaçak göçmen çetesini ortaya çıkardın, sana çok şey borçlular.'

'Hepsi bu mu?'

Rebus başını iki yana salladı. 'Değil. Chantal Rendille... Onun da sınır dışı edilmemesini istiyorum.'

Storey diğer istekleri de bekliyor gibiydi ama Rebus bitirmişti.

Cafferty arabulucu bir sesle, 'Bay Storey'in elinden geleni yapacağına inanıyorum,' dedi. Sanki her zaman aklın ve mantığın adamı olmuş gibi.

Rebus, 'Eğer senin kaçak göçmenlerinden birisini Edinburgh'da görürsem, Cafferty...' diye başladı ama tehdidinin anlamsız olduğunu biliyordu.

Bunu Cafferty de biliyordu, ama yine de gülümseyerek başını eğdi.

Rebus, Storey'e döndü. 'Ne olursa olsun bence çok açgözlülük yaptın. Kendin için güzel bir şans gördün ve olayın nedenini araştırmak bir yana sorgulamadın bile. Ama kendini affettirmek için bir şansın var.' Parmağını Cafferty'nin olduğu tarafa uzattı. 'Bundan böyle silahlarını ona yöneltebilirsin.'

Storey, yavaşça başını salladı. Birkaç dakika önce birbiriyle savaşan iki adam şimdi yan yana durmuşlar jakuzinin içindeki adama bakıyorlardı. Cafferty, onları kafasından ve hayatından sanki çoktan atmış gibi hafif yan dönmüş kontrol paneliyle ilgileniyordu. Jakuzinin içine yine su püskürmeye başladı. Rebus artık gitmek üzere yola doğru ilerlerken arkasından seslendi. 'Bir dahaki sefere mayolarınızı da getirin.'

Rebus, 'Bir de uzatma kablosu,' diye seslenerek yanıt verdi.

Elektrik sobası için düşünmüştü uzatma kablosunu. Soba suyun içine girdiğinde ışıklar kim bilir ne kadar hızlı değişmeye başlardı...

SONSÖZ

Oxford bar.

Harry, Rebus'a bir bardak bira doldurdu, sonra da bir gazetecinin arka salonda onu beklediğini söyledi. 'Haberin olsun,' diye de ekledi. Rebus içkisini aldı ve arka salona gitti. Bekleyen Steve Holly'ydi. Rebus yaklaşırken elinde bulunan ertesi sabahın gazetesini katladı.

'Davullar çılgın gibi çalıyor,' dedi.

Rebus, 'Ben onlara hiç kulak vermem,' diye yanıtladı. 'Bulvar gazetelerini de hiç okumamaya çalışırım.'

'Whitemire'ın işi bitmek üzere, bir kucak barı sahibi göz altında, militanların Knoxland'e el atmış olduğu söyleniyor.' Holly ellerini kaldırdı. 'Nereden başlayacağımı bilemiyorum.' Güldü ve bardağını aldı. 'Aslında çok da doğru değil... Nedenini bilmek ister misin?'

'Neden?'

Üstdudağındaki bira köpüğünü sildi. 'Çünkü nereye baksam senin parmağını görüyorum.'

'Öyle mi?'

Holly yavaşça başını salladı. 'İçeriden bilgi verirsen seni kahraman yaparım. O zaman da son hızla Gayfield Square'den kurtulursun.'

Rebus birasına odaklanarak, 'Kurtarıcım,' dedi. 'Sen şunu söylesene... Knoxland hakkında yazdığın hikâyeyi anımsıyor musun? Hani şu gerçekleri çarpıtıp, göçmenleri sorun olarak gösterdiğin hikâyeyi?'

'Onlar elbette sorun.'

Rebus, dinlemedi bile onu. 'Sen o yazıyı, Stuart Bullen istediği için yazmıştın.' Rebus bunu aslında tahmin olarak söylemişti ama gazetecinin gözlerine baktığında gerçek olduğunu gördü. 'Nasıl söyledi sana, telefon mu etti? Rica mı etti? Zaten hep birbirinizin sırtını sıvaz-

layıp duruyordunuz, değil mi? Kulübüne gelen ünlüleri hemen sana haber veriyordu...'

'Nereye varmak istediğini anlayamadım.'

Rebus sandalyesinde öne doğru eğildi. 'Senden niçin böyle bir şey istediğini hiç düşünmedin mi?'

'Denge sağlamak için demişti. Orada oturan yerlilere de söz hakkı tanımak için.'

'Ama niçin?'

Holly omuz silkti. 'Onun her yerde gördüğümüz ırkçılardan olduğunu sanmıştım. Gizli bir amacı olduğu hiç aklıma gelmemişti.'

'Ama şimdi öğrendin, değil mi? Stef Yurgii'nin öldürülmesine ırkçı bir cinayet olarak bakmamızı istiyordu. Oysa bu işi yapan kendisi ve adamlarıydı... Senin gibi bir pislikten de yardım alıyorlardı.' Rebus, Holly'e bakıyordu ama o anda kafasında Cafferty ile Felix Storey ve onlar gibi insanlar vardı. Pek çok şekilde kandıran ve kanan, suç işleten ve işleyen, kullanan ve kullanılan insanlar. Aslında bunların tümünü Holly'e anlatabilirdi, hatta belki o da bu konuda bir şeyler yapabilir, faydası dokunabilirdi. Ama kanıt neredeydi? Rebus'un içinde sadece büyük bir rahatsızlık vardı, bir de kaynayan öfke.

Holly, 'Ben olanları yazıyorum, Rebus,' dedi. 'Olayları ben yaratmıyorum.'

Rebus kendi kendine başını salladı. 'Benim gibi insanlar da sonradan temizlemeye çalışıyor.'

Holly burnunu kırıştırdı. 'Bu arada, sen yüzmeden gelmiyorsun, değil mi?'

'Öyle bir tipim mi var?'

'Hayır, aslında hiç yok. Ama yine de klor kokusu alıyorum.'

Siobhan, Rebus'un evinin önüne park etmişti. Sürücü kapısından inerken, elindeki poşetten şişe sesleri geldiğini duydu, Rebus.

Rebus, 'Sana yeteri kadar iş veremiyoruz galiba?' dedi. 'Duyduğuma göre Duddington Gölüne yüzmeye gitmişsin.' Siobhan, hafifçe gülümsemeyi başardı. 'Ama iyisin, değil mi?'

'Birkaç bardak içtikten sonra daha iyi olacağım... Bu arada başka birini beklemiyorsan.'

'Yani Caro'yu mu diyorsun?' Rebus ellerini cebine sokup omuz silkti.

Siobhan sessizliğe, 'Benim suçum muydu?' diye sordu.

'Hayır... Ama yine de biraz suçluluk duymaya devam et. Külotlu Binbaşı nasıl?'

'İyi.'

Rebus yavaşça başını salladı, sonra cebinden anahtarını çıkardı. 'Umarım ucuz bir şeyler yoktur onun içinde?'

Siobhan, 'Kentteki en güzel malzeme,' diyerek güvence verdi. Sessizliğin rahatlığını duyarak, iki kat merdiveni birlikte çıktılar. Rebus dairesinin önüne geldiğinde yerinde çakılıp bir küfür savurdu. Evinin kapısı açık, pervazı çatlamıştı.

Siobhan onun arkasından içeri dalarken, 'Lanet olsun,' dedi.

Sonra doğru oturma odasına yöneldi. 'Televizyon gitmiş,' dedi.

'Müzik seti de.'

'Telefon etmemi ister misin?'

'Sonra bütün hafta dillerine mi düşelim Gayfield Square'dekilerin?' Başını iki yana salladı.

'Umarım sigortan vardır?'

'Taksitleri ödeyip ödemediğime bakmam gerek...' Rebus gözüne bir şey ilişince sustu. Pencerenin yanında duran sandalyesinin üzerinde bir kâğıt vardı. Eğilerek baktı. Sadece yedi haneli bir numara yazılıydı. Yerde duran telefonu açıp numarayı aradı ve karşıdan söylenenleri olduğu yere çömelmiş durumda dinledi. Bilmek istediği her şeyi söylemişti telesekreter. Almacı bırakıp, doğruldu.

Siobhan, 'Evet?' diye sordu.

Şaşkın görünüyordu, gülümsediğinde daha da şaşırdı.

Siobhan'a 'Narkotik Ekibi,' dedi. 'Götürdüklerini fener ücreti karşılığında bir rehinciye bırakmışlar.' İster istemez güldü ve gülmesini ancak burun kemerinin üzerindeki deriyi ovuşturarak önleyebildi. Siobhan'a 'Git de şu tirbuşonu al,' dedi. 'Mutfak çekmecesinde.'

Kâğıdı alıp sandalyesine çöktü. Ona bakarken içinden gelen gülme duygusu da giderek azaldı. Sonra Siobhan'ı elinde başka bir kâğıt parçasıyla mutfak kapısının önünde dururken gördü.

'Tirbuşon mu?' dedi suratı asılırken.

Siobhan, 'Tirbuşon,' diyerek doğruladı.

'İşte bu hainlik! İnsan bu kadarını da yapamaz!'

'Komşularının birinden ödünç alabilirsin.'

'Komşularımdan hiçbirini tanımıyorum.'

'İyi işte, tanışma fırsatı olur. Ya gidersin, ya da içki yok. Karar senin.'

Rebus ağır ağır, 'Evet, bu ciddi bir konu,' dedi. 'Sen otur istersen... biraz zaman alabilir.'

